

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

7 İKLİM 7 BÖLGE

MAHALLE

2017

T.C. BAŞBAKANLIK
TOKİ
TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

7 İKLİM 7 BÖLGE mahalle

2017

T.C. BAŞBAKANLIK TOKİ
TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI

EMLAK KONUT
GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.
T.C. BAŞBAKANLIK TOKİ İŞTİRAKİDİR

EMLAK KONUT

ULUSAL
MİMARİ
KENTSEL

7 İKLİM 7 BÖLGE
MAHALLE
TOKİ

Şehirlerimizin kimliğini ve sürdürülebilir gelişimini destekleyen yapıların kentsel ölçekte hayata geçirilmesi yönünde, 2014 yılından bu yana yoğun bir gayret içerisindeyiz.

Köyden kente göç olgusuyla, 50 yılı aşan bir süreçte şehirlerimizin kentleşmeye "hazırlıksız yakalanma" halini tecrübe ettik. Eksikler ve yanlışlar üzerine eleştiri ve dahi samimi bir özeleştiriyle, gelinen safhayı mercek altına aldık. Ortaya çıkan tabloda açıkça görünen özgün mekânsal ve sosyo-ekonomik dokulardaki bozulma, öncelikle yaşam alanlarına dönük girişimlerimizi hızlandırdı.

"Ev ve şehre" dair fikir üreten, tasarlayan ve uygulayan en büyük konut kuruluşu olarak, şehirlerimizi temel kimliklerine ve sürdürülebilir çevrelere kavuşturma arayışımızda, insanlarımızın değişen beklentileri gayretimizin en önemli tetikleyicisi oldu.

Bu doğrultuda, güncel şehircilik, kentsel tasarım, mimarlık ve peyzaj anlayışlarını barındıran; çevresel verilerden beslenen, yöresel mimariye ve geleneksel değerlere saygılı yeni bir üretim çizgisine yöneldik.

Bu çizgi içinde sosyal bütünleşmeyi hedefleyen, estetik, kaliteli, insanı merkeze alan ve etkileşim içinde yaşam alanlarının oluşmasını teşvik eden "mahalle" yerleşimlerinin arayışında olduk.

Mahalleyi, sürdürülebilir kültür ve şehir modelinde, ortak yaşamın gerek fiziki gerek duygusal alanda destekleyici ve bütünleyici temel ölçeği ve ana mekanı olarak benimsedik.

Tüm bu yaklaşımların neticesinde, mimarlık ve şehircilik uygulamalarında mahalle odaklı fikir ve arayışların önünü açabilmek amacıyla 7 İklim 7 Bölge "Mahalle" Ulusal Mimari Kentsel Tasarım Fikir Yarışması'nı düzenleme kararı aldık. Yarışma ile İdaremiz kadar özel sektörümüze de yeni ve güçlü bir açılım sunmak istedik.

Yarışma çerçevesinde ekiplerimiz, mimari kültür ve yaşam kültürüne nüfuz etmiş bu ortak yaşam alanını, sürdürülebilirlik temelinde serbestçe yorumladı. Disiplinler arası bir planlamayla; mimar, şehir plancısı, peyzaj mimarı, restoratör ve yardımcı olarak mimarlık ve şehir planlama öğrencilerinden oluşan ekiplerin katıldığı yarışmaya 123 proje sunuldu, birbirinden değerli fikir ve projeler ortaya çıktı.

Akademi, mühendislik ve mimarlık dünyamızın temsilcilerinden oluşan değerli jürimiz, onlarca projeyi büyük bir özveri ile günler süren bir değerlendirme sürecinde titizlikle ele aldı. Yapılan değerlendirme neticesinde 35 çalışma ödüle değer bulundu.

Ülkemiz insanının nitelikli ve sürdürülebilir çevrelerde, güven içinde mutlu bir yaşam sürmesi için mimarlık dünyamızla ortak yürüttüğümüz bu girişim, İdare olarak daha güzel şehirlere varma arayışımızın, samimi bir gayretin ürünüdür.

Şehir modelinde en temel ölçek olan mahallenin; kültürel, mimari, sosyolojik ve ekonomik boyutta günümüz koşullarında devamlılığını ortaya koyan kıymetli projeler, 2014'de "Gelenekten Geleceğe" temasıyla düzenlenen yarışmanın inşası süren ödüllü eserleri gibi, ülkemizin köklü yaşam kültürüne ve şehir vizyonuna katkı sağlayacaktır.

Şehirlerimiz için "Mahalle" çağrımıza, sosyal konutta mimarlık dünyamıza örnek teşkil edecek eserler ile karşılık veren ekiplerimizi kutluyor, başarılarının devamını diliyorum.

TOKİ'nin yeni çizgisi, ülkemizin her coğrafyasına öncü yatırımlar, özel sektörümüze ilham veren yüksek nitelikli projeler olarak hayata geçirilmeye devam edecektir.

M. Ergün TURAN
T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanı

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

7 İKLİM 7 BÖLGE

MAHALLE

2017

İÇİNDEKİLER

ŞARTNAME 10

SORU VE CEVAPLAR 20

RUMUZ - SIRA NO LİSTESİ 30

ÖDÜL VE MANSİYON KAZANAN PROJELER 32

AKDENİZ BÖLGESİ 36

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 102

EGE BÖLGESİ 160

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 218

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 252

KARADENİZ BÖLGESİ 286

MARMARA BÖLGESİ 350

ÖDÜL TÖRENİ 394

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş.

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE

ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

ŞARTNAMESİ

ŞARTNAME

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

1. YARIŞMANIN ADI VE TÜRÜ

"7 İklim 7 Bölge –Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması" 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 23. Maddesine istinaden Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen serbest, ulusal fikir yarışmasıdır.

2. YARIŞMANIN AMACI

Hızlı nüfus artışı ve köyden kente yoğun göçlere karşı hazırlıksız yakalanan kentlerimizde yaşanan plansız ve kimliksiz yapılaşma, estetik değerlerin göz ardı edilmesi ve değişen yaşam koşulları; binlerce yıllık bir mimari kültür, gelenek ve birikimin yansıması olan mahallelerimizin özgün mekânsal ve sosyo-ekonomik dokularının bozulmasına ve kaybolmasına neden olmaktadır.

Bu durum özellikle geleneksel değerlere ve geleceğe aktarılması gereken çok zengin bir kültürel birikime sahip ülkemiz şehirlerinde, konut ve yaşam alanlarının yerel kimliğinin korunması ve yaşam kalitesinin arttırılması için yeni ve bütüncül değerlendirmelerin yapılmasını gündeme getirmektedir.
Şehirlerimizde var olan geleneksel ve kadim değerlerin günümüz yaşam koşullarına taşınmasına yönelik "mahalle" odaklı kentsel planlama ve tasarım ilkelerinin geliştirilmesi ile nitelikli kentsel mekânların sağlanmasına yönelik kararların üretilmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda yarışmanın amacı, insanların bir arada çeşitli etkileşimlerde bulundukları ve birbirlerinin hayatlarına dokundukları en temel alan olan mahalle alanının günümüz kentsel ihtiyaçları ile güncel şehircilik, kentsel tasarım, mimarlık ve peyzaj anlayışları doğrultusunda kurgulanarak;
• Kentsel ölçekte şehrin kimliğini ve sürdürülebilir gelişimini destekleyen,
• Yaşam alanı ölçeğinde (fiziksel ve toplumsal açıdan) güvenli, yaya dostu ve erişilebilir / engelsiz olan,
• Çevresel veriler (doğal yapı, iklimsel özellikler), yöresel mimari ve geleneksel değerlere saygılı ve sosyal bütünleşmeyi sağlayan,
• Estetik kalitede,
• İnsan odaklı yaşam alanlarının oluşmasını teşvik etmektir.

3. YARIŞMANIN KONUSU

"7 İklim 7 Bölge – Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması" ile yukarıda bahsedilen amaca ulaşılması için mahalle dokusu, mahalle kültürü, sürdürülebilirlik, kimlik, insan / kullanıcı odaklılık, yaşam ve mekân kalitesi, sosyal yaşam, geleneksel değerler, modern yaşam gereksinimleri, sosyal bütünleşme, mimari öğeler, kentsel estetik ve peyzaj, siluet, ekoloji kavramları ile yeni şehircilik akımlarını "mahalle" ortak bileşeninde sentezleyerek, seçilen yarışma alanında;
• Yarışma alanının çevresiyle makro ilişkilerini gösteren 'konsept şema',
• Tasarımın genel politika, ilke ve stratejilerinin belirleneceği ölçekli 'ilkesel tasarım şeması',
• 'Kentsel tasarım projesi',
• 'Vaziyet planı',
• Tasarımı destekleyen kat planları, kesit ve görünüşler, perspektifler
• Maket
ile bir bütün olarak geliştirilecek mahalle konseptli fikir projesidir.

4. YARIŞMA ALANLARI

İdaremizin önümüzdeki dönemde ülkemizin her bölgesinde uygulama yapmayı planladığı alanlar arasından belirlenen yarışma alanları aşağıda belirtilmiştir. Ekipler çalışma alanlarını kendileri belirleyeceklerdir.

4.1. Akdeniz Bölgesi (Hatay Dörtyol)
Parsel Alanı : 255.445 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 1,3 km.

4.2. Doğu Anadolu Bölgesi (Muş Merkez Kepenek)
Parsel Alanı :299.144 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 5 km.

4.3. Ege Bölgesi (Denizli Pamukkale)
Parsel Alanı :312,228 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 3 km.

4.4. Güneydoğu Anadolu Bölgesi (Mardin Artuklu)
Parsel Alanı :303.571 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 5 km.

4.5. İç Anadolu Bölgesi (Eskişehir Odunpazarı)
Parsel Alanı :256.483 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 4 km.

4.6. Karadeniz Bölgesi (Kastamonu Merkez Örencik)
Parsel Alanı :225.223 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 5 km.

4.7. Marmara Bölgesi (Tekirdağ Çorlu)
Parsel Alanı :217.350 m²
Min. Hane Sayısı 500
Merkeze Olan Mesafesi : 3 km.

5. YARIŞMAYA YÖNELİK GENEL AÇIKLAMALAR

5.1. Mahalle Tasarımına Yönelik:

Çalışma alanları, önceden planlanmış olsalar dahi plansızmış gibi değerlendirilerek çalışılacaktır. Ancak tasarımda, çalışma alanını etkileyen yakın çevreye ilişkin üst ve alt ölçek plan kararları, çalışma alanını etkileyen
/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlar ve yarışma alanlarının yakın çevresindeki plan kararları göz önünde bulundurulacaktır.

Mahalle tasarımı; sosyal, kültürel, ekonomik ve ekolojik boyutları ile ele alınacaktır. Yarışmanın amacı doğrultusunda yarışmacılardan, seçilen alanda mahalle sakini ile mahalle arasındaki ilişkiyi şekillendirmeye yönelik, planlama ve kentsel tasarım ilkelerini ve önerilerini belirlemesi beklenmektedir.

Mahalle tasarımında, sosyal yaşam alanlarının yanı sıra komşuluk, güvenlik, günlük yaşam, çeşitlilik ve birliktelik gibi geleneksel mahalle dokusu ve kültürü özellikleri ile farklı toplumsal grupların gereksinimleri göz önünde bulundurulacaktır. Kreş, ilköğretim okulu, cami vb. sosyal donatılara ait projeler istenilmeyecek, ancak donatı alanlarının kentsel tasarım ölçeğinde gerekli görülen detayları ve peyzaj konsept projeleri talep edilecektir.

Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtmak üzere küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine ve mahalle ortak alanı benzeri kapalı / yarı-açık / açık mekânlara da özel vurgu yapılması beklenmektedir. Ticaret fonksiyonları için kat planları istenecek olup bu fonksiyonların tasarımın içindeki sosyal hayata uygunluğu mimari açıklama raporunda belirtilecektir.

Mahalle tasarımında geleneksel değerlerle barışık, sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde, gelişen yeni şehircilik akımları (ekolojik kent, akıllı kent vb.) göz önünde bulundurulmalıdır.
Geliştirilecek proje insanların geçmişe, geleneksel dokuya ve mahalle kültürüne verdikleri önemi dikkate alan çözümlemeleri de içermeli ve bu hususlar raporda yer almalıdır.

5.2. Değerlendirme ve Ödüllendirmeye Yönelik:
7 İklim 7 Bölge – Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması, Türkiye'nin yedi bölgesi için ayrı ayrı değerlendirilecek ve ödüllendirilecek olup her bölgenin dereceye girecek projeleri kendi bölge yarışmacıları arasından seçilecektir. Yarışma, değişik bölgelerden farklı nitelikteki alanları kapsadığından, alanların niteliklerini göz önünde bulunduran ağırlıklandırılmış çok boyutlu değerlendirme sistemi kullanılacaktır. Teslim edilecek projelerin değerlendirilmesinde mahalle tasarımının kent bütünü ile ilişkisi, yerel değerler ve kültür ile etkileşimi, mimari detayları (malzeme, blok ve konut tipleri vb.), sosyal bütünleşmeye katkı, yaratıcılık ve özgünlük bakımından yeni mahalle konseptli çalışmalar için ilham sunabilme gibi çok sayıda faktör göz önünde bulundurulacaktır.

5.3. Diğer:
Yer görme mecburiyeti yoktur, ancak yer görmek isteyenler soru sorma süresi bitene kadar yarışma raportörlüğünü arayarak gezi randevusu düzenleyebilir. Yer görmek için yarışmacı adayına herhangi bir ücret ödenmeyecektir.

6. YARIŞMAYI DÜZENLEYEN İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER
• Yarışmayı Düzenleyen İdare: TOKİ - Emlak Konut GYO A.Ş.
• Posta Adresi: Barbaros Mah. Mor Sümbül Sok. No:7/2B Ataşehir/İSTANBUL
• Telefon Numarası: 0 216 456 48 65 / 0 216 456 48 66
• Faks Numarası: 0 216 456 48 67
• Elektronik Posta Adresi: info@7iklim7bolge.com
• İnternet Sitesi: www.7iklim7bolge.com

7. YARIŞMAYA KATILIM KOŞULLARI
Yarışmacıların www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yayınlanan "7 İklim 7 Bölge-Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması Şartnamesi"ni elde edebilmek için Şartname ve eklerinin bedeli olan 100 TL T.C. Vakıflar Bankası Kadıköy İstanbul Şubesi- S00012, TR78 0001 5001 5800 7294 3658 49 İBAN Nolu 00158007294365849 hesabına (yarışma ekibinde yer alacak şahıslardan herhangi birinin adına olmak üzere) "Şartname Bedeli" olarak yatırmış olmaları gerekmektedir. Şartname alabilmek için almış oldukları dekontu ve www.7iklim7bolge.com internet sitesi adresinden temin edebilecekleri "Teslim Alındı Belgesi"ni (2 nüsha halinde) eksiksiz doldurulmuş olarak 07/08/2017 Pazartesi günü, saat 17.00'a kadar info@7iklim7bolge.com mail adresine veya 0 216 456 48 67 faks numarasına göndermeleri gerekmektedir.

7.1. Yarışmaya Katılacaklarda Aranacak Koşullar;
• Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak,
• Yarışmaya katılmak için yasal bir engeli bulunmamak,
• Yarışma şartnamesinde öngörülen özel koşullara uymak,
• Jüri üyelerini ve raportörleri belirleyen ve atayanlar arasında olmamak,
• Jüri üyeleri (danışman, asli, yedek) ve raportörlerle bunların 1. Dereceden akrabaları, ortakları, yardımcıları ve çalışanları arasında olmamak,
• Jüri çalışmalarının herhangi bir bölümüne katılmış olmamak,
• TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş.'ye yarışmayla ilgili her türlü işlemleri hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olmamak,
• Şartname alıp isim ve adreslerini yarışma raportörlüğüne kaydettirmiş olmak, (Ekip olarak katılanlardan bir kişinin bu şartı yerine getirmesi yeterlidir.)
• Yarışmayı açan TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş. adına hareket eden danışmanlar ile bunların arasında olmamak gerekmektedir.
• Yarışma ekibinde, en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı bulunması gerekmektedir. Yarışma konusu sebebiyle yarışmacıların disiplinler arası (sosyolog, psikolog, ekonomist vb.) ekip çalışması yapması ve konunun niteliğine bağlı olarak diğer disiplin alanlarından (özellikle sosyolog) danışmanlık hizmeti almaları tavsiye edilmektedir.
• Aynı ekip en fazla iki farklı bölge için yarışmaya katılabilir.
Bu şartlara uymayanlar yarışmaya katılmış olsalar dahi tasarımları yarışmaya katılmamış sayılacaktır.

8. JÜRİ ÜYELERİ VE RAPORTÖRLER

8.1. Asli Jüri Üyeleri

- Prof. Dr. Murat GÜL (İ.T.Ü. - Mimar) Jüri Başkanı
- Prof. Dr. Zekiye YENEN (Y.T.Ü.- Mimar-Şehir Plancı)
- Doç. Dr. Yasin Çağatay SEÇKİN (İ.T.Ü.-Mimar)
- Hicran ÇAKMAK (Emlak Konut GYO A.Ş. Projeler Dairesi Başkanı-Mimar)
- Mustafa Levent SUNGUR (Başbakanlık TOKİ Toplu Konut Projeleri ve Araştırma Dairesi Başkanı- İnşaatMühendisi)
- Bünyamin DERMAN (Y.Mimar)
- İbrahim Hakkı YİĞİT (Y.Mimar)

8.2. Yedek Jüri Üyeleri

- Bülent ÖZTURAN (Başbakanlık TOKİ Etüd ve Proje Şube Müdürü-Mimar)
- Serhat GÜNKAN (Başbakanlık TOKİ Statik ve Betonarme Şube Müdürü- İnşaat Mühendisi)
- İlyas Fehim ÇELİK (Emlak Konut GYO A.Ş. 1 Nolu Proje Müdürü-Mimar)
- Timuçin KURT (Başbakanlık TOKİ 1 No'lu Kentsel Dönüşüm Şube Müdürlüğü - Y.Şehir ve Bölge Plancı)

8.3. Danışman Jüri Üyeleri

- Fatma VARANK (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yard. V.-Mimar)
- Uğur İNAN (Başbakanlık TOKİ İmar Planlama ve Kentsel Yenileme Dairesi Başkanı - Y.Şehir ve Bölge Plancı)
- Beşir AYVAZOĞLU (Araştırmacı-Yazar)
- Ömer L. ARI (Y. Mühendis)
- Prof. Dr. İsmail COŞKUN (İstanbul Ü.-Sosyolog)
- Kamil BULUT (Bakkallar Odası Bşk.)

8.4. Raportörler

- Veysel GENÇDAL (Mimar)
- Ahmet Kutluğ GAYRETLİ (Mimar)
- Evrim KESKİN (Mimar)
- Başak Betül KARABULUT (Mimar)

9. YARIŞMACILARDAN İSTENEN BELGELER

Yarışmacılar seçtikleri alanda bu şartnamede tanımlanan esaslara göre geliştirecekleri mahalle tasarım proje önerilerini çizim, maket ve rapor olarak sunacaklardır.

Yarışmacılar proje paftalarını ve raporlarını kağıt baskı ve 300 dpi çözünürlükte PDF formatında dijital olarak CD, DVD ya da taşınabilir bellek ile teslim edeceklerdir. Projelerin CD, DVD ya da taşınabilir bellek kopyası kapalı zarf içinde teslim edilecektir.

9.1. Çizimler

Aşağıda belirtilen çizimlerin yer aldığı A0 boyutunda paftalar dışarıdan görülmeyecek bir biçimde paketlenecek, paketin sağ üst köşesine rumuz, paketin ortasına gelecek şekilde,

"7 İklim 7 Bölge Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması"
"Katıldığı Coğrafi Bölge"

yazılacaktır. Paketin içerisinde hiçbir şekilde kimlik bilgisi yer almayacaktır.

• **Konsept Şema:** Yarışma alanının kent bütünlüğü içindeki konumu, çevresiyle makro ilişkileri ve mahalle tasarımını yönlendirici yaklaşım yansıtılacaktır. Mahalle tasarımının nasıl bir kavramsal noktadan başladığı ve çevresel etmenlerle ilişkisi (iklim, rüzgâr yönü, güneş ışığını alma çabası, yoğunluk, arazi eğimi ilişkisi, yol güzergâhları, arazi verileri ve proje alanını etkileyen yakın çevre koşulları vb.) ile birlikte projenin ana fikri ve genel yaklaşımının, benzer nitelikte diğer hususların yansıtılması beklenmektedir. Aynı zamanda bir "tema" belirlenmeli ve konsept şemada bu tema ortaya konulmalıdır. Çalışma, projeyi tam anlatır biçimde hazırlanacak üç boyutlu çizim, sokak silueti vb. görsellerle desteklenmelidir.

ŞARTNAME

• **1/10.000 Ölçekli İlkesel Tasarım Şeması:** Konsept Şema ile ortaya konulan yaklaşım doğrultusunda, seçilen alanın "mahalle" odaklı tasarımının genel politika, ilke ve stratejileri ile alan bütünündeki mekânsal ilişkiler ortaya konulacak şekilde hazırlanacaktır. Çalışmanın çeşitli görsel şemalar ile açıklanması beklenmektedir.

• **1/1.000 Ölçekli Kentsel Tasarım Projesi:** İlkesel Tasarım Şeması ile ortaya konulan yaklaşım doğrultusunda, "mahalle" ekseninde insan-mekân ilişkileri, komşuluk ilişkileri, yapı-açık alan ilişkileri ve genel ulaşım-dolaşım vb. düzenlemeleri içeren olabilirlik, yaşanabilirlik, sürdürülebilirlik ve maliyet gibi konulardaki çözüm önerileri sunulacaktır. Yarışmacılardan yaptıkları tasarıma ilişkin yapı yoğunluğu, nüfus yoğunluğu, yaklaşık konut birimi ve ticari birim sayısı ve tipolojileri, sosyal donatılar, yeşil alanlar vb. arazi kullanım dağılımlarını gösteren bir tablo vermeleri beklenmektedir.

• **1/1.000 Ölçekli Vaziyet Planı:** Kentsel tasarım projesinde önerilen kullanımları uygulama boyutuna taşımak üzere, yarışma alanı bütününde ulaşım esaslarının belirtilmesi, tüm açık, yarı açık ve kapalı alanların düzenlemeleri ile mekânsal kurgu yaklaşımlarının ifade edilmesi gerekmektedir.

• **1/500 - 1/200 Ölçekli Tefrişli Kat Planları, Kesit ve Görünüşler:** Konutlar için bu hususların tamamı istenecek olup, sosyal donatılarla ilgili olarak detay aranmayacaktır.

• **Perspektifler:** Genel yerleşim ve mekânların ölçeği ile mahalleye ait donatı alanları belirtilmelidir.

Projelerin çizim ve sunumunda aşağıdaki esaslara uyulacaktır:

• Her türlü çizim tekniği ve renk serbesttir. Her ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda ve anlaşılabilir olacaktır.

• Çizimler A0 boyutunda en çok 6 adet pafta, sergileme kolaylığı açısından foto blok ve benzeri altlık malzemeden hazırlanacaktır. Her A0 paftanın sağ üst köşesine rumuz yazılacaktır.(Rumuz beş rakamdan oluşmalı ve kullanılan rakamlar tekrarlı ve sıralı olmamalıdır.)

• Paftaların yatay kullanılması zorunludur.

• Sergileme kolaylığı bakımından bütün paftaların, sağ alt köşelerinde paftanın asma şemasında yeri belirtilecektir.

• Paftalar ayrıca A3 boyutunda mimari rapor ile birlikte kitapçık şeklinde teslim edilecektir.

9.2. Maket

Maket 1/1000 ölçekli olacaktır. Malzeme kullanımı, yapım tekniği ve renk seçimi serbesttir. Maket sınırı yarışma alanı olarak kabul edilecektir

9.3. Raporlar

9.3.1. Proje Hikâyesi

Projenin geliştirilmesindeki tüm süreçleri anlatan ve "Madde 2. Yarışmanın Amacı" bölümü ile "Madde 5. Yarışmaya Yönelik Açıklamalar" bölümleri çerçevesinde oluşturulacak olan mahalle kurgusuyla ilgili olarak sosyolojik, demografik, kültürel bir senaryo hazırlanmalı, önerilen mahalleyi yaşatan ve mahalleyle yaşayan bir öykü tasarısı sunulmalıdır (Takriben 5 dakikayı geçmeyecek video sunusu biçiminde).

9.3.2. A3 Rapor

A0 Paftalarla sunulan tüm veriler A3 kitapçık halinde teslim edilecektir. A3 kitapçık dışarıdan görülmeyecek bir biçimde paketlenecek, paketin sağ üst köşesine rumuz, paketin ortasına gelecek şekilde,

"7 İklim 7 Bölge Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması"
"Katıldığı Coğrafi Bölge" daktilo veya yazıcı ile yazılacaktır. Paketin içerisinde hiçbir şekilde kimlik bilgisi yer almayacaktır.

9.3.3. Mimari Tasarım Raporu
Mimari Tasarım Raporu genel tasarım ilkelerini, konuya kavramsal, anlamsal, tarihsel yaklaşımları, varsa mühendislik fikirlerini ayrıca katıldığı bölge, şehir veya şehirlerin geleneksel mimari özelliklerini; kentin ekonomik, demografik, sosyolojik ve kültürel yaşamı ile kurulan bağları açıklar nitelikte olmalıdır. Projenin yenilikçi perspektiften, enerji verimliliği kullanımı açısından, çevre ve ekosistemle kurmuş olduğu ilişki açıklanmalıdır. Mimari Tasarım Raporu daktilo veya yazıcı ile yazılacak ve A3 Rapor Paketi içinde teslim edilecektir. Rapor, A4 formatında ve içerisinde hiçbir şekilde kimlik bilgisi yer almadan hazırlanacaktır.

9.3.4. Kimlik Zarfı
Yarışmacılar projelerin teslim edildiği ambalajın içine proje ile aynı rumuzu taşıyan ve üzerinde daktilo veya yazıcı ile *"7 İklim 7 Bölge Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması" "Katıldığı Coğrafi Bölge"* ibaresi yazılı kapalı bir zarfın içine;

• Yarışma ve sözleşme koşullarını aynen kabul ettiklerini belirten imzalı katılım tutanağı,

• Üyesi oldukları meslek odası ve sicil numarasını içeren imzalı belge (Proje teslim tarihinden en fazla 1 ay öncesine ait)

• Banka dekontu fotokopisi konulmalıdır.
Ekip başı (mimar) tanımlanacak ve bu belgeler ekip ortaklarının her biri tarafından verilecektir.

Yarışmaya katılan proje sahiplerinden ödül ve mansiyon kazananların zarfları jüri değerlendirmelerinin bitiminde tutanağa geçirilerek açılacaktır. Yarışmaya katılan proje sahiplerinden ödül ve mansiyon kazanamadıkları halde kimliklerinin açıklanmasını isteyenler, kimlik zarfının üzerine "açılabilir" kaydını koyabilirler. Bu kaydı taşıyan zarflar bir tutanakla jüri tarafından açılır ve kimlikleri açıklanır. Anılan işlemler tutanakla belirtilir.

10. YARIŞMACILARA VERİLEN BELGELER
10.1. Yarışma Şartnamesi
Projenin internet sitesinden (www.7iklim7bolge.com) yarışma şartnamesi indirilip, gerekli tüm bilgiler temin edilebilecektir.

10.2. Yarışma Alanı İle İlgili Bilgiler
Yarışmacının tercih edeceği yarışma alanına ait yakın çevre verileri ile alan özelindeki parsel sınırı, eşyükselti / izohips eğrileri, uydu ve drone görüntülerini içeren yarışma dosyası internet sitesinden temin edilecektir.

10.3. Teslim Alındı Belgesi
Projenin internet sitesinden (www.7iklim7bolge.com) temin edilecektir.

10.4. Katılım Tutanağı
Projenin internet sitesinden (www.7iklim7bolge.com) temin edilecektir.

11. YARIŞMA DIŞI BIRAKILMA
Aşağıda belirtilen hususlara uymayan projeler jüri kararı ile tutanağa geçirilerek yarışmadan çıkarılacaktır:
• Yarışma Şartnamesinin yarışmaya katılma koşullarına ilişkin maddelerde belirtilen şartlara uymayan projeler,
• Kimlik zarfını ve anılan zarf içinde iletilmesi istenen belgelerini yarışma projesi ile teslim etmeyen projeler,
• Herhangi bir yerinde eserin sahibini tanıtan ve işaret bulunan projeler (yazanın kimliğini belli edecek tarzda el yazısı ile yazılmış açıklama notları bu işaretlerden sayılır).

12. YARIŞMA TAKVİMİ
• Yarışmanın Başlangıç Tarihi: 05/06/2017
• Soruların İletilmesi İçin Son Tarih: 23/06/2017
• Soruların Yanıtlanması İçin Son Tarih: 05/07/2017
• Proje Teslim Tarihi ve Saati: 25/08/2017, saat 17:00'ye kadar.
• Jüri Değerlendirmesi Başlangıcı: 07/09/2017
• Sonuçların İlanı: 14/09/2017

ŞARTNAME

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

13. SORU VE CEVAPLAR

• Yarışmacılar, sorularını 23/06/2017 tarihine kadar "7 iklim 7 bölge Mahalle Projesi Yarışması Raportörlüğü" ne hitaben info@7iklim7bolge.com adresine elektronik posta ile veya 0216 456 48 67 numaralı faks kanalı ile gönderebilirler.

• Yarışmacılar tüm sorularını daktilo veya bilgisayarla yazılmış olarak vereceklerdir.

• Her soru için ilgili olduğu metnin konuya ilişkin paragraf numarası belirtilecektir.

• Sorulara verilen cevaplar yarışma dokümanı niteliğindedir.

• Yarışma jürisi yukarıda belirtilen tarihe kadar ulaştırılan tüm sorulara cevap vermek üzere, son soru sorulma tarihinden sonra toplanacak, bu toplantı sonrasında cevaplar 05/07/2017 tarihinde internet sitesinde yayınlanacaktır.

14. PROJENİN TESLİM YERİ VE KOŞULLARI

Proje ve ekleri 25/08/2017 Cuma günü saat 17:00'a kadar Halkalı Atakent Mahallesi 221. Sok. No:5 34307 Halkalı - Küçükçekmece / İSTANBUL adresine elden teslim edilecektir. Ayrıca PTT, APS veya özel kargo ile adrese teslim olarak da gönderilebilir. Bu şekilde gönderilen projelerin PTT, APS, Kargo makbuzu (projelerin en son teslim tarihi ve saatinden önce postaya ya da kargoya verildiğini gösteren belge) taranıp e-mail ve/veya faks olarak yarışma raportörlüğüne gönderilecektir. APS, Kargo ile teslim tarihinden itibaren 2 iş günü içerisinde (29/08/2017 Salı günü saat 17:00'a kadar) belirtilen adrese ulaşmayan projelerden ve kargoda oluşabilecek hasar ya da kayıplardan "TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş." sorumlu değildir.

15. SONUÇLARIN İLAN ŞEKLİ

Yarışma sonuçları, jürinin değerlendirme çalışmalarının bitiminde,
T.C. Başbakanlık TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş. tarafından 14/09/2017 Perşembe günü tüm ülkede dağıtım yapılan iki (2) adet günlük gazete, internet ortamında ww.7iklim7bolge.com internet sitesinde ilan edilecek, ayrıca jüri raporu çoğaltılarak bütün yarışmacılara elektronik posta ile gönderilecektir.

16. KOLOKYUM YERİ VE TARİHİ

Kolokyumun yeri ve tarihi sonuçların ilan edildiği metinde duyurulacaktır.

17. PROJELERİN GERİ VERİLMESİ

Ödül ve mansiyon kazanan projeler T.C. Başbakanlık TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş.'ye ait olacaktır. Bunların dışında kalan projeler, kolokyum ve sergi bitiş tarihinden itibaren 15 gün içinde Halkalı Atakent Mahallesi 221. Sok. No:5 34307 Halkalı - Küçükçekmece / İSTANBUL adresinde bulunan TOKİ binasından elden alınabilecektir.

18. ÖDÜLLER VE ÖDEME ŞEKLİ (Her Bir Bölge İçin)

Ödüller

1. Ödül	125.000 TL
2. Ödül	100.000 TL
3. Ödül	75.000 TL

Mansiyonlar

1.Mansiyon	35.000 TL
2. Mansiyon	35.000 TL
3. Mansiyon	35.000 TL

Yarışmacılara ödenecek ödül ve mansiyon bedelleri, yarışma sonucunun duyurulmasını izleyen otuz (30) gün içinde, yarışmacılara ya da yasal vekillerine 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 29. maddesine göre net olarak ödenir. Her bir yarışma alanındaki ödül sıralamaları ve projelerin ödüle layık olup olmadığı jürinin takdirine bırakılmıştır.

19. ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İdare ile yarışma arasında doğabilecek anlaşmazlıklar önce jüri hakemliğinde, anlaşma sağlanamaması halinde Ankara Mahkemeleri'nde çözümlenecektir.

ŞARTNAME

AKDENİZ BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
HATAY DÖRTYOL

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
MUŞ KEPENEK

EGE BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
DENİZLİ PAMUKKALE

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
MARDİN ARTUKLU

ŞARTNAME

İÇ ANADOLU BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
ESKİŞEHİR ODUNPAZARI

KARADENİZ BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
KASTAMONU MERKEZ ÖRENCİK

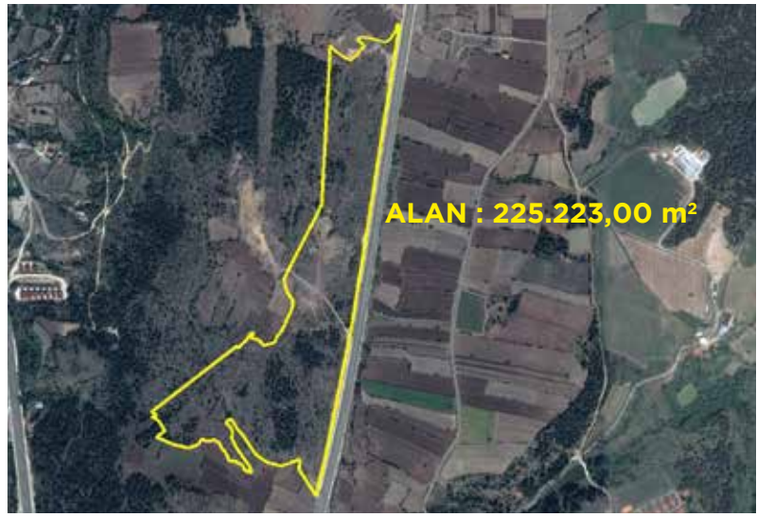

MARMARA BÖLGESİ YARIŞMA ALANI
TEKİRDAĞ ÇORLU

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş.

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE

ULUSAL MİMARİ ve
KENTSEL TASARIM
FİKİR YARIŞMASI

SORU VE CEVAPLAR

SORU VE CEVAPLAR

SORU 1. Yarışmaya tek ya da iki mimar olarak katılabiliyor muyuz yoksa peyzaj mimarı ve şehir bölge plancı bulunmak zorunda mıdır?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 2. Göndereceğim projenin uygulamaya konulması durumunda telif hakkından faydalanma imkânı sağlıyor musunuz?

Gerekli yasa ve yönetmelikler çerçevesinde telif hakkından faydalanma imkânı sağlanmaktadır.

SORU 3. Belirlenen şehirler var mı yoksa istenilen şehir projeye dâhil mi?

Ekipler çalışma alanlarını yarışma şartnamesinde belirtilen alanlar arasından kendileri belirleyecektir. (Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 4)

SORU 4. Yarışmaya katılım yapacak kişi veya kişilerin herhangi bir okulda Şehir ve Bölge Planlama, Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı okuması yarışmaya katılabilmesini sağlayabilir mi?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 5. Yarışmaya bir mimar tek başına katılabilir mi?

Yarışmaya ekip olarak katılım zorunludur.

SORU 6. Yarışmaya katılan grup üyelerinden her birinin mezuniyeti zorunlu mudur?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 7. Yarışmaya nasıl başvurabiliriz?

Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 7.

SORU 8. Ben 7iklim7bölge yarışmasına girmek istiyorum ama nasıl başvuracağımı bilemedim bu konuda bana yardımcı olursanız çok sevinirim.

Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 7.

SORU 9. Şehir ve bölge planlama öğrencisiyim yarışmaya katılabilir miyim?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 10. Yarışmaya Konya da dâhil mi?

Dahil değildir. Yarışma Alanları Yarışma Şartnamesi Madde 4'te belirtilmiştir.

SORU 11. Yarışmaya son sınıf öğrencileri de katılabiliyor mu?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 12. Proje fikri maket haline mi getirilip sunulacak, tamamen mühendislik hesaplamaları da mı yapmamız gerekiyor?

Yarışma şartnamesinde gerekli açıklamalar yapılmıştır.

SORU 13. Ekip başı mimar olması gerekmektedir diye belirtilmiş. Ben inşaat mühendisiyim ve mahalle projem var şahsıma ait. Mühendis olarak ekip kurup katılabilir miyim?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 14. İç Mimarlık öğrencileri katılabiliyor mu?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler

SORU 15. Lisans okuyor olmak ve ya mezun olmak gerekiyor mu?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 16. İlk kez bir yarışmaya katılıyorum o yüzden bilmiyor olabilirim fakat teslim formatları nasıl olacak acaba?

Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 9.

SORU 17. İstediğimiz bir bölgede tasarım yapabiliyor muyuz? Yoksa belirli bir alan var mıdır?

Yarışma Alanları Yarışma Şartnamesi Madde 4'te belirtilmiştir. Belirtilen yarışma alanlarının dışında proje teslimi kabul edilmeyecektir.

SORU 18. Daha detaylı proje konusunu nereden bulabilirim?

Proje konusu ve amacı Yarışma Şartnamesi Madde 2 ve Madde 3'te açıklanmıştır.

SORU 19. Bu tasarım yarışması hakkında daha detaylı bilgi edinmek istiyorum. Örneğin tasarım dışında teknik anlamda neler yapmalıyım?

Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 9.

SORU 20. Yarışma sonunda proje, yapanlar tarafından sunulacak mı? Yani bir kesim önünde herhangi bir sunum olacak mı?

Hayır. Yarışma sonunda sunum yapılmayacaktır.

SORU 21. Teslim sonrası jüri heyetine sunum yapacak mıyız? Ekibin tamamı orada olması gerekiyor mu?

Hayır. Yarışma sonunda sunum yapılmayacaktır.

SORU 22. Bu projeye öğrenci olarak katılım sağlayabilir miyiz? Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 23. Ben yarışmanın katılım şartları hakkında bilgi almak istiyorum.

Yarışma şartnamesinde ve soru-cevaplarda gerekli açıklamalar yapılmıştır.

SORU 24. Yukarıda yer alan şartnamenin ilgili maddeleri üzerine özellikle ilk maddede yer alan 'ekip olarak katılacak' ibaresi bulunmakta. Bu ibare dikkate alındığında mimar olarak yarışmaya bireysel katılabiliyor muyuz yoksa ekip kurmak zorunlu mu?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur.

SORU 25. Şartname de ekipte en az 1 mimar 1 şehir plancısı bulunması gerekmektedir yazıyor. O zaman yarışmaya tek katılmak mümkün olmuyor değil mi? Ben mimarım ve ekibime birde şehir plancısı almak zorunda mıyım? Danışmanlık alsam olmaz mı?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 26. Yarışmaya odaya kayıtlı öğrenci ekibinin başvuruları kabul edilecek mi? Bu konuda en kısa zamanda bilgi verebilirseniz sevinirim.

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 27. Yarışmaya bireysel katılım mümkün mü?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur.

SORU 28. Çorlu'daki arazi ile ilgili daha geniş bir alanı kapsayan (Çorlu merkez ile ilişki kurulabilecek) çizim dosyası (dwg) paylaşılması mümkün müdür?

Yarışma alanlarına ait dokümanın tamamı www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yer almaktadır. Ek dosya ve bilgi verilmeyecektir. Yarışma alanları gerçek alanlar olup istenildiği takdirde yarışmacılar gerekli araştırmaları kendi imkânları doğrultusunda yapabilir.

SORU 29. *"9.3.4. Kimlik Zarfı paragrafında: • Üyesi oldukları meslek odası ve sicil numarasını içeren imzalı belge (Proje teslim tarihinden en fazla 1 ay öncesine ait) Ekip başı (mimar) tanımlanacak ve bu belgeler ekip ortaklarının* her biri tarafından verilecektir."

İbaresi yer almaktadır. Peyzaj mimarları odası bu yarışmayı boykot ettiğini üyelerine bildirdiği için birçok peyzaj mimarı yarışmaya girmeme yönünde görüş bildirmektedir. Bu noktada yarışmaya katılım sayısını artırmak adına, gerekli ekip listesinde proje müellifinin mimar olarak saptanması, peyzaj mimarı ve şehir plancısı meslek gruplarının danışman proje ekibinde yer alması daha doğru olacaktır. Bu konuda yeniden bir düzenleme yapılması mümkün müdür? En azından oda belgesi konusunda sadece mimarın oda belgesi alması yeterli görülemez midir? Ya da ilk yarışmadaki gibi diploma fotokopilerinden oluşacak bir kimlik zarfı çözümlemesi yapılamaz mı?

SORU VE CEVAPLAR

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 30. Bu yarışma projesine öğrenci olarak da katılabiliyor muyuz?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 31. Yarışma hakkında edindiğimiz dosyaların tamamı internet sitesinde erişime açık mı? 100 TL ücretin ödenmesi karşılığında yarışmacılara ek dosya mı temin ediliyor? Eğer ek dosyalar temin ediliyorsa bu dosyaların içeriğinde program vs. mi bulunmakta? Bunu şuan öğrenebilirsem bir an önce gerekli miktarı yatırmak isterim.

Yarışma alanlarına ait dokümanın tamamı www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yer almaktadır. Ek dosya ve bilgi verilmeyecektir. Şartname ve ekleri bedeli olarak belirlenen 100 TL katılım ön şartıdır.

SORU 32. Öğrenciyim, yarışmaya katılabilir miyim? Şartnamede ''Ekip olarak katılacaklar'' ifadesi bulunuyor. Mimarlık bölümü öğrencisi olarak tek başıma katılma hakkım var mıdır?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 33. Mimarlık bölümü mezunuyum, tek başıma yarışmaya katılabilir miyim?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur.

SORU 34. Şartnamenin "7.1. Yarışmaya Katılacaklarda Aranacak Koşullar" başlığı altında *"Aynı ekip en fazla iki bölge için yarışmaya katılabilir"* denilmektedir. Buradan iki farklı bölge için aynı ekibin ayrı ayrı yarışma katılım bedeli ödeyeceği, ayrı ayrı oda belgesi alacağı ve iki ayrı bölge için kazanması durumunda ayrıca ödül alabileceği sonucu çıkmaktadır, doğru mudur? Bu durum, KİK Yarışmalar Yönetmeliği madde 32 de belirtilen *"Yarışmada, bir kişi bir kere ödül alır, başkasıyla birlikte olsa dahi ikinci bir ödül almışsa bu ödül hükümsüz sayılır"* ibaresi ile bir çelişki oluşturur mu?

Yarışma Şartnamesinin 5.2 maddesinde gerekli açıklamalar yapılmakla birlikte, her bölge kendi içinde ayrıca değerlendirilecek olup, aynı ekip iki farklı bölgede ödül alabilecektir. Ancak "Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışma Yönetmeliği"nde belirtildiği gibi bir kişi aynı ekip içinde veya ekip başları değişse bile aynı bölgede iki ödül alamaz.

SORU 35. Şartnamenin "9.1. Çizimler " başlığı altında 3. madde 1/1000 Kentsel Tasarım Projesi ve 4. maddede 1/1000 vaziyet planı istenilmiştir. İkisinin farkı Vaziyet Planında zemin katların yani "kapalı alanların" bulunması, Kentsel Tasarım Projesinde çatı planlarının bulunması mıdır? Paftalarda bu çizimlere kuzey yönü üstte kalacak biçimde yer verilmesi gerekli mi?

Yarışmacıya bırakılmıştır.

SORU 36. Şartnamenin "9.1. Çizimler" başlığı altında plan ve kesitler için 1/500-1/200 ölçek belirtilmiş. Yarışmacı hangi ölçeği kullanacağına kendisi mi karar verecektir? 1/500 ölçekte yapılan teslimlerde tefriş beklenmekte midir?

Yarışmacıya bırakılmıştır.

SORU 37. Şartnamenin "9.1. Projelerin çizim ve sunumunda uyulması gereken esaslar" altında paftaların yatay kullanılacağı belirtilmiştir. Yatay kullanılan paftaların üst üste asılması da önerilebilir mi?

Yatay kullanılan paftalarda, en fazla iki sıra paftanın üst üste asılması mümkündür.

SORU 38. Şartnamenin "9.2. Maket" başlığı altında "Maket sınırı yarışma alanı sınırıdır" denilmektedir. Bu ibare bir çevre maketi içerisine oturtulacak şekilde arazinin tam sınırlarında mı hazırlanması anlaşılmalıdır? Cevabınız evet ise çevre maketinin ve içerisinde ki boşluğun ölçülerini ve malzeme bilgilerini verebilir misiniz?

Çevre maketi yoktur. Maketlerde alan sınırı geçerli olup bağımsız değerlendirilecektir.

SORU VE CEVAPLAR

SORU 39. Şartnamenin "9.3.1. Proje Hikâyesi" başlığı altında istenen video, animasyon niteliğinde mi olmalıdır, yoksa röportaj-sesli anlatım niteliğinde mi olmalıdır?

Animasyon niteliğinde olması beklenmektedir.

SORU 40. Şartnamenin "4. Yarışma Alanları" başlığı altında belirtilen bölgelerin her biri için Hmaks veya hava mânia gibi sınırlamalar var mıdır? Aynı maddede her bölge için belirtilen min. 500 konut birimi için maksimum bir değer veya Emsal değeri var mıdır? Her bir bölge için, plan detayları istenilmemekle birlikte donatı alanlarının belirlenmesi istenilmektedir, doğru mudur?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1. Minimum 500 hane sayısı sadece mahalle ölçeğini temsil etmesi bakımından verilmiştir.

SORU 41. Yarışma alanlarına ait (özellikle Hatay ve Kastamonu) ağaç rölövesi verilebilir mi?

Hayır.

SORU 42. Denizli Pamukkale arazisinde bulunan dere yatağı belli zamanlarda mı su tutmaktadır? Arazi içerisinde bulunan su deposu kaldırılabilir mi?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 43. Muş Kepenek arazisinin mevcut kullanımı nasıldır? Mevcut dere yatağının durumu ve kret kotu nedir? Mevcut dere yatağı rekreasyon amaçlı kullanılabilir mi?

Yarışma alanları gerçek alanlar olup, alan içindeki her veri yarışmacılar tarafından değerlendirilecektir. Bu bağlamda alandaki verilerin proje kararları doğrultusunda değerlendirilmesi yarışmacıya bırakılmıştır.

SORU 44. Şartnamenin 4. maddesinde belirtilen tüm arazi alanlarının imar planı var mıdır? Örneğin Muş Kepenek arazisinin yollarını yarışmacının mı belirlemesi beklenmektedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 45. Tekirdağ Çorlu ve Denizli Pamukkale alanlarının içerisinden geçen yollara müdahale edilebilir mi?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 46. Her arazi için belirtilen min.500 konut birimi ne büyüklükte hangi tip konutları içermelidir ve oranları nelerdir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 47. Arazi tipleri için bir "Emsal" değeri verilebilir mi?

Yarışma şartnamesinde 5.1 maddesinde gerekli açıklamalar yapılmakla birlikte, yarışma alanı ile ilgili emsal sınırlaması bulunmamaktadır.

SORU 48. Bölgelerde belirtilen min. hane sayısında kişi sayısı kabulü nedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 49. Grupta Şehir bölge planlamacı ve peyzaj mimarı olması zorunlu mudur?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur.

SORU 50. Başvuru formu doldurulurken sadece ekipten 2 kişinin iban numarası yer alsa sorun olur mu?

Gruptaki her üyenin iban no belirtmesi gerekir mi? Ekip başının iban numarasının verilmesi gereklidir.

SORU 51. Projelerde istenen maksimum kat adedi, alanın imar durum bilgileri vb. bilgileri nereden öğrenebiliriz?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 52. Şartnamede "Kreş, ilköğretim okulu, cami, vb. sosyal donatılara ait projeler istenilmeyecek, ancak donatı alanlarının kentsel tasarım ölçeğinde gerekli görülen detayları ve peyzaj konsept projeleri talep edilecektir." şeklinde bir ifade yer almaktadır. Proje içinde kaç m^2 lik bir alanı bu sosyal donatı alanlarına ayırmamız istenmektedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 53. Ticaret fonksiyonları için kat planları istenmektedir. Bu fonksiyon için kaç m^2 lik alan istenmektedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU VE CEVAPLAR

SORU 54. Projede bir mahalle için minimum 500 hane istenmektedir. 1+1, 2+1, 3+1, 4+1 ve dubleks daire tipleri olarak düşünülürse bu haneler için hangi daire tipleri istenmektedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 55. Yarışmaya katılım koşullarında "Aynı ekip en fazla iki farklı bölge için yarışmaya katılabilir." ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeye göre ikinci bölge için yarışmaya katılmak istesek şartname bedeli olarak tekrar 100 TL yatırmamız gerekiyor mu yoksa 100 TL bir kere ödememiz yeterli mi?

İkinci bir bölge için yarışmaya katılmak istenilmesi halinde, şartname bedelinin yeniden ödenmesi gerekmektedir.

SORU 56. Yarışmaya katılım koşullarında "Yarışma ekibinde, en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimari bulunması gerekmektedir." ifadesi yer almaktadır. Grup arkadaşlarımızdan biri "Kentsel tasarım ve peyzaj mimarlığı " bölümü lisans mezunu. Bu arkadaşımız şehir plancısı ve peyzaj mimari yerine sayılabilir mi? Sonuçta iki disiplin arası eğitim veren bir bölüm. Ya da hangi bölüm yerine sayılabilir?

Kayıtlı olduğu meslek odası geçerli sayılmaktadır.

SORU 57. Katılım tutanağı doldurulurken sadece ekipten 2 kişinin ibanı yer alsa sorun olur mu? Gruptaki her üyenin iban no belirtmesi gerekir mi?

Ekip başının iban numarasının verilmesi gereklidir.

SORU 58. Projelerde istenen maksimum kat adedi, alanın imar durum bilgileri vb. bilgileri nereden öğrenebiliriz?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 59. Gruptaki her üyenin odaya kayıtlı olması (oda sicil no sahibi olması) zorunlu mudur? Yoksa sadece ekip başı mimarın oda kaydı olması yeterli midir?

Ekip içindeki yardımcı ve danışman üyelerden oda kayıt belgesi istenmemektedir. Diğer tüm üyelerin oda kayıt belgesi vermesi gereklidir.

SORU 60. Şartnamede "Yarışmacıların www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yayınlanan "7 İklim 7 Bölge Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması Şartnamesi"ni elde edebilmek için Şartname ve eklerinin bedeli olan 100 TL yatırılması gerekmektedir." ibaresi yer almaktadır. İnternette bulunan şartname haricinde daha detaylı bir şartname daha mı bulunmaktadır? **Yarışma alanlarına ait dokümanın tamamı www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yer almaktadır. Ek dosya ve bilgi verilmeyecektir.**

SORU 61. Yarışmaya kamu sektöründe çalışanlarının (özellikle jüri üyelerinin de çalıştığı TOKİ-Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gibi) katılmasında engel var mı?

TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş. çalışanları haricindeki herkes şartnamede belirtilen koşulları sağlamak kaydı ile yarışmaya katılabilir.

SORU 62. Yarışma şartnamesinin 7.1 maddesinde yer alan ''Aynı ekip en fazla iki farklı bölge için yarışmaya katılabilir'' ibaresine göre, iki bölge için katılacak ekip tek şartname mi alacak? Yoksa her bölge için ayrı ayrı ödeme mi yapacak?

İkinci bir bölge için yarışmaya katılmak istenilmesi halinde, şartname bedelinin yeniden ödenmesi gerekmektedir.

SORU 63. Yarışma şartnamesinin 9.3.1 Proje hikâyesi maddesinde istenilen 5 dakikayı geçmeyecek video sunuşunun içeriği paftalardaki görsellerden mi oluşturulacak?

Bu video sunuş maddesini açıklayabilir misiniz? Animasyon niteliğinde olması beklenmektedir.

SORU 64. Yarışma dokümanlarında verilen ''HALİHAZIR HATAY DÖRTYOL.dwg'' dosyasındaki yarışma alanına komşu 171 nolu parselin işlevi (konut, ticaret, Yeşil alan vs.) hakkında bilgi verebilir misiniz? Yoksa bu parseldeki yorum yarışmacıya mı bırakılmıştır?

Yarışma alanları gerçek alanlar olup, alan içindeki her veri yarışmacılar tarafından değerlendirilecektir. Bu bağlamda alandaki verilerin proje kararları doğrultusunda değerlendirilmesi yarışmacıya bırakılmıştır.

SORU 65. Yapım tekniğiyle ilgili bir kısıtlama var mı? Alanla ilgili çalışılmış master plan mevcut mudur? DOP-KOP oranları nedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 66. Verilen 500 hane sayısı ticari+konut mu?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1. Minimum 500 hane sayısı sadece mahalle ölçeğini temsil etmesi bakımından verilmiştir.

SORU 67. Belli bir konut tipleri var mı?

Belli bir konut tipi belirlenmemiştir. Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 68. Üyesi oldukları meslek odası ve sicil numarasını içeren imzalı belge (Proje teslim tarihinden en fazla 1 ay öncesine ait) olan katılım tutanağı mı?

Hayır. Bkz. Şartname Madde 7. Ve Madde 10.4.

SORU 69. Yarışmaya katılımda ekipte mimar olması yeter koşul mudur? Şehir plancısı ve peyzaj mimarı da olmak zorunda mıdır?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: *"Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak"* koşulu; *"Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır."* şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 70. İstenen 500 adet konutun 2+1, 3+1 vs ve m2 koşulları nelerdir? Yarışmacılara mı bırakılmıştır?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 71. İstenen ticari alanların m^2 ve niceliksel özellikleri nedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 72. Herhangi bir kat ve kot sınırlaması var mıdır?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 73. Video sunusu zorunlu mudur?
Evet.

SORU 74. Yakın çevre hâlihazır (ncz ve autocad), yakın çevre 5000 ve 1000 imar planı (ncz), sosyal yapıya dair veri Dokümanları talep edilmektedir.

Yarışma alanlarına ait dokümanın tamamı www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yer almaktadır. Ek dosya ve bilgi verilmeyecektir.

SORU 75. Şartnamenin 9.1 çizimler kısmında konutların tefrişli kat planlarının, kesit ve görünüşlerinin 1/500 -1/200 ölçekli olacağı ibaresiyle 1/500 veya 1/200 olarak çizileceği mi söylenmektedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 76. Ticaret fonksiyonları için kat planları 5.1 maddesinde belirtilmiş ancak çizimler kısmında bir atıfta bulunulmamıştır. Dolayısıyla ticaret fonksiyonları da konutlar gibi mi detaylandırılacaktır? (ölçek, tefriş vb.)

Bkz. Şartname Madde 9.1

SORU 77. Şartnamenin 5.1 maddesinde "kreş, ilköğretim okulu, cami vb. sosyal donatılara ait projeler istenilmeyecek, ancak donatı alanlarının kentsel tasarım ölçeğinde gerekli görülen detayları ve peyzaj konsept projeleri talep edilecektir " ifadesindeki donatı alanları ile ne ifade edilmektedir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1. Ancak yarışmanın çok disiplinli bir teması olduğu da dikkate alınmalıdır.

SORU 78. Öncelikle böyle bir yarışmayı açmış ve bize bu fırsatı sunmuş olduğunuz için, mesleğini tutkuyla icra eden mimarlar adına sizlere teşekkür ederim. Ancak, mimari yarışmalar açısından durgun geçen bir kış döneminden sonra, birçok farklı yarışmanın aynı anda ilan edilmesi olumsuz bir durum oluşturdu. 7 iklim yarışmasının teslimi olan 25 Ağustos tarihine yakın olan 2 ayrı yarışma teslimi daha bulunmakta. Yarışmanıza olan ilgiyi ve katılımı artırması açısından teslim tarihini 1 ay kadar ileri bir süreye ertelemeniz daha olumlu bir süreç yaratacaktır. Eminim ki benim gibi düşünen birçok meslektaşım da yarışma teslim tarihinin ertelenmesiyle, yarışmanıza yoğun bir motivasyonla çalışacaklardır.

Yarışma takviminde değişiklik planlanmamaktadır.

SORU 79. Yarışma şartnamesi "7.1 Yarışmaya Katılacaklarda Aranacak Koşullar" başlığı altında yazan 1. maddede yer alan "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" ve 9. maddede yer alan "Yarışma ekibinde, en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı bulunması gerekmektedir.." ibarelerine ithafen ekipte bulunan her mimar, şehir plancısı

ve peyzaj mimarının TMMOB'a bağlı ilgili meslek odasına kayıtlı olması gerekli midir? Sadece ekip başının (mimarın) üyeliği ve bunu kanıtlaması yeterli midir? Peyzaj mimarının ekip üyesi değil de danışman ya da yardımcı olarak katılması mümkün müdür? Bu durumda yine üyelik gerekli midir?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 80. Yarışma şartnamesinin "3.Yarışmanın Konusu" ve "9. Yarışmacılardan İstenen Belgeler" "9.1 Çizimler" maddesinde yer alan "1/1.000 Ölçekli Kentsel Tasarım Projesi" ve "1/1.000 Ölçekli Vaziyet Planı" başlıklı talebin içerik olarak birbiriyle kesiştiği düşünülmektedir. 1/1.000 ölçekli proje içeriği, iki başlığı da kapsayan tek bir pafta olarak ele alınabilir mi?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 81. Hali hazırda yarışmayı açan kurumlar ile doğrudan temin veya ihale benzeri iş ilişkileri olan ekipler yarışmaya katılım sağlayabilir mi?

Evet.

SORU 82. 13. paragraf numarasında belirtmiş olduğunuz 'Yarışma ekibinde, en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı bulunması gerekmektedir.' açıklamada her birinden en az birer tane mi bulunması gerekiyor katılım için?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 83. Yarışmaya katılacak adayların hepsinin meslek odalarına üye olması zorunlu mudur?

Ekip içindeki yardımcı ve danışman üyelerden oda kayıt belgesi istenmemektedir. Diğer tüm üyelerin oda kayıt belgesi vermesi gereklidir.

SORU 84. 7.1 numaralı maddede belirtilen ekip içerisindeki peyzaj mimarının mezun ya da öğrenci olması durumu katılım koşullarına uygunluğu etkiler mi?
Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 85. Yarışma ekibinde yer alacak mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından biri veya birkaçı büyükşehir belediyesi imar müdürlüğünde çalışıyor olması sorun teşkil eder mi?

TOKİ ve Emlak Konut GYO A.Ş. çalışanları haricindeki herkes şartnamede belirtilen koşulları sağlamak kaydı ile yarışmaya katılabilir.

SORU 86. Çalışma Alanına ilişkin herhangi bir Nüfus Önerisi var mı?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 87. Şartname 5.1. maddesinde belirtilen "Çalışma alanları, önceden planlanmış olsalar dahi plansızmış gibi değerlendirilerek çalışılacaktır. Ancak tasarımda, çalışma alanını etkileyen yakın çevreye ilişkin üst ve alt ölçek plan kararları, çalışma alanını etkileyen/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlar ve yarışma alanlarının yakın çevresindeki plan kararları göz önünde bulundurulacaktır." denilmekte olup; çalışma alanı ve yakın çevresine ilişkin herhangi bir imar planı yarışmacılara verilecek mi yoksa yarışmacı kendinin temin etmesi mi beklenmektedir?

Yarışma şartnamesinde 5.1 maddesinde gerekli açıklamalar yapılmakla birlikte, yarışma alanı ile yakın çevre ilişkileri yarışmacıya bırakılmıştır.

SORU 88. Çalışma Alanına yapılacak vaziyet planı sonrasında Çevresi de bulunan Meri imar Planlarında revizyon talep edilmekte midir?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 89. Şartname 5.1. maddesinde belirtilen "Kreş, ilköğretim okulu, cami vb. sosyal donatılara ait projeler istenilmeyecek, ancak donatı alanlarının kentsel tasarım ölçeğinde gerekli görülen detayları ve peyzaj konsept projeleri talep edilecektir." denilmektedir. Donatı Alanlarında belirli bir alan büyüklüğü beklentisi var mı? Yoksa Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin Ek Standartlarına göre alan önerisi mi yapılması gerekmektedir.

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 90. Ekip üyelerinin tamamı Oda Üyesi olması gerekiyor mu? Üye ise borcu yoktur belgesi zorunlumu? (Mimar dışındaki Üyeler)

Ekip içindeki yardımcı ve danışman üyelerden oda kayıt belgesi istenmemektedir. Diğer tüm üyelerin oda kayıt belgesi vermesi gereklidir.

SORU 91. Alana ilişkin Park ve ÇOA tasarımında kullanılacak malzemelerinin detay katalogları istenilecek mi?

Hayır.

SORU 92. Alanın plana esas jeolojik ve jeoteknik etüt verileri verilecek mi?

Hayır.

SORU 93. Yapılaşma koşullarında herhangi bir maksimim ve minimum kat yüksekliği beklentisi var mı?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 94. Bir yarışmacı iki farklı proje ekibinin içerisinde (farklı ya da aynı proje alanı içerisinde) yer alabilir mi?

Bir yarışmacı iki farklı proje ekibinde, farklı proje alanları için yer alabilir. Aynı proje alanı için farklı ekipte yer alamaz. Bkz. Şartname Madde 7.1

SORU 95. Yarışmaya son başvuru tarihi net olarak belirlenmemiş. Bkz.

Şartname Madde 7.

SORU 96. 2 ayrı bölgeden katılım tek rumuzla mı gerçekleşiyor?

İki ayrı bölgeden katılım ancak iki ayrı rumuz ile gerçekleştirilebilir.

SORU 97. Ben mimarlık öğrencisiyim yarışmaya katılmayı düşünüyorum. Öğrenci olarak katılabilir miyim?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 98. Yarışmaya bir mimarlık ve bir şehir ve bölge planlama öğrencisi olmak üzere 2 kişi katılabilir miyiz?

Öğrenciler ekip içinde "yardımcı" olarak katılım sağlayabilirler.

SORU 99. Proje alanı çevresindeki parsellerin imar durumları ve blokların hmaks'ları gibi bilgiler verilecek mi?

Yarışma alanlarına ait dokümanın tamamı www.7iklim7bolge.com internet sitesinde yer almaktadır. Ek dosya ve bilgi verilmeyecektir.

SORU 100. Kreş, İlkokul, cami gibi sosyal donatıları proje alanı içerisinde mi istenmektedir yoksa çevre parsellerde planlanmış mıdır?

Şartnamede belirtilen kısıtlamalar haricindeki tüm hususlar yarışmacıya bırakılmıştır. Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 5.1.

SORU 101. Mimari tasarım raporu paftalar üzerinde yer almalı mıdır?

Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 9.3.3.
Ayrıca Mimari tasarım raporunun paftalar üzerinde yer alması yarışmacıya bırakılmıştır.

SORU 102. İlgili odalardan belgeler istenmekte midir?

Yarışmaya en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı olmak üzere ekip olarak katılım zorunludur. Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: "Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır." şeklinde değiştirilmiştir. Ekip içindeki tüm üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) proje müellifi olarak kabul edileceklerdir.

SORU 103. Teslim alındı tutanağı kimlik zarfı içerisinde mi yer alacaktır? Şartnamenin herhangi bir yerinde ilgili maddeye rastlanmamıştır.

Sorunun cevabı Şartname Madde 7'de verilmiş olmakla birlikte, "Teslim Alındı Belgesi"nin orijinal nüshası kimlik zarfı içinde yer alacaktır.

SORU 104. Yarışmaya girecek ekip sadece mimarlardan oluşabilir mi? Peyzaj mimari ve şehir plancısı bulundurmak şart mi? Eğer şart ise peyzaj mimarinin ve şehir plancısının da oda kaydı isteniyor mu?

SORU VE CEVAPLAR

Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: *"Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak" koşulu; "Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır."* şeklinde değiştirilmiştir. Yarışma ekibinde, en az bir mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı bulunması gerekmektedir. Ekip içindeki yardımcı ve danışman üyelerden oda kayıt belgesi istenmemektedir.

SORU 105. Yarışma hakkında bilgi almak istiyorum. Yarışmaya nasıl ve neyle katılacağız? Resim mi? Çizim mi? Yazı mı? Nasıl?

Bkz. Yarışma Şartnamesi Madde 9.

SORU 106. Sayın Yetkili, 7 İklim 7 Bölge – Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması'na ilişkin ekte yer alan yazımız tarafınıza ayrıca kargo ile gönderilmiştir. İyi çalışmalar dileriz.

T.C. BAŞBAKANLIK TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞINA,

Kurumunuz tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 23. maddesi ile "Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışma Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde; serbest, ulusal fikir yarışması olarak düzenlen "7 İklim 7 Bölge – Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması"nın açıldığını öğrenmiş bulunmaktayız. İlana çıkarılan Yarışma Şartnamesi'nin Yarışmanın Amacı maddesinde; "(...)Bu kapsamda yarışmanın amacı, insanların bir arada çeşitli etkileşimlerde bulundukları ve birbirlerinin hayatlarına dokundukları en temel alan olan mahalle alanının günümüz kentsel ihtiyaçları ile güncel şehircilik, kentsel tasarım, mimarlık ve peyzaj anlayışları doğrultusunda kurgulanarak;
• Kentsel ölçekte şehrin kimliğini ve sürdürülebilir gelişimini destekleyen,
• Yaşam alanı ölçeğinde (fiziksel ve toplumsal açıdan) güvenli, yaya dostu ve erişilebilir / engelsiz olan,
• Çevresel veriler (doğal yapı, iklimsel özellikler), yöresel mimari ve geleneksel değerlere saygılı ve sosyal bütünleşmeyi sağlayan,
• Estetik kalitede,
• İnsan odaklı yaşam alanlarının oluşmasını teşvik etmektir." ifade edilmektedir. Bu ifadeler nedeniyle, kurumunuzca kentsel dönüşüm projelerinde multi-disipliner çalışmaların önemine dair sergilenmiş olan hassasiyet Odamızca memnuniyetle karşılanmıştır. Ancak buna rağmen yarışma alanlarının boyutu ve niteliği göz önünde bulundurulduğunda, proje yarışmasının asli ve yedek jüriler arasında Peyzaj Mimarlarına yer verilmediği görülmektedir. Ülkemizde, mesleğimizin, meslektaşlarımızın ve hizmetlerinin geldiği konum ve niteliği tartışılamayacak seviyededir. Peyzaj Mimarları tarafından projelendirilmiş ve uygulanmış sayısız kentsel tasarım projesi bulunmaktadır. Kentsel tasarım ilke ve esaslarında çözümlemeler bekleyen bu yarışma konusu için böylesi bir ihtisas sahibi meslek disiplininin geri planda bırakılmış olması hem kamu yararı adına, hem de meslektaşlarımız adına önemli bir kayıptır. "Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği" 5. Bölüm 18. Maddesinde yer alan; "Jüri heyeti, asli, yedek ve danışman üyeler ile raportörler ve raportör yardımcılarından kurulur. Asli, yedek ve danışman jüri üyelerinin, ihtisas alanlarında yarışma konusu işlerle ilgili bulunması ve bu kimselerin mesleklerinde seçkin kişiler olması şarttır." ve 5. Bölüm 19. Maddesinde yer alan; "(...)Kentsel tasarım yarışmalarında, yarışma konusunun özelliğine göre asli ve yedek jüri üyeleri arasında mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarı bulundurulur." ifadelerinde de belirtildiği üzere, yarışmanın yayınlanmış olan şartnameye göre gerçekleştirilmesi halinde kamu zararı doğacağını belirtir, Jürideki mesleki dağılımının yeniden düzenlenerek asli ve yedek jüride en az 1'er (birer) TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Üyesi Peyzaj Mimarına yer verilmesini, katılım kriterlerinde 7.1. Madde ilk fıkrası başta olmak üzere varsa ilgili diğer maddelerin de TMMOB Peyzaj Mimarları Odası üyelerinin katılımına ve ekip başı olmasına izin verecek şekilde düzenlenmesini talep etmekteyiz. Söz konusu itirazlarımızın ve taleplerimizin kurumunuz tarafından kamu yararı yönünde değerlendirilmesi hususunda, gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla.
H. Özge İDALİ ÖZDEN
GENEL SEKRETER

Yarışma Asli Jüri üyelerimiz arasında, Peyzaj Mimarlığı Bölümünde öğretim üyesi bulunmaktadır. Ayrıca; Yarışma Şartnamesi Madde 7.1'de belirtilen: *"Ekip olarak katılacak yarışmacıların ekip başlarının mimar olması, TMMOB Mimarlar Odasına üye olmak ve meslekten men cezası durumunda olmamak"* koşulu; *"Yarışma ekibindeki mimar, şehir plancısı ve peyzaj mimarından bir kişi ekip başı olacaktır. Ekip başı ve üyeler (yardımcı ve danışman üyeler hariç) ilgili meslek odasına üye olmalı ve meslekten men cezası durumunda olmamalıdır."* şeklinde değiştirilmiştir.

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş.

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE

ULUSAL MİMARİ ve
KENTSEL TASARIM
FİKİR YARIŞMASI

RUMUZ - SIRA NO LİSTESİ

RUMUZ - SIRA NO LİSTESİ

1	63504
2	48193
3	64258
4	73518
5	38602
6	45237
7	59271
8	95073
9	53726
10	75938
11	17539
12	15049
13	82675
14	86319
15	30547
16	71539
17	17184
18	41683
19	23471
20	25051
21	22426
22	13285
23	59483
24	73841
25	64390

26	73029
27	57386
28	30317
29	87254
30	17429
31	20681
32	52846
33	37861
34	17548
35	97832
36	27185
37	41720
38	19573
39	27351
40	17593
41	28615
42	81972
43	73815
44	97258
45	53681
46	17052
47	15243
48	28473
49	17523
50	32061

51	14271
52	56894
53	13067
54	96841
55	53746
56	13620
57	70193
58	51834
59	28361
60	17293
61	82143
62	39175
63	52836
64	52179
65	15360
66	10216
67	51306
68	52861
69	28754
70	85273
71	83925
72	97152
73	32807
74	93517
75	71359

76	15386
77	63758
78	39715
79	49502
80	24091
81	53402
82	35214
83	82563
84	52638
85	02957
86	11480
87	46871
88	21796
89	74683
90	15222
91	25684
92	20906
93	18091
94	70405
95	17286
96	06251
97	02172
98	38541
99	48261
100	34168

101	11649
102	85314
103	30214
104	17146
105	79485
106	31605
107	36809
108	42526
109	41639
110	58729
111	31082
112	56248
113	41852
114	33791
115	97306
116	37184
117	75136
118	37415
119	84276
120	65482
121	07316
122	29017
123	15837

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

ÖDÜL VE MANSİYON KAZANAN PROJELER

KAZANAN PROJELER

AKDENİZ BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL	13285	1- Burak YARDIMCI (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Ali ÖNALP (Mimar) 3- Güney GÜLTEKİN (Mimar) 4- Elif TAN (Şehir Plancısı) 5- Gülce KANTÜRER (Peyzaj Mimarı)
2. ÖDÜL	21796	1- H. Serdar KAYA (Ekip Başı-Mimar, Şehir Plancısı) 2- Meltem ERDEM KAYA (Peyzaj Y. Mimarı) 3- S. Elif SERDAR (Peyzaj Mimarı) 4- Ezgi GÜLER (Şehir Plancısı) 5- Gökçe ŞAHİN (Şehir Plancısı)
3. ÖDÜL	53726	1- Mehmet Metin POLAT (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Bilge ALTUĞ (Mimar) 3- Merve İMER (Peyzaj Mimarı) 4- Sezen TÜRKOĞLU (Şehir Plancısı)
1. MANSİYON	59271	1- Özgür BİNGÖL (Ekip Başı - Y.Mimar) 2- İlke BARKA (Y.Mimar) 3- Merve ŞEN (Mimar) 4- Pınar KILIÇ (Mimar) 5- Ebru FİRİDİN ÖZGÜR (Şehir Plancısı) 6- Nermin TİRBEN (Peyzaj Y. Mimarı) 7- Fatma BETOS (Peyzaj Mimarı)
2. MANSİYON	81972	1- Murat ŞAHİN (Ekip Başı-Mimar) 2- M. Cengiz GÜLTEK (Mimar) 3- Hande Gül TÜRKKAN (Mimar) 4- Nur Bilgin IŞIK (Peyzaj Mimarı) 5- Mesut ÇİFTÇİ (Şehir Plancısı)
3. MANSİYON	30317	1- Yavuz Selim SEPİN (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Dr. Beyza ÇERMİKLİ (Peyzaj Mimarı) 3- Doç. Dr. Fatih TERZİ (Şehir Plancısı)

EGE BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL	82143	1- Baran YARDIMCI (Ekip Başı-Mimar) 2- Mehmet Zafer ÜNAL (Y.Mimar) 3- Recep SEMİZOĞLU (Mimar) 4- Kübra Nur BAŞ (Mimar) 5- Lizge OTURAN (Peyzaj Mimarı) 6- Nilay ÖZGER (Şehir Plancısı)
2. ÖDÜL	11480	1- Abdülkerim GÜNDÜZ (Ekip Başı-Mimar) 2- Ebubekir ŞİMŞEK (Mimar) 3- Merve Gülistan ARTAR (Şehir Plancısı) 4- Ömer ÇELİK (Peyzaj Mimarı)
3. ÖDÜL	73841	1- Mehmet BEKAR (Ekip Başı-Mimar) 2- Fatma BEKAR (Peyzaj Mimarı) 3- Hilal TÖRK (Şehir Plancısı)
1. MANSİYON	48193	1- Uğur Özer ÖZGÜVEN (Ekip Başı-Mimar) 2- Alper TÜFEKÇİOĞLU (Peyzaj Mimarı) 3- Şule DEMİREL ŞANLI (Şehir Plancısı)
2. MANSİYON	22426	1- Nevzat KASAL (Ekip Başı- Mimar) 2- Müge Erdi KASAL (Mimar) 3- Selahattin ERDİ (Y. Mimar) 4- Serkan ERTUĞ (Şehir Plancısı) 5- Hanife Nilhan COŞKUN (Peyzaj Mimarı)
3. MANSİYON	53746	1- Celaleddin ÇELİK (Ekip Başı-Mimar) 2- Ahmet BAŞ (Şehir Plancısı) 3- Hakan KUL (Peyzaj Mimarı)

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL	63504	1- Mete KESİN (Ekip Başı- Y.Mimar) 2- Esra YILMAZ KESKİN (Y.Mimar) 3- Sevim Pelin ÖZKAN (Y.Şehir Plancısı) 4- Öykü KOCAMAN (Peyzaj Mimarı)
2. ÖDÜL	32807	1- Çetin AYIK (Ekip Başı-Mimar) 2- Sinan ŞERİFOĞLU (Mimar) 3- Fadime KUL (Mimar) 4- Altan ABDULOĞLU (Peyzaj Mimarı) 5- Bedrihan BAYKAN (Şehir Plancısı)
3. ÖDÜL	71539	1- Ali İBİŞ (Ekip Başı-Mimar) 2- Sezgin KARAMAN (Peyzaj Mimarı) 3- Turgut GELERİ (Şehir Plancısı)
1. MANSİYON	15837	1- İsmail RUHLUKÜRKÇÜ (Ekip Başı-Mimar) 2- Güntülü GÜNDOĞ (Mimar) 3- Enise Tüba SOLAK (Şehir Plancısı) 4- Işıl KOÇ (Peyzaj Mimarı)
		1- Rıdvan FİL (Ekip Başı-Mimar) 2- Selami KÖSEHAN (Mimar) 3- Ahmet CİVELEK (Şehir Plancısı) 4- Onur BOYACIGİL GÜNGÖR (Peyzaj Mimarı)
2. MANSİYON	48261	1- Mehmet Zeyat HATTAPOĞLU (Ekip Başı- Peyzaj Mimarı) 2- Oknur ÇALIŞKAN (Y.Mimar) 3- İsmet Esgin ZORLU (Şehir Plancısı)
3. MANSİYON	87254	

KAZANAN PROJELER

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR
2. ÖDÜL	31605	1- Okan KOLOĞLU (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Haşim DİKENCİK (Şehir Plancısı) 3- Murat ÇANAKÇI (Peyzaj Mimarı)
		1- Hasan ÖZBAY (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Tamer BAŞBUĞ (Mimar) 3- Serpil ÖZTEKİN ERDEL (Peyzaj Mimarı) 4- Bahadır Aytuğ AYDOĞDU (Şehir Plancısı)
3. ÖDÜL	15222	1- Ahmet BARIŞ (Ekip Başı-Mimar) 2- GülÇen CENGİZ (Peyzaj Mimarı) 3- Ezgi KUNDAKCI (Şehir Plancısı)
1. MANSİYON	52861	1- Didem ÜNER (Ekip Başı- Mimar) 2- Niyazi ÜNER (Mimar) 3- Serap DEMİR (Şehir Plancısı) 4- Hande GÖKSAL (Peyzaj Mimarı)
2. MANSİYON	75938	
3. MANSİYON		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR
2 ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR
3. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR
1. MANSİYON	73518	1- Merve Saliha YILDIZ (Ekip Başı - Mimar) 2- Büşra KÖROĞLU (Mimar) 3- Arife ÇITIR (Şehir Plancısı) 4- Bilge AYDIN (Peyzaj Mimarı)
2. MANSİYON	93517	1- Murat AYDINOĞLU (Ekip Başı - Mimar) 2- Özge UYSAL SÖĞÜT (Şehir Plancısı) 3- Itır ÖZİNANIR SARIHAN (Peyzaj Mimarı)
3. MANSİYON	51834	1- Görkem GÜVENÇ (Ekip Başı - Mimar) 2- İbrahim Anıl BİÇER (Mimar) 3- Emre ENGİN (Mimar) 4- Deniz KURT ERTAŞ (Mimar) 5- Yeşim BAHADIR (Şehir Plancısı) 6- Meryem KOCAOĞLU (Peyzaj Mimarı)

KARADENİZ BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL	28615	1- Derya ERDİM (Ekip Başı-Mimar) 2- Özlem ÖZTÜRK (Y.Mimar) 3- Koray TOPÇU (Mimar) 4- Mehmet Tuğrul ÇEVİK (Y.Mimar) 5- Elif GÜNDOĞDU (Mimar) 6- Bilge MARTAN (Şehir Plancısı) 7- Gamze YILMAZ (Peyzaj Mimarı)
2. ÖDÜL	39175	1- Tuba KARA (Ekip Başı-Mimar / Ekonomist) 2- Volkan TAŞKIN (Y.Mimar) 3- Özge MERİÇ (Mimar) 4- Gül KESKİN (Şehir Plancısı) 5- Büşra YILMAZ ŞİRİN (Peyzaj Mimarı)
3. ÖDÜL	97258	1- Doğan TÜRKKAN (Ekip Başı-Mimar) 2- M. Cengiz GÜLTEK (Mimar) 3- Levent DENİZCİ (Peyzaj Mimarı) 4- Ece Özden PAK (Şehir Plancısı)
1. MANSİYON	85314	1- Hüseyin YAVUZ (Ekip Başı - Mimar) 2- Fikret ZORLU (Şehir Plancısı) 3- Eşref GÖKALP (Mimar) 4- Mehmet Bora ÖZDOĞAN (Mimar) 5- Taliye Buse ŞAHİN (Mimar) 6- Ekin Naz ŞAMİLOĞLU (Mimar) 7- Mustafa DELİKTAŞ (Peyzaj Mimarı)
2. MANSİYON	30547	1- Cihan SEVİNDİK (Ekip Başı-Mimar) 2- Mehmet Uğur ULUTÜRK (Peyzaj Mimarı) 3- Çağatay AKYÜZ (Şehir Plancısı)
3. MANSİYON	74683	1- Ebubekir ŞİMŞEK (Ekip Başı-Mimar) 2- Abdulkerim GÜNDÜZ (Mimar) 3- Merve Gülistan ARTAR (Şehir Plancısı) 4- Ömer ÇELİK (Peyzaj Mimarı)

MARMARA BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ
1. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR
2 ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR
3. ÖDÜL	28754	1- Korkut YILDIRIM (Ekip Başı- Mimar) 2- Süveyda BAYRAKTAR ATAGÜR (Peyzaj Mimarı) 3- Cihan ŞEHLA (Şehir Plancısı)
1. MANSİYON	97832	1- İlker İĞDELİ (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Ceyda GÖKOĞLU İĞDELİ (Y.Mimar) 3- Ahmet KURTULUĞ (Peyzaj Mimarı) 4- Adem ALTINTAĞ (Şehir Plancısı)
2. MANSİYON	95073	1- Özgür BİNGÖL(Ekip Başı - Y.Mimar) 2- İlke BARKA (Y.Mimar) 3- Merve ŞEN (Mimar) 4- Pınar KILIÇ (Mimar) 5- Ebru FİRİDİN ÖZGÜR (Şehir Plancısı) 6- Nermin TİRBEN (Peyzaj Y. Mimarı) 7- Fatma BETOS (Peyzaj Mimarı)
3. MANSİYON	13067	1- Emrah BAL (Ekip Başı - Mimar) 2- Gökhan DEDE (Mimar) 3- Deniz ÇAVUŞ (Şehir Plancısı) 4- Kenan AYDINOĞLU (Peyzaj Mimarı)

AKDENİZ BÖLGESİ

YARIŞMA ALANI
HATAY DÖRTYOL

AKDENİZ BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
6	45237	ELENDİ		
7	59271	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
9	53726	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.ÖDÜL
11	17539	ELENDİ		
13	82675	ELENDİ		
17	17184	ELENDİ		
18	41683	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
22	13285	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.ÖDÜL
26	73029	ELENDİ		
28	30317	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.MANSİYON
30	17429	ELENDİ		
34	17548	ELENDİ		
37	41720	ELENDİ		
42	81972	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
46	17052	ELENDİ		
49	17523	ELENDİ		
51	14271	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
52	56894	ELENDİ		
57	70193	ELENDİ		
59	28361	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
75	71359	ELENDİ		
76	15386	ELENDİ		
79	49502	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
83	82563	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
84	52638	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
87	46871	ELENDİ		
88	21796	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.ÖDÜL
93	18091	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
97	2172	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
103	30214	ELENDİ		
105	79485	ELENDİ		
107	36809	ELENDİ		
109	41639	ELENDİ		
110	58729	ELENDİ		
114	33791	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
115	97306	ELENDİ		
116	37184	ELENDİ		
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
37		22	9	6

AKDENİZ BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL	13285	1- Burak YARDIMCI (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Ali ÖNALP (Mimar) 3- Güney GÜLTEKİN (Mimar) 4- Elif TAN (Şehir Plancısı) 5- Gülce KANTÜRER (Peyzaj Mimarı)		1- Orkan GÜZELCİ (Y. Mimar) 2- Yüksel ÇOBAN (Mimarlık Öğrencisi) 3- Figen KEPENEK (Mimarlık Öğrencisi) 4- Mehmet Said ÖĞÜNÇ (Mimarlık Öğrencisi)
2. ÖDÜL	21796	1- H. Serdar KAYA (Ekip Başı-Mimar, Şehir Plancısı) 2- Meltem ERDEM KAYA (Peyzaj Y. Mimarı) 3- S. Elif SERDAR (Peyzaj Mimarı) 4- Ezgi GÜLER (Şehir Plancısı) 5- Gökçe ŞAHİN (Şehir Plancısı)		1- Damla İŞCAN (Peyzaj Mimarlığı Öğrencisi)
3. ÖDÜL	53726	1- Mehmet Metin POLAT (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Bilge ALTUĞ (Mimar) 3- Merve İMER (Peyzaj Mimarı) 4- Sezen TÜRKOĞLU (Şehir Plancısı)	1- Gizem ÖZER (Y. Mimar) 2- Gökhan TURAN (Mimar) 3- Bengi ALTUĞ (İç Mimar)	1- Ecem ÖZDEN (Restoratör) 2- Serpil KARDAŞ (Öğrenci) 3- Burak HACIVELİOĞLU (Öğrenci)
1. MANSİYON	59271	1- Özgür BİNGÖL (Ekip Başı - Y.Mimar) 2- İlke BARKA (Y.Mimar) 3- Merve ŞEN (Mimar) 4- Pınar KILIÇ (Mimar) 5- Ebru FİRİDİN ÖZGÜR (Şehir Plancısı) 6- Nermin TİRBEN (Peyzaj Y. Mimarı) 7- Fatma BETOS (Peyzaj Mimarı)		
2. MANSİYON	81972	1- Murat ŞAHİN (Ekip Başı-Mimar) 2- M. Cengiz GÜLTEK (Mimar) 3- Hande Gül TÜRKKAN (Mimar) 4- Nur Bilgin IŞIK (Peyzaj Mimarı) 5- Mesut ÇİFTÇİ (Şehir Plancısı)	1- A. Ayhan OÇKAÇ (Mimar) 2- Yıldırım GİĞİ (Mimar)	1- Aylin AVAN (Mimar) 2- Begüm YILMAZ (Mimar) 3- Berrin BÜYÜKŞAHİN (Mimar) 4- Buket ALTINTAŞ (Mimar) 5- Burcu KÖSEOĞLU (Mimar) 6- E. Özge KINIK (Mimar) 7- Melis DUMAN (Peyzaj Mimarı) 8- Selda SÜZGÜN (Mimar) 9- Soner BİLGİN (Mimar) 10- Tuğba ÖZAŞIR (Mimar) 11- Yarkın AYDIN (Mimarlık Öğrencisi)
3. MANSİYON	30317	1- Yavuz Selim SEPİN (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Dr. Beyza ÇERMİKLİ (Peyzaj Mimarı) 3- Doç. Dr. Fatih TERZİ (Şehir Plancısı)		1- Aygül CEYLAN (Y.Mimar) 2- Pınar GÖKÇE (Şehir Plancısı) 3- Deniz Erdem OKUMUŞ (Y. Şehir Plancısı) 4- Bahadır KANTARCI (Mimarlık Öğrencisi) 5- Oğuzhan KANBUR (Şehir Planlama Öğrencisi)

13285

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

GİRİŞ

Kurt Lewin (1951)'e göre insanlar karşılaştıkları durumlar sonucunda gerçekleştirdikleri etkinlikleri "yaşam alanı" dahilinde yaparlar. Yaşam alanı, birey ve çevre öğeleri olarak ele alınmaktadır. "Alan, her bir parçanın diğer parçalardan etkilendiği dinamik bir sistem olarak tanımlanabilir. Kişinin algıladığı çevre bir alan olabileceği gibi, bir organizma olarak kişinin kendisi de birbirleriyle ilgili parçaların etkileşimiyle oluşan dinamik bir sistemin oluşturduğu bir alan olarak düşünülebilir. Bu dinamik sistem içindeki en ufak bir değişiklik, tüm sistemi etkiler. Alan kuramı içinde önemli olan bütünü oluşturan parçalardan herhangi birindeki bir değişiklik değil, bu değişikliğin bütüne nasıl yansıdığıdır." (Tatar, 2009).

Günümüz mimarisinde gelinen noktada kentlerin sahip olduğu nüfusa ve ranta bağlı olarak insanların yaşam alanları daralmıştır. Yoğun yapılaşmanın getirmiş olduğu yer ve bağlamdan kopuk olan yüksek veya yoğun yapılaşmalar nedeniyle kentlilerin kentle ve kendi sosyal alanları ile olan bağları zayıflamıştır. Bu durum ise toplumdaki bireylerin birbirlerinden uzaklaşmasına neden olmakta ve birçok konuda memnuniyetsizliği olan bir toplum oluşmasını beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda, yeni tasarlanacak bir mahallede insanların şekillendirebileceği, kendini ait hissedebileceği, sosyal ilişkiler kurabileceği, insan ölçeğine saygılı olması gerektiği düşünülmüştür.

Önerilen projede öncelik olarak sosyal açıdan zengin bir yaşam çevresi oluşturulması hedeflenmiştir. Tasarlanan mahallede yaşayan insanların farklı katmanlarda yer alan açık, yarı açık ve kapalı mekanların tümüyle ilişki kurarak yaşam alanını maksimum hale getirmek amaçlanmıştır. Bu bahsedilen açık, yarı açık ve kapalı yaşam alanlarının birbirleriyle olan ilişkilerinin kurulması ve mekanların yaşanabilirliğinin sağlanması tasarımın en önemli problematiğidir. Projenin yaşam omurgası olarak nitelendirilen "Promenad" , çevresindeki sosyal donatılar, sosyal donatıların etrafında şekillenen saçaklar projede olması istenilen kamusal alanları tanımlamaktadır. Promenaddan yaya olarak kolayca ulaşılabilen çok sayıda avlular ise yarı kamusal alanları tanımlanırken, konut bloklarının içleri ise daha özel alanlar olarak düşünülmüştür.

PROJE ALANI İLE İLGİLİ TESPİTLER

Tarih boyunca çeşitli medeniyetlerin buluşma yeri üzerinde olan Dörtyol; Avrupa, Anadolu ve Kafkasya'dan gelip Afrika, Arabistan ve Hindistan yönlerine giden en önemli yolların kesişme noktasıdır. Tasarıma konu olan arsa Dörtyol merkezini Hatay Çevreyolu'na bağlayan Abdi İpekçi Caddesi ile, Dörtyol merkezini Akdeniz'e bağlayan Şehit Polis Necati Kesin Bulvarı'nın kesiştiği noktada bulunmaktadır. Bu alanda tasarım yapılırken öncelikle arsa verileri yorumlanmış ve arsanın 3 çeperinin yoğun konut dokusuna sahip olduğu, bir çeperinin ise dönüştürülme amacı ile ayrıldığı ve yine muhtemel olarak konut dokusu olacağı görülmüştür. Öte yandan proje alanı çevresinde odak olarak nitelendirilebilecek devlet binalarının, okulların, parkların, caminin ve ticari birimlerim oluşu projenin referans alabileceği durumlar olarak görülmüştür.

GENEL TASARIM İLKELERİ

- Dörtyol ilçesinde yoğun yerleşim alanında, ilçenin ana akslarını hem çeperlerde hem de proje alanı içerisinde devam ettirerek projeyi ilçeye entegre etmek
- Doğu – Batı aksında uzanan promenad ile yayalaştırılmış bir aks yaratmak
- Doğu – Batı aksında uzanan promedı kuzey yönünden güçlü bir aksla birleştirerek sağlık merkezi, cami, kültür merkeziyle doğrudan ilişkili bir meydan oluşturmak
- Proje alanının doğu ve batı noktalarında girişlerde meydanlar tasarlamak
- Meydan, sokak, avlu ilişkilerini kurarak sürekliliği olan açık mekanlar üretmek
- Promenad üzerinde okul, cami, kültür merkezi, sağlık merkezi, yaşlılar yurdu, ticari birimler ve ofisler gibi günlük yaşantıya doğrudan etki eden birimler tasarlamak
- Konut bloklarını klasik ada mantığından çıkarıp daha insan ölçeğinde hem insan hem de hava sirkülasyonuna daha uygun halde ve doğal aydınlatma açısından olumlu hale getirecek tasarım yaklaşımı benimsemek
- Parçalı olmasına rağmen organize olmuş sürekli bir yeşil dokusu yaratmak
- İklim koşullarını göz önüne alarak, çok sayıda saçak ve ağaçlar ile gölgelik mekanlar üretmek
- Ekolojik anlamda arazideki suların promenad üzerinde toplanarak yapıların iklimlendirilmesinde veya geri dönüşümde kullanılması.

ULAŞIM KARARLARI

- Promenad ile doğu batı aksında tüm alana yürünerek ulaşılması sağlanmıştır.
- Promenad ile konut bloklarının avluları arasında kesintisiz yürüyüş yolları tasarlanmıştır.
- Arazinin kuzeyinden güneyine geçen araç yolları üzerinde kısa süreli duraklama yaparak alışveriş yapma, ibadet etme ve servis gibi ihtiyaçlarının giderilmesi hedeflenmiştir.
- Ana ve ara yürüyüş aksları engellilerin ve yaşlıların kullanımını göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır.
- Proje alanının çevre yollarına olan yakınlığı, ilçe içerisinde ana araç yollarının yoğunluğu sebebiyle motorlu araç kullanımının ihmal edilmesi mümkün değildir. Bu sebeple tüm konut blokları için zemin altı otoparkları tasarlanmıştır.

ETAPLAMA İLKELERİ

Yaklaşık 960 metre uzunluğunda ve orta noktası 340 metre genişliğinde bir alanda yapılacak tasarım için etaplama yapılması düşünülmüştür. Proje alanının komşu parsellerdeki yapılaşmalar nedeniyle dış kontörlerinde girintiler ve çıkıntılar olduğu görülmüştür. Promenadın kuzey ve güneyinde tasarlanan konut bloklarının ve sosyal donatıların, arazi dış kontöründeki biçimlenmeler ve büyüklükler nedeniyle batıdan başlayarak doğuya doğru 4 etap halinde inşa edilmesi önerilmektedir. Birinci etabın arazinin en batısında kent dokusunun daha yoğun olduğu tarafta yapılması önerilmiştir. Birinci etabın 20 Konut bloğu, çarşılar, günlük ihtiyaçların karşılanabileceği küçük birimlerden oluşması öngörülmüştür. Halihazır durumda arazinin batısında cami, kuzeybatısında çarşılar ve kuzeydoğusunda okullar bulunmaktadır. Bu nedenle ilk etabın yapımı sonrasında konutlarda yaşayan kişilerin ilk aşamada günlük ihtiyaçlarını sağlamada bir problem yaşamayacakları düşünülmektedir. Projenin ikinci etabı cami, kültür merkezi, sağlık birimi, yaşlılar yurdu gibi günlük yaşantının olmazsa olmaz bileşenlerini içermektedir.

Projenin üçüncü etabının kuzey kısmında ilkokul, ortaokul ve liseyi bir arada barındırabilecek büyüklükte ve iç avluları olan bir okul kompleksi yapılması öngörülmektedir. Üçüncü etabın kuzeyinde ayrıca tüm mahalle sakinlerinin kullanabileceği kapalı bir spor salonu ve açık spor alanları tasarlanmıştır. Üçüncü etabın promenadın güneyinde kalan kısımlarında ise ağırlıklı olarak konut blokları yer almaktadır. Arazinin en doğusunda kalan dördüncü etap konut blokları, ofislerin ve halihazırdaki ağaçların korunarak elde edilen bir korudan oluşmaktadır. Arazinin doğusunda yer alan ve büyük bir kütleye sahip olan Adalet Sarayı'na ve kuzeydoğusunda bulunan Dörtyol Ticaret ve Sanayi Odası'na büyük bir ağaçlık alan, meydan ve ofisleri içeren birimlerle karşılık verilmiştir.

KONUT BLOKLARININ KURGULARI

İklim verilerine bakıldığında çoğunlukla sıcak olarak nitelendirilebilecek bir ilçe olan Dörtyol'da avlulu yapı tipolojisi blokların kaydırılarak hareket ettirilmesiyle tekrar yorumlanarak rüzgar koridorları oluşturmaya çalışılmıştır. Ayrıca avlu çevresinde binalara eklemlenen saçaklarla gölgelik alanlarla birlikte insanlar için gerekli konfor koşulları sağlanmıştır. Yapı kütlelerinin yükseklikleri promenad çevresinde en kısayken arazi çeperlerinde ilçenin dokusunun yüksekliğine oluşmaktadır. Böylece yayalar için büyük ölçüde geçirgen fakat gürültü gibi faktörlere karşı izole olmuş bir alan oluşmaktadır. Ayrıca binaların arasındaki mesafeler maksimum ölçüde tutulup birbirlerinin üzerine gölge atmaması ve doğal aydınlatmaya engel olmaması sağlanmıştır.

Bloklarda yer alan farklı daire tiplerinin birleşimi ile çeşitli konut blokları oluşturulmuştur. Zemin katlarda bahçe ile bütünleşen loft dairelerin yanı sıra üst katlarda tek katlı ve iki kat yüksekliğinde daire tipleri ile konut blokları oluşturulmuştur. Daire tipleri genellikle 3 ve 4 odalı olarak tasarlanmış kent yaşantısında karşılaşılan bir veya iki odalı daire tipleri tercih edilmemiştir.

MALZEME SEÇİMLERİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Malzeme, bir yapının karakteri ve niteliğini önemli bir ölçüde yansıtan unsurlardan biridir. Proje için hedeflenen en önemli karar yalın ve sade malzeme kullanımıdır. Konut bloklarının, sosyal donatıların ve açık alanların tasarımında mümkün olduğunca yöresel malzemelerin kullanılmasına özen gösterilmiş, böylece hem yapı maliyetleri minimuma indirilirken, lojistik anlamda rahatlık ve ekonomik anlamda çevredeki malzeme üreticilerine de kazanç getirmesi beklenmektedir.
Bu bağlamda; brüt beton, doğal taş cephe kaplaması, ahşap ve doğal taş yürüyüş yolları, sade renkli alüminyum doğrama, klinker tuğla, ahşap güneş kırıcı paneller, profilsiz cam korkuluklar prensip olarak kullanılacak malzemelerdir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

22 _ NO'LU PROJE

Mahalle kapsamında gerekenden çok donatı alanı ayrılmış ve donatı alanları mahalle alt-bölgelerini birbirinden ayırmış olup, mahalle bütünlüğü elde edilememiştir. Ancak mevcut şehir dokusu ile başarılı bir ilişki kurulmuş, kütlelerin planda ve üçüncü boyuttaki kurgusu dinamik bir kentsel tasarım dokusu oluşturmuştur. Arkadlar aracılığıyla iklim açısından kullanışlı dış mekân arayışına gidilmiş ve yaya sirkülasyonu devam eden arkadlar ile dengeli bir biçimde konumlandırılmıştır. Yaya-araç yolları başarılı bir biçimde sağlanmıştır. Ayrıca 875 birim konut ile ekonomik bir yaklaşım görülmekte olup, proje 3. Elemede 1.lik ödülüne layık görülmüştür.

13285

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

13285

AKDENİZ BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

AKDENİZ BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

13285

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

KUŞBAKIŞI PERSPEKTİF

KONUT ALANLARI SOKAK İLİŞKİSİ

AKDENİZ BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

AKDENİZ BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

13285

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

13285

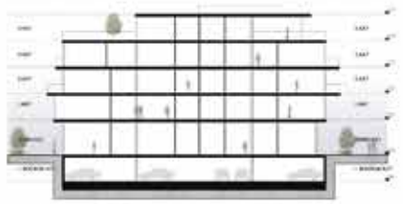

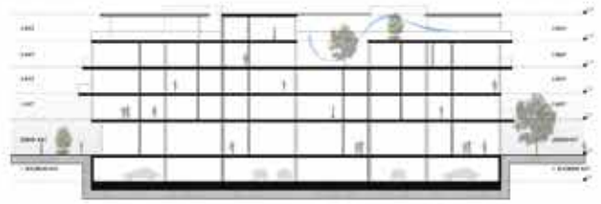

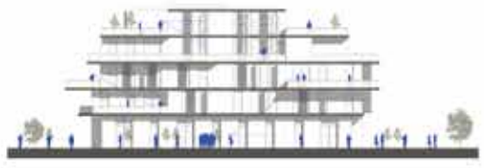

AKDENİZ BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

13285

CADDEDEN GÖRÜNÜM

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

21796

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım
[MAHALLE ARASI] HATAY

[M.E.T.A.M.O.R.F.O.Z] /PROJE HİKAYESİ
Mahalle Arası...
Mahalle sadece binalardan oluşan fiziksel bir mekan değil, binaların mahalle yaşamının geçtiği sokak, meydan ve diğer açık alanları tanımladığı bir mekanda oluşan ortak anılar toplamıdır. Hızla büyüyen ve yoğunlaşan kentlerimizde kentlerin bile birbirine birleşerek fiziksel sınırlarının ortadan kalktığı görülmektedir. Bu süreçten mahalleler de etkilenmiş, aşırı yoğun kentlerde mahalle nüfusları da artmakta, yüksek yapılar ve aralarındaki tanımsız boşluklarla mahalle yaşamı ve komşuluk ilişkileri ortadan kalkmaktadır. Geleneksel mahalle yaşantısının ortadan kalkmasına zaman içinde birey veya toplumun değişmesinden çok mekanların değişmesi neden olmaktadır.

Hızla büyüyen kentlerde kaybolan geleneksel mahallenin ele alındığı ve yeniden değerlendirildiği zaman dilimi olarak "Mahalle arası" kavramı mahallenin fiziksel mekanı ötesinde mahalle sosyal yapısının olgunlaşması için gerekli olan zamanı ifade eder. Dolayısıyla "Mahalle arası" olarak adlandırılan tasarım konsepti mekan olarak mahalledeki binaların komşuluk ilişkilerine fırsat verecek mekanları nasıl tanımladığına referans verirken mahallenin zaman içindeki gelişimine de referans vermektedir.

Yarışma alanı
Hatay, coğrafi konum olarak sıcak ve nemli bir iklim bölgesinde yer almaktadır. Yüksek yağış oranı kışın sellere neden olmaktadır. 09.05.2001 tarihinde 432,1 kg/m2, 19.12.2009 tarihinde de 187,4 mm yağış ile can ve mal kaybı yaşandığı görülmüştür. Geçmişte büyük depremlere de tanık olmuş bir şehir olarak geleneksel dokusunda iklimsel koşullara uygun ve afetlere direnci artıran mekânsal çözümler bulmak mümkündür. Yarışma alanı düz bir arazide kıyıya yaklaşık 3.5 kilometre uzaklıktadır. Doğu yönünde Amanos Dağları, Batısında da Akdeniz yer almaktadır. Alanın çevresinde grid sistemli bir ulaşım ağı bulunmaktadır. Tasarım alanındaki taşıt hareketinin kontrollü olup bağlantı sayısının ve geometrilerinin mahalle bütünlüğünü bozmaması hedeflenerek ulaşım sistemi tasarlanmıştır.

Bitki örtüsü : Hatay'ın doğal bitki örtüsünü makiler ve ormanlar oluşturur. Maki türleri, 4–5 metre boyunda, sert ve tüylü yapraklı bitkilerdir. Bunlar 800 m. yükselti kuşağına dek yapılır. Mersin, defne, kısa meşe, kermes, sakız, keçiboynuzu, yabani zeytin, zakkum, alıç, çitlembik, akçameşe, pırnal, meşeleri yörede en çok rastlanan maki türleridir. Evlerin avlularında ise portakal, mandalina, greyfurt, limon, turunç, nar, yenidünya, muşmula, hurma, muz, zeytin, asma, dut ve erik gibi yemişli meyveler bulunmaktadır.

Tasarım ilkeleri
Konum: Tasarım modeli yerleşmenin konumu, yerel özelliklerine ilişkin, sağlıklı bir mahalle yaşamını destekleyici, güncel ihtiyaç ve taleplere cevap verebilecek tasarım ilkeleriyle şekillenmiştir. Tarihsel süreçte kentin mekânsal yapısı da coğrafi özelliklerin önemini ve sürekliliğini göstermektedir. Kentin kuruluş dönemleri 2000 yıldan daha öncesine uzansa da tarihi dokunun hakim rüzgar yönünde grid sistem ve avlulu konut tiplerinden oluşması iklimsel özellik, kent morfolojisi ve yaşam kalitesi arasındaki derin bağı göstermektedir. Hatay daha önce depremler ve sel afetleri yaşamış bir il olduğundan afetlere karşı hassasiyet de tasarıma yansıtılmış, kentsel açık alanlar afet anında içme ve kullanma suyuna ulaşılabilecek acil durum açık alanları olarak da kullanılabilecek şekilde düşünülmüştür.

GELENEKSEL MAHALLE
Fiziksel yapı: Sınırları daha çok komşuluk bağlarının yoğunluğu ve doğal sınırlarla belirlenen mahalle. Doğa ile uyumlu, doğayı koruyan ve içine alan, mevsim döngülerini, su, hava döngülerini dikkate alan mekânsal kurgu. Yapılarda topografyaya uyum, pasif iklimlendirme, yerel malzeme, kullanıcıya özel tasarım, düşük yapılaşma yoğunluğu, iklime uygun bina-açık alan kurgusu, sokakla ve komşuyla ilişkiyi artıracak cumba, çıkma, çıkmaz sokak benzeri tasarımlar. Sokaklar oyun alanı, çok amaçlı kullanılan boş parseller var. Avlu, bahçe, çıkmaz sokak, ana cadde gibi mahremiyet hiyerarşisi, değişken bina büyüklükleri ve fiyatları. Meyveli ağaçlar, yerel bitki türleri, sokak hayvanları, kuş evleri, çeşmeler, sadaka taşları, paylaşım kültürü, bahçede sebze-meyve yetiştirme, geleneksel ticaret alanları, küçük esnaf (ticaret sokağı ve hanlar, avlulu ticaret alanları), açık ve kapalı alanların birlikte kullanıldığı ticaret.

Sosyal yapı: Komşu kavramı konuttan daha önemli. Geniş aile, çeşitli gelir grupları, farklı sosyal, etnik, din, kültür grupları bir arada. Ev hanımları, ikiden fazla çocuk. Ortak aktiviteler (ekmek, salça, peynir,

turşu, salamura vb. yapımı, halı yıkama, sokak temizliği, çeşme başı ve eşik sohbetleri, çocuklar sokakta ve mahalleli kontrolünde, araç sahipliliği düşük/yok, bayram, düğün, cenaze vb. mahallede ve mahalleliyle birlikte. Mahalle arkadaşlığı, mahalle maçları, doğaya uyumlu yaşantı. Yaşlılar ve tüm mahalleli kontrol ve güvenli çevre sağlıyor.

GÜNÜMÜZ MAHALLESİ

Fiziksel yapı: Duvarlarla çevresinden fiziksel olarak ayrılan mahalle. Doğa dışarıda, topografyayı değiştiren yapılaşma, yüksek yoğunluklar, aşırı enerji tüketimi ve atık üretimi. Yerel olmayan, popüler malzemeler, birbirinden ayrı yüksek bloklar, zeminden kopuş, tanımsız açık alanlar, zayıf bina-açık alan ilişkisi, hayvanlar dışarıda, yapay bitkilendirme, yerel olmayan türler, meyvesiz ağaçlar. Büyük ticaret alan ve yapıları (alışveriş merkezleri, büyük marketler vb., kapalı alan odaklı tasarım). Yaya alanlarını istila eden araçlar.

Sosyal yapı: Konut ve bireysellik öncelikli. Çekirdek aile, benzer gelir grupları bir arada, diğer kültürel özellikler ikinci planda, gelirle paralel tek tipleşen yaşam biçimi.

Çalışan kadın, bir-iki çocuk, çocuk bakımı için aileye yakın olma ihtiyacı, bitişik-yakın konutlarda geniş aile talebi, çocuk bakıcısı, bakıcı odası, kent baskısı, doğa özlemi, balkon-saksıda bitki yetiştirme, ekolojik hassasiyet, organik ürün arayışı, evde ekmek, turşu yapma eğilimi, özel güvenlik hizmeti, çocuklar kısıtlı süre ve tanımlı alanlarda oyun oynuyor, iş arkadaşlığı, bayram-düğün vb. sosyal aktivitelerde iş çevresi öncelikli, farklı mahallelerden okul arkadaşlığı. Yüksek otomobil sahipliliği. Ortak aktiviteler çocuk odaklı (parkta çocuk gezdirme vb.), Mahalle anneliği programı vb. çocukların bakımı kurumsallaşıyor.

MORFOGENETİK YAKLAŞIM

Mahallenin temeli olan aile yapısı zamanla değişmiştir. Diğer yandan geleneksel mahalleye olan özlem bazı şeylerin değişmediğini fakat üretilen konut alanlarının talebi karşılayamadığını göstermektedir. Bu noktada geleneksel mahallenin fiziksel yapısının günümüze aynen taşınması yerine fiziksel yapının mahalle yaşantısını destekleyen içsel özellikleri günümüzün koşullarıyla bütünleştirilerek tasarıma yansıtılmıştır.

ÖNERİLEN MAHALLE KONSEPTİ: HATAY DÖRTYOL

Fiziksel yapı: Sınırları ulaşım sistemi organizasyonu ve arazi kullanım ile belirlenen duvarsız mahalle. Mahalle iç yolları kent içi yollarda kestirme olarak kullanılamamalı, İklimsel özelliklerle uyumlu mekânsal tasarım, rüzgar, güneşlenme, yüzey suyu direnajı ve topografik özelliklere uyumlu sokak yapısı ve bina konumlanması, sosyal ilişkileri destekleyici karşılaşma mekanları, iklimsel açıdan konforlu açık alanlar, Konut yapıları maksimum 4 katlı, apartmanlarda da avlu ve özel bahçe sunulması, pasif iklimlendirme yöntemleriyle enerji etkin ve ekolojik binalar, yaya ulaşımı, bisiklet ve toplu taşımayı destekleyen tasarım, çocuklara mahalle içinde serbest oyun alanları ve güvenli sokaklar, afete dirençli mahalle (meydan/acil durum toplanma alanı/ sel havuzu birlikteliği), çok amaçlı kullanım (çok amaçlı avlu ve boş parseller), yerel bitki türleri ve mahallede meyve ağaçları kullanımı, gölgeli sokaklar, az katlı fakat yoğun yapılaşma, her adaya ortak avlu, her eve bahçe sağlanması. Yeşil ve bahçenin apartmanlara da taşınması. Farklı büyüklük ve özellikte konutlarla farklı gelir ve aile büyüklüklerine uygun tasarım. İnternet kullanımı ile evde çalışanlara uygun mimari (çalışma, hobi odası vb.), Mevcut su kanalını mahalle içinden geçirerek hem estetik hem iklimsel avantaj sağlanıyor. Çeşmeler mahallede yerini alıyor. Otomobiller için otoboxlar ile yer altına otomatik park imkanı.

Sosyal yapı: Çekirdek aile tekrar büyüyor. Geniş aile bireyleriyle yakın yaşantı imkanı. Ortak aktiviteler (kutlamalar, bayramlar, mahallede ağaç dikimi, vb.), farklı sosyo-ekonomik gruplar birada. Kültürel çeşitlilik. Büyük aile üyelerine aynı adada küçük konut olanağı ile geniş aile bireyleri bir arada. Çocuklar güvenle sokakta oynuyor. Oyun ve mahalle keşfi birlikte. Küçük esnafın olduğu avlulu çarşı ve mahalle içine uzanan çarşı sokağı. Mahalle anneliği programıyla düşük gelirlilere katkıda bulunulurken mahallelinin kaynaşmasına destek olunacaktır. Kooperatiflerle mahallelinin birlikteliği ve yerel esnaf ve yerel üretim desteklenecektir.

Sorunlar ve önerilen konseptle geliştirilen çözümler şöyle özetlenebilir:

1. Mahallenin toplu konutların duvarlarla ayrılmasından farklı olarak sınırlarının doku formu ile kısmen tanımlandığı yapısı kaybolmuştur.

a. Yarışma alanını kullananların büyük oranda mahalle sakinleri olabilmesi için öncelikle ulaşım sistemi çevreleyen yollara bağlantıyı sınırlayacak şekilde planlanmıştır. Alan yaklaşık olarak uzun kenarı 900m, kısa kenarı da 300m olan bir dikdörtgen şeklindedir. Uzun kenara iki noktadan, kısa kenarlara da 1 noktadan bağlantı yapılmış, bağlantıların da alanı çevreleyen bir yoldan diğerine geçişte kestirme

olmayacak şekilde yol geometrisi düzenlenmiştir. Böylece mahalleye gelmeyen birinin bu yolları kestirme yol olarak geçiş amacıyla kullanması önlenmeye çalışılmıştır. Mahalle içinde de her noktaya birden fazla ulaşım alternatifi sunulmuştur. Böylede bir yolda çalışma vs. olması durumunda konutlara ulaşım mümkün olabilmektedir.

2. Mahalle sosyal yapısının oluşabilmesi için uygun olan 500-2500 arasında olması gereken nüfus çok aşılmıştır.

a. Hatayda ortalama hanehalkı büyüklüğü 3.9'dur. Yarışma alanında da toplan 500 hane ile 1950 kişi nüfusa ulaşılmaktadır. Bu nüfus mahallede Hatay'ın kültürel çeşitliliğini destekleyecek, komşuluk ilişkileri 500 kişilik alt birimler oluşması, bireyin mahalleyi sahiplenmesi, mahalleye yönelik kararlar alabilmesi için uygun bir nüfustur. Önerilen tasarımda mahalle az katlı konutlar şeklinde düşünülmüş, yarışma alanının kuzey kısmında çevre dokuyla sınır olan alanda avlulu-bahçeli mimari tasarım konseptinden vazgeçilmeden her evin avlu/kış bahçesine sahip olduğu apartmanlar önerilmiştir. Çevredeki ticaret ve donatılarla ilişkili olarak üç apartmanın zemin katlarında ticaret olacağı varsayılmış, bu ticari birimlerin gelirlerinin de mahalle ortak giderleri için kullanılabileceği öngörülmüştür. Toplamda mahallenin nüfusunun maksimum 2860lara yaklaşacağı tahmin edilmektedir.

3. Yaya odaklı olan mahallelerin yerini araç istilası alarak "çocukluğun sokakta geçmesi" kavramı imkansız hale gelmiştir. Sokağından ve yakın çevresinden kopuk büyüyen çocuklar mahalle yaşantısından uzaklaşmaktadır.

Otoparkların çok geniş yüzeyler kaplaması ekolojik açıdan, arazinin ekonomik kullanımı açısından ve estetik açıdan olumsuz bir durumdur. Özellikle Hatay gibi sıcak ve nemli iklimlerde yüzeydeki otoparklar mikroklima ve araç kullanıcısı konforu açısından da uygun olmamaktadır. Ayrıca kullanıcılar genellikle aracına yakın olma eğilimindedir. Bu nedenle otopark çözümünde çağdaş teknolojik çözümler düşünülmüş ve yer altında tam otomatik ve çok az yer kaplayan küçük otoparklar planlanmıştır. Ayrıca bazı konutlara da çift araçlık kapalı garaj imkanı sunulmuştur.

4. Artan yoğunluk yüksek yapılarla sağlanırken açık alan oranı artsa da etkin kullanılabilecek açık alan oranı azalmakta, kullanıcıların zeminle işitsel ilişkisinin koptuğu 4 kat sınırı aşıldığından açık alanlar kullanılmamaktadır.

a. Tasarlanan mahalle dokusu her aileye bahçe sunan, komşuların bir araya geleceği avlular sağlayan bir yaklaşım sergilemektedir. Kent içerisindeki geniş yeşil alanlar haricinde doku içerisine yayılmış küçük açık alanlardan oluşan bir sistem önerilmiştir. Kentin iklimi ve geleneksel yaşantısı ile uyumlu olan bu doku aynı zamanda kentlerimizin yüksek yoğunluklarına da bir çözüm olarak önerilmektedir.

5. Yüksek kuleler arasındaki açık alanlar farklı bölgelerin iklimsel özelliklerine de uyumlu değildir. Özellikle Antakya gibi sıcak ve nemli bölgelerde geniş açık alanlar aşırı sıcak olmaktadır. Hava akımını artıran, gölgeli açık alanların oluşmasına imkan veren sokak yapısından uzaklaşılması açık alanların gün içerisinde kullanılma zorluğu mekanın ekonomik şekilde değerlendirilmediği anlamına gelmektedir.

a. Yarışmada verilen minimum 500 hane sayısı sağlanmış olmakla birlikte olası yoğunluk artış talebi senaryoları düşünülerek apartman çözümü geliştirilmiştir. Önerilen apartmanlarda az katlı konutlardaki gibi ortak avlu ve özel bahçeler tasarlanmış, yeşil üst kotlara taşınmıştır. Farklı ekonomik gelir düzeyleri ve aile büyüklükleri için alternatif konutlar sunma amacı ile az sayıda geliştirilen apartmanlar mahallenin rüzgarını kesmeyecek ve rüzgar alacak şekilde konumlandırılmışlardır.

6. Toplu konutlarda apartmanlar arasındaki alanların herkesin ortak alanı olması, aslında kimsenin istediği gibi kullanamaması anlamına gelmektedir.

Herkese ait olan ama genellikle geçiş amacı dışında pek kullanılmayan açık alanlar yerine konutla doğrudan ilişkili ve birkaç hanenin bir araya geldiği, bahçe girişinden sokağa kadar, duvarlar olmadan farklı mahremiyet düzeyleri sunan bir tasarım önerilmiştir. her 5-7 kon için küçük bir avludan oluşan araçtan arındırılmış, çocuklar için güvenli, binaların gölgesi, yeşil alan ve çeşme/havuz tasarımları ve rüzgar alacak şekildeki konumları ile mikrokliması uygun alanlar önerilmiştir.

Mahalledeki binaları tasarlayıp yan yana yerleştirmenin ötesinde bina-parsel- sokak-konut grupları arasındaki ilişkileri hiyerarşik kentsel sistemlerle bütünleştiren bir yaklaşımla yarışma alanı tasarlanmıştır. Antakya'da binlerce yılda deneme-yanılma süreçlerinden de süzülerek gelmiş olan özelliklerin tasarımda yerlerini bulması sağlanmıştır.

Önerilen mahalle tasarım modeli, Hatay'ın tarihten gelen özgün kimliği ile örtüşen, Antakya tarihi dokusundaki temel özellikleri referans alan ve günümüz Dörtyol sakinlerine uygun, çocukluğumuzun hayali olan mahalle yaşamını çağdaş gereksinimlerle birleştiren ekolojik mahalle sistemini oluşturmaktadır.

MİMARİ TASARIM RAPORU : Bina / Parsel / Avlu / Sokak bütünlüğü

Mimari yaklaşım, Hatay'ın 6000 yıl öncesine kadar giden tarihiyle binlerce yılda geliştirilmiş mimari çözümlerin Antakya tarihi dokusunda izlenmesiyle şekillenmiştir. Tarihte çok farklı kültürler ve toplumların benzer mekânsal çözümler üretmesi yerel özellikler ve coğrafi faktörlerin baskın rolünü göstermektedir. Kentin sıcak nemli iklimi kent dokusunu ve mimariyi şekillendirmektedir. Günümüzde LEED ve BREEAM sertifikaları gibi birçok yeşil bina sertifikalarına sahip binanın yerel iklimsel özellikler ve kent dokusu kriterleri ile değerlendirildiğinde yeterince etkin olmadıkları görülmektedir.

Bu açıdan mimarideki doğal enerji kullanım teknolojilerinden önce ısınma ve soğutma ihtiyacını azalttığı bilinen çözümler önerilmiştir. Sokakların hakim rüzgara göre konumlanması, aşırı yağışlara sahne olmuş kentte binaların sellerden etkilenmemesi için açık alan ve su yüzey akışının düzenlenmesi binadaki konforu artırmak için öncelikli olarak düşünülmüştür. Ardından mimari detaylar incelenmiş, güncel teknolojiler ve pasif iklimlendirme sistemlerinin birlikte kullanımı öngörülmüştür.

Hem Antakya dokusunda yapılan analizler hem de literatür bilgisi mahallede hakim mimari karakterin az katlı bahçe ve avlulu bir sistem olmasını gerektirmiştir. Yapı içinde de maksimum hava akımını sağlamak için zemin kat yükseklikleri 3,42 m olarak tasarlanmış, aynı zamanda geleneksel dokuda görülen "kuş penceresi" veya "tepe penceresi" olarak adlandırılan çapraz hava akımı sağlayan pencere sistemi önerilmiştir. Konutta her odanın en az iki yönünün açık olması amaçlanmış, böylece odalarda da doğal iklimlendirme desteklenmiştir. Konutların ortasında merdivenle ilişkili lineer bir sirkülasyon alanında pasif iklimlendirme sistemi tasarlanmıştır. Zemin ve tepe kotuna yakın kısımlarda açıklıkları olan ve güneş enerjisi kullanarak çalışan bir pompa ile suyun tepe nem yastıklarını ıslak tuttuğu ve konut içi ve bahçesine serin hava veren bir sistem önerilmiştir.

Alanda geleneksel ticari birimlere referans veren az katlı ve avlulu bir çarşı alanı, ve yine küçük esnafın mahalleyle yaşayacağı bir ticaret sokağı tasarlanmıştır. Çarşı alanında mahallelinin bir araya geleceği, bayram, kutlama, cenaze vb. için kullanılabilecek bir mahalle merkezi tasarlanmıştır. Konut alanı içine doğru giren ticaret ve donatılar mahallenin bütünlüğüne katkıda bulunacaktır.

Alanda yine avlulu bir yapıya sahip, hem kış bahçesi hem de açık bahçesi olan tek katlı bir kreş bulunmaktadır. Kreşin tek yüksek kısmı olan birimi velilerle birlikte aktivitelerin yapılacağı, öğrencilerin velilere gösteri yapacağı çok amaçlı bir salondur. bu salon kreşin önündeki meydana doğru uzanarak bu alanla ilişkiyi görsel olarak artırırken aynı zamanda saçağı ve kendi altındaki gölgeli alanıyla mahalleliye konforlu bir geçiş imkanı sunmaktadır.

Alanın güney doğusunda büyük bir kavşak bulunmaktadır. Bu kavşağın gürültü ve görsel kirliliğini azaltmak için buraya bir spor yapısı önerilmiştir. Hatay'da kullanımının yaygın olduğu hamam'lardan referans alarak kapalı yüzme havuzu ve sauna-hamam içeren bir spor yapısı yapılması uygun bulunmuştur.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

88 _ NO'LU PROJE

Mimari çözümlemelerin olgunlaşmamış olduğu ve konutlarla ilgili sayısal verilerin yeterli olmadığı görüldü. Siluetin eksik olması olumsuz bulunmasına rağmen çevresiyle ilişkisi ve mekân kurgusu, analiz çalışmaları başarılı bulunmuştur. Proje; düşünce sistematiği diyagramlar ile ifade edilebilmiş, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Su ögesi aksı – açık & kapalı donatı aksı – yaya yolu birleşimi ilginç bulundu. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimlerinin algılandığı başarılı bir mahalle tasarımı elde edilmiştir. "Afete dirençli mahalle" konsepti ile meydan/acil durum toplanma alanı / sel havuzu birlikteliği oluşturulduğu, geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine vurgu yapılmıştır. Ayrıca yapı adası tasarımı arayışları ve çeşitlendirmesi başarılı bulundu. Proje 3. Elemede 2.lik ödülüne layık görülmüştür.

21796

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım
[MAHALLE ARASI] HATAY

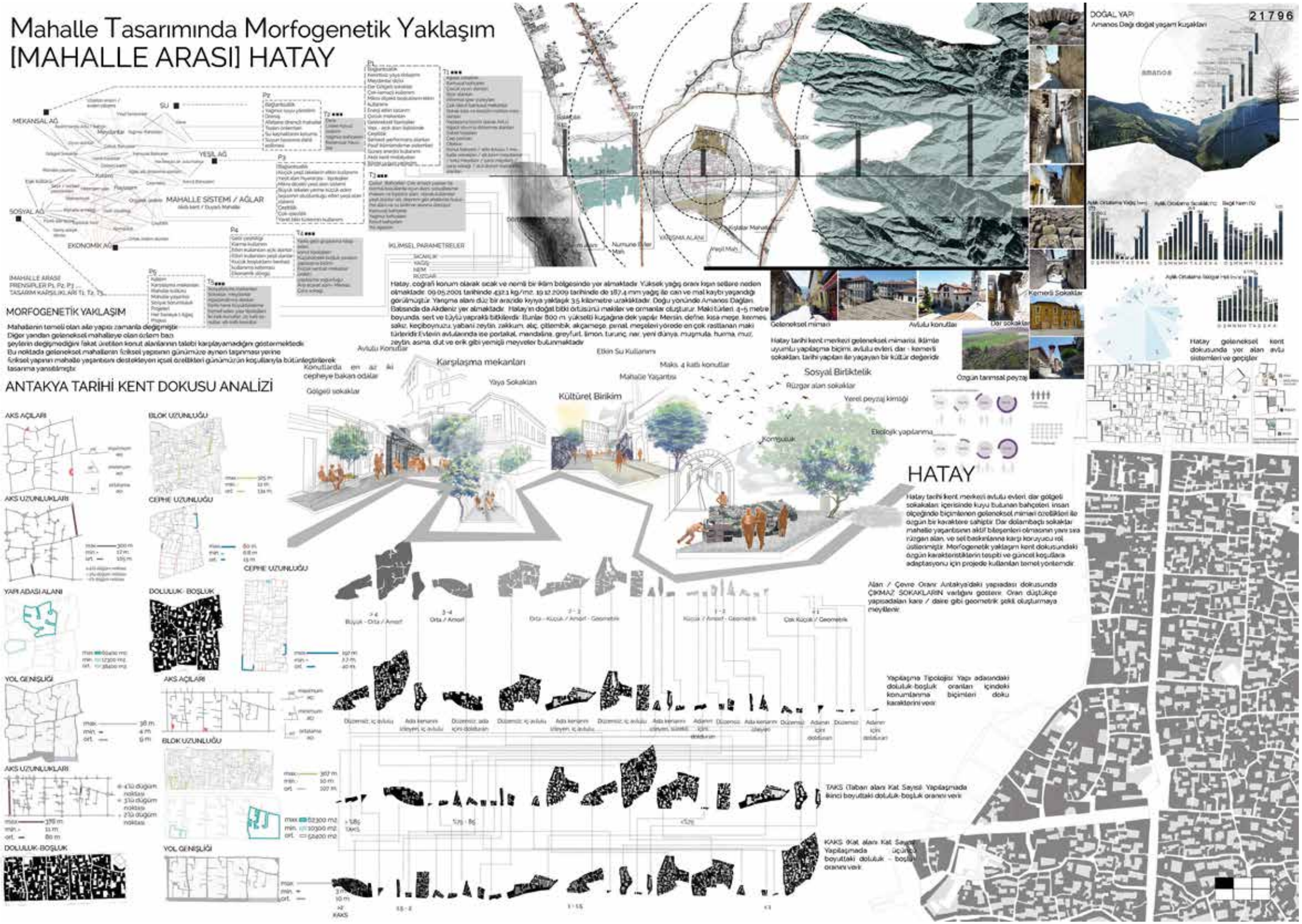

AKDENİZ BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım
[MAHALLE ARASI] HATAY

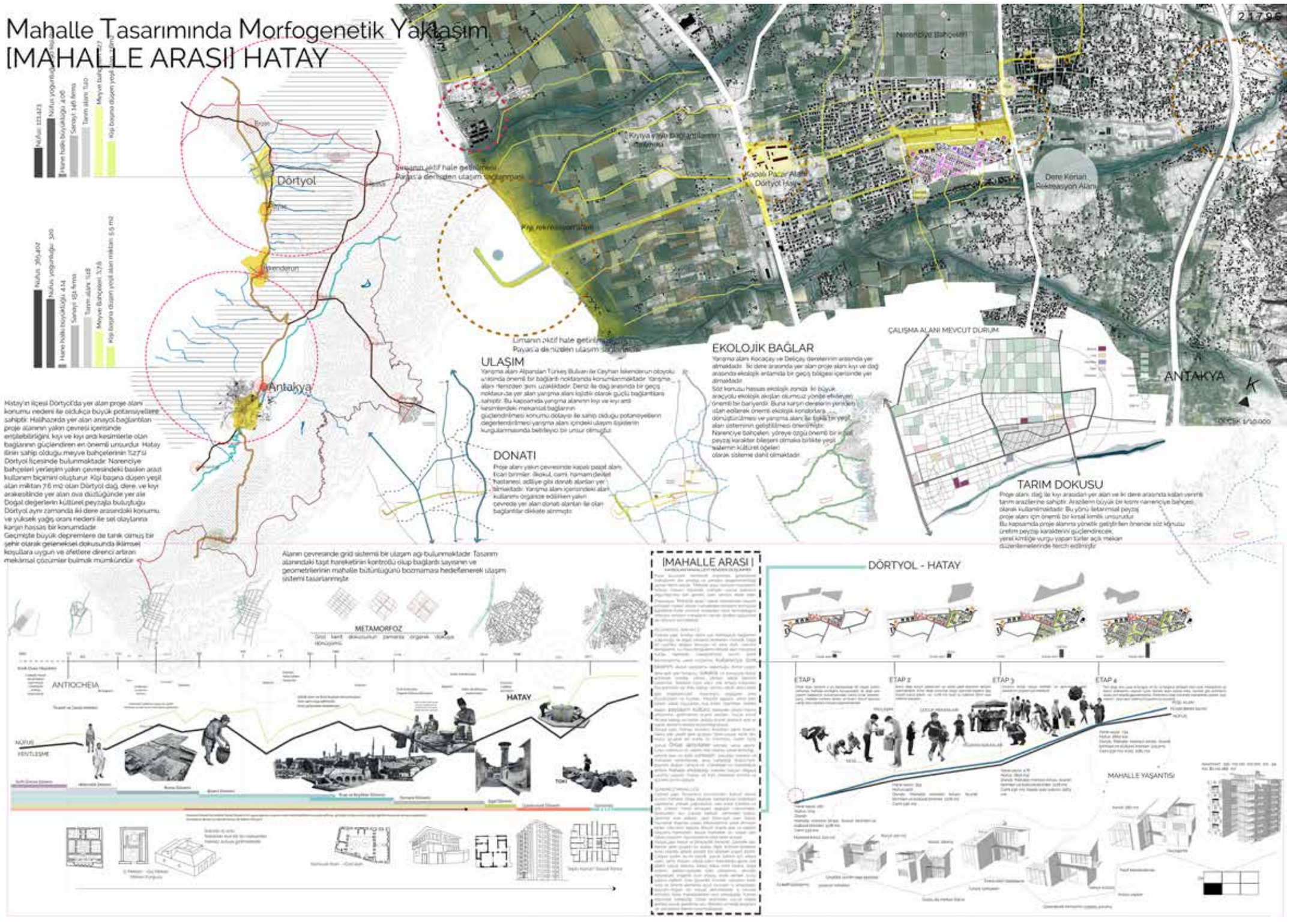

Hatay'ın ilçesi Dörtyol'da yer alan proje alanı konumu nedeni ile oldukça büyük potansiyellere sahiptir. Halihazırda yer alan arsayol bağlantıları proje alanının yakın çevresi içerisinde erişilebirliğini, kıyı ve kıyı ardı kesimlerle olan bağlarının güçlendiren en önemli unsurdur. Hatay ilinin sahip olduğu meyve bahçelerinin %27'si Dortyol İlçesinde bulunmaktadır. Narenciye bahçeleri yerleşim yakın çevresindeki baskın arazi kullanım biçimini oluşturur. Kişi başına düşen yeşil alan miktarı 7,6 m2 olan Dörtyol dağ, dere, ve kıyı arakesitinde yer alan ova düzlüğünde yer alır. Doğal değerlerin kültürel peyzajla buluştuğu Dörtyol ayrı zamanda iki dere arasındaki konumu, ve yüksek yağış oranı nedeni ile sel olaylarına karşın hassas bir konumdadır.
Geçmişte büyük depremlere de tarak olmuş bir şehir olarak geleneksel dokusunda iklimsel koşullara uygun ve afetlere dirençi artıran mekânsal çözümler bulmak mümkündür.

21796

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım
[MAHALLE ARASI] HATAY

ÖNERİLEN MAHALLE KONSEPTİ: HATAY DÖRTYOL

Fiziksel yapı: Sınırları ulaşım sistemi organizasyonu ve arazi kullanım ile belirlenen duvarsız mahalle. Mahalle iç yolları kent içi yollarda kesterme olarak kullanılamamalı. İklimsel özelliklerle uyumlu mekânsal tasarım, rüzgar, güneşlenme, yüzey suyu direnişi ve topografik özelliklere uyumlu sokak yapısı ve bina konumlanması. sosyal ilişkileri destekleyici karşılaşma mekanları, iklimsel açıdan konforlu açık alanlar. Konut yapıları maksimum 4 katlı. apartmanlarda da avlu ve özel bahçe sunulması. pasif iklimlendirme yöntemleriyle enerji etkin ve ekolojik binalar, yaya ulaşımı, bisiklet ve toplu taşımayı destekleyen tasarım, çocuklara mahalle içinde serbest oyun alanları ve güvenli sokaklar. afete dirençli mahalle (meydanı/acil durum toplanma alanı/ sel havuzu bırakılacağı, çok amaçlı kullanım içcik amaçlı avlu ve boş parseller), yerel bitki türleri ve mahallede meyve ağaçları kullanımı, gölgeli sokaklar. az katlı fakat yoğun yapılaşma, her adaya ortak avlu, her eve bahçe sağlanması. Yeşil ve bahçenin apartmanlara da taşınması. Farklı büyüklük ve özellikte konutlarla farklı gelir ve aile büyüklüklerine uygun tasarım. İnternet kullanımı ile evde çalışanlara uygun mimari içalışma, hobi odası vb.). Mevcut su kanalını mahalle içinden geçirerek hem estetik hem iklimsel avantaj sağlanıyor Çeşmeler mahallede yerini alıyor. Otomobiller için otoboxlar ile yer altına otomatik park imkanı.

Sosyal yapı: Çekirdek aile tekrar büyüyor. Geniş aile bireyleriyle yakın yaşamb imkanı. Ortak aktiviteler (kutlamalar, bayramlar, mahallede ağaç dikimi, vb.). farklı sosyo-ekonomik gruplar birarda. Kültürel çeşitlilik. Büyük aile üyelerine ayrı adada küçük konut olanağı ile geniş aile bireyleri bir arada. Çocuklar güvenle sokakta oynuyor. Oyun ve mahalle keşf birlikte. Küçük esnafın olduğu avlulu çarşı ve mahalle içine uzanan çarşı sokağı. Mahalle anneliği programıyla düçük gelirlilere katkıda bulunulurken mahallelinin kaynaşmasını destek olunacaktır. Kooperatiflerle mahallelinin birlikteliği ve yerel esnaf ve yerel üretim desteklenecektir.

Proje alanı için önerilen yerleşim planı iklimsel parametreler doğrultusunda geliştirilmiştir. Hatay iklim karakterine uygun yapılaşma biçimleri, yazın rüzgarı alan, kışın güneşten faydalanan yönlendirmelerle yerleşim ölçeğinde pasif iklimlendirme ilkeleri uygulanmıştır.

AKDENİZ BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım
[MAHALLE ARASI] HATAY

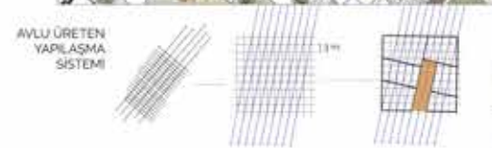

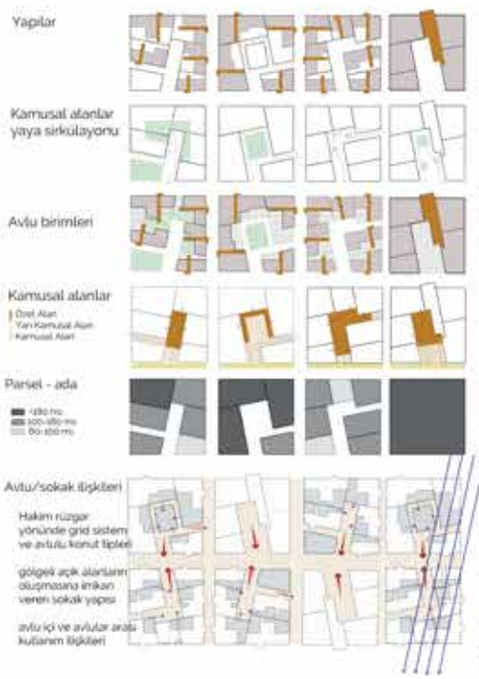

Blok No	Alan (ha)	Hane Sayısı	Nüfus	Yoğunluk (k/ha)	Net TAKS	Net KAKS	Cami	Okul	Sağlık	Yeşil Alan (m2)	Kişi başına düşen yeşil Alan (m2/kişi)	Toplam Alan (m2)
							Donatı (m2)					
1	1.6	330	907	317	0.78	2.34	-	-	-	4720	9.31	630
2	0.9	-	-	-	0.27	0.27	530	-	-	1330	-	7590
3	1.4	85	331	237	0.39	2.34	-	-	-	8468	25.54	630
4	4.7	137	534	114	0.78	1.72	-	1281	-	8350	15.63	370
5	1.7	70	273	161	0.78	1.79	-	-	-	1940	7.11	896
6	3	72	281	94	0.78	1.79	-	-	-	10619	37.82	
7	4	119	464	116	0.78	1.79	-	-	-	8200	17.67	
8	2.8	88	343	123	0.78	1.79	-	-	-	6889	20.07	
9	2.3	32	125	54	0.78	1.79	-	-	2563	8120	65.06	
TOPLAM	22.4	733	2859									

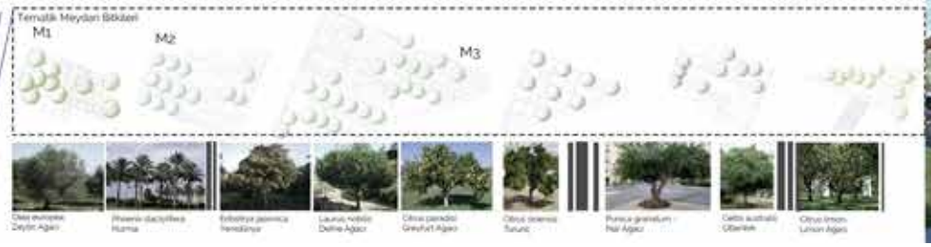

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

21796

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım
[MAHALLE ARASI] HATAY

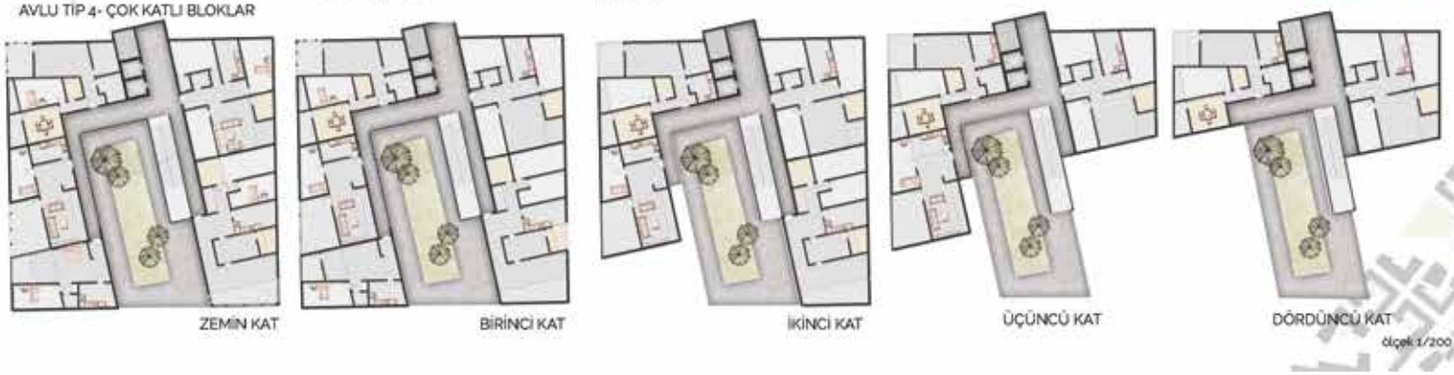

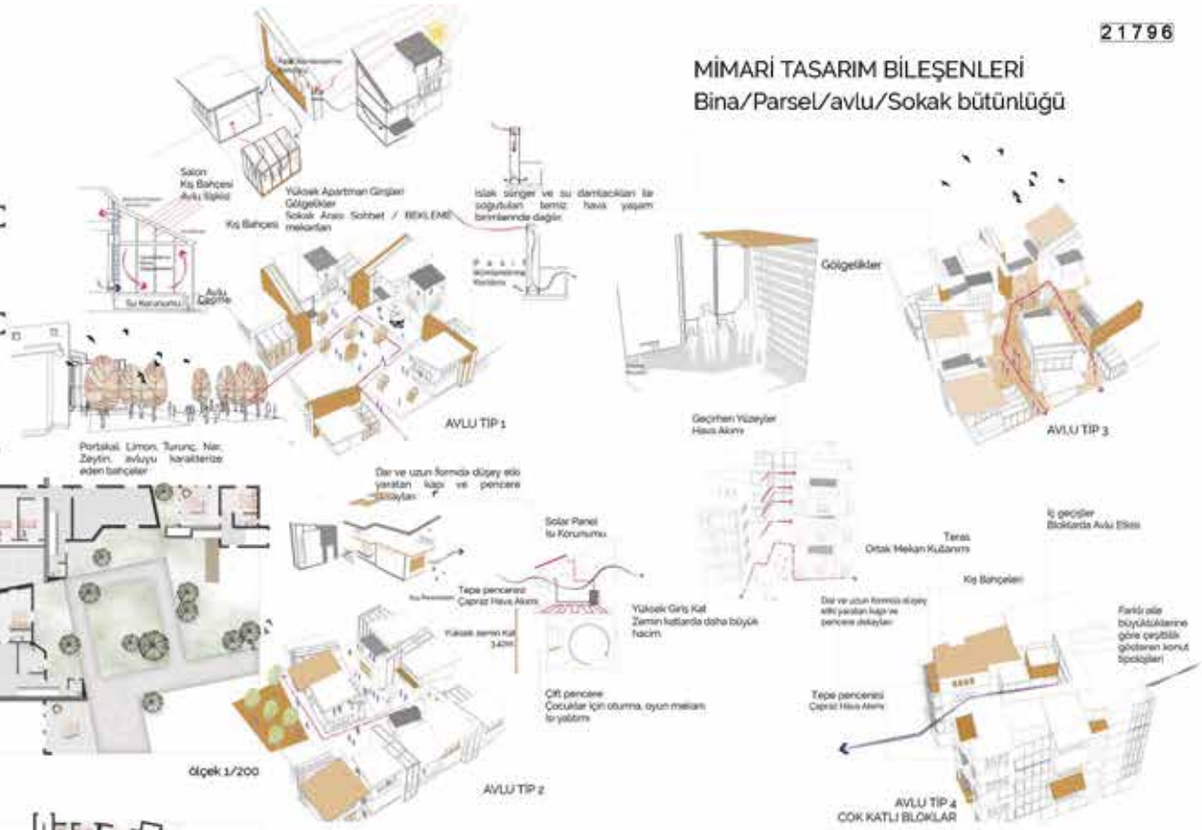

MAKET FOTOĞRAFLARI

Mimari yaklaşım, Hatay'ın 6000 yıl öncesine kadar giden tarihiyle birlikte yüzyıllarda geliştirilmiş mimari çözümlerin Antakya tarihi dokusunda ürünmesiyle şekillenmiştir. Tarihte çok farklı kültürler ve toplumların benzer mekânsal çözümler üretmesi yerel özellikler ve coğrafi faktörlerin baskın rolünü göstermektedir. Kentin sıcak nemli iklimi kent dokusuna ve mimarisi şekillendirmektedir. Günümüzde LEED ve BREEAM sertifikaları gibi birçok yeşil bina sertifikalarına sahip binaların yerel iklimsel özellikler ve kent dokusu kriterleri ile değerlendirildiğinde yeterince etkin olmadıkları görülmektedir.

Hem Antakya dokusunda yapılan analizler hem de literatür bilgisi mahallede hakim mimari karakterin az katlı bahçe ve avlulu bir sistem olmasını gerektirmiştir. Yapı içinde de maksimum hava akımını sağlamak için zemin kat yüksekliğini 3,42 m olarak tasarlanmış, aynı zamanda geleneksel dokuda görülen "kuş pencereleri" veya "tepe pencereleri" olarak adlandırılan çapraz hava akımı sağlayan pencere sistemi önerilmiştir. Konutta her odanın en az iki yönünün açık olması amaçlanmış, böylece odalarda da doğal iklimlendirme desteklenmiştir. Konutların ortasında merdivenle ilişkili lineer bir sirkülasyon alanında pasif iklimlendirme sistemi tasarlanmıştır. Zemin ve tepe katına yakın kısımlarda açıklıkları olan ve güneş enerjisi kullanarak çalışan bir pompa ile suyun tepe hem yeşilkanını ıslak tuttuğu ve konut içi ve bahçesine serin hava veren bir sistem önerilmiştir.

Mahalle Tasarımında Morfogenetik Yaklaşım [MAHALLE ARASI] HATAY

53726

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

MAHALLE

Mahalle, kendisini oluşturan **özel mekan, kamusal mekan** ve yarı kamusal mekan dağılımlarının kesin sınırlarla ayrışmadığı, mekanlar arası sosyal etkileşimin her alanda var olduğu heterojen özellikte kentsel mekandır. Kamusal ve kamusal olmayan mekanlar arasındaki geçişler, hem mekansal hem de eylemsel olarak mahalle içindeki sosyal etkileşimi ortaya çıkarır. Bu etkileşim ağında örgütlenen mekanlar, yerin coğrafi ve kültürel özelliklerine göre farklılıklar gösterir.

Çok kültürlü yapısı Hatay'a, Anadolu'daki diğer kentlerden farklı bir kimlik kazandırmıştır. İçe dönük yaşamın ve mahremiyetin ön planda olduğu konutlar, standart kamusal/özel mekan ayrımını bazen keskin bazen yumuşak sınırlarla vurgular. Sokaklar kamuya katılımın gerçekleştiği yer olduğu gibi, bağımsız bir konutun özel alanı da olabilmektedir. Öte yandan kente fiziksel kimliğini kazandıran dar sokaklar, avlulu bağımsız konutlar, birbiri üzerine gölge düşüren düzensiz yapılar, iklimsel sıcaklık nedeniyle oluşturulan mekansal organizasyonlardır.

YERE BAĞLILIK ve SOSYAL ETKİLEŞİM

Modern dünyada ekonomik ve politik boyutlarda yaşanan küreselleşme süreciyle, insan ve kent ilişkisindeki 'yer duygusu'nun ve 'özgün çevre'nin yok olduğu söylenir 1. Çevre psikolojisi alanında 'yere bağlılıkla' ilgili yapılan araştırmaların büyük bir çoğunluğu orta ölçekli bir mekan olan 'mahalle'yi ele alır 2. Bu anlamda mahalle kavramının geçmişten getirdiği 'yere bağlılık' psikolojisi, bugünün kentsel mekan organizasyonlarında -özellikle kavramın okunabilirliğinin mümkün olduğu mahalle ölçeğinde- aktif rol oynamaz hale gelmiştir. Yere/yerele özgü eylemler, mekansal organizasyonu dönüştürerek kullanıcı ve mekan arasında bir bağ oluşturur. Bu bağ 'yere bağlılık' kavramıyla mimari ölçekte irdelenebilir hale gelmiştir. Kavram gelenek ve görenekler, dini ritüeller, yerel günlük aktiviteler; yani sosyal etkileşimin gerçekleştiği eylemler ile somutlaşır. Yere bağlılık kavramını güçlendiren diğer bir etmen ise, insan odaklı mekansal ölçektir. Bu noktada bütün bunlara imkan sağlayan kentsel mekan, ideale yaklaşır.

Mahalle; yere bağlılığın yüksek düzeyde var olabilmesine imkan sağlayan kentsel mekandır.

Bu mekansal tanımlama, mahalle tasarımın sürecindeki en önemli girdi olarak kabul edilmiş; bununla birlikte fiziksel, sosyolojik ve iklimsel veriler 'sosyal etkileşim' kavramı gözetilerek projeye aktarılmıştır.

SOSYAL ODAK

Yarışma alanı, ziraatın yoğun olduğu Dörtyol ilçesinin merkezinde yer alır. Çevresi yoğun olarak konut alanlarından oluşurken, yarışma alanına yakın önemli kamusal yapılar da bulunmaktadır. Mahalle, batı-doğu yönünde yeşil alan ve kamu yapısı arasında uzanan yolve bu yolu dik kesen kuzey-güney yönünde spor alanından başlayan yol çevresinde oluşur. Bu iki yolun kesişiminde bir sosyal aks, mahallenin ana odağını oluşturmaktadır. Sosyal aks; ticaret alanları, kültür merkezi, kütüphane, mahalle evi ve eğitim, sağlık, ibadet yapılarını barındırır. Batı-doğu yönü ulaşım aksıyla birlikte odağa katılan yeşil koridor, mahallenin odağa akışını sağlar.

Bu doğrultuda tamamen yayaya ve yayanın günlük aktivitelerine bırakılan 60 metre genişliğinde ve 750 metre uzunluğundaki bu yeşil bölge, sızmış olduğu konut alanlarından mahallenin her noktasına kesintisiz bir ulaşımı mümkün kılar. Bu ulaşım insan ölçeğinde ve araç trafiğinden yalıtılmış şekilde gerçekleşebilmektedir. Ayrıca yeşil koridorun, farklı komşuluk gruplarında yaşayan bireylerin karşılaşma ve etkileşime geçme olasılığını arttırması amaçlanmıştır.

Ticaret alanları 5x10 metrelik modüllerle oluşturulmuştur. Küçük esnaf kullanımı gözetilerek tasarlanan ticaret alanları; dükkan, küçük ölçekli market, restoran, kafe ve kahvehaneden oluşur. Pazar yeri oluşturmak üzere yarı açık modüller kullanılmıştır. Her ticaret alanı meydan veya avluya açılır.

Mahalledeki 1. derece yollar; araç ve bisiklet yollarından oluşur. Toplu taşıma rotası yalnızca bu yollar üzerinde devam eder. 2. derece yollar, araç geçişinin kontrollü olduğu, yaya kullanımını teşvik eden yollardır. 2. derece yollar, 1. derece yollardan başlayarak mahallenin her noktasına akış sağlar. Konut alanları bu akış doğrultusunda konumlandırılmıştır. Mahalle komşuluğu

4 küçük komşuluk grubuyla; küçük komşuluklar, 18 hanelik konut gruplarının 6'lı veya 8'li gruplarıyla oluşur. 56x56 metrelik parsellere oturan konut grupları, toplamda 504 hanelik bir mahalle oluşturmaktadır.

DOKU

Hatay'ın yerel kentsel dokusu incelendiğinde; sokakların dar, blokların az katlı, birbirine yakın ve düzensiz olduğu görülür. Bloklar arasında ortaya çıkan boşluklar; bağımsız bir konutun avlusu ya da birkaç konut bloğunun ortak alanı olabilmektedir. Bu boşluklar pasif iklimlendirmeye katkı sağladığı gibi, günlük hayat bu alanlar etrafında şekillenir. Sosyal etkileşimi mümkün kılan, mahallenin kamusal alanı bu boşluklardır.

Bugün, aynı alanda farklı gelir gruplarına hitap eden farklı konut tipolojileri kentsel mekanın heterojen dokusunu kaybetmesine neden olmaktadır. Müstakil konut blokları ve yüksek katlı apartman grupları bu ayrışmayı net şekilde ortaya çıkarır. Öte yandan toprağa erişim yalnızca sınırlı bir grup için mümkün olurken; yüksek katlı apartman blokları kullanıcısını sokak etkileşiminden koparır.

Tarihsel doku referansı, tüm bu sosyolojik ve iklimsel verilerle birlikte ele alınarak konut gruplarının parsel üzerindeki yerleşimi 3 farklı ünite halinde, eşit imkanlarla tasarlanmıştır. Konutlar; 8x8 metrelik modüllerin birleşmesiyle çeşitlenir. Bu çeşitlilik tek katlı ve avlulu 1+1, 2+1, 3+1 ve 2 katlı 2+1 tipleşmesini yaratır. Ayrıca her 3 ünitenin 1'inde 8x8 modülüyle oluşturulmuş küçük esnaf kullanımına yönelik ticaret alanı bulunur.

Konut gruplarında her hanenin kendine ait avlusu olduğu gibi kullanıcıların karşılaşmasını, etkileşime girmesini sağlayan ortak alanları da bulunmaktadır. Bu ortak alanlar; binalar arası geçitler, dar sokaklar, geniş ortak avlular ve ortak teraslar olarak şekillenmiştir.
Bu alanlar komşuluk ölçeğinde yere özgü imece uğraşların, buluşmaların, düğün gibi kültüre özgü geçici etkinliklerin yapılabilmesine olanak sağlarken; hane ölçeğinde hala mahremiyet ihtiyacını karşılayabilmektedir. Haneye ait avlular bu gereksinim sonucu içe dönük tasarlanmış olsa da, ortak alanlarla fiziksel olarak iletişim halindedir. Kullanıcının günlük/ geleneksel eylemlerini ve ihtiyaçlarını karşılayabilmesine olanak sağlayan bu ünite tasarımı, her iki ölçekte de kullanıcının yere bağlılığını güçlendirir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Ünitede yer alan boşluklar aynı zamanda pasif iklimlendirmeye katkı sağlayan hacimlerdir. Kuzeydoğu yönünden gelen hakim rüzgar bu boşluklara dolar ve hacimler arasından diğer boşluklara aktarılır. Tüm cephe yüzeylerinde kullanılan beyaz sıva, tarih boyunca Akdeniz evlerinde kullanıldığı gibi güneş ışığını yansıtarak, cephe ısı yalıtım malzemelerinin yanı sıra pasif iklimlendirmeye ayrıca katkı sağlar.

Çatılara konumlandırılan fotovoltaik güneş panelleri konutların ihtiyacı olan minimum enerjiyi karşılayabildiği gibi, konutlar için gerekli enerjinin tamamına yakınını üretebilir. Yağmur suyu çatılardan, avlulardan geçirgen zemin malzemeleri sayesinde ortak alanlardan toplanarak depolanır. Bahçe ve peyzaj sulaması için kullanılır. Hatay iklimi meyve ve sebze yetiştirmeye elverişlidir. Mahalle içinde bahçecilik için ayrılmış ortak alanlarda, mahalle sakinleri ihtiyacı olan minimum ürünü yetiştirerek doğal üretime katkı sağlar. Hatay bölgesinde portakal, mandalina, limon, turunç ve altıntop olmak üzere 3 milyon ağaçtan ürün alınır. Mahallede turunçgil ağaçları, hem gıda hem de peyzaj ögesi olarak ortak kullanıma katılır. Konvansiyonel yapım tekniklerinin kullanılabilir, sürdürülebilir çözümlerin uygulanabilir olduğu tasarım, maliyeti minimize ederek daha ulaşılabilir olmayı mümkün kılar. Böylece mahalle için gerekli olan heterojenlik, mimari ögelerin yanı sıra kullanıcısı için de geçerli olur.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

9 _ NO'LU PROJE

Izgara sistem gibi doğrusal bir kurgu esas alınmış, bu durumun mahalleyi baştanbaşa kateden ve birbirine paralel iki yolda mahalle oluşumunu ve komşuluk gruplarını olumsuz etkilediği görülmüştür. Yaya sirkülasyonu, bölgedeki etkin güneşten korunmayı sağlayacak çözümlere sahip olmamakla birlikte konut birimlerinin iklimsel verilere göre konumlandırılması daha başarılı çözülebilirdi. Mahalle, kent bütünü içinde çalışılmış ancak ilişkilendirmede sorunlar tespit edilmiştir. Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine özel vurgu yapılmış, özellikle batı kısmında alt bölge tanımlamaları ve genel anlamda komşuluk birimleri oluşturulmuştur. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Erişilebilirlik konusunun başarılı bir şekilde çözülmüş olması, projenin düşünce sistematiğinin diyagramlar ile ifade edilmiş olması ve yerleşim kurgusu başarılı bulunmuş olup proje 3. Elemede 3.lük ödülüne layık görülmüştür.

53726

7 İKLİM 7 BÖLGE
MAHALLE
ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
AKDENİZ BÖLGESİ

MAHALLE

Mahalle, kendisini oluşturan **özel mekan, kamusal mekan** ve **yarı kamusal mekan** dağılımlarının kesin sınırlarla ayrışmadığı, mekanlar arası **sosyal etkileşimin** her alanda var olduğu **heterojen** özellikte kentsel mekandır. Kamusal ve kamusal olmayan mekanlar arasındaki geçişler, hem mekansal hem de eylemsel olarak mahalle içindeki sosyal etkileşimi ortaya çıkarır. Bu etkileşim ağında örgütlenen mekanlar, yerin coğrafi ve kültürel özelliklerine göre farklılıklar gösterir.

Çok kültürlü yapısı Hatay'a, Anadolu'daki diğer kentlerden farklı bir kimlik kazandırmıştır. İçe dönük yaşamın ve **mahremiyetin** ön planda olduğu konutlar, standart **kamusal/özel** mekan ayrımını bazen keskin bazen yumuşak sınırlarla vurgular. **Sokaklar** kamuya katılımın gerçekleştiği yer olduğu gibi, bağımsız bir konutun özel alanı da olabilmektedir. Öte yandan kente fiziksel kimliğini kazandıran **dar sokaklar, avlulu bağımsız konutlar**, birbiri üzerine gölge düşüren düzensiz yapılar, iklimsel sıcaklık nedeniyle oluşturulan mekansal organizasyonlardır.

Yerel Yapı Dokusu

Yapılar Arası Etkileşim Alanları
[Avlular-Yeşil Alanlar]

YERE BAĞLILIK ve SOSYAL ETKİLEŞİM

Modern dünyada ekonomik ve politik boyutlarda yaşanan küreselleşme süreciyle, insan ve kent ilişkisindeki 'yer duygusu'nun ve 'özgün çevre'nin yok olduğu söylenir .
Çevre psikolojisi alanında 'yere bağlılıkla' ilgili yapılan araştırmaların büyük bir çoğunluğu orta ölçekli bir mekan olan '**mahalle**'yi ele alır . Bu anlamda mahalle kavramının geçmişten getirdiği 'yere bağlılık' psikolojisi, bugünün kentsel mekan organizasyonlarında -özellikle kavramın okunabilirliğinin mümkün olduğu mahalle ölçeğinde- aktif rol oynamaz hale gelmiştir. Yere/yerele özgü eylemler, mekansal organizasyonu dönüştürerek kullanıcı ve mekan arasında bir bağ oluşturur. Bu bağ '**yere bağlılık**' kavramıyla mimari ölçekte irdelenebilir hale gelmiştir.

Kavram **gelenek ve görenekler, dini ritüeller, yerel günlük aktiviteler**; yani sosyal etkileşimin gerçekleştiği eylemler ile somutlaşır. Yere bağlılık kavramını güçlendiren diğer bir etmen ise, **insan odaklı mekansal ölçektir**. Bu noktada bütün bunlara imkan sağlayan kentsel mekan, ideale yaklaşır.

Mahalle; yere bağlılığın yüksek düzeyde var olabilmesine imkan sağlayan kentsel mekandır.

Bu mekansal tanımlama, mahalle tasarımın sürecindeki en önemli girdi olarak kabul edilmiş; bununla birlikte fiziksel, sosyolojik ve iklimsel veriler '**sosyal etkileşim**' kavramı gözetilerek projeye aktarılmıştır.

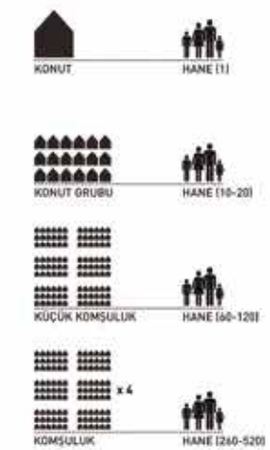

Mahalle komşuluğu 4 küçük komşuluk grubuyla; küçük komşuluklar, 18 hanelik konut gruplarının 6'lı veya 8'li gruplarıyla oluşur. 56x56 metrelik parsellere oturan konut grupları, toplamda 504 hanelik bir mahalle oluşturmaktadır.

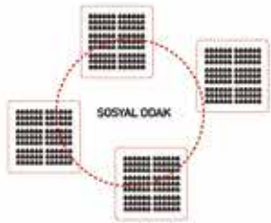

DOKU

Hatay'ın yerel kentsel dokusu incelendiğinde; **sokakların dar**, blokların **az katlı**, birbirine yakın ve düzensiz olduğu görülür. Bloklar arasında ortaya çıkan **boşluklar**; bağımsız bir konutun avlusu ya da birkaç konut bloğunun **ortak alanı** olabilmektedir. Bu boşluklar pasif iklimlendirmeye katkı sağladığı gibi, günlük hayat bu alanlar etrafında şekillenir. **Sosyal etkileşimi** mümkün kılan, mahallenin **kamusal alanı** bu boşluklardır.
Bugün, aynı alanda farklı gelir gruplarına hitap eden farklı konut tipolojileri kentsel mekanın **heterojen dokusunu** kaybetmesine neden olmaktadır. **Müstakil konut blokları ve yüksek katlı apartman grupları bu ayrışmayı net şekilde ortaya çıkarır.** Öte yandan toprağa erişim yalnızca sınırlı bir grup için mümkün olurken; yüksek katlı apartman blokları kullanıcısını sokak etkileşiminden koparır.

Tarihsel doku referansı, tüm bu sosyolojik ve iklimsel verilerle birlikte ele alınarak konut gruplarının parsel üzerindeki yerleşimi 3 farklı ünite halinde, eşit imkanlarla tasarlanmıştır. Konutlar; 8x8 metrelik modüllerin birleşmesiyle çeşitlenir. Bu çeşitlilik tek katlı ve avlulu 1+1, 2+1, 3+1 ve 2 katlı 2+1 tipleşmesini yaratır. Ayrıca her 3 ünitenin 1'inde 8x8 modülüyle oluşturulmuş küçük esnaf kullanımına yönelik ticaret alanı bulunur.

AKDENİZ BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

SOSYAL ODAK

Yarışma alanı, zirasatın yoğun olduğu Dörtyol ilçesinin merkezinde yer alır. Çevresi yoğun olarak konut alanlarından oluşurken, yarışma alanına yakın önemli kamusal yapılar da bulunmaktadır. Mahalle, batı-doğu yönünde yeşil alan ve kamu yapısı arasında uzanan yol ve bu yolu dik kesen kuzey-güney yönünde spor alanından başlayan yol çevresinde oluşur. Bu iki yolun kesişiminde bir sosyal aks, mahallenin ana odağını oluşturmaktadır. Sosyal aks; ticaret alanları, kültür merkezi, kütüphane, mahalle evi ve eğitim, sağlık, ibadet yapılarını barındırır.

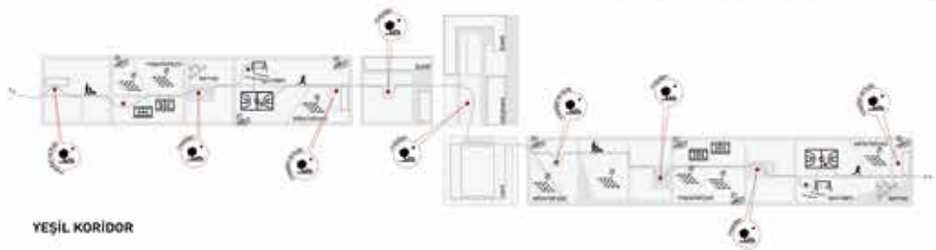

YEŞİL KORİDOR

Batı-doğu yönü ulaşım aksıyla birlikte odağa katılan yeşil koridor, mahallenin odağa akışını sağlar.

Bu doğrultuda tamamen yayaya ve yayanın günlük aktivitelerine bırakılan 60 metre genişliğinde ve 750 metre uzunluğundaki bu yeşil bölge, sızmış olduğu konut alanlarından mahallenin her noktasına kesintisiz bir ulaşımı mümkün kılar.

Bu ulaşım insan ölçeğinde ve araç trafiğinden yalıtılmış şekilde gerçekleşebilmektedir.

Ayrıca yeşil koridorun, farklı komşuluk gruplarında yaşayan bireylerin karşılaşma ve etkileşime geçme olasılığını arttırması amaçlanmıştır.

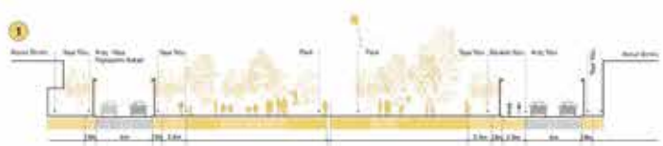

SOKAK TİPOLOJİSİ

Mahalledeki 1. derece yollar; araç ve bisiklet yollarından oluşur. Toplu taşıma rotası yalnızca bu yollar üzerinde devam eder. 2. derece yollar, araç geçişinin kontrollü olduğu, yaya kullanımını teşvik eden yollardır. 2. derece yollar, 1. derece yollardan başlayarak mahallenin her noktasına akış sağlar. Konut alanları bu akış doğrultusunda konumlandırılmıştır.

AKDENİZ BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

53726

BLOK VE KONUT TİPOLOJİLERİ

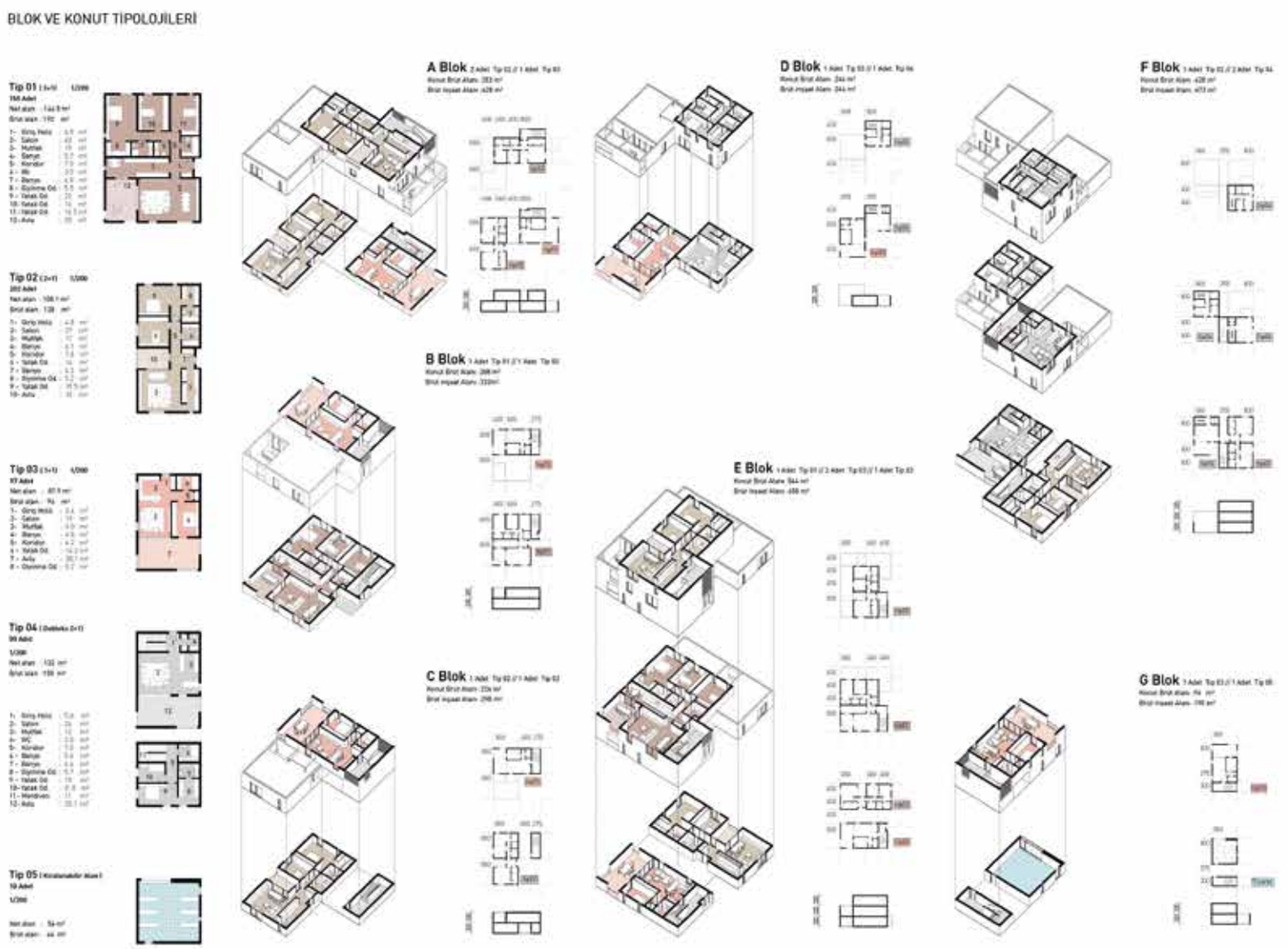

Konut gruplarına her hanenin kendine ait avlusu olduğu gibi kullanıcıların karşılaşmasını, etkileşime girmesini sağlayan ortak alanları da bulunmaktadır. Bu ortak alanlar; binalar arası geçitler, dar sokaklar, geniş ortak avlular ve ortak teraslar olarak şekillenmiştir.

Bu alanlar komşuluk ölçeğinde yere özgü imece uğraşların, buluşmaların, düğün gibi kültüre özgü geçici etkinliklerin yapılabilmesine olanak sağlarken; hane ölçeğinde hala mahremiyet ihtiyacını karşılayabilmektedir. Haneye ait avlular bu gereksinim sonucu içe dönük tasarlanmış olsa da, ortak alanlarla fiziksel olarak iletişim halindedir. Kullanıcının günlük/geleneksel eylemlerini ve ihtiyaçlarını karşılayabilmesine olanak sağlayan bu ünite tasarımı, her iki ölçekte de kullanıcının yere bağlılığını güçlendirir.

AÇIK ALAN KULLANIM ALTERNATİFLERİ

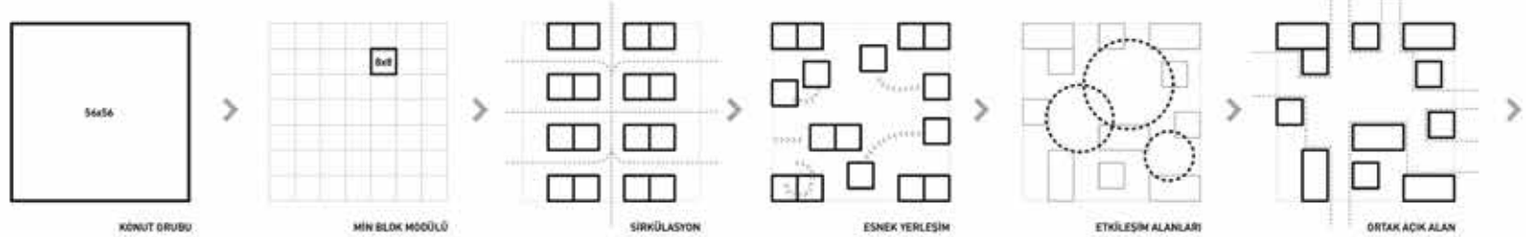

AKDENİZ BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

53726

53726

A GÖRÜNÜŞÜ 1/500

Ticaret alanları 5x10 metrelik modüllerle oluşturulmuştur. Küçük esnaf kullanımı gözetilerek tasarlanan ticaret alanları; dükkan, küçük ölçekli market, restoran, kafe ve kahvehaneden oluşur. Pazar yeri oluşturmak üzere yarı açık modüller kullanılmıştır. Her ticaret alanı meydan veya avluya açılır.

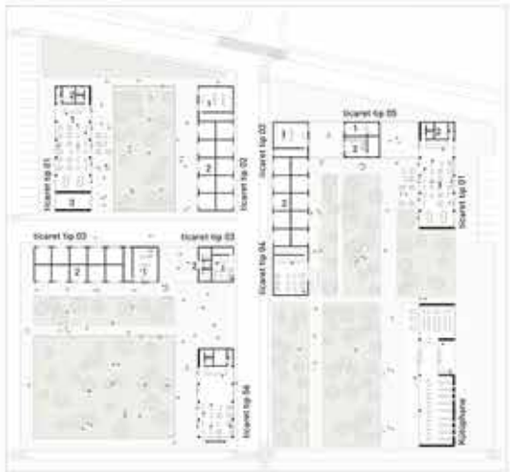

ZEMİN KAT PLANI 1/500

ZEMİN KAT PLANI 1/500
Sabit Pazar Yeri

1.Market	: 100	m²
2. Tezgah	: 25	m²
3. Dükkan	: 25	m²
4.Wc	: 50	m²
5.Kahvehane	: 50	m²
6.Yeme içme Alanı	: 300	m²

ZEMİN KAT PLANI 1/500

Ticaret Tip 01
1. Restoran : 220 m²
2. Servis Bölümü : 45 m²
3. Kiralanabilir Alan : 45 m²
Ticaret Tip 02
1. Market : 95 m²
2. Kiralanabilir Alan : 250 m²
Ticaret Tip 03
1. Kahvehane : 50 m²
2. Wc : 40 m²
Ticaret Tip 04
1. Kafe : 130 m²
Ticaret Tip 05
1. Kasap : 40 m²
2. Manav : 60 m²
Ticaret Tip 06
1. Kiralanabilir Alan : 250 m²

Ünitede yer alan boşluklar aynı zamanda pasif iklimlendirmeye katkı sağlayan hacimlerdir. Kuzeydoğu yönünden gelen hakim rüzgar bu boşluklara dolar ve hacimler arasından diğer boşluklara aktarılır. Tüm cephe yüzeylerinde kullanılan beyaz sıva, tarih boyunca Akdeniz evlerinde kullanıldığı gibi güneş ışığını yansıtarak, cephe ısı yalıtım malzemelerinin yanı sıra pasif iklimlendirmeye ayrıca katkı sağlar. Çatılara konumlandırılan fotovoltaik güneş panelleri konutların ihtiyacı olan minimum enerjiyi karşılayabildiği gibi, konutlar için gerekli enerjinin tamamına yakınını üretebilir.

Yağmur suyu çatılardan, avlulardan geçirgen zemin malzemeleri sayesinde ortak alanlardan toplanarak depolanır. Bahçe ve peyzaj sulaması için kullanılır. Hatay iklimi meyve ve sebze yetiştirmeye elverişlidir. Mahalle içinde bahçecilik için ayrılmış ortak alanlarda, mahalle sakinleri ihtiyacı olan minimum ürünü yetiştirerek doğal üretime katkı sağlar. Hatay bölgesinde portakal, mandalina, limon, turunç ve altıntop olmak üzere 3 milyon ağaçtan ürün alınır. Mahallede turunçgil ağaçları, hem gıda hem de peyzaj ögesi olarak ortak kullanıma katılır.

Konvansiyonel yapım tekniklerinin kullanılabilir, sürdürülebilir çözümlerin uygulanabilir olduğu tasarım, maliyeti minimize ederek daha ulaşılabilir olmayı mümkün kılar. Böylece mahalle için gerekli olan heterojenlik, mimari ögelerin yanı sıra kullanıcısı için de geçerli olur.

B GÖRÜNÜŞÜ 1/500

AKDENİZ BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

ÜNİTE 01 1/200 18 KONUT ADEDİ

Toplam İnşaat Alanı : 2678 m²

ÜNİTE 02 1/200 18 KONUT ADEDİ

Toplam İnşaat Alanı : 2728 m²

ÜNİTE 03 1/200 18 KONUT ADEDİ

Toplam İnşaat Alanı : 2680 m²

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE

2017

59271

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

GENEL YAKLAŞIM

Proje, bölgenin iklimi, barınma alışkanlıkları, çevre ilişkileri, alanda bulunan ağaç dokusu, güncel ihtiyaçlar-konfor koşulları, yapım ekonomisi ve rasyoneli gözetilerek geliştirilmiştir.

Genel ilke, yerleşmede kentsel canlılığın, sosyal ilişkilerin, doğa-tarım ile ilişkinin ve kentsel mikro-ekonominin güçlendirilmesine yönelik yaya dostu, erişilebilir ve güvenli fizik-mekânsal çevrelerin oluşturulmasıdır. Yerleşme 2200 kişilik bir yaşam alanıdır. 4 ana komşuluk biriminden oluşan ve kendi açık alan, yeşil alan, sosyal-kültürel donatı ve ticari birim örüntüsüne sahip, merkezinden yaklaşık 5 dakikalık yürüme mesafesi ile her noktasına ulaşılabilir, 536 konutluk bir mahalle önerilmektedir.

Yaklaşık 130 konutluk her bir ana komşuluk birimi, yaklaşık 65 konutluk iki küçük alt komşuluk biriminden oluşmaktadır. Her bir küçük komşuluk birimi de 3 farklı konut grubundan (müstakil konutlar, bitişik bloklar ve nokta blok) meydana gelmektedir.

Basit bir sistem üzerine kurulu olarak çeşitlenen birim konut, blok, örüntü tasarımı ve özel ortak- kamusal açık alan sistematiği önerinin ana bileşenlerini oluşturmaktadır.

YERLEŞİM KARARLARI

Yerleşme, proje alanı üzerinde yer alan mevcut yetişkin ağaç gruplarını dikkate alarak konumlandırılan ve yerleşmenin omurgası olarak değerlendirilen bir ağaçlıklı gezinti yolu / alle; bu omurgaya eklemlenen meydan, sosyal-kültürel donatılar (ilköğretim okulu, cami, kreş, sağlık ocağı, sosyal tesisler), çarşı, ticaret alanları ve 4 komşuluk biriminden meydana gelmektedir. Her bir komşuluk birimi ise kendi içinde farklı örüntüye sahip iki küçük komşuluk birimi, sosyal tesis, küçük ticari birimleri, çocuk oyun alanları, spor sahası, açık otoparklar, avlular ve yeşil alanları içermektedir. Temel gereksinimler bağlamında otonom bir yerleşme birimi önerilmektedir.

Bir ucunda mahalle korusunun, diğer ucunda da kentsel tarım için ayrılan hobi bahçelerinin yer aldığı ağaçlıklı gezinti yolu / alle (shared space), lineer su öğeleri, gölgeleme elemanları ile yaya ve bisiklet ağırlıklı olarak düzenlenmiştir. Bununla birlikte, yavaşlatılmış araç trafiğine de açık olarak tasarlanmıştır.

Alanın tamamında doğu – batı yönünde düzenli %1,5'luk bir eğimli bir topoğrafya söz konusudur. Bu yumuşak eğim değerlendirilerek evrensel tasarım ölçütleri ve erişilebilirlik açısından yerleşmede tüm zemin kot açık alan düzenlemeleri merdivensiz ve duvarsız şekilde çözümlenmiştir.

Önerilen zemin kottan kullanılan ticari birimler ile kentsel kamusal yaşamın canlılığının sağlanması, küçük ölçekli girişimlerin (kentsel mikro-ekonominin) desteklenmesi, bu yolla yerleşmede yaşayanların kısmi istihdamının bu işletmelerde sağlanması ve sokak yaşamının yeniden barınma kültürünün bir parçasının olmasına önayak olunması hedefleri söz konusudur.

KOMŞULUK BİRİMLERİ VE ÖRÜNTÜ TASARIMI

Blok girişleri, güneşten korunaklı oturma mahalleri, çocuk oyun alanları, su öğesi ve tematik ağaç gruplarının yer aldığı avlular, yerleşme sakinlerin ortak olarak kullandıkları alanlardır. Avlular, özellikle alanı çevreleyerek tanımlayan konutlarda yaşayanların birbirleri ile karşılaşacakları ve iletişim kurabilecekleri alanlar olarak önerilmektedir. Bloklara erişim bu nedenle bilinçli olarak avlulardan sağlanmaktadır. Avlu boyutları, sıcak iklim koşulları nedeniyle kütle yükseklikleri de gözetilerek kontrollü ve küçük boyutlarda tutulmuştur. Açık alan kullanımı için avlularda yaratılan gölge alanlar önem taşımaktadır. Hakîm rüzgâr ve güneşlenme açıları dikkate alınarak yerleşim ve örüntü kararları verilmiştir.

Güney - güneybatı yönünden esen yaz rüzgârlarına ve kuzey – kuzeydoğudan esen kış rüzgârlarına göre blok kompozisyonları ve kat adetleri oluşturulmuştur. Otopark alanlarından ve çevreden avlulara kolay yaya erişimini sağlayan 2 kat yüksekliğinde geçitler örüntünün bir diğer bileşenidir. Bu geçitlerde korunaklı bisiklet park alanları da düzenlenmiştir. Müstakil konutların ve diğer blokların bir araya getirilerek oluşturulan örüntülerde özellikle uzun hizalar oluşturulmasını önlemek ve kütle etkisini azaltmak amacıyla hareketli bir bitişme yöntemi tercih edilmiştir.

BLOK TİPOLOJİLERİ VE PLANLAMASI

Yerleşmede 3 farklı blok tipolojisi bir arada kullanılmıştır. 2 katlı avlulu müstakil konutlar, 4-5 katlı bitişik bloklar ve 5-6 katlı nokta bloklar farklı örüntüler oluşturacak şekilde konumlandırılmıştır.

Katta 3 konuttan oluşan nokta bloklar alle tarafında yer alırken, müstakil konutlar ve katta 2 daireli bitişik katlı bloklar kendi içlerinde avlular tanımlayacak şekilde yerleştirilmişlerdir. Sıcak iklim koşullarından dolayı hareketli ve kademeli kütle düzeni ile gölge yaratacak düzlemler önerilmiştir. Kütle konumlandırılmaları ve kademelendirmelerinde insan ölçeği, göz seviyesinden mekân algısı ve ara mekânların yaratılması ön plandadır.

BİRİM KONUT PLANLAMASI

Birim konutların tasarımında, bölgenin barınma alışkanlıklarından hareketle katlı bloklarda yer alan konutlar dahil olmak üzere, her konutun bir bahçesinin olması ilkesi benimsenmiştir. Bu bağlamda her konut birimi en az bir adet 3.90m.x3.90m boyutlarında 15m 'lik bahçelere sahiptir.

Yatay ve düşeyde güneş kırıcı elemanlar ile çevrelenmiş bu kat bahçeleri, açık havada günlük ev yaşamın sürdürülebileceği alanlardır. Bu alanlar, bölgedeki geleneksel konutlarda "hayat" adı verilen açık alana karşılık gelmektedir.

Konutların tamamında mekânsal ve strüktürel sistem 3.90mx3.90m açıklıklı bir ızgara plan modülasyonu üzerine kuruludur. Her bir konut 9 modülden oluşmakta, 11.70mx11.70m boyutlar içerisinde çözümlenmektedir. Planlamada dar veya ince uzun oranlara sahip iç mekânlar yerine, kareye yakın ve eşdeğer büyüklüklere sahip birim konut iç mekânları önerilmiştir. Bu tercih, bir anlamda kullanıcının zaman içerisinde değişen aile büyüklüğüne ve ihtiyaçlarına bağlı olarak tadilata ihtiyaç duymadan farklı kullanımlara göre kendi konut mekânını değiştirebilmesini sağlayacaktır. Konutların tamamı doğal havalandırmadan, gün ışığından ve farklı manzara imkânlarından azami faydalanacak şekilde planlanmıştır. Yerleşmede tek cepheli konut yer almamaktadır. En az 2 veya 3 farklı yöne açılan konut planlaması esastır.

Buna ek olarak, konut iç mekânları günışığı ve doğal hava ile esas ilişkilerini kat bahçeleri olarak önerilen gölgeli hacimler üzerinden kurmaktadır. Büyük boyutlu pencere ve kapı boşlukları bu alanlara bakacak şekilde düzenlenmiştir. Diğer cephelerde ise dar ve derin pencere boşlukları yer almaktadır. Cephede yer alan bu pencere boşluklarında güneş kontrolü ve doğal havalandırma imkânı önerilen lamelli ahşap kepenk sistemi ile sağlanmaktadır.

Yerleşmede %10-2 odalı, %70-3 odalı ve %20-4 odalı olacak şekilde toplam 536 adet konut birimi bulunmaktadır. Bölgedeki genel barınma alışkanlıkları dikkate alınarak küçük konut oranı az tutulmuş ve 1 odalı konut önerilmemiştir. Her bir konut büyüklüğü için farklı plan şemaları önerilerek kullanıcılar için seçenekler oluşturulması hedeflenmiştir.

MİMARİ DİL

Mimari dil ve blokların geometrisi coğrafyanın geçmişindeki yerleşmelere referans vermektedir. Bölgenin Akdeniz ve Mezopotamya arasında duran ve her ikisine de ait karakteri, yapıların kütle, cephe, renk kararlarında ve kompozisyonlarında belirleyici olmuştur. Genel anlamda basit malzemeler ve yapım teknikleri ile mekânsal zenginlik yaratılması hedeflenmiştir.

YAPIM SİSTEMİ

Konut blokları planlama sisteminin basitliği, taşıyıcı sistemde de devam etmektedir. 3.90m x 3.90m modülasyon üzerine kurulu betonarme kolon kiriş iskelet sistem önerilmektedir.

Planlamada gözetilen hizalar taşıyıcı sistemin betonarme tünel kalıba dönüştürülmesine de izin vermektedir. Ancak blokların az katlı olması ve plan esnekliğinin korunması için konvansiyonel betonarme iskelet sistem tercih edilmiştir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

7 _ NO'LU PROJE

Projedeki tanımsız alanlar, birbiriyle ilişkisiz yollar, alt bölgeler arasındaki zayıf ilişki ve bütüncül bir mahalle dokusunun elde edilememiş olması olumsuz bulunmuştur. Ayrıca projenin birbirinden soyutlanmış, iklimle uyumlu ölçekte sokak oluşturamayan komşuluk grupları ile yaya sirkülasyonunda bölgedeki etkin güneşten korunmayı sağlayacak çözümlere sahip olmaması projede görülen olumsuzluklardır. Ancak doğa-tarım ilişkisinin ve kentsel mikro-ekonominin güçlendirilmesi için hobi bahçeleri aracılığıyla bölge insanının birbiriyle ve toprakla daha sık buluşacağı bir kurgu oluşturulmuş olup, yerleşim kurgusu başarılı bulunmuştur. Blok kompozisyonları Güney-Güneybatı yönünden esen yaz rüzgârlarına ve Kuzey–Kuzeydoğudan esen kış rüzgârlarına göre oluşturulmuş, farklı büyüklükteki kütlelerle dinamik bir kentsel doku oluşturulmuş ve alt bölge tanımlamaları ile komşuluk birimleri oluşturulmuş olması olumlu bulunmuştur. Proje 3. Elemede 1. mansiyona layık bulunmuştur.

AKDENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

59271

FİKİR YARIŞMASI - AKDENİZ BÖLGESİ / HATAY - DÖRTYOL

KOMŞULUK BİRİMİ - GENEL GÖRÜNÜM

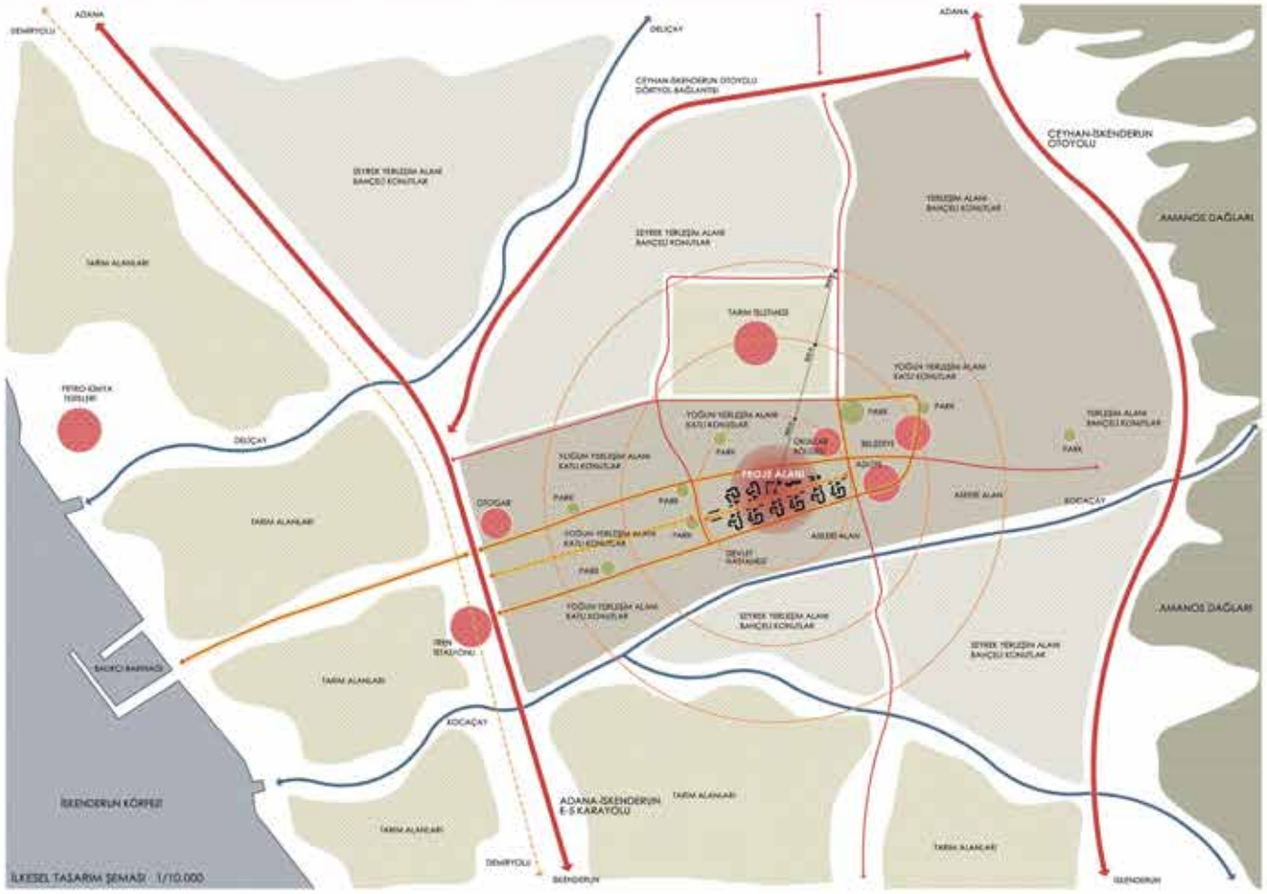

İLKESEL TASARIM ŞEMASI - 1/10.000

GENEL DEĞERLER	
PROJE ALANI	255.445 m² / 25,5 ha
KONUT PARSELLERİ TOPLAM ALANI	157.694 m² / 15,7 ha
KONUT DIŞI PARSELLER TOPLAM ALANI	83.770 m² / 8,4 ha
İMAR YOLLARI TOPLAM ALANI	13.981 m² / 1,4 ha
YERLEŞME HÜFUSU	2.200 kişi
BRÜT YOĞUNLUK (TOM PROJE ALANI)	87 kişi/ha - 22 konut/ha
NET YOĞUNLUK (KONUT PARSELLERİ)	140 kişi/ha - 35 konut/ha
BRÜT EMSAL (TOM PROJE ALANI)	0,35
NET EMSAL (KONUT PARSELLERİ)	0,5
TAKS (KONUT PARSELLERİ)	0,15
TOPLAM KONUT ADEDİ	556
KONUT DAĞILIMLARI	2 oda% 10
	3 oda% 70
	4 oda% 20
TOPLAM TİCARİ BİRİM ADEDİ	40 m²'lik 90 birim
TOPLAM OTOPARK ADEDİ	610

ALANSAL DEĞERLER	
KONUT PARSELLERİNE AİT ALANSAL DEĞERLER	
TOPLAM KONUT TABAN ALANI	22.744 m²
TOPLAM TİCARİ BİRİM TABAN ALANI	3.690 m²
TOPLAM SOSYAL TESİS TABAN ALANI	640 m²
TOPLAM TABAN ALANI	26.974 m²
TOPLAM KONUT EMSAL ALANI	74.666 m²
TOPLAM TİCARİ BİRİM EMSAL ALANI	3.590 m²
TOPLAM SOSYAL TESİS EMSAL ALANI	1.280 m²
TOPLAM EMSAL ALANI	79.514 m²
KONUT PARSELLERİ YAPILAŞMAMIŞ ALANI (YEŞİL ALAN, AVLULAR, OTOPARK ALANLARI VE YÖRÜYÜŞ YOLLARI)	130.730 m² %86
KONUT DIŞI PARSELLERE AİT ALANSAL DEĞERLER	
TİCARET ALANI	18.222 m²
DİNİ TESİS ALANI	3.600 m²
EĞİTİM ALANI	9.560 m²
KREŞ ALANI	3.390 m²
SAĞLIK OCAĞI ALANI	2.870 m²
PARK (KÖŞELİ hak HOBİ BAHÇELERİ) ALANI	22.208 m²
REKREASYON (ALU)	23.920 m²

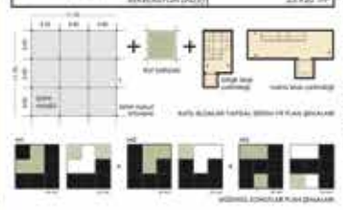

Genel Yaklaşım

59271

Proje, bölgenin iklimi, barınma dışkanlıkları, çevre ilişkileri, alanda bulunan ağaç dokusu, güncel ihtiyaçlar-konfor koşulları, yapım ekonomisi ve rasyoneli göz önünde bulundurularak geliştirilmiştir.

Genel ilke, yerleşmede kentsel canlılığın, sosyal ilişkilerin, doğa-tarım ile ilişkinin ve kentsel mikro-ekonominin güçlendirilmesine yönelik yaya dostu, erişilebilir ve güvenli fizik-mekânsal çevrelerin oluşturulmasıdır.

Yerleşme 2200 kişilik bir yaşam alanıdır. 4 ana komşuluk biriminden oluşan ve kendi açık alan, yeşil alan, sosyal-kültürel donatı ve ticari birim örüntüsüne sahip, merkezinden yaklaşık 5 dakikalık yürüme mesafesi ile her noktasına ulaşılabilir, 536 konutluk bir mahalle önerilmektedir.

Yaklaşık 130 konutluk her bir ana komşuluk birimi, yaklaşık 65 konutluk iki küçük alt komşuluk biriminden oluşmaktadır.

Her bir küçük komşuluk birimi de 3 farklı konut grubundan (müstakil konutlar, bitişik bloklar ve nokta blok) meydana gelmektedir.

Basit bir sistem üzerine kurulu olarak çeşitlenen birim konut, blok, örüntü tasarımı ve özel-ortak-kamusal açık alan sistematiği önerinin ana bileşenlerini oluşturmaktadır.

Yerleşim Kararları

Yerleşme, proje alanı üzerinde yer alan mevcut yetişkin ağaç gruplarını dikkate alarak konumlandırılan ve yerleşmenin omurgası olarak değerlendirilen bir ağaçlıklı gezinti yolu / alle; bu omurgaya eklemlenen meydan, sosyal-kültürel donatılar (ilköğretim okulu, cami, kreş, sağlık ocağı, sosyal tesisler), çarşı, ticaret alanları ve 4 komşuluk biriminden meydana gelmektedir.

Her bir komşuluk birimi ise kendi içinde farklı örüntüye sahip iki küçük komşuluk birimi, sosyal tesis, küçük ticari birimleri, çocuk oyun alanları, spor sahası, açık otoparklar, avlular ve yeşil alanları içermektedir. Temel gereksinimler bağlamında otonom bir yerleşme birimi önerilmektedir.

Bir ucunda mahalle konusunun, diğer ucunda da kentsel tanım için ayrılan hobi bahçelerinin yer aldığı ağaçlıklı gezinti yolu / alle (shared space), lineer su öğeleri, gölgeleme elemanları ile yaya ve bisiklet ağırlıklı olarak düzenlenmiştir. Bununla birlikte, yavaşlatılmış araç trafiğine de açık olarak tasarlanmıştır.

Alanın tamamında doğu – batı yönünde düzenli %1,3'lük bir eğimli bir topoğrafya söz konusudur. Bu yumuşak eğim değerlendirilerek evrensel tasarım ölçütleri ve erişilebilirlik açısından yerleşmede tüm zemin kat açık alan düzenlemeleri merdivensiz ve duvarsız şekilde çözümlenmiştir.

Önerilen zemin kattan kullanılan ticari birimler ile kentsel kamusal yaşamın canlılığının sağlanması, küçük ölçekli girişimlerin (kentsel mikro-ekonominin) desteklenmesi, bu yolla yerleşmede yaşayanların kısmi istihdamının bu işletmelerde sağlanması ve sokak yaşamının yeniden barınma kültürünün bir parçasının olmasına önayak olunması hedeflenen söz konusudur.

Komşuluk Birimleri ve Örüntü Tasarımı

Blok girişleri, güneyleri korunaklı oturma mahalleri, çocuk oyun alanları, su öğesi ve temalık ağaç gruplarının yer aldığı avlular, yerleşme sakinlerin ortak olarak kullandıkları alanlardır. Avlular, özellikle alanı çevreleyerek tanımlayan konutlarda yaşayanların birbirleri ile karşılaşacakları ve iletişim kurabilecekleri alanlar olarak önerilmektedir. Bloklara erişim bu nedenle bilinçli olarak avlulardan sağlanmaktadır.

Avlu boyutları, sıcak iklim koşulları nedeniyle kötü yükseltilikleri de gözetilerek kontrollü ve küçük boyutlarda tutulmuştur. Açık alan kullanımı için avlularda yaratılan gölge alanlar önem taşımaktadır.

Hâkim rüzgâr ve güneşlenme açıları dikkate alınarak yerleşim ve örüntü kararları verilmiştir. Güney - güneybatı yönünden esen yaz rüzgârlarına ve kuzey – kuzeydoğudan esen kış rüzgârlarına göre blok kompozisyonları ve kat adetleri oluşturulmuştur.

Otopark alanlarından ve çevreden avlulara kolay yaya erişimini sağlayan 2 kat yüksekliğinde geçitler örüntünün bir diğer bileşenidir. Bu geçitlerde korunaklı bisiklet park alanları da düzenlenmiştir.

Müstakil konutların ve diğer blokların bir araya getirilerek oluşturulan örüntülerde özellikle uzun hizalar oluşturulmasını önlemek ve kütle etkisini azaltmak amacıyla hareketli bir biçimle yönlenmi tercih edilmiştir.

Blok Tipolojileri ve Planlaması

Yerleşmede 3 farklı blok tipolojisi bir arada kullanılmıştır. 2 katlı avlulu müstakil konutlar, 4-5 katlı bitişik bloklar ve 5-6 katlı nokta bloklar farklı örüntüler oluşturacak şekilde konumlandırılmıştır. Toplam 3 konuttan oluşan nokta bloklar alle tarafında yer alırken, müstakil konutlar ve katta 2 daireli bitişik katlı bloklar kendi içlerinde avlular tanımlayacak şekilde yerleştirilmişlerdir.

Sıcak iklim koşullarından dolayı hareketli ve kademeli kütle düzeni ile gölge yaratacak düzlemler önerilmiştir. Yatayda ve düşeyde kütle konum ve kademelendirmelerinde insan ölçeği, göz seviyesinden mekân algısı ve ana mekânların yaratılması ön plandadır.

Birim Konut Planlaması

Birim konutların tasarımında, bölgenin barınma alışkanlıklarından hareketle katlı bloklarda yer alan konutlar dahil olmak üzere, her konutun bir bahçesinin olması ilkesi benimsenmiştir. Bu bağlamda her konut birimi en az bir adet 3,90m.x3,90m boyutlarında 15m²'lik bahçelere sahiptir. Yatay ve düşeyde güneş kırıcı elemanlar ile çevrelenmiş bu kat bahçeleri, açık havada günlük ev yaşamını sürdürülebileceği alanlardır. Bu alanlar, bölgedeki geleneksel konutlarda "hayat" adı verilen açık alana karşılık gelmektedir.

AKDENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM

GÜNEY YÖNÜNDEN YERLEŞMEYE GENEL BAKIŞ

SİLÜET 1/500

KESİT 1/500

BİR KOMŞULUK BİRİMİ VE YAKIN ÇEVRESİ YERLEŞİM PLANI 1/500

59271

Konutların tamamında mekânsal ve strüktürel sistem 3.90mx3.90m açıklıklı bir ızgara plan modülasyonu üzerine kuruludur. Her bir konut 9 modülden oluşmakta, 11.70mx11.70m boyutlar içerisinde çözümlenmektedir.

Planlamada dar veya ince uzun oranlara sahip iç mekânlar yerine, koreye yakın ve eşdeğer büyüklüklere sahip birim konut iç mekânları önerilmiştir. Bu tercih, bir anlamda kullanıcının zaman içerisinde değişen aile büyüklüğüne ve ihtiyaçlarına bağlı olarak hadlisite ihtiyaç duymadan farklı kullanımlara göre kendi konut mekânını değiştirebilmesini sağlayacaktır.

Konutların tamamı doğal havalandırmadan, gün ışığından ve farklı manzara imkânlarından azami faydalanacak şekilde planlanmıştır. Yerleşimde tek cepheli konut yer almamaktadır. En az 2 veya 3 farklı yöne açılan konut planlaması esastır. Buna ek olarak, konut iç mekânları günışığı ve doğal hava ile esas ilişkilenni kat bahçeleri olarak önerilen gölgeli hacimler üzerinden kurmaktadır. Büyük boyutlu pencere ve kapı boşlukları bu alanlara bakacak şekilde düzenlenmiştir. Diğer cephelerde ise dar ve derin pencere boşlukları yer almaktadır. Cephede yer alan bu pencere boşluklarında güneş kontrolü ve doğal havalandırma imkânı önerilen lamelli ahşap kepenk sistemi ile sağlanmaktadır.

Yerleşimde %10-2 odalı, %70-3 odalı ve %20-4 odalı olacak şekilde toplam 536 adet konut birimi bulunmaktadır. Bölgedeki genel bannma eğilimlerden dikkate alınarak küçük konut oranı az tutulmuş ve 1 odalı konut önerilmemiştir. Her bir konut büyüklüğü için farklı plan şemaları önerilerek kullanıcılar için seçenekler oluşturulması hedeflenmiştir.

Mimari Dil

Mimari dil ve blokların geometrisi coğrafyanın geçmişindeki yerleşmelere referans vermektedir. Bölgenin Akdeniz ve Mezopotamya arasında duran ve her ikisine de ait karakteri, yapıların kütle, cephe, renk kararlarında ve kompozisyonlarında belirleyici olmuştur.

Genel anlamda basit malzemeler ve yapım teknikleri ile mekânsal zenginlik yaratılması hedeflenmiştir.

Yapım Sistemi

Konut blokları planlama sisteminin basitliği, taşıyıcı sistemde de devam etmektedir. 3.90m x 3.90m modülasyon üzerine kurulu betonarme kolon kiriş iskelet sistem önerilmektedir.

Planlamada gözetilen hizalar taşıyıcı sistemin betonarme tünel kaliba dönüştürülmesine de izin vermektedir. Ancak blokların az katlı olması ve plan esnekliğinin korunması için konvansiyonel betonarme iskelet sistem tercih edilmiştir.

YÜZEY MALZEMELERİ

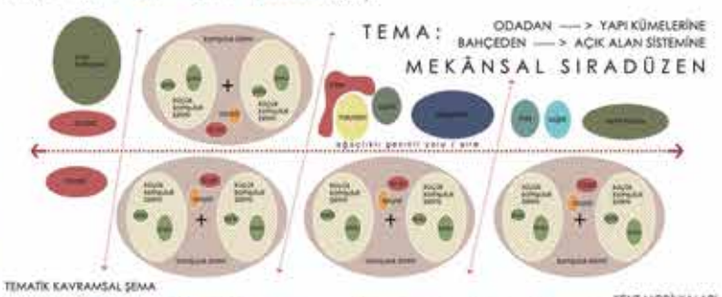

TEMATİK KAVRAMSAL ŞEMA

KENT MOBİLYALARI

İMAR PLANI ŞEMASI

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

AKDENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

59271

KÜÇÜK KOMŞULUK BİRİMİ - ÖRÜNTÜ 1 - GENEL GÖRÜNÜM

KÜÇÜK KOMŞULUK BİRİMİ - ÖRÜNTÜ 1 - DETAY

AKDENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

KÜÇÜK KOMŞULUK BİRİMİ - ÖRÜNTÜ 2 - GENEL GÖRÜNÜM

KÜÇÜK KOMŞULUK BİRİMİ - ÖRÜNTÜ 2 - DETAY

AKDENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

59271

KÜÇÜK KOMŞULUK BİRİMİ - ÖRÜNTÜ 1 - ZEMİN KAT PLANI 1/200

GÖRÜNÜŞ 1 1/200

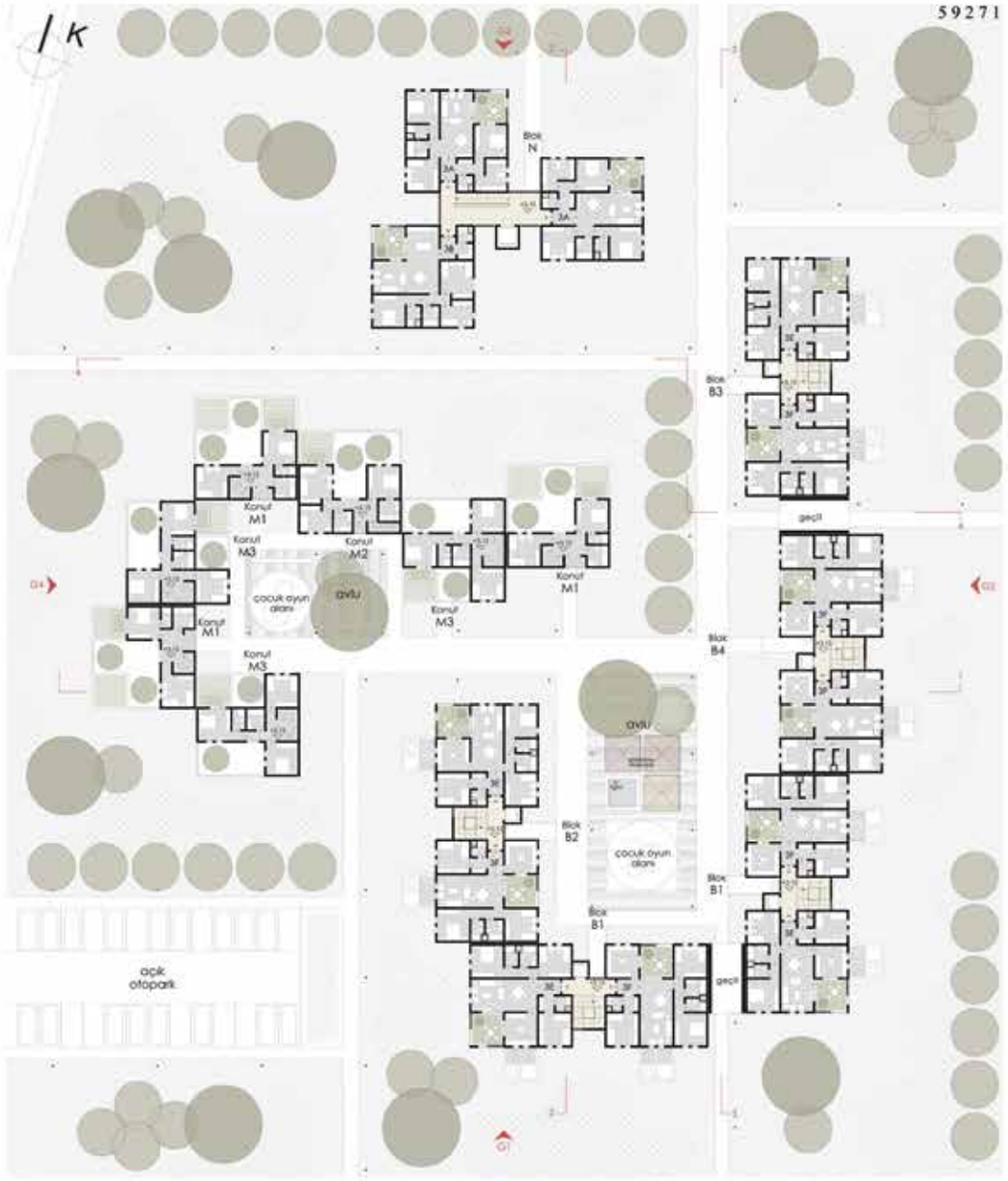

KÜÇÜK KOMŞULUK BİRİMİ - ÖRÜNTÜ 1 - BİRİNCİ KAT PLANI 1/200

KESİT 1 1/200

AKDENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

GÖRÜNÜŞ 4 1/200

GÖRÜNÜŞ 3 1/200

GÖRÜNÜŞ 2 1/200

KESİT 4 1/200

KESİT 3 1/200

KESİT 2 1/200

59271

TABLODA YER ALAN KONUT PLANLARI, ALTLARINDA YER ALAN ANAHTAR ŞEMALARDA GÖSTERİLDİĞİ ŞEKİLDE FARKLI KONUT BLOKLARINI OLUŞTURMAKTADIR.

YERLEŞİM PLANINDA ÖNERİLEN ÖRGÜTLERDEKİ BLOĞUN KONUMUNA BAĞLI OLARAK, KONUT PLANLARI ÇİZİLDİĞİ ŞEKİLDE, SİMETRİLERİ VEYA AYNA TERSLERİ ALINARAK BLOKLARDA KULLANILABİLMEKTEDİR.

GENEL PLANLAMA İLKESİ OLARAK 4 ODALI DUBLEKS KONUTLAR VE 2 ODALI KONUTLAR BLOKLARIN EN ÜST KATLARINDA KULLANILMAKTADIR.

3C VE 3D KODLU 3 ODALI KONUTLAR SADECE BLOKLARIN ZEMİN KATLARINDA YER ALMAKTADIR.

ÖNERİLEN PLANLAMA SİSTEMATİĞİ, KULLANICI TERCİHLERİNE BAĞLI OLARAK FARKLI KONUT BİRİMLERİNDEN OLUŞAN ÇOK SAYIDA BLOK VARYASYONU ÜRETİLMESİNİ SAĞLAMAKTADIR.

MÜSTAKİL KONUTLAR, DIŞA KAPALI VE KENDİ AVLULARINA YÖNELECEK ŞEKİLDE PLANLANMIŞTIR.

BU ÖZELLİKLERİ İLE DÖRT BİR YANINDAN BAŞKA KONUT BİRİMLERİ İLE YAN YANA GELEREK FARKLI ÖRGÜTLER OLUŞTURABİLMEKTEDİR.

YERLEŞİM PLANINDAKİ VE ÖRGÜTÜ İÇERİSİNDEKİ KONUMLARI DEĞİŞMEDEN, YÖN, HAKİM RÜZGÂR VE GÜNEŞ-GÖLGE VERİLERİNE GÖRE KARE PLANLI MÜSTAKİL KONUTLAR BULUNDUKLARI NOKTALARDA FARKLI POZİSYONLARDA KULLANILABİLMEKTEDİR.

KONUT TABLOSU 1/200

81972

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Hatay... Etrafınızı saran dar sokaklarda, adımlarınız hızlandıkça size her defasında yeni bir deneyim sunan mekânlarda bulursunuz kendiniz. Yaşadığınız zaman dilimi değişir. Dün ile bugün arasında git geller yaşarsınız. Kayrak taşlarıyla döşeli dar sokaklar, avlulara ulaştırır siz. Nefes alırsınız. Derken; önünüzdeki yollardan birini seçersiniz ve birden çıkmaz bir sokakta bulursunuz kendinizi. Geriye dönüp baktığınızda sokağa açılan evlerin kapılarını algılarsınız. Başınızı çevirdiğinizde ise dar bir geçiş görürsünüz, kapı kadar... Oraya ait olanların gözü kapalı yönlendiğini algılarsınız. Sonra birden bir evin altından geçerken bulursunuz kendinizi. Sağınızdaki taş duvara dokunduğunuzda tarihe dokunduğunuzu hissedersiniz. Duvarın üstünden sarkan koca dallar ardındaki 'hayat' ın habercisi olur size. Başınızı kaldırdığınızda o dar sokaklardan koca bir gökyüzü görmeye başlarsınız. Merdivenleri görürsünüz başınızı indirirken göz ucuyla. Sokağa düşer merdiven... Kapının ardına gizlenmeden... Derken başka bir meydan karşılar sizi çeşmeli ya da bir han kapısı çıkar karşınıza. Her defasında önce kaybolduğunuzu hissedersiniz, sonra oralı olduğunuzu... Yaşadığınızı hissedersiniz. Eğer bir de gerçekten yaşıyorsanız orada, yürürsünüz... Komşunuza yürürsünüz. Okulunuza yürürsünüz. Bakkala da yürürsünüz kasaba da... Fırın tepsi pişer hemen köşedeki fırında. Karşınız hiçbir araç çıkmaz ya da o egzoz sesi. İnsanların konuşmasını duyarsınız, adım seslerini. Yani "nerede o eski mahalleler?" deriz ya, oradadır hep aslında. Kendinden bir şey kaybetmemiş şekilde, oracıkta... Hatay'dan Dörtyola...

Bir ön yazıyla bulunduğu bölge için içsel diyaloğumuzu ifade ettiğimiz araziyi daha yakın ölçekten ve daha fiziksel özellikleriyle inceleyecek olursak görüyoruz ki bölgenin merkezinde yer alan arazi, kuzeyde Şehit Polis Necati Keskin Bulvarı, güneyde İstasyon Caddesi ve bu iki ana yolun kavuştuğu önemli kavşak noktalarıyla kente bağlanmaktadır. Arazi sahip olduğu bu fiziksel bağlantılarla birçok doğrultuda kente dokunmakta ve bu sayede kent için bir düğüm noktası oluşturmaktadır. Bulunduğu merkezi konum, etrafında yer alan yapı dokusu ve çevresinde kültürel tesis alanı olarak tahsis edilmiş noktalara olan yakınlığı ile bölge için nefes alabilecek, insanlar arası etkileşimi ve ilçenin hareketliliğini artırabilecek potansiyel boşluğu yaratmaktadır. Öyle ki bu boşluk sahip olduğu potansiyel ile kentin insan odaklı gelişimi için bir pivot noktası oluşturmaktadır. Yalnızca kendi sakinlerine değil bütün bölgenin erişimi ve kullanımına açık olan bu nokta, içinde barındırdığı sosyal hayatı ve onun yansımalarını kentin gelişimi için atılmış bir temel olarak kullanmaktadır. Buradaki sosyal hayatın en temel noktalarından birisi, burası için öngörülen mahalle hayatıdır. Hatay tarihi boyunca, çok sayıda farklı kesimden ve etnik gruptan insanları bünyesinde barındırmasına rağmen kent yaşamının değişmez parçası haline gelen sıkı komşuluk ilişkileri, birçok olaya ev sahipliği yapan sokaklar, günlük yaşam içerisinde kullanılan ortak mekânlar burada yeniden yorumlanacak olan mahalle yaşantısının temel taşlarını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda tasarımın temel hedefi Hatay sokaklarının ve günlük yaşantısının kullanıcıya sunulduğu kent dokusu ve mekan olgusunu var edebilmek olmuştur. Yukarda bahsettiğimiz o dar, çıkmaz sokakları adımlamış birisi o bölge için bir tasarım yapacaksa belki asla oranın ruhunu katamaz tasarıma. Çünkü gerçekte yaşanmışlıklardır oranın ruhunu oluşturan. Fakat yeni yaşanmışlıklarla var olacak bir özü bulmak hedeflenmiştir burada. Modern yaşantıda deneyimlenmiş, yeni bir mahalle morfolojisi... Dünden ders çıkartarak, malzeme, üretim şekli, mekânsal bağlamlar, kentsel donatılar, oranlar ve hatta belki de alışkanlıkların bile yeniden irdelendiği yeni bir mahalle ifadesi. Bu yüzden avlu, sokak, merdiven, arkad, revak, eyvan gibi kavramların, geçmişten günümüze direkt taşınılarak ya da modernize edilerek tasarımda yer bulması istenmiş ve bu karma durumun tasarımın kendi bağlamının üretimini sağlaması hedeflenmiştir.

Bütün bu çerçeveyle araziyi yeniden ele alırsak; tüm bölge için nefes alabilecek, insanlar arası etkileşimi kuvvetlendirecek boşluğu yaratması planlanan bu alanda; ilk olarak boşluklar tasarlanarak burası için hayal edilen kurgu alana aktarılmıştır. Araziye batıdan ve doğudan temas eden mevcut yeşil alanların içeri doğru yayılmasını, alanla olan temasın, geçirgenliğin artırılmasını destekler nitelikte, arazinin doğu ve batı başlangıçları bütünüyle yeşil bırakılmıştır. Oluşturulan bu iki tampon bölge ile arazi içindeki yerleşiminden ziyade burası için kurgulanan sosyal hareketliliğin dışarı yayılması hedeflenmiştir.

Arazinin en uç iki noktasında oluşturulan bu yeşil bölgeler, bütün bu geçirgenliği ve yaratılan boşluğu alanın geneline yaymak adına yine yeşil bir bantla birbirine bağlanmıştır. Bu yeşil bant kimi noktalarda yapı gruplarının içine doğru yayılıp kimi noktalarda geri çekilerek, %2 'nin altındaki arazi eğiminin yaratmış olduğu tekdüzelik kırılmak istenmiştir. Ayrıca bütünüyle yayalaştırılan bu hat üzerine yerleştirilen su, çeşitli toplanma alanları, meydancıklar ve çevresine yerleştirilen ticari ve sosyal donatı alanları ile insanların aktif olarak kullanabilecekleri bir omurga oluşturulmuştur. İlçenin vaziyet planına bakıldığında oluşturulan bu omurganın bölgenin tam merkezinde akan sosyal bir donatı aksı yarattığı okunabilmektedir. Kullanıcıların içinde soluklanabileceği bu yeşil ve hareketli kurgu etrafına, insanları olabildiğince toprakla temas halinde tutmak ve bölgenin genel dokusuna da uygun olacak şekilde yükseklikleri üç katı geçmeyen yapılar yerleştirilmiştir. Yerleştirilen bu yapılar; insanlar arası paylaşımı, bir arada bulunmayı bir parça zorunlu

hale getirecek ve bu sayede komşuluk ilişkilerini ve bölgenin güvenliğini güçlendirecek bir organizasyonla; kullanıcılarının ortak bahçeler paylaştığı, birbirlerinin kapılarının önünden geçtiği, kimisinin çatısının bir diğerinin bahçesini oluşturduğu, bazen sadece görsel bazen de hem görsel hem fiziksel temaslarla bir arada yaşamayı gerektiren bir düzen içerisinde tasarlanmıştır.

Bu düzen içerisinde mahalle sakinleri ve özellikle çocukların arazi içinde daha özgür bir şekilde hareket edebilmesi için ana araç hareketleri otopark alanlarıyla birlikte olabildiğince arazi dış çeperlerinde tutulmuş, iç yollar acil ya da geçici kullanıma uygun tasarlanmıştır. Yapı adalarının dümdüz bir hat üzerinde değil, kuzey güney doğrultusunda kaydırılarak yerleştirilmesi, arazideki tekdüzeliğin kırılmasının yanı sıra, içerdeki kontrolsüz araç kullanımını sınırlandırmak için tercih edilmiştir. Aynı zamanda yapılar arasında oluşturulan çıkmaz sokaklar da yine araç hareketlerini azaltmak ve yavaşlatmak için kullanılmıştır. Ayrıca alanda önerilen bisiklet yolları ile yalnızca yakın çevre ile sınırlı kalınmayıp bütün şehrin daha insan odaklı gelişimi için bir pilot bölge yaratılmıştır.

Yapılar arazi içinde konumlandırılırken, birbirlerine yaklaştırılarak mahalle hayatının sokak yaşantısıyla birebir ilişkili olduğu düşüncesiyle, fazla geniş olmayan, insan ölçeğine daha yakın ve günlük aktif kullanımı kolaylaştıran sokak dokusu tercih edilmiş, ayrıca binaların birbirlerinin güneşini engellemeyecek seviyede sokakları gölgelemesi sağlanmıştır. Kullanıcılarına yarı açık, korunaklı mekanlar sunan 'revak'larla ve sağladığı ışık ve gölge oyunlarıyla; yaşayan, hareketli sokakların geçitlerini oluşturan 'arkad'lar ve saçaklarla sokak dokusu zenginleştirilmiştir. Revak, arkad ve saçakların yanı sıra her yapı adacığı aralarında yer alan 'abbara'lara yerleştirilen ortak kullanım mekanlarıyla. Sokaklarda sanki bir misafir odası, komşular için bir aktivite alanı yaratılmış ve böylece içeri ile dışarının birbirine teması sağlanmıştır. Dışa kapalı, yalnızca kendiyle ilgilenen apartman holleri bu dokuda yerini, eskiden olduğu gibi, sokağa açılan merdivenlere ve teraslara bırakmıştır. Konut birimleri dışardaki yeşil dokuyu daha fazla evin içine, günlük yaşantıya dâhil edecek şekilde iç, ön ve arka bahçeler ile zenginleştirilmiş ve yeşil alan kullanımı konut planlamasına dâhil edilmiştir. Böylece yazları sıcak ve kurak geçen Hatay ikliminde odaların yeşil ve serin bir bahçe ile buluşması sağlanmıştır. Konut tipolojileri oluşturulurken modern hayatın dayattığı 'x+1' ile tanımlanan, alışılagelmiş konut tipleri yerine, kimi zaman ilk anda insanları karşılayan bir 'hayat' ile, kimi zaman içinde gizlediği küçük 'avlu'ları, kimi zaman da keyifle oturulabilecek, bir saklanma köşesine dönüşen eyvanlarıyla, bulunduğu doku ile bütünleşik, kendi içinde de yaşayan konut tipleri oluşturulmuştur. Farklı geçitleri içinde barındıran sokakların ve o sokakların birbirine kavuştuğu noktalarda meydana gelen, insanları buluşturan meydanların oluşturduğu bu kurguyla; geçmişin izlerini taşıyan, bugünü şekillendiren ve geleceğe de dünü aktaracak olan bir mahalle tasarlanmıştır.

Bölgede yer alan ticari birimler tek bir noktada toplanmayıp, konut birimleri çevresinde bütün alana dağıtılarak; konutlar etrafındaki günlük yaşantının daha hareketli olması ve ticari fonksiyonların pozitif getirisi olan yaşayan, daha güvenli sokakların varlığı amaçlanmıştır. Arazi kuzeyinde yer alan, kültür merkezi olarak tahsis edilmiş bölge ile entegre olacak şekilde, mahalle açık pazar alanını da içinde barındıran bir sosyal donatı alanı tasarlanmıştır. Ayrıca bu alanın başlangıcını oluşturduğu ve güneyde yer alan dereye kadar bağlantı sağlayacak olan, içinde yine yeşili, su ve insanlar için toplanma alanlarını içeren sosyal içerikli bir aks oluşturulmuştur.

Bu aks ile arazi genelinde yaratılmak istenen, yaşayan, dışa açık, daha hareketli, daha paylaşımcı ve etkileşimli kurgu, gelecekte insanların yoğun kullanımına açık olacak ve dere boyunca var olacağı öngörülen bir başka aksa kadar yayılmıştır. Açık pazar alanı, ticaret alanları, meydanlar, oyun alanları vb. yanı sıra, bölge için gerekli olan bir diğer sosyal donatı alanı olan spor merkezleri ise gürültüyü engellemek adına arazi doğu ve batı uçlarına yerleştirilmiş olan yeşil alanların içine entegre edilmiştir. Tüm bu yaklaşımlarıyla projede, yalnızca bu bölgede yaratılacak olan yerleşimin değil arazi bütün çevresinin sahip olabileceği bir boşluk, bir hareket merkezi yaratılması amaçlanmış ve kentin bu doğrultudaki gelişimi için bu merkezin bir başlangıç yaratması hedeflenmiştir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

42 _ NO'LU PROJE

Otopark konumları ve araç giriş-çıkışlarında sorunlar bulunmaktadır. Mahallenin güneyindeki araç yolu boyunca yerleştirilen otoparklar ve mahallenin doğu ve batı uçlarındaki açık ve yeşil alanlar mahallenin kentin diğer kısımları ile ilişkisini sınırladığı görülmektedir. Ayrıca ticari birimlerin anayoldan çalışacak şekilde kurgulanması oluşturulan mahalle ile verimli bir ilişki kurulmasını engellemiştir. Yarışmanın teması olan "mahalle" tam olarak projede algılanamamış ve sayısal veriler yetersiz bulunmuştur. Yerleşim planı yerel dokudan esinlenerek kurgulanmış, bütüncül bir bakış açısıyla çevre ile ilişki kurulmuş, ana araç hareketleri otopark alanlarıyla birlikte olabildiğince arazi dış çeperlerinde tutularak, mahalle içi yollar acil ya da geçici kullanıma uygun tasarlanmış, ticari birimler tek bir noktada toplanmayıp, konut birimleri çevresinde bütün alana dağıtılmıştır. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Yapı adaları kuzey-güney doğrultusunda kaydırılarak alandaki tekdüzelik kırılmaya çalışılmıştır. Proje fikir şemaları başarılı bir şekilde kurulmuş, mahremiyete vurgu yapılmıştır. Ayrıca plan çözümleri, üniteler olumlu bulunmuştur. Proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

AKDENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

81972

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

Hatay... Etrafınızı saran **dar sokaklarda**, adımlarınız hızlandıkça size her defasında **yeni bir deneyim** sunan mekânlarda bulunursunuz kendiniz. Yaşadığınız zaman dilimi değişir. Dün ile bugün arasında git geller yaşarsınız. Kayrak taşlarıyla döşeli dar sokaklar, avlulara ulaşmır siz. Nefes alırsınız. Derken; dönüsüdeki yollardan birini seçersiniz ve birden **çıkmaz bir sokak**ta bulursunuz kendinizi. Geriye dönüp baktığınızda **sokağa açılan evler**in kapılarını algılarsınız. Başınızı çevirdiğinizde ise dar bir **geçiş** görürsünüz, kapı kadar .. Oraya ait olanların gözü kapalı yönlendiğini algılarsınız. Sonra birden bir evin altından geçerken bulursunuz kendinizi. Sağınızdaki **taş duvara** dokunduğunuzda tarihe dokunduğunuzu hissedersiniz. Duvarın üstünden sarkan koca dallar arındaki "**hayat**" in habentsi olur size. Başınızı kaldırdığınızda o **dar sokak**lardan koca bir gökyüzü görmeye başlarsınız. Merdivenleri görürsünüz başınızı indirirken göz ucuyla. **Sokağa düşer merdiven**... Kapının ardına gülermeden... Derken başka bir **meydan** karşılar sizi çeşmeli ya da bir hanı kapısı çıkar karşınıza. Her defasında önce kaybolduğunuzu hissedersiniz, sonra oralı olduğunuzu... Yaşadığınızı hissedersiniz. Eğer bir de gerçekten yaşıyorsanız orada, yürüyorsunuz... **Komşunuza yürüyorsunuz**. Okulunuza yürüyorsunuz. Bakkala da yürüyorsunuz kasaba da... Fırın tepsi giger hemen köşedeki fırında. Karşınız hiçbir araç çıkmaz ya da o egzoz sesi. Insanların konuşmasını duyarsınız, adımı seslerini. Yanı "nerede o eski mahalleler?" deriz ya, oracıadır hep aslında. Kendinden bir şey kaybetmemiş şekilde, oracıkta...

Hatay'dan Görüşler...
Bir ile yerleşik bulunduğu bölge için içeri dışakilşmunu ifade ettiğinizi aracılığı daha yakın dişlenen ve daha ihtiyaçı belirlenişiyle incelemek olursak görüyoruz ki bölgenin merkezinde yer alan aracı, kuzeyde Şehit Polis Necati Keskin Bulvarı, güneyde İstasyon Caddesi ve bu iki ana yolun kavşağında limanlı kavşak noktalarıyla kentle bağlantılıdır. Araz sahip olduğu bu fiziksel bağlantılarla birçok değişikliğe sahne olmuşmaktadır. Bulunduğu merkezi konum, etrafında yer alan yapı dokusu ve çevresinde kültürel tesis alanı olarak tatsis edilmiş noktalara olan yakınlığı ile bölge için neler alabilecek, insanlar arası etkileşimi ve ilişkiyi hareketliliğini artıracak potansiyel taşıdığı yaratmaktadır. Öte it ou boşluk sahip olduğu potansiyel ile kentin insan odaklı gelişimi için bir pivot noktası oluşturmaktadır. Varsayıca kendi sakinlerine değil butun bölgenin erişim ve kullanımına açık olan bu nokta, içinde barındırdığı sosyal hayatı ve onun yansımalarıyla kentin gelişimi için atılmış bir temel olarak kullanılmaktadır. Bu sebeple sosyal hayatın en temel noktalarından birisi, burası için öngörülen mahalle hayatıdır. Hatay farklı kavimlere, çok sayıda farklı kesimlerin ve etnik gruplara insanların bünyesinde barındırmasına sağlayan tarihi yaşantının değişmez parçası haline gelen ve kompleks ilişkileri, birçok olaya ev sahipliği yapan sokaklar, günlük yaşamı zenginde kullanılan ortak mekânlar burada yeniden canlandırılacak olan mahalle yaşantısının temel taşlarını oluşturmaktadır.
Bu bağlamda tasarımın temel hedefi Hatay sokaklarının ve günlük yaşantısının kullanıcıyı sunuduğu ilerti dokusu ve mekan olgusunu ve sürekliliğini cümgüzür. Yukarıda bahsettiğimiz o dar, çıkmaz sokakları edimlenmiş birisi o bölge için bir tasarım yapacaksa belki aslı bizeni ruhunu katamazı tasarıma. Çoklu gerçekte yaşanmışlıklardır ortaya ruhunu oluşturan. Fakat yeni yaşanmışlıklarla var olacaktır özü bunlar hedeflenmiştir burada. Modern yaşantıda deneyimlenmiş, yeni bir ihtiyaçla morfolojisi... Dünden iteri çıkartarak, malzeme, üretim şekli, evlerinsel bağlantılar, kentsel dinamikler, eranlar ve hatta belki de oluşacaklarını bile yeniden irdelenirdiği yeni bir mahalle ifadesi. Su yüzden arkı, sokak, meydanı, avlusı, mesdi, evyan gibi kavramların, yaşayışları günümüzde direkt taşıdıkları ya da mesajlarının edilmesi tasarımda yer bulmuşu üzerinde bir bağlantının üretilmesi sağlanmıştır.
Bütün bu çerçeveyle arazisi yeniden ele alınarak, tüm bölge için nefes alabilecek, insanlar arası etkileşimi kuvvetlendirecek toplulu yaratılması planlanan bu alanda; ilk olarak büyüklar tasarlanarak burası için hayal edilen kuşu alana eklenmiştir. Arazıya tamdan ve doğudan temas eden mercut yayl alanlara içeri doğru yayılmasını, alanla olan temasını, geçirgenliğin artırılmasını destekleri mekânlar, arazının doğu ve batı bağlantılarını kolonuyle yeşil kuvvetlendirmiştir. Oluşturulan bu iki temporl bölge de aslı içindeki yerleşimlerden duyabi burası için kurgulanası sosyal hareketliliğe dayalı yapılmaz belirlenmiştir. Arazının en uç iki noktasında oluşturulan iki yeşil bölgeler, bütün bu geçirgenliği ve yeşilalan bağlığı alanın genelene yayılmak adına yine yeşil (iki bantla birbirine bağlanmıştır. Bu yeşil bant kimi noktalarda yaya güzergahının içine doğru yaşılış kimi noktalarda geri çekilerek, ÖLÇ "cin alterdaki arazi eğiminin yarattırış olduğu tekdüzelik kırılmalı istenmiştir. Ayrıca bölümüyle yaşatılırken bu Yat üzerine yerleştirilen su, çeşitli bağlantılar alanları, meydanlıklar ve çevrelerine yerleştirilen ticari ve sosyal donatı alanları ile insanların aktif olarak kullanılmalarını sağlamıştır. Egemin vazıyeti planına bakıldığında oluşturulan bu omurganın bölgenin tam merkezinde akan sosyal bir donatı aksı yaratığı oluşturulmaktadır. Kullanıcıların içinde sokulabilecekleği bu yeşil ve hareketli duygu etrafına, insanları cezbedeğince toparlayıcı roman halinde tutmak ve bölgenin genel dokusunu da uygun olacak şekilde yükseltileri üç bati geçirecek yapılar yerleştirilmiştir. Yerleştirilen bu yapılar; insanlar arası paylaşımı, bir arada bulunmayı bir parça sorunlu hale getirecek ve bu sayede komşuluk ilişkilerini ve bölgenin güvenliğini güçlendirecek bir organizasyonda, kullanıcılarının ortak tahşiler yaratığı, birbirlerinin kaydarının önünden geçtiği, komşunu yakınını bir diğerinin bekçisini oluşturduğu, basın sadıcı görsel kaşın ile hem görsel hem fiziksel temaslarda bir arada yaşanıyor gerekliliğini bir dizaın içerisinde tasarlanmıştır.
Bu ilişkiyi içerisinde mahalle yakınları ve bütünlük çözülerini arazi içindi daha değişi bir şekilde hareket edebilmesi için ana araç hareketleri otoyarık alanlarıyla birlikte ulaşılığına arazi dış çeperlerinde tutulmuş, iç yollar acil ve ek geçiş kullanıma uygun tasarlanmıştır. Yaşı adalarının dümdüz bir hat üzerinde değil, kuzey güney doğrultusunda kaydırılarak yerleştirilmesi, aralardaki tekdüzeliğin kırılmasının yanı sıra, içerdeki konfonizü araç kullanımını sınırlandırılmak için tercih edilmiştir. Aynı zamanda yapılar arasında oluşturulan çözüm sokaklar da eşle araç hareketlerini azaltmak ve yavaşatmak için kullanılmıştır. Ayrıca alanda önerilen binalar yüksek bir yakınsa yakın çevre ile orantı kalınmayı bütün şehrini daha insanı ölçekli gelişimi için bir yüksel bölge yaratılmıştır.
Yapılar arazi içinde konumlandırılırken, birbirlerine yaklaştırılarak mahalle hayatının sokak yaşantısıyla türetme ihtiyalı olduğu düşünüldüğünde, Nota geniş olmayan; insan ölçeğine daha yakın ve günlük aktif kullanımı kolaylaştıran sokak dokusu tercih edilmiş, ayrıca binaların birbirlerinin görüşünü engellemeyecek seviyede sokakları gölgelemeyi değiştirmiştir. Kullanıcılarına yeni açık, korunaklı mekânlar sunan "evsel"lerle ve yağdığı için ve gölge yaratmayan yapıyan, hareketli cıkalarını gözlerini oluşturan 'erkad'lar ve yaşatarla sokak dokusu zenginleştirilmiştir. Pavak, artad ve yaşatlarını yeni ora her yapı adacığı aralarında yer alan 'dibara'lara yerleştirilen ortak kullanım mekanlarıyla. Sokaklarda sanki bir misafir odası, komşular için bir ekmek alanı yaratılmış ve bölünce içeri ile dışarının bir birine teması sağlanmıştır. Düşe hayalı, yalnızca kendisine ilgilenen apartmanın hafleri bu dokuda yerini, mahallesi olduğu gibi, sokağa ayları mekânlardır ve tanıdıkara ile bütünleşmiştir.

AKDENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017 ulusal mana

AKDENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

81972

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

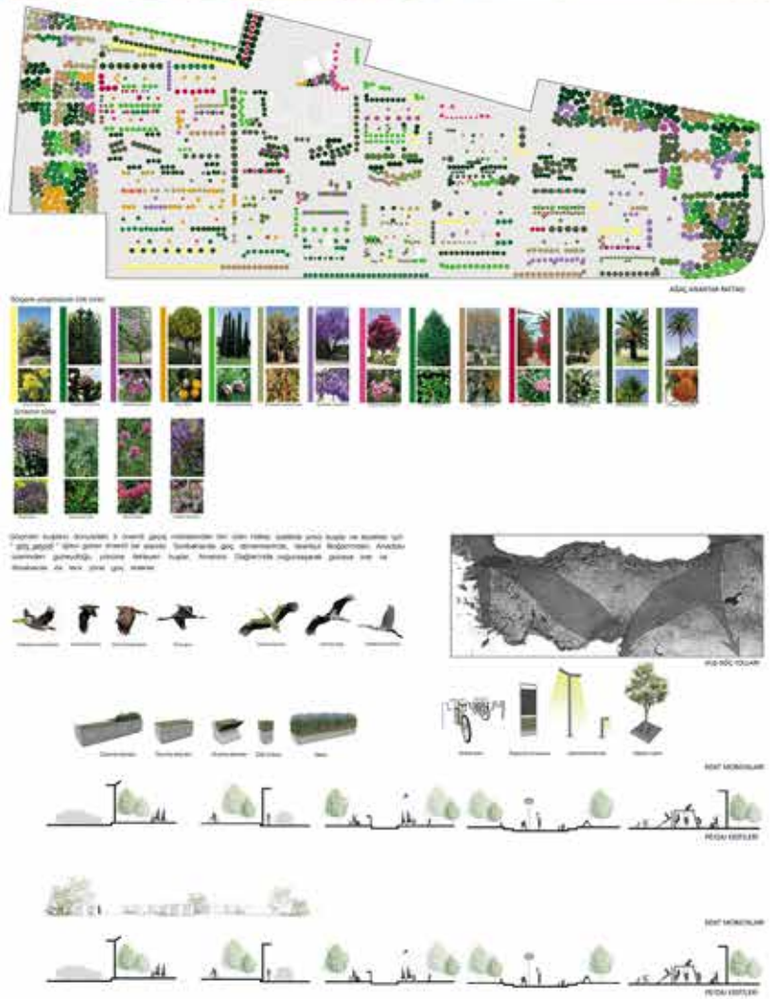

AKDENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

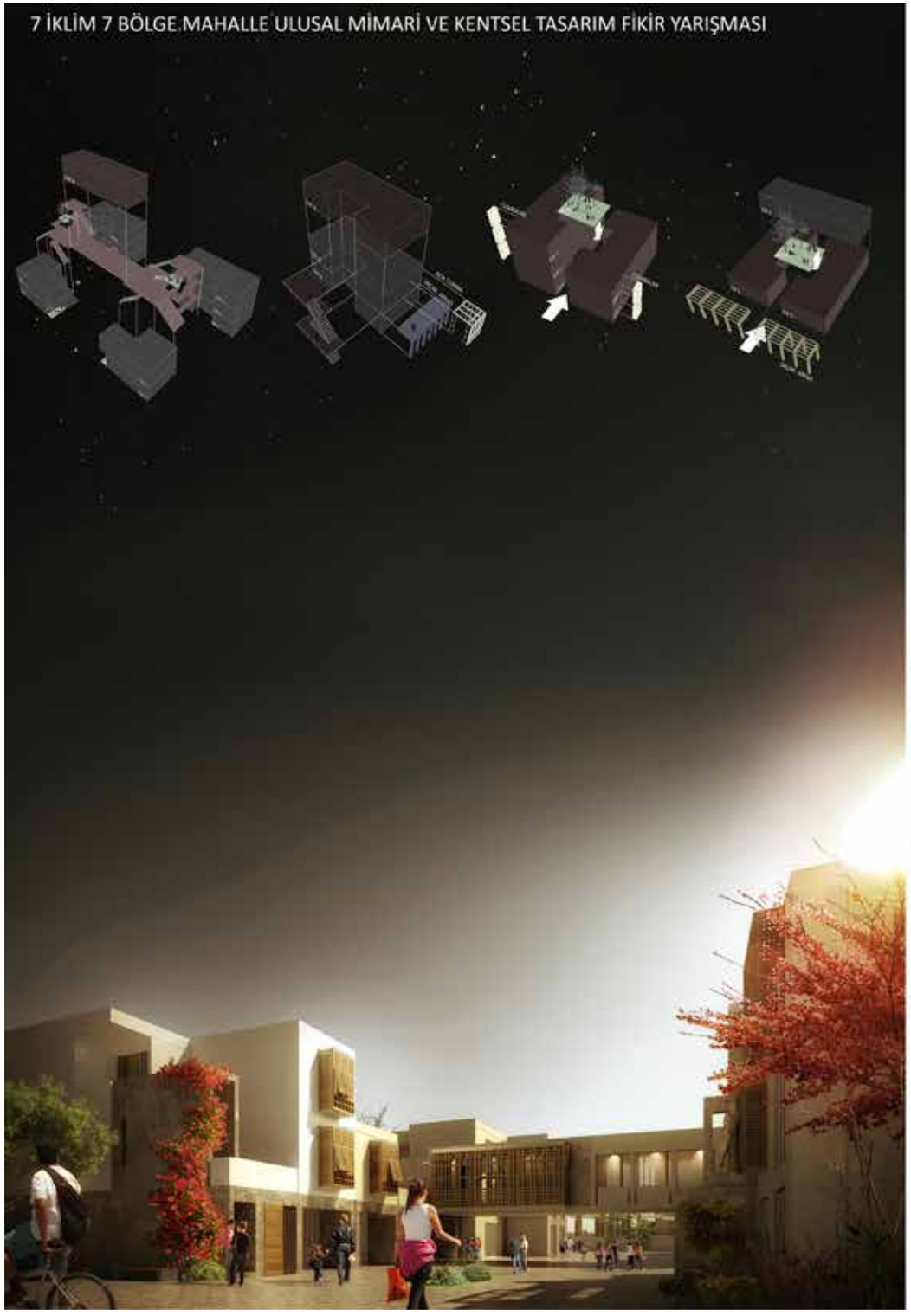

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

ulusal mimari

AKDENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

81972

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

81972

7 BÖLGE 7 İKLİM "MAHALLE" ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI "AKDENİZ BÖLGESİ" 30317

KAVRAMSAL YAKLAŞIM

Mahalle odaklı planlama ve tasarım çalışmalarında, etkin ve sürdürülebilir fiziki mekân tasarımı açısından, mahalle biriminin yaklaşık 10-15 dk. içerisinde yürünebilir bir büyüklükte olması, kamusal donatıların ve ticari birimlerin tanımlı bir merkezde konumlandırılması, konut çeşitliliğinin sağlanması, mahalle birimi içerisinde yalnızca yayaların kullanımına ayrılmış yaya yollarının da bulunması, mahalle birimine hizmet eden iç yollarda hız düşürücü düzenlemelerin yapılması, toplu taşıma ile entegre, tüm birimlerde dengeli dağılım gösteren parklar ve açık alanlara yer verilmesi, yörenin peyzaj karakterini öne çıkarması, mahalle birimi içerisinde yer alan fonksiyonların yaya ve bisiklet yolları ile birbirine bağlanması, mekan tasarımında insan ölçeğine dikkat edilmesi ve barınma ve çalışma imkanlarının bir arada bulunması gibi prensipler doğrultusunda hareket etmek gerekmektedir.
İnsanlardaki aidiyet duygusunun gelişmesi, birbirleri ile çeşitli etkileşimlerde bulunabilmeleri ve bir mekanın mahalle niteliği kazanabilmesi için ise, diğer yerlerden ayrılan tarihi ve kültürel bir kimliğinin olması önemlidir.

ANTAKYA KENT DOKUSU-1

ANTAKYA KENT DOKUSU-2

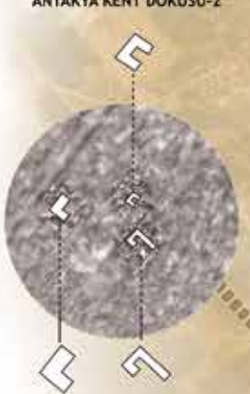

ANTAKYA KENT DOKUSU-3

Hatay/Dörtyol geleneksel mahalle dokusunun kurgulanmasında, Antakya'nın antik kent ve yerleşim dokusundan esinlenilmiştir. Dörtyol'da tasarlanan mahalle kurgusunda da, geleneksel kimliğin sürdürülmesi, aidiyet duygusu ile birlikte kentsel bellegin de canlandırılması için Antakya'nın avlulu sisteme dayalı ve uzun, sağır, birbirine bakan cepheleri olan yapılaşma dokusundan ilham alınmıştır

ANTIOCHIA GRİD SİSTEM

DÖRTYOL GRİD SİSTEM

YARIŞMA ALAN YOL DOKUSU

- birbirine dik ve paralel caddelerle oluşan yapı adaları
- ızgara plan dokusu
- Grid sisteme dayalı ulaşım dokusu
- Avlulu sistem

30317

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

YAPILAŞMA KARARLARI

Bir kentin en küçük planlama ünitesini tanımlayan mahalle, yalnızca fiziksel bir mekânı değil aynı zamanda sosyo-ekonomik bir bütünü de tanımlamaktadır. Kentli arasındaki sosyal etkileşimin en yoğun yaşandığı mahalleler, binlerce yıldır, hem kentlerimizin hem de kültürümüzün önemli bir parçası olmuş; insanların mekâna ve topluma aidiyet duygusunu geliştiren bir nitelik kazanmıştır. Günümüzde, pek çok kentimizde gözlenen hızlı nüfus artışı, gelişen teknoloji, değişen ekonomik koşullar ve yaşam standartları karşısında, bir yandan özgün kentsel ve sosyo-ekonomik dokunun korunması, bir yandan da çağdaş gereksinimlere cevap verecek biçimde, mahalle kavramının, çağdaş kent planlama anlayışıyla devam ettirilmesine yönelik arayışlar devam etmektedir.

Mahalle odaklı planlama ve tasarım çalışmalarında, etkin ve sürdürülebilir fiziki mekân tasarımı açısından, mahalle biriminin yaklaşık 10-15 dk. içerisinde yürünebilir bir büyüklükte olması, kamusal donatıların ve ticari birimlerin tanımlı bir merkezde konumlandırılması, konut çeşitliliğinin sağlanması, mahalle birimi içerisinde yalnızca yayaların kullanımına ayrılmış yaya yollarının da bulunması, mahalle birimine hizmet eden iç yollarda hız düşürücü düzenlemelerin yapılması, toplu taşıma ile entegre, tüm birimlerde dengeli dağılım gösteren parklar ve açık alanlara yer verilmesi, yörenin peyzaj karakterini öne çıkarması, mahalle birimi içerisinde yer alan fonksiyonların yaya ve bisiklet yolları ile birbirine bağlanması, mekan tasarımında insan ölçeğine dikkat edilmesi ve barınma ve çalışma imkanlarının bir arada bulunması gibi prensipler doğrultusunda hareket etmek gerekmektedir. İnsanlardaki aidiyet duygusunun gelişmesi, birbirleri ile çeşitli etkileşimlerde bulunabilmeleri ve bir mekanın mahalle niteliği kazanabilmesi için ise, diğer yerlerden ayrılan tarihi ve kültürel bir kimliğinin olması önemlidir.

Hatay, Türkiye'nin en eski yerleşimlerinden biridir. Sosyo-ekonomik bir bütün olarak Hatay/Dörtyol geleneksel mahalle dokusunun kurgulanmasında, Antakya'nın antik kent ve yerleşim dokusundan esinlenilmiştir. Helenistik Çağ'ı yansıtan, birbirine dik ve paralel caddelerle oluşan yapı adalarından meydana gelen ve "Hippodamos tarzı plan" olarak adlandırılan ızgara plan dokusu ile gelişmiş olan Antakya kentine benzer şekilde Dörtyol'da da grid sisteme dayalı ulaşım dokusu vurgulanmaktadır. Eski çağlardan bu yana, ızgara biçiminde gelişmiş ulaşım dokusu, kentin en belirgin kimlik özelliklerinden biridir.

Hatay kenti; geçirdiği tarihsel süreç içerisinde bulunduğu coğrafi konum itibariyle birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, bu medeniyetlerin çeşitli dini, etnik, kültürel zenginlikleriyle yoğrulmuştur. Kentin farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış olması, bu çeşitliliğin mekânsal izlerini barındırması açısından çok özgün bir kenttir. Antik Çağ evlerinin bir avlu etrafında gelişen plan şeması asırlar geçmesine rağmen eski Antakya evlerinde de görülmektedir.

Genellikle iki katlı, taş, kerpiç ve ahşap, sokak ile ilişkileri kısıtlı, dar ve çıkmaz sokaklar etrafında iç dünyası hakkında bilgi vermeyen yüksek, sağır duvarlarla çevrelenmiş Antakya evlerinin inşaları iki asır öncesine dayanmakta ve evlerde Anadolu mimarisi tarzında ahşap süslemeciliği ve işçiliği görülmektedir Avlular, uzun süren yaz mevsiminde, günlük hayatın büyük bir kısmının geçtiği evin sokak ile ilişkisini kuran, hacimleri birbirine bağlayan, bir toplanma ve dağıtım mekânı olarak "sofa" görevi yapar. Bu üstü açık mekân, Anadolu'nun diğer bölgelerindeki daha çok dikdörtgen kesme taşlarla kaplı olan avlular, yaz günlerinde sık sık yıkanarak, konutun içinde serin bir ortamın yaratılmasına imkân veren, ağaçlarla gölgelenmiş, üstü açık, ferah mekânlardır. Bu bölgenin iklim koşullarına uygun ve oldukça akılcı çözüm oluşturan avlular, bazen mermer veya desenli karo mozaik ya da dökme mozaik ile kaplı olabilirler.

Antakya'nın avlulu sisteme dayalı ve uzun, sağır, birbirine bakan cepheleri olan yapılaşma dokusu ise, kente ve mahallelere kimlik kazandıran bir başka öğedir. Eski dilde "havuş" da denilen uzun süren yaz mevsiminde, günlük hayatın büyük kısmının geçtiği evin sokak ile ilişkisini kuran, hacimleri bir birine bağlayan bir toplanma ve dağıtım mekanı olarak bir anlamda sofa görevi yapar. Dörtyol'da tasarlanan mahalle kurgusunda da, geleneksel kimliğin sürdürülmesi, aidiyet duygusu ile birlikte kentsel belleğin de canlandırılması için benzer bir yapılaşma dokusu geliştirilmiştir. Tasarım süreci başlangıcında referans alınan eski kent planı (gridal kent sistemi), doğal dinamikler (hakim rüzgar, yönler, topografik eğilim) ile birleştirilerek mevcut tasarımın geliştirilmesine yardımcı olmuştur. Gelecek düşünülerek, geçmişin yorumlanması ile elde edilen proje alana ait olma durumu ile özelleşmektedir.

Ekolojik duyarlılıklar göz önünde bulundurularak hazırlanan tasarım üst ölçek planlamasında, hakim rüzgar yönüne açılan sokaklar, avlu içinde konumlanan havuzlar ve yeşil çatıları ile bölgenin iklimine uygun yapılaşmayı amaçlar. Ekolojik duyarlılığının yanında avlulu sistemde planlanan proje, kullanıcı profili de düşünülerek hazırlamıştır.

AKDENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

Geleneksel yaşam biçimi düşünülerek hazırlanan konut planları, aile bireylerinin kendi mahremiyet sınırları içerisinde bir arada yaşamasını (bir avlu etrafında) hedefler. Birbirinden farklı büyüklük ve tipolojide çözülen konutlar, kullanıcı istekleri düşünülerek avlu etrafında sıralanmıştır. Bu sayede özel (konut), yarı özel (avlu) ve kamusal alan (sokak) geçişkenliği sağlanmıştır. Akdeniz ikliminin hakim olduğu kent, batıdan İskenderun Körfezi doğudan Bozdağ ile sınırlanmıştır. Kuzey ve güney yönlerinden geçen Deliçay ve Kocaçay ile de Dörtyol'un dört tarafından doğal sistemler ile çevrildiği görülmektedir.

Kenti çevreleyen bu ekosistemin kent içine taşınarak mahalle kurgusuna dahil edilmesi, doğal yapının sürekliliği ve iklimsel geçirgenlik açısından önem arz etmektedir. Nitekim, kentin kuzey-güney ve doğu-batı doğrultusunda gelişen ızgara planlı sokak dokusu da kış aylarında güneşin, yaz aylarında ise rüzgarın geçirgenliğini arttırarak iklimsel konforu sağlamaya elverişlidir. Dörtyol 5 adet ticari merkeze sahip olmakla birlikte, merkezler kademelenmesine bakıldığında 1. Derece merkezi niteliği taşıyan alan, proje alanı ile kuzeybatı yönünde kesişim sağlamaktadır. Bu yönde proje alanının da merkezi bir nitelik kazanacağı ve kullanım yoğunluğunun artacağı öngörülmektedir. Bu sebeple mahalle kurgusu, Dörtyol Belediyesi ve 1. derece merkez de düşünülerek, bütüncül ve ziyaretçileri mahalle içerisine davet eden kapsayıcı bir meydan tasarımı ile birlikte ele alınmaktadır.

DOĞAL YAPI DEĞERLERİ

Dörtyol İlçesi, tarihi ve kültürel zenginliğinin yanı sıra doğal güzellikleriyle de ülke coğrafyasında önemli bir yer tutan Hatay kentinde, yeşilin mavi ile buluştuğu bir noktada yer almaktadır. İlçenin batısında yer alan kıyı bölgeleri düz olmakla birlikte arazi doğuya doğru yükselmekte ve Amanos Dağları ile çevrelenmektedir. Yaklaşık 1500 m yüksekliklere ulaşan Amanos Dağları Dörtyol'un en yüksek noktası olup, kent parçasına farklı bir mikro-klima ve ekosistem zenginliği kazandırmaktadır. Dörtyol, Hatay İl genelinde olduğu gibi Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Akdeniz iklim tipinde, Yaz ayları sıcak ve kurak, Bahar ve Kış ayları ise ılık ve yağışlı geçmektedir. Yağışlar özellikle yağmur şeklinde görülmektedir.

Mevsimsel yağışlar; Kış, Sonbahar, İlkbahar, Yaz, mevsimsel sıcaklık ise; Yaz, Sonbahar, İlkbahar, Kış olarak sıralanmaktadır. Bununla birlikte Dörtyol İlçesinde Yaz mevsiminde batı ve güneybatıdan, deniz yönünden esen, yaz rüzgarı olarak da bilinen serin meltemin etkisi görülmektedir. Dörtyol, sahip olduğu iklimsel karakteristik ve özel coğrafyası nedeniyle zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. İlçe, Türkiye'deki önemli narenciye üretim alanlarından biri olmakla birlikte birçok endemik türe de ev sahipliği yapmaktadır.

Amanos Dağlarının denize bakan yamaçlarında 4–5 metre boyunda, sert ve tüylü yapraklı bitkilerden oluşan makilik alanlar görülürken, yukarıya 1.200 metreye kadar çıkarken ibreli ve yapraklı ağaçlardan oluşan ormanlara rastlanmaktadır. Bunlar genellikle çam ve meşe ormanlarıdır. Amanos Dağları, Türkiye florası içerisinde yer alan bitki cinslerinin yaklaşık olarak yarısını içermektedir. Ayrıca alan önemli kuş göçü koridorlarından birini oluşturmaktadır. Bu kapsamda bölgenin florası, birçok hayvan türüne yaşama, barınma ve beslenme ortamı oluşturmaktadır.

Şehrin önemli ovalarından olan ilçe merkezi, az engebelidir. İlçe merkezinden Deliçay (proje alanının kuzeyinde) ve Kocaçay (proje alanının güneyinde) geçmektedir. İlçe de bu derelerin meydana getirdiği birikinti konisi üzerinde yer almaktadır. Birikinti koni çökelleri doğusunda yer alan dağların etekleri boyunca izlenmektedir.

Proje ölçeğinde bakıldığında, Dörtyol İlçe merkezinde kalan alanın Akdeniz kıyı şeridinden yaklaşık 3.3 km, Amanos Dağı eteklerinden ise 2.7 km uzaklıkta yer aldığı ve mavi ile yeşilin birleştirici rolünü üstlendiği görülmektedir. Batı-doğu yönünde yaklaşık 1 km'lik bir alana sahip proje alanında, doğuya doğru hafif artan bir eğim görülmektedir. Alanın yaklaşık 300 metre güneyinden geçen Koca Çay, proje alanına ekolojik bir değer katmaktadır. Dağlardan gelen bu nehir merkezden geçerek kıyıya ulaşmakta ve körfezden Akdeniz ile buluşmaktadır. Çay, günümüzde yılın büyük kısmında kuru bir yatakla geçirmektedir. Bunun en önemli nedeni, sanayi ve tarım faaliyetlerinin olumsuz etkisidir.

Bunun yanı sıra proje alanı çevresindeki aktif yeşil alan varlığındaki azlık dikkat çekicidir. Proje alanı çevresinde az sayıda mahalle parkı, çocuk oyun parkı ve mesire alanına rastlanırken, yakın çevredeki en önemli yeşil dokuyu ise mezarlık alanları oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra Amanos Dağlarının yukarlarına doğru tırmanan sık orman dokusu dikkat çekmektedir. Günümüzde Dörtyol İlçesi; kırsal alandan kentsel alana göçle yaşanan hızlı nüfus artışı, ilçenin sanayi ve tarım merkezi haline dönüşmesi, buna ek olarak turizm potansiyelinden dolayı özellikle artan ikinci konut yatırımlarının beraberinde düzensiz kentleşmeyi getirmesi sorunlarıyla karşı karşıyadır.

AKDENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

30317

Coğrafi konumu, flora özellikleri, su kaynakları ve mikro-klima özelliği ile kendine özgü bir doku oluşturan bölgenin yaşanan olumsuz gelişmelere karşı bozulmadan doğal kimliğini koruması ve sürdürülebilir peyzaj planlama yaklaşımlarıyla ele alınarak yaşam ve mekan kalitesi yüksek bir alan haline dönüşmesi önem taşımaktadır. Hatay (Dörtyol) Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Projesinde, alanın konumu, topoğrafyası, mikro-kliması, mevcut ve çevre yeşil doku özellikleri, su kaynakları ilişkisi gibi mevcut değerleri dikkate alınarak sürdürülebilir, mimari değerlerle bütünleşmiş, estetik, engelli dostu, çevre ve yaşam kalitesinin ön planda tutulduğu bir peyzaj tasarımı benimsenmiştir.

Peyzaj yaklaşımında öncelikle koruma ve çevre ile bütünleştirme ilkeleri benimsenmiştir. Bu kapsamda proje sınırının kuzeydoğusunda ve kuzeybatısında yer alan mevcut bitki örtüsü (ağaç kitleleri) korunarak projedeki yeşil alan sistemine dahil edilmiştir. Projede, sınırın kuzeyinde yer alan Neşeli ve Stad Sokakları izlerini takip eden aksta yeşil koridorlar oluşturularak, güneyde bulunan pasif yeşil alan ile kuzeyde bulunan spor alanı arasında bütünleştirici bir düzenleme yapılmıştır. Bu iki yeşil koridor, projede doğu-batı doğrultusunda geçen, yaklaşık 1 km uzunluğundaki yeşil omurgaya bağlanmaktadır. Yeşil omurga yapraklı ağaçlardan oluşan alle (yol ağacı) aksıdır.

Yeşil omurga ve yeşil koridorlar, peyzaj tasarımında benimsenen bir diğer ilke olan sürdürülebilirlik yaklaşımına hizmet etmektedir. Bu akslar yağmur sularının bitkisel alanlara kontrollü bir şekilde yönlendirildiği biyolojik kalan sistemi ile (bioswale) oluşturulmuştur. Alanı baştan başa kat eden biyolojik kanal, toplar damar niteliğinde bir peyzaj elemanıdır. Tüm peyzaj dokusunu saran sistemde, otoparklardan, yollara kadar kanallar peyzaj tasarımının içine sokulmuştur. Bioswale sisteminde; yağmurlu dönemde yüzey suları açılan kanallarda toplanarak, burada yer alan vejetasyonla suyu temizlerken, kuru dönemde ise vejetasyon yeşil alan sistemine doğal güzelliği ve estetik değeriyle katkı sağlamaktadır. Bu sistemde endemik ve az bakım gerektiren bitkiler tercih edilmişken, bir yandan da oluşan ekosistem fauna çeşitliliğine neden olmakta, doğal habitatı iyileştirmektedir. Ülkemizde son dönemlerde yaşanan iklimsel değişimler, ani hava değişimleri ve sonucunda oluşan sel, taşkın gibi afetlerin önlenmesi için alt yapı sistemine yardımcı bir sistem olarak düşülebilecek olan bioswale, özellikle alan çevresindeki nehirlerde oluşabilecek taşkın durumlarında ve geçirimsiz yüzeylerden akan suların biriktirilmesinde sadece ekolojik ve estetik değil, fonksiyonel olarak da fayda sağlamaktadır. Biyolojik kanal, proje alanı içerisinde yine insan yapımı olan bir göletle sonlanmaktadır. Bu gölette biriken yağmur ve yüzey suları ile su ihtiyacının bir kısmının karşılanabilecek, bu şekilde su tüketimi azaltılarak ekonomik bir katkı da sağlanacaktır. Bunu yanı sıra biriken suyun Koca Çay'a deşarjı ile yazları kurak olan derenin su varlığını korunması sağlanabilecektir. Böylelikle oluşturulan biyolojik kanallar ile kent ekosistemine katkı sağlanması ve mikro-klima üzerinde iyileştirici bir işlev oluşturulması da mümkündür.

Projede yapısal ve mekânsal tasarımın tamamlayıcı öğesi olarak ele alınan yeşil alanların ayırıcı/bağlayıcı olarak kullanılması peyzaj tasarımında benimsenen bir diğer ilkedir. Bu kapsamda, proje alanında parselleştirilerek çözülen yeşil çatı-teraslı mimari kütleler, özel yeşil alanlar etrafında toplanmıştır. Her parselin etrafını da yeşil zeminler çevrelemiştir. Yaz mevsimde yaşanacak iklimsel olumsuzlukların bertaraf edilmesine yardımcı olacak teras ve çatı bahçeleri ile bir yandan kullanıcılara maksimum yeşil alan sağlama amacı güdülmüş, diğer bir yandan ise yapılaşmış çevrenin ekolojik kalitesinin yükselmesine de katkı sağlanmıştır. Birbirini tekrar eden bu yeşil alan sitemi içerisinde; çocuk oyun alanı, hobi bahçesi, su öğeleri, meydanlar, kafeler, gölgelik elemanlar, kent mobilyaları yer almaktadır. Yeşil alan bütünlüğünün göz önünde bulundurulduğu bu sistemin bitkisel dokusu için ise büyük tepe taçlı yapraklı ağaçlar ve geniş çim yüzeyler düşünülmüştür. Bu şekilde konut alanları arasında kurulan geleneksel yapı, özel yeşil alanlarda yaratılan toplanma-etkinlik-komşuluk ilişkilerinin yaşanacağı sosyal yapı ile bütünleşmiş olacaktır.

Projede; kamusal, yarı kamusal ve özel yeşil alan hiyerarşisi kurulmaya çalışılmıştır. Alanının batısında yer alan ve çevresinde kafe, kültürel tesis, kütüphane ve çarşı biriminin yer aldığı kamusal yeşil alan sistemi, gösteri, toplantı ve etkinliklere ev sahibi yapabilecek ölçülerde tasarlanmıştır. Burada kütüphane birimine doğru yükselen kot çim amfi ile çözülerek, daha doğal ve estetik bir yaklaşım benimsenmiştir.

Çim amfi ile, insanlar için estetik ve cazip bulunan, sosyal birlikteliklere zemin hazırlayan bir kenstel aktivite alanı yaratılmak istenmiştir. Üstüne basmaya uygun yer örtücü bitkiler düşünülen çim amfide, yer yer gölgesinden faydalanılacak büyük tepe taçlı ağaçlar da yer alacaktır. Bunun yanı sıra alanda gölgelikler, küçük toplanma alanları, oturma birimleri, su öğesi gibi donatılara da yer verilecektir. Proje alanında yer alan eğitim birimi çevresinde, serbest çim yüzeyler, yaş gruplarına göre ayrılan çocuk kulüpleri, engelli çocuk parkları ve eğitici bahçeler düşünülmüştür. Proje alanının kuzeybatısında kalan spor biriminin çevresinde ise mevcut bitkisel doku korunarak oluşturulan pasif yeşil alanlar ve açık hava fitnes alanına yer verilmiştir.

Proje alanı içinde sirkülasyon ağı, yaya ve araç kullanımına göre ayrılmıştır. Alanda araç geçişini minimuma indirecek yaya öncelikli çözümlemelere gidilmiştir. Yaya yolları ana

(6 m) ve tali (3 m) olarak ayrılmış ve bisiklet yolları (2 m) ile desteklenmiştir. Ayrıca tüm proje genelinde engelli ulaşımı ve kullanımını göz önünde bulunduran yaklaşımlar benimsenmiştir. Yaya yolları kenarlarında yürümeyi cazip kılacak şekilde bitkisel öğeler ve düzenlemeler yapılması, bunun yanı sıra pergolalar, oturma birimleri, çöp kutuları gibi kent mobilyalarına yer verilmesi önerilmektedir. Proje genelinde kullanılan kentsel mobilyaların doğru yerleştirilmesi, sayıca yeterli olması, güvenli, sağlıklı ve konforlu malzeme ve teknik ekipmandan oluşması çok önemlidir.

Bütün bunlara ek olarak proje genelinde peyzaj alanlarının her mevsim kullanıma uygun olabilecek şekilde iklimsel koşullar göz önünde bulundurularak planlamasına özen gösterilmiştir. Planlamanın bitkisel kısmında, yörenin ekolojik koşullarına ve fiziksel yapısına uyumlu bitkilendirme yapılması önerilmektedir. Bununla birlikte bitkilerin yöresel uyumu dışında işlevsel ve görsel yanları da dikkate alınmalıdır.

Projenin peyzaj tasarımı ve planlamasında gözetilen yaklaşımlar şu şekilde özetlenebilir:
• Mevcut bitkisel dokunun korunması ve bakımı (aralama, budama gibi sivil kültürel müdahaleler),
• Yağmur suyu yönetimi ve sürdürülebilir peyzaj yaklaşımı (biyolojik kanallar, yüzeysek akış sularının gölet ve nehre deşarjı, yağmur bahçeleri, suyun tasarruflu kullanımı),
• Ekolojik denge kurularak biyolojik zenginliğin sağlanması,
• Bitkilendirmede endemik türlere yer verilmesi,
• Geçirgen ve çevre dostu yüzey malzemesi kullanımı,
• Yeşil yüzeyleri arttırıcı çözümler (yeşil çatı ve teras bahçeleri, çim amfiler),
• Yeşil dokunun sürekliliğinin ve bütünlüğünün sağlanması (çevre peyzaj karakterine ile bütünleşme, kamusal alan-yarı-kamusal alan-özel alan bütünlüğünün sağlanması),
• Yaya sirkülasyonunu arttırıcı ve erişilebilir çözümler,
• Sağlıklı yaşamı destekleyici çözümler (bisiklet yolları, koşu parkurları, fitnes parkları), Engelli dostu peyzaj tasarımları (kaymaz döşeme malzemeleri, engelli rampaları, engelsiz girişler, engelli yön taşları, engelli çocuk oyun ekipmanları, sesli ve dokunmatik sinyalizasyon sistemleri), Mekansal kimliğe uygun, geleneksel değerler ile modern yaşam gereksinimlerinin dengede tutulduğu tasarım yaklaşımları benimsenmesi, İnsan/kullanıcı odaklı mekansal çözümler geliştirilmesi,
• Yaya mekanları sürekliliği sağlanması (sokak-meydan ilişkisi, ana aks-tali aks ilişkisi, yaya yolu-bisiklet yolu ilişkisi),
• Estetik ve kalite değerlerinin benimsenmesi.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

28 _ NO'LU PROJE

Mahalleyi bir baştan diğer başa aynı doğrultuda saran yol aksı olumsuz bulunmuştur. Mimari çözümlemelerde (cephe, kesit vb.) eksiklikler görülmüştür. Yaya sirkülasyonu daha başarılı çözülebilir olarak değerlendirilmesine rağmen, çevre ve kent bütünü ile başarılı bir ilişki kurulmuş olması, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşıyor olması, yapı adalarının tanımlı olması ve yapı adası orta mekânı için çaba harcanmış olması olumlu, projenin görselleştirme çalışmaları başarılı bulunmuştur. Proje 3. Elemede 3. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

AKDENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

30317

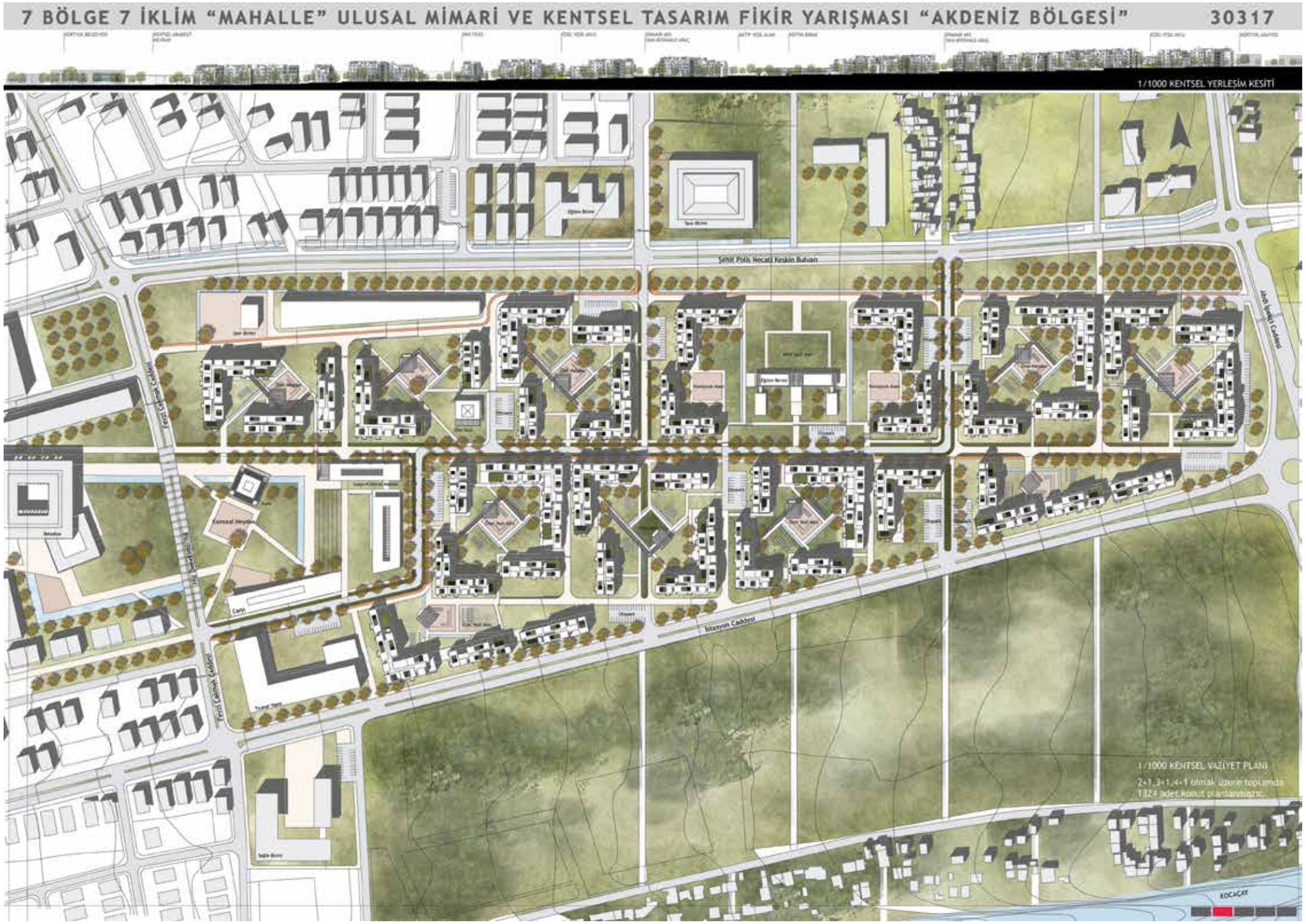

AKDENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

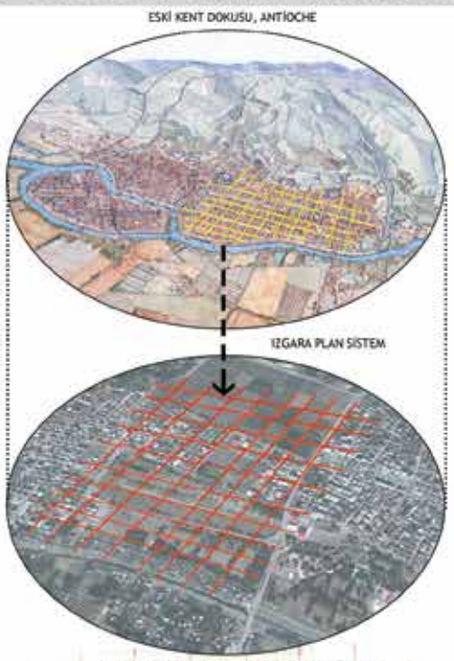

MEVCUT DOKU İLE ESKİ KENT DOKUSU ETKİLEŞİMİ

YEŞİL DOKU ÖNERİSİ

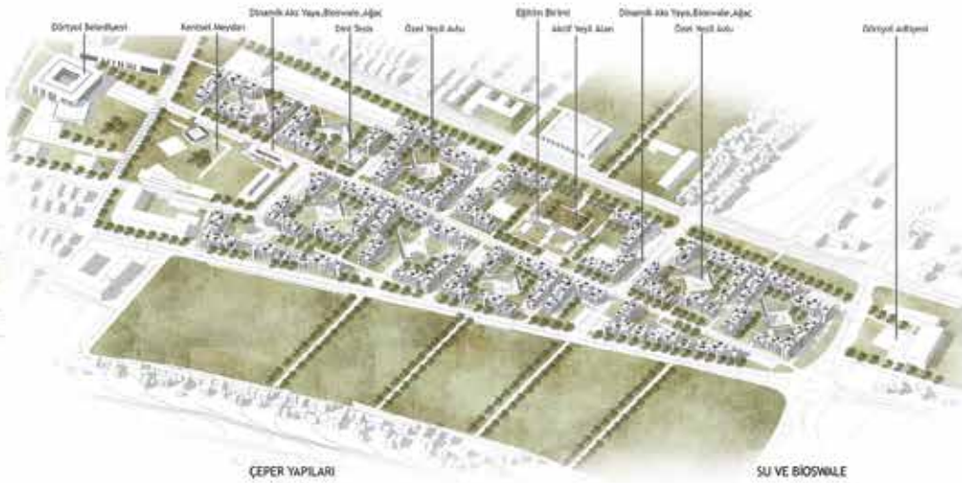

ÇEPER YAPILARI

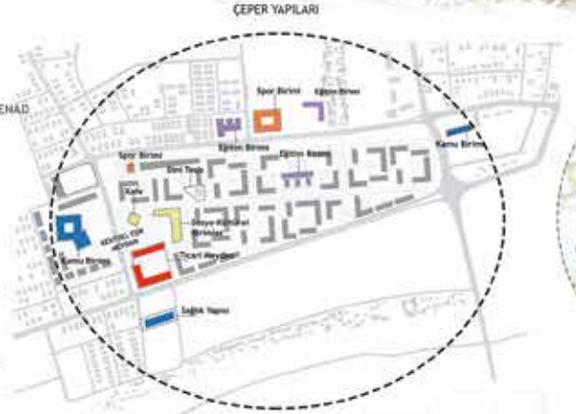

SU VE BİOSWALE

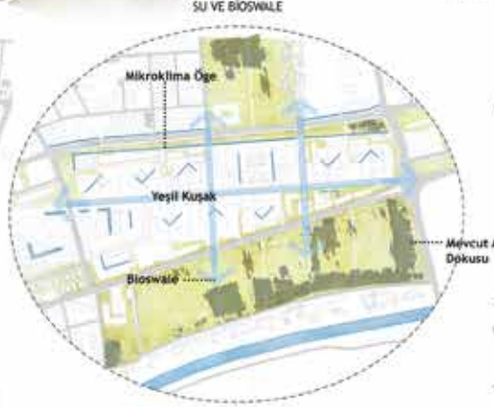

MEVCUT VE ÖNERİLEN YOLLAR

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017 ulusal mana

AKDENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

30317

7 BÖLGE 7 İKLİM "MAHALLE" ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI "AKDENİZ BÖLGESİ" 30317

1/500 ZEMİN KAT PLANI
Toplam Kat İnşaat Alanı: 4131 m2

1/500 1. KAT PLANI
Toplam Kat İnşaat Alanı: 4131 m2

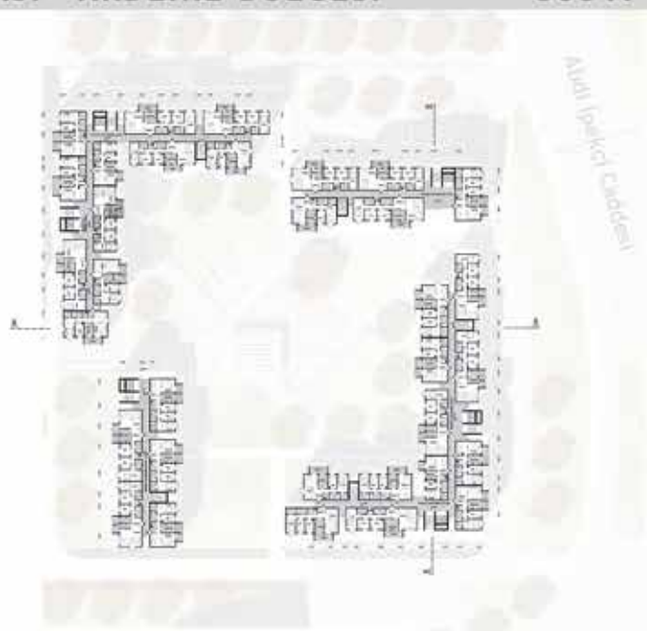

1/500 2. KAT PLANI
Toplam Kat İnşaat Alanı: 4924 m2

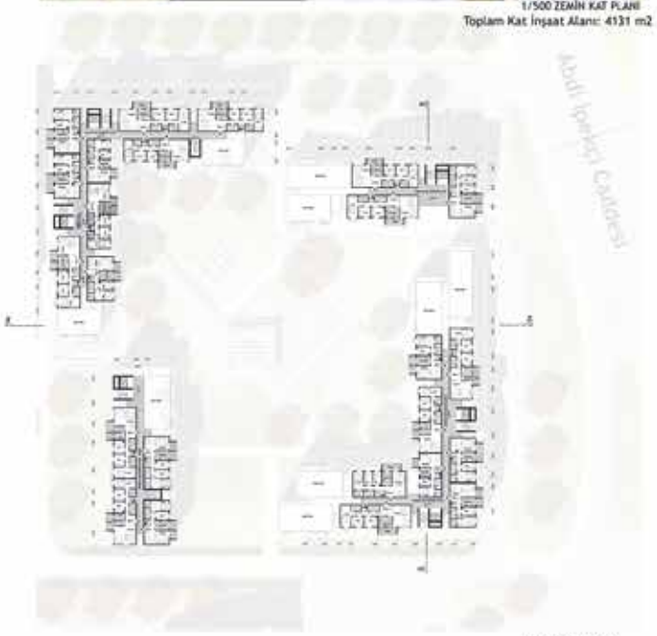

1/500 3. KAT PLANI
Toplam Kat İnşaat Alanı: 3662 m2

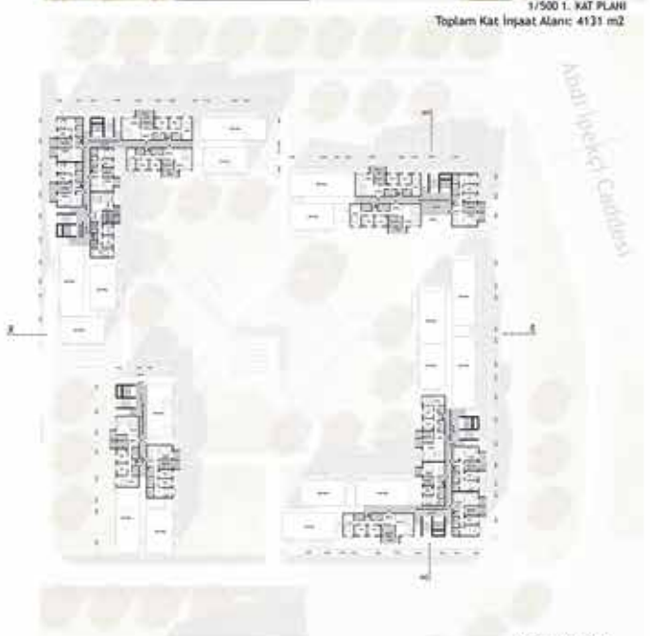

1/500 4. KAT PLANI
Toplam Kat İnşaat Alanı: 2787 m2

1/500 KESİT

Projenin peyzaj tasarımı ve planlamasında gözetilen yaklaşımlar şu şekilde özetlenebilir:
- Mevcut bitkisel dokunun korunması ve bakımı (ayıklama, budama gibi sürdürülebilir müdahaleler),
- Yağmur suyu yönetimi ve sürdürülebilir peyzaj yaklaşımı (biyolojik kanallar, yüzeysel akış sularının gölet ve ıslak depolara, yağmur bahçeleri, suyun tasarruflu kullanımı),
- Ekolojik denge kurularak biyolojik zenginliğin sağlanması,
- Bölgeşehirsel ölçekte biyolojik yaşam koridorlarının sağlanması,
- Geçirgen ve canlı dokulu yüzey malzemesi kullanımı,
- Yeşil yüzeyleri artırıcı çözümler (yeşil çatı ve teraslar, çim amfiler),
- Yeşil dokunun sürekliliğinin ve bütünlüğünün sağlanması (servis peyzaj karakterine ile bütünleşme, kamusal alan-yeri kamusal alan-özel alan dönüşümlerinin sağlanması),
- Yaya erişilebilirliğini artırıcı ve engellerin çözümler,
- Sağlıklı yaşam destekleyici çözümler (bisiklet yolları, koşu parkurları, fitness parkları),
- Engelli dostu peyzaj tasarımları (kaymaz döşeme malzemeleri, engelli rampaları, engelsiz girişler, engelli zili tasarımı, engelli çocuk oyun ekipmanları, sesli ve dokunmatik uyarılı asansör sistemleri),
- Mekansal kimliğe uygun, geleneksel değerler ile modern yaşam gereksinimlerinin dengede tutulduğu tasarım yaklaşımları benimsenmesi,
- Insan-hukumsuz odaklı mekansal çözümler geliştirilmesi,
- Yaya mekanları güvenliği sağlanması (sokak-meydan ilişkisi, ana aks-tali aks ilişkisi, yaya yolu-binalar yolu ilişkisi,
- Estetik ve kalıta değerlerinin benimsenmesi.

AKDENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

1. Eleme

45237

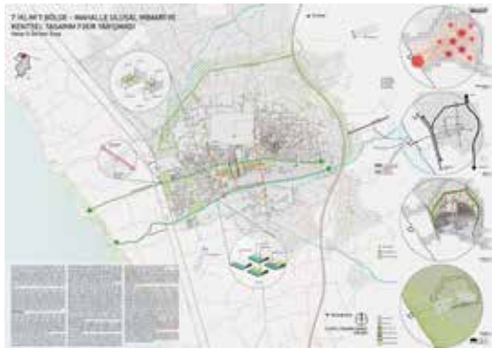

1. Eleme

17539

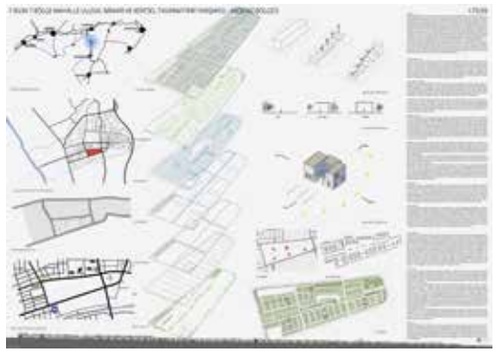

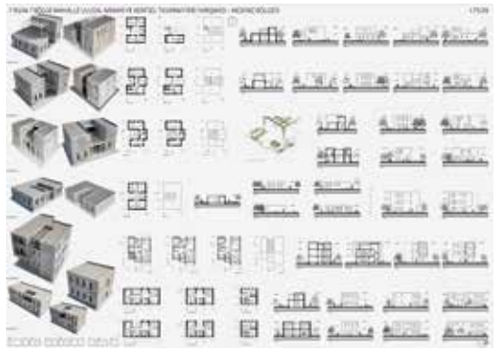

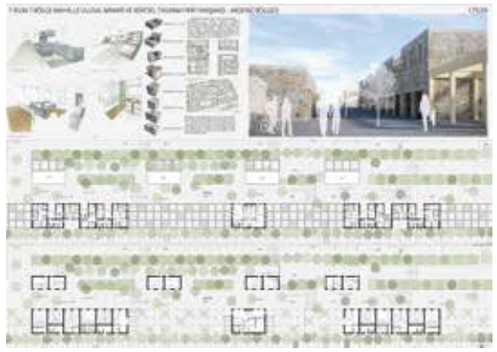

AKDENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme

82675

1. Eleme

17

41683 2. Eleme

18 _ NO'LU PROJE

Rasyonel bir doku oluşturulmaması, mekânsal zenginlik elde edilmiş olması ve bütünle ilişkilendirme çabası olumlu bulunmasına rağmen, kentin mevcut yerleşim ve yol dokusuyla başarılı bir ilişki kurulamamış olması; sadece Kuzey-Güney yeşil aksının var olup, Doğu-Batı aksında hiç yeşil aks olmaması, araç trafiğinin baskınlığı ve yaya aksının yetersiz kalışı olumsuz bulunmuştur. Ayrıca geometrik tasarım kurgusu kendini tekrar etmiş ve tekdüzelik kırılamamıştır. Izgara sisteme dayalı olan yeknesak yol kurgusu ile mahalleyi baştanbaşa kateden ve birbirine paralel üç yol ile bunlara dik yolların mahalle oluşumunu olumsuz etkilediği görülmekte olup, alt bölgeler ve komşuluk grupları tanımı yetersiz kalmıştır. Proje 2. Elemede elenmiştir.

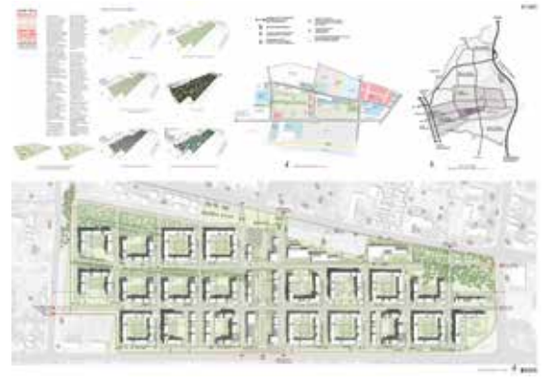

1. Eleme 73029

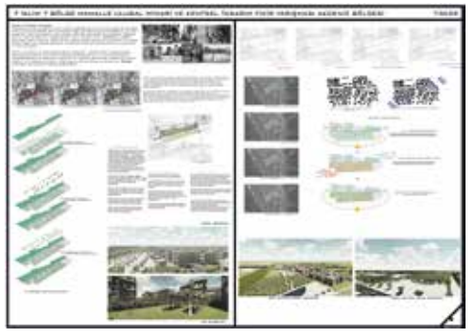

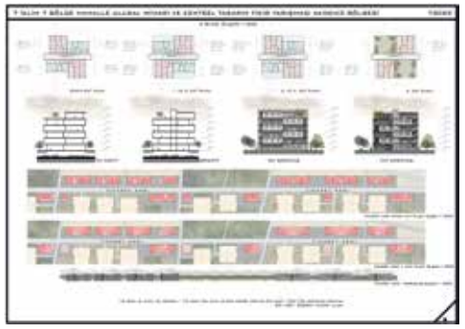

AKDENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

17429

1. Eleme

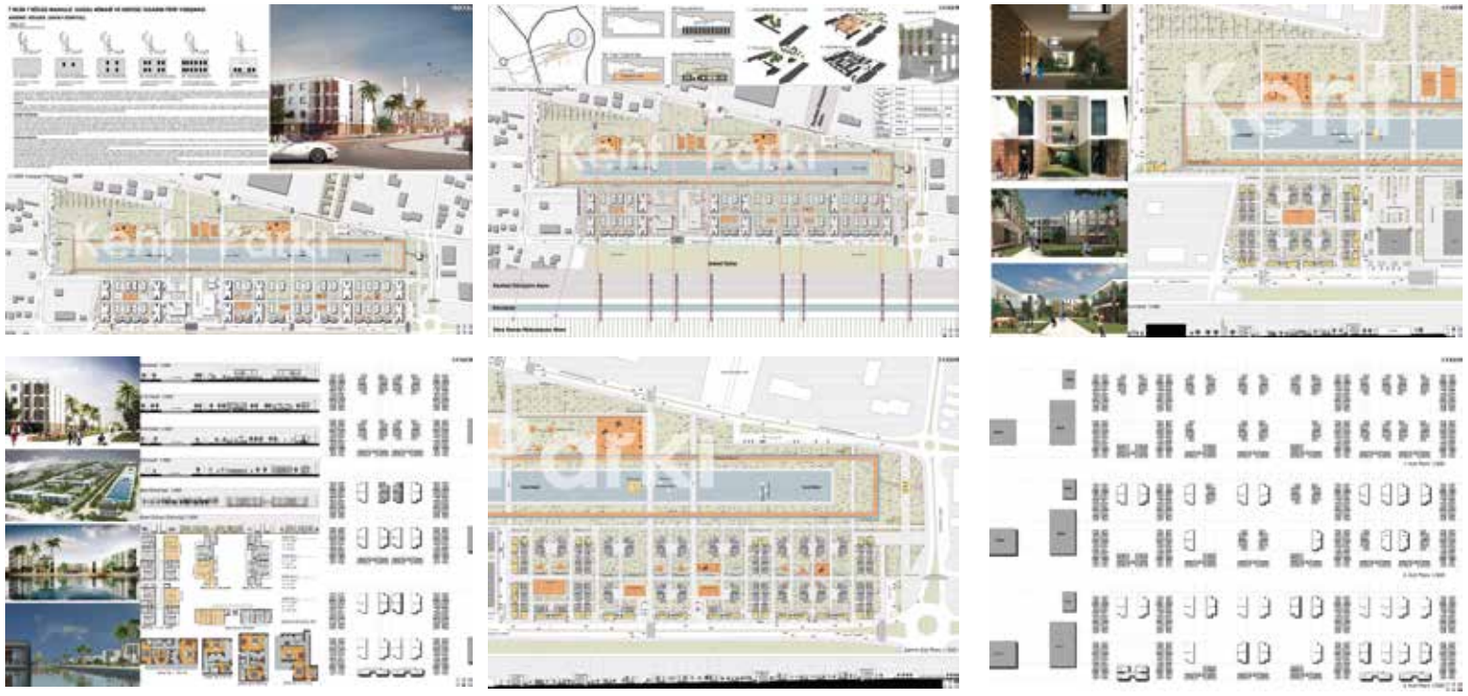

17548

1. Eleme

41720

1. Eleme

17052

1. Eleme

AKDENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme

17523

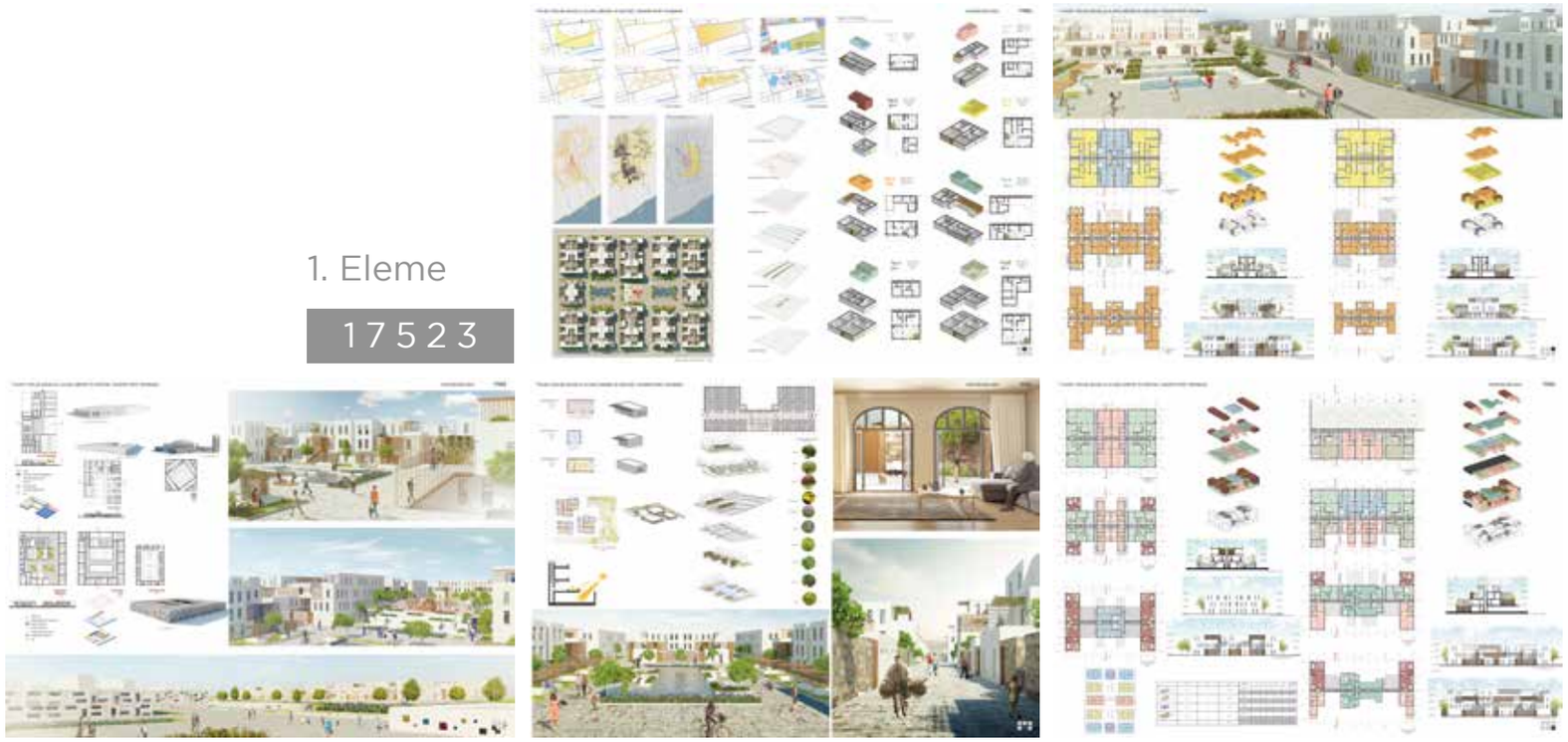

2. Eleme

14271

51 _ NO'LU PROJE
Şehircilik açısından kabul edilebilir yönleri olduğu görülmüş ve oluşturulan iç bahçe çözümleri başarılı bulunmuştur. Ayrıca mahalle içi açık ve yeşil alanlar ile yaya aksının birlikteliği beğenilmiş ancak yerleşimin, çevre ve kent ile ilişkisinin kurulamamış olması ve analitik araştırmalar ile öneri projenin ilişkisiz olması olumsuz bulunmuştur. Kuzeydoğudaki alt grup kütlesi yoğun ve yüksek bulunmuştur. Verilen proje alanının kuzey-güney doğrultusundaki mesafede birbirine paralel ve bir baştan diğerine devam eden iki yaya arteri alt-bölge ve komşuluk grubu oluşumunun önünde önemli engel oluşturmuştur. Yaya arterleri de kanal mekân olarak yapılarla birlikte ele alınmamıştır. Proje 2. Elemede elenmiştir.

AKDENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme

56894

1. Eleme

70193

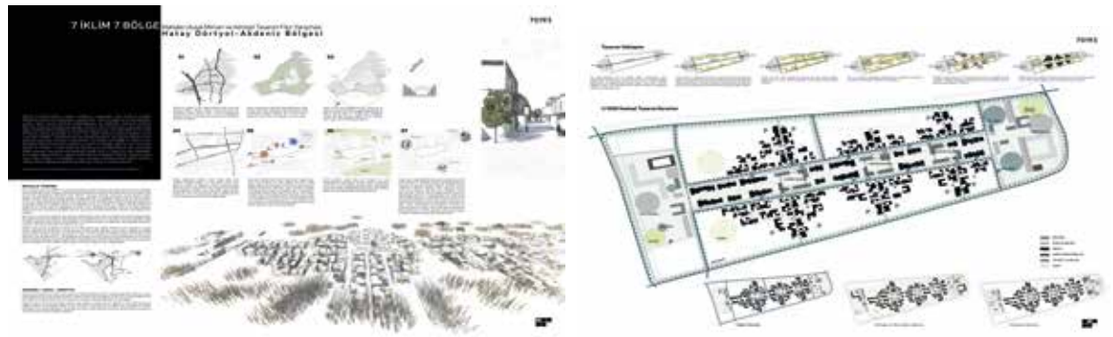

28581 — 2. Eleme

59 _ NO'LU PROJE

Ünite çözümü ve tek ünitenin tekrarı ile elde edilen kurgu başarılı bulunmuştur. Mahallenin dıştan beslenmesi, böylelikle mahalle içinde yaya ağırlıklı açık mekânlar oluşması ve donatılara güvenli erişim sağlanması çabası, komşuluk grupları arasındaki ortak mekân arayışı ve ölçek denetiminin mevcut olması olumlu bulunmuştur. Kent ile ilişki kurma çabası var ancak proje alanı yollar ve açık-yeşil alanlar ile çevrelendiğinden yakın çevre ve kent ile ilişkisi kurulamamıştır. Ayrıca verilen arsa ile öneri tasarım arasında dengeli bir kurgu oluşturulamamıştır. Proje 2. Elemede elenmiştir.

71359 — 1. Eleme

AKDENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

15386

1. Eleme

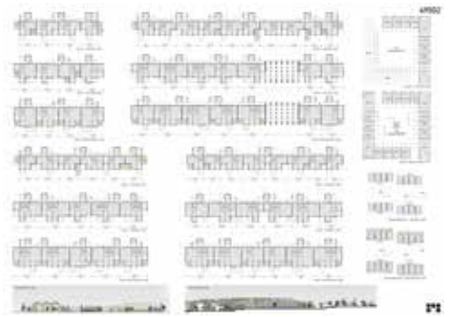

49502 2. Eleme

79 _ NO'LU PROJE

Orta mekân ve yaya promenatı bağlantı kurgusu başarılı ve geometrik / şekilci bir düzen çalışılmakla birlikte yaya akışının merkezi donatı ile buluşması olumlu bulundu. Ayrıca projede, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşıması ve geleneksel kent dokusu referans alınarak; bol teraslı, gölgeli kütle kurgusu ile bol açıklıklı-gözenekli cepheler tasarlama çabası görülüyor. Gölgeliklerin kullanımı başarılı bulundu. Kent ile ilişki kurma çabası var ancak proje alanı geniş açık ve yeşil alanlar ile çevrelendiğinden yakın çevre ve kent ile ilişkisi kurulamamış. Ayrıca ilham alınan konut dokusu yerel özelliklerle uyumsuz ve mimari çözümler sorunlu bulundu. Bu sebeple mahalle kurgusu oluşturulamamış olduğu görüldü. Proje 2. Elemede elenmiştir.

2. Eleme **82563**

83 _ NO'LU PROJE

Kent ile ilişkilendirme çabası, yaya arterinin konumlandırılması ve komşuluk grupları ilişkisi, projedeki arayış çabası olumlu bulundu. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Dolu - boş sistematiği takdir uyandırmış, doku arayışı ve mimari çözümler ilginç bulunmuştur. Komşuluk ilişkisinin kurulmuş olması ve projenin perspektif anlatımları başarılı bulunmuştur. Ancak günümüz standartları ve konfor koşullarının dikkate alınmadığı görülmektedir. Mahalle alt grupları seçilememektedir. Konut tipolojileri ve birbirleriyle ilişkileri başarısız bulunmuştur. Proje 2. Elemede elenmiştir.

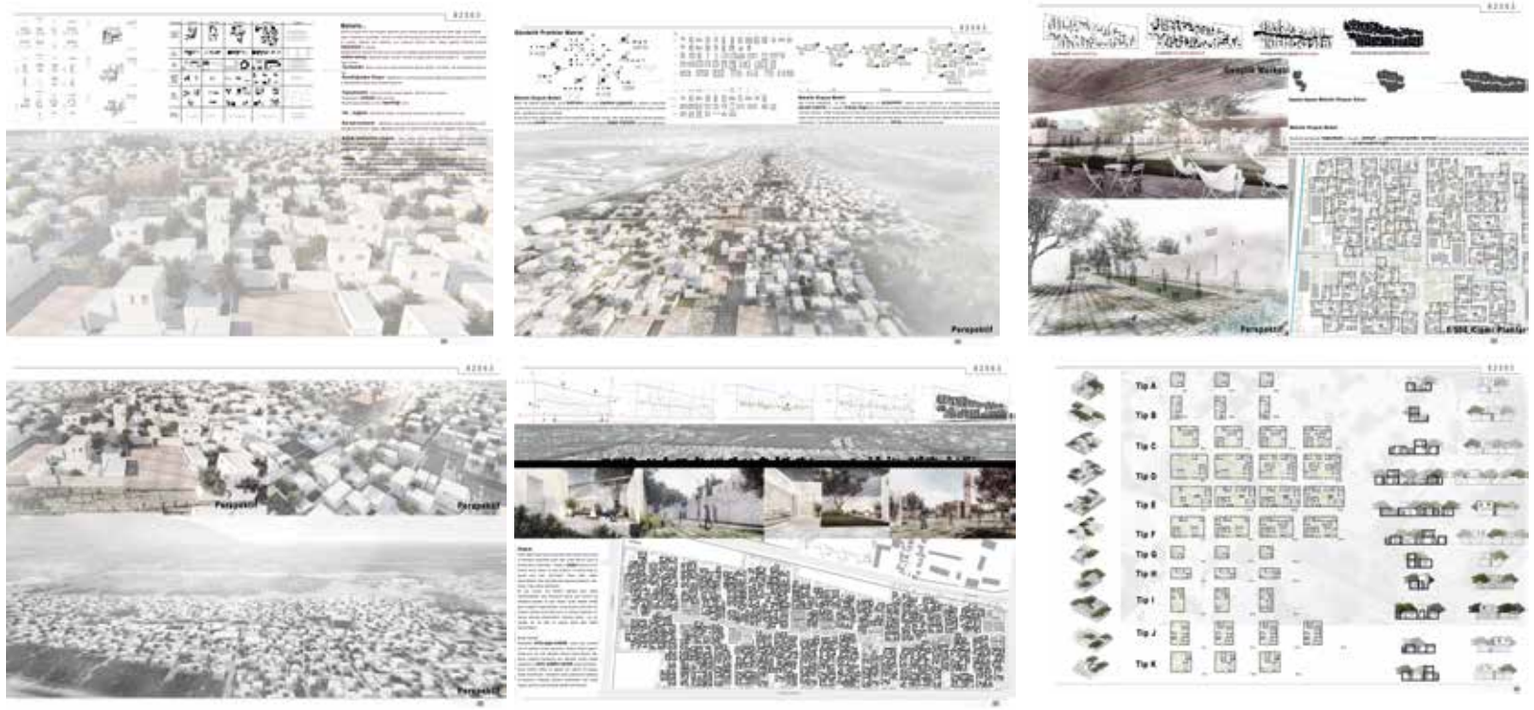

2. Eleme **52638**

84 _ NO'LU PROJE

Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Detaylı peyzaj tasarım prensipleri ve önerilen bitkisel doku rekreasyon olgusuna katkı sağlanmıştır. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Kapsamlı bir analiz çalışması yapıldığı anlaşılmaktadır. Proje, raporda oldukça başarılı bir şekilde açıklanmaktadır; rapor projeler arasında en başarılı olanlar arasında bulunmaktadır. Ayrıca, projede donatıların dağıtımı ve donatılarla ilişki kurma kurgusu başarılı bulundu. Ancak, mahalleden ziyade, site / toplu konut alanı yapılaşma dokusu izlenimi vermektedir. Proje, plan düzleminde, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar taşısa da üçüncü boyutta bu ilişki tamamen kaybolmuştur. Ayrıca yaya arterinin doğu–batı doğrultusunda dümdüz olması uygun bulunmadı. Mimari çözümler sorunlu ve binaların 6 katlı yapılanması olumsuz karşılandı. Proje 2. Elemede elenmiştir.

AKDENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

46871

1. Eleme

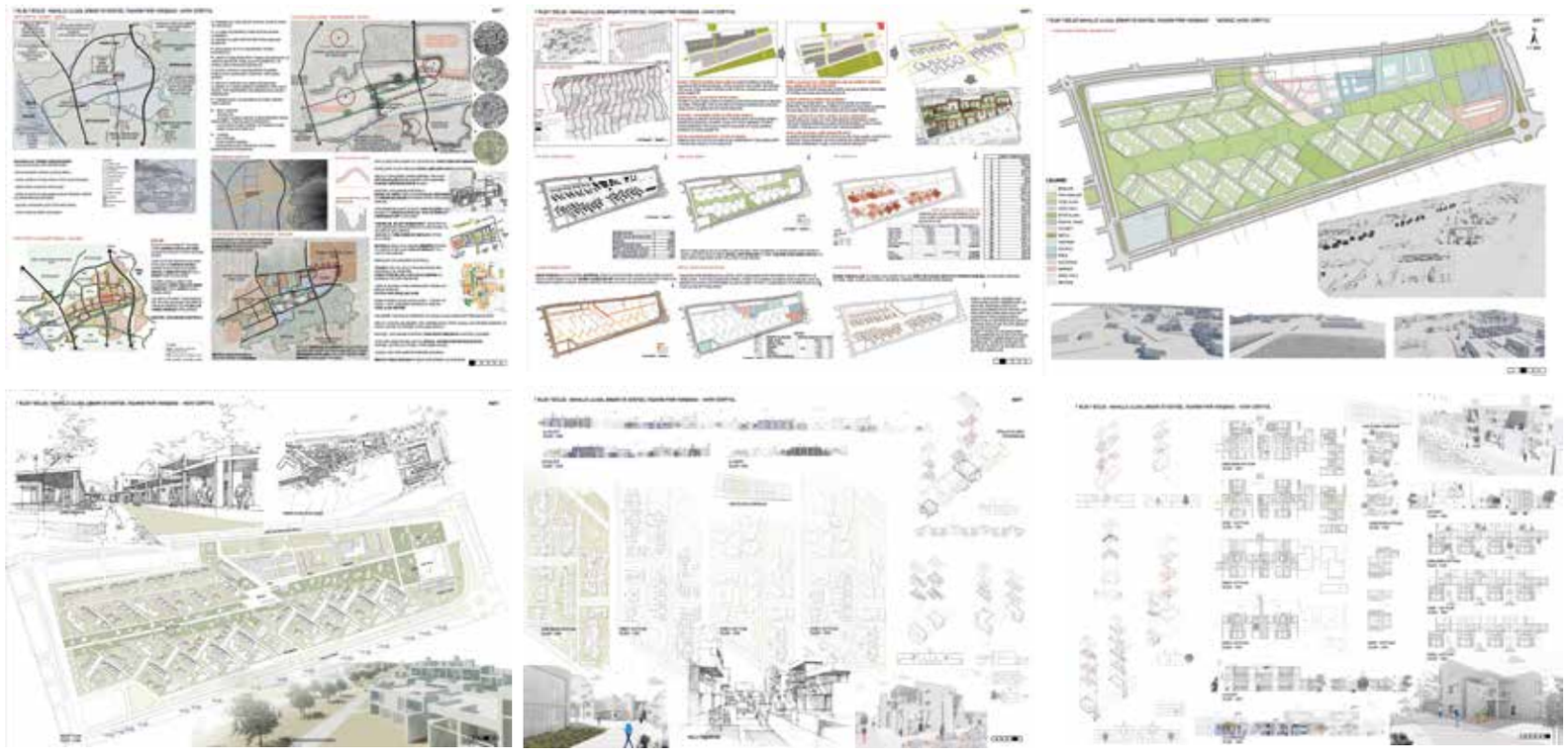

18091 2. Eleme

93 _ NO'LU PROJE

Mekânlar arası geçiş kurgusu başarılı, ancak ticaret kurgusu başarısız bulundu. Ayrıca, Mahalle boyunca uzunlamasına devam eden su kanalı ve diğer su yüzeyleri kentsel tasarım (biçim, işletme maliyeti...) açısından anlamlı ve uygun bulunmadı. Tasarım çözümü daha hareketli olarak ele alınabilirdi. Önerilen doku yöreye özgü değil; Anadolu'nun birçok yerinde uygulanabilir. Mahallenin su kanalının kuzeyinde kalan kısmında alt bölge tanımı bulunmamakla birlikte kuzeydeki araç yolu kenarında yer verilen alanlar nedeniyle buradaki konutlar mevcut doku ile de kaynaşamamaktadır. Otopark alanları mahalleyi çevreliyor olması olumsuz bulunarak proje 2. Elemede elenmiştir.

2. Eleme **46871**

97 _ NO'LU PROJE
Proje, bir temaya temellenmekte olup, tasarım ve yerleşim planı ona göre şekillendirilmeye çalışılmış. Vaziyet planı kısmen başarılı bulunmakla birlikte şehircilik ilkeleri gözetilmiş, alt bölgeler tanımlanmış. Kütle tasarımı tek başına ilginç ancak, mimari çözümlemeler yetersiz bulunmuştur. Ayrıca, ulaşım sistemi sorunlu ve proje alanını çevreleyen yollarla da ilişkilendirilmemiştir. Mahalle içi yol ekseninin doğrultusu proje alanını çevreleyen yollara alternatif (transit geçiş riski) oluşturuyor. Mahalle kurgusu yerine kapalı site algısı yaratılmıştır. Alt bölgeler seçilmekle birlikte birbirlerinden soyutlanmış, mahallenin parçası olamıyor, mahalle kurmuyor olması ve siluetleri başarısız bulunarak proje 2. Elemede elenmiştir.

30214

2. Eleme

114 _ NO'LU PROJE
Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Tasarım üzerinde çalışılmış, yapı grupları arasındaki açık alanlar ve ölçeği doğru bulundu. Alt bölgeler ve komşuluk ilişkileri tanımlanmış, kent bütünü ve yakın çevre ile ilişkilendiren analizler yapılmış ancak, mimari çözümler yetersiz bulunmuştur. 39 adet artık mevzuatta yeri olmayan 1+0 daire ve 38 adet 1+1 daire tasarlanmış. Hazır peyzaj elemanları kullanılmış; yöreye ait özgünlük görülememiştir. Mahalle içinde doğrultusu açısından araç hızının yüksek olacağı ve proje alanını çevreleyen yollara alternatif olan (transit geçiş), refüjlü çok fazla araç yolu var. Araç yollarının tasarımda çok baskın olarak yer alıyor olması olumsuz bulunarak proje 2. Elemede elenmiştir.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

YARIŞMA ALANI

MUŞ KEPENEK

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
1	63504	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.ÖDÜL
5	38602	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
12	15049	ELENDİ		
14	86319	ELENDİ		
16	71539	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.ÖDÜL
23	59483	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
29	87254	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.MANSİYON
38	19573	ELENDİ		
43	73815	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
48	28473	ELENDİ		
64	52179	ELENDİ		
73	32807	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.ÖDÜL
80	24091	ELENDİ		
81	53402	ELENDİ		
82	35214	ELENDİ		
85	2957	ELENDİ		
92	20906	ELENDİ		
96	6251	ELENDİ		
99	48261	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
101	11649	ELENDİ		
111	31082	ELENDİ		
113	41852	ELENDİ		
119	84276	ELENDİ		
120	65482	ELENDİ		
123	15837	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
25		16	3	6

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL	63504	1- Mete KESİN (Ekip Başı- Y.Mimar) 2- Esra YILMAZ KESKİN (Y.Mimar) 3- Sevim Pelin ÖZKAN (Y.Şehir Plancısı) 4- Öykü KOCAMAN (Peyzaj Mimarı)		1- Nusret UŞUN (Mimarlık Öğrencisi) 2- Aylin ÖZKAN (Mimarlık Öğrencisi) 3- Abdülkadir KELEŞ (Mimarlık Öğrencisi)
2. ÖDÜL	32807	1- Çetin AYIK (Ekip Başı-Mimar) 2- Sinan ŞERİFOĞLU (Mimar) 3- Fadime KUL (Mimar) 4- Altan ABDULOĞLU (Peyzaj Mimarı) 5- Bedrihan BAYKAN (Şehir Plancısı)	1- Yasemin ANTİK (Siyaset Bilimci)	1- Cevahir ŞERİFOĞLU (Mimar) 2- Nihan BORAN (Mimar) 3- Caner KOÇALAN (Tekniker)
3. ÖDÜL	71539	1- Ali İBİŞ (Ekip Başı-Mimar) 2- Sezgin KARAMAN (Peyzaj Mimarı) 3- Turgut GELERİ (Şehir Plancısı)		1- Müge TURGAY (Mimar) 2- Anıl KATIRCIOĞLU (Stajyer)
1. MANSİYON	15837	1- İsmail RUHLUKÜRKÇÜ (Ekip Başı-Mimar) 2- Güntülü GÜNDOĞ (Mimar) 3- Enise Tüba SOLAK (Şehir Plancısı) 4- Işıl KOÇ (Peyzaj Mimarı)		1- Mehmet BİLGİL (Mimar) 2- Büşranur HAKYEMEZ (Mimar) 3- Burcu ULUTÜRK ÇAM (Mimar) 4- Melike PARAK YOLAGELDİ (Mimar) 5- Abdullah ÇAM (Mimar) 6- Halil IŞIK (Mimar) 7- Ahmet SAÇCIOĞLU (Mimar) 8- Hasan AYATA (İç Mimar) 9- Ali Emin ŞİMŞEK (Tekniker) 10- Gizem ÖKTEN (Tekniker) 11- Nurullah KILINÇ (Mimarlık Öğrencisi) 12- Elif RUHLUKÜRKÇÜ (Mimarlık Öğrencisi)
2. MANSİYON	48261	1- Rıdvan FİL (Ekip Başı-Mimar) 2- Selami KÖSEHAN (Mimar) 3- Ahmet CİVELEK (Şehir Plancısı) 4- Onur BOYACIGİL GÜNGÖR (Peyzaj Mimarı)		1- Derya ERDAŞ (Mimar) 2- Mustafa KAYA (Mimarlık Öğrencisi)
3. MANSİYON	87254	1- Mehmet Zeyat HATTAPOĞLU (Ekip Başı- Peyzaj Mimarı) 2- Oknur ÇALIŞKAN (Y.Mimar) 3- İsmet Esgin ZORLU (Şehir Plancısı)	1- Didem ÖZKIZILCIK (Mimar)	1- Zeki Emir TAYLAN (Mimarlık Öğrencisi)

63504

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

DÜŞÜNSEL YAKLAŞIM
Kentlerin yıllar içerisinde geldiği seviyede yapılı çevre; bulunduğu yerin bağlamından kopuk, aidiyetsiz, kişiye sosyo-psikolojik açıdan herhangi bir bağlanma - içtenlik hissi veremeyen, salt barınma imkanı sunan mekanlara dönüşmektedir. Bu durum, insani bağların ve değerlerin de yok olmasına neden olmaktadır. Bu anlamda geçmişteki kuvvetli **"insani bağlar"**ın yeniden ortaya çıkmasını sağlayacak komşuluk bağları doğuran, etkileşime açık, birlik ve beraberliğe teşvik eden, aidiyeti yüksek mekanlar tasarlamak gayesi ile bir **mahalle kurgusu** oluşturulmuştur.

Proje özelinde bu veriler dikkate alınarak mahalle tasarım yaklaşımında, devamlılık arz eden birçok mekansal parça ile karşılaşma olasılığını arttıracak **bütünsel bir kurguya** gidilmiş, kullanıcı deneyimi ön planda tutulmuştur. Mahalleyi yaşanır kılmak ve anlamlı bir örüntü oluşturmak için, mahalle içerisinde ele alınan **çok boyutlu bağlar,** deneyimsel mekan ve farkındalık oluşturma fikri önemli bir tasarım aracı olarak ele alınmıştır.

Muş'ta Mahalle Yaşantısı: Mahalle, hayatın kendisidir; herkes için farklı bir bakış açısıyla **"evim"** diyebileceği kentsel açık alanı/ bölgeyi belirler. Mahalle, kişiliğin en büyük etkileyicilerindendir. Muş eski mahallelerine baktığımızda hala çocukluğumuzun mahalle yaşantısını bulabileceğimiz yerler mevcuttur. Ancak gün geçtikçe yeni yapılaşmaların kimliksiz ve insanı odağa almayan durumlarından dolayı bu mahalle yaşantıları kaybolmaya yüz tutmuştur.

Tarihten referans almak, Eski Anadolu yerleşimlerinin fiziki mahalle anlayışını kopyalamak değildir. Aksine önemli olan **insani değerler**, kültür ve gelenektir. Yeni yapılacak tasarımda mahalle; Doğu Anadolu'nun kendine özgü yaşantısını ve değerlerini kapsayacak şekilde temellendirilmiştir. Yerleri, yaşantıya çeviren o yerin sakinleridir; insanlarıdır. Geleneksel değerleri devam ettirerek gelecek kuşaklara aktaracak olan yine insandır. Bu anlamda tasarımda bu değerler öne çıkarılarak mekansal çözümler geliştirilmiştir.

İklim ve Geleneksel Muş Evleri: Geleneksel Muş evlerinin oluşumunda örf ve adetlerden gelen **yaşantı biçimi** ve ihtiyaçlar etkendir. Yaşantının oluşumunu etkileyen en baskın faktörü ise iklim ve coğrafyanın zorlayıcı koşulları oluşturmaktadır. Muş Kentinin iklimi karasal olup, kışları soğuk ve kar yağışlı, yazları ise çoğunlukla kısa ve serin geçmektedir. Bu anlamda **zorlu kış koşulları** yapılaşmayı da etkilemektedir.

TASARIM ANLAYIŞI
Mahalle, **çok katmanlı bir yaşam alanı** olarak tasarlanmıştır. Günümüzde salt yapıların sokaklar üzerinde bir araya gelmesiyle oluşan aidiyetsiz, yalnızca adına mahalle denilen alanlar yerine, insanıyla yaşayan ve mahalle sakinlerinin yaşamına göre şekillenen alanlar tasarlanmıştır. Bu anlamda Muş **yerel halkının yaşam tarzına önem verilerek**, aidiyeti ve mekansal - sosyal bağları yüksek alanlar tasarlanmıştır.

Ana Tasarım Yaklaşımı : Mahalle tasarımında mekansal örüntülerin oluşumunda ana yaklaşım olarak; **ortak yaşam alanı/ sosyal odak: "havuş"** oluşturularak bu havuşa takılan konut birimleri ve sosyal merkezler ile etrafında gelişen açık mekanlar ve rekreasyon alanlarının konumlandığı bir tasarım kurgulanmıştır. Ana araç yolu, yerleşim çeperinde konumlandırılarak, servis ve hizmet sağlayacak minimum ölçülerde ve yaya hakimiyetini bozmayacak şekilde tasarlanmıştır. Sosyal hayatın büyük çoğunluğunun yaşanacağı "havuş" araç yolundan koparılarak yaya hakim bir açık alan düzenlemesi öngörülmüştür. Havuş; bir sosyal odak olarak mahallenin merkezi niteliğindedir. Bu merkez içerisinde bütüncül bir anlayışla tasarı mahallenin ana karakterini oluşturan fonksiyonlar yer almaktadır. Tasarım; insanı odağa alarak, her bir konuta değer veren, tüm yaşayanlara yönelik ortak yeşil alanlar ve etkileşim alanları sunmaktadır. Burada hedeflenen geleneksel Anadolu yerleşimlerindeki insani bağları, komşuluk ilişkilerini canlandırmaktır. Öngörülen mahalle tasarımında genel yerleşim mantığını "havuş" oluşturmaktadır. Bir aks boyunca kurgulanan bu havuşa takılan konutlar, sosyal merkezler ve mahalle meydanı ve rekreasyon alanları ile aks boyunca devam eden ticaret birimleri tasarlanarak yaşayan bir mahalle hayatı oluşturulmuştur. Genel yaya dolaşımı ön plana alınmış, araç yolu çeperden verilmiştir. Alana kentten ulaşım için, tasarım alanının iki giriş aksında da otobüs duraklarına yakın kurgulanan üst örtüler ile ulaşım dikkate alınarak, dinlenme mekanları ile kentsel donatılar konumlandırılmıştır.

Havuş : Ortak Yaşam Alanı / Sosyal Odak:
Muş kültüründe geniş aileler, birlikte yaşam ve komşuluk ilişkileri ön plandadır. Bu geleneğe uygun olarak sosyal yaşantının ve etkileşimin gerçekleşeceği "havuş" kurgulanmıştır. Ortak yaşamın getirdiği güven duygusu ve bağlılık bu alanın gelecekte aidiyeti yüksek bir mahalle oluşmasındaki kilit noktayı oluşturmaktadır. Havuş; Doğu Anadolu Bölgesi'ne özgü "havuş" bahçe - avlu görevi gören Geleneksel Doğu Anadolu evi ortak mekanıdır. Havuş'un yanında tandırlık, erzak deposu ve çardak görevi gören ağaç altı oturmalıklar yer almaktadır. Ön görülen ortak havuş (sosyal odak, ara mekan), aile yaşantısının kalbini oluşturarak sosyalleşmeyi ve komşuluk bağlarının güçlenmesini sağlayacaktır. Havuş'ta karşılaşma - buluşma - temas etme yani komşuluk ilişkileri oluşturulmaktadır. İnsanlar birbirleriyle evlerinin önünde karşılaşırlar. Burada ev önünü oluşturan ve yaşantıyı şekillendiren havuş'tur. Havuş, toplayıcı ve dağıtıcı görevini üstlenmektedir. Tasarlanan, bahçe, avlu, revaklar - üst örtüler, açıktan çıkan merdivenler, kapı önü oturma alanları gibi kurguların her biri bir etkileşim potansiyeli yaratmaktadır.

Ortak alanlar, dış mekanla ve konutların alt kotlarıyla bütüncül olarak tasarlanmıştır;

Tandırlık - mutfak : Muş geleneksel evlerinde, evin en önemli ve en geniş yerlerinden birisi olan mutfak içinde ya da havuşta tandır (fırın) bulunmaktadır. Bu anlamda bu geleneği devam ettirerek sosyal yaşantıyı ve komşuluk bağlarını güçlendirecek ortak kullanıma açık tandırlıklar havuş kotunda, konut birimlerinin alt kotu olan ortak alanlarda tasarlanmıştır. Böylece aileler bu tandırlıkları ortak olarak kullanacak ve Muş geleneklerinde görülen birlikte yaşam ve birlikte üretim ağına katkı sağlanacaktır.

İklimsel Anlamda Havuşun Önemi : Toprak, 2-3 metrelik derinlikte sabit olarak 12-15 derecelik ısısını korumaktadır. Kışın -20 derecelere ulaşan Muş için toprağın sahip olduğu sabit sıcaklık özelliği oldukça önem arz etmektedir.

Toprağın doğal ısısından faydalanılması amacıyla eksi kotta tüm konutların ortak alanı olarak tasarlanan havuş, kar ve rüzgardan korunma işlevini de sağlamaktadır. Ayrıca bir aks boyunca devam eden havuşta yer alan ortak kullanıma açık fonksiyonlar ile kamusal - ortak mekan sürekliliği sağlanmaktadır.

Enerji Verimliliği ve Sürdürülebilirlik : Enerji verimliliği ve kullanımı açısından çevre ve ekosistemle uyumlu konutlar tasarlanmıştır. Rüzgarı kesen bloklar, dar sokaklar ve eksi kotta yer alan havuş ile doğal iklimlendirmeye katkı sağlanmaktadır.

Yapı Yönlenimi : U plan tipolojisiyle tasarlanan konutların yönleniminde en büyük etken soğuk iklim koşullarıdır. Bu anlamda kuzeyden gelen soğuk rüzgar yönüne kapalı yüzey tasarlanarak kuzeyde hava tamponu oluşturulmuştur. Yaşantı, güney ve güneybatı ışığından optimum düzeyde faydalanacak şekilde konumlandırılmıştır. Güneye açılan U konut tipolojisinde yaşantı mekanları oluşturulmuş, sosyal hayatın geçtiği bölgede; havuşa açılan açıklıklar oluşturulmuştur. Güneye açılan konumlandırma ile güneşten maksimum fayda sağlanmaktadır. Ayrıca güney aksında yer alan Güneydoğu Anadolu Torosları'nın uzantısı olan Kurtik Dağı manzarasına yönlenilmiştir.

Konut Tipolojisi: Doğu Anadolu Bölgesinde iklim ve coğrafya kentlerin ana kurucusudur. Bu anlamda tasarlanan mahallede özellikle rüzgar ve manzara yönü dikkate alınarak daha korunaklı bir yapı tipolojisi olan U plan tipolojisi tercih edilerek güneydoğu - güney batı aksına yapılar yönlendirilmiştir. Plan tipolojisinin tercihinde ana verilerden bir diğerini ise Geleneksel Anadolu evi tipolojilerinde görülen; U sofalı çözüm tercih edilmiştir.

Bu tipolojiden yola çıkılarak çözüm makro ölçekte değerlendirilmiştir. U sofalı çözümde tek bir aileye ait olan yapıda, odalar sofanın üç kenarında sıralanmaktadır. Yapılan tasarımda bu veriler kullanılarak, her bir U plan içerisinde farklı metrekarelere sahip ayrı aile konutları yapı boyunca sıralanmaktadır. Konut iç çözümlerinde, dolaşım/ sirkülasyon kuzey doğu aksında konumlandırılırken, ana yaşama birimleri güney batı aksında konumlandırılmıştır. Böylece sirkülasyon hattında çift cidar etkisi ile hava tamponu oluşturularak yaşama mekanlarının ısısına katkı sağlanmaktadır.Konut Ortak Alanları: Konutların eksi kotunda tasarlanan ortak yaşam alanları havuşa katılarak zengin mekanlar ve etkinlik alanları oluşturmaktadır. Ortak alanlarda ekmek ve çeşitli yemeklerin pişirileceği ortak tandırlık (mutfak), ısınma ve ortak etkileşim odaklı ısınma tandırı, kilimcilik atölyeleri, el işleri atölyeleri, reçel yapım atölyeleri, bağcılık atölyeleri, metal - ahşap işleri ve ayakkabıcılık atölyeleri gibi mahalle halkının geçimine katkı sağlayacak atölyeler yer almaktadır.

Kamusal - Sosyal Yapılar: Doğu Anadolu geleneksel yerleşmelerinde görülen, kamusal - sosyal yapılarda mekanları toparlayan, bir aradalığını öne çıkaran avlu etrafında eyvanlı yarı açık kullanımlar mevcuttur. Bu kullanımdan referansla, kamusal - sosyal yapıların iç çeperini sararak bir meydan - toplanma alanı oluşturan eyvan ve avlulu yapılar tasarlanmıştır.

Kamusal Ticaret Aksı: Havuşta konumlandırılan ticaret birimleri bir aks boyunca devam etmektedir. Havuş, içindeki ticari ve sosyal birimler ile birlikte etkileşimi yüksek, mahalle yaşantısını canlandıran ve ihtiyaçları karşılayan bir kamusal ticaret aksı oluşturulmuştur.

Açık Alan Tasarımı : Kamusal - Sosyal Merkezi bağlayan eyvan ortasında oluşturduğu meydan ve bu meydanın daha da taşarak su kenarına kadar uzaması ile geniş bir rekreatif alan oluşturmaktadır. Ayrıca bu meydana bağlanan amfi, mahalle parkı - su kenarı rekreasyon alanları ve çocuk parkı tasarlanmıştır. Havuş içerisinde mahalle pazar yeri, rekreasyon alanları tasarlanmış, ayrıca havuşu besleyecek ve mahallelinin ihtiyaçlarını karşılayacak ticaret birimleri konumlandırılmıştır. Açık, yarı açık ve kapalı alanların sürekliliği önemsenmiş, kamusal yeşil alanlara yoğunluk verilerek, kentsel donatılar ile deneyim mekanları oluşturulmuştur. Taşıt yolları mümkün olduğunca mahalle yaşamının çeperinde tutulmuş, yaya odaklı bir tasarım anlayışı benimsenerek çevreye duyarlı bir kurgu geliştirilmiştir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

1 _ NO'LU PROJE

Tasarımda kısmen monotonluk mevcut. Alan genelinde aynı tasarım şeması kullanılmış ve U konut plan önerilerinde formda değil, detay çözümlerinde problem var. Önerilen sosyal donatıların kurgusu fonksiyonlar göz önüne alınarak daha başarılı bir biçim oluşturulabilirdi. Bunun yanı sıra, projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile başarılı biçimde ifade edilebilmiş ve vaziyet planı başarılı bulunmuştur. Konutların altında önerilen ticari birimlerde, mahalleye özgü küçük esnaf işliklerine yer verilmesi olumlu karşılanmıştır. Genel yaya dolaşımının ön plana alınarak araç yolunun çeperden verilmesi mahalle işleyişi bakımından olumludur. Yeşil alanlar içerisinde mahalle için gerekli yeşil alan fonksiyonlarının yanı sıra hobi bahçeleri, tarlalar ve hayvan otlakları gibi bölge insanının birbiriyle ve toprak ile daha sık buluşacağı bir zemin oluşturulması olumludur. Tasarım örüntüsünün oluşturulmasında Muş'un geleneksel mahalle dokusu ve kültürünü devam ettirecek arayışlar esas alınmıştır. Konut mimari çözümlerinin yanı sıra genel mekân tasarımında yerel konut tipolojisi elemanları (havuş, tandır yeri) ve iklim özellikleri göz önünde bulundurulması olumlu karşılanmıştır. Hâkim rüzgâr ve manzara yönü dikkate alınarak daha korunaklı bir yapı tipolojisi olan "U" plan tipolojisi tercih edilmiş ve avlularda tekrardan kaçınılarak, farklılık / zenginlik yaratılmıştır. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Mahalle kurgulayabilmek için farklı disiplinler ile başarılı bir iş birliği oluşturulmuştur. Konut kütlelerinin zemin katlarında ve ortak alanlarında mahallelinin geçimine katkı sağlayacak birimlere (mutfak, tandır, kilimcilik, el işleri, reçel yapım, bağcılık, metal-ahşap işleri ve ayakkabıcılık atölyeleri) yer verilmesi ve aynı zamanda mahalleli için kitaplık önerilmesi uygun bulunmuştur. Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine (bakkal, kahvehane, manav, berber vb.) yer verilmesi isabetli bulunmuştur. Ayrıca, kapsamlı bir analiz çalışması yapılmış olduğu görülmekle birlikte proje 3. Elemede 1.lik ödülüne layık görülmüştür.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

63504

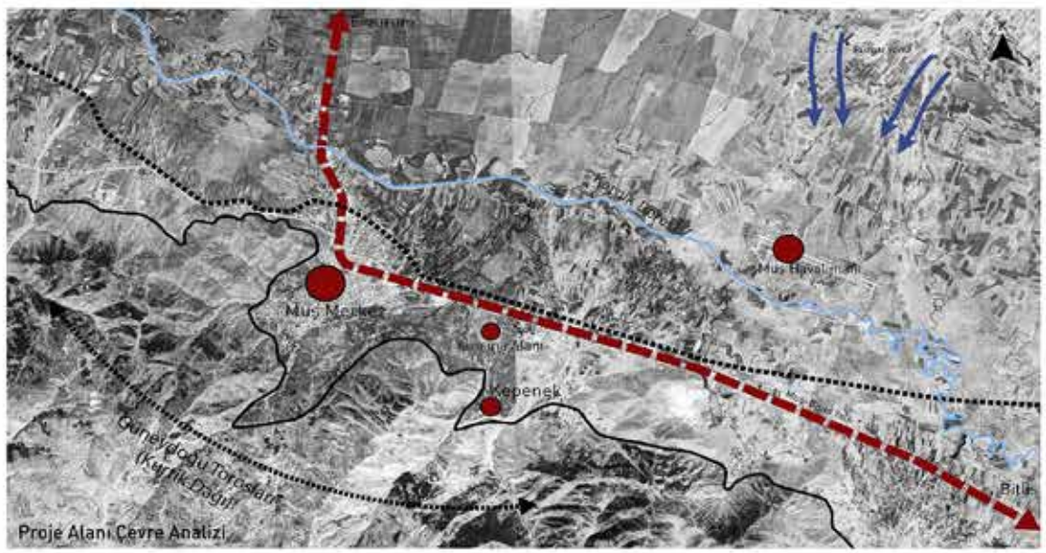

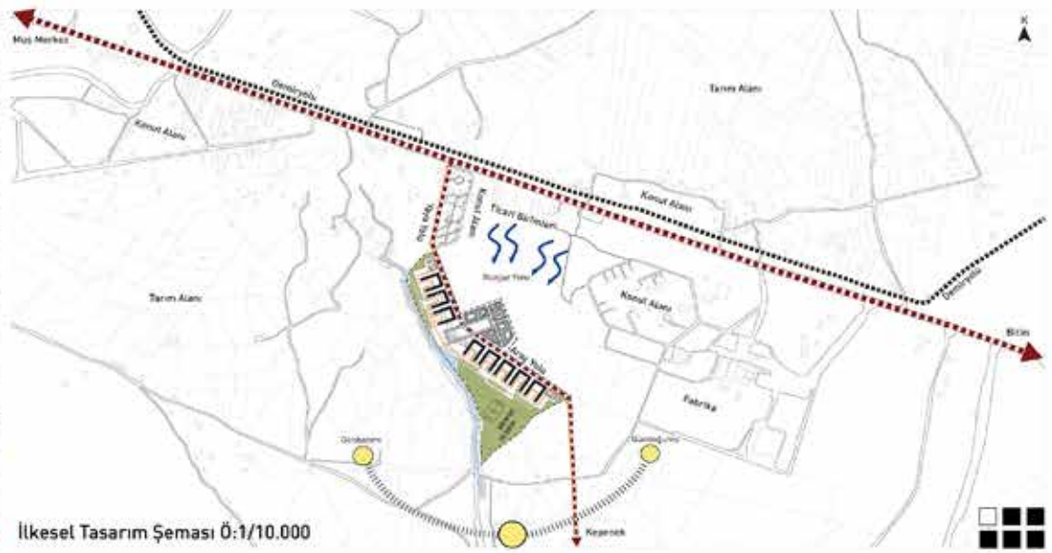

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

63504

Düşünsel Yaklaşım

Kentlerin yıllar içerisinde geldiği seviyede yapılı çevre; bulunduğu yerin bağlamından kopuk, aidiyetsiz, kişiye sosyo-psikolojik açıdan herhangi bir bağlanma - içtenlik hissi veremeyen, salt barınma imkanı sunan mekanlara dönüşmektedir. Bu durum, insani bağların ve değerlerin de yok olmasına neden olmaktadır. Bu anlamda geçmişteki kuvvetli "insani bağlar"ın yeniden ortaya çıkmasını sağlayacak komşuluk bağları doğuran, etkileşime açık, birlik ve beraberliğe teşvik eden mekanlar tasarlamak gayesi ile bir mahalle kurgusu oluşturulmuştur.

Pallasmaa, bir kasabadaki herhangi bir evin kişide yakınlık, aidiyet hissi uyandırdığından, kentleşme ürünü modern yapıların ise olumsuz durumundan bahseder. Buradaki anahtar kelime "kasaba" dır. Mimari bir yapının tek başına yeterli olamayacağını , asıl önemli olanın yaşantı olduğunu vurgular. Yaşantıyı ise kasaba örneği üzerinden aktarmaktadır. Bu bağlamda yaşantının temel taşını oluşturan mahalleleri, mahalle yaşantısını irdelemek gerekmektedir.

"Eski bir kasabadaki herhangi bir anonim ev ya da hiç de gösterişli olmayan bir çiftlik evi bizde yakınlık ve memnuniyet hissi uyandırır da, neden çok az modern yapı hislerimize dokunur?"

Juhani PALLASMAA

1. Mahalle

Mahalleler, sosyal organizasyon biçimleridir. bir kent için sosyal davranışların belirleyicisi ya da sosyo-kültürel bir yaşam modeli olarak nitelendirilirler. Bu anlamda mahalleler, bulunduğları kenti benliyerek kentin çekirdek yaşantısını oluşturan yaşam örüntülerdir. Sunduğu sosyo-kültürel yaşam kesitleri ile kentin karakterinin belirlenmesinde önemli rol oynarlar ve kurgulanan örüntüler ile her anlamda yaşayan bir kent parçası oluştururlar. Sosyo-kültürel, toplumsal, ahlaki v.b. değerler çerçevesinde örgütlenmiş iç yapıları ile kent organizasyonunun temel birimlerini oluştururlar. Mahalleler, toplum hayatına teori olarak, bulunduğu kenti sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan canlandırma potansiyeline sahiplerdir.

2. Mahalle Yaşantısında Deneşim, Farkındalık ve Bütünsellik

Mahalle olgusu, barındırdığı anlamsal ve mekansal nitelikler itibariyle bütünsül bir özelliğe sahiptir. Mahallenin, mekansal bütünlüğü ise ona ait parçaların birbiriyle olan ilişkileri ile doğru orantılıdır. Bir mahallenin temel parçaları, kendi başlarına vidalıtlardan faziasını ortaya çıkarmak için bir araya getirilir. Bu parçalar aynı zamanda iç mekan, ara mekan, dış mekan ve kamusal açık - yarı açık mekanları ile bütüncül bir çevre kurgusunu da meydana getiren öğeleri barındırır. Gündelik yaşantı deneşimi çerçevede her bir mekansal örüntünün önemi ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda mahalle tasarımında kullanıcı ihtiyaçlarının önceliklendirilmesi ve günün farklı zamanlarında farklı kullanıcı gruplarının mahalle ile ilişkilerinin değerlendirilmesi ve bu doğrultuda mekansal kurgunun oluşturulması gerekmektedir. Proje özelinde bu veriler dikkate alınarak mahalle tasarımı yaklaşımında, deneşimlik arz eden birçok mekansal parça ile karşılaşma olasılığını arttırıcak bütünsel bir kurgunun gözetilmiştir. Mahallenin yaşanır kılınak ve anlamlı bir örüntü oluşturmak için, mahalle içerisinde ele alınan çok boyutlu bağlar, deneşimsel mekan ve farkındalık oluşturma fikri önemli bir tasarım aracı olarak ele alınmıştır.

3. Mahallede Ölçek - Yoğunluk

"Kentler, insanlarla dolduğu bu insanlar birbirleriyle işlevsel bağlarını yürütmeye başladılar. Bu yoğun insan ilişki ile kentsel yaşam giderek renkselleşmekte ve nitelşel kamusal alan ortadan kaybolmaktadır." Richard Sennett,"Kamusal İnsanın Çöküşü"

Sennett'in de belirttiği gibi yoğunluk arttıkça sosyal alanlar yaşanmaz hale gelecektir. Bu anlamda mahalle açısından da yoğunluk - ölçek önem teşkil etmektedir. Tasarımda, mahalle ölçeğinin belirlenmesinde sosyo-kültürel odaklar ve kamusal açık alanların etrafı ile insan yoğunluğu doğrudan ilişkilendirilmiştir. Tasarımda mahalle sakinlerinin sosyolojik, psikolojik ve fiziksel gereksinimleri ile ilgili yeterli konforu sağlayacak düzeyde alan ve fonksiyon yoğunlukları belirlenmiştir. Bu yaklaşım ile nitelikli tasarımların üretilebilmesine ve canlı bir sosyal yaşantının kurulmasına da zemin hazırlanmaktadır.

4. Yer Seçimi. Doğu Anadolu Bölgesi (Muş Merkez Kapsonk)

Anadolu'nun zengin kültürel yapısı ve gelenekleri, günümüz kentsel ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde değerlendirilerek mahalle tasarım kurgusu belirlenmiştir. Anadolu tarihi açısından önemli medeniyetlerin izlerini ve kadim değerleri barındıran, Doğu Anadolu Bölgesi - Muş Merkez Kapsonk tasarım alanı olarak seçilmiştir.Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Murat - Van bölümünde yer alan Muş Kenti, coğrafi konumu ve tarihi bakımından önemli bir yerleşim birimidir. Coğrafi olarak tarihi yak eski zamanlara dayanan Diyarbakır, Elazığ, Erzurum ve Van gibi kadim yerleşimlerin ortasında yer alması Muş kentinin coğrafi önemini arttırmaktadır. İlk çağlardan itibaren önemli bir güzergah üzerinde olan Muş, tarih boyunca çok sayıda kavim ve medeniyetin egemenliğinde kalmıştır.

Muş, tarihiçe, içinde barındırdıkları ve yaşayanlarıyla tam bir kültür mozaiğine dönüşmüştür. Diğer taraftan Muş'un sahip olduğu zengin su kaynakları, ovlak, mera ve dağ yaylaları ile geniş ve verimli arazisi, yönede tarım ve hayvancılığa önemli bir geçimi kaynağı olmasını sağlamıştır Muş'ta kenti nüfusu göçlere bağlı olarak hızla artmaktadır. Yaşanan iç göçler ile kent, planlanmadan yapılanmaya başlamıştır. Plansız yapılaşma, nitelikssiz yapı üretiminin de artmasına sebep olmaktadır. Bu anlamda Muş Kenti planlama çalışmaları, sosyal veriler ve göç yönelimleri gözetilerek ele alınmıştır.

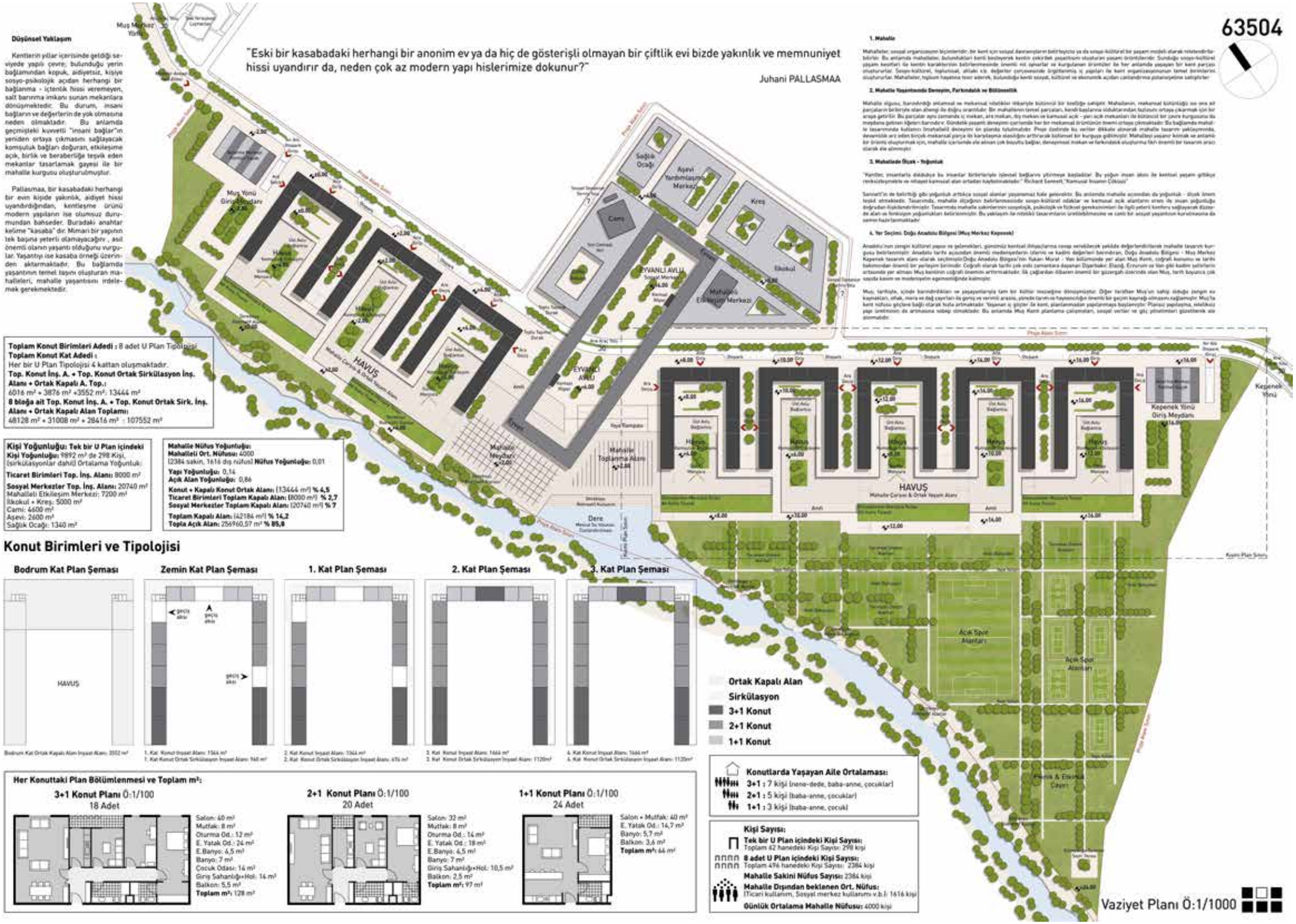

Toplam Konut Birimleri Adedi : 8 adet U Plan Tipolojisi
Toplam Konut Kat Adedi :
Her bir U Plan Tipolojisi 4 kattan oluşmaktadır.
Top. Konut İnş. A. + Top. Konut Ortak Sirkülasyon İnş. Alanı + Ortak Kapalı A. Top.:
6016 m² + 3876 m² +3552 m²: 13444 m²
8 bloğa ait Top. Konut İnş. A. + Top. Konut Ortak Sirk. İnş. Alanı + Ortak Kapalı Alan Toplamı:
48128 m² + 31008 m² + 28416 m² : 107552 m²

Kişi Yoğunluğu: Tek bir U Plan içindeki
Kişi Yoğunluğu: 9892 m² de 298 Kişi,
(sirkülasyonlar dahil) Ortalama Yoğunluk:
Ticaret Birimleri Top. İnş. Alanı: 8000 m²
Sosyal Merkezler Top. İnş. Alanı: 20740 m²
Mahalleli Etkileşim Merkezi: 7200 m²
İlkokul + Kreş: 5000 m²
Cami: 4600 m²
Aşevi: 2600 m²
Sağlık Ocağı: 1340 m²

Mahalle Nüfus Yoğunluğu:
Mahalleli Ort. Nüfusu: 4000
(2384 sakin, 1616 dış nüfusl **Nüfus Yoğunluğu:** 0,01
Yapı Yoğunluğu: 0,14
Açık Alan Yoğunluğu: 0,86
Konut + Kapalı Konut Ortak Alanı: (13444 m²) **% 4,5**
Ticaret Birimleri Toplam Kapalı Alan: (8000 m²) **% 2,7**
Sosyal Merkezler Toplam Kapalı Alanı: (20740 m²) **% 7**
Toplam Kapalı Alan: (42184 m²) **% 14,2**
Topla Açık Alan: 256960,57 m² **% 85,8**

Konut Birimleri ve Tipolojisi

Her Konuttaki Plan Bölümlenmesi ve Toplam m²:

3+1 Konut Planı Ö:1/100
18 Adet

Salon: 40 m²
Mutfak: 8 m²
Oturma Od.: 12 m²
E. Yatak Od.: 24 m²
E.Banyo: 6,5 m²
Banyo: 7 m²
Çocuk Odası: 14 m²
Giriş Sahanlığı+Hol: 14 m²
Balkon: 5,5 m²
Toplam m²: 128 m²

2+1 Konut Planı Ö:1/100
20 Adet

Salon: 32 m²
Mutfak: 8 m²
Oturma Od.: 14 m²
E. Yatak Od.: 18 m²
E.Banyo: 6,5 m²
Banyo: 7 m²
Giriş Sahanlığı+Hol.: 10,5 m²
Balkon: 2,5 m²
Toplam m²: 97 m²

1+1 Konut Planı Ö:1/100
24 Adet

Salon + Mutfak: 40 m²
E. Yatak Od.: 14,7 m²
Banyo: 5,7 m²
Balkon: 3,6 m²
Toplam m²: 64 m²

Konutlarda Yaşayan Aile Ortalaması:
3+1 : 7 kişi (nene-dede, baba-anne, çocuklar)
2+1 : 5 kişi (baba-anne, çocuklar)
1+1 : 3 kişi (baba-anne, çocuk)

Kişi Sayısı:
Tek bir U Plan içindeki Kişi Sayısı:
Toplam 62 hanedeki Kişi Sayısı: 298 kişi
8 adet U Plan içindeki Kişi Sayısı:
Toplam 496 hanedeki Kişi Sayısı: 2384 kişi
Mahalle Sakini Nüfus Sayısı: 2384 kişi
Mahalle Dışından beklenen Ort. Nüfus:
(Ticari kullanım, Sosyal merkez kullanımı v.b.): 1616 kişi
Günlük Ortalama Mahalle Nüfusu: 4000 kişi

63504

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

Havuzlu Yaşam

Mahalle Genel Görünüm

Peyzaj ve Rekreasyon Alanı
Piyasalı Mahalle Meydanı

Havuzlu Mahalle Projesi

Üst Kat Ana Giriş - Havuzlu Yaşam

Konutlar - Konsültük Birimleri

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

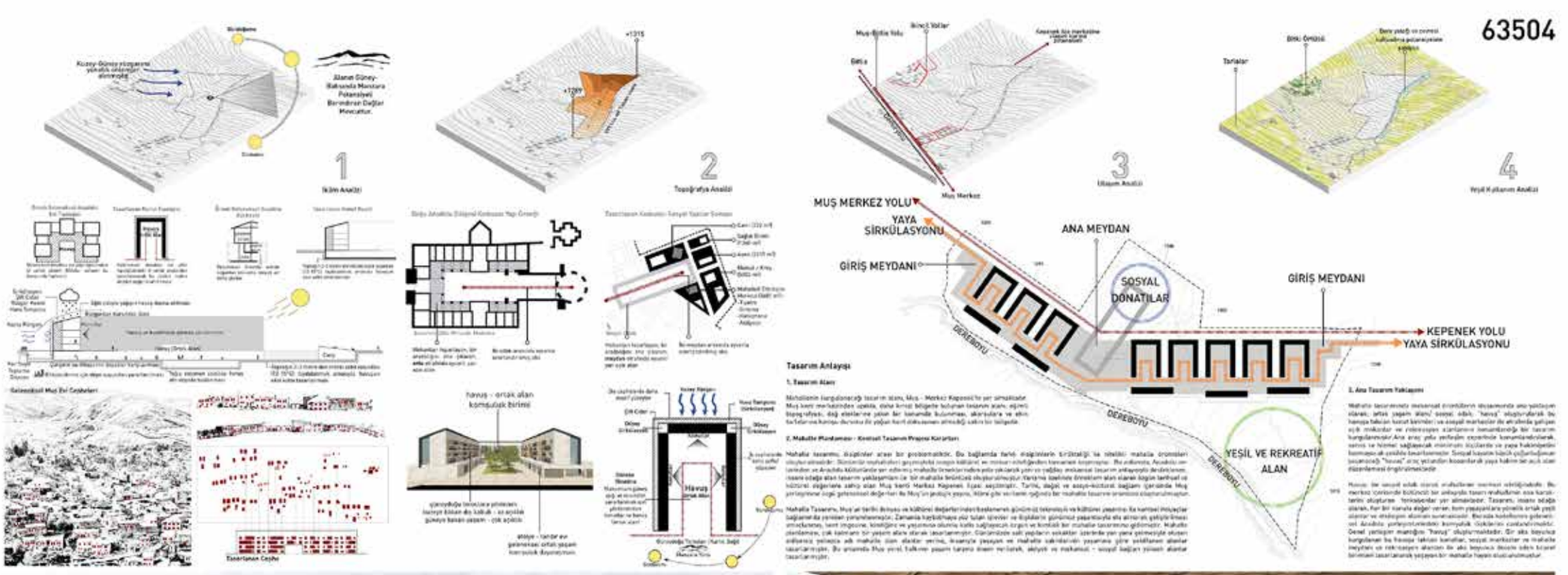

Tarımsal Üretim ve Rekreasyon Alanı

Havuzda Düğün ve Etkinlik

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

63504

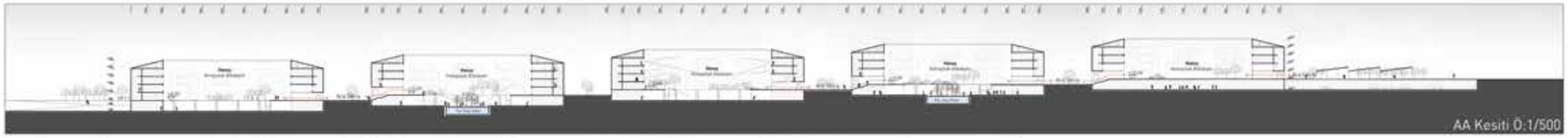

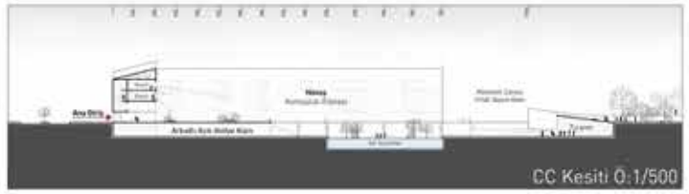

Kısmi Kuzeydoğu Cephesi Ö:1/500

Kısmi Güneybatı Cephesi Ö:1/500

Kuzeybatı Cephesi Ö:1/500

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

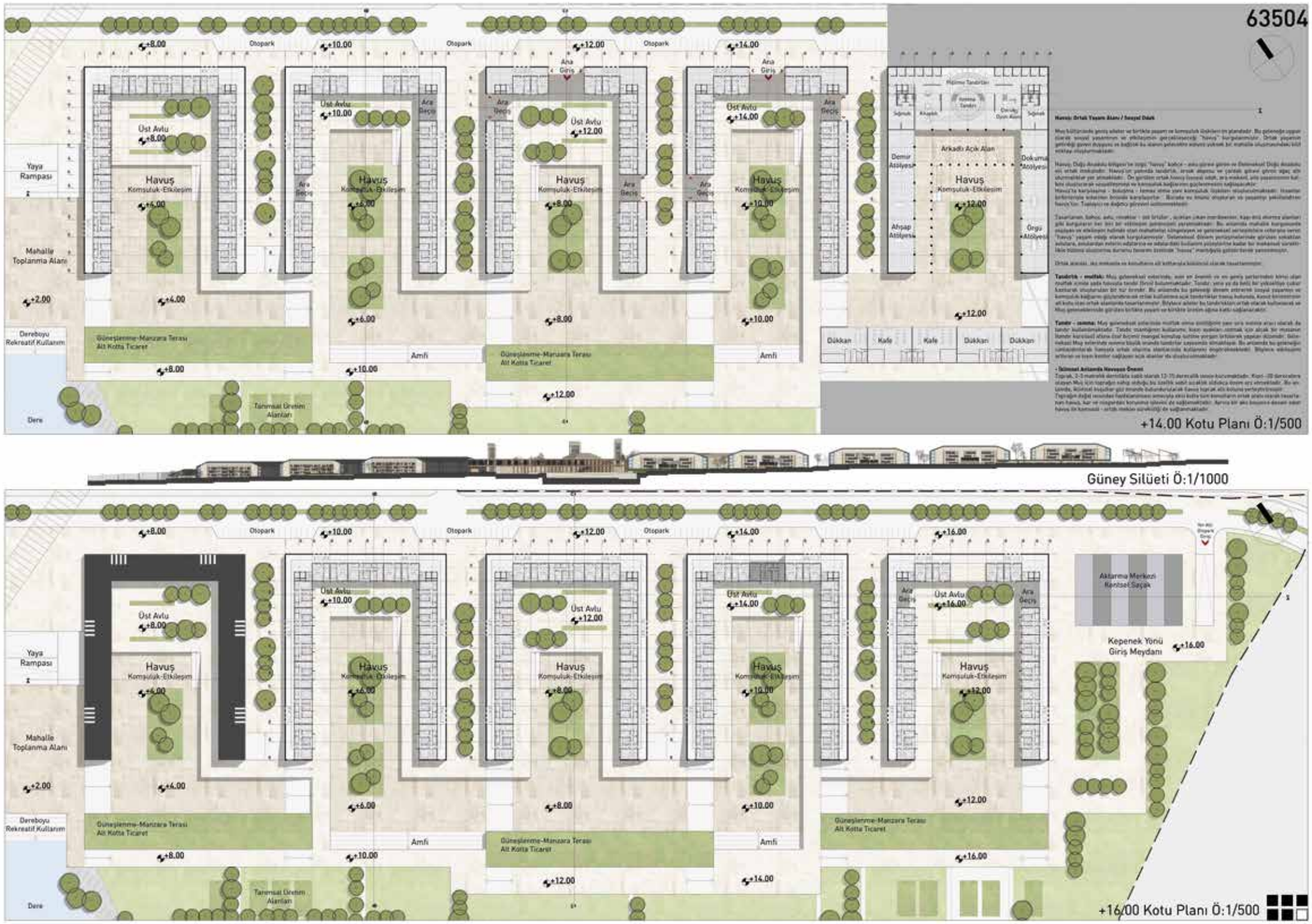

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

ulusal mimari

32807

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

GENEL GİRİŞ

Planlama Konusu olan alana, ev sahipliği yapan MUŞ kenti, tarihi dönemde birçok medeniyetin izlerini taşıyan, Anadolu'nun Türkleşmesiyle birlikte konut ve kent özelinde de bu etkinin görüldüğü bir şehirdir. Bölgede Türk ve Ermenilere ait konut ve mahalle izleri hala görülmektedir. Harita Genel Komutanlığından alınan 1955 - 197 - 1984 - 2001 - 2008 - 2017 yılları arasındaki hava fotoğrafları incelendiğinde, özellikle 'Kale Bölgesi'nin tarihi dokusunu hala korumakta olduğu görülmektedir. Bölgedeki tarihi camiler, tarihi çarşı izi hala varlığını sürdürmekte ve kent hayatına katkı sunmaya devam etmektedir. Bununla birlikte kentin söz konusu yıllar arasındaki nüfus artışı ile birlikte alanın tarihi kimliğinde bozulmalar meydana gelmiştir. Kale Bölgesi mimari olarak incelendiğinde yerleşimin iklim verilerine ve geleneksel sosyokültürel yaşama uygun olarak oluştuğu görülecektir. Yerleşke güneye bakan vadi yatağına kurulmuş ve böylece hem kuzeyden esen hâkim rüzgârdan korunmuş, hem de gün ışığından maksimum verim sağlanmıştır.

Tarihi mahallede 60 m - 80 m arasında değişen ada ölçeklerinde, yapılar mümkün olduğu kadar kompakt çözülmüş ve birbirlerine yaslanmıştır. Böylece bölgenin sert iklim koşullarına karşı ayrı bir önlem daha alınmış olup, ayrıca alt komşuluk ilişkileri oluşturulmuştur. Kentin tarihi izinde, sıra evler ve ayrık nizam bahçeli evler ayrı arı gözlemlenmektedir.

Sıra evler özellikle çarşının oluşumunda fiziksel olarak belirleyici olmuşlardır. Altı dükkan üstü konut olarak yan yana gelen bu sıra evler, çarşıyı oluşturmuşlardır. Muşa dair gözlemlenen bütün bu veriler, tasarımın ilkesel kararlarının oluşmasında referans noktası olarak kullanılmıştır.

YAKIN ÇEVRE ETKİLEŞİMİ

Mahalle tasarımı istenilen alan uzak ölçekte, Muş Merkez'e 4km mesafede, havaalanının güneyinde, Donatım, Kepenek, Tekyol, Derecik, Yarpuzlu, Sungu, Karaağaçlı, Düzkışla, Hasköy gibi yerleşim alanları ile Muş arasında bir alt merkez oluşturma potansiyeli yüksek bir alan olma durumundadır. Alanın yakın etkileşim alanı irdelendiğinde ise, şehircilik ilkesel kararları; sanayi alanı, konut dışı kentsel çalışma alanı, büyük alan kullanımı gerektiren kamu kuruluşu alanı, sanayi sitesi, tarım arazileri, kırsal yerleşme alanı olarak belirlenmiş, Muş-Bitlis karayolundan ana beslenmesini alan, kepenek köy yolu üzerinde yaklaşık 30 hektarlık bir alandır.

KENTSEL PLANLAMA VE TASARIMI

7 iklim 7 bölge yarışma projesine konu alan Muş yerleşiminin Kepenek Mahalle yolunun doğu kesiminde olup, onaylı 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında "Kentsel Gelişme Alanı" olarak planlanan alan içerisinde kalmaktadır. İlgili Planda alan kuzey ve güney yönlerinde "Sanayi Alanı", doğu ve batı yönlerinden ise "Kentsel Gelişme Alan"ları ile sınırlandırımış konumdadır.

Yarışma alanı mevcutta yapılaşma bulunmamaktadır. Alanın bir kısmında tarımsal üretim yapılmakta olup bir kısmında da kulanım söz konusu değildir. Alandaki eğim 0-2% aralığındadır ve topografik açıdan düz bir özelliğe sahiptir.

Projemizin kurgusu; alanın kentin gelişme bölgesinde kalması, mahalle kültürünü ve yaşamını taşıyacak özelliklere sahip olması gibi kriterler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu doğrultuda alanın kendi içerisinde sosyal ve toplumsal etkileşimi yüksek, gelişme alanı içerisinde kalmasına bağlı olarak ise yakın çevresi ve kent bütünü ile sosyal ve ekonomik etkileşim içerisinde olması gerekliliği göz önünde bulundurulmuştur.

Planlama alanı içerisinde yaşayacak nüfusun sosyal ve toplumsal etkileşimi yüksek, kent bütünüyle sosyal ve ekonomik etkileşimi olan, aynı zamanda sınırları belirli bir kentsel çevre yaratma kurgusu ve ele alınan Şehircilik akımlarına bağlı olarak geliştirilen arazi kullanım kararlarında;

- Taşıt yolları ve yeşil alan kararları ile eşik&bariyer oluşturulması
- Düşük yoğunluk (51-120) kişi/ha konut alanı oluşturulması
- Az katlı ve alana yayılmış yapı ünitelerinin oluşturulması
- Yürünebilir alanların geniş yer kaplaması ve sürekliliğinin sağlanması
- Yapı adalarının oluşturulmasında mevcut kentsel dokuya ve modern şehircilik ilkelerine uygunluk sağlanması
- Yapı adalarının iklimsel özelliklere göre konumlandırılacak olan konut üniteleri ile geometrik uyum içerisinde olması
- Konut alanlarında İl geneli demografik özelliklere bağlı olarak yaşayacak nüfusun heterojen özellik taşıması,

• Taşıt yollarının geniş alan kaplamadığı ve geniş alanlar ayrılmadığı
• Alanın yakın çevresinin kentsel gelişme senaryosuna bağlı olarak, planlama alanı ile bu alanlar arasında taşıt yolu ve yeşil alanlar ile eşikler oluşturulması
• Alanın yakın çevresi ve kent bütünü ile sosyal ve ekonomik etkileşim içerisinde olmasını sağlayacak kamusal alanların yaratılması kriterleri esas alınmıştır. Geliştirilen arazi kullanım kararlarına doğrultusunda planlama alanında;
• Alanın kuzey, güney, doğu ve batı yönlerinde 20 ve 12 metre genişliğinde taşıt yolları planlanarak, proje alanı ile yakın çevresi arasında eşik&bariyer oluşturulmuştur,
• Kent bütününe hitap edecek, rekreasyon, sosyal altyapı ve meydan alanları yaratılmış ve konut alanları ile 12 metrelik taşıt yolu ile ayrılmıştır,
• Rekreasyon alanının 20 metrelik yol boyunca sürekliliği sağlanmıştır,
• Konut adaları büyüklükleri kentten alınan referanslar doğrultusunda 70m-75m aralığında yakın tutulmuştur,
• Ticaret alanları 12 metrelik ana aks ve rekreasyon alanında planlanmıştır,
• Konut adaları arasında kalan taşıt yollar 10 metre genişliğinde planlanmıştır,
• Mevcut imar planı çalışmasından gelen taşıt yolları alanın genel kurgu ve tasarımını etkilememesi için alanı çevreleyen ve eşik oluşturulan 12 metrelik yol ile ilişki kurması sağlanmıştır,
• Nüfusun eğitim, sosyal tesis gibi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik alanlar konut alanlarının batısındaki kent bütününe hitap eden alan içerisinde ve yürünebilecek maksimum mesafeler içerisinde planlanmıştır ve bu alanlar ticari birimlerle de desteklenerek kent ölçeğinde bir sosyo-kültürel omurga oluşturulmuştur.
• Konut üniteleri yöresel mimari referanslara ve iklim özelliklerine göre konumlandırılmıştır. Yapı blokları doğu batı aksında uzanmış ve geniş yüzeylerin güney ışığı alması sağlanmıştır. Cephede ise güneyde büyük boşluklar açılarak gün ışığı kullanımı artırılmıştır. Kuzeyde ise dar ve daha az cephe boşlukları açılarak hakim rüzgar ve soğuk etkisi azaltılmaya çalışılmıştır.
• Yeşil alan ihtiyacı konut alanları içerisinde karşılanmış ve alan bütününde yaya dolaşım ağı yaratılmıştır. Her ada kendi içinde alt komşuluk ilişkisi oluştururken, bu avlular fiziksel boşluklarla birbirleri ile ilişkilendirilmiş ve mahalle ölçeğindeki komşuluk ilişkilerinin fiziksel alt yapısı kurulmuştur.

ALANA ULAŞIM

Alan ve yakın çevresine yönelik onaylı imar planı bulunmamakla birlikte imar planı hazırlama çalışması yürütülmektedir. Bu çalışmalarda yarışma alanın içerisinde de kalan taşıt yollarının planlandığı görülmektedir. Yarışma projesinin hazırlanması aşamasında projemizin tasarım ilkeleri doğrultusunda bu yollar planlandığı gibi kullanılmış, geometrisi ve genişliği değiştirilerek projemiz bütününde ele alınmıştır.

Alana yönelik planlama çalışmasında Kepenek Mahalle yolu, çevre düzeni planı kararlarından gelen sanayi alanları sınırları alanın Eşikleri olarak kabul edilmiştir. Arazi kullanım çalışması yapılırken onaylı çevre düzeni planı ve halihazırdaki imar planı çalışması kararları dikkate alınmıştır. Onaylı plan ve imar planı çalışması kararları alanın yakın çevresinin muhtemel gelişme senaryosu olarak değerlendirilmiş olup yarışmaya konu proje alanımız ile ilişkileri bu senaryo doğrultusunda geliştirilmiştir.

Ulaşım kararları oluşturulurken, alan içi yaya ve bisikletli ulaşım, alanın kent ve yakın çevresi ile ilişkisinde ise ağırlıklı olarak toplu taşıma odaklı bir gelişim planlanmıştır. Alanın doğusundaki kentsel gelişme alanı trafik taleplerini alan çeperlerini kullanarak dağıtması hedeflenmiştir.

Bu doğrultuda,
• Kepenek Mahalle kentsel gelişme alanına hizmet edecek olması sebebiyle 20 metre olarak planlanmıştır. Bu yolu ile proje alanı 4 adet kavşak ile bağlantısı sağlanmıştır. Bu kavşaklardan ikisi direkt proje alanı ile ilişki iken, diğer 2 kavşak bağlantısı ise kentsel gelişme alanına hizmet edecek şekilde planlanmıştır. Bu sayede proje alanındaki trafik yoğunluğunun önüne geçilmesi sağlanabilecektir.
• Alanı doğu sınırlarından çevreleyen ve 12 metre olarak planlanan toplu taşıma aksı bırakılmıştır. Bu aks sadece proje alanına değil aynı zamanda alanın doğusundaki kentsel gelişme alanına da hizmet edecektir. Yolun her iki yönden toplu taşıma durağı maksimum yürüme mesafesi içerisinde olmasına dikkat edilmiştir. Bu yolun aynı zamanda toplayıcı ve dağıtıcı özellikte olması hedeflenmiştir.
• Proje alanına hizmet edecek yollar üzerinde cep otoparklar planlanarak, ticaret vb. kullanımlara olan talebin arttırılması sağlanmıştır. Bu yollar aynı zamanda konut alanlarına yönelik otopark taleplerini karşılayacaktır.
Arazi kullanım ve ulaşım kararları verilirken,
• İçerisinde yaşayacak bireyler arasındaki etkileşimi arttıran kamusal ve özel mekanların yaratılması,
• Yaya dostu bir çevre tasarlanarak, bireysel taşıt kullanımından kaynaklı çevresel ve ekonomik sorunların bertaraf edilmesi,
• Alana yayılmış kompakt, geniş olmayan taşıt yolları, avlulu konutlar, ortak yaşam alanları içeren bir yerleşim tasarlanarak, bireylerin aidiyet ve sahiplenme duygusunun arttırılması,
• Kent bütününe hitap eden sosyal ve ekonomik etkileşim alanı ile kentin imgelerinden biri olması hedeflenmiştir.

Planlama kararları yaygın ve kavranabilir bir yerleşim alanı (Mahalle) üzerine geliştirilmiştir. Planlanan kamusal ve özel mekanların konum, büyüklük ve ilişkileri bakımından planlanan yerleşim alanı salt fiziki bir alandan öte, bireyleri sürekli etkileşim içinde tutan psikolojik ihtiyaçlarına da yanıt veren alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Bireylerin yaşadıkları çevreyi belleklerine almaları ve aidiyet duygularını yüksek tutmaları sosyo-ekonomik ve toplumsal gelişimin en önemli ayaklarından biri olarak projede ele alınmıştır. Bu yönüyle proje alanı, kentin mevcut ve gelişme alanlarındaki planlama anlayışlarını değiştirici ve iyileştirici bir özelliğe sahip olmasını sağlayabilecektir.

BİTKİSEL PEYZAJ

Muş kenti iklimi ve doğasıyla soğuğa dayanıklılık olarak 5a bitkilendirme kuşağında, sıcağa dayanıklılık olarak 7 nolu kuşakta yer almaktadır. Bu kuşaklara uygun ağaç ve çalı türlerini seçerek bitkilerin adaptasyon ve sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçladık.

Projemizin omurgasını oluşturan çarşı içerisinden geçen yol üzerinde erguvan ağaçları ve kırmızı yapraklı taflan çalıları kullanarak çarşı yolunu ilgi çekici bir cazibe merkezi haline getirmeyi amaçladık. Yarı kamusal iç avlulara daha çok dinlendirici özelliği olan türleri tercih ettik. Ağaç altı oturma özelliği olan ağaç türleri ve kış aylarına özel dikkat çekici çalı türleriyle 4 mevsim kullanılabilirliği sağladık.

Kamusal alanlar için bitkisel projemizle her kullanıcıyı alana çekmeyi hedef aldık. Hem spor yapanlara gölge oluşturacak türler, hem altında oturup sohbet edip dinlenilebilecek alanlar sağlayan türler ve kullandığımız renkli çiçekli çalılar ile alanı canlı tutmayı hedefledik.

Mahalle Meydanı için heybetli bir anıt ağaç olan Ginkgo biloba tercihimizi bitkisel bir merkez olarak kullanıp çevresinde Huş ağaçlarını kullanarak tam bir meydan havası kazandırdık. Böylelikle alana fark edilebilirliği artırmayı hedefledik.

Tampon Yeşil Alan bitkisel olarak da birçok fonksiyonu barındıran bir alan. Çevre ile alanımız arasında Yeşil bant olma özelliğinin dışında, farklı türlerde ağaçların arasında koşu, yürüyüş, ağaçların gölgesinde dinlenme ve ağaçlardan meyveleri koparıp alabileceğiniz bir alan. Çalı türleri ve ilgi çekici orman gülleri tüm kullanıcılar için alanın cazibesini arttırıyor.

Tampon Yeşil Alan'ın bitlendirmesiyle mahalleliye yakın çevresine ve kentliye hizmet verebilen genişlikte bir yeşil alan olmasını hedefledik.

Koruluk alanlar için gelecek planlaması ile büyük heybetli ve dayanıklı olan türleri tercih ettik. Koruluk alanlarda iğne yapraklı türleri kullanarak gelecekte alanın kullanılabilirliğini ve canlılığını devam ettirmesi ve kullanıcıların 4 mevsim yeşil bir çevreye sahip olmasını amaçladık.

Drenaj

Alanın drenaj hattını toprak altı delikli drenaj boruları ve sert zemin geçişlerinde koruge boruları yardımıyla yağmur suyu rögarlarında toplayıp buradan çevrede bulunan dereye yine koruge borular yardımıyla iletip derenin canlılığını ve yer altı kaynaklarını korumayı hedefledik.

Sulama

Projemizin en önemli özelliği sulama projemizde kullandığımız toprakaltı damlama sulama sistemleri. Bölgenin iklim şartlarına uygun enerji ve su tasarrufu sağlayan bu sistemler sürdürülebilir bir bitki örtüsü için en büyük yardımcımız olacaktır. Sulama projesi ile bölgenin en yeşil alanını oluşturmak ve ilgi merkezi haline getirmeyi amaçladık.

Aydınlatma

Aydınlatma projemiz alanın gündüz kadar gece kullanılabilirliğini ve 4mevsim yaşamı hedefliyor. Projemizde 6m yüksekliğinde cadde aydınlatmalarını çarşı caddesinde, 10 m yüksekliğinde aydınlatmaları meydanda, 6m yüksekliğinde ancak caddeden farklı armatür seçimleriyle tampon yeşil alan ve kamusal parklarda ve 80 - 100cm boyunda bollard armatürleri yarı kamusal iç avlular ve meydanda kullandık.

Bununla birlikte spor alanlarında projektörler, ağaç altlarında ağaç altı aydınlatmalar ve çalılar için çalı spotları kullanarak projemizin gece ilgi odağı haline gelmesini sağladık.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

73 _ NO'LU PROJE

Vaziyet planı daha iyi kurgulanabilirdi. Kendi içerisinde avlu çözümleri olumlu ancak blokların yerleşimi ve Muş merkeze yakın kısımdaki alt grup olumsuz bulundu. Donatıların tümünün bir arada bulunması, alt bölge ölçeğindekilerin de aynı merkezde yoğunlaşması ve projenin, "mahalle" oluşturma yerine "alt merkez" oluşturma ekseninde şekillendirilmiş olması olumsuz bulunmuştur. Bunun yanı sıra arazi kullanımında fonksiyonel olarak dengeli bir kurgu oluşturulmuş ve konut mimari dokusunun, yöre mimarisinden yansımalar / izler taşıdığı görülmüştür. Ayrıca komşuluk gruplarının tanımlanmış olması ve yakın çevre analizlerinin yapılmış olması olumlu bulunarak proje 3. Elemede 2.lik ödülüne layık görülmüştür.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

32807

PROJE AÇIKLAMA RAPORU

GENEL GİRİŞ

Planlama Konusu olan alanın, en kalıcılığı yapan MUŞ kenti, tarihi dönemdeki birçok medeniyetten izlerini taşıyan, Anadolu'nun Türk-İslam kültürüyle birlikte konut ve kent üretimde de bu anlamını görüldüğü bir şehirdir. Bölgede Türk ve Emevilerin ait konut ve mahalle izleri kısa görülebilmektedir. Hacılar Genel Kazılarından alınan 1956- 1973- 1994- 2001- 2003-2017 yılları arasındaki kazı fotoğrafları incelendiğinde, özellikle 'Kale Bölgesi'nin tarihi dokusunun hata kazılarında olduğu görülmektedir. Bölgedeki tarihi cumbalı, tarihi çarşı izi hala varlığını sürdürmektedir ve kent kaybolsa bakla kurmaya devam etmektedir. Sonunda birbirine kenetli ailz konsolu yüksek ana sokaklar oldun ahşap ile birlikte alanın tarihi kimliğinde kazılmalar meydana gelmiştir.

Kale Bölgesi olmasın olarak konaklandığında yerleşimin ilkinin verilerine ve günlerdeki sosyo-kültürel yaşama uygun olarak oluştuğu görülecektir. Yerleşik günlüğe hakkın cadi yüreğinin bulunduğu ve bağlayıcı kimi kuleyden alanı kilitini rüzgârdan korumduğu, hem de için ışığından maksimum verim sağlanmıştır.

Tarihi mahallede 80m-90m arasında değişen ada büyüklerinde, yapılar düzenleri olduğu kadar kompakt çözülmüş ve birbirlerine yapılmıştır. Bölgenin karşılaşılan sert iklim koşullarına karşı aynı bir önlem daha alınmış olup, ayrıca elf komşuluk ilişkileri oluşturulmuştur.

Kentsel tarihi izlerde, sura evler ve ayrık olarak bahçeli evler aynı anlayışlarla ele alınmıştır. Sıra evler özellikle çarşının oluşturmuştu fiziksel olarak bütünlüğü oluşturacak. Alt dükkan üstü konut olarak yan yana gelen bu sıra evler, çarşıyı oluşturmuşlardır.

Muş dar gözlemlenen bütün bu veriler, tasarımın ilkesel kararlarının oluşturulmasında referans olarak kullanılmıştır.

YAKIN ÇEVRE ETKİLEŞİMİ

Mahalle tasarım işlemlerin alan çok önemli. Muş Merkez'e 4km mesafede, havalelerinin güneyinde, Donatım, Kepenek, Türkyol, Dorcik, Yeniyolu, Sungu, Karaağaçlı, Dikdeşik, Hasköy gibi yerleşim alanları ile Muş arasında her ait mevkiy oluşturma potansiyeli yüksek bir alan olma durumundadır.

Alanın yakın etkileşim alanı irdelendiğinde ise, şehirciliğe ilkesel karakter, sanayi alanı, konut dışı kentsel çalışma alanı, bitişik alan kullanımı gözmetmeli kamu konutuyu alanı, sanayi sitesi, tarım arazileri, konsol çalışma alanı olarak belirlenmiş, Muş-Bitlis karayolunun ana belekmmesini alan, kapsmak köy yolu üzerinde yaklaşık 30 hektarlık bir alandır.

KENTSEL PLANLAMA VE TASARIMI

7 bölge 7 bölge yalnızca projesine konu alan Muş yerleşesinin Kepenek Mahalle yolunun doğu kenarındaki olup, ölçeği 1/10000 Öngörü Çevre Düzeni Planında "Kentsel Gelişme Alanı" olarak planlanan alan içerisinde kalmaktadır. İlgili Planda alan kuzey ve güney yönlerinde "Sanayi Alanı", doğu ve batı yönlerinden ise "Kentsel Gelişme Alanı"lan ile sınırlandırılmış bulunmaktadır.

Yerleşme alanı mevcutta yapılaşma bulunmamaktadır. Alanın bir kısmında tarımsal üretim yapılmakta olup bir kısmında da kullanım söz konusu değildir. Alandaki eğim 0-2% aralığındadır ve topografik açıdan düz bir özelliğe sahiptir.

Projenin kurgusu, kent benlik geliştiği bölgelerdeki kalıtsal, mahalle kültürünü ve yaşamın taşıyacak özelliklere sahip olmak gibi kriterler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu doğrultuda alanın kentli içerisinde sosyal ve toplumsal etkileşimi yüksek, şehirsel alanı içerisinde kalmasına bağlı olarak ise yakın çevrede ve kent bütünü ile sosyal ve ekonomik etkileşim içerisinde olması gerekliliği göz önünde bulundurulmuştur.

Planlama alanı içerisinde yaşayacak nüfusun sosyal ve toplumsal etkileşimi yüksek, kent bütünüyle sosyal ve ekonomik etkileşimi olan, aynı zamanda komşu bölgeler ile kentsel çevre yönünde bulunan bu alanın Şehirçilik akımlarına bağlı olarak gelişimleri arasındaki ilişkinin hararetlerinde;

- Taşıt yolları ve yaşıl alan kararları ile oşbilkleriyen oluşturulması
- Düşük yoğunluk (51-120) kişi/ha konut alanı oluşturulması
- Az katlı ve alçak yapılaşma yapı özelliklerinin oluşturulması
- Yürüyebilir alanların genişş çin kapsamazı ve sürekliliğinin sağlanması
- Yapı adalarının oluşturulmasında mevcut kentsel dokuya ve mevkiere şehirciliğe ilkelerine uygunluk sağlanması
- Yapı adalarının ikilmesi ilkelerine göre konumlandırılacak olan konut gelişimi ile geometrik uyum içerisinde olması
- Konut alanlarında 5 guruzi demografik özelliklere bağlı olarak yaşayacak nüfusun hetorojen özellik taşıması,
- Taşıt yollarının geniş alan kapsamazığı ve geniş alanlar ayrılmasığı
- Alanın yakın çevresinin kentsel gelişme sonrasındaki bağlı olarak, planlama alanı ile bu alanlar arasında taşıt yolu ve yaşıl alanlar ile eşitleri oluşturulması

Gelişçilerin sosyal kullanım karalarına doğrultusunda planlama alanında;

- Alanın kuzey, güney, doğu ve batı yönlerindi 20 ve 12 metre genişliğinde taşıt yolları planlanarak, çevre alanı ile yakın çevresi arasında sağlıklıbiriyler oluşturulmuştur.
- Konut bölümüne bitişi inönü, rekreasyon, sosyal alışaşı ve oteşullen alanları yerleştirmiş ve konut alanları ile 12 metrelik taşıt yolu ile ayrılmıştır.
- Rekreasyon alanının 20 metrelik yol boyunca sürekliliği sağlanmıştır.
- Kentsel sokaları büyüklükleri kentten alınan referanslar doğrultusunda 7m-15m aralığında yakın tutulmuştur.

- Ticaret alanları 12 metrelik ana aks ve rekreasyon alanında planlanmıştır.
- Konut adaları arasında kalan taşıt yolları 15 metre genişliğinde planlanmıştır.
- Mevcut mevcut alanın çalışmasından gelen taşıt yolları alanın genel kurgu ve sezasonun etkilenmesini için alanı çevreleyen ve aşlı oluşturulan 12 metrelik yol ile ilişki kurması sağlanmıştır.
- Nüfusun eğitim, sosyal tesis gibi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik alanlar konut alanlarının kullanıcıları kent bütününe bitişi edecekleri içerisinde ve çünvesindeki merkezinin mesafeler içerisinde planlanmıştır ve bu alanlar ticari birimlerle de desteklenmesi kent düzeyinde bir sosyo-kültürel omurga oluşturulmuştur.
- Konut ünitelerı yürüyan mesafeleri ve ikilmi özelliklerine göre konumlandırılmıştır. Yapı blokları doğu batı aksında uzanmış ve genel güneş yönlerinin güney ışığı almasını sağlanmıştır. Cephede ise güneşte büyük boşluklar açılarak gün ışığı kullanımı artırılmıştır. Kuzeyde ise dar ve daha az ışığa bırakılan açılarak hakim rüzgar ve soğuk etkisi azaltılmaya çalışılmıştır.
- Yaşıl alan ihtiyacı konut alanları içerisinde karşılanmış ve alan bütününde yaya dolaşım ağı yürütülmüştür. Her ada kendi içinde elf- bahçeli/elf ilişkisi oluşturulmuş, bu evrimsi farklı bloşuklarla birbirinin ile ilişkilendirilmiş ve mahalle oluşturulmuştur.

ALANA ULAŞIM

Alan ve yakın çevresine yönelik onaylı imar planı bulunmamakla birlikte imar planı hazırlama çalışması yürütülmektedir. Bu çalışma ile birlikte yaratılmış alanın içerisinde de kalan taşıt yollarının planlandığı görülmektedir. Yaratılma projesinin hazırlanması aşamasında projenin tasarım ilkeleri doğrultusunda bu yollar yapılanlığı gibi kullanılmış, geometrisi ve genişliği değiştirilerek projenin bütünlüğü ele alınmıştır.

Alana yönelik planlama çalışmasında Kepenek Mahalle yolu, çevre ölçeni plan kararlarından gelen sosyal alanları sınırları alanın ölçeğini oluşturmaktadır. Arazi bulunuşu çalışması yapılırken onaylı çevre ölçeni plan ve halihazırdaki imar planı çalışması ile uyuşmuş olmak oluşmuştur. Onayı plan ve imar planı çalışması kararları alanın yakın çevresinin mülkiyeti gelişme sınırlarına olarak değerlendirilmiş olup çevreleyen konu projesi alanımız ile ilişkileri bu sınırlara doğrultusunda gerçekleşmiştir.

Yaşıla kararları oluşturulurken, alan içi yaşa ve trafiklerin ayrışım, alanın kent ve yakın çevresi ile ilişkisinde iyi ağırlıklı olarak bağlı, taşıma/ulaşılı bir gelişim planlanmıştır. Alanın doğusundaki konsol gelişme alanı trafik bağlantısı alan çeşitlerini kullanarak sağlanması hedeflenmiştir.

Bu doğrultuda;

- Kepenek Mahalle konsol gelişme alanına bitişiki edecek olmayı sebebiyle 24 metre olarak planlanmıştır. Bu yolu ile proje alanı 4 adet konşak ile bağlantısı sağlanmıştır. Bu konşaklardan ikisi ölçeli proje alanı ile ilişki ikisi, diğer 2 konşak bağlantısı ise kentsel gelişme alanının kentli edecek şekilde planlanmıştır. Bu sayede proje alanındaki trafik yoğunluğunun önüne geçilmesi sağlanabilecektir.
- Alanı doğu sınırlarından yerleşiyen ve 12 metre olarak planlanan toplu meşine alan bulabilmiştir. Bu alta bedene proje alanına bağlı ayrı sokaklarla alanın doğusundaki kentsel gelişme alanına da bilişkili edecektir. Yolun her iki yönden toplu. Isparta durağı bulunmuştur yönünde mesafeler içerisinde olmasına dikkat edilmiştir. Bu yolun aynı zamanda bişiklerin ve dağılım özellikle olması hedeflenmiştir.
- Proje alanına hizmet edecek yollar üzerinde cep otoparklar planlanacak, ticaret ve kullanıcıların rahat ihtiyacını karşılayacaktır. Bu yollar aynı zamanda konut alanlarının yönetik olaşacak taleplerini karşılayacaktır.

Arsa kullanım ve ulaşım kararları verilirken;

- İçerisinde yaşayacak bireyler arasındaki etkileşimi artırıcı konusal ve özel mekanların yaratılması,
- Yaşa alanlu bir çevre tasarlanarak, konşaal taşıt kullanımından kaçınılı çevresel ve ekonomik sorunların önüne geçilmesi sağlanabilecektir.
- Alana yaşılmış konşaal, geniş olmayan taşıt yolları, evlalu mevcutlar, ortak yaşam alanları içinde bir yerleşim tasarlanarak, bireylerin dışşarı ve sahiplenme duygusunun artırılması,
- Kent bütününe bitişi edici sosyal ve ekonomik etkileşim alanı ile kentin organizasyon dırı olması hedeflenmiştir.

Planlama kararları yaygın ve kentselleşiş bir yerleşim alanı (Mahalle) üzerine gelişdirilmiştir. Planlanan konusal ve özel mekanların konum, büyüklük ve ilişkileri kullanıcıdan planlanan yerleşim alanı sahi fiziki bir alandan öte, bireyleri sürekli etkileşim içinde tutan psikolojik ihtiyaçlarına da yanıt veren alanlar olarak değerlendirilmiştir. Süreçlerin yaşadıkları çevreyi belirlemesi alınışını ve sürüşü duygularını yüksek tutmaları sosyo-ekonomik ve toplumsal gelişimin en önemli aşaklarından biri olarak projede ele alınmıştır. Bu yönüyle proje alanı, kentin mevcut ve gelişme alanlarımızdaki planlama sınışşlarına değişiklikleri ve iyileştirici bir özelliğe sahip olmasını sağlayabilmektedir.

BİYOSEL PEYZAJ

Muş kenti ikinci ve değişçiyle sınışşa sayılmaktadır. Alan ise bu bölümlerine kuşşşında, sınışşa dayanıklılık olarak 7 mino hışşkla yer almaktadır. Bu hışşkların oşşun değiş ve şah türlerinin seçimi ikilmlerin adaptasyon ve sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlamıştır.

Projenizin oluşşşasını oluşturan şanşı içerisindeki geçişi yol üzerinde oşşunun ağaçları ve formu yapıdaki tafları şahları kullanarak şanşı yolunu ilgi çekici bir yazılar mekânı haline getirmeyi amaçlamıştır.
Yeni kentsel iş ünitelere daha çok ekonomiliniz özelliği olan türleri tercih etti. Ağaç ailı osuma özelliği olan ağaç türleri ve taş eylemler ilkeleri şekilli şahları için türleriyle 4 mevsim kullanılabilirliği sağlandı.
Kamusal alanlar için bitkisel projelerde her kullanıcıyı alana çekmeyi hedef aldık. Renk ışık yaşamlara gölge oluşturacak türler, hava akımda oluşşşp şahları sağlayan türler ve kullanıcılarımız renkli çiçekli şahlar ile alana canlı kimliği kazandırmayı hedefledik.
Mahalle Meydanı için hayalinizi en sınırsız ağaç olan Ginkgo biloba tercihinizi bilimsel bir mantığı olarak kullanıcı çevresinde ihaş ağaçların kullanarak tarla bir meydan havası kazandırdık. Böylelikle alana farklı adlandırılışı yaratmayı hedefledik.
Sampan Yeşil Alan bitkileri olarak da bireçok fonksiyonu bünyesinde bir alan. Çevre ile etkisimi arasında Yeşil bant olma özelliğinin ön sırada, farklı ölçlerde ağaçların arasında kısa, yükseğiş, ağaçların gölgesinde dinlenme ve ağaçlardan meyveleri kuşşşp eğlenceğiniz bir alan. Çalı türleri ve ilgi çekici ormanı gölleri için kullanıcılar için alanın canlılığını artırıyor. Tampon Yeşil Alan'ın bütünlüğünü ve mahallelliye yakın çevresine ve evrafiçe türlerin verebilen gençşiğini ilgi çeşşi alan olmasını hedefledik.

Korunak alanlar için gelecek planlamasını ile bölçük heybetli ve dayanıklı olan türleri tercih ettik. Korunak alanlarda ışınn yaşılabi türleri kullanacak gelecekte alanın kullanılabilirliğini ve canlılığını devam ettirmeyi ve kullanıcıların 4 mevsim yaşıl bir çevreye sahip olmasını amaçladık.
Onuruş
Alanın doruş hattını koşmak ala dolaşı doruş boruları ve sert cinsli geçişlerinde boruşa borular yerleşiyle yağmur suyu ilişşşmine da koşluşşp kuvvetli yerlerdi bulunan doruş borularını ve alan bütününde yaya dolaşım ağı yürütülmüştür. Her ada kendi içinde elf- bahçeli/elf ilişkisi oluşturulmuş, bu evrimsi farklı bloşuklarla birbirinin ile ilişkilendirilmiş ve mahalle oluşturulmuştur. Yaşıla kararları oluşturulurken, alan içi yaşa ve trafiklerin ayrışım, alanın kent ve yakın çevresi ile ilişkisinde iyi ağırlıklı olarak bağlı, taşıma/ulaşılı bir gelişim planlanmıştır. Alanın doğusundaki konsol gelişme alanı trafik bağlantısı alan çeşitlerini kullanarak sağlanması hedeflenmiştir.

Yapılaşma
Projenizin en önemli özelliği sulama yapılarında kullanılığınız sayılacak olmasına sulama sistemleri. Bölgenin ikilm şartlarına uygun kısıtlı ve az bakımlu sağlayan bu sistemleri sürdürülebilir bir ömlü ortaya için en büyük yardımcımız olacaktır. Sulama projesi ile bölgenin en yaşlı alanını oluşturmak ve ilgi merkezi haline getirmeyi amaçladık.
Aydınlatma
Aydınlatma projesini alanın güvenliği kadar gece kullanılabilirliğini ve alanının yaşamı belirliyor. Projemizde iki yükseklikteki farklı aydınlatmalarını çeşşi sağlıyoruz. 10m yüksekliğinde aydınlatmaları meydanda, 4m yüksekliğinde ancak caddelere farklı armatür seçeneğiyle lamşşa yaşıl alan ve kamusal yürüyüş ve 60-100mm boyunda bollard armatürleri yan kamusal iç avlular ve meydanda kullanıldı. Bununla birlikte spor alanlarında projelendirme, ağaç altlarında ağaç altı aydınlatmalar ve çalılar için çalı ayakları kullanarak projenizin gece ilgi odağı haline gelmesini sağlıyoruz.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

32807

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

71539

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Doğu Anadolu bölgesinin konumu coğrafi şartları ve iklimi mimarinin oluşumunda önemli rol oynamıştır. İklimsel koşullar, fiziksel çevreyi şekillendirip, dış mekanların kullanımını etkileyerek, mimari formaların biçimlenmesinde tanımlayıcı olurlar. Mahalle, iklim, doğa ve insanın oluşturduğu bir bütün; yüzyıllardır süre gelen kültürün ve geleneklerin vazgeçilmez parçasıdır. Tarih boyunca insanlar tarafından biçimlendirilip kimlik kazanırken, kentsel mekanlar da insanları biçimlendirmiştir. Sayısız medeniyeti bünyesinde barındırmış olan doğu anadolu bölgesi 21. yüzyılın eşiğinde, biçimlenmeye ve biçimlendirmeye devam etmektedir.

Ege göçlerinden sonra ilk kez Asur kaynaklarında adı geçen ve yukarı dicle vadisine yerleştikleri bildirilen Muşkiler'den gelmektedir. M.Ö. II. binin ikinci yarısında orta anadolu'da Hatti egemenliğine son vererek doğuya doğru genişleyen Muşkiler'in bir kolu Muş yöresine gelerek şehrin temelini atmıştır. Bu medeniyetler zenginliği kentin karakteristiğini oluşturan en önemli kültür değerleridir. Yerleşim düzeni ve sokak dokusu esas itibari ile tipik bir Türk kenti havasını yansıtan Muş'un, konut mimarisinin oluşumunda temel etki, diğer yörelerimizde de olduğu gibi milletimizin örf ve adetlerinden kaynaklanan hayat tarzı ve ihtiyaçlarıdır. Ayrıca gelenekleri, iklimin ve coğrafyanın zorlayıcı gerekleri de bu oluşumdaki diğer etmenlerdir. Bölgedeki diğer illerin yerleşimlerine benzeyen sokak dokusu içinde yer alan evler, genellikle havuş (avlu) gerisinde yükselen iki katlı yapılardan ibarettir. Eski Muş evleri genel plan şemaları itibarı ile kendisine yakın şehirlerdeki (Doğu ve Güneydoğu Anadolu) evlerle paralellikler göstermekle birlikte mekan isimlendirmelerinde yer yer farklılıklar göstermektedir. Sokakla bağlantılı cümle kapısından geçilerek girilen "havuş"un yanında tandırlık, erzak deposu ve çardak görevi gören ağaç altı oturmalıklar yer almaktadır.

Proje alanı;
Kentin dışında ama kentten gelen ana ulaşım aksı ile kesiştiği noktada kentin gelişim alanı olma potansiyeline sahiptir. Tarihsel süreklilik ve kültürel sürdürülebilirlik planlamanın temelini oluşturmuştur. İlkesel ve kentsel tasarım kararlarında alan bütüncül planlama yaklaşımı ile tüm kent düşünülerek tasarlanmıştır. İlkesel tasarım şemasında tarihi, kültürel değerler önemli veriler olarak değerlendirilmiştir. Projede bu verilerin meydan konseptinde özümsenerek kentliye sunulması hedeflenmiştir. Kentin makroformu ile tutarlı fiziksel ve sosyal bütünlük sağlanmış, geçmişi geleceğe taşıyan çağdaş bir tasarım önerilmiştir. İlkesel tasarım ölçeğinde kent bütünlüğünün korunması, kentin içerisinde rotaların oluşturduğu sokaklar; insana dair kavramların, eylemlerin zamanla oluşmuş duraklar meydan, oluşumu devam etmekte olan bir organizmadır mahalle. Bir anlamda mekanların ördüğü ilişkiler ağıdır mahalle ve kent. Bu ilişkiler ağı içinde, kıyısında kalan her alan kentleşme potansiyelini içinde barındırır. Dinamik, sınırsız, büyük, gerçekte var olmayan hayalin, algılanabilir, biçimsel mekana dönüşümü; bir anlamda var olan doğal örtünün izlerinin, ana strüktüre dönüşmesi, alanı kentselleştirebilecek ilk müdahale o yöreye, coğrafyaya ait var olan izleri taşımış olmaktadır. Tariflediği izin doğrultusunda yürümeye dayalı kesintisiz bir rota çizmektedir. Yürüme eylemi uygun bir yer bularak durmaya hazırdır. Bu aksların, takılı meydanlarla kesintiye uğratılması, mevcut rota dahilinde farklı programatik alanların oluşmasını sağlıyor. Çevreleyen yapılar mahalle ve meydan arasında bir arayüz oluşturuyor. Süregelen hareket ve duraksamalar hattı, formel yapısını metaforik olarak, mahalle içinde duraklama dinlenme alanları ile sonlanarak toplumsal mekanı kurguluyor. Proje alanı; planlanan komşu mahalleler ile birbirine bağlanan ana strüktürden bağımsız olarak konumlanan kamusal yapılar, ve çevresindeki izlerle, kent belleğinde landmark olabilme potansiyelini taşırken, kente dair bir imge bırakacaktır.

Kamusal alanlar ve yaşam alanlarının alt yüzeyindeki gridal sistemin, kent merkezinden gelen organik doku, moduler tasarım, yapılabilirlik ve maliyet ile kesişimi geçmişin geleceğe uzantısı şeklinde yorumlanmıştır. Meydanlar bu tarihi şehre geçmişin izlerini, bugünün yaşantısını ve geleceğin beklentisini bir çizgide buluşturan; kentin kimliğini güçlendiren ve kent yaşamını zenginleştirecek ticari unsurların yer aldığı mekanlar olarak tasarlanmıştır. Mahalle kentsel gelişim senaryoları içinde yeni bir yaşam biçimi ve çağdaş yapısıyla geleceğe gönderme yapmaktadır.

İnsan Ölçeği
Alanın insan ölçeğine indirilmesi ile büyük alanların efektif kullanılmasını sağlamak hedeflenmiştir. İnsan ölçeğine indirmek iki şekilde ele alınabilir: Mahalle içerisinde oluşturulan sirkülasyon ağı ile insanların yorulmadan kat edebileceği mesafeler yaratılıp,

konforlu bir ulaşım ağı oluşturulmalıdır. Uluslararası standartlara göre bu mesafe 400 m olup 5 ile 10 dakikalık yürüyüş ile ulaşılabilen odak noktaları (meydan) tasarlamak önceliklidir.

Meydanlar ile oluşturulan odak noktaları etrafında tasarlanan çevre ile yapılaşırken, insanlara nefes alabilecekleri yeşil alanlar parklar bahçeler sunulmuş projede mahalle bağlarını güçlendiren ortak mekanlarla entegrasyon sağlanmıştır.

Proje alanının eğimli yapısını ve topografyayı kullanan bütünleşik bir tasarım yapılmasıyla alanın değerini arttırmak, maliyetini azaltmak hedeflenmiştir.

Meydan kullanımı

Meydan insanın kentsel mekanı nasıl kullanabileceğini keşfettiği ilk alan olarak, yüzyıllardan beri kentin kendi kendini teşhir ettiği mekansal düzenlemelerle etkinlik göstermiş ve toplumsal deneyimlerin kazanıldığı mekanlar olma özelliğine sahip olmuştur. Yüzyüze iletişimin en çok yaşandığı, kent ve toplum kimliğinin oluşumunda en etkin mekanlardır. Meydanlar içinde bulundukları kentin kimliğini oluştururken aynı zamanda fiziksel ve sosyal çevreyi geliştiren çeşitli etkinliklerin de merkezi olmuşlardır. Projede değişen tasarım anlayışının bir yansıması olarak, meydan yalnız toplanma dağılma işlevi için değil, aynı zamanda çevre ilişkilerini özümseyerek kentsel çekim merkezi niteliğinde gündüz gece yaşanabilecek, portatif kullanımlara olanak sağlayan, çağdaş tasarım anlayışını yansıtırken geleneksel mahalle dokusunu yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Meydan kolay erişilebilir, aktiviteleri ile çağımızın gereksinimlerine cevap veren, sosyal yönden güçlü ve kimlikli bir yapıda ele alınmıştır. Meydanın kent içi meydanlardan farklı olarak alt meydanlarla bağlantılı bir örgü oluşturması komşuluk birimleri arasındaki bağın kuvvetlenmesi açısından en önemli potansiyel olarak değerlendirilmiş, bu bağ mahalle tasarımının tamamına yayılmıştır.

Tasarım kararları

Projede çağdaşlıktan uzaklaşılmadan, kentin tarihi ve kültürel değerlerine bağlı kalınarak bu değerlerin gelecek kuşaklara aktarılması hedeflenmiştir.

Mahallenin kentle bağlantısı çok net tanımlanmış, kendi içinde komşuluk bağlarını güçlendirmeyi hedefleyen ağ yapısıyla kentle olan bağını güçlendirilmiştir.

Bölge genelinde yapı karakteri benzer özellikler göstermektedir. Konut yapıları avlulu olup avlu içinde yapı kullanılmaktadır. Mahalle ölçeğinden bölgeyi incelediğimizde meydan çevresinde toplanan yapılar komşuluk birimleri oluşturmaktadır.

Tasarım aşamasında geleneksel değerleri taşıyan insan odaklı tasarım fikri benimsenmiştir. Çevresel veriler analiz edilmiş Muş kepenek bölgesi ve Muş şehir dokusu incelenmiştir bölgeye ait bir proje üretmek için geleneksellik mimari projede göz önünde bulundurulmuştur. Bölgedeki geleneksel mimari incelendiğinde o bölgeye ait taşın cephede kullanılmasına karar verilmiştir. İnsan ölçeğinden bakıldığında gözü yormayan birbiri ile etkileşim halinde bir tasarıma yönelinmiştir. Arazinin eğimli olması ve boyutları teraslar ve sedli bir plan geliştirilmesini sağlamıştır. Eğim eğrileri ana planlama faktörleridir; eğim aksına paralel bahçeler projenin üçüncü boyutta hareketlenmesini sağlamıştır.

Kamusal meydana geldiğinde çok çeşitli aktivitelerin yapıldığı bir toplanma alanı, yeri geldiğinde de mahalleyi kente bağlayan önemli bir eklemlenme (artikülasyon) noktası olacaktır. Tasarım kentin kimliğini taşıyan ona bağlanan bir alt birimini vurgulamaktadır. Meydanlar gün boyunca ve mevsimlerle değişen esnek bir kullanımına uygun, interaktif bir kamusal mekan olarak tasarlanmıştır.
Meydanın planlanması gün içinde farklı zamanlarda beklenen kullanımlara ve güneşle olan ilişkisine dayalıdır. Meydanın kent içi meydanlardan farklı olarak kentten gelen yayayı mahalleye bağlayan aktarma gibi önemli bir işlevi vardır.

Meydan çağdaş yapısıyla geleceğe göndermede bulunmaktadır. İnsan üzerinde iyi ve rahatlatıcı bir etki bırakacak meydanın geleneksel meydan anlayışında olduğu gibi bütüncül bir mekan olma özelliğini taşıması gerekir. Tasarımda meydanın tanımlanmasını ve rahatlatıcı etkiyi mahalle etrafında kesintisiz dolanan ring sağlamaktadır. Kent bağlantılarından gelenler alana ulaştığında meydanı çevreleyen yapılarla karşılanmakta, yönlendirilmekte, çeşitli aktiviteler ve dinlenme mekanları ile buluşturularak meydana ulaştırılmaktadır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

16 _ NO'LU PROJE

Tasarımda kısmen monotonluk mevcut. Alan genelinde aynı tasarım şeması kullanılmış. Muş'u yansıtan bir doku ortaya çıkmamış; tercih edilen mimari çözüm dili de Muş'a özgü bulunmamıştır. Doku çalışması yapılmakla birlikte mahallenin temel bileşenleri olan alt bölgeler tanımlı değildir. Yürüme mesafesinde geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnaf ticari birimleri ile mescit gibi donatılara yer verilmemiştir. Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile iyi ifade edilebilmiştir. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Mahalle kurgusu başarılı bir şekilde oluşturulmuş olması ve kütle tasarımları olumlu bulunarak proje 3. Elemede 3. lük ödülüne layık görülmüştür.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

71539

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

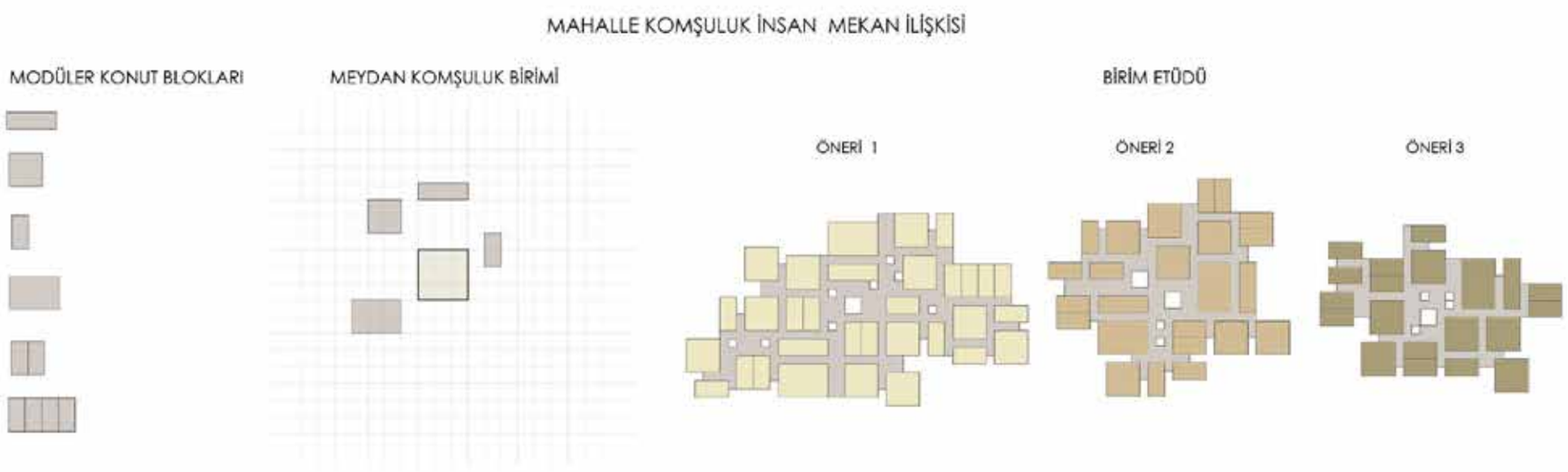

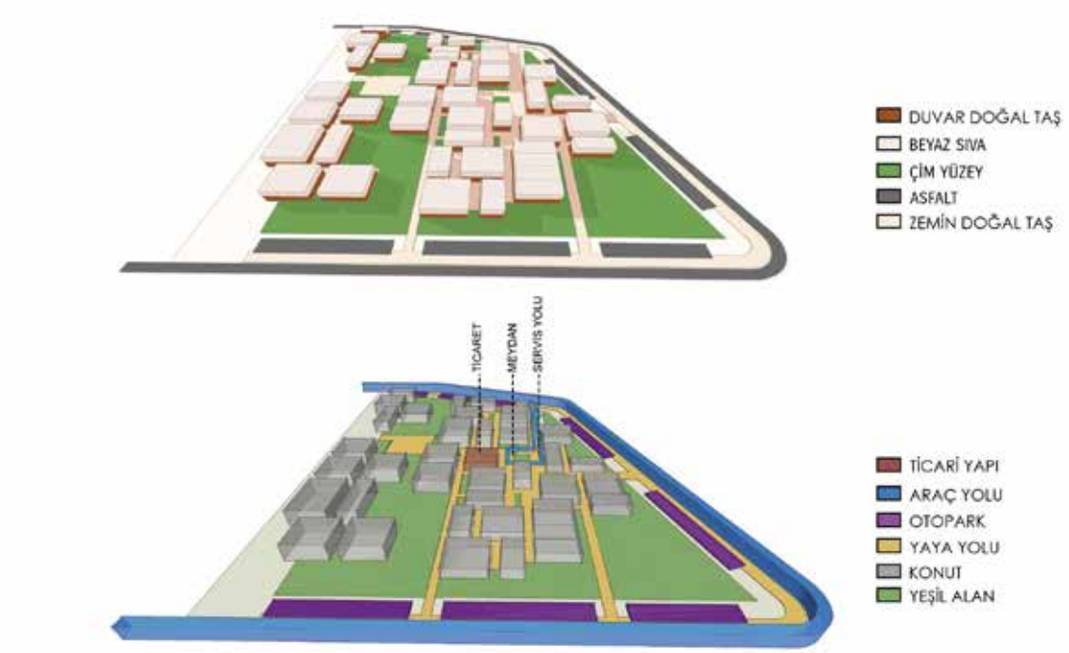

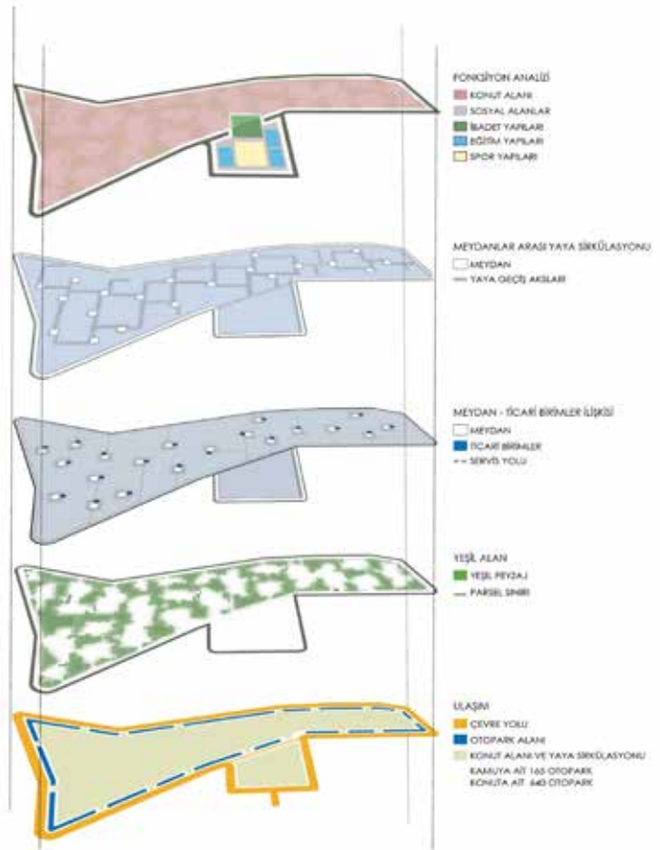

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

T.C. BAŞBAKANLIK TOKİ TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI

EMLAK KONUT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş. T.C. BAŞBAKANLIK TOKİ İŞTİRAKİDİR

71539

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

ULUSAL MİMARİ

15837

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Planlama ilkesi;
Günümüz şehirlerinde geleneksel doku bozulması, tekil yapı ölçeğinden öte planlama ilkeleri ile ilişkilidir. Bütün olarak planlanacak alan şehrin geleceğe yönelik gelişmesinde yön gösterici bir yapıya sahip olacaktır. Şehrin ana kimliğini doku oluşturmaktadır. Bu dokunun ölçeği küçüldükçe yapıya ve dolayısıyla konuta ulaşılmaktadır. Gerekli donanımların bir bütün olarak değerlendirildiği, geleneksel mahalle kavramının vurgulandığı ancak tasarımın üst ölçekte planlı bir şekilde yürütüldüğü düzenli bir sistematiğe gereklilik vardır. Şehir kimliğini oluşturan temel unsur olarak yapı gelmektedir. Yapısal üretim bütünlüğü şehrin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Aynı zamanda planlama gelişebilir ve üreyebilir bir biçimde tasarlanmıştır.

Tasarım oluşumu;
Tasarımın ana çıkış noktası farklı gelir gruplarından insanların bir arada yaşadığı, komşuluk yaptığı, ortak sosyal alanlarda buluştuğu bir sistem oluşturmaktır. Sistem oluşturulurken alanın bize temel olarak verdiği güneş düzenleme ve iklim verileri ana kriterler olmuştur.

Alanın tamamı güneş yönlenişine göre 6x6 gridal bir sisteme ayrılmıştır. Ada içi ulaşımları bu gridal sistemden oluşturulmuş ve her bir adaya güneşten daha fazla yararlanma ve gölge yönüne göre konut yerleşimi yapılmıştır. Konutların tamamı avlularıyla beraber güneye yönlenecek şekilde yerleştirilmiştir ve tamamı gridal sisteme göre üretilmiştir. Bu durum, hızlı üretim ve taşıyıcı sistem açısından birçok kolaylık sağlayacak nitelik kazandırmıştır.

Toplumsal kültür ve "ev" yaşayışına bakıldığında mahremiyeti ön planda tutan anlayış hâkimdir. Dolayısıyla negatif iklim şartlarından koruyacak, maliyeti düşürecek, mahalle birlikteliği sağlayacak ama mahremiyeti destekleyecek bir sistem ile müstakil çözüm önerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Plan Tipleri;
Tasarım geleneksel ev tiplerindeki yerel mimari çözümler analiz edilerek karakteristik biçimler (avlu,eyvan,vs..) ilkesel olarak esas alınmış ve komşuluk ilişkileri göz önünde bulundurularak günümüz konfor koşullarına göre çözümlenmiştir.

Üst ölçekli planlama kararlarını ilksel olarak belirledikten sonra konut planlarında yapım kolaylığı açısından belli bir ev tipi oluşturulmaya çalışılmıştır. Her bir ev aynı modülün çoğaltılması şeklinde oluşturulmuş bu durum yapım ve üretimi hızlandıracak bir özellik olarak projeye eklenmiştir. Temelde 3 tip konut üretilmiştir. Birinci tip konutta bloklara bir iç sokak ile ulaşılmaktadır. Bu sokak yeşil ve sert zemin ile donatılmış ancak üst kotu sert yağışlar ve yoğun güneş ışınlarından koruyacak şekilde ana bir örtü ile kapatılmıştır. Bu durum her bir konutu müstakil olarak oluşturmayı sağlamakla beraber bir apartman konforunu da yakalar nitelik kazandırmıştır. Bir çatı altında toplanan her bir konut mahallenin komşuluk ilişkisini sağlarken iklimin negatif etkilerine karşı da bir koruma ve aynı zamanda birliktelik sağlama niteliği oluşturmuştur.

Bir çatı altında toplanan ailelerin ortak kullanım alanları geliştirilmiştir. Modüler bir sistematikle tasarlanan konut birimleri 1+1, 2+1, 3+1 birimler şeklinde oluşturulmuştur. Gene aynı ada içerisinde oluşturulan ikinci konut tipi kısmen daha apartman niteliği taşımaktadır. Bir arada aynı avlu alanına bakan bu birimler ada içerisinde bulunan ortak sosyal alanlarda birleşmektedir. Bu alan her gelir grubundan ve her sosyal statüden aileyi bir araya getirecek niteliktedir. Bu alan aynı zamanda günlük ticari ihtiyaçları karşılayacak nitelikte tasarlanmıştır. Adalar içerisinde çocuklar için oyun alanları, büyükler için kıraathane diyebileceğimiz toplanma mekanları içermektedir. Bu alanlar kapalı, yarı açık ve açık olacak şekilde tasarlanmıştır.

3. plan tipi daha müstakil konutlar niteliğinde geniş ailelerin yaşayabileceği nitelikte tasarlanmış ve adanın merkez noktasında sosyal alanlara yakın bir biçimde yerleştirilmiştir.

Alanda alt birim 6x6 olacak şekilde gridal bir sistemde parçalanmış ve bu oranın çeşitli şekillerde bir araya gelerek çoğalması ile modüler bir şema oluşturulmak istenmiştir. Oluşan 6x6 gridal sistemle planlar çoğaltılmış ihtiyaç programında belirtilen konut alternatifleri bu şekilde üretilmiştir.

Sosyal Alanlar;
Mahalle mescidi olarak düşünülen cami;kullanılan yapı malzemeleriyle beraber düşünülmüştür. Sosyal donatı alanı olarak bırakılmıştır. Gelişime açık olarak görülen konut bölgeleri ile etkileşim sağlayacağı öngörülmüştür.

Meydan alanın her noktasına eşit mesafede ve etrafına sosyal yapılar tasarlanarak kültürel bir toplanma alanı oluşturulması amaçlanarak tasarlanmıştır.

Çok amaçlı salon olarak düşünülen yapı; düğün, tiyatro ve sinema gösterimi yapılabilecek şekilde tasarlanarak bölge halkının önemli bir ihtiyacını karşılaması amaçlanmıştır.Proje arazisi içerisinde ticaret aksının devamında kütüphane birimi yer almaktadır. Birimin girişinin hemen önünde açık bir meydan oluşturulmuştur. Kreş, okul, konferans salonu bağlamından ayrık nizam olacak şekilde gene aynı bölge içerisinde tasarlanmıştır.

Alanda ilk, orta ve lise öğretimine hizmet verecek olan okul yapıları tasarlanmıştır. Konut adedi ve yaşayan insan sayısına göre belirlenen şehircilik kriterlerinin biraz üzerinde sınıf adedi ve birimlerine sahiptir.Bu durum alanın genişletilmesi ihtimalinde ihtiyacın karşılanmasını hedeflemektedir.

Proje alanında oluşturulan ana aks düzenine dik yatay aks önerilerek geçirimli bir alan oluşturulması amaçlanmıştır. Ana ticaret birimi bölge iklim kriterleri göz önüne alınarak kapalı, yarı açık ve açık ticaret birimlerini içerecek şekilde tasarlanmıştır. İçerisinde restaurant, cafe, giyim, kitap ve ticaret birimlerini içermektedir.

Sosyal ve ticari alanlar arazinin her noktasından eşit mesafede ulaşılabilecek bir noktasında toplanılarak yerleştirilmiştir. Bu durum proje arazi alanının büyütülerek artırılması durumunda komşu parsellere de aynı mesafenin sağlanmasına hizmet eder bir durum sergilemektedir. Aynı zamanda sistematik bir şekilde bir arada değerlendirilen yapı grupları bakım, onarım ve üretim maliyetlerini azaltacak ve ekonomik kullanım kolaylıkları sağlayacaktır. Tüm alan için teknik hacimlerin belli bir noktada toplanarak dağılması öngörülmüştür. Az katlı yapılarla araziye yayılan planlama ile insanı ezmeyen insanla barışık bir tasarım hedeflenmiştir.

Geliştirilen 6x6 aks sisteminin oluşturulması ile konut çeşitliliğine de altlık sağlanmıştır. Öyle ki bir birimde 1 adet (6x6) 1+1 konut, 2 adet (6x6) 2+1 konut, 3 adet (6x6) küçük 3+1 konut 4 adet (6x6) büyük 3+1 olarak yer almaktadır.

Geleneksel yerleşim incelendiğinde konutların büyük ya da küçük oluşları fark etmeden birbirine değmediği fakat etkileşim içerisinde olmaktan da kaçınmadığı (komşuluk) gözlenir. Bizde projemizde geliştirilen 6x6 aks sisteminde, konutların birbirine değmemesine ama bir örtü (çatı) sistemiyle de birbirine bağlanmasını sağladık. Birimler arası 6x6 boşluklar bırakılarak yeşili kontrollü bir şekilde yerleşimin içerisine çekerek, daire girişlerinin bulunduğu koridor (geçiş sistemi) da bulunan yeşille bütünleştirmek istedik. 6x6 kütlesel tasarım ve 6x6 şeklinde üretilen birimler arazi yönelişi (çevre, iklim) ve eğim açısından yukarıda grafikte anlatıldığı üzere 6x6 nın 1 kenarı, 2 kenarı ve veya 3 kenarı sağır yüzey olarak değerlendirilerek araziye çevresel, iklimsel ve eğim açısından yerleşmesini kolaylaştırmıştır. Üremeye ve gelişmeye hem zeminde hem de eklenen veya daha fazla eklenebilecek katlarda varyasyonlara rutini bozmayacak şekilde imkan tanımaktadır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

123 _ NO'LU PROJE
Vaziyet planının daha iyi kurgulanabilir, tasarım kurgusunda geleneksel değerlerle daha özgün ilişkiler kurulabilir olmasına rağmen, yaya ve bisiklet yolunun ana omurga olarak ele alınması, mahallelin her köşesine erişilebilirliğin sağlanması ve Muş'a özgü lâleleri yetiştirmek üzere hobi alanı önerilmesi başarılı bulunmuştur. Konut mimari dokusu yöre mimarisinden yansımalar / izler taşımaktadır. Binaların tasarımında, bölgeye özgü detaylar ve malzemeler kullanılmıştır. Mahalle birlikteliği sağlanırken müstakil konut çözüm önerileri ile mahremiyetin de desteklenmesi olumlu bulunmuş ve blok içi sokakların tasarlanması, bu yolların ışık ile ilişkisi beğenilmiştir. Proje 3. Elemede 1. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

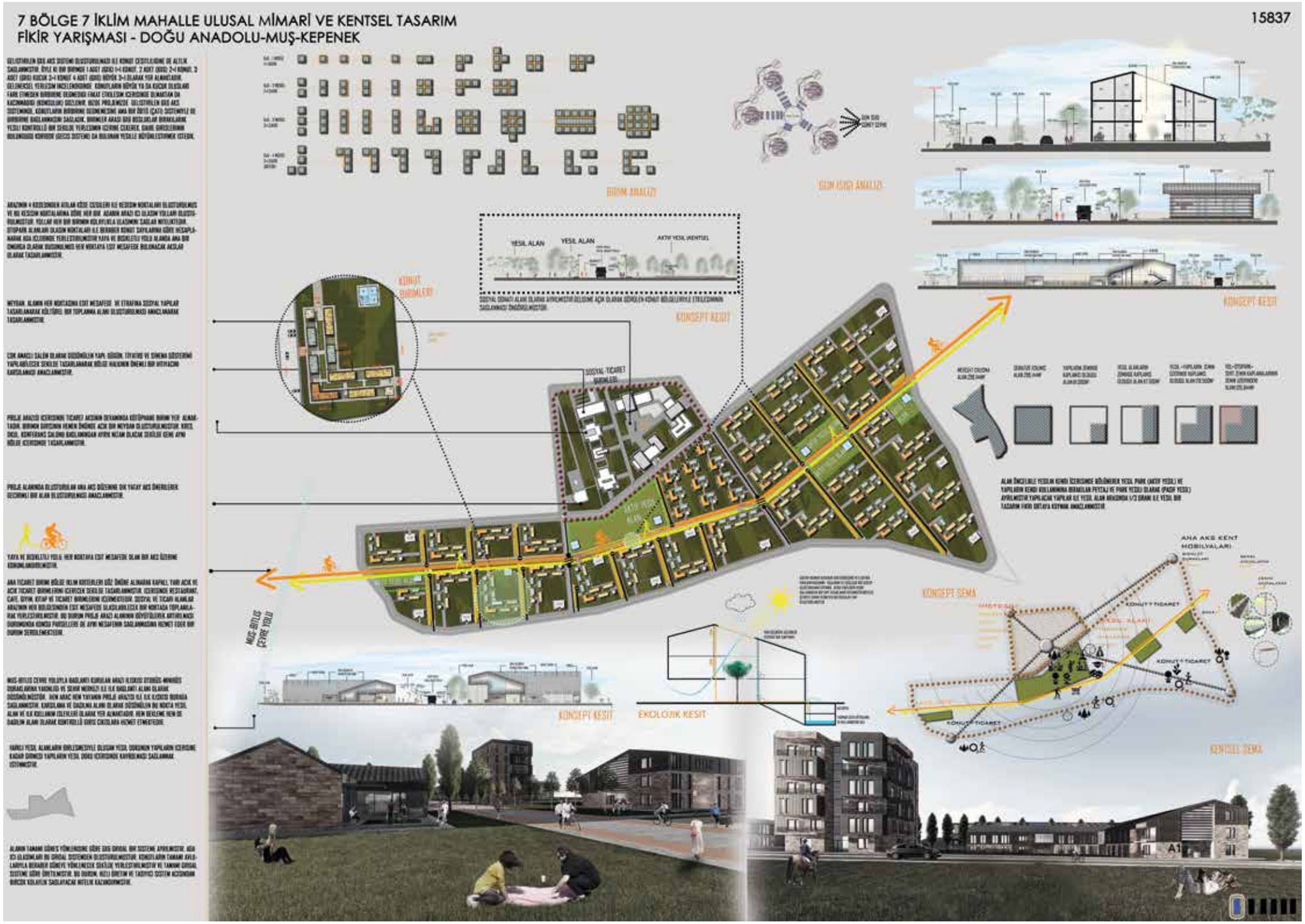

YARIŞMA ALANI
MUŞ KEPENEK

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

15837

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

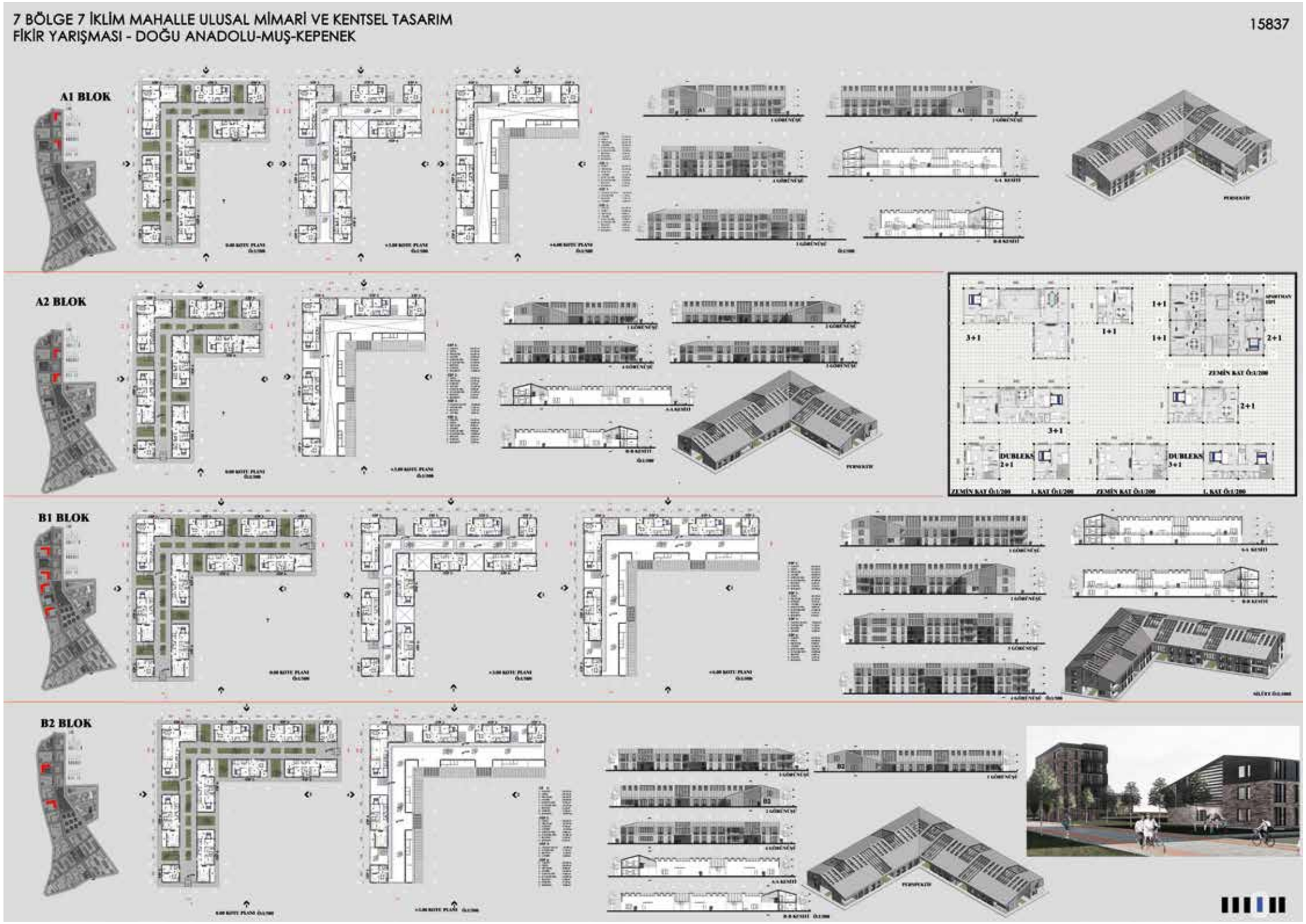

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

15837

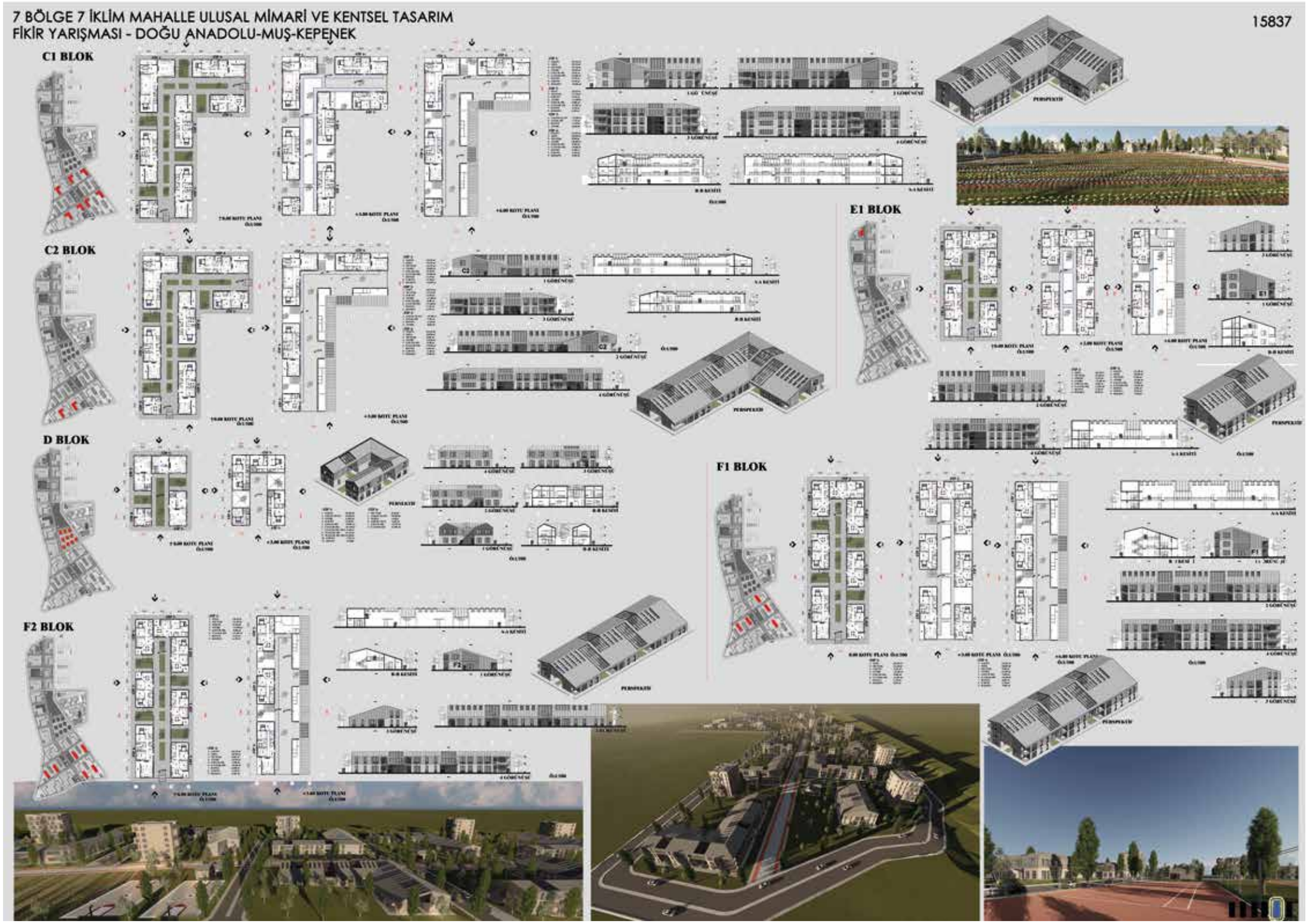

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

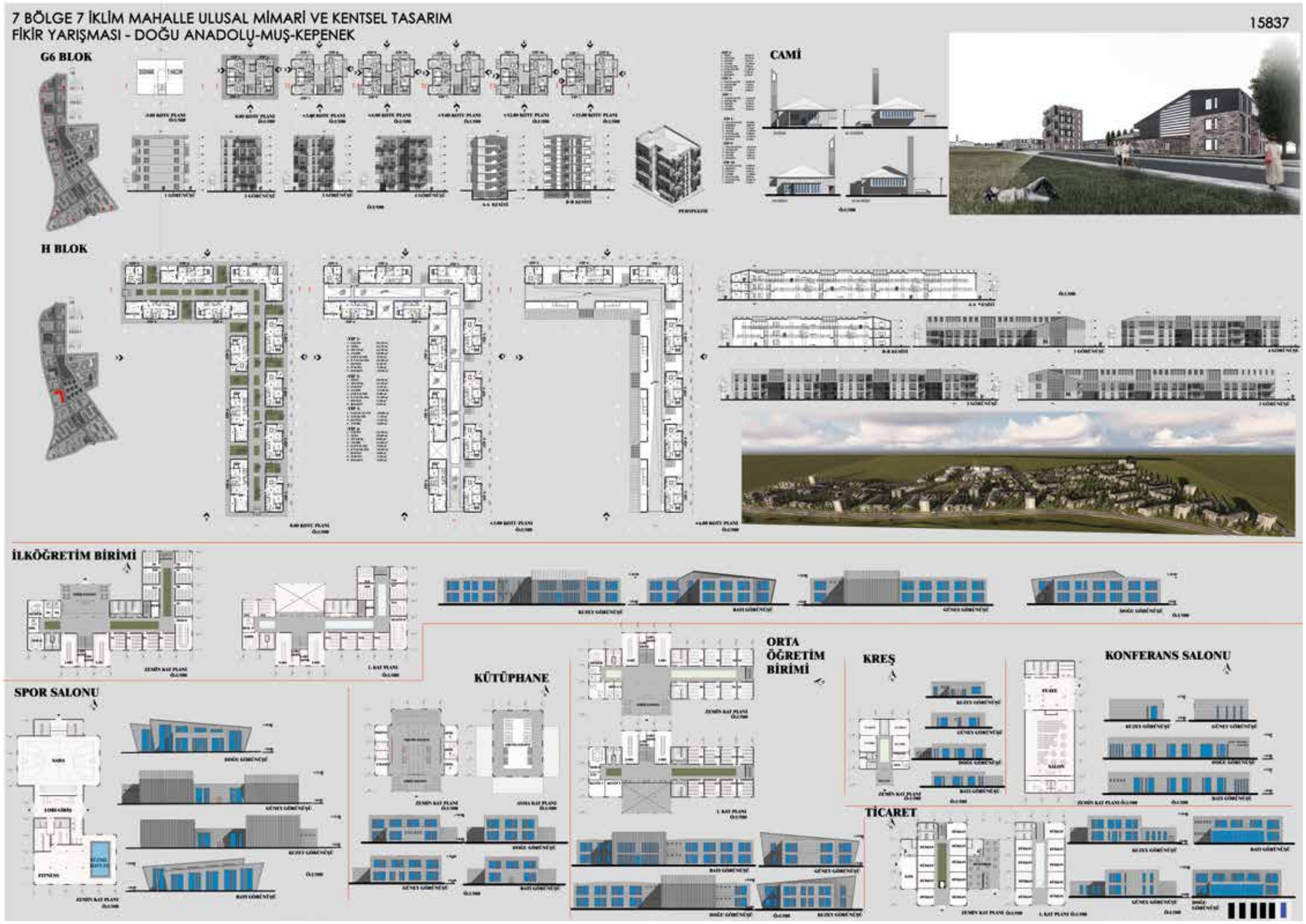

48261

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

TASARIM FİKRİ VE AMAÇLAR

Muş kentinin içinde bulundu(konut gelişme bölgesi) ğu karasal iklim ve coğrafi şartlar kentsel ve yapı ölçeğinde -20 derece sıcaklığa düşen ve karlı hava şartlarında yaşanabilir mekânlar tasarlanmasını gerektirmektedir. Karasal iklim nedeniyle yaz aylarının sıcak olması bu şartlara da uygun yapılı bir çevre tasarım arayışına yönlendirmiştir. Diğer yandan günümüzde kentlerde iklime uygun olmayan, sosyal etkileşime olanak vermeyen yapılar ve kentsel doku üretimi bir sorun olarak durmaktadır. Önerilen tasarımda bir yandan iklimsel koşullara diğer yandan sosyal ihtiyaçlara yanıt verebilecek bir mahalle ve yapıların nasıl bir kurguya, ölçeğe, dokuya ve biçime sahip olması gerektiği araştırılmıştır.

Kentsel ölçekteki konumu incelendiğinde; proje alanı Muş kent merkezine yaklaşık 5 km mesafede, Muş Bitlis karayolunun yaklaşık 500 metre güneyinde yer almaktadır. Kentin bu bölgesinde parçalı, dağınık ve çeşitli işlevleri kapsayan bir gelişme sürmektedir. Proje alanı, kuzeyindeki konut alanı olarak planlanmış 70 hektarlık bir konut gelişme bölgesinin bir parçasını oluşturmaktadır. Tasarım önerisinde mevcut konutlar ve kuzeydeki konut gelişmeleri dikkate alınarak uzun vadede geniş bir mahalle oluşacağı kabul edilerek yol sistemi ve kentsel kullanımlar önerilmiştir.

KENTSEL TASARIM YAKLAŞIMI VE ÖNERİLERİ

Kentsel mekânların kış aylarında kar yağışı ve -20 dereceyi bulan soğuk hava nedeniyle karlı ve buzlu olması, kamusal mekân kullanımını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle kentiler kısıtlı düzeyde kamusal mekânı kullanmakta, kapalı mekânlarda zaman geçirmektedir. Bu koşullarda sosyal etkileşimin de kısıtlı düzeyde kalması olağandır. Diğer yandan yapı ölçeğinde mekanik iklimlendirme hem maliyetlidir hem de sürdürülebilir bir çözüm değildir ve tekil yapıyla sınırlıdır. Soğuk iklimin yaşandığı kentlerde tarihi konut dokusu, bitişik düzende, yarı kamusal mekânlar çevresinde organize olmuş, kalın duvarlarla inşa edilmiş yapılar ve yapı kümelerinden oluşmaktadır. Bazı bölgelerde 3 metreyi bulan kar kalınlığı nedeniyle yaya ulaşımı kar altında kazılan tünellerle sağlanmaktadır. Geçici ancak fikir verici olan bu çözüm kamusal mekân tasarımında başlangıç noktalarından biri olabilir. Kış aylarında kar sorununa kentsel düzeyde çözümler bulan çeşitli tasarım önerileri bulunmaktadır. Örneğin kuzey ülkelerinde yer altı geçişleri inşa edilmiştir.

Muş kentinin özgün koşulları, ekonomik olanakları, mekan ölçeği dikkate alındığında kamusal mekanların ölçeğine ve işlevine uygun bir çözüm aranmış ve bu kapsamda ikinci bir sokak plakası tasarlanması önerilmiştir. Zemin kotunun 3-4 metre üstünde yapıların 1. kat seviyesine denk gelecek bir plaka bir yandan kış aylarında zemini kardan korumakta, yaz aylarında ise gölge sağlamaktadır. Üst kottaki ikinci bir zemin plakası (üst zemin) yapılara ikinci bir giriş olanağı sağlayarak yapı-kamusal mekân ilişkisini arttırmaktadır. Yapı kabuğunun ışık ve havalanma ihtiyacı, açık yarı açık bir mekân olması nedeniyle doğal şartlarda sağlanmaktadır.

Yapı ölçeğinde ise karasal iklimdeki kentlerdeki en önemli sorunlardan biri iklimle ve geleneksel dokuyla uyumlu olmayan ayrık düzende, özgün olmayan kentsel doku ve yapı üretimidir. Bu sorun bir yandan iklimsel koşullara uyumu zorlaştırmakta diğer yandan yapılar arası ve sosyal etkileşimi engellemektedir. Bu sorunlara karşı çözümlerden biri ise bitişik yapı düzeninin kullanımı ile mimari ve kentsel düzeyde yeni bir mekân kurgusu oluşturmaktır. Kentsel mekânda yayaların kullanımına olanak sağlayan, sosyal ve fiziksel anlamı olan sokaklar tasarlanmamakta, bunun yerine standart taşıt yolları tasarlanmaktadır. Sokak, özgün ölçeği, sürekliliği, belirli oranlarda yapı açık mekan ilişkisi olan, sosyal bir mekandır. Tasarım önerisinde sokağın tarihsel anlamının yeniden inşa edilmesine çalışılmıştır. Mahallenin fiziksel planlaması ve tasarımında yukarıda sıralanan amaçlar ve çözüm önerileriyle birlikte nüfus büyüklüğü, işlevler, ulaşım sistemi, arazi yapısı, erişilebilirlik ihtiyaçları dikkte alınarak temel şema oluşturulmuştur. Bu şemaya göre mahallenin kentten erişimi kuzey sınırından başlamaktadır. Kuzey güney yönünde arazinin doğu çeperini tanımlayan taşıt yolunun mahalle iç kesimlerinde yaya ulaşımıyla çakışmaması için çeperde ve yer altında otoparklar ve servis yolları önerilmiştir.

Mahallenin coğrafi merkezinde ise çarşı ve okul yapıları konumlandırılmıştır. Böylece mahalle yerleşkesinde konut yerleşimleri iki alt bölgeye ayrılmıştır. Her bir alt parça arasında ve bu parçalardan merkeze yaya erişimi ise tasarlanan iki katlı yaya ekseni ise sağlanmaktadır. Arazinin doğu sınırında kalan bölge ise belirli zamanlarda kullanılan spor alanlarına ayrılmıştır. Arazinin batı, güneybatı sınırını tanımlayan kuru dere ise yeşil alan olarak planlanmıştır. Bu ilkelere göre mahalle tasarımında kavramsal olarak çizgisel bir yerleşke modeli ortaya çıkmaktadır. Merkezden kuzeybatı ve güneydoğu yönünde 400 metreyi geçmeyen bir yürüme mesafesi içinde kalan yerleşkede yaz ve kış aylarında eğitim, alışveriş, spor, gezinti amaçlı erişimin tamamen yaya olarak yapılması teşvik edilmiştir.

MİMARİ TASARIM ÇÖZÜMLERİ

İklime ve kente yabancı olmayan bir mimari bir model ve dil geliştirmek için bazı verilerin dikkate alınması gerekmektedir. Tarihte geliştirilmiş bazı çözümler ile çağın modellerinin arakesitinde bir çözüm arayışı bazı eşiklere ve referanslara uyulmasını gerektirmektedir. Aşırı soğuk havalar, kar örtüsü, demografik ve kültürel yapı, mali olanaklar ve kullanıcı ihtiyaçları bazı eşikler ve ölçütler tanımlamaktadır. Bunların yanında geleneksel yapıların bazı tipolojik özellikleri yapı karakterini tanımlamaktadır.

Muş kentinde yapılan incelemelerde tarihsel yapılar ile son dönemde inşa edilen yapılar arasında belirgin farklılıklar ve uyumsuzluklar bulunduğu tespit edilmiştir. Mimari tasarımda sık sık karşılaşılan geleneksel/modern paradoksuna düşmeden ne tür çözümler ve öneriler sunulabilir sorusu tasarımı biçimlendirmekte diğer bir referans olmuştur. Yapı ölçeği, kat sayısı, yapı düzeni, yapı kabuğu, çatı formu, pencere oranları, malzeme ve renk arayışı bir yandan tarihsel deneyimlerden yararlanılarak diğer yandan günümüzdeki olanaklardan yararlanılarak çözümlere yönetilmiştir.

Yapıların mekân sıkıntısı nedeniyle yüksek olması, ya da otopark alanı elde etmek amacıyla geniş parsellerde dikey blok çözümleri sorunun temel kaynağına çözüm üretememekten gelmektedir. Temel sorun otomobilin kentte yönetimi ise otoparkların mimari kimliği bozmadan tasarımı için yer altında çözüm ya da bahçe dışında çözümler daha anlamlı sonuçlar sağlayabilir. Bununla birlikte konutta yaşayan kişilerin sokakla, kamusal mekandaki kişi ve manzarayla görsel, işitsel, duygusal ilişkisi yapı yükseklikleriyle yakından ilişkilidir. Az katlı yapılaşmanın ise en önemli sorunu ise düşük yoğunluk ve sosyal yalıtım ve zayıf bir doku oluşturmasıdır. Bu iki uç nokta çözüm arasında bir denge ise bir yandan sosyal etkileşime ve bütünleşik bir doku oluşumuna olanak veren, diğer yandan insanın kavrayabilmesine ve aidiyet duygusuna olanak veren bir ölçek ve biçimde bulunabilir. Bu amaçla olabildiğince bitişik düzende, 2-3 katlı yapı kümelerinden oluşan, sokaklar, avlular, bahçeler tanımlayabilen ve çağın mahalle kavramını tanımlayabilecek bir yerleşke ve yapı biçimleri önerilmiştir.

Amaçlanan mimari ve kentsel karakteri, esas alınan tasarım ölçütlerini sağlayan çeşitli malzeme, biçim ve çözümler olanaklıdır. Günümüzde yapı üretiminde temel malzemelerden biri olan betonun uygun bir kıvamda kullanımı, yalıtımın çatı ve yapı kabuğu ile asgari malzeme kullanılarak sağlanması, pencere oranlarının hem manzara hem de ışık ihtiyaçlarının dengesini gözeten boyutlarda olması gibi kararlar ile yapının temel biçimi elde edilmiştir. Bu biçim farklı konut büyüklükleri, farklı yönlenmeler ve farklı kamusal alanlarla olan ilişkilerine göre ve mekân çeşitliliği sağlayan çeşitli varyasyonlara evrilmiştir. Sonuçta 6 farklı tip konut tasarımı elde edilmiştir.

PEYZAJ TASARIMI

Muş kentinin içinde bulunduğu iklim kuşağı son derece çetin ve farklı uçlarda sıcaklık düzeylerinin yaşandığı bir çevrede peyzaj tasarımı gerektirmektedir. Diğer yandan toprak yapısı da diğer bir sınırlayıcı etkendir. Proje alanının çevresinde doğal bitki örtüsü bozkır örtüsü, çayırlar, soğuk iklime adapte olmuş ağaçlardan oluşmaktadır. Tasarımda açık mekanlar iki gruba ayrılmıştır; yapılı çevre içindeki ve dışında kalan açık mekanlar. Bunun çin Muş İliin iklimsel özellikleri ve florası inelenmiştir.

Muş İli'nin Genel Coğrafi ve İklimsel Özellikleri

Muş ilinde sert kara iklimi hüküm sürer. Sıcaklık -29°C ile +37°C arasında seyreder. Senenin 120 gününde sıcaklık +30°C'nin üzerinde, 120 gün O°C'nin altında olur. Kışın fazla kar yağar. Senelik yağış miktarı 1000 mm ile 350 mm arasındadır. Kışlar çok soğuk ve uzun, yazlar kısa, sıcak ve kurak geçer. İl topraklarının % 53'ü çayır ve mer'alarla, % 11'i orman ve fundalıklarla ve % 33'ü ekili ve dikili alanlarla kaplıdır. Ovalar bozkır (step) görünümündedir.

Kış Peyzajlarında Bitkisel Tasarım İlkeleri ve Muş-Kepenek Mahalle Peyzajı Oluşturulurken Dikkat Edilmesi Gerekli Hususlar

Kış kentlerinde bitkisel ve yapısal elemanlar yoğun olarak iklimin olumsuz etkilerine maruz kalmaktadır. Muş ilinde bitki gelişimini sınırlandıran faktörler arasında iklimin rakıma bağlı ekstrem değerler göstermesi ilk sırayı almaktadır. Bu faktörler arasında,

- vejetasyon döneminin kısa olması
- yağışın vejetasyon dönemindeki yetersizliği
- düşük nem buna bağlı bitkinin fazla su isteği, topraktaki nemim hızlıca kaybolması
- erken baharda rüzgarın olumsuz etkisi yanı sıra, yaz aylarında rüzgarın ortamdaki nemi uzaklaştırması
- kış aylarında don çukurlarının oluşması
- bitki yüzeyinden olan aşırı terleme ve su kaybı
- özellikle gece gündüz sıcaklık farkının ortalama 15-20 derece civarında olması, kış aylarında donma-çözünme sayısındaki fazlalığı
- erken baharda gündüz ısınan havanın akşam saatlerinde aniden soğuması ve bitki fizyolojisine olan olumsuz etkileri, gövde kabuğunun yarılması
- topraktaki geç ısınmaya bağlı olarak beslenme yetersizliği, erken yağışlardan yeterince yararlanamama, kök gelişiminin gecikmesi sayılabilir.

Yukarıda verilmeye çalışılan birçok olumsuz faktöre rağmen Muş gibi soğuk iklime sahip illerde peyzaj çalışması yapılabilir, uygun bitki tür ve kompozisyonları ile etkili görünümler elde edilebilir. Kış bahçelerinde veya kış peyzajlarında bitki türleri seçiminde; yöresel ve lokal iklim verileri çok iyi analiz edilerek, bitki türleri tespit edilmelidir. Amaca uygun olarak bu bölgelerde yetişebilen bitki türleri en önemli peyzaj karakterleri dikkate alınarak kullanılmalıdır. Soğuk iklim bitki türlerinin en belirgin peyzaj karakter değerleri aşağıda sınıflandırılmıştır.

Rüzgar perdesi veya sınır ağacı olarak hızlı gelişen bitkiler; Populus alba, Populus balsamifera, Populus nigra Italica,

Kokusu ile etkili olan bitkiler ; Eleagnus angustifolia, Ribes aureum, Robinia pseudoacacia, Syringa vulgaris, Philadelphus coronarius

Çiçeği ile etkili olan bitkiler; Robinia pseudoacacia, Robinia x hispida, Syringa vulgaris, Ribes aureum, Philadelphus coronarius, Viburnum opulus, Craetegus laeviagata, Rosa canina, Forsythia intermedia, Prunus'lar, Malus türleri, Rosa türleri, Laburnum vulgare, Aesculus hippocastanum, Sambucus nigra, Spirea wanhouthei, Spirea japonica

48261

Meyvesi ile etkili olan bitkiler; Viburnum opulus, Sorbus aucuparia, Rosa canina, Berberis thunbergia, Malus türleri, Prunus türleri, Crategus monogyna, Ribes petreum

Gövde ve sürgün rengi ile etkili olan bitkiler; Betula türleri (beyaz gövde ve dal rengi ile),Cornus alba Sibirica (kışın kırmızı sürgünleri), Cornus alba Elegantissima (kışın sarı sürgünleri)

Salkım formu ile etkili olan bitkiler: Salix babylonica, Betula verrucosa Youngii, Salix caprea Hemolock, Morus alba Pendula, Ulmus glabra Pendula, Sophora japonica Pendula, Prunuus cerasus Pendula
Küre formu ile etkili olan bitkiler:Acer platanoides Globosum, Robinia pseudoacacia Umbraculifera, Prunus x sistena, Malus hybrida(tijli), Prunus ceracifera Pissardii Nigra(tijli)

Sütun formu ile etkili olan bitkiler:Juniperus chinensis Stricta, Juniperus virginniana Skyrocket, Juniperus virginniana Blue Arrow, Thuja occidentalis Smaragad, Thuja occidentalis Aurea Pyramidalis, Pinus nigra pallasiana Pyramidata, Picea glauca Conica

Yaprak rengi ile etkili olan bitkiler; Yaz boyunca bordo ve kırmızımsı yaprak renkli olan bitkiler(Acer platanoides Crimson King, Berberis thunbergia Atropurpurea, Prunus ceracifera Piisardi Nigra, Cotinus coggygria Royal Purple, yaz boyunca sarı yapraklı bitkiler (Gladitshia triacanthos Sun Burst , Robinia pseudoacacia Frisia), sonbaharda kırmızı ve pembemsi yaprak renkli bitkiler (Viburnum opulus , Cornus alba Sibirica, Pyrus calleryana, Prunus domestica ,Parthenocisus quenquefolia, Rhus typhina, Euonymus alatus, Quercus rubra, Sonbaharda sarı renkli yapraklara sahip bitkiler (Acer platanoides, Acer psedoplatanus, Acer sacharinum, Betula verrucosa, Fraxinus americana, Ulmus glabra, Populus alba, Salix babylonica, Cornus alba Elegantissima, bazı prunus türleri),sürekli mavi yaprak renkli bitkiler (Picea pungens kültür formları, Abies concolor, bazı ardıç türleri ve kültür formları)

En heybetli bitkiler; Salix babylonica, Populus alba, Robinia pseudoacacia, Ulmus glabra.

Kış manzarası oluşturan bitkiler; Kar yağdıktan sonra bütün iğne yapraklılar, kar içerisinde özelikle süs kızılcıklarının sarı ve kırmızı sürgünlü kültür formları, Betula, Ulmus, Crategus dal ve gövdelerinin kar ile uyum ve zıtlığı, kırağı zamanında salkım ve sütün formlu bitkilerin kaligrafik görüntüsü,

Muş-Kepenek Mahalle Alanı İçin Öneri Bitkisel Tasarım Kompozisyonları
Kış kentlerinde kentsel mekanlar ve yakın çevresinde en önemli ağaç türlerinden birisi hiç şüphesiz huş ağaçlarıdır. Soğuklara dayanıklı, kar yüküne dayanıklı elastiki dallanması, formu, yaprak rengi, kışın kaligrafik hafif dokulu yapısı ile soliter/tek başına kullanılabileceği gibi bir çok bitki türü ile değişik kompozisyonlarda bitkisel tasarımlar elde edilebilir.

Betula verrucosa + Cornus alba Sibirica: En etkili peyzaj karakteri sonbaharda üstte beyaz gövde ve dal, sarı yaprak (huş), altta kırmızı bordomsu yaprak rengi (süskızılcığı), kışın altta etkili kar içerisinde kırmızı sürgün, üstte beyaz kaligrafik hafif doku. Bu tasarım yaya yolları, ulaşım aksları, orta refüj gibi sınırlandırıcı ve yönlendirici mekanlarda daha çok tercih edilebilir.

Pinus slyvestris (Picea ve Abies türleri) + Betula verrucosa: Sonbaharda sarı yaprak rengi ile buna fon oluşturan iğne yapraklılar, mekan etkisi, kar manzarası, kitle boşluk uyumu. Daha çok geniş çim alanlarda, koruluklarda ve ana akslarda kullanılabilir.

Betula verrucosa + Berberis thunbergia Atropurpurea: Yaz boyu bordomsu yaprak ve beyaz gövde ile etkili. Sonbaharda altta kırmızı yaprak, üstte sarı yaprak ile dikkat çekerler. Yürüme yolları, kaldırım kenarları, iki mekanı ayıracak alanlarda etkili görünümler sunar.

Betula verrucosa + Juniperus chinensis Pfitzeriana: Özellikle eğimli geniş alanlarda, refüjlerde ve bir deseni ortaya koymak amacı ile geniş çim alanlarda yıl boyu görsel peyzaj kalitesini artırırlar. Betula verrucosa + Viburnum opulus;Kartoplarının erken baharda çiçeklenme döneminde beyaz çiçeklerle beyaz gövdeli huş ağaçları harmoni oluşturur iken, sonbaharda pembemsi kırmızı yaprak renkleri (kartaopu) ile sarı yaprak renkleri (huş) kompozisyonu, kış başlangıcında ve kışın etkili kırmızı meyveler (kartopu) ile kar örtüsü ve beyaz gövdeli huş ağacı peyzaja canlılık kazandırır.
Kalligrafik ağaç+Süs Kızılcığı+yer örtücü ardıçlar; Küçük mekanlarda, bina girişlerinde, algılanabilen eğimli yüzeylerde, meydan ve kavşaklarda, üst kısımda mekanı tanımlayan formu, çiçeği, sonbahar yaprak rengi, dinamik yapısı ile soliter bir ağaç (Acer, Malus,Abies, Picea, Sorbus, Crategus, Gladisthia gibi), alt kısımlarda gruplar halinde süs kızılcığının sürgün renklerine göre kullanımı ve ardıçlarla desteklenmesi özellikle sonbahar ve kış aylarında görsel peyzaj kalitesini artırarak mekanı canlı tutar. Prunus ceracifera Pissardii +Juniperuschinensis+Berberis thunbergia Atropurpurea: Ardıçlar her dem yeşil bir çim görevi üstlenmiş, Berberisler renkleri ile ayırıcı, süs erikleri ise mekana üç boyutluluk katarak renk etkisine uyumda bulunulmuştur. Her iki tarafı yol olan orta refüj veya meydan yakınlarında, bina giriş kısımlarında kullanılabilir.

Salkım formlu bitkiler: Bu bitkiler tek başlarına veya bir dizi halinde tam tekrar veya aralıklı tekrarla yürüme yollarında, geniş orta refüjlerde, büyük kasalarda, meydan çevrelerinde kullanılabilir. Ayrıca tek tür olarak geniş gruplar halinde vurgu sağlanabilir.
Bu bitkisel kompozisyonların sayısı artırılabilir. Burada mekanın büyüklüğü, işlevi, bitkilerden beklenilen fonksiyonlar, estetik algı, diğer donatılar ve çevre peyzajını oluşturan bitkisel ve yapısal uygulamalar gibi bir çok faktör kompozisyonu etkiler. Uygun ve zıt harmoni oluşturmaya yönelik form, doku, renk, ölçü parametreleri ile çevre şartları göz önüne alınarak soliter veya çoklu bitki kompozisyonları oluşturmak peyzaj mimarının başarısını gösterir.

Kış kentlerinde geniş koruluklarda sarıçam ağırlıklı bitkisel tasarımlar kentin kış aylarında kar manzarası

oluşturmasına katkı yapması yanı sıra, uzun ömürlü olmaları, kar yüküne dayanıklı yapısı, her dem yeşil dinamik formu, peyzajı çevreleme daha da önemlisi rüzgara dayanıklılığı ve kış kentlerinin sorunu olan çevre kirliğini önlemede reçineli yaprak yapısı ile havada asılı partikülleri tutma ve havayı temizleme fırsatı sunmaktadır.

• Yarışma alanında, geleneksel olarak geçmişten günümüze yörede kullanılan bitki türlerinden seçilmelidir.Rüzgara maruz, ekstrem iklim şartlarına sahip bu alanda kullanım için; huş, karaağaç, sarıçam, iğde, kavak türleri, dişbudak ve yalancı akasyalar uygundur.

• Ulaşım aksları yanına buzlanmayı artıracak iğne yapraklı bitki kullanımı yerine yaprağını döken ağaç türleri dikilmelidir.

• Kışların uzun ve sert geçmesi nedeni ile yaban hayatı çoğu kez beslenme ve barınma sorunu yaşamaktadır. Bu amaçla oluşturulacak koruluklarla görsel peyzaj kalitesi artırılacağı gibi, bir çok ekolojik fonksiyonun yanı sıra bu plantasyonlar yaban hayatının beslenme ve barınmasında da katkı sağlayacaktır. Bu amaçla alıç, süs üvezleri, cotoneasterler, yaban armutları, kuşburnu, yabani iğde, yaban erik ve armutları gibi bitkiler rahatlıkla soğuk iklim bölgelerinde geniş şekilde kullanılmalıdır.

• Kaldırım ve refüjler ile sokak, meydan gibi küçük mekanlarda daha çok çiçeği, sonbahar yaprak rengi, formu, meyvesi ve kaligrafik özelliği olan bitki türleri üzerinde durulmalıdır. Bu bitkilere örnek olarak Sorbus aucuparia, Malus hybrida, Acer türleri, Abies concolor, Picea pungens, Quercus rubra, Tilia cordota, Pyrus calleryana, Berberis, kültür formlu Huş, Top akasya, Ardıç, Kartopu, Mazı, Altınçanak, Leylak, Süs kızılcığı, Keçisakalı, Cotinus gibi çalı türleri verilebilir.

• Mahallenin kent ile ulaşımını sağlayan ana akslar,mahalle girişleri ve orta refüjlerde trafik güvenliğini dikkate alarak çim alan yapım ve bakımının önüne geçmek amacı ile gruplar halinde daha çok geniş çalı grupları ile desteklenmelidir. Bu alanlarda daha çok Leylak, Berberis, Keçi sakalları, Kartopları, Filbahriler, Ardıçlara yer verilebilir.

• Bazı bitki türlerinden mahalle içindeki rüzgar koridorlarında kullanımlarından kaçınılmalıdır. Özellikle Süs erikleri, Atkestaneleri, Mazı türleri, Alıç kültür formları, Avrupa Ladinleri, Skyrocket Ardıçlar, Amerikan Sarmaşıkları, Gladitshia'lar, Acer platanoides kültür formları gibi bitkiler rüzgara maruz, geniş alanlarda kullanılmak yerine korunmuş alanlarda başarılı sonuçlar vermektedir .

• Soğuk iklim bitki türlerini simgeleyen bazı bitki türleri mahallenin egemen bitki çeşitliliğini oluşturmalıdır. Özellikle mahalle meydanında, mahalle parkında, çocuk oyun alanlarında, cadde ve sokak boylarında simgesel bitkiler üzerinde durulmalıdır. Soğuk iklim bölgelerinde özellikle Huş, Süs üvezleri, Süs kızılcığı, Leylak, Yabani İğde, Mürver, Kuşburnu, İğde, Titrek Kavak ve Sarıçam'lar bu amaçlar için ideal bitkilerdir.

• Kaynakların etkin kullanımı için bakımı kolay, ekstrem iklim ve toprak şartlarından etkilenmeyecek bitki türleri geniş alanlarda kullanılmalıdır.

• Soğuk iklim şartlarına sahip kentlerde kurulan özellikle üniversite yerleşkelerinde bölge şartlarına uyumlu öncelikle doğal bitki türleri dikilmeli, egzotik / yabancı menşeyli bitki türleri ile desteklenmelidir. Bu bitkiler etiketlenerek, yöre ve bölgesel kullanımlarının artırılması teşvik edilmelidir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

99 _ NO'LU PROJE

Proje alanı her yönüyle değerlendirilmemiş olup, bu çerçevede "stadyum" önerisi de mahalle ölçeğine uygun bir donatı olmamakla beraber abartılı bulunmuştur. Ayrıca, önerilen doku ve tasarımda "mahalle" kavramı gerektiği gibi öne çıkarılmamış, yürüme mesafesinde geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnaf birimlerine yer verilmemiş olması olumsuz bulunmuştur. Ancak, projenin ilginç mimari detaylara sahip olduğu ve detaylı bir peyzaj tasarım kurgusu olduğu görülmüştür. Ayrıca, kütleler arası ilişkilendirme başarılı, sokak kurgusu ilginç bulunmuştur. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimlerinin algılanabilir olması ve "Tarım Üretim Alanı" önerisi başarılı bulunmuştur. Arazi kullanımında fonksiyonel olarak dengeli bir kurgu oluşturulmuş olması olumlu bulunmuş olup, proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

48261

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

48261

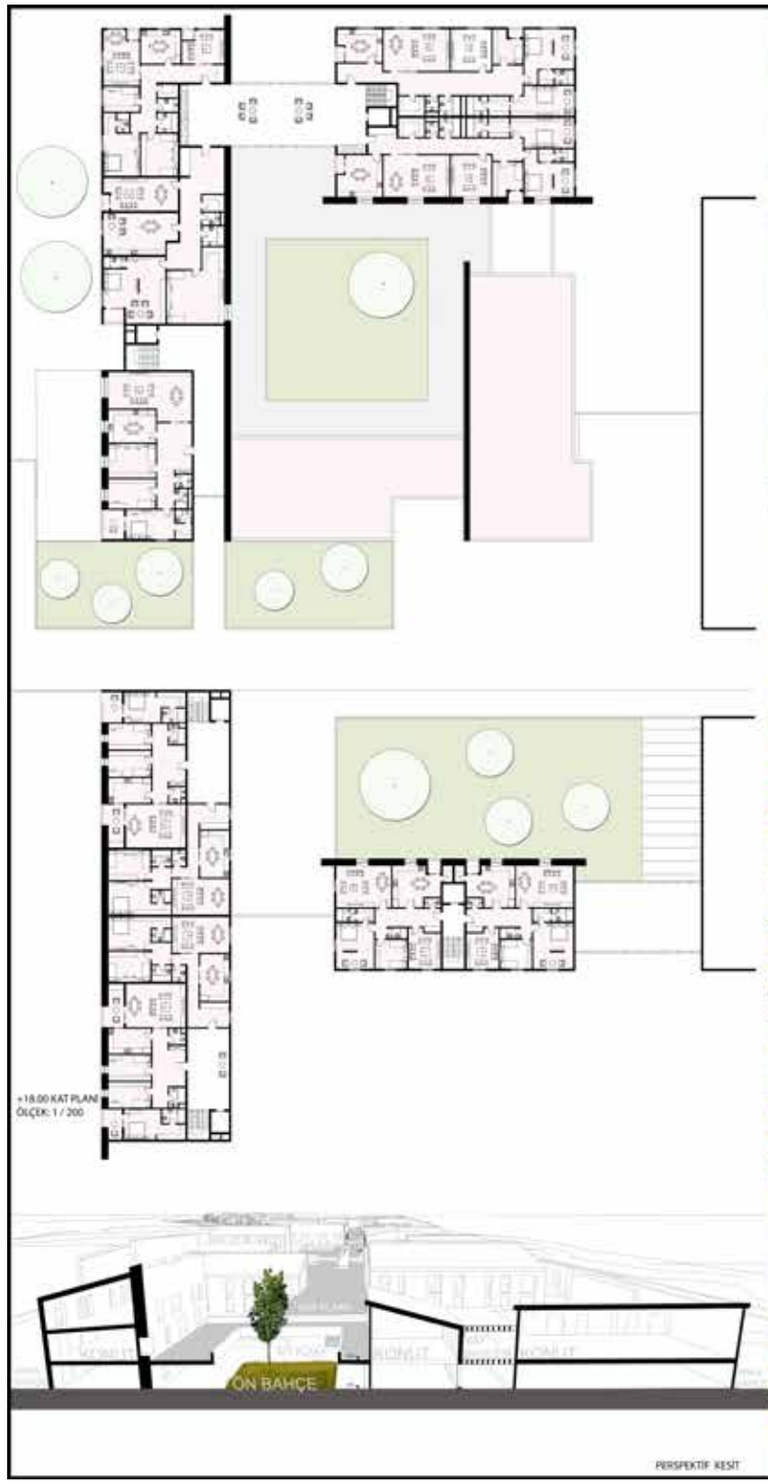

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

87254

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

“Pastoral NİŞ”
Pastoral, doğayla iç içe, sade, sakin, huzur ve sükûnet verici kır hayatına dair bir ifadedir. Ekolojide niş, bir canlının varlığını sürdürebildiği yaşama ortamının en küçük birimidir. “Bir bireyin bulunduğu ortam içerisinde yapmak zorunda olduğu bütün sorumlulukları ve işlevleri” olarak ifade edilir. Mimaride niş, duvar içinde bırakılan oyuk, göz, hücreye verilen isimdir. Projeye konu olan “Mahalle”, iklimsel verilerin ışığında, içinde yer aldığı ova coğrafyasının kendine özgü yaşam biçimi ile deneyimlenmiş olan pastoral hayata açılan ve onun dinamikleri ile işleyen bir niş olarak kurgulanmıştır.

GENEL YAKLAŞIM
Muş, kuzeyde Otluk Dağları, güneyde Güneydoğu Toroslar tarafından sınırlanan, Muş Ovası’nın kuzeybatı ucunda, Çavuş Dağı eteklerinde yer almaktadır. Muş Ovası bu iki dağ sırası arasında, kuzeybatı - güneydoğu yönünde uzanarak Van Gölü ile sonlanır. Dağ sıralarının yönelimi, hâkim rüzgâr yönünü de kuzeybatı olarak belirler. Muş Ovası, Murat Nehri ve Karasu Çayı ile bunların kolları tarafından şekillendirilen ve bereketiyle beslenen, Türkiye’nin en önemli iç ovalarından biridir. Bu bağlamda bölge halkının büyük bölümü kırsalda yaşamaktadır ve geçim kaynağı, tarım ve hayvancılığa dayalıdır.

Proje Alanı, şehir merkezinin 5 km güneydoğusunda, Muş-Bitlis karayolunun batı komşuluğundaki Kepenek mevkiinde yer alır. Muş havaalanına da bu yoldan ulaşılır. Yolun doğusunda, yola paralel seyreden Palu-Muş-Tatvan demiryolu önemli bir yapay eşiktir. Yol boyunca konumlanan devlet hastanesi, sanayi tesisleri ve yeni konut yerleşimleri şehrin gelişiminin bu yönde ve yolun batı kesiminde olacağını göstermektedir.

Muş Ovası’nın karakteristik bir parçası konumundaki proje alanı, hâlihazırda tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Yakın çevrede yer alan şeker fabrikası yerleşkesi ve TOKİ konutları, proje alanı ile önemli bir etkileşime sahiptir. Proje alanının doğusunda, söz konusu yerleşkeler ve Muş-Bitlis karayolu arasında kalan alanlar projenin gelişme alanı olarak değerlendirilmiştir. Alan, batıda dere yatağı ve güneyde tarım arazileri ile komşudur. Dere yatağı ve tarım arazileri yapılaşmanın bu yönlerde kontrol altına alınması için eşik olarak kabul edilmiştir.

Muş Ovası’nın karakteristik bir parçası konumundaki proje alanı, hâlihazırda tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Yakın çevrede yer alan şeker fabrikası yerleşkesi ve TOKİ konutları, proje alanı ile önemli bir etkileşime sahiptir. Proje alanının doğusunda, söz konusu yerleşkeler ve Muş-Bitlis karayolu arasında kalan alanlar projenin gelişme alanı olarak değerlendirilmiştir. Alan, batıda dere yatağı ve güneyde tarım arazileri ile komşudur. Dere yatağı ve tarım arazileri yapılaşmanın bu yönlerde kontrol altına alınması için eşik olarak kabul edilmiştir.

Muş-Bitlis karayolu üzerinden şeker fabrikasının kuzeydoğusuna ayrılan yol, proje alanı istikametinde devam ettirilmiş ve alandan geçerek, mevcut TOKİ yerleşkesinin kuzeydoğusundan tekrar Muş-Bitlis karayoluna bağlanmıştır. Bu arter, proje alanı için ana ulaşım aksı olarak ele alınmıştır. Mevcut TOKİ yerleşkesine ve öngörülen proje gelişim alanına bu yol üzerinden servis verilerek, karayolu bağlantısı optimize edilebilir.

TASARIM KARARLARI
Arazi Kullanım Kararları ve Yapılaşma İlkeleri
Projeye konu alan ve yakın çevresi, eğimi ortalama %3 olan bir tarım arazisidir. Üretim ve doğal yapı ile etkileşim içinde olma hali, öngörülen yerleşim modeli için önemli bir çıkış noktasıdır. Bununla birlikte, geleneksel kullanım alışkanlıklarının karşılanması ve güçlü komşuluk ilişkilerinin kurulması temel ilkesinden hareketle, yerleşim ölçeğinden yapı ölçeğine olan hiyerarşide, ortak kullanım mekânlarını ön plana çıkaran bir anlayışla yerleşim kurgusu oluşturulmuştur. Yapı adalarının biçimlenmesinden, açık alan ve komşuluk birimlerinin iç işleyişine kadar bu olgu referans olarak alınmış ve Mahalle Avlusu, Arka Bahçe ve Teras Çatı önermeleriyle fiziki mekâna yansıtılmıştır.

Mahalle ölçeğinde ele alınan yerleşim kurgusunun en geniş olan orta bölümünde, dere bandına-kırsal peyzaja ve Toroslara açılan “Mahalle Avlusu”, sosyal ve kültürel etkileşimin sağlanacağı bir “merkez” olarak önerilmiştir. Şenlik, düğün, cenaze gibi merasimlerin geleneksel biçimde ifa edilebileceği bu avluda ayrıca unutulmaya yüz tutmuş çocuk aktivitelerinin (uçurtma, ip atlama, yakan top vs.) yapılabileceği geniş bir yeşil alan bırakılmıştır. Haftada bir kurulacak pazar yeri için de yer ayrılan avlunun kuzeydoğu yönünde, toplumsal belleğimizde yer etmiş Çınar-altı Parkı ve Meydan Camii bulunmaktadır. Mahalle avlusundan iki yana açılan ana yaya aksı, komşuluk gruplarının birbirleri ile ve merkezle bağını sağlamak üzere önerilmiştir. Ticari birimler ve kamusal donatılarla desteklenmiş bu sosyal yaşam omurgası, güneydoğu yönünde tarlalara açılarak sonlanır. Ufukta karlı dağlara ve vadiye uzanan zengin bir kırsal peyzaj silueti sunar. Bölgenin endemik türlerinden biri olan Muş Laleleri de kırsal peyzajın bahar mevsimindeki en karakteristik bileşenlerindendir. Sağlık Ocağı, Kreş, İlköğretim okulu ve Lise, Mahalli Yönetim ve Halk Eğitim Merkezi gibi donatı alanları mahalle ölçeğindeki ihtiyacı karşılamak üzere ana yaya aksı üzerinde konumlandırılmıştır.

Tarım arazilerinin oluşturduğu düzenli ve iç içe geçmiş doku yerleşim gridinin oluşturulmasında bir “patchwork” olarak kurgulanmıştır. Yapı yoğunluğu, merkezden kırsal peyzaja doğru azalarak iki katlı sıra evlerle sönümlenmektedir. Yapılar, yerleşim gridinin çeperlerini tutarak yarı kamusal ve rüzgârdan korunmuş Arka Bahçeler oluşturur . İç avlu karakterindeki bu bahçelerde komşuluk birimlerinin bitkisel ürün ihtiyaçlarının karşılandığı üretim parselleri düzenlenmiştir.

Bu kullanımın sürdürebilirliğini sağlamak amacıyla arka bahçelerde ayrıca sera konumlandırılmıştır. Arka bahçeler gibi Teras Çatılar da yine komşuluk birimlerinin ortak kullanımına ayrılmış, buluşma, beraber vakit geçirme, kışlık ürünleri kurutma gibi çok amaçlı olarak kullanılabilecek ve yapı sirkülasyonundan ulaşılan bir komşuluk mekânı olarak önerilmiştir.

Proje bütünündeki yapı stoku, ekonomik ve hızlı üretilebilir şekilde modüler içerikler tanımlamaktadır. Mahalle kurgusu, farklı beş blok tipinin çeşitli şekillerde (L tipi, I tipi, tekil tip ve sıra ev) bir araya gelmesi ile oluşturulmuştur.

Geleneksel bir konut kurgusu olan iç sofalı plan tipi, odaların ortak yaşam alanına açıldığı ve konut içi sirkülasyonun minimize edilerek, maksimum kullanım alanı ve farklılaşan sofa tipolojisine imkân verdiği, ayrıca kalabalık ailelerin de tercih ettiği bir yaşama alanı sunar. Bu plan tipinde servisler ve girişler orta bölüme toplanmış, oda ve işlikler köşelerde, gün ışığından faydalanmak üzere kurgulanmıştır. Proje kapsamında öngörülen konut birimleri sözü edilen geleneksel kullanımı sürdürecek şekilde ele alınmış ve günümüz koşullarına göre yorumlanarak altı farklı konut tipinde, toplam 692 birim sayısı olarak planlanmıştır.

Ulaşım ilkeleri
Araç ulaşımı için farklı yoğunluk ve hızlarda üç kademeli yol sistemi önerilmiştir. Bunlardan birincisi, önceden de değinildiği gibi, Muş-Bitlis karayolundan iki noktadan giren ve sistemin taşıyıcı omurgasını oluşturan araç yoludur.

Araç dolaşımı, yavaşlatılmış ikincil yollarla omurga üzerinden "loop" oluşturacak şekilde minimize edilmiş ve tüm alana ulaşım sağlanmıştır. Üçüncü kademe ise Loop'lara takılan servis yollarıdır ve hem araç hem de yaya ortak kullanımı için ayrılmıştır. Blok bodrum katlarında yer alan otoparklara da genel olarak servis yollarından ulaşım imkânı tanınmıştır. Ana yaya aksları ve ticari koridor üzerinde, geçici parklanma ve toplu taşıma durakları konumlandırılmıştır. Proje genelinde, sosyal imkânları ve yaya erişimini temel alan bir tasarım kurgusu benimsenmiş, araç kullanımının kademelendirilerek asgari oranda tutulması öngörülmüştür. Bu kurgunun en önemli hedefi, mahalle meydanının tamamen yaya kullanımına ayrılması ve ana yaya akslarının araç yolları ile çakışmasının asgari orana düşürülmesidir. Arazi doğal eğiminin ortalama %3 olması, engelli ulaşımının tüm yaya dolaşımı ile birlikte, zemin detaylarıyla çözümlenmesine olanak sağlamaktadır. Önerilen bisiklet aksı, ana yaya aksı ve dere rekreasyon bandını dolaşan bir ulaşım güzergahı olarak düzenlenmiştir.

Peyzaj Kurgusu
Peyzaj kurgusunun sürdürülebilirliğini belirleyen iki önemli unsurdan birincisi, alanın batı sınırını teşkil eden ve ana rekreasyon bandını oluşturan doğal dere kıyısıdır. Mevcut topoğrafik karaktere ve doğal dokuya zarar vermeden düzenlenen bu kıyı bandı ve gerisindeki kırsal peyzaj silueti, kullanıcının doğal çevre ile temas ettiği ve iletişim kurduğu bir alan olarak ele alınmıştır. Bu kıyıya bağlanan rekreasyon koridorları, yeşil dokuyu iç kesimlere taşıyarak, konut alanlarının ihtiyaç duyduğu açık alan kullanımlarını destekler. Bu sayede yerleşim dokusunun geçirgenliği de sağlanmış olur. İkinci unsur ise komşuluk birimleri arka bahçelerinde önerilen "Bitkisel Üretim Parselleridir". Bu kullanımla yerleşiklerin kendi ürünlerini birlikte üretmelerine ve kendi alanlarının bakımını yapmalarına olanak sağlanmıştır. Üretim bahçelerinde konumlandırılan sera yapıları, hava sıcaklığının uygun olmadığı zamanlarda üretimin devamı amacıyla önerilmiştir.

Peyzaj düzenleme bileşenlerinden biri olan ağaçlar, bölgenin ekolojik koşullarına uyum sağlayacak türler arasından seçilmiştir. Yaprak dökme / her dem yeşil olma durumları, gölgeleme ve rüzgâr perdesi oluşturma yetenekleri, mevsimsel geçişlerde renk ve doku değişimleri, çiçeklenme periyodu ve çeşitlikleri gibi özellikleri göz önünde bulundurulmuştur.

Yaya yolları ve meydanlar, yaya akışını sistemli ve düzenli bir şekilde kamusal, yarı kamusal ve özel alanlara hiyerarşik olarak dağıtmaktadır. Sert zemin kullanımları, yürüme, dinlenme, oturma ve seyir işlevlerini kapsayacak şekilde ele alınmıştır. Kent mobilyaları, kullanım amacına uygun olarak proje alanında konumlandırılmıştır.

Ekolojik İlkeler
Sürdürülebilirlik açısından üç temel öğe, yerinde üretim-tüketim, su yönetimi ve enerji kullanımının minimize edilmesi proje kapsamında ele alınmıştır.

Yerinde üretim-tüketim açısından yerleşiklerin kendi ürünlerini arka bahçelerinde veya seralarda yetiştirmesine imkân verecek düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca mahalle avlusunda oluşturulan pazar yerinde bu ürünlerin satışı da yapılabilecektir.

Su yönetimi için ise iki farklı depolama sistemi önerilmiştir. Birincisi yapı teraslarına, çatılarına ve avlularına gelen yağmur sularının ve foseptik atık içermeyen, duş ve lavabolardan gelen gri suların arıtılarak bodrum katta yer alacak depoya aktarılmasıdır. Bu depoda birikecek suyun temizlik, WC rezervuarları ve bahçe sulamada kullanımı amaçlanmıştır. İkincisi ise yapı avlularına, sokaklara ve rekreasyon alanlarına düşen yağmur suyunun veya sulama faaliyetleri sonucu artan suyun drene edilerek arazinin iki noktasında oluşturulacak su deposuna aktarımı ve tekrar rekreasyon alanlarının sulanmasında kullanımı şeklindedir.

Enerji yönetimi bağlamında güneş ışığından faydalanmak esas alınmıştır. Yapı çatılarında hem sıcak su hem de elektrik üretimi için teşkil edilecek panellerle ihtiyacın kısmen karşılanması ve enerji tüketiminin minimize edilmesi amaçlanmıştır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

29 _ NO'LU PROJE
Mahalle içinden üst kademe (hızlı trafik) için refüjlü araç yolu geçmesi ve bu durumun mahallenin ögelerini ayırması projenin olumsuz yönlerindendir. Ayrıca mahalleden ziyade site tarzı yapılaşma algısı hissedilmektedir. Yapı, rekreasyon ve sirkülasyon dengesi başarılı bir şekilde çözülmüştür. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Ayrıca siluet çizimi olumlu bulunarak proje 3. Elemede 3. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

87254

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ & KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
DOĞU ANADOLU BÖLGESİ (MUŞ MERKEZ-KEPENEK)

87254

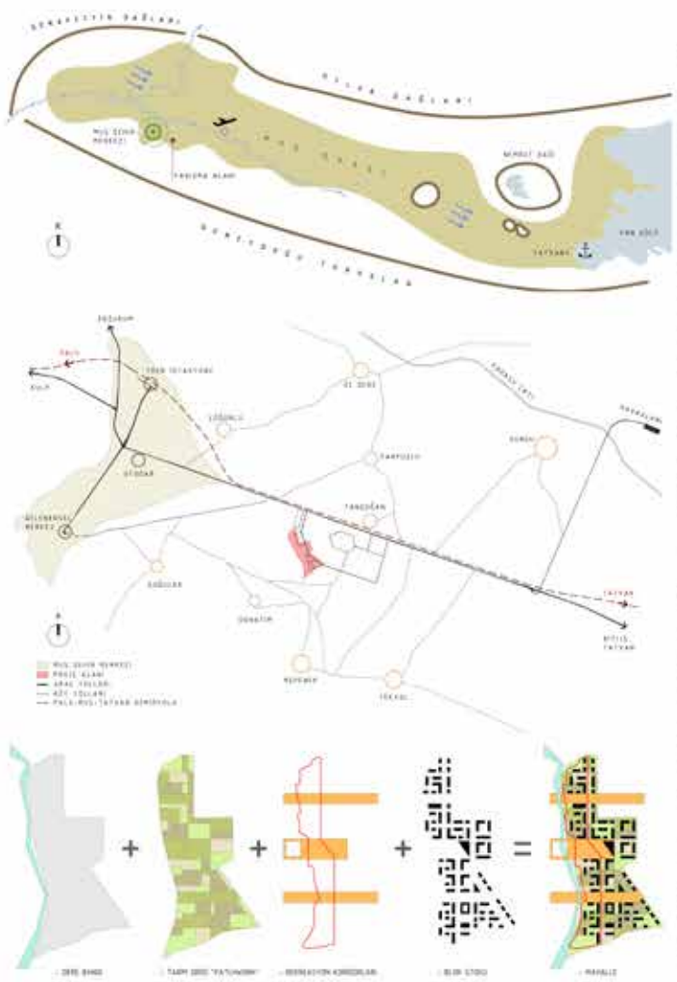

"pastoral NİŞ"

GENEL YAKLAŞIM

TASARIM KARARLARI

Arazi Kullanım Kararları ve Yapılaşma Önerileri

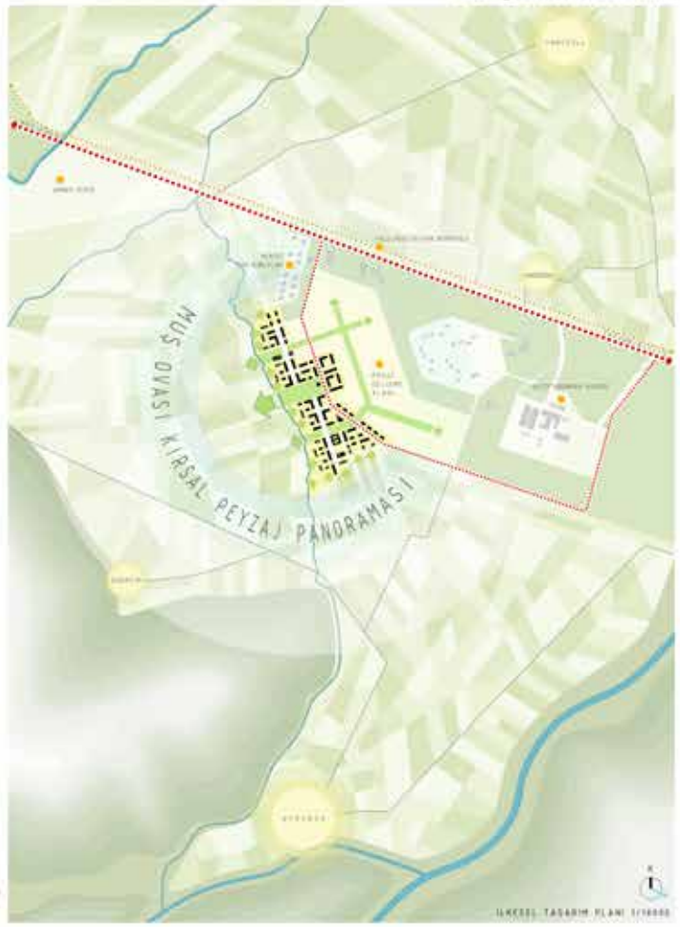

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

87254

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

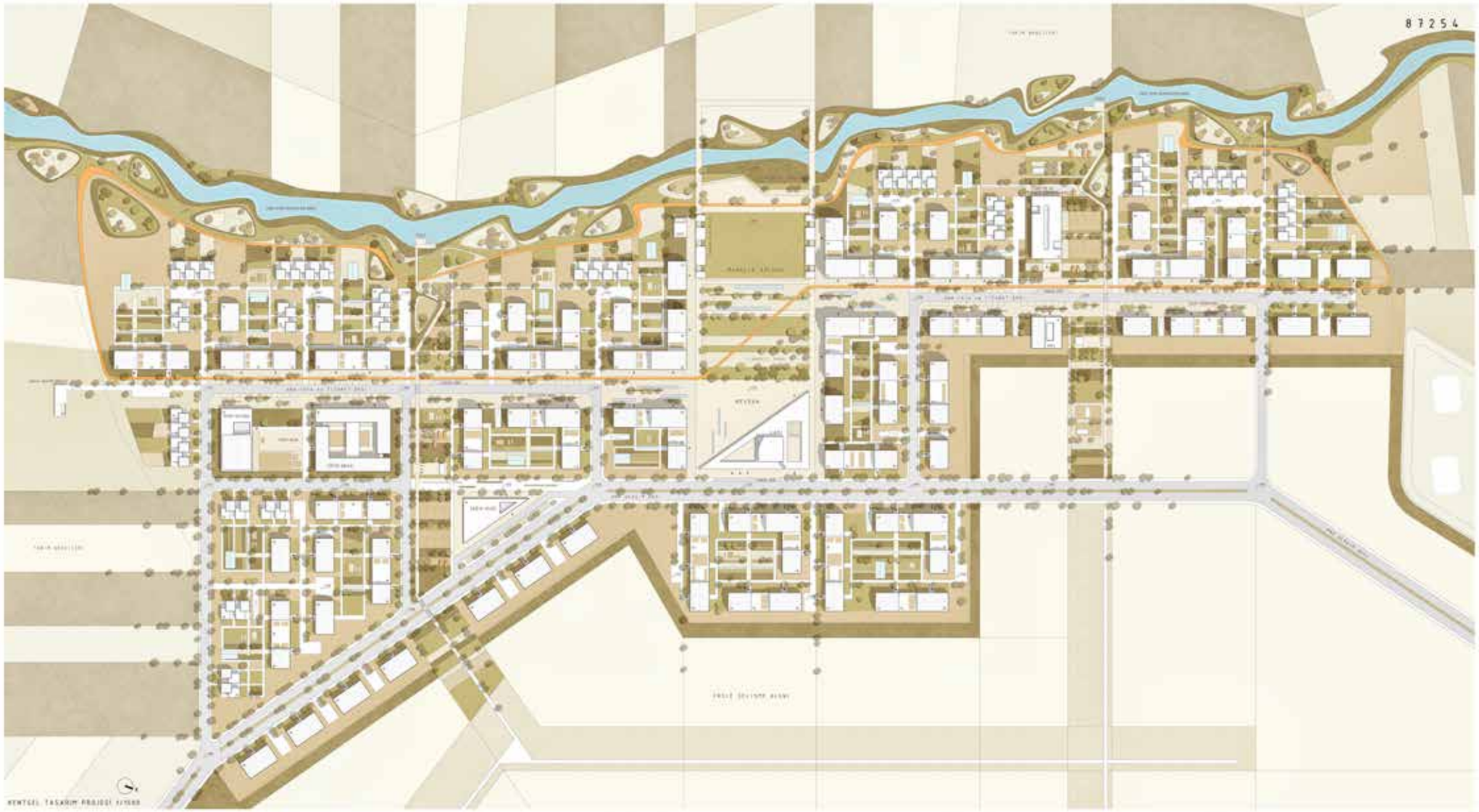

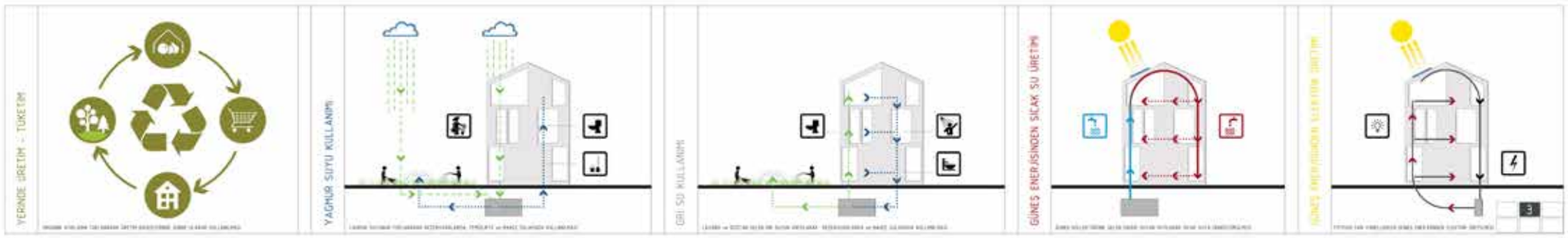

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

87254

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

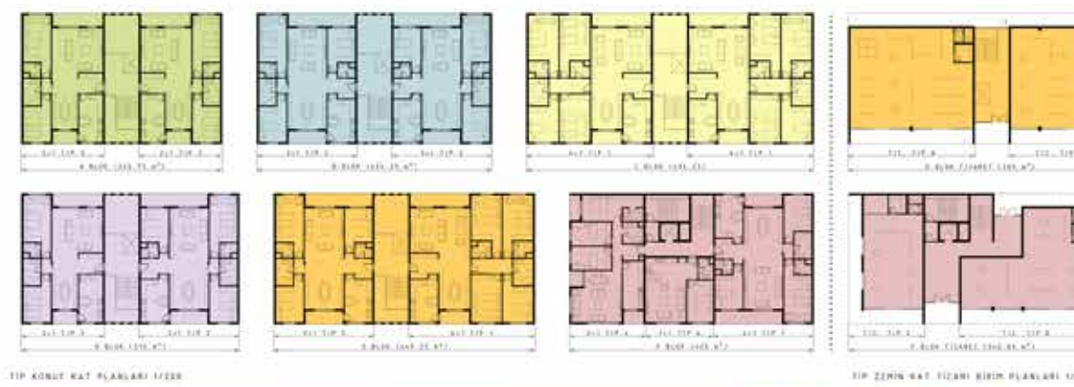

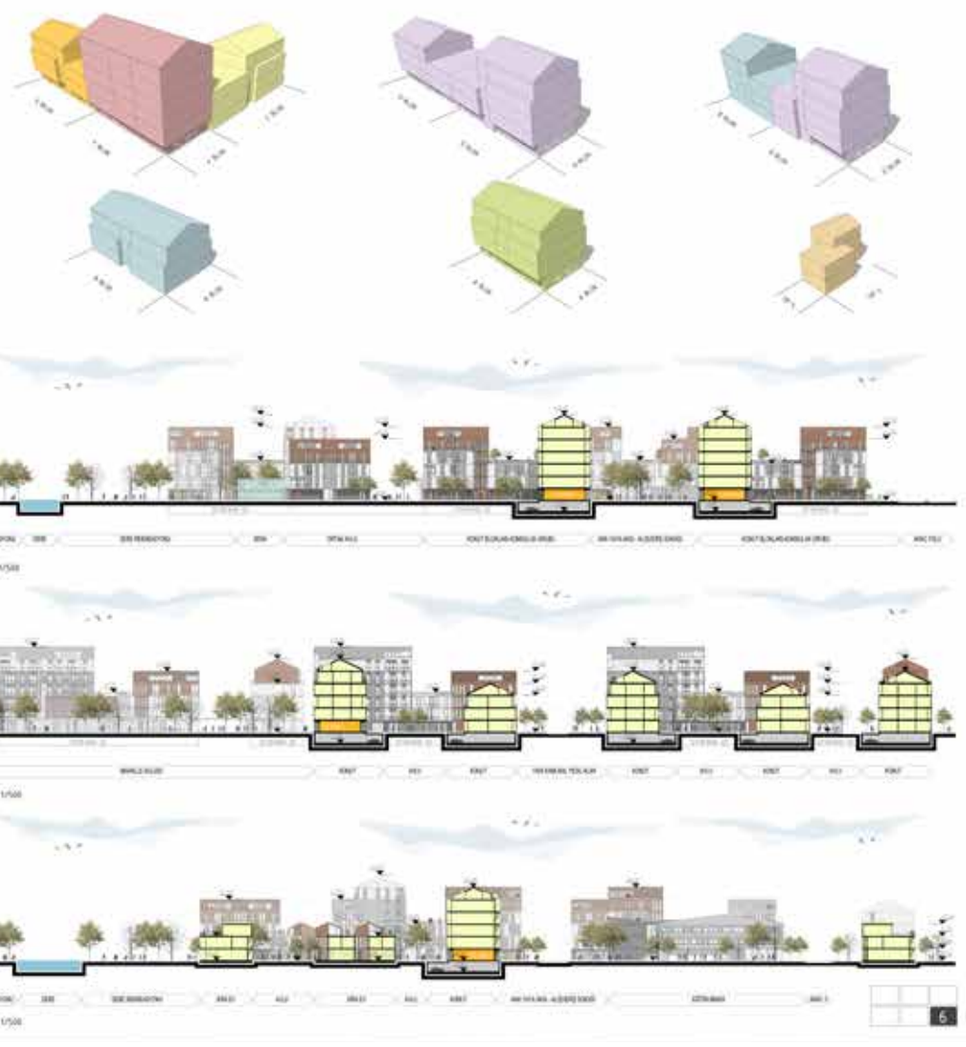

38602 2. Eleme

5 _ NO'LU PROJE

Geniş ailelere yönelik daireler üretilmiş olması, Muş'a özgü özelliklerin farkındalığı açısından olumludur. Yöresel ögelerden esinlenme çabası görülmektedir. Kütle tasarımları, iç çözümlemeler ve mimari canlandırma açısından kabul edilebilir görülmüştür. Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile ifade edilebilmiş olması olumlu bulunmuştur. Ancak, vaziyet planı yerleşimi ve kütle biçimi tercihi nedeniyle tasarım kurgusu başarısız bulunmuştur. Alt bölge ve komşuluk birimleri tanımlaması genelde yoktur. Mahalle dokusu beklenen ölçüde vurgulanamamıştır. Yürüme mesafesinde geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnaf birimleri ile mescit gibi donatılara yer verilmemiş olması olumsuz bulunmuş olup proje 2. Elemede elenmiştir.

1. Eleme 15049

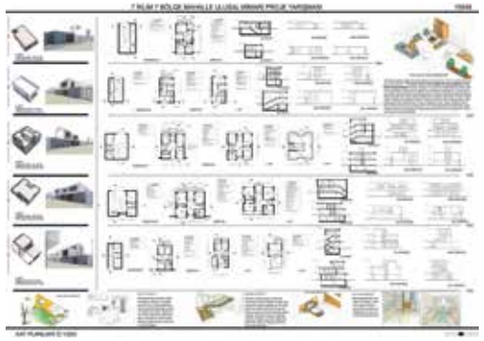

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

86319

1. Eleme

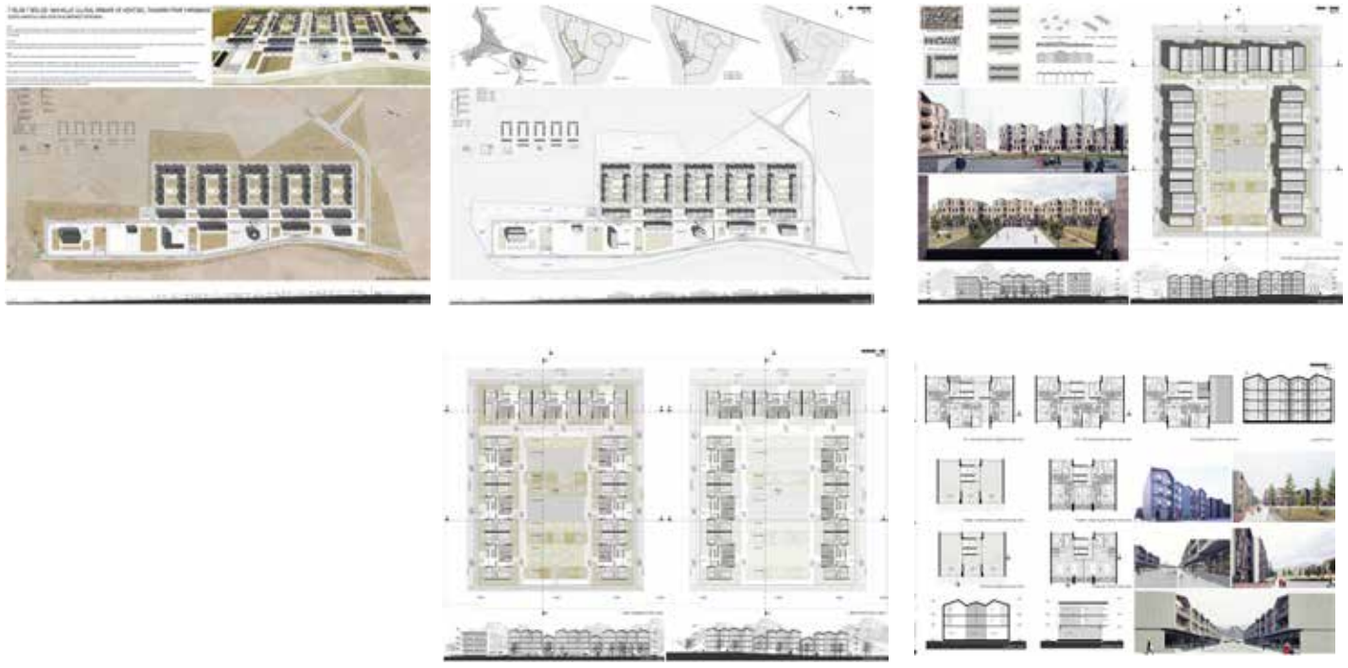

2. Eleme

23

23 _ NO'LU PROJE

Vaziyet planı kurgusunun çevresiyle beraber çalışılmış olması ve alt bölgelerin başarılı bir şekilde oluşturulmuş olması olumlu bulunmuştur. Ancak, bölgeyi yansıtan bir yerleşim dokusu ortaya çıkmamış ve yapı adası ölçeğinde yöneliş açısından kararsızlık, kütle tasarımını olumsuz etkilemiştir. Alan "mahalle" temasından ziyade "spor odağı", "yaşam odağı" ve "eğitim odağı" olmak üzere 3 alt odak temasıyla kurgulanmış ve raporda kent ölçeğinden bahsedilmekle beraber mahalle ölçeğine değinilmemiş olması olumsuz bulunarak proje 2. Elemede elenmiştir.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

19573

1. Eleme

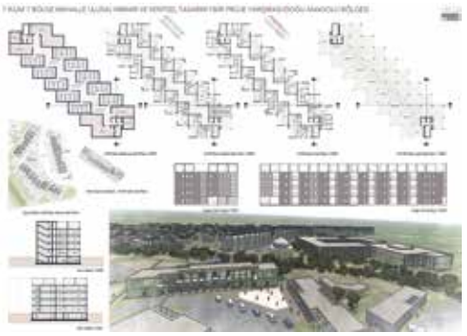

73815

2. Eleme

43 _ NO'LU PROJE
Farklı büyüklükte kütleler ve kat adetleri ile yapı adası ortalarında ve görünümde çeşitlilik aranmış olması, tasarıma yönelik analiz çalışmaları başarılı bulunmuştur. Konut ve ticari alan dengesi daha başarılı kurulabilirdi. Önerilen doku ve tasarımda "mahalle" vurgusunun olmaması, alt bölgelerin tanımlanmamış olması olumsuz bulunarak proje 2. Elemede elenmiştir.

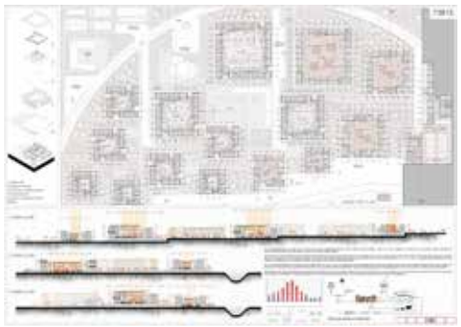

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

28473

1. Eleme

52179

1. Eleme

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

24091

1. Eleme

53402

1. Eleme

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

35214

1. Eleme

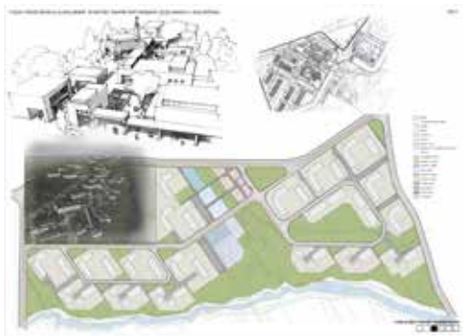

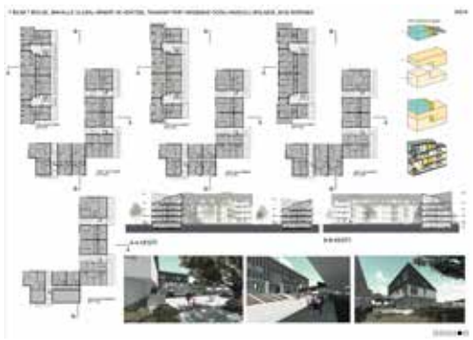

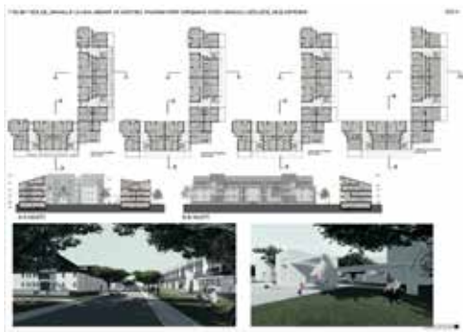

02957

1. Eleme

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

20906

1. Eleme

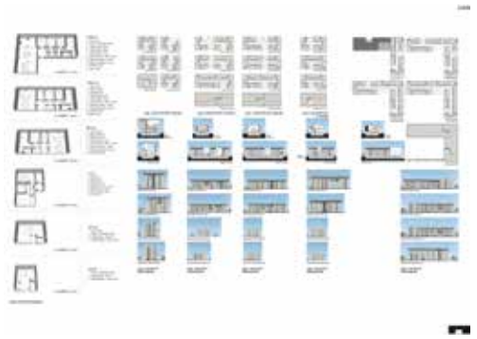

20906

1. Eleme

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

11649

1. Eleme

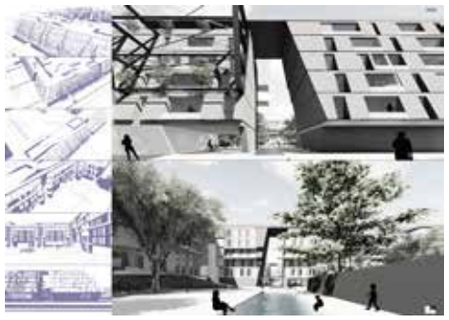

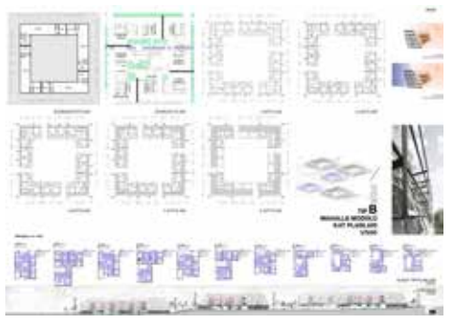

31082

1. Eleme

20906

1. Eleme

84276

1. Eleme

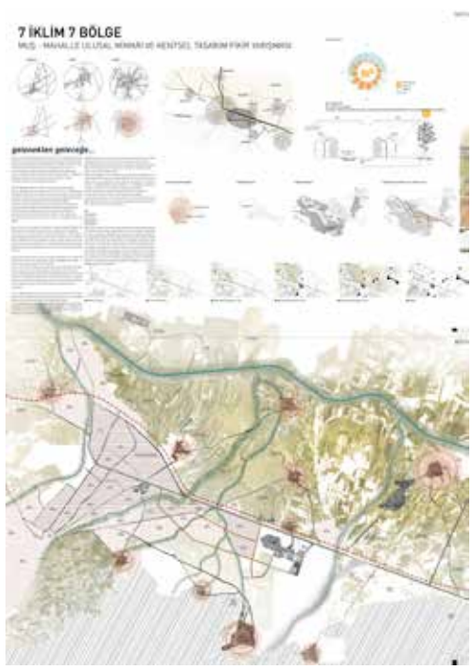

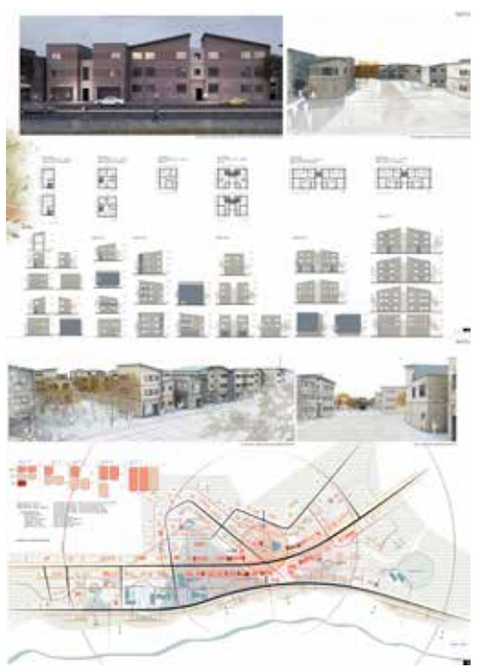

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

65482

1. Eleme

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

E G E

B Ö L G E S İ

YARIŞMA ALANI

DENİZLİ PAMUKKALE

EGE BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
2	48193	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
21	22426	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
24	73841	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.ÖDÜL
45	53681	ELENDİ		
55	53746	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.MANSİYON
56	13620	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
61	82143	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.ÖDÜL
70	85273	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
72	97152	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
77	63758	ELENDİ		
86	11480	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.ÖDÜL
95	17286	ELENDİ		
98	38541	ELENDİ		
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
13		4	3	6

EGE BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL	82143	1- Baran YARDIMCI (Ekip Başı-Mimar) 2- Mehmet Zafer ÜNAL (Y.Mimar) 3- Recep SEMİZOĞLU (Mimar) 4- Kübra Nur BAŞ (Mimar) 5- Lizge OTURAN (Peyzaj Mimarı) 6- Nilay ÖZGER (Şehir Plancısı)		1- Nergiz SERT (Mimar)
2. ÖDÜL	11480	1- Abdülkerim GÜNDÜZ (Ekip Başı-Mimar) 2- Ebubekir ŞİMŞEK (Mimar) 3- Merve Gülistan ARTAR (Şehir Plancısı) 4- Ömer ÇELİK (Peyzaj Mimarı)		1- Fatih KARALİ (Mimar) 2- Eda ÖZKAN (Mimar) 3- Muhammet Malik DOĞAN (Öğrenci) 4- Sümeyra DEMİR (Öğrenci) 5- Ebru EKETAN (Öğrenci) 6- Aybike AYDIN (Öğrenci) 7- Şevval DEREBEY (Öğrenci)
3. ÖDÜL	73841	1- Mehmet BEKAR (Ekip Başı-Mimar) 2- Fatma BEKAR (Peyzaj Mimarı) 3- Hilal TÖRK (Şehir Plancısı)		
1. MANSİYON	48193	1- Uğur Özer ÖZGÜVEN (Ekip Başı-Mimar) 2- Alper TÜFEKÇİOĞLU (Peyzaj Mimarı) 3- Şule DEMİREL ŞANLI (Şehir Plancısı)		1- İhsan Ergi BOZYİĞİT (Kentel Tasarım Direktörü) 2- Bülent GÖZ (Mimari Tasarım Direktörü) 3- Hakan ŞANLI (Mimar) 4- Nazlı TÜRKELİ (Mimar) 5- Elnur HACIALİYEV (Görselleştirme Uzmanı) 6- Orkhan AFANDİYEV (Görselleştirme Uzmanı) 7- Eser ÇETİNER (Görselleştirme Uzmanı) 8- Fatih ÇAYLA (Görselleştirme Uzmanı) 9- Bahadır DÜNDAR (Tekniker)
2. MANSİYON	22426	1- Nevzat KASAL (Ekip Başı- Mimar) 2- Müge Erdi KASAL (Mimar) 3- Selahattin ERDİ (Y. Mimar) 4- Serkan ERTUĞ (Şehir Plancısı) 5- Hanife Nilhan COŞKUN (Peyzaj Mimarı)		
3. MANSİYON	53746	1- Celaleddin ÇELİK (Ekip Başı-Mimar) 2- Ahmet BAŞ (Şehir Plancısı) 3- Hakan KUL (Peyzaj Mimarı)	1- Doç. Dr. Alim ARLI (Sosyolog) 2- Dr. Mithat Bora BULUT (İnşaat Mühendisi)	1- Yusuf Enes METE 2- Emirhan KURTULUŞ 3- Mustafa GÖZE 4- Fatıma Abı KARDAN 5- Bedirhan ÖZTANIK 6- Ahmed HEZAM 7- Mehmet Serdar ERDOĞAN 8- Süeda Nur ÖZDEN

82143

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

1.1 Mimari Tasarım Raporu ve Proje Hakkında
Mimari Tasarım Raporu, Ege Bölgesi, Denizli İli, Pamukkale , Yeniköy mahallesinde bulunan, yaklaşık 312 228m2, 694 hane Konut, Ticaret, Özel Donatı alanları ile yol, park ve dere koruma alanlarını içeren alanda hazırlanmış olan kentsel tasarım "Mahalle" konsepti konusu ile "Geçmiş-Gelecek " tema vurgusuna bağlı olarak kurgulanan proje çalışmasına yönelik açıklayıcı dokümandır. Alanın bütüncül olarak ele alınması ve bütüncül bir tasarım anlayışı üzerinden geliştirilmesi süreçlerinde tasarım raporu ile belirlenen kriterlere uyum büyük bir önem arz etmektedir.

Mahalle konsepti ve Geçmiş- Gelecek teması ile ekolojik bir kentsel tasarım planı kararına göre gerek yerleşke gerekse tahsis alanı ölçeğinde sürdürülebilir yaklaşım ilkelerinin ana hatları çizilirken arazide mevcut birdizi doğal ve insan yapısı eşikle ilgili yapılaşma ilkeleri de açıklanmaktadır.

1.2.1 Analiz
Tarih boyunca insan toplumlarını etkileyen temel ekonomik, sosyal ve çevresel süreçlerin gerçekleştiği merkezler olan kentler, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, hızla büyümeye devam etmektedir. Kadim Roma'dan beri 19. yüzyılda nüfusu bir milyonun üzerine çıkan ilk kent ünvanını alan Londra, bugün çoğu Çin'de bulunan 414 kentle aynı ünvanı taşımakta, bu sayının önümüzdeki 35 yıl içerisinde 1000'i geçmesi öngörülmektedir. Yaşanan bu büyüme, günümüzde yerel, bölgesel ve küresel ölçeklerde çevre üzerinde çok büyük bir etkiye sahip sosyal süreçlerden birisi olarak kabul edilen kentleşmenin, olumsuz etkilerini artırmaktadır. Kentleşmenin mevcut kent planlama ve yönetim kapasitelerinin yetişemeyeceği bir hızla devam etmesi, bir yandan doğal kaynakların, tarımsal, ormanlık ve sulak alanların hızlı bir dönüşüm süreci ile tehdit edilmesine, diğer yandan kentlerin yoksulluk, eşitsizlik, işsizlik, altyapı ve hizmet sektöründe yetersizlik, trafik karmaşası, suç, şiddet ve hastalık gibi pek çok sosyal, ekonomik ve çevresel problem için potansiyel birer merkez haline gelmesine neden olmaktadır. Kentsel sorunlara çare bulma arayışları, ilk kez 1987'de, Brundtland Raporu'nda ortaya konan sürdürülebilirlik kavramının kentlere uygulanması çabalarını doğurmuştur.

27 Mayıs 1994 tarihinde gerçekleştirilen Avrupa Sürdürülebilir Kent ve Kasabalar Konferansı'nın ardından yayınlanan Aalborg Şartında, Avrupa kentleri ve kasabalarının toplumsal yaşamın merkezleri, ekonomilerin taşıyıcısı ve kültürün, mirasın ve geleneğin bekçileri olarak değişen hayat tarzları, üretim, tüketim ve mekânsal örüntüler sürecinde kilit role sahip olduğuna vurgu yapılmıştır. 1996 Habitat II Zirvesi'nin sonuç bildirgesi olan İstanbul Deklarasyonu'nun 15. maddesinde "21. yüzyıla girerken, sürdürülebilir insan yerleşimleri için pozitif bir vizyon, ortak geleceğimiz için umut duygusu ve herkesin itibar, sağlık, güvenlik, mutluluk ve umut dolu nezih bir hayat vadeden güvenli bir evde yaşayabileceği, bütünüyle faydalı ve cazip bir meydan okumaya katılmayı teşvik ediyoruz." ifadelerine yer verilmiştir .

Sürdürülebilirliğin kentlere uygulanmasına yönelik bütün bu uğraşılar sonucunda; günümüzde birbirlerine yakın anlamlar ifade eden sürdürülebilir kentler, sürdürülebilir kentsel gelişme, sürdürülebilir insan yerleşimleri, eko-kentler, yaşanabilir kentler, yeşil kentler gibi kavramlar doğmuştur. Sürdürülebilir kent süreklilik içinde değişimi sağlamak amacıyla, sosyoekonomik çıkarların çevre ve enerji ile ilgili kaygılarla uyumlu hale getirildiği kenttir. Günümüzde güvenli su kaynaklarından, uygun barınma şartlarına, istihdamdan yaşam kalitesi ve katılıma kadar tüm kavramlar sürdürülebilir kentleşme içerisinde temel hak olarak değerlendirilmektedir.

1.2.2 Bölge, tarihçe, yapı ;
Denizli, Anadolu Yarımadasının güneybatı, Ege Bölgesinin doğusunda yer almaktadır. Ege, İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri arasında bir geçit durumundadır. Denizli ilinin, her üç bölge üzerinde de toprakları vardır. Doğudan Burdur, Afyon, batıdan Aydın, Manisa, kuzeyden Uşak, güneyden Muğla illeri ile komşudur. Denizli'de, Ege Bölgesinde olmasına rağmen, iklim olarak Ege Bölgesi'nin iklimi tamamen görülmez. Kıyı kesimlerinden iç bölgelere geçit yerinde olduğundan az da olsa iç bölgelerin iklimi hissedilir Esasen Denizli, iklimi yönünden İç Anadolu Bölgesine yakın değerler vermektedir.
İlde, genel olarak, yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır. bitki örtüsünü çoğunlukla orman ağaçları ile Akdeniz iklimine has makiler meydana getirir. Ormanlarda karaçam, kızılçam, sedir, ardıç, meşe, kayın, çınar ve dişbudak gibi ağaçlar bulunur. Ormanların başladığı sınırların altında kalan dağ eteklerindeki geniş alanlar çalılık ve fundalıklarla kaplıdır.

Tasarım alanı, yoğun eğimin hakim olduğu, manzara yöneliminin batı olduğu bir noktadadır. Bu veriler Ege bölgesi iklimsel verileri ile birleştirildiğinde, Ege Bölgesine ait İmbat etkisi altında kaldığı öngörülmektedir. Geçmişten günümüze kent planlamasında önemli bir yeri olan rüzgar faktörünün kent planını en çok etkilediği bölgelerimizin başında Ege Bölgesi gelmektedir. Bu bölgenin kentsel planlama geçmişi incelendiğinde özellikle sıcak yaz mevsiminde denizden karaya

esen rüzgar olan İmbatın kent planını yönlendirdiği görülmektedir. Ege iç kesimleri, Denizli ve Denizli ile ilgili yerel ve mahalle konseptine örnek teşkil eden tarihi Buldan ilçesi gösterilebilir. Dolayısıyla makro ölçekten mikro ölçeğe inildiğinde, Buldan kent dokusunun "Girift Yapısı" mahalle tasarım ile "Geçmiş-Gelecek temasına" yön verecek yerel ve tarihi verileri bulunmaktadır.

Denizli iline bağlı olan ve kuzeybatısında yer alan Buldan ilçesi, Ege Bölgesi'nin güneyindedir. Yerlesmenin geçmisi, M.Ö. II. yüzyılda kuruldugu sanılan ve Antik Çag'ın önemli uygarlık merkezlerinden biri olan Tripolis kentine uzanmaktadır. Buldan ve çevresinde gelişmiş olan dokumacılık zanaatı ve yörenin fiziksel özellikleri (topoğrafya, bitki örtüsü vb.) yöresel kültürü ve geleneksel konut mimarisini biçimlendiren ana damardır. Buldan geleneksel yerleşim dokusu, kent merkezinin zaman içerisinde gösterdiği değişim ve gelişime karşın bütünlüğünü genel olarak devam ettirmektedir. Buldan, Denizli ili'ne baglı ve kentin kuzeybatısında yer alan ilçe merkezidir. Kuzeyde Usak, batıda Manisa ve Aydın illeri, kuzey ve doguda Güney yerlesimi, güneydoguda Denizli Merkez, güneyde ise Sarayköy ilçeleri ile sınırlıdır . Buldan ilçesi, batı ve güneyde Aydın Dağları, kuzeyde Bozdağlar ile çevrelenen engebeli bir arazi üzerine kurulmuştur. Doğusuna doğru yükseklik azalarak dağların yerini ova alarak bu alan Büyük Menderes nehrine kadar uzanmaktadır. Kıyı ve iç Ege arasındaki konumu iklimsel açıdan da çeşitlilik getirmiş, akdeniz ve karasal iklim özelliklerini göstermektedir. Herhangi bir bölgenin topoğrafyası, sokak dokusu, konut başta olmak üzere mimari eserlerin fiziksel oluşumunda belirgin bir etkiye sahiptir. Buldan topoğrafik açıdan engebeli bir özellik yansıtmaktadır.

Buldan' nın tarihi kent dokusu çoğunlukla büyük yapı alanlarından oluşmaktadır. Büyük yapı adalarında içte kalan parsellere ulaşım geleneksel Türk kentlerinde çok sıklıkla görüldüğü gibi çıkmaz sokaklarla sağlanmaktadır.

Yerleşimin yamaçta kurulmuş olması çıkmaz sokakların varlığı, parsellerin bir hizada olmayışı perspektif açısından zengin ve organik bir kent dokusu oluşturmuştur.

1.2.3 Mahalle kavramının yorumlanması,

Mahalle konsepti, günümüzde kaybolmuş veya anlamı dışına çıkacak şekilde negatif olarak evrimleşmiş durumdadır.

Mahalle, Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde yaşam biçimi ve zenginliğinin mekâna ve hayata yansımış güçlü bir sosyo-kültürel yapı ürünüdür.

- Zamanla kaybolmaya yüz tutan işlevlerin ve ilişkilerin günümüz koşullarına göre yeniden canlandırılarak yaşatılması, sosyal hayatın ve sosyal ilişkilerin kurulacağı mekânların kurgulanarak bir mahalle kavramsal yaklaşımının ortaya konulması;
- Kent imgesine, kimliğine ve yaşamına olumlu katkı sağlayacak özgün ve kimlikli bir mahallenin kurgulanması;
- Tematik / kavramsal tasarım anlayışı ile açık, yarı açık ve kapalı alanların oluşturduğu mekânsal dizilim ve işlevler arasında kabul edilebilir, uyumlu bir dengeye ulaşılmış olması hususlarının göz önünde bulundurulduğu fikirler geliştirmesi;
- İnsan ölçeğinde, yaya erişimini ve karma kullanımı esas alması;
- Geleneksel değerlere ait yaşam tecrübesi sunması;
- Farklı kültür, inanç, yaş, meslek ve gelir gruplarının bir arada yaşadığı ve bir topluluk duygusunu öne çıkarması;
- Kentsel doku mirasına ait izler ile özgün mimari ve kentsel dinamikleri esas alması;
- İnsanın sosyolojik ve fiziksel gereksinimleri ile ilgili standartları karşılayan yeterli konfora sahip olması;
- Sosyal ve kültürel ilişkilerin, komşuluk ilişkilerinin modern hayatın gereklilikleri ve teknolojilerine göre yeniden ele alındığı, biçimlendirildiği ve bu doğrultuda mahalle ölçeğinde sosyal ve kültürel mekânları kurgulaması;
- Özgün bir tasarım dili oluşturarak tarihi ve doğal yapıyla uyum sağlaması;
- İnsan yaşamını kolaylaştıran ve onları kentsel - mekansal tasarım ilkeleri çerçevesinde yorumlaması;
- Kentsel çevreyi korumayı ve sürdürülebilirliği temel alan; iklim, ekosistem ve enerji etkin yaklaşımlar üretmesi doğrultusunda;

Gerek yapıların iç içe olması, gerek farklı kotlarda teraslamalar yapılması, farklı tipolojilerde, farklı kesimlere hitap eden yapı kütlelerinde, gerekse girift yerleşkesi ile komşuluk ilişkilerini biri.

1.2.4 Kentsel Yaklaşım

Ege, Denizli, Pamukkale, Buldan ve Yeniköy güzergahında ele alınarak geniş daireden dar daire doğru kentsel yaklaşım kurgusu ile gidilmiştir. Kültür rotasında, BULDAN EVLERİ, PAMUKKALE TRAVERTENLERİ, HİERAPOLİS, TRİPOLİS ANTİKK KENTLERİ dikkate alınarak alan ile buluşma sağlanmıştır.

Bu bağlamda alan kurgulanırken kültürel aks, kent dokusu yanı sıra Büyük menderes nehri ve ovası ile ilgili oluşturulan yorum da eklenmiştir. Büyük menderes'ten içeri oluşan ova içerisinde yer yer mahalleler ova yeşil alan içerinde kaybolmuştur. Yarışma alanı, ovayı ve yeşili içerisine alarak topoğrafya ile bütünleşmiştir.

82143

2- YAPILAŞMA İLKELERİ
2.1. Tanımlar
2.1.1. Kent dokusu: Yerel kent dokusu geçmiş ve gelecek kurgusu ile tasarlanmıştır. Yere ait, mahalli ve günü yakalayan, geleceğe hitap etme amacındadır.

2.1.2. Proje Alanı / Doğal sınırlar:
Proje alanı mevcut köy dokusu ve topografya ile ilişkidedir. Orman sınırı, Kültür aksı promenadı, rekreatif vadi ve tarım ovası sınırı ile alan şekillenmiştir.

2.1.3. Akslar ve Yönelim :
Proje , ana omurgasında kültür aksı-promenad aksına bağlı kalarak doğu ve batı sınırlarında 1.derece yollar, yine doğudan batıya doğru, rekreatif vadi ve sosya kültürel mekanlara yönelen iç akslar vermektedir.

2.1.4. Zonlama-Komşuluk :
Mahalle konseptine uygun olarak ulaşım mesafeleri dikkate alınmıştır, sosya kültürel alanlar tasarım alanının merkezine gelecek şekilde ulaşılması kolay olması sağlanmıştır. Odaklar, girift yerleşimlerdeki komşuluk ilişkilerini yakınlaştıracak, uzak ve uydu olmayacak mekan yerleşimi sağlanmıştır.

2.1.5. Sürdülebilir Ulaşım :
Sürdürebilir mahalle ölçeği düşünülerek, yaya yolları, bisiklet yolları, planlanması önerilen kent ile teması daha sıkı tutacak gelişme projesi olarak hafif raylı sistem önerisi,ve mahalle buluşma alanları - MEYDANLAR- "GİRİFT " konut yerleşkesinin sürdürebilir parçalarıdır

3- YAPILAŞMA UYGULAMA İLKELERİ
Mahalli bir çevrenin oluşturulması ve bütüncül bir kentsel planlama anlayışının egemen olması açısından uyulması gereken noktalar aşağıda ayrıca belirtilmiştir.

1. Alan ve çevresi genelinde yapılaşmanın "Geçmiş ve Gelecek teması üst başlığında, yerel tipoloji ve kent yapısının yeni kent dokusu bağlamında bir dil benimsemesi "GIRIFT LEKE" ve sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda ekolojik yaklaşımlar benimsemesi.. Yapı malzemelerinde çevreci , yenilenebilir , sağlıklı, bakımı ve temini kolay kullanımı önemlidir.
2. Yapılar bölge kent konut tipolojisi bağlamında, yenilikçi çözümler sunarak gerek plan gerek yükseklik ve komşuluk bağlamında ilişkilendirilmesi düşünülmüştür.
3. Mevcut topoğrafik dokunun şartları düşünüldüğünde, Engelsiz bir yaşamın özellikle ayrıca çözümlenmesi gereklidir. Bu bağlamda gerek peyzaj, gerekse yapı sirkülasyonu önem kazanmaktadır.
4. Tüm yapıların enerji ihtiyaçlarının belirli bir bölümünü sürdürülebilir enerji kaynaklarından elde etmesi ve enerji verimliliği yönetmelik koşullarına uyulması esastır. Fotovoltaik paneller yapıların çatıları ya da cephelerinde kullanılabilir.

4- ÇEVRE DÜZENLEMESİ – PEYZAJ MİMARİSİ İLKELERİ
Mahalle ölçeğinde açık sistem bir peyzaj kurgusu tasarımın ana hedefi olmuştur. Açık sistem öngörüsü üzerinden omurga rekreatif alanın yeşil etkisi , parsel ölçeğinde avlu/çeper düzeninde devam ettirilmiş ve yapı ölçeğinde de balkon/teras/kat bahçesi kullanımları ile zenginleştirilmiştir.

4.1 Bitkisel Peyzaj
Yerleşke içerisinde projelendirilen alanlarda kullanılması önerilen bitki tipleri aşağıdaki gibidir ;
Açık otopark ve yaya yollarında ;
Yapı avluları ve toplanma alanlarında

4.2 Yapısal Peyzaj
Yaya yolları, meydanlar ve açık amfiler sistemli ve düzenli bir şekilde yaya akışını kamusal, yarı kamusal ve özel alanlara hiyerarşik olarak dağıtmaktadır. Sert zemin kullanımları, yürüme, dinlenme, oturma, seyir, spor ve oyun işlevlerini kapsayacak şekilde ele alınmıştır. Her işlev, amacına göre sert zemin malzemesi ile farklılık gösterecektir. Çeşitli amaçlara göre kent mobilyaları uygun bir şekilde alana dağıtılacaktır.
Mahalle bütününde sağlıklı ve ekolojik bir çevre oluşturma prensibiyle projelendirme yaklaşımı ele alınmış , yapısal peyzaj projelerinde de bunu destekleyici kararların alınması öngörülmüştür.

4.3 Bitkisel ve Yapısal Peyzaj Uygulama İlkeleri
Bitkisel peyzaj uygulama ilkeleri ;
1- Proje alanı genelinde bölgenin iklim ve toprak yapısına uygun türlerde bitkilendirme yapılacaktır. Bitkilere yönelik güneş/rüzgaretkilei göz önünde bulundurulacaktır.
2- Mevcut olan ağaçların korunmasına önem gösterilecektir. Her türlü müdahale için yönetim onayı alınacaktır.
3- Parsel geçişlerinde set duvarlar yerine bitkisel peyzaj kullanımı ile yumuşak geçişler yapılması önceliklidir.
4- Yapı cephe hizzalarında ve yapı-yol cephelerinde ibreli ağaçlarda oluşan bitkilendirme tercih edilemez. Güneş ışığını engellemeyen ve yaprak döken ağaçlar tercih edilecektir.
5- Hakim rüzgar yönü dikkate alınacak ve gerekli bölgelerde rüzgar etkilerini minimize eden ağaçlandırma ve bitkilendirme yapılacaktır.
Yapısal peyzaj uygulamailkeleri ;
6- Projelendirme aşamasında yapısal peyzaj öngörüsü mimari kurgu ile uyumlu olacaktır. Genel olarak malzeme seçiminde doğal ürünlere öncelik verilecek , granit, bazalt, andezit, tuğla, traverten, ahşap, ana seçimler olacaktır.. Aydınlatma armatürleri ve korkuluklar için antrasit rengi seçimi öngörülmüştür. .Gölgeleme elemanları, oturma elemanları ve banklar için seçilen malzemelerde doğal ahşap kullanımına öncelik verilecektir.
7- Tahsis alanları içerisinde yapı girişlerinde ve yaya-araç yollarıyla bağlantılarında engelliler ve bisikletliler için gerekli koşullar sağlanacaktır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

61 _ NO'LU PROJE
Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ve çizimler başarılı biçimde ifade edilmiştir. Vaziyet planı, arazi kullanımı ve önerilen yerleşim dokusu arazi (topografya) ile uyumludur. Detaylı peyzaj tasarım prensipleri ve önerilen bitkisel dokunun rekreasyon olgusuna getirdiği katkı söz konusudur. Alanın ortasından geçen ana "Kültür Aksı" (promenad) kurgusu başarılıdır. Konut mimari dokusu yöre mimarisine uygun tarzda tasarlanmıştır. Gerek yapıların birbirleriyle kurduğu ilişki gerek farklı kotlarda gerçekleştirilen teraslamalar, sürpriz mekânlar oluşmasına ve yerel mahalle kavramının güçlenmesine olanak sağlamış olup komşuluk grupları tanımlıdır. Kapsamlı bir analiz çalışması yapılmış olup, öneri raporda oldukça başarılı bir şekilde açıklanmaktadır; rapor projeler arasında en başarılı olanlar arasındadır ve Proje 3. Elemede 1.'lik ödülüne layık görülmüştür.

EGE BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

82143

MEYDAN - OYUN ALANLARI

AVLU + SOKAK

SOKAK

REKREASYON ALANI

82143

"7 İKLİM 7 BÖLGE" MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI "EGE BÖLGESİ" 82143

VAZİYET PLANI 1/1000

TEMA : GEÇMİŞ-GELECEK

EGE BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

82143

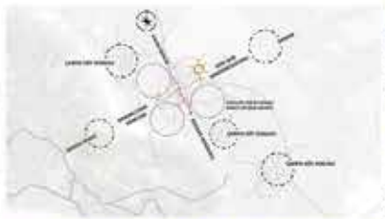

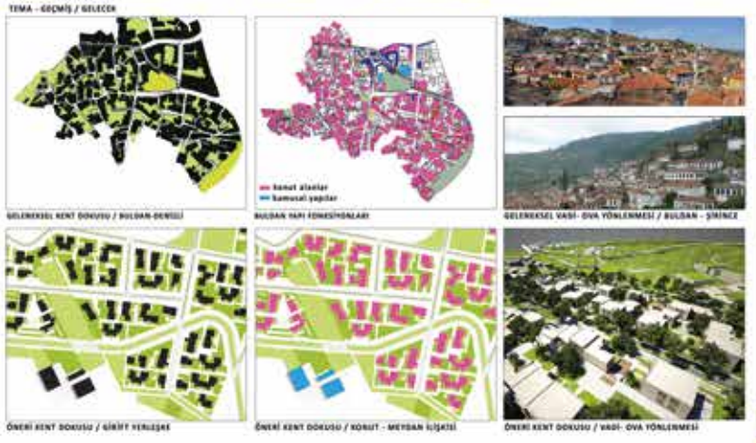

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

EGE BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

82143

82143

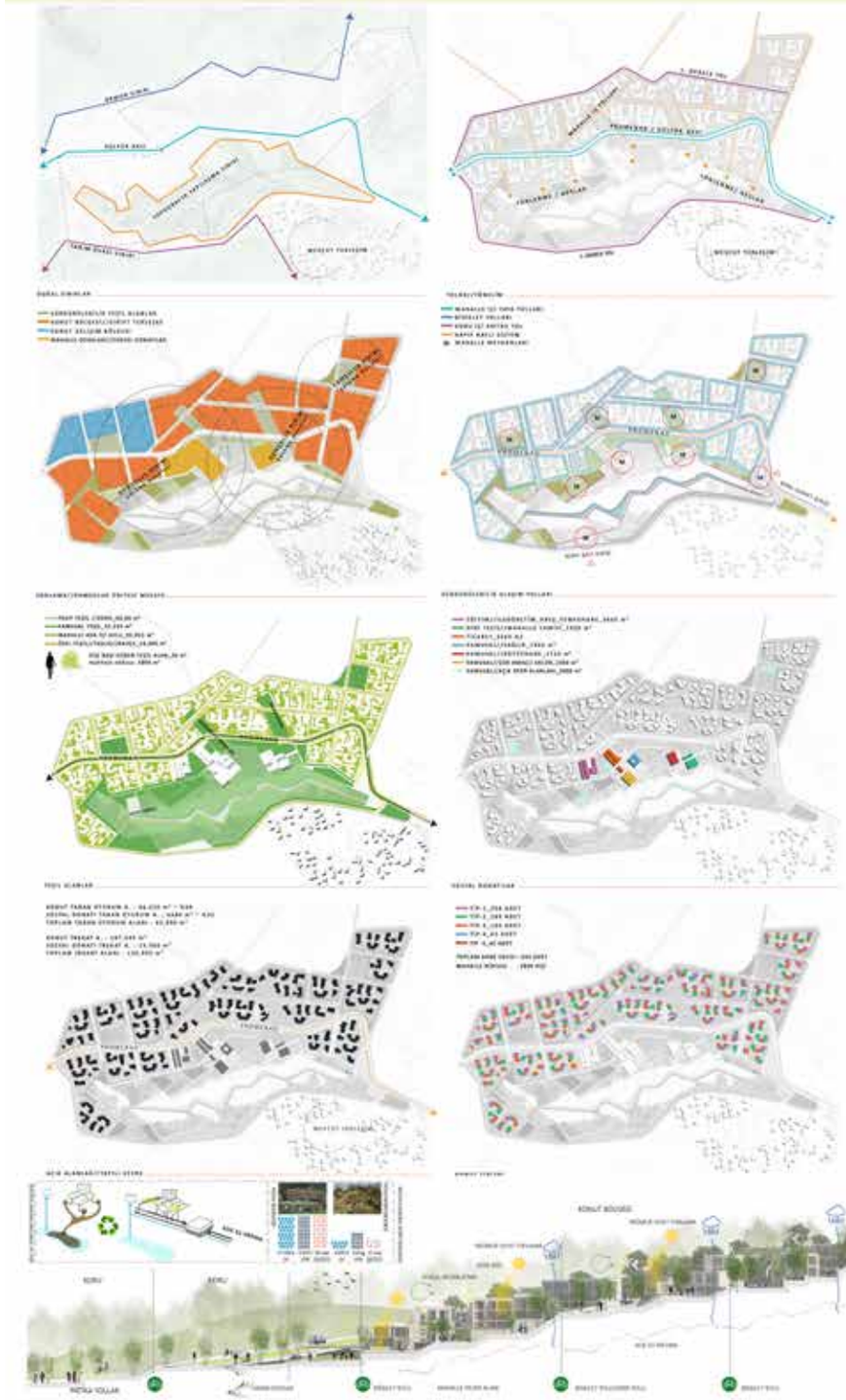

EGE BÖLGESİ 1.LİK ÖDÜLÜ

82143

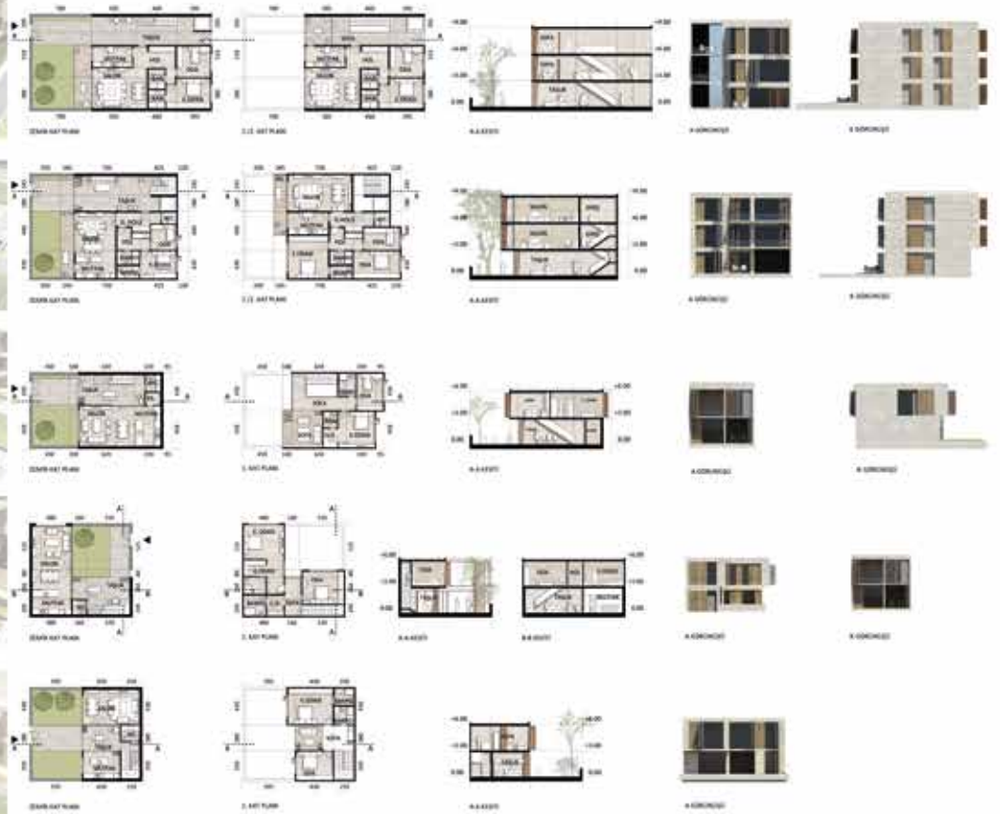

11480

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

“Bugün Türkiye genelinde kentlerde oluşan fiziksel çevrelere göz atıldığında algılanan ilk sonuç tam anlamıyla bir karmaşa ve kimliksizliktir. Hatta bu kimliksizlik kentlerin dışında yer alan köy yerleşmeleri için bile geçerli bir tanım olmaya başlamıştır... Artık ne gelenekten ne de yöreden söz etmek olasıdır.”

Bu görüşte de dile getirildiği üzere kimliksiz yapılar şehirlerimizin büyük bir sorunu haline gelmiş ve bu durum kendisini şehrin dışındaki yerleşimlerde de gösterir olmuştur.

Şehirlrimizin bu olumsuz görünüşünde konut/toplu konut mimarisinin özel bir ağırlığı ve payı vardır; çünkü kentteki yapıların çoğunluğu barınma işlevini karşılayan konuttur. Şehirlerdeki fiziksel tahribatın yansımaları kendisini sosyal yaşantıda da göstermiş, içine kapalı, komşuluk ilişkilerinin zayıfladığı bir toplum biçimi üretmiştir.

Bu noktada TOKİ’nin düzenlediği “mahalle” temalı bu yarışmaya yaklaşımımız sosyal birlikteliği arttırıc, beraber yaşama alışkanlıklarını örgütleyebilecek kentsel fiziksel mekanların kurgulanması üzerinden olmuştur. Geleneksel şehir/mahalle dokularındaki yapılar topluluğu ve bu yapılar arasındaki boş alanlar dokusu günümüz ihtiyaçları ve yaşama alışkanlıkları ile beraber yorumlanarak tasarımda referans alınmıştır.

***KONUM**
Proje alanı kent merkezine yaklaşık 15 km mesafede Pamukkale Yolu üzerinde turistik bir merkez olan Hierapolis Antik Kenti ile komşu bir konumdadır. Yeniköy mahallesinin uzantısı durumundaki alan, kendisine benzer yapıdaki mahalle birimlerinin birbiri ardına dizildiği bir aks üzerinde yer almaktadır. Alanın bu durumu göz önünde bulundurularak, yeni yapılacak tasarım ile birlikte kendisine ve komşu yerleşimlere hizmet verebilecek bir merkez olması hedeflenmiştir. Bu bağlamda proje kapsamında ticari-sosyal bir “merkez” oluşturulmuştur.

***YER’E DAİR**
Tasarımın yapılacağı alan komşu yerleşim ile (Yeniköy Mah.) bir vadi ile ayrılır ve kuzey güney doğrultusunda batıya bakan bir yamaç üzerinde yükselir. Doğal/ coğrafik eşik niteliğindeki bu vadi yerleşimin sınırlarını tayin eder. Batı yönünde uzanan arazi, geçmişten beri bölgedeki yapılaşmayı şekillendirmede etkili olan hakim rüzgardan faydalnır. Alanda güneş güney ve batı yönlerinde etkili olur. Alanda mevcutta bulunan ve eğime göre şekillenmiş yol izleri projeye girdi oluşturmuş ve bu izler proje kapsamında sürdürülmüştür. Arazinin bu eğimli yapısı göz önünde bulundurularak toprağı büyük müdahalelerle mekanik olarak şekillendirmek yerine, onunla beraber hareket eden küçük yapı blokları tercih edilmiştir. Bu durum mevcut yerleşimdeki yapı dokusu ile diyalog kuran bir örüntünün oluşmasını da sağlamıştır.

***YAKIN YERLEŞİMLER** / Proje alanına komşu yerleşimlere göz attığımızda birbirine yakın yapılar dokusunun olduğu gözlemlenir. Yapılar genellikle birbirleri ile mesafeli bir şekilde bir bahçe içerisinde organik bir şekilde yerleşmiş olup, zaman zaman da yakınlaşmaktadırlar. Düzensiz yapılı heterojen bir durum söz konusudur.

***DOKU**
*geleneksel doku / Organik yol örüntüsü sürekli değişkenlik gösterir. Hareketine göre sokakları, meydanları, meydancıkları, çıkmazları oluşturur. Perspektifler durağan değil, zengin ve çeşitlidir. Merkezinde insan vardır.

*bugünün dokusu / Süreç içerisinde otoyol sistemlerine göre dönüşüme uğrayan bugünün yaygın şehir dokusu artık ortogonal bir geometridedir. Geleneksel dokuya nazaran daha durağan ve monoton perspektifler sunar. *öneri doku/ Geleneksel ve bugüne ait olan doku katmanları çakıştırıldığında; geleneksel dokudaki mekan/perspektif zenginliği ile bugününe ait ulaşım/ dolaşım sistemlerini bir arada düşünülmüştür. Geleneksel dokudaki meydan, sokak, çıkmaz gibi kentsel mekan ögeleri kurgulanmış, bunlarla birlikte ihtiyaca cevap verecek şekilde ancak sınırlandırılmış bir otoyol örüntüsü oluşturulmuştur.

***EV/BAHÇE**
*geleneksel dokuda / biçimsiz geometrilerdeki parseller üzerine konut yapısı yerleşir. Konut parselin bir tarafına yaslanarak sokak ile evi ayıran duvar arasında bahçe mekanını oluşturur. *Ev ile bahçe duvarından oluşan yapı, farklı biçimlerde tekrarlanır, bahçe duvarından yahut bina yüzeyinden diğer ev ile birleşerek “yapı dizilerini” oluşturur.

* Farklı yapı dizileri de bir araya gelerek “yapılar topluluğu” nu ortaya çıkarır. Sokak, çıkmaz, meydan ve mahalle oluşmaktadır. öneri ev/ Geleneksel dokudaki ev ile bahçenin kurduğu ilişkiye öykünerek, bahçe geometrisi ve ev lekesi rasyonalize edilir. Geleneksel dokudakinden farklı olarak bu bahçeyi bir hane yerine 3 ile 6 arasında değişen haneler ortak kullanır. Dörtgen geometri ile oluşturulmuş “bahçe” içindeki “ev” ile çeşitlenerek konut tipolojisini oluşturur. Yine geleneksel dokuda olduğu gibi evler birbirine bitişerek konut dizilerini oluşturur. Konut dizileri bir araya gelerek kent mekanını tanımlarlar. Bahçenin ön kapısından hayata (avlu) ya, arka kapısından ise daralıp genişleyerek süpriz mekanlar oluşturan sokağa çıkarsın. *Tasarım Aşamaları

1. TOPOĞRAFYA / DOĞAL EŞİK
Proje sınırları içerisinde bulunan ve alanı batı yönünde kuşatan vadi projeyi şekillendiren temel öge olmuştur. Doğal eşik durumundaki vadi projenin yapılaşma sınırlarını büyük ölçüde belirler. Ayrıca alanın güney ucunda bulunan “krater” niteliğindeki çukurlu bölge de yapılaşmaya müsait olarak değerlendirilmemiş, bu alanlar için rekreatif kullanımlar önerilmiştir.

2. İZLER VE TOPOĞRAFİK KARAKTER
Arazide mevcut halde bulunan ve topoğrafyanın seyrine göre oluşmuş olan yol izleri değerli bulunmuş ve tasarıma

girdi oluşturmuştur. Özellikle alanın ortasından geçen ve kuzey güney yönünde kat eden iz topoğrafyayı iki farklı karaktere ayırmaktadır. Yolun altında vadi ile sınırlandırılmış "plato" diyebileceğimiz görece daha düz alanlar varken, üst kısmında "yamaç" oluşumu vardır. Bu iki alanda yapı karakterleri farklılık gösterecektir.

3. OMURGA VE MERKEZİN OLUŞUMU
Alanı ikiye ayıran bu yol tasarıma dahil edilmiş ve iki yanında planlanan çarşı, meydan, cami ve kamusal yapılar grubu ile projenin omurgasını oluşturmuştur. Kamu yapıları ve sosyal mekanlar iki "plato" üzerinde konumlandırılmış, çarşı yolun iki yakasında "yamaç"a doğru sürdürülmüştür. Cami ise çarşı ve meydanla bir bütün oluşturacak şekilde planlanmıştır.

4. YEŞİL BANT
Omurganın etrafı, proje alanını boydan boya kateden bir yeşil bant ile çevrilir. Yerleşimin tümünde yeşil dokunun sürekliliği sağlanır.

5. YOL AĞININ OLUŞMASI
Topoğrafya takip edilerek yol örgüsü alanı sarar.

6. DOKUNUN OLUŞUMU / MAHALLE
Burada yarışma alanı sınırı izohipsleri üzerinde gösterilecek ve yerleşilebilir alan sınırı kalın kesikli çizgi ile vurgulanacak. Vadi vurgusu yapılacak.

MAHALLENİN UNSURLARI;
***MEYDAN VE ÇARŞI**
Çarşı / Projenin omurgası olarak kurgulanan ulaşım aksının iki yanına dizilen ticaret birimleri çarşıyı oluşturur. Cadde üzerine dizilen çarşı yer yer "plato" lara doğru girinti yaparak özelleşmiş avlulu mekanları ve meydanı tanımlar. Meydandaki cami ile de ilişkilenerek kendi iç meydanını oluşturduktan sonra çarşı kurgusuyla konut alanları ile ilişki kurar. Burada oluşturulan ticaret yoğunluğu ile çevresindeki (Pamukkale, Develi, Küçükdere, Yeniköy) ve tasarlanan projedeki nüfusuyla birlikte yaklaşık 8000 kişilik bir nüfusa hizmet edebilmesi öngörülmüştür. Yaklaşık 3000 m2 kapalı ticaret planlanmıştır. Böylelikle bölge insanının bir çok ticari-sosyla faaliyetini Denizli Merkez'e gitmeye gerek kalmadan gerçekleştirebilmesi öngörülmüştür. Çarşı kurgusu itibariyle küçük esnafı teşvik eder nitelikte olup geçmişten bugüne alışageldiğimiz alış-veriş kültürünü yaşatmayı, canlandırmayı amaçlamıştır. Ayrıca çarşı ve meydan ile ilişkili olarak tasarlanmış olan "mahalle bostanı" bölge insanının toprak ile daha sık buluşacağı bir zemin oluşturmakla beraber, burada yapacağı faaliyetle de üretime katılmasını teşvik etmektedir. Meydan / Projenin merkezi bir noktasında kurgulanan meydan cami, çarşı ve çay bahçesi gibi sosyal donatılarla yaşayan güçlü bir odak haline gelmiştir. Bu meydanda buluşulur, mahalleye otobüsle geldiğinde burada inilir ve buradan çarşıya alışverişe gidilir, bir yere gidildiğinde otobüse buradan binilir. Bu meydanın etrafındaki mekanlarda çay içilir, dostlarla sohbet edilir.

HAYAT / AVLU
Geleneksel ege ev yaşantısında da büyük bir yeri olan "hayat" mekanı kent ölçeğinde da yorumlanmış, mahalle sakinlerinin ortaklaşa vakit geçirebileceği bir kentsel boşluk olarak tanımlanmıştır. Evlerin cephelerinin yahut da bahçe duvarlarının tanımladığı "hayat" insana ayrılmış bir mekan olarak tasarlanmıştır. Buraya servis ve acil durum dışında araç girişi sınırlandırılmış, bu durumlar için ise gerekli taşıtların erişebileceği fiziksel zemin tesis edilmiştir. Kullanıcı aracını evine 50 ila 100 m arasında değişen bir mesafede bırakır ve evinin bahçe kapısına bu mesafeyi kat ederek ulaşıyor. Günümüzde yaygın olarak bu hareketin dikey bir hal alması sosyal ilişkilerin zayıflamasında etkili olmuştur. Ancak bu tasarımda istenen yaya hareketi ile sokakta ve avluda sosyal etkileşime zemin oluşturulmuştur. Yarı özel bir mekan olan evin bahçesinden dışarıya adım attıktan sonra belirli sayıdaki evin ortaklaşa kullandığı avluya adım atarsınız. Buradan dışa doğru devam ettiğinizde başka avluları birbirine bağlayan kentsel mekanlara ulaşır buradan sokaklara, meydanlara geçiş yaparsınız. Böylelikle kent mekanında hiyerarşik bir kademelenme tesis edilmiş olur. "Hayat" ta komşuluk ilişkileri gelişir, sakinlerinin ortaklaşa kullandığı "asmalı çardak"larda sohbetler edilir. Çocuklar burada güvenli bir biçimde vakit geçirebilir.

SOKAK / ARKA SOKAK
Günümüz şehirlerinde sokak artık sevimli bir hal almaktan çıkmış, hemen hemen her şehirde araçların işgal ettiği bir duruma bürünmüştür. Geleneksel yerleşimlerin dışında şehirdeki diğer sokaklarda vakit geçirmenin bir cazibesi kalmamıştır. Buradan hareketle proje kapsamında içinde araç trafiği barındırmayan, salt yaya hareketleri ve etkinlikleri için insan ölçeğinde tasarlanmış "arka sokak" lar kurgulanmıştır. "Arka sokak" tır çünkü bahçenin arka kapısından çıkarsınız ve kendinizi insan için oluşturulmuş bir kent mekanında bulursunuz. Daralıp genişleyerek kurgulanmış sokak hareketi süpriz mekanları yaratmaktadır. Bu mekanlar çocuk oyunlarına imkan verecek şekilde düşünülmüştür. Peyzajın da içinde sürdürüldüğü "arka sokak" içinde yürümekten mutluluk duyulacağı bir kent mekanı olmuştur. Birbirleriyle süreklilik arz edecek biçimde tasarlanan sokaklar kullanıcıyı mahalle içerisinde herhangi bir noktaya yaya olarak konforlu bir biçimde ulaşmasına imkan vermektedir.

MAHALLE MEYDANI
Sokaklardan, avlulardan ve mahalleye gelen taşıt yollarından erişilen meydanlar mahallelinin daha geniş bir bölümünün bulunduğu mahalle içerisindeki en büyük kamulsal boşluk olarak kurgulanmıştır. Mahalleli meydanda buluşabilir, beraberinde tasarlanmış olan parkta vakit geçirebilir, günlük ihtiyaçlarını karşıladığı bakkaldan alışveriş yapabilir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

86 _ NO'LU PROJE
Konut tiplerinin tasarımında sosyal etkileşime zemin oluşturmak amacıyla kullanılan yarı özel alanlar, mahremiyet sorunu oluşturduğu düşünülmektedir. Vaziyet planı ve yerleşim planı, arazi (topografya) ile başarılı bir ilişki kurmuş ve dini yapının (cami) konumlandırılması başarılı bulunmuştur. Arazinin eğimli yapısı göz önünde bulundurularak, toprağı büyük müdahalelerle şekillendirmek yerine, araziye uygun küçük yapı blokları tercih edilmiş ve silueti başarılı şekilde oluşturmuştur. Konut mimari dokusu, yöre mimarisine uygun tarzda tasarlanmıştır. Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile başarılı biçimde ifade edilmiştir. Alanda mevcutta bulunan ve eğime göre şekillenmiş yol izleri projeye girdi oluşturmuş ve bu izler proje kapsamında sürdürülmüştür. Yol dokusunda geleneksel dokudaki meydan, sokak, çıkmaz gibi kentsel mekân ögeleri kurgulanmış; bunlarla birlikte, ihtiyaca cevap verecek, ancak sınırlı bir araç yolu örüntüsü oluşturulmuştur. Çarşı ve meydan ile ilişkili olarak tasarlanmış olan "mahalle bostanı" bölge insanının toprak ile daha sık buluşacağı bir zemin oluşturmaktadır. Alt bölgelerin merkezleri tanımlanmış olup komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Proje 3. Elemede 2.'lik ödülüne layık görülmüştür.

11480

YEDİ İKLİM YEDİ BÖLGE MAHALLE . PAMUKKALE 11480

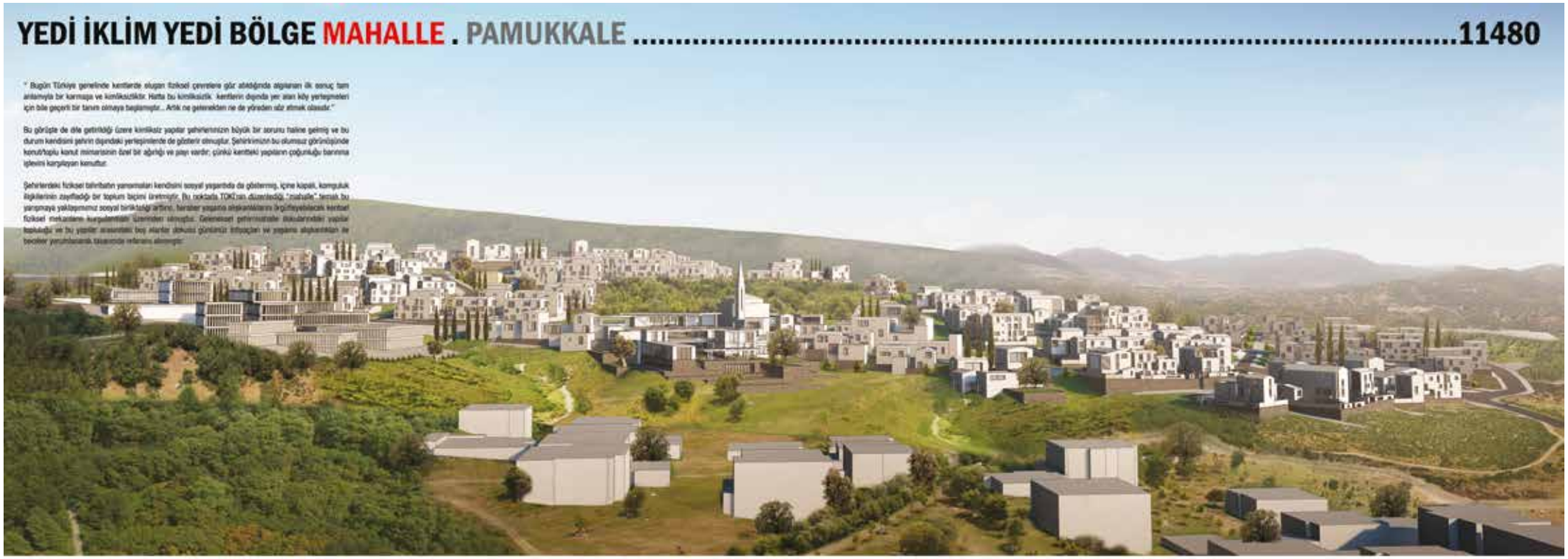

" Bugün Türkiye genelinde kentlerde oluşan fiziksel çevrelere göz attığımızda algılanan ilk sonuç tam anlamıyla bir karmaşa ve kimliksizliktir. Hatta bu kimliksizlik kentlerin dışında yer alan köy yerleşmeleri için bile geçerli bir tanım olmaya başlamıştır... Artık ne gelenekten ne de yöreden söz etmek olasıdır."

Bu görüşte de dile getirildiği üzere kimliksiz yapılar şehirlerimizin büyük bir sorunu haline gelmiş ve bu durum kendisini şehrin dışındaki yerleşimlerde de gösterir olmuştur. Şehirlerimizin bu olumsuz görünüşünde konut/toplu konut mimarisinin özel bir ağırlığı ve payı vardır; çünkü kentteki yapıların çoğunluğu barınma işlevini karşılayan konutlar.

Şehirlerdeki fiziksel tahribatın yansımaları kendisini sosyal yaşantıda da göstermiş, içine kapalı, komşuluk ilişkilerinin zayıfladığı bir toplum biçimi üretmiştir. Bu noktada TOKİ'nin düzenlediği "mahalle" temalı bu yarışmaya yaklaşımımız sosyal birlikteliği artırıcı, herkesi yaşamla ilişkilendirecek ve örgütleyebilecek kentsel fiziksel mekanlara kurgulanmıştır. Üzerinden olmuştur. Geleneksel şehirsel dokulardaki yapılar bakıldığı ve bu yapılar arasındaki boş alanlar dokusu günümüz ihtiyaçları ve yaşama alışkanlıkları ile beceriler yorumlanarak tasarımda referans alınmıştır.

*KONUM

*YER'E DAİR

"yakın yerleşimler" Proje alanına komşu yerleşmelere göz attığımızda bizlerine yakın yapılar dokusunun olduğu gözlemlenir. Yapılar genellikle tarlalar ile mesafeli bir şekilde bir bahçe içerisinde organik bir şekilde yerleşmiş olup, zaman zaman da yoğunlaşmalardadır. Düzensiz yapı heterojen bir durum söz konusudur.

*DOKU

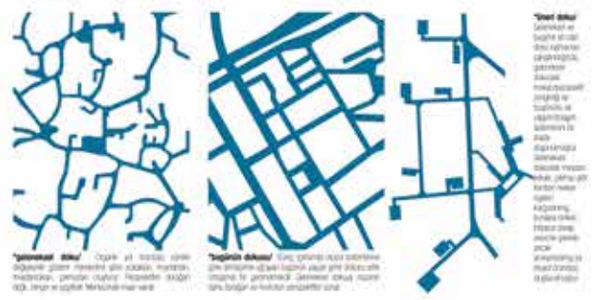

"geleneksel doku" Organik yol sistemiyle içinde değişimler gösteren mevcutlara göre sokaklara, meydanlara, meydanlardan çıkmalara ulaşılmıştır. Rastgeleliğin küçük ölçeğe ve uyumlu kentsel mekan vardır.

"bugünün dokusu" Konut, işyerlerinin düzenlenmesine göre şehirlerimizde oluşan yapılar şehir dokusu etkisi oluşturur. Bir geleneksel ile geleneksel dokuya müdahil, tanımsız bir kentsel mekan oluşturmuştur.

"Ütopik doku" Geleneksel ve bugünün dokusunun incelenmesi, ihtiyaçların değişmesi, yaşantının değişmesi, yaşantının değişmesi, yaşantının

YEDİ İKLİM YEDİ BÖLGE MAHALLE . PAMUKKALE 11480

1. TOPOĞRAFYA / DOĞAL EŞİK

Proje sınırları çevresinde bulunan ve alanı batı yönünde kuşatan vadi projeye şekillendiren temel öge olmuştur. Doğal eşik durumundaki vadi projenin yapılaşma sınırlarını büyük ölçüde belirler. Ayrıca alanın güney ucunda,bulunan "krater" niteliğindeki çukurlu bölge de yapılaşmaya müsait olacak değerlendirilmemiş, bu alanlar için rekreatif kullanımlar önerilmiştir.

2. İZLER VE TOPOĞRAFİK KARAKTER

Alandaki mevcut hatlar bulunan ve topoğrafyanın izlenmiş için oluşmuş olan yol izleri değerli bulunmuş ve tasarıma girdi oluşturmuştur. Özellikle alanın ortasından geçen ve kuzey güney yönündeki kot farkı eden iz topoğrafyayı iki farklı karakterde ayırmaktadır. Yolun altında vadi ile sınırlandırılmış **"plato"** diyebileceğimiz görece daha düz alanlar vadinin üst kısmında **"yamaç"** oluşumu vardır. Bu iki alanda yapı karakterleri farklıdır. görülmektedir.

3. OMURGA VE MERKEZİN OLUŞUMU

Alanı ikiye ayıran bu yol tasarıma dahil edilmiş ve iki yakasında planlanan çarşı, meydan, cami ve kamusal yapılar grubu ile projenin omurgasını oluşturmuştur. Kamu yapıları ve sosyal mekanlar iki "plato" üzerinde konumlandırılmış, çarşı yolu ile yakasında "yamaç"a doğru sürdürülmüştür. Cami ise çarşı ve meydanla bir bütün oluşturacak şekilde planlanmıştır.

4. YEŞİL BANT

Omurganın etrafı, proje alanını boydan boya kuşatan bir yeşil bant ile çevrilir. Yeşilçizgi formunda yeşil dokunun sürekliliği sağlanır.

5. YOL AĞININ OLUŞMASI

Topoğrafya takip edilerek yol örgüsü alanı sarar.

6. DOKUNUN OLUŞUMU / MAHALLE

Burada yerçizgisi alanı ortası cephesleri üzerinde çözümlenerek ve yerleşkelerin alan sınırı için kesikli çizgi ile vurgulanacak. Vadi vurgusu yapılacak.

KONUT ALANLARI TABLOSU						
TİPLER	2K KONUT	3 KİŞİLİK DAİRE	4 KİŞİLİK DAİRE	5 KİŞİLİK DAİRE	6+ KİŞİLİK DAİRE	TOPLAM
TİP 1	11 adet	5414,00 m²	0 adet	33 adet	0 adet	33 adet
TİP 2	9 adet	4547,00 m²	0 adet	27 adet	0 adet	27 adet
TİP 3	11 adet	6783,00 m²	11 adet	44 adet	0 adet	55 adet
TİP 4	15 adet	6364,00 m²	0 adet	45 adet	0 adet	45 adet
TİP 5	8 adet	5617,00 m²	32 adet	0 adet	8 adet	40 adet
TİP 5A	4 adet	2897,00 m²	16 adet	0 adet	4 adet	20 adet
TİP 5B	6 adet	4345,00 m²	24 adet	0 adet	6 adet	30 adet
TİP 6	5 adet	3096,00 m²	10 adet	15 adet	0 adet	25 adet
TİP 6A	5 adet	3894,00 m²	15 adet	15 adet	0 adet	30 adet
TİP 6B	6 adet	4432,00 m²	18 adet	18 adet	0 adet	36 adet
TİP 7	7 adet	4472,00 m²	21 adet	14 adet	0 adet	35 adet
TİP 7A	8 adet	6476,00 m²	24 adet	24 adet	0 adet	48 adet
TİP 7B	8 adet	6476,00 m²	24 adet	24 adet	0 adet	48 adet
TİP 8	10 adet	6231,00 m²	20 adet	10 adet	10 adet	40 adet
TİP 8A	15 adet	11330,00 m²	45 adet	15 adet	15 adet	75 adet
TİP 8B	8 adet	6042,00 m²	24 adet	8 adet	8 adet	40 adet
TOPLAM	136 adet	90 225,00 m²	294 adet	282 adet	51 adet	827 adet

SOSYAL DONATI VE TİCARİ ALANLAR		
TİPLER	ADEDİ	TOPLAM İNŞAAT ALANI
TİCARİ	50 adet	3000,00 m²
İLKOKUL	1 adet	650,00 m²
ORTA OKUL	1 adet	830,00 m²
KREŞ	1 adet	575,00 m²
SAĞLIK OCAĞI	1 adet	580,00 m²
SPOR TESİSLERİ	1 adet	1370,00 m²
CAMİ	1 adet	690,00 m²
TOPLAM	56 adet	8050,00 m²

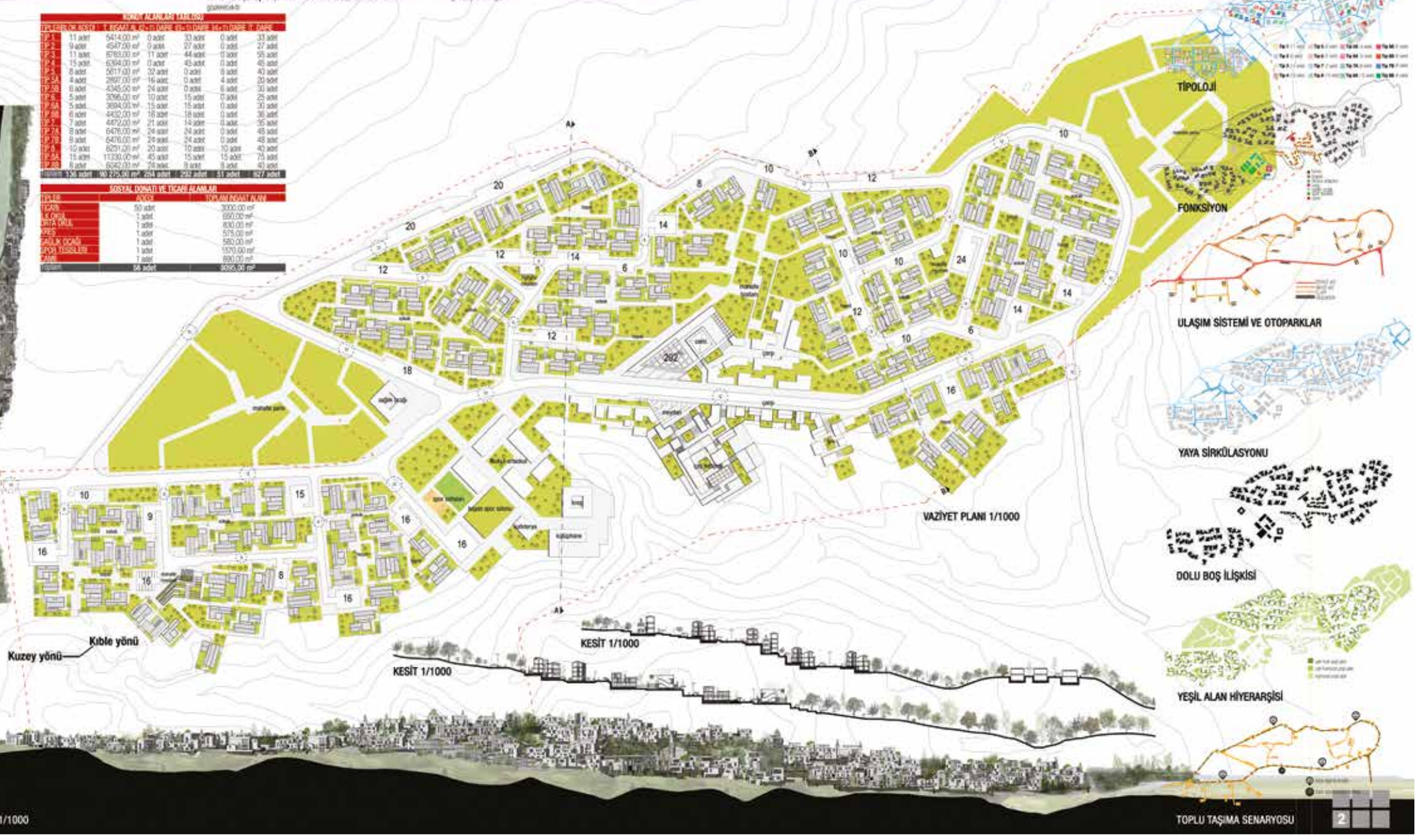

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

11480

YEDİ İKLİM YEDİ BÖLGE MAHALLE . PAMUKKALE 11480

ÇARŞI/MEYDAN VAZİYET PLANI 1/500

*MEYDAN VE ÇARŞI

Çarşı / Projenin omurgası olarak kurgulanan ulaşım aksının iki yanına dizilen ticaret birimleri çarşıyı oluşturur. Cadde üzerine dizilen çarşı yer yer "plato" lara doğru girinti yaparak özelleşmiş bulun mekanları ve meydanı işaretler. Meydandaki cami ile de ilişkilenerek kendi iç meydanını oluşturduktan sonra çarşı kurgusunda konut alanları ile ilişki kurar.

Meydan / Projenin merkezi bir noktasında karşılaşan meydan cami, çarşı ve çay bahçesi gibi sosyal donatılarla oluşturulan güçlü bir odak halini getirmiştir. Bu meydanda buluşulur. Mahallenin ziyaretçisi geldiğinde ilk karşılaşacağı bu alanda çarşıya alışveriş gelir bir yere gidildiğinde ardından bundan sonra da bu alanda yürüyüş yapılarak çay içilir, dostlarla sohbet edilir.

11480

HAYAT / AVLU

Geleneksel ege ev yapılarında da büyük bir yeri olan "hayat" mekanı kent diyeğinde da yorumlanmış, mahalle sakinlerinin ortaklaşa vakit geçirebileceği bir kentsel boşluk olarak tanımlanmıştır.

Evlerin cephelerinin yalnız da bitişe duvarlarının tamamlandığı "hayat" insana ayrıntılı bir mekan olarak tasarlanmıştır. Buraya sirkülasyon ve acil durum dışında araç girişi sınırlandırılmış, bu durumlar için de gerekli bağlantı sağlanmıştır. Bitkisel zemin kaplamalarla ağırlıklı. Kullanıcı araçsız evine 50 ile 100 m arasında değişen bir mesafeden farklar ve evlerin bahçe kapılarına bu mesafeye kat edecek olacak. Günümüzdeki yaygın olarak bu hareketin dikey bir hal almasına sosyal ilişkilerin zayıflamasında etkili olmuştur. Ancak bu tasarımda otomobil yaya hareketi ile sokakta ve avluda sosyal etkileşime zemin oluşturulmuştur.

Yan özel bir mekan olan yeni bahçelerden dışarıya adım atıldığın sonra farklı sayıdaki evin ortaklaşa kullandığı avluya adım atarsınız. Buradan dışa doğru devam ettiğinizde başka avlulari birbirine bağlayan kentsel mekanlara ulaşır. Buradan sokaklara meydanlara geçiş yaşarsınız. Böylelikle kent mekanında hiyerarşik bir kademelenmeye imkân sağlanmış olur.

"Hayat" ile komşuluk ilişkileri gelişir, sakinlerinin ortaklaşa kullandığı **"asmalı çardak"**larda sohbetler edilir. Çocuklar burada güvenli bir biçimde vakit geçirebilir.

SOKAK / ARKA SOKAK

Günümüz şehirlerinde sokak artık sevimli bir hal almaktan çıkmış, hemen hemen her şehirde araçların egemi olduğu bir durumla karşılaşmıştır. Geleneksel yerleşimlerin dışında, şehirdeki diğer sokaklarda vakit geçirmenin bir cazibesi kalmamıştır.

Buradan hareketle projesi kapsamında içinde araç trafiği bannılmayan, salt yaya hareketleri ve etkinlikleri için inşa diyeğinde tasarlanmış "arka sokak" ile kurgulanmıştır. "Arka sokak" ile çevreli bahçelerin arka kapılarından çıkarsınız ve kendinizi insan için oluşturulmuş bir kent mekanında bulursunuz. Dürüst gerçekleşmiş kurgulanmış sokak hareketi süpriz mekanlar yaratmaktadır. Bu mekanlar çocuk oyunlarına imkan verecek şekilde düşünülmüştür. Peyzaj da içinde sürdürüldüğü "arka sokak" içinde yürümekten mutluluk duyulacağı bir kent mekanı olmuştur.

Birbirleriyle sürekliliği sağlayacak biçimde tasarlanan sokaklar kullanıcıya mahalle içerisinde herhangi bir noktaya yaya olarak kısıtlısız bir biçimde ulaşmasına imkan vermektedir.

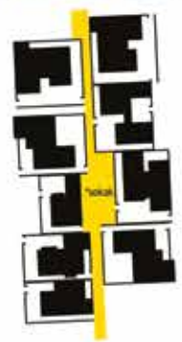

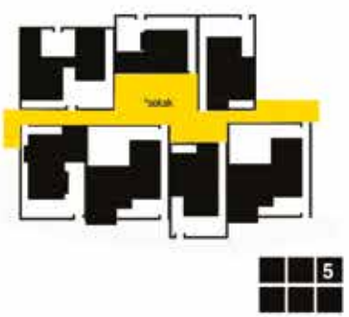

EGE BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

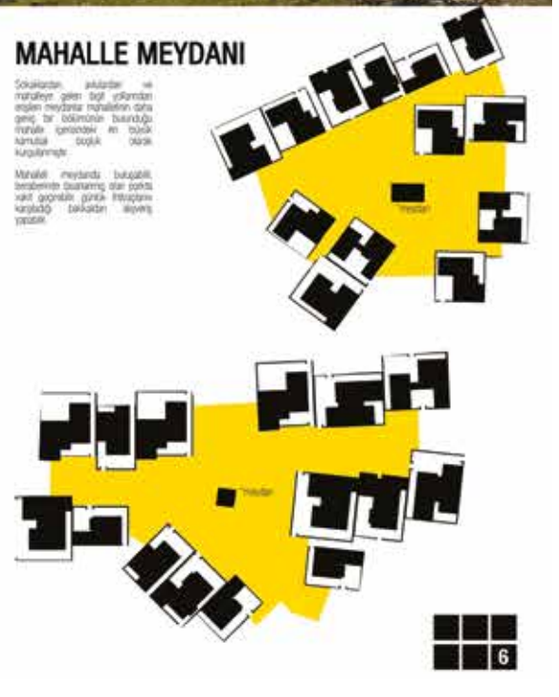

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

73841

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Mahallenin temeli mekân ve insanın bütünleşmesidir. Bu iki faktörün zamanla harmanlanması ve etkileşimleri sonucunda meydana gelen kültür birliğidir mahalle. Coğrafyanın imkânlarıyla insan elinin bunu işleme yeteneğinin sonucudur. Kısacası insanın doğa ve yaşam çizgisinde aldığı yoldur mahalle. Bu düşünceler doğrultusunda projenin ana çıkış noktası insan ve doğa olarak belirlenmiştir.

Ana kurgu olarak bireylere sosyalleşme ve paylaşma imkânı sunan bununla birlikte özel hayata ve bireysel isteklere de yanıt veren aynı zamanda geleneksel mahalle kurgusundaki elementleri yeniden yorumlandığı mekânlar tasarlamak amaç edinmiştir. Bu amaca uygun olarak tasarım sürecinin şekillenmesini sağlayan iki önemli etken bulunmaktadır. Birincisi, Karagedik Mevkii'nde bulunan yeşil dokunun mevcut kentle ilişkisinin kurulmasıdır. Bu bağlamda yeşil doku ile kent arasında kalan proje alanının rijit aks düzeni, kent ve yeşili birbirine bağlayacak şekilde şekillenmiştir. İkincisi bölgedeki sosyal imkânları kısıtlayan eğimin verimli verimli kullanılmasıyla farklı sosyal imkânlara olanak vermesidir.

Mevcut arazide bulunan yüzde yirmilik eğim, yeni aks düzeniyle yüzde on beşlere kadar düşmüştür. Eğimin azalmasıyla mahalle kurgusunun sokaklarının, sosyal imkânlara daha fazla olanak vermesi hedeflenmiştir. Aks kurgusuyla ortaya çıkan sokaklar, iki farklı bina tipolojisiyle uygun bir şekilde bir araya gelerek yenilikçi mekânlar, avlular, daha az kamusal olan bahçeler ve manzara noktaları oluşturan teraslar oluşturmuşlardır. Ayrıca konutlara erişim iç avludan verilmiş olup, geleneksel mahalle dokusundaki bahçe kapısının görevi yeniden yorumlanarak, iç avlunun kısmi mahremiyet sağlanması amaçlanmıştır. Bireye yaşam mekanları açısından opsiyon sağlanmış ve farklı sosyal yönelimler mimari açıdan desteklenmiştir. İkinci etken olan doğa ve coğrafyaya ise saygı duyulmuştur. Bölgenin eğimli olması avantaj olarak kullanılmış ve teraslamalarla manzaralar oluşturulmuştur. Bu yükselti farkları köprüler ve sosyal tesislerle zenginleştirilmiş ve perspektif algısı desteklenmiştir.

Proje alanının güneyi ve kuzeyini birleştiren birinci dereceden yol; ulaşım, ticaret ve konutlara ulaşım açısından önem taşımaktadır. Birinci dereceden yolun başında ve sonunda konumlanan farklı boyutlardaki meydanlar ve yolun çevresinde konumlanan ticaret birimleri yolun önemini artırmaktadır.

Ticaret birimlerinin, birinci dereceden yolun ve meydanların proje alanının merkezine konumlandırılmasıyla tüm konutların bu önemli aksa ulaşımı kolaylaşmıştır. Ticaret birimlerine ulaşım konutlardan merdiven ve rampalarla sağlanmıştır. Ayrıca proje alanındaki rampalar sayesinde her noktaya ulaşım sağlanmış olup, engelli ulaşımı dikkate alınmıştır. Ayrıca sosyal donatı alanları da birinci derece yol ve yeniden canlandırılan derenin arasına konumlanmıştır. Bu yönüyle sosyal donatı alanlarına üst kottan ulaşım sağlanıp alt kottan yeşil ile iç içe olması sağlanmıştır. Ekolojik dengenin değişmesiyle yok olmaya başlayan doğa peyzaj çalışmalarıyla canlandırılmaya çalışılmıştır. Endemik bitkiler kullanılan projede, doğanın kendini yenilemesine imkân tanınmıştır. Sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde şekillenen mahalle tasarımında, bölgeye özgü malzemeler tercih edilmiştir. Cephe malzemesi seçiminde bölgede üretilen traverten kullanılarak bölgenin niteliğine ve kimliğine vurgu yapılmıştır.

Sağlıklı bir mekân olarak bölge coğrafyanın sağladığı imkânlar ve müdahaleler sonunda oksijen deposu haline gelmiştir. Bisiklet yolları, açık ve kapalı spor alanlarıyla sağlıklı yaşam projenin her karesinde desteklenmiştir. Çevre ve ekosistemle kurduğu olumlu ilişkiler neticesinde; insan doğa ilişkisi mekânsal bağlamda kuvvetlendirilmiştir.

Sonuç olarak bölgenin ekonomik, sosyolojik, coğrafi ve kültürel özellikleri mimari açıdan vücut bulmuştur. Bu süreçte mekânda gelenekler farklı ve yenilikçi bir perspektifle işlenmiştir. Mekânın kendi ontolojik bağlamlarına sıkı sıkıya bağlanması amaçlanmıştır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

24 _ NO'LU PROJE

Projede mahalle kurgusunun temel bileşeni olan "yapı-sokak" ilişkisi beklenen düzeyde tanımlanmamıştır. Tasarımda oldukça uzun bloklar ve koridorlar oluşturulmuştur. Bu, komşuluk kavramı açısından olumsuz bir özellik taşımaktadır. Yaya yollarının çok geniş tutulması, iklim koşulları gözetildiğinde, kullanımı olumsuz etkileyecektir. Arazi ile kurulan başarılı ilişki, özellikle araç yollarının düzenlenmesinde görülmemektedir. Fakat mahalle tasarımında, bölgenin eğimli olması avantaj olarak kullanılmış ve teraslamalarla manzaralar oluşturulmuştur. Yapıların yönlenme kurgusu ve avlulu sistemi başarılı olmuş, tekdüzelikten kaçılmış ve bölgeye özgü malzemeler tercih edilmiştir. Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile başarılı bir biçimde ifade edilip arazinin topografik özellikleri iyi değerlendirilmiş olup, proje 3. Elemede 3.'lük ödülüne layık görülmüştür.

73841

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE / Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması / EGE BÖLGESİ - DENİZLİ PAMUKKALE 73841

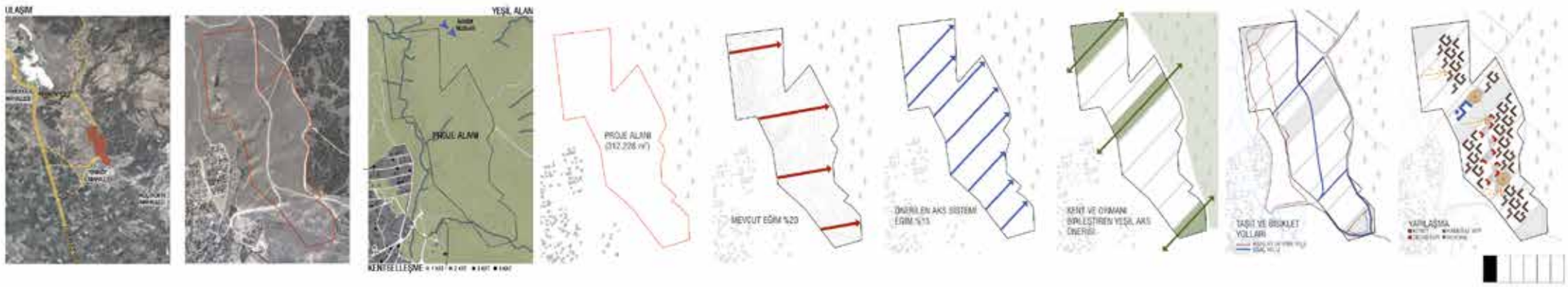

EGE BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE / Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması / EGE BÖLGESİ - DENİZLİ PAMUKKALE

73841

73841

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE / Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması / EGE BÖLGESİ - DENİZLİ PAMUKKALE 73841

EGE BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE / Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması / EGE BÖLGESİ - DENİZLİ PAMUKKALE

73841

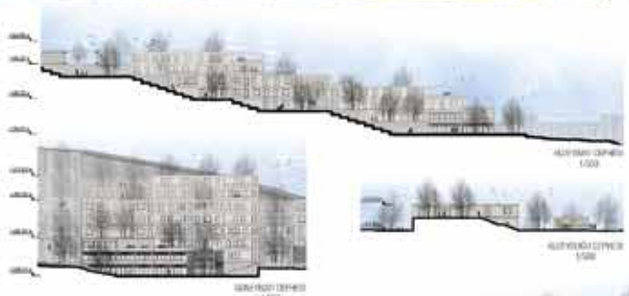

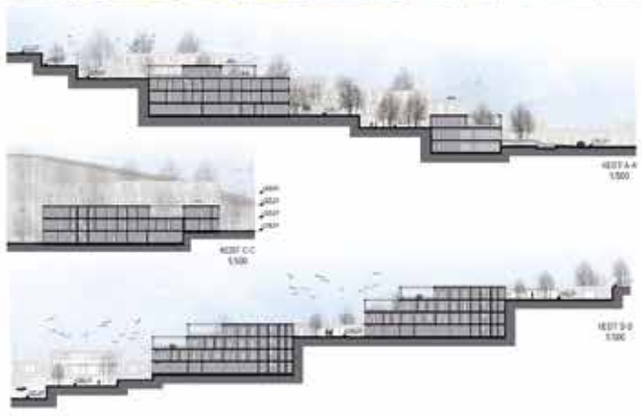

EGE BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

73841

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE / Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması / EGE BÖLGESİ - DENİZLİ PAMUKKALE

73841

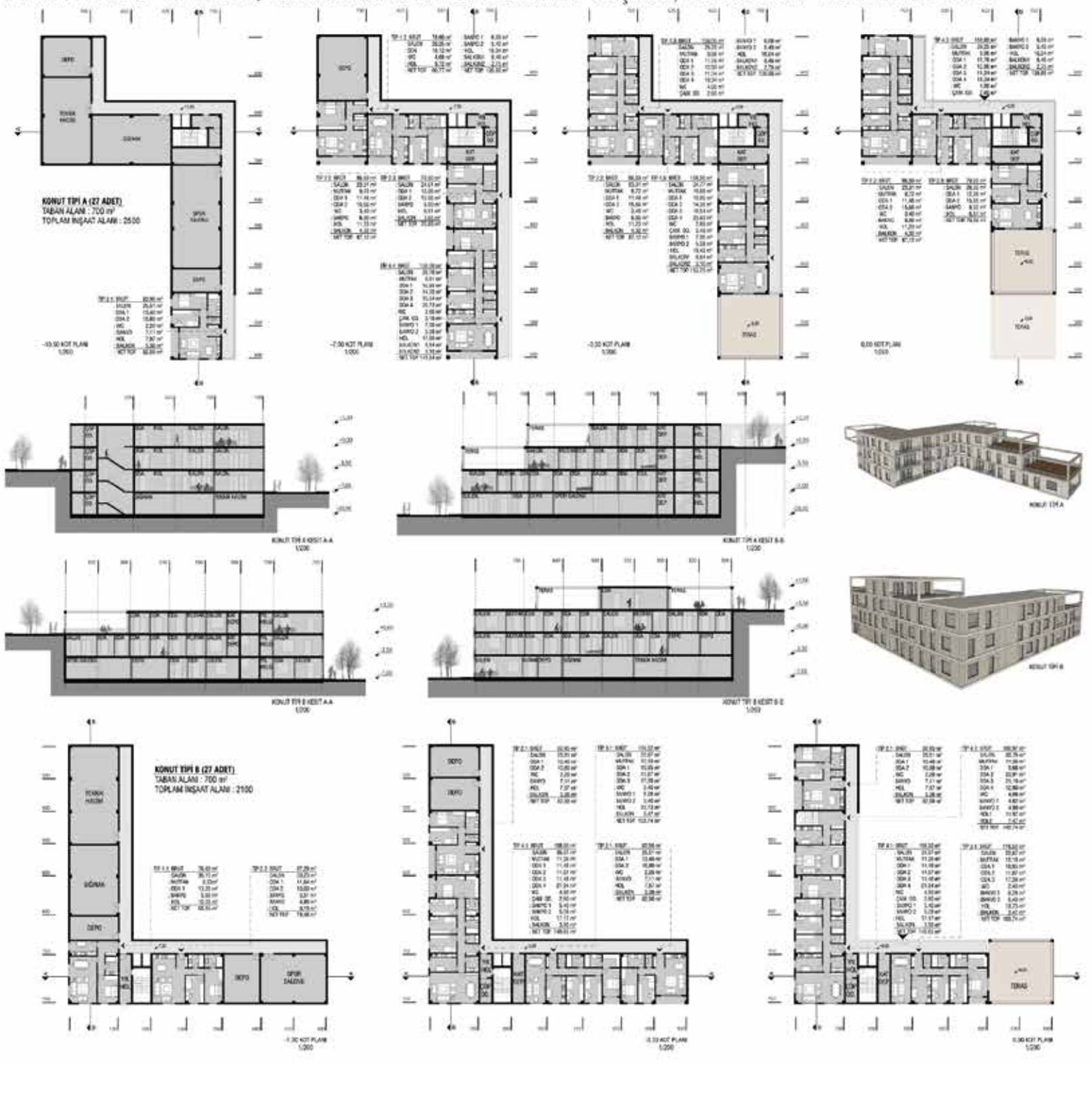

EGE BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE / Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması / EGE BÖLGESİ - DENİZLİ PAMUKKALE 73841

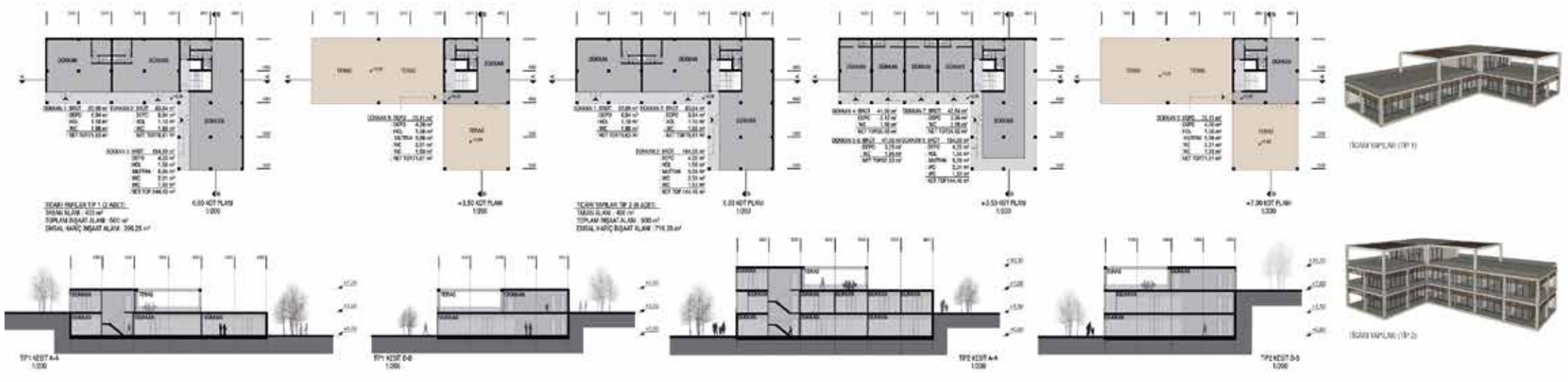

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

48193

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Önsöz

Denizli Türkiye ve Ege Bölgesi'nin önemli kent merkezlerinden biri, tarih öncesi çağlardan itibaren yerleşimin görüldüğü ve konumu itibari ile asırlar boyu geçiş yolu olan bir ildir. Şehircilik açısından bakıldığında farklı zaman dilimleri ve medeniyetlerin çok çeşitli izler bıraktığı kent, birçok anadolu ilinin ortak kaderini paylaşır ve 1950 sonrası ülkenin sanayileşme süreci ile çağdaş ve planlı şehirleşme kavramlarından tam manası ile nasiplenemez. Bu durum günümüze değin kentin farklı evrelerde birçok kez sosyal, ekonomik, mekânsal ve yapısal anlamda değişimine neden olmuş, her evre bir öncekinin izlerini silerek veyahut kökten değiştirerek hayat bulmuştur. Bu ardaşık süreç negatif kalıtsal izler bırakmış ve ilk planlama çalışması 1960'ta ancak başlayan kent geriye dönük genetik bozukluğu onarmayı ve önündeki 50-100 yıllari hesaba alarak öngörülmesi gereken kritik fırsatları layığı ile kullanamamıştır.

Denizli'nin ekonomik başarısı şehrin kentsel mekânları ve şehirleşme normları ile karşılaştırıldığında aralarında paralel bir bağ kurmak mümkün değildir. Kentin yapısal kurgusunu şekillendiren ana faktör sanayileşmedir ve bunun dokusuna ve büyüme stratejisine etkisi üst düzeyde görülmektedir. Küreselleşmenin de katkısıyla bugün itibari ile kent dokusu özgünlüğünü yitirmiş, Türkiye'nin en büyük 20 kentinden birisi olan ve derin bir mirasa sahip kentte korunan tescilli yapı sayısı sadece 70'le sınırlı kalmıştır.

Bu veriler ışığında 7 iklim 7 bölge fikir yarışmasına yaklaşımımız; şehrin geçmişten gelen ve çoğunlukla tüm türk kentlerinde gözlenen eksik makro planlama, çarpık ve niteliksiz yapılaşma ve yapısal/kurgusal problemlerinin tümüne çözüm önermek değildir. Daha ziyade, kentin kırsal ve turistik alanında lokal olarak seçilmiş çalışma alanı konsepti ile negatif döngüye bir yerde dur demek ve model proje sayılabilecek öneri şema / konsept vasıtasıyla sonraki 10 yıllar için kendi kategorisinde öneri de bulunmaktır. Bu öneri şehrin nitelikli yapısal mirasını ve karakteristik özelliklerini çağdaş şehircilik ilkeleri ve bulunduğu lokasyonun tüm özellikleri ile harmanlayıp odağında önce insan sonra yaşam kültürü barındıran bir sentez yaratmayı amaçlar. İnancımız odur ki ; önce bizler kentlerimizi tasarlarız, sonra kentlerimiz bizi. Sıra bizlerdeyken yapılan tüm noksan ve yanlışlar, sıra kente geldiğinde insan yaşamına aksedecek ve kuşaktan kuşağa devam edecektir. Bu döngüyü tersi ne çevirebilmek adına tüm meslektaşlarımıza eşit sorumluluk düşmektedir. 7 iklim 7 bölge yarışması bu manada büyük bir fırsattır.

Tema

Kaynaklar incelendiğinde görülen oki , osmanli dönemi ve cumhuriyetin ilk yıllarında Denizli'de evlerin ahşaptan, içinden arik geçen, bahçeli ve tek katlı olduğudur. Caddeler dar, her 2 yanına dikilen çınarları ile yollar gölgeliktir. Bu veriler kentin diğer birçok karakteristik özelliğinin yanında dokusu adına ön plana çıkan kısmını teşkil eder. Tipik osmanli şehirlerinde rastlanan cami çevresinde kümelenen mahalleler, mahalle bileşenleri içinde sayılabilecek ticaret, konut ve donatılar ile tanımlı parçalar biraraya geldiğinde şehrin bütününü oluşturur.
geçmiş ve günümüzdeki dokusu karşılaştırıldığında geçmişin şehir dokusu bugünün kırsal/kasaba dokusu kategorisinde değerlendirilebilir.

Çalışma alanı Yeniköy; merkezden 16 km uzakta, Denizli çevre otoyoluna 10 km ve Pamukkale travertenleri ve hierapolis antik kentine sadece 3km yakınlıkta bir iç ege köyüdür. İlk bakışta sırtını ormanlara dayamış, yüzü ise Büyük Menderes Nehri'nin suladığı uçsuz bucaksız ekili tarım alanlarına dönük mikro ölçekte bir yerleşim alanı. Ancak Yeniköy'ü diğerlerinden farklı kılan yılda 2,5 milyon turistin ziyaret ettiği ve Türkiye'nin en çok rağbet edilen ören yeri Pamukkale ilçesi'ne komşuluğu. Pamukkale Denizli'nin, hem doğal hem de kültürel varlıklari ile dünya üzerinde ender rastlanan bir değeridir kabulü ile Yeniköy kentsel tasarım ilke ve stratejileri sadece parsel sınırı ile kısıtlı kalmamalıdır kanaatindeyiz. Bu nedenledir ki 1/10.000 ölçekte ilk etapta Yeniköy merkezli 3 km çapında bir alanda 15 yıllık bir gelişim planı sunuyoruz. Alanda Pamukkale, Yeniköy ve Küçükdere köylerinin ilk halka içinde gelişip dönüşerek dünyada çok başarılı örnekleribulunan eko ve kültürel turizm alanında Türkiye'deki en iyi model proje adayı olmasını öngörüyoruz. Bu 3 alt merkezi fiziksel olarak yeşil bir kuşakla diğer bir değişle rekreatif/ekolojik alanla birbirine bağlıyoruz. Araç yollarına ilave olarak getirdiğimiz bu öneri kuzey güney hattında aynı zamanda bir yaya koridoru. Gelişimin 2. etabı 5 km çapındaki 2. halka. güneyinde Irlıganlı ve kuzeyde Develi köyleri ile toplam 57 milyon m²lik bir alanda çevresini koruyan, yerel halkın refahını gözeten ve doğal, kültürel değerlerine sahip çıkıp kollayan bir sürdürülebilir kalkınma modeli öneriyoruz. Gelişim süreci tamamlandığında; 5 alt merkezden oluşan, günübirlik traverten ve antik şehir gezisinin çok ötesinde ziyaretçisine doğal/ekolojik, kültürel ve yapısal bir resital sunan dünya çapında bir destinasyon yaratma idealimiz var. Öyle bir gelişim modeliki ziyaretçisinin yerel halkın kültürünü, Ege ve Denizli köy ve kasabalarının dokusunu yaşayabileceği, günübirlik ziyaretin ötesi ne geçerek konaklamasını haftalık programlayabileceği bir model. Gelişim sadece fiziksel ve yapısal olmakla kalmayacak ayrıca yarattığı ekonomi kartılarla refahi arttırıp kendi finansmanını da zaman içi nde karşılayacak konuma gelecek. İlçe, il ve ülke ekonomisine de katkısı artarak devam edecek.

Tüm bunlardan daha önemlisi ise şemamız yerel nüfusu ve mevcut dokuyu çağın şehircilik ilke ve normları ile buluşturan, yeni konut, ticaret ve turizm fonksiyonları yaratıp eksiksiz donatı ve açık alanı imkânlari ile kentsel tasarım projesi kapsamında total bir değişim ve geli şi m öneriyor.

Kentsel tasarım planı ilke ve stratejileri arazi verileri ve konum 300.000 m²'yi aşkın büyüklükteki çalışma alanı kuzey güney doğrultusunda dikdörtgene benzer bir geometriye sahip. Dinamik bir topografyasi olan alanın deniz seviyesinden en yüksek noktası 327m en düşük noktası ise 269m görünmekte. 50mden fazla kot

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

farkı olan bu sert topografya yapısı kuru dere yatakları ile küçük vadilerle bölünmüş ve homojen olmayan farklı yükseklik ve engebelerle tanımlı. Ancak genel manada doğudan batıya doğru alçalan konturlar mevcut. Buna ilave alanın batısından derin bir yarıkla geçen dere yatağı ve vadi sırtları yapılaşmaya elverişli değil. Yeniköy'ün yapıstokuna ve merkezine komşu olan çalışma alanı doğuda sırtını dağlık ve ormanlık alana dayamışken batıda ekili tarım alanlarını gören ova vistali bir konumdadır. Kuzeydeki mevcut tali bağlantı yolu ile Pamukkale ve hierapolis antik kentine 1.8 km uzaklıkta. Ana bağlantı Pamukkale yolu ise Yeniköyün içinden geçmek kaydı ile 1.5 km kadar uzakta kalır.

Ulaşım / Dolaşım Kurgusu
Alana ulaşım Denizli transit çevre yolu Pamukkale kavşağından Pamukkale istikametine doğru giderek başlar. Bu ana hat üzerinden Yeniköy kavşağı 5km uzaklıktadır. Kavşak Yeniköy merkezine bağlanır.

Sahaya Yeniköy merkezinde mevcut araç yolu dokusuna eklenecek bir kavşak düzenlemesi ile öneri vadi park içinden geçerek ulaşılır. Saha içerisinde kuzey-güney hattı boyunca 2 paralel cadde kurgusu ile bu caddeleri enine ve dikine kesen 8 sokak planlanmış ve dolaşım ağı kurgusu tamamlanmıştır. Tüm cadde ve sokaklar konut ve donatı alanlarına servis verir. Topografya dinamikleri gözetilerek tasarlanmış dolaşım ağıyer yer düz, yer yer kıvrımlı ve zaman zaman tatlı eğimlidir. Plana 2. ulaşım / giriş noktası ise kuzey ucunda Pamukkale Travertenleri bağlantılı yolu üzerinde önerilmiştir. Pamukkale ilçesi ve travertenlerden Yeniköy'ün kuzeyi ne bağlanan bu tali yol öneri planla beraber kapasitesi artırılarak tekrar düzenlenecektir. Kuzey girişinde yol 2'ye ayrılarak öneri doğu ve batı caddelerine sapma seçeneği sunar.

Doğu Caddesi'nin bir yanı öneri doğa sporları alanına komşu iken diğer yanı enerji park, donatı, konut ve turizm parsellerine değer. Batı caddesi ise öneri Vadi Park'a, yeşil kuşak ekolojik alana ve keza donatı, konut ve turizm parsellerine komşu olacak şekilde kurgulanmıştır. Yeşil alan ve meydanlar kentsel tasarım planı kapsamında 312.000 m²lik alanda salt park ve rekreatif fonksiyonlara ayrılan alan 91.000 m²dir. Düşük yoğunluklu kent/kasaba planlama kriterleri açısından bakıldığında bu yüksek bir değerdir. Bu değere ilave çalışma alanı dışında kuzey bölümde sürdürülebilir enerji temalı 30.000 m² park önerisi sunulmuştur. Makro planlama kararlarını takiben ekolojik yeşil kuşak önerisinin Yeniköy Merkezi kısmında ilave 256.000 m² ekokoridor temalı rekreatif alan mevcuttur. Yeşil kuşak önerisinin tüm etapları hayata geçtiğinde ise toplam alan 1.150.000 m² mertebelerindedir.

Kasabanın vazgeçilmezlerinden meydanlar, yaya promenadları ve yapısal peyzajla desteklenmiş yaya dostu trafiksiz alanların toplamı 15.000 m²'yi aşkındır. Bu kurgu içinde yayalaştırılmış çarşılarını meydanlarını, açık ticaret sokaklarını, kasaba merkezi camini , sosyal tesis meydanlarini ve ticaretle desteklenmiş sokak boyu promenadlari sayabiliriz. Konut, ticaret ve donatı parselleri kurgulanırken genel manada taks değerleri standartların altında tutulmuştur. Ortalama taks değeri %30 mertebelerinde kabülü ile 272.000m² yapılaşmaya ayrılan alanda yapı oturumuna ayrılan rakam 81.000 m² civarıdır. Toplam taban alanına ilave %10 iç dolaşım için ayrılan alan da düşüldüğünde bahçe avlu ve özel/yarı özel alan kullanıma ayrılan açık alan miktarı ise takribi 180.000 m²'dir. Bu yaklaşımla beraber Denizli özgün kent / kasaba değerlerine bir gönderme yapılmış ve çağın koşulları ve ihtiyaç kriterleri ile harmanlanarak bir nevi bahçeli yaşam kültürü kurgulanmıştır. Öneri şema; park, rekreatif alan ve bahçelerde mikro ölçekli organik bostan, meyvelik, spor aktiviteleri, doğa yürüyüşleri, çocuk oyun alanları, sürdürülebilir enerji simülasyonları, bakı terasları, koşu ve bisiklet parkurları, dinlence ve açık alan aktivitesi fonksiyonlari öneri r. konut ve donatı parselleri arasında kurgulanmış parklar yerlisi ve ziyaretçisine geniş bir skalada çok zengin ve çeşitli seçenekler sunarak kasaba hayati ve yaşam kültürünü destekler. 15 yıllık eko/kültürel turizm gelişim planının bir parçası olan, sahanın doğusuna komşu, öneri orman rezerv alanı ve doğa sporları parkuru hayata geçtiğinde hem yerlisine ve yeni nüfusuna hem de yıllık 2.5 milyonu aşacak ziyaretçi potansiyeline tam manasıyla kusursuz bir yaşam biçimi ve açık alan aktiviteleri deneyimi sunmayı amaçlar.

İmar Kurgusu ve Parselasyon Yaklaşımı
Kuzey güney hattı boyunca az yoğunluklu kırsal /kasaba planlama kriterleri ile bağdaşan ve yakın çevresindeki dokuya entegre olma kaygısı güden 4.500 m² ila 15.000 m² büyüklükte değişen konut, ticaret, tercihli turizm ve donatı parselleri kurgulanmıştır, parseller arası yeşil koridorlarla her parselin en az 2, zaman zaman ise 4 tarafı kamusal açık alan ve parklar ile tanımlanmıştır. Kuzey, merkez ve güney segment olmak üzere 3 alt bölgede ele aldığımız imar kurgusu, batıda çalışma alanı içinde 90 bin m²'yi aşkın öneri vadi park ile bütünleşik ve öneri batı yakası ulaşım arterine paralel olarak planlanmıştır. Bu park 15 yıllık gelişim senaryosu içinde Pamukkale - Yeniköy Küçükdere yeşil kuşak rekreasyon alan önerisinin merkez Yeniköy parçasında yer alır. Vizyon tamamlandığında ekolojik koridor olarak işlevlendirilecek bu kuşak 3 köy merkezini, Pamukkale travertenlerini ve hierapolis antik kentini birbirine bağlayacak şekilde planlanmıştır.

Alan geleneksel Osmanlı kent / kasaba kurgusu temel ilkesinden hareketle merkezinde dini tesis ve kamusal fonksiyon (sosyal tesis) barındıracak şekilde düşünülmüş, bu fonksiyonlar planın en uzak köşesine yürüyüş ile sadece 6-7 dakika mesafede konumlandırılmıştır. Eğitim, sağlık ve idari donatılar ise 3 segmentte kolay ulaşım gözetilerek planlanmıştır. Öneri şema yarışma kriterlerini ulaşılması gereken asgari hedef olarak belirlemiştir. Özetini aşağıda bulacağınız bilgilerin rakamsal dökümü ekte verilmiştir.

312.228 m²'lik alanın planlama terminolojisi ile dağıtım kategorsinde konut + ticaret ve tercihli turizm lejandi önerilmiştir. Konut + ticaret bu kategori de parsel

48193

yapılaşma emsal değeri 0.7 ve yençok değeri 4 kat olarak önerilmiştir. 96.891 m² konut + ticaret arsa alanı, genelin %31'i kadardır. 67.824 m² emsal alanının 56.020 m²si konut 11.804 m² zeminde kurgulanacak ticaret fonksiyonuna ayrılmıştır. Yarışma kriterlerine esas nüfus ve hane sayısına ulaşmak için tuik verilerinden yararlanılmıştır. Bu kaynağa göre 2016 Denizli ili hane halkı büyüklüğü verisi 3.1'dir. Öneri şema; nüfus hesabını kişi başı 35 m² kabul alır ve ortalama daire m² önerisi net 108,5m²'dir (satış ortalama m²'si 136m²dir). Bu denklemle konut + ticaret parsellerinde toplam takribi nüfus önerisi 1.601 Kişidir.

Tercihli Turizm Alanları
Tercihli turizm parselleri önerisi esas itibari ile gelişim plani konut + ticaret etabı tamamlandıktan sonra tam manasi ile hayata geçecek kabulü ile önerilmiştir. Etaplama açısından bakıldığında 4 ayrı parselde önerilen bu fonksiyon yapılaşmanın 2. Etabıdır. Bu parseller, büyük ölçekli turizm tesislerinden ziyade yerel halka ve küçük yatırımcılara cazip gelecek ünitelerden oluşan teras evler mantığı ile kurgulanmıştır. Üst katta yaşanan alt katta oda/ suit kiraya verilen dubleks/triplex ve apart unitelerin bulunduğu ya da tüm katın turistik amaçlı işletildiği / kiralandiği bir senaryodur. Plan notları ile yapılaşmanın tüm ayrıntıları kontrol altında tutulacaktır. Bu parsellerde %5 ticaret, %35 yukarda tanımlanan türde turizm amaçlı yapılaşma ve %60 konut kullanımı şeklinde not yazılacaktır. Bu denklemden tarif edilen senaryo gereği konut kullanım %'sinden 375 kişi nufüs hesabına ilave gelecektir.

Ticaret Alanları
Plan genelinde 2 farklı lejand önerisi kapsamında toplam 13.000 m² ticaret alanı öngörülmektedir. 60 İla 100 m² arasında değişen birimlerden oluşan bu fonksiyon kullanimi sokak hayatını zenginleştirmek ve gün boyu yaşanır kılmak adına zemin katlarda kurgulanmıştır. Yayalaştırılmış bölgelerde ise yer yer 2 katlı ve teraslı tasarlanmıştır. Ortalama ticari birim m²si 80 m² kabulü ile şema potansiyel +/- 160 adet ticari birime sahiptir. Bu birimler mahalle hayatı ve kurgusuna önemli derecede katki sunacaktır. Gündelik ihtiyaçları karşılayacak tipte dükkânlar, meydan ve yayalaşmış sokaklarda çarşılar, cafe - restaurant ve lokantalar, turistik ticarete uygun işletmeler, yerel üretim odaklı gıda ve tarım ürünleri satış noktaları önerilen çeşitler arasında sayılabilir. Ticaret kullanımı genel manada esnaf dayanışması odaklı olmalı ve yerel yatırımcıya hitap etmelidir, global marka ve grupların burda mega ölçekli dükkân açması özendirilmemelidir.

Donatılar
Genel itibari ile bakıldığında toplam nüfus önerisi konut + ticaret ve tercihli turizm lejandli parsellerin sadece konut kullanımı için toplam 1.976 kişidir. Şema, bu nüfus için 1.600 Kişilik 1 adet dini tesis, 1er adet anaokulu, ilköğretim, ortaöğretim ve lise, 1 adet sağlık tesis, 1 idari tesis ve 1 sosyo kültürel tesis önerir. Donatılarin geneli için emsal yoğunluk değeri 0.70'tir. Yençok değeri 3 kat ile sınırlandırılmıştır. Öneri tüm donatıların hayata geçişi sonrası yeni yerel nüfus temel ihtiyaçlarını 650 m çaplı bir alan içinde eğitimden sağlığa, sosyo kültürel tesisten ticarete, idari birimlerden dini tesise varıncaya kadar 'mahalle' içinde karşılayabilir hale gelecektir.

Dağıtım / Dop / Kop Dağılımı
Plan yarışma şartnamesi koşullarını temel alarak kurgulanmıştır. Ancak dağıtım, dop ve kop öneri yüzdeleri disiplinler arası takım çalışması sonrası karara bağlanmıştır. Bundan hareketle kentsel tasarım planı; konut + ticaret (%31) ve tercihli turzim parselleri (%11.9) İçin toplam %42.92 Oran önerir. Dop alanları kategorisinde 1er adet dini tesis (%1.28), Anaokulu (%1,44), ilkokul (%1.97), Orta öğretim (%2,37), lise (%2,5) alani önerilmiştir.

Bunların toplam değeri %38.58 dir. Dop alanlarına dâhil yol ve kaldırım m² değeri 39.953 m²dir (%12.80). Dop alanlarının imar yolları dâhil kümülatif değeri toplam 160.418 m²'ye tekabül eder (%51.38). Kop alanları 1er adet sosyo kültürel tesi s (%1.27), İdari tesis (%1.81) Ve sağlık tesisinden (%2,62) oluşur. Genele ait toplam değeri %5.7dir plan geneli itibari ile konut, ticaret ve turizm alanlari %42.92, Dop alanları %51.38 Ve kop alanları %5.7 Oranında dağılım gösterir.

Salt parklar hesaba katıldığında toplam 1.976 Kişilik nüfusa 90.636 m² park bölündüğünde kişi başına düşen yeşil alan miktari 46m²dir. İstatistikler aşağıda detayları ile verilmiştir.

Yapı Dili ve Tipoloji Yaklaşımı
Benimsenen yapı dili ve tipolojisi Denizli'nin özgün mimarisi ve yapılaşma kültüründen feyz alır. Genel manada Ege mimarisi çizgisi taşıyan öneriler, yerel malzemeler, yaşayış biçimleri, kültürü ve sosyolojini günümüz mimarlik anlayış ve ihtiyaçları ile sentezler ve ortaya çok baskın olmayan, çevresi ile tezatlik yaratmayan, doğasına ve insanına uygun ve kolay benimsenebilecek bir tarz önerir. Şeması az yoğunluklu bir gelişim benimseyen öneri, yapıdan ziyade açık alanı başrolde tutar. Konut tiplerinde 1+1, 2+1, 3+1 ve 4+1 önerileri mevcuttur. Bahçe katı, teraslı evler önerisi ile çatı kullanımı gelişim planı için önemlidir. Tüm donatılar ve diğer yapılar yerine-yöresine uygun olmalı anlayışı ile tasarlanmış ve tekdüzelik ve aykırılıktan uzaktır.

Sürdürülebilirlik Önerileri
Sürdürülebilirlik gibi derin bir kavramın salt teknolojik yapı inşaa tekniği ve ürünlerinden ibaret olmadığını bilerek, herşeyden öte mahalle kurgusu ile sürdürülebilir bir yaşam ve kültür sürekliliği öneriyoruz.

Proje öncesinde dokusunda varolan yaşam stilini, sosyal ve kültürel yapıyı özenle analiz ederek çevresine, doğasına, kaynaklarına ve insanına saygılı bir yaklaşım benimsiyoruz. Bu tespitten hareketle sürdürülebilirlik yaklaşımımızı temamızla örtüşen eko-turizm ve kültürel turizm gelişimi başlığı ile bir ele alıyoruz. Üst ölçekte sürdürülebilirlik yaklaşımımız; doğal, tarihsel ve kentsel kültür varlık ve mirasını, proje özelinde Ege'nin sosyal yapısını ve etnik kimlik zenginliğini, yerel insanını ve özgün değerlerini planlama ve mimarlik entrümanlarının da yardımıyla 'müstesna' ve 'değerli ' hale dönüştürerek, sorumlu, turizm açısından karlı / pazarlanabilir ve sürdürülebilir kılmayı benimsiyoruz. Mimarlik ölçeğinde ise, kentin özgün yapılaşma kültüründe varolan, az yoğunluklu konut ve yapı tipi önerisi, yapılar özelinde Ege'ye özgü taş, ahşap ve sıva kullanımı, bina özelinde yaşam

alanlarının gün ve mevsim etmenlerinden yararlanmak ve korunmak adına büyük yüzde doğu, güney ve batı'ya, ayrıca hakim rüzgar yönüne dönük oturumu sayılabilir.

Ayrıca, plan içinde rüzgâr ve güneş enerjilerinin üretimine ayrılan park ve açık alanlarda kendi ihtiyacı olan enerji tüketimini kısmen bu yolla gideren öneriler sunuyoruz. İlaveten 81.000 m^2 taban alanına sahip yapılarının tümünün çatısında tesla solar enerji kiremiti öneriyoruz. Yıl boyu, yağmur sularını bahçe ve parklarda rezervuar tipi havuzlarda toplayarak açık alanda muhafaza edip uygun koşullarda kullanılmasını kurguluyoruz. Yatırım maliyetlerini de gözeterek yağmur sularını yapılardan toplayarak gri su kullanımını bu kaynaktan karşılayan bir yaklaşım benimsiyoruz.

Finansman ve maliyet öneri leri yapılaşma adına ülkemizde ve dünyada uygulanan birçok uygulama finansman modeli mevcutttur. Bunlarin bir kısmı son dönemde devlet ve özel sektör tarafından oldukça fazla benimsenmiştir. Bu modellerden kamu ihale kanununa tabi devlet eli ile inşaa ve hasılat paylaşımı modellerini bir arada öneriyoruz.

Öneri planın kalbi sayılabilecek dini tesis ve sosyal tesis, bunlara komşu 2 konut + ticaret parseli ve 90.000 m^2lik vadi park'ı devletin kendi öz kaynakları ile yapmasını ve Mahalle'nin özünü bitirdikten sonra geri kalan kismi için hasılat paylaşımı modeli ile özel sektörün bu kurguya dâhi l olması kanaatimizce doğru olanıdır. Proje için takribi maliyet tablosu ekte ayrıntıları ile sunulmuştur.

Fazlama

Kentsel tasarım planı öneri finansman modeli ile doğru orantılı olarak önce merkez segmentin ve Vadi Park'ın, ardından kuzey segmentin, takiben güney segmentin ve son etap olarak turizm lejandli parsellerin hayata geçmesini benimser. Denizli Yeniköy kentsel tasarım planı manifestosu (sonuç)

• Kent, kasaba ve köylerimiz bizlere aittir ve bu yerleşimler gelecek nesillere aktarılması gereken sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerimiz, ortak paydalarımızdır.

• Herşeyden önce oralarda yaşayanlar yani bizler için yaratılmış ve sınırları içinde varolan çoklu kimlikleri ve kültürleri biraraya getirmek ve bunların karşılıklı olarak birbirlerini zenginleştirmesini sağlama potansiyeline sahiptir.

• Bu bilinçle sürüdürülebilir türden bir kentsel gelişmeye yönelinmeli ve kentsel ekolojinin geliştirilmesi desteklenmelidir.

• Ülke sathında kentlerimizin son 50 60 yılda üst düzeyde bir planlama mimarı kalite endişesi duyulmadan inşaa edildiği, ruhsuz ve yaratıcılıktan uzak bir anlayışla planlandığı bir gerçek iken, bundan sonrası adına mekânsal gelişmemizde planlama ve mimarlik boyutunu Üst safhada dikkate alarak 'yapılaşma kültürü' gelişimi desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

• Kent ve kasabalarımız kültür ve mimari açısından farklı yerleşimlerdir ve öyle kalmaları gerekir. Küreselleşmenin ve sanayileşmenin kötü etkileri ile tekdüzeleşen yerleşimler ülkemiz ve dünyanın ortak sorunlarından biridir. O açıdan özgünlük ve yerine uygunluk benimsenmesi gereken en önemli ilkelerdendir.

• İnanıyoruz ki yaşam alanlarımız her anlamda gelişip ilerleyebilir ancak planlama ve mimarisi dikkate alınmayanlar saygınlıktan yoksun kalır. Bu tespitler ışığı altında öncelikle 7 iklim 7 bölge yarışmasını düzenleyen ve katkısı olan tüm fertlere tek tek teşekkür etmek isteriz. Dileğimiz odur ki ; kentlerimiz ve onların kültür mozaikleri kadar bundan sonraki gelişimleri ve mimarileri ilede gurur duymak isteriz. Umuyoruz bu yarışma içeriği ve katılımcıları üstün bir değişimin öncüleri olur.

Kaynakça:

• Eski Denizli Evleri , Denizli geleneksel konut mimarisinin şehrin gelişimi ve değişimiyle oluşan yeni yapısı (F.B.E mimarlık anabilim dalı mimari tasarım programında hazırlanan Yüksek lisans tezi). Mimar Ebru Marim / İstanbul, 2000

• Ortaçağ'da Denizli Selçuklu ve inançoğulları dönemi (yüksek lisans tezi) Mustafa Yılmaz / Afyonkarahisar, 2010

• Denizli çevre durumu raporu /Denizli belediyesi, 2014

• Kültür varlıklarını tehdit eden unsurların risk analizi yoluyla değerlendirilmesi,
Denizli kent merkezi örneği (yüksek lisans tezi) Yıldırım hasan selekoğlu, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji enstitüsü, 2016

• Arkitera / Denizli kentsel mekanında değişim makalesi / pınar savaş yavuzçehre

• Arkitera / Denizli'nin sivil mimarlik mirasi üzerine bir değerlendirme / Öncü Başoğlan Avşar

• Avrupa kentsel şartnamesi metni

• Meteoroloji genel müdürlüğü / Denizli iklim verileri

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

2 _ NO'LU PROJE

Proje, yarışmanın teması olan "mahalle" ölçekli bir model yerine; daha çok "uydu kent" yaklaşımı ile ele alınmıştır ve alt bölgeler tam olarak algılanmamaktadır. Ayrıca, 163 adet dükkân birimi mahalle ölçeği ve önerilen konut birim adedi açısından dengeli olmamakla birlikte, okullar erişilebilirlik bakımından proje alanının merkezinde konumlandırılabilirdi. Projenin tasarım kurgusu başarılı bulunmuş; tasarım, arazi eğimi ile uyum içerisinde, yeşilin sürekliliği sağlanarak, mikro-klima açısından su öğesi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Sokak-avlu ilişkisi kurularak proje bir temaya temellenmekte olup, tasarım ve yerleşim planı ona göre şekillendirilmiştir. Vadinin "ekolojik koridor" olarak değerlendirilmesi, rüzgâr tribünlerinin yeşil alana konulması olumlu karşılanmıştır. Ayrıca, "Enerji parkı" önerisi önemli bulunmuştur. Emek verildiği anlaşılan projenin görsel ifadesi başarılı olup proje 3. Elemede 1. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

48193

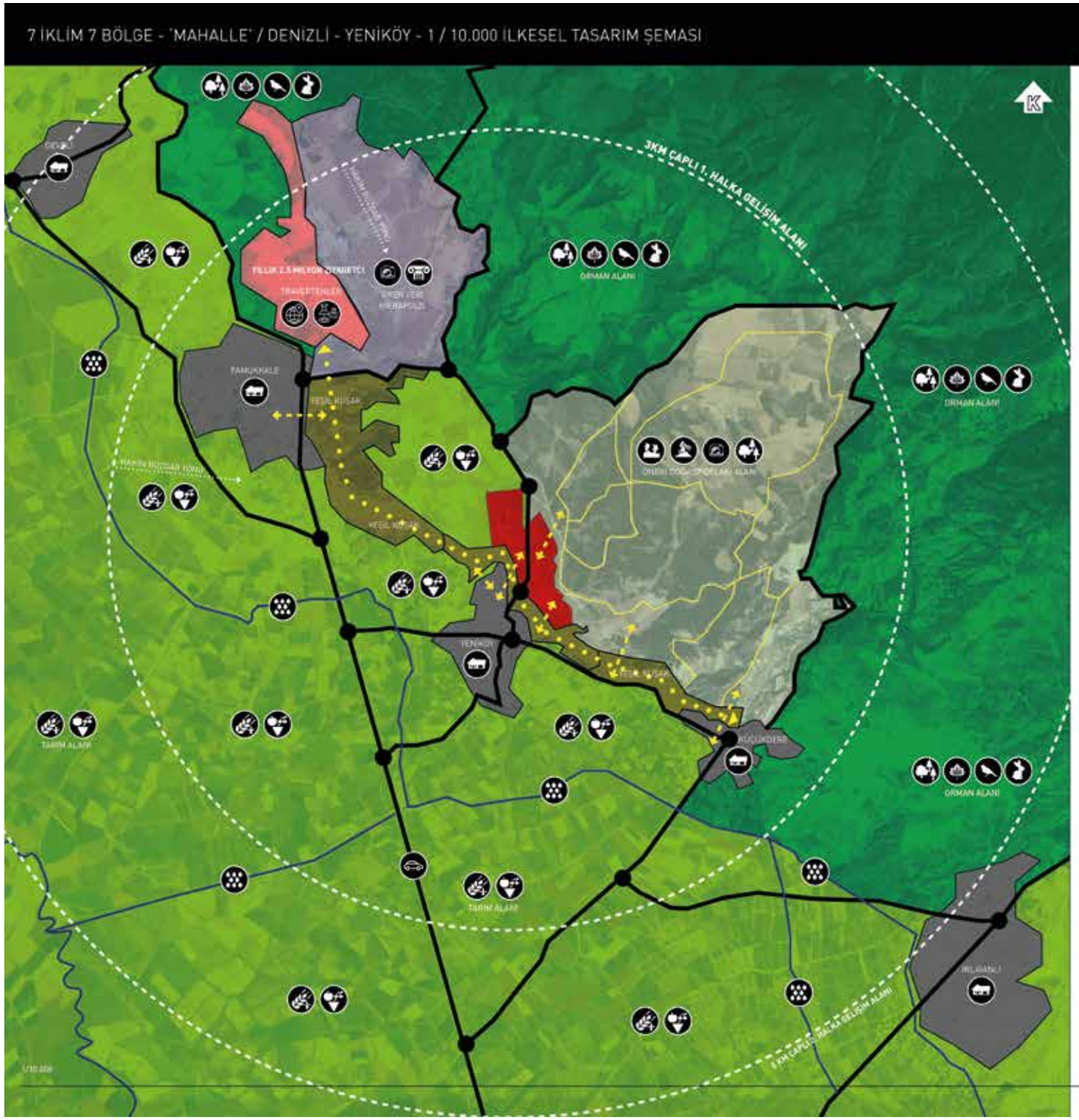

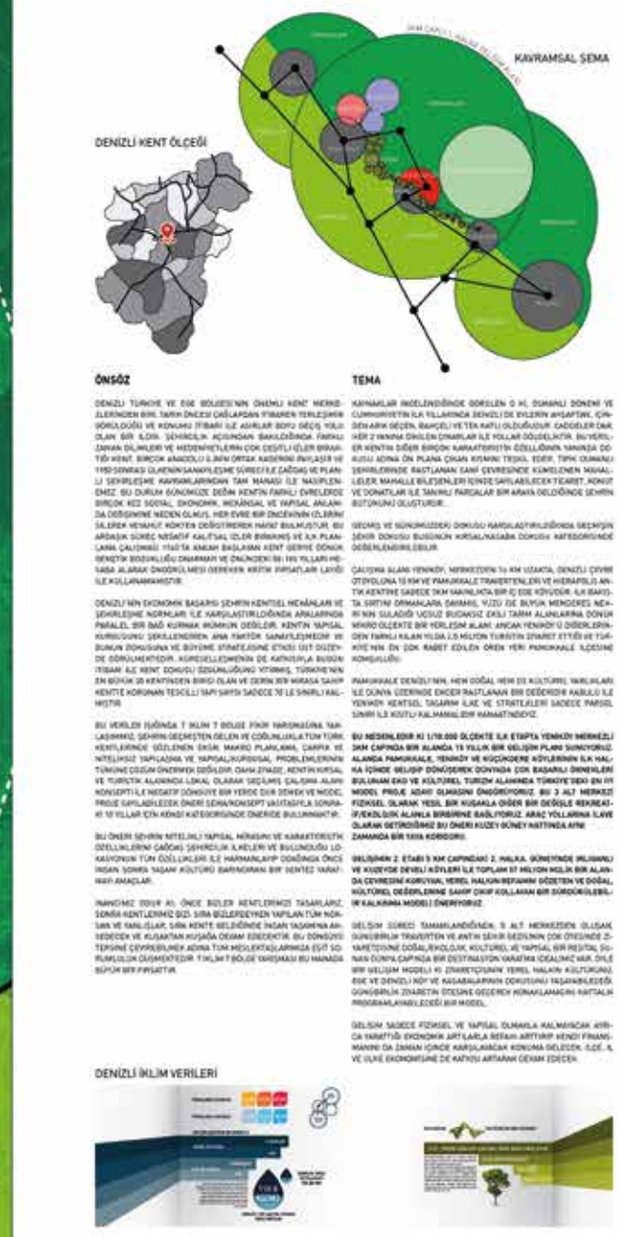

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

48193

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

7 İKLİM 7 BÖLGE - 'MAHALLE' / DENİZLİ - YENİKÖY / KONSEPT ŞEMA VE GÖRSELLER

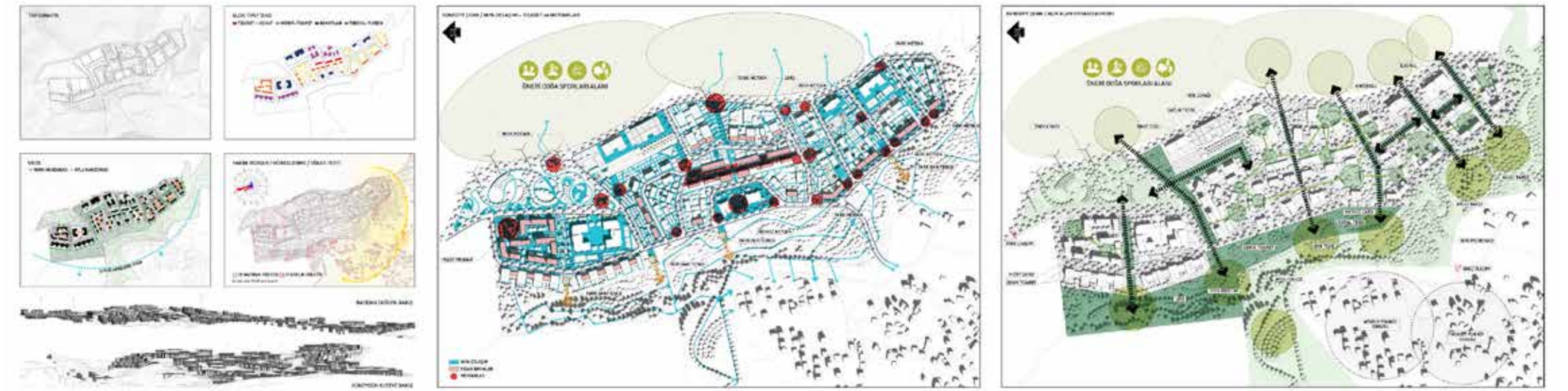

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

48193

7 İKLİM 7 BÖLGE - 'MAHALLE' / DENİZLİ - YENİKÖY / YAPILAR, KESİTLER VE GÖRSELLER

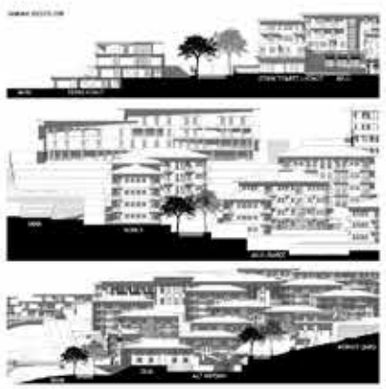

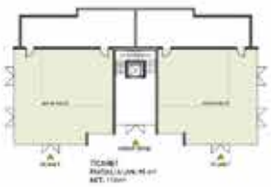

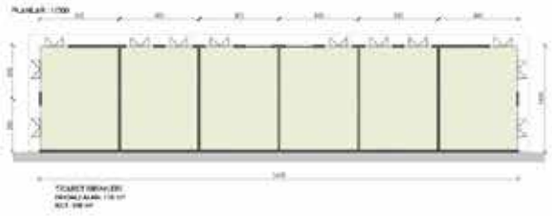

EGE BÖLGESİ 1. MANSİYON

7 İKLİM 7 BÖLGE - 'MAHALLE' / DENİZLİ - YENİKÖY / YAPILAR, KESİTLER VE GÖRSELLER

22426

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Hızlı nüfus artışı, işsizlik ve yaşam standartlarındaki farklılaşmanın artması sebebiyle kırsaldan kente yapılan yoğun göçler sonucu plansız ve çarpık yapılaşmalar, mimari, kültürel değerlerden uzaklaşma ve değişen yaşam koşulları; önemli bir kültür yansıması olan mahalle olgumuzda, hem mekânsal hem de sosyo-ekonomik dokuların bozulmasına neden olmuştur. Coğrafi bir yer olmaktan öte bir yaşam tarzını ifade eden mahallede yaşanan bu değişim, insanın sosyal hayattaki örgütlenme biçimini de etkilemiştir.

Kentlere göçlerin artması ile birlikte kentleşme olgusunun da başlamasıyla süregelen bir nüfus artışı durumu günümüzde de devam etmektedir. Kentlerin kimliklerini kaybetmeleri, mimari ve estetik açıdan değerlerin yok olma sürecine girmesi, değişen ancak iyileşemeyen yaşam koşulları ile birlikte sürdürülebilirliğin üç temel ayağını oluşturan sosyal yapı, çevresel etki ve ekonomi etkileşimlerinin bozulması ile mekânsal dokuların hızla kaybolmasına sebep olmaktadır.

Yaşamını bir coğrafya üzerinde devam ettirme gerekliliği olan insanın, mekân ile bu gerekliliğin bir sonucu olarak kabul edebileceğimiz bir iletişim zorunluluğu vardır. Bir zorunluluğun sonucu olarak oluşan bu iletişim beraberinde bir etkileşimi de getirmektedir. Bu karşılıklı etkileşim birey ve mekân üzerinde meydana gelen algı ve oluşumlarla kendisini her an hissettirir. Bu yüzden her mekânsal oluşum doğrudan insan ve topluma işaret etmekte olup insan ve topluma 'dair olan' hakkında veriler taşımaktadır.

Geçmişten bugünlere aktarılırken yok olmanın eşiğine gelmiş 'mahalle' kavramı, hem kentsel planlama sistemi hem de mimari tasarım ilkeleri ile insanların bir arada olabildikleri kentsel mekânlarda korunarak yaşatılması gerekir. Bu bağlamda insanların önemini unutmuş oldukları bir o kadar da mahalle olgusundan yoksun oldukları günümüzde, yaşanabilir küçük ölçekli kentsel alanlar olan mahallelerin tasarlanmasında, her bir yaşamsal değerin bütüncül olarak değerlendirilmesine, komşuluk ilişkilerinin güçlendirilmesine, mimari estetiğin kimliğe yansıtılmasına, manevi değerlerin mekâna indirgenmesine ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda çalışmanın amacı sürdürülebilirlik olgusu altında, mahalle kavramının tanımlanabildiği, insanların yaşanabilir mekânlarda birlikte yaşayabildikleri, tedirginliklerin ve soğuk betonların sınır belirlemediği, farklı disiplinlerin bir arada çözümlenmeleri ile mimari estetiğin benimsendiği, kimlik olgusunun tanımlanabildiği, kaliteli, saygılı ve duyarlı etkileşimli kentsel mekânların oluşturulmasıdır. Bu çalışma şehircilik esasları ile bütünleştirilmiş, özgün olguların korunması ve geleceğe taşınabilmesi ile yaşam kalitesinin göz önünde bulundurularak mimari estetik olgusu tabanında tasarımının yapıldığı, çevresel etkilerin vazgeçilmez peyzaj ögeleri ile bütünleştirilerek, disiplinler arası paydaşların katkıları ile oluşturulan, mahalle kültürünün korunması odaklı alt ölçekli kentsel mekân tasarımıdır.

7 İklim 7 Bölge "Mahalle" Fikir Yarışmasında Ege Bölgesi Denizli ili için hazırlamış olduğumuz bu projede günümüz koşullarıyla mahalle kurgusunu, kent-kentli ilişkisini, geleneksel mimari değerlerin ve kentsel kimlik olgusunun bu kurgu ile olan bütünleşmesini, orman alanı ve doğal eşik oluşturan vadi arasında sıkışan kentin, birbiri içerisine nasıl entegre olduğunu ele almış bulunmaktayız.

Kentsel Tasarım Kriterleri

Proje alanı, Denizli merkeze 15.30 km uzaklıkta olup, Roma' nın izlerini taşıyan Hierapolis Antik Kenti' nin güney doğusunda yer almaktadır. Alanı; kuzey doğusunda orman alanı sınırı, güney batısında ise doğal eşik olan vadi sınırlamaktadır. Bu sınırlamalar çerçevesinde kuzey - güney doğrultusunda Hierapolis'e uzanan lineer bir kent ortaya çıkmaktadır. Tasarlamış olduğumuz kentte 546 konut öngörülmüştür. Nüfus bilinçli olarak düşük tutulup donatı alanlarının daha konforlu, yaşam standartlarının iyileştirilmesi ve ortalamanın üzerinde olması hedeflenmiştir. Bu da beraberinde kaliteli bir yaşamı ve yerel halkın kültürel yaşamına uygun yaşam alanlarının oluşmasını beraberinde getirecektir.

Projenin, Pamukkale'nin artan yükünü dağıtabilmek için, kent merkezine yakın konumlandırılmış bir yaşam alanı, **"Uydu Kent",** olması hedeflenmiştir. Demografik olarak, proje alanının Pamukkale kent merkezine olan yakın mesafesi de göz önünde bulundurulduğunda, tasarlanan kentte ağırlıklı olarak hizmet sektörü ve buna ek olarak tarım ve sanayi sektöründe istihdam sağlayanların, orta gelir düzeyindeki yerel halkın yaşayabilmesi öngörülmüştür. Bunun yanı sıra farklı gelir gurubuna sahip kentlilere de hitap edebilecek konut tipolojileri önerilmiş olup, böylece sosyal bir bütünleşme sağlanması hedeflenmiştir.

Kent, toplumsal belleğin oluştuğu fiziksel bir düzlemdir. Kentler bu anlamda, geçmişteki olayların yaşandığı ve farklı deneyimlerin farklı biçimde ifade edildiği mekânsal değerlerdir. Bu farklı deneyimler ise bireylerin, yaşadıkları kente ilişkin genel bir görüş geliştirmesi, bir değerler kümesi ile o kenti özdeşleştirilmesi ve kentin kimliğini belirlemesini sağlamaktadır. Bu projeyi, kültürel bir yaklaşım olarak ele aldığımızda kentin kimliğini Hierapolis Antik Kentinin izleriyle kurguladık. Hierapolis ile tasarladığımız kent arasında doğrudan bir ilişki kurduk.

Hierapolis'in kent planını incelediğimizde, ızgara bir kent planı ve bu kent planında konut bölgesiyle sosyal donatıların birbirinden ayrılmasını sağlayan ana bir aks göze çarpar. Kilise, hamam, ticari agora, gymnasium gibi sosyal donatılar bu ana aks üzerinde konumlanmıştır. Buradan yola çıkarak, proje kapsamındaki kent planlamasında ulaşım şemamızı tasarlarken, Hierapolis'e uzanan, kentin ticaret ve sosyo-kültürel donatılarını çevresinde toplayan bir "Etkileşim Aksı" oluşturulmuştur. Bu etkileşim aksıyla birlikte ticari alanlar, sağlık ve eğitim birimleri, spor alanları, mahalle camisi, kültür merkezi, muhtarlık,

yurt, çok amaçlı kullanıma elverişli pazar yeri, meydan ve rekreasyon alanları konut alanlarından net bir şekilde ayrıştırılmış, yöre halkının kültürel yaşantısıyla örtüşen yaşam alanları tasarlanmıştır.

Etkileşim aksı olarak tanımlanan ana yol, kentsel ulaşım ağının bütünlüğünün korunması amacıyla vadinin üzerinden bir köprü ile bağlanmakta ve estetik bir kimlik ögesi oluşturmaktadır. Bu yolun kuzey doğusunda kalan bölge gridal bir şekilde adalara bölünüp konut bölgesi olarak tasarlanmıştır. Aksın güney batısında vadinin sınırladığı bölgede ise topografyayla uyumlu daha esnek formlu sosyal donatı alanlarının bulunduğu adalar oluşturulmuştur. Bu aks üzerinde kalan konutların zemin katları ticaret olarak düşünülmüş, bu aksı canlandırması için çeşitli fonksiyonlar yüklenmiştir.

Konut bölgesiyle orman arasında tasarlanan yol, orman hattını takip ederek organik bir form ile ana ulaşım aksına bağlanmakta olup, bu yol kent merkezine girmek istemeyen kullanıcılara transit bir geçiş imkânı sağlamaktadır.

Orman alanı ile doğal eşik arasında şekillenen proje alanında **sokak yaşantısının kurgulandığı** ve sadece yayaların kullanımına ayrılan dikey koridorlar ile yeşilin sürekliliği vadiye kadar devam ettirilmiş olup, araç ve yaya kullanımı net bir şekilde ayrılmıştır. Bu oluşturulan yeşil koridorlar içerisinde çocuk parkları, oturma-dinlenme alanları, günlük ihtiyaçların karşılanmasına yönelik bakkal, manav, vs. gibi mahalle kavramını destekleyen işlevler yüklenmiştir.
Topografyadan ötürü araziyi sınırlayan vadi, arazinin güney batısında bulunan Yeniköy ile tasarladığımız alanı rekreatif olarak birleştirerek bu iki yerleşim bölgesinin etkileşimini sağlamaktadır.

Vadiden uzanan yeşil, mahalle meydanıyla iç içe geçerek, alanın topografik yapısının da kullanılmasıyla toplumsal bütünlüğü güçlendirici bir rekreasyon alanı (amfi tiyatro) olarak değerlendirilmiştir. Önerilen patikalarla dere-vadi-meydan ulaşımı sağlanmıştır.
Araç yollarının yanı sıra tretuarların çözümlerinde ana ticaret aksı üzerinde sırasıyla araç park yeri, yeşil bant, bisiklet yolu ve kaldırım; konutlar arası servis yollarında sadece kaldırım detayı uygulanmıştır.

Mimari Tasarım Kriterleri
Geleneksel Denizli Evi'nin en önemli özelliği hayatlı-açık sofalı olmasıdır. Alt ve üst katta tekrarlanan hayat, odaların toplam alanından azdır ve bahçeye dönüktür. Genellikle iki katlı olan evlerde odalar, geleneksel Türk evinde olduğu gibi ailenin yeme-yatma-oturma gibi tüm işlevlerini karşılayabildiği birimler şeklinde düzenlenir ve doğrudan hayata açılır.

Konut kendi bahçesine dönük ve sokağa kapalıdır. Üst katlarda kapalı çıkmalardaki (cumba) pencereler içe dönük olan yaşantının sokakla olan iletişimi sağlar.

Denizli evi bir bahçe içerisinde, yola yakın ya da yola bitişik inşa edilir. Sokaktan bahçeye, bahçeden sofaya ve odalara geçilir. Seyrek konut dokusunda sokaklar boyunca uzanan kerpiç bahçe duvarları ve ardındaki **ağaç dokusu** geleneksel kent peyzajında konutlar kadar önemli yer tutar.

Bu bağlamda tasarladığımız kentte geleneksel Denizli evlerini; günümüz yaşantısında geleneksel mimari ögeleri modernize ederek konut kurgusu oluşturmaya çalıştık. Gridal adalara ayırdığımız konut bölgesinde, adalardaki yoğunluğu ve konut tipolojilerini de göz önünde bulundurarak konut blokları, bloklar arasında günümüz sofası olarak nitelendirebileceğimiz **avlu** oluşturacak şekilde konumlandırılmıştır. Mahremiyetin kültürümüzdeki etkisi göz önünde bulundurulduğundan yaşama alanları sokağa, odalar ise kurgulanan avluya bakacak şekilde yerleştirilmiştir.

Bahçeye dönük olan ve sofa da geçen eski yaşantı, projede günümüz koşullarında **sosyalleşme avlularıyla** kullanıcılar için hem daha yaşanabilir, hem de kent için nefes alan boşluklar tanımlamaktadır. Orman alanı sınırı ile vadi arasındaki yeşil sürekliliği sağlayan dikey yaya yollarının, ağaç dokularının yoğun olduğu bu avlularla etkileşimi; mahalle kültürünü, sokak yaşantısını yani **birlikte yaşamı** pekiştirmesi hedeflenmektedir. Arazideki eğim de göz önüne alındığında bu avlulardaki kotlanmalar sosyal mekânlar arasında görsel ve eylemsel kademelenmeyi sağlarken, ızgara kent planındaki düzene hareket getirmektedir.

Blok yerleşimlerinde yönlenme, orman alanı ile vadi eşiği arasında şekillenen kentte eğimler doğrultusunda düşünülüp çeşitli bakılarda konut tipleri elde edilmiştir. Gün ışığı, doğal havalandırma, yerel ve doğal malzeme kullanımıyla sürdürülebilirlik kapsamında bir tasarım hedeflenmiştir.

Geleneksel Denizli evlerinin cephe kurgusu analiz edilerek günümüz modern mimarisiyle birlikte düşünülmüştür. Ana kütlelerde yapılan kapalı çıkmalarla plan şemasında hem gerekli mekânlarda büyüme sağlanmış hem de modern konut bloklarımıza geleneksel cumba algısına atıfta bulunularak konut adalarında görsel bir süreklilik sağlanmıştır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

21 _ NO'LU PROJE
Proje tasarımı, yarışmanın teması olan "mahalle" ölçekli bir model yerine; daha çok "uydu kent" yaklaşımı ile ele alınmış ve mahalle birimi ölçeğinde olması gereken donatılar dışındaki kentsel ölçekli donatılara çok fazla yer ayrılmıştır. Meydan da bunlardan biridir; "kent meydanı" yerine mahalle ölçeğindeki bir döşeli açık mekân çalışılması daha uygun olabilirdi. Mahalle kurgusunun temel bileşeni olan "yapı-sokak" ilişkisi tam olarak tanımlanmamış olup donatıların yolun diğer tarafında yerleştirilmesi, mahallenin en temel özelliği olan konut ve donatı ilişkisi açısından yetersiz bulunmuştur. Fakat her bir komşuluk grubunda farklı bir çözüm yaklaşımı denenmiş olup alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Tasarımın, Hierapolis konseptiyle uyumlu olması ve vadinin "ekolojik koridor" olarak değerlendirilmesi olumlu bulunmuştur. Projenin silueti başarılı olup, proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

EGE BÖLGESİ 2. MANSİYON

MEDENİYETLER BEŞİĞİ ANADOLU

Anadolu, göç ve ticaret yollarının üzerinde bulunması, Asya ile Avrupayı birbirine bağlaması, topraklarının verimli olması ve ikliminin insan yaşantısına uygun olması gibi nedenlerden dolayı zengin ve yüksek kültürlerin beşiği olmuştur.
Sekiz uygarlığa ev sahipliği yapan bu uygralıkların geriye bıraktığı 50 tane antik kentle adeta tüm medeniyetleri tek coğrafyada toplayan bir kenttir Denizli.

Proje Alanı, Denizli ilinin kuzeyinde Pamukkale ilçesi ile Yeniköy Mahallesinin ara kesitinde yeralmaktadır.
Denizli'ye 15,3 km/ 17 dk. Pamukkale İlçe merkezine 3,1 km/ 5 dk. mesafededir.

Hiera'nın şehri: **Hierapolis**
Kenti Okumak:
Gridal bir kent dokusuna sahip Kent, güçlü bir ana aks ve bu aksa takılı kent bileşenlerinden oluşmaktadır.
Güney-Batısı Travertenlerle Kuzey-Doğusu ise surlarla sınırlıdır.

Kutsal Hac Yolu" olarak bilinen İzmir-Efes yolunun sonunda bulunması, İzmir'i Mezopotamya'ya bağlayan, Anadolu'yu kuzey ve güneyden ayıran fetih ve kervan yollarının üzerinde bulunması, Denizli'ye ayrı bir önem kazandırmaktadır.

Anadolu Yarımadası'nın güneybatısında, Ege, İç Anadolu ve Akdeniz Bölgeleri arasında bir geçit teşkil etmektedir. Hitit, Frig, Lid, İyon, Roma ve Bizans gibi medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Hierapolis, Laodikya, Tripolis, Herakleia, Attuda ve Colossae gibi 30'a yakın antik şehir, 20'den fazla höyük ve tümülüsleri ile önemli bir uygarlık beşiğidir. Bunlardan başka Selçuklu ve Osmanlı devirlerinden kalma çok sayıda tarihî değerleri içinde barındırmaktadır.

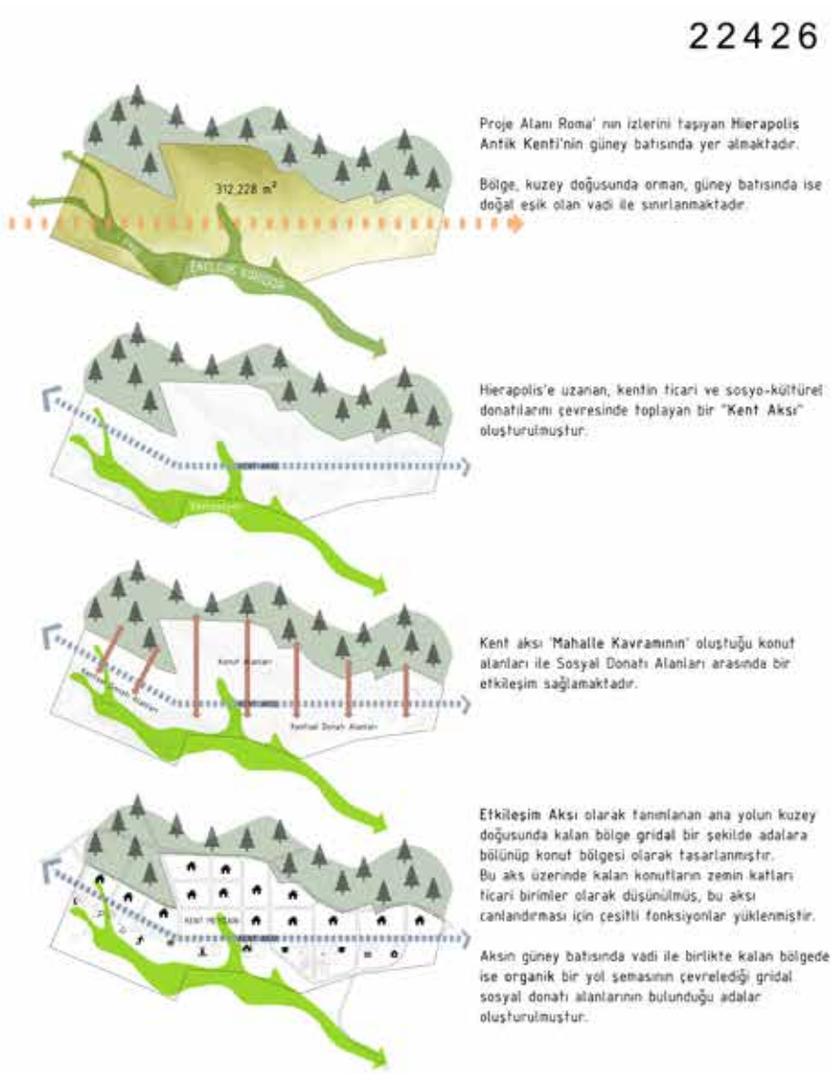

Proje Alanı Roma' nın izlerini taşıyan Hierapolis Antik Kenti'nin güney batısında yer almaktadır.

Bölge, kuzey doğusunda orman, güney batısında ise doğal eşik olan vadi ile sınırlanmaktadır.

Hierapolis'e uzanan, kentin ticari ve sosyo-kültürel donatılarını çevresinde toplayan bir "Kent Aksı" oluşturulmuştur.

Kent aksı 'Mahalle Kavramının' oluştuğu konut alanları ile Sosyal Donatı Alanları arasında bir etkileşim sağlamaktadır.

Etkileşim Aksı olarak tanımlanan ana yolun kuzey doğusunda kalan bölge gridal bir şekilde adalara bölünüp konut bölgesi olarak tasarlanmıştır.
Bu aks üzerinde kalan konutların zemin katları ticari birimler olarak düşünülmüş, bu aksı canlandırması için çeşitli fonksiyonlar yüklenmiştir.

Aksın güney batısında vadi ile birlikte kalan bölgede ise organik bir yol şemasının çevrelediği gridal sosyal donatı alanlarının bulunduğu adalar oluşturulmuştur.

EGE BÖLGESİ 2. MANSİYON

EGE BÖLGESİ 2. MANSİYON

22426

Ana meydan etrafında gelişen, kesişim noktalarında hizmet alanlarının oluştuğu organik *"Mahalle Dokusu"*

Geleneksel Mahalle kurgusunun Gridal düzene yorumu.

•Yüksel Örücü Evi

•Madenci Hüseyin Bayram Evi

•İstiklal mah. 1157 Sokak

Kaynak: Tarihi ve Kültürel Dokusuyla Denizli Evleri Bahattin Kuzik-Nurettin Aksakal

EGE BÖLGESİ 2. MANSİYON

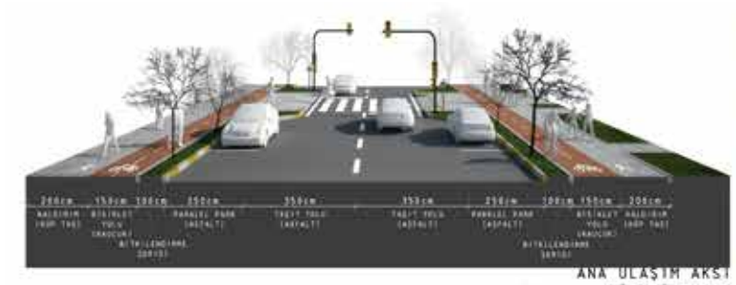

ANA ULAŞIM AKSI
TİCARİ CADDE

ANA ULAŞIM AKSI
ORMAN YOLU

ARA YOLLAR
BAĞLANTI YOLLARI

SOKAKLAR
TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOLLAR

KENT MOBİLYALARI

22426

MAHALLE SOKAĞI

4

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

EGE BÖLGESİ 2. MANSİYON

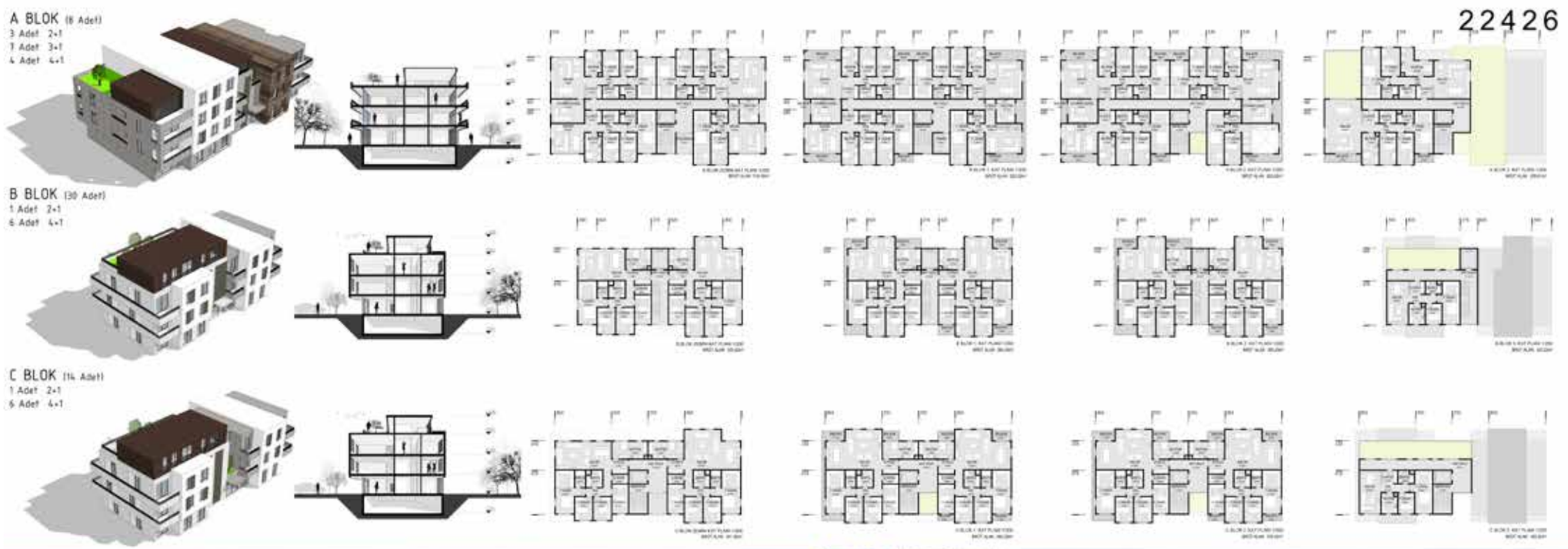

EGE BÖLGESİ 2. MANSİYON

D BLOK (26 Adet)
3 Adet 4+1

E BLOK (9 Adet)
6 Adet 3+1

F BLOK (2 Adet)
1 Adet 2+1
2 Adet 3+1
3 Adet 4+1

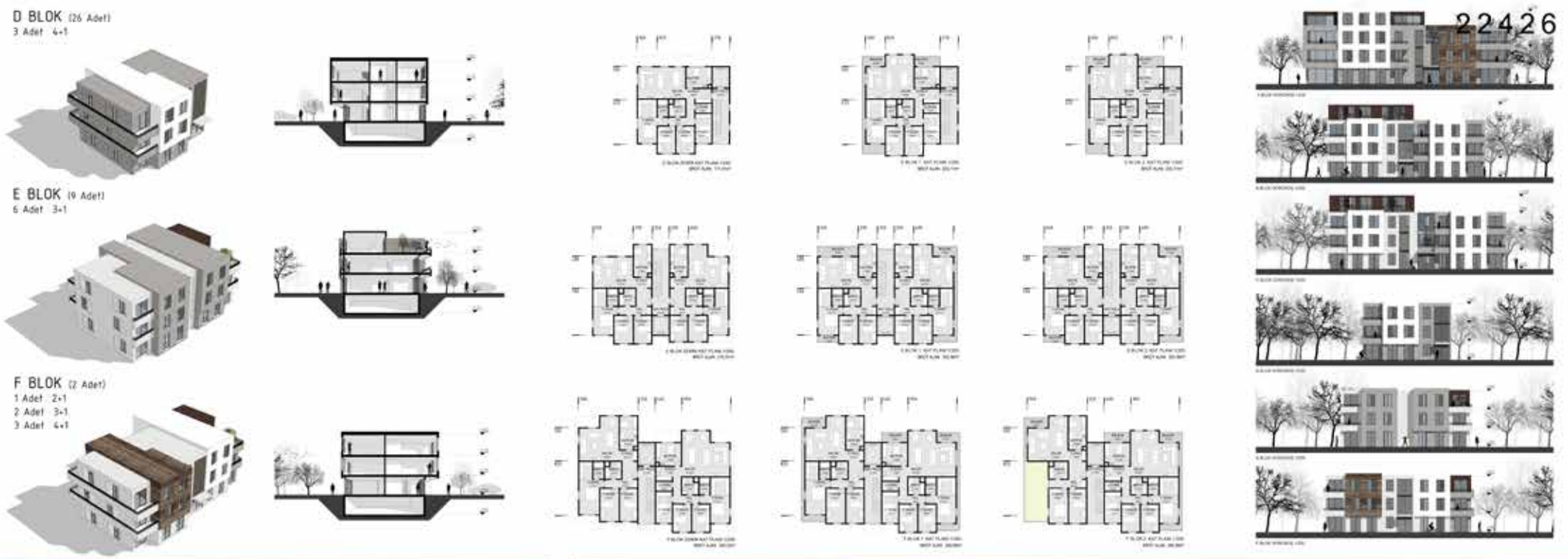

53746

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

“Tasarlanmış olan ile kendiliğinden arasında”

Zihinlerimiz için kavranması kolay ortagonal yaklaşımla bir konut yerleşimini tasarlamak, tasarlayarak bir düzen, kompozisyon ve organizasyon ortaya koyan mimar için tutarlı bir yol gibi görünür. Ancak bu katı düzenin dikte edici, baskılayıcı, kendi rolünü abartıp kullanıcıyı, insanı küçültücü bir tarafı var.

Eskilerin “cetvelle çizilmiş gibi” dediği sokaklar ve yanyana muntazaman dizilmiş yapı blokları arasında durup sokağı seyreden insanın, ileri doğru yürümek için çok bir sebebi yok aslında. Adım attıkça göreceği perspektif çok da değişmiyor, onu bir sürpriz beklemiyor, başından sonuna kadar neredeyse aynı tekrarın içinde. Böyle bir sokağı / caddeyi tecrübe eden insanın kendisi de bütün bu yapıların ortasında ekspoze, kendi ölçeğinde bir mekân bulamıyor, kendini rahat hissetmesi zor.

Geleneksel mahalle dokusunda ise evler kendiliğinden, zamanla ve masada tasarlanmamış olarak bir araya gelir. Topoğrafyanın da yönlendirmesiyle mutlak bir doğru üzerinde değil, doğal bir akışla yerleşirler toprağa. Sokaklar doğal bir eğrisellikle gideceğimiz yere bizi taşır. Sokağın tatlı sürprizlere gebe olması, insanı harekete teşvik eder. Yürümek için bir sebebiniz vardır. Kimi yürüyüşlerin nasıl geçtiğiniz farketmez insan, hedefine ne zaman vardığına, o kadar zamanın nasıl geçtiğine şaşırır. Aynı mesafeyi dümdüz bir caddede yürümeye kalktığında ise yolculuk bitmek bilmeyen bir hal alır. Geleneksel dokudaki zenginlik, insanı harekete davet eden bu zengin perspektif ve insan ölçeğindeki doğrulardır.

İnsanın bir nefeste sabırla yürüyeceği mesafe az çok bellidir. Bu “bir nefes”lik parkurların birbirlerine ufak genişlemelerle bağlanması gerekir.

KOMŞULUK
Bu “bir nefes”lik parkurlar, yaklaşık olarak bir hanenin komşuluk sınırlarını çizer. Gelenekte yaklaşık 40 hane komşuluk sınırı olarak tarif ve kabul edilir, hane sahipleri bu 40 eve karşı komşuluk haklarından sorumlu tutulurlardı. Tasarım bu sayıya yakın komşuluk gruplarını gözetmeye çalışır.

KONUM
Ege Bölgesi gibi sıcaklık ve nem faktörünün etkin olduğu yörelerde yerleşimler rüzgardan ve düşük sıcaklıktan maksimum derecede faydalanabilmek için eğimin üst kısımlarında konumlanır.

EĞİM
Eğimin fazla olduğu arazilerde yerleşimler toprağa müdahaleyi minimumda tutabilmek ve inşaat masraflarını azaltmak adına eğime paralel olarak konumlanır.

RÜZGÂR
Sıcak ve nemli iklim bölgelerinde rüzgâr gündelik yaşam için hayati öneme sahiptir. Bu sebeple yapılar rüzgârdan maksimum ve eşit ölçüde istifade edebilsin diye aynı aks üzerinde ve ard arda değil şaşırtmalı olarak ve farklı doğrultularda konumlandırılır. Yapıların uzun kenarının hakim rüzgâr yönünde kalacak biçimde konumlandırılması iç mekandaki hacimlerin de rüzgârdan maksimum ölçüde istifade etmesine imkân tanır. Yapıların iç mekâna açılan karşılıklı pencerelerinin bulunması doğal çapraz havalandırma sağlayarak binanın enerji harcanmadan soğutulması ve nemin dağıtılmasına imkân sağlar.

Üst açıklıkların bulunması ısınarak yükselen havanın tahliyesinde kolaylık sağlayarak doğal iklimlendirmeye yardımcı olur.

Tek bir açıklık bulunan iç hacimde etkin havalandırmanın sağlanabilmesi için hacmin derinliğinin yüksekliğinin 2,5 katı olması gerekir.

GÖLGE
Sıcak iklim bölgelerinde gölge de tıpkı rüzgâr gibi gündelik yaşamın vazgeçilmezlerindendir. Yapıların konumlandırılmasında dış mekânda yaratılan gölgeli hacimlerin oranı da göz önünde bulundurulmalı ve maksimize edilmelidir.

Saçak gibi elemanlar sıcak iklim bölgelerinde güneş ışığının yapı yüzeyine gelişini engelleyerek fazla ısınmayı ortadan kaldırır.

Güneş kırıcı elemanlar güneş ışığının mekânın içine girmesini engelleyerek iç mekânın ısınmasına engel olur. Yapı hacminin girintili çıkıntılı olarak tasarlanması binanın kendi üzerine gölge atmasına ve rüzgârdan daha fazla yararlanmasına olanak sağlayarak binanın doğal iklimlendirmesine katkıda bulunur. Cumba, eyvan, balkon gibi mekânlar bu anlayışın geleneksel mimaridekikarşılıklarındandır.

GÖRÜNÜRLÜK
Bir yerleşimdeki yapıların şaşırtmalı konumlanışı rüzgâr ile olan ilişkiyi kuvvetlendirdiği kadar her bir konutun manzaraya yönelimine de olanak

tanır. Aynı zamanda konutların birbirleri arası görünürlüğü de minimize ederek mahremiyet değerlerini korur.

SOKAK PERSPEKTİFİ
Bir yerleşimde iç mekanların kalitesi kadar dış mekânlarınki de önemlidir. Yapıların aynı doğrultuda konumlanışı tekdüze bir sokak perspektifi oluştururken insanın sokak algısında da olumsuzluklara sebebiyet verir. Aksine yapıların birden fazla aks sistemi üzerine yerleştirilmesi sokak perspektifini daha ilgi çekici kılarken, kentsel iç mekânın oluşumuna da fırsat tanır.

BİTKİLENDİRME
Yapı çevresinde bitkilendirme yapılması, doğal gölgenin oluşturulması, mahremiyet değerlerinin korunması ve kentsel ısı adasının engellenmesi adına oldukça önemlidir.

FONKSİYONEL / YAPISAL DAĞILIM
Mahalle olgusu, insan ölçeği ve gündelik yaşam ile son derece ilişkili bir kavramdır. Mahalle oturmaya ayrılmış bir semt olmanın yanısıra ufak ölçüde alışveriş birimleri, mescidi, parklarıyla yaşamın aktığı bir etkileşim düzlemidir.

Mahallede odak yoktur. Fonksiyonlar öbekleşmez. Aksine dağılır ve sokak aralarına saçılırlar. Arka sokaktaki bakkala uğrayan biri komşularına selam verir. İnsanlar evlerinden çıkıp az ötedeki kahvehanenin önünde toplaşırlar. Fonksiyonların küçük ölçekli ve çok sayıda oluşu, alan içerisinde homojen dağılımı aynı zamanda yer ve yön duygusunu yani mahalleyi mahalle yapan insan ölçeğini de ön plana çıkarır.

MODÜLER SİSTEM
Binalar 120x120 cm'lik bir modüler sisteme göre tasarlanmıştır. Teklik içinde çokluk elde etmeye çalışan kurgu, standartlar düzeni içinde bir çeşitlilik peşindedir. Ortagonal modüler sisteme göre meydana gelen yapıların bir araya gelişleri daha az katı bir düzendedir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

55 _ NO'LU PROJE
Proje tasarımında arazi eğiminin engelsiz ulaşım için dikkate alınması hususu dikkate alınmamıştır. Alanın kuzeyindeki araç yolları ile otoparkların konutlar ile bağlantılandırılmasında sorunlar mevcut olup, araç ve yaya yollarının çözümü yeterince başarılı değildir. Ticaret, cami ve sosyal alanların çözümü başarısız, konut sayısı ve çözümleri raporda belirtilmemiş ve bununla birlikte mimari plan çözümleri yetersizdir. Fakat siluet çalışması mahalle vurgusu açısından önerinin başarılı bulunan yönlerindendir. Vaziyet planı alt merkez kurgusu açısından güçlü bulunmuştur. Ayrıca alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmekte ve bu algı sokak olgusunu kuvvetlendirmektedir. Proje 3. Elemede 3. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

53746

7 İKLİM 7 BÖLGE

EGE BÖLGESİ [DENİZLİ - PAMUKKALE]

53746

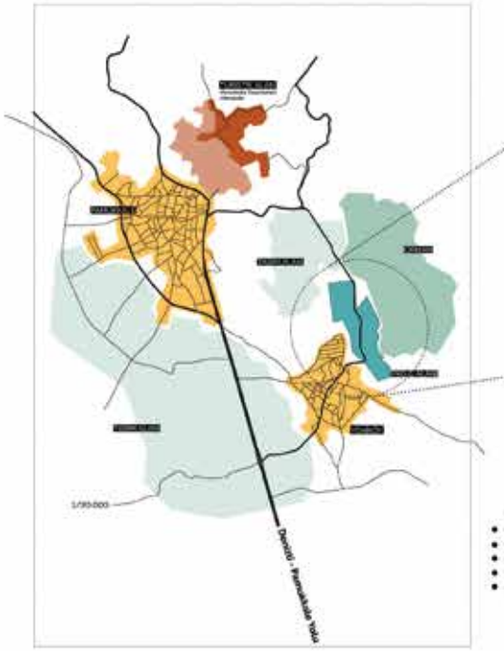

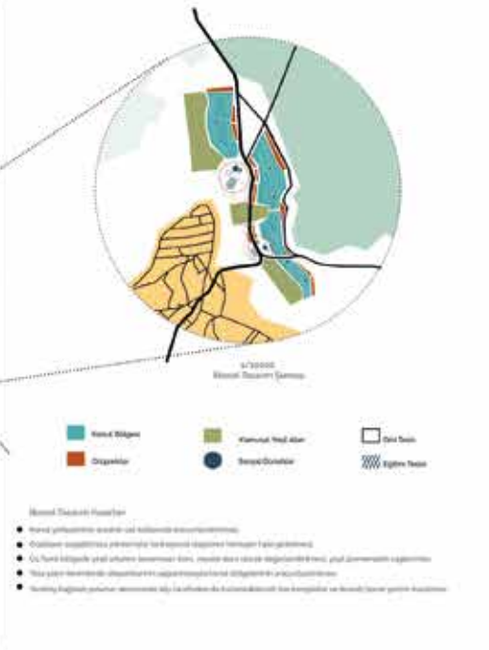

"Tasarlanmış olan ile kendiliğinden arasında"

Zihinlerimiz için kavranması kolay antagonist yaklaşımla bir konut yerleşimini tasarlamak, basitçe yalnızca bir düzen kompozisyon ve organizasyon ortaya koyan mimar için hüsrân bir yol gibi görünür. Ancak siz kişi düzenin dikte edici, baskılayıcı, kendi nizamı alanlar hüsrânıcı, insanı kısıtlayıcı bir tasvir var. Eskilerin "cehvele çözümü gibi" dediği sokaklar ve yanyana muntazaman dizilmiş yığı blokları arasında durup sokağı seyredin insanın, kim doğru yürümek için çok bir sebebi yok aslında. Adım atılıca görecegi perspektif çok dış değişmiyor. Onu bir süreyi bekliyor, basarken sonuna kadar nereleseye ayrı tekrarın içinde. Böyle bir sokağı / caddeyi tecrübe eden insanın kendini de bütün bu yaşanın ortasında ekspiate, kendi biçeğinde bir mekân bulamıyor, kendini rahat, hoşsermesi zor. Geleneksel mahalle dokusunda; ise evler kendiliğinden, zamanla ve mesaida tasarlanmamış olarak bir araya gelir. Topoğrafyanın da yönlendirmesiyle mutlak bir doğru üzerinde değil, dingil bir akışa yerleşirler toprağa. Sokaklar doğal bir eğrisellikle gidecegimiz yere bizi taşır. Sokağın bitti süprizlere gebe olmuş. İnsanı harekete başıcık eder. Yürümek için bir sebebiniz vardır. Kimi yürüyüşlerin nasıl geçtiğiniz farkınımız insan, hedefine ne zaman varduğuna, o kadar zamanın nasıl geçtiğine şaşırır. Aynı mesafeyi durduz bir caddede yürümeye kalktığında ise yalnızca bitmek bilmeyen bir hat alır. Geleneksel dokudaki zenginlik insanı harekete davet eden bu zengin perspektif ve insan ölçeğindeki doğrulardır. İnsanlı bir nefesle sabırla yürüyeceği mesafe az çok belirdir. Bu "bir nefes"lik parçaların betimlenmesi ifade gerçişmelerle bağlanması gerekir. Bu "bir nefes"lik parçalar, yalnızca bir tanımları komşuluk sınırlanmıştır. Geleneksel yaklaşık 40 hane komşuluk sınırı olarak tarif ve kabul edilir; hane sahipleri bu 40 eve karşı komşuluk hakkaredan sorumlu, tutulurlardı. Tasarım bu sosyal yakın komşuluk gruplarını gözetmeye çalışır.

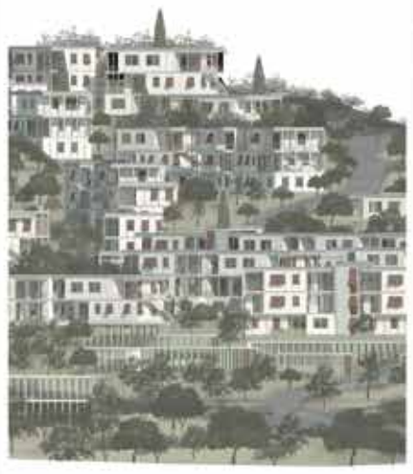

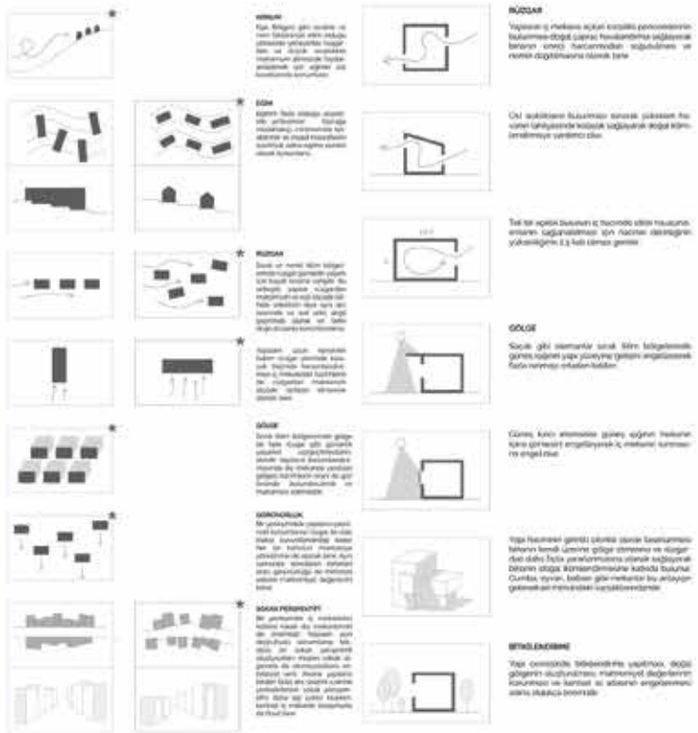

FONKSİYONEL / YAPISAL DAĞILIM

Mahalle olgusu, insan ölçeği ve günlük yaşam ile son derece ilişkili bir kavramdır. Mahalle olarnaya ayrılmış, bir semt olmanın yanısıra ufak ölçüde alışveriş birimleri, mescidi, parklarıyla yaşamın akışı bir etkileşim düzlemidir. Mahallede odak yoktur. Fonksiyonlar ötelenmiştir. Aksine dağılır ve sokak aralarına sacılırlar. Ama sokaklar bakkala uğrayan biri komşularına selam verir. İnsanlar evlerinden çıkıp az ötedeki kahvehanenin önünde toplaşırlar. Fonksiyonların küçük ölçekli ve çok sayıda olması, alan içerisinde homojen dağılımı aynı zamanda yer ve yön duygusunu yani mahalleyi mahalle yapan insan ölçeğini de en plana çıkarır.

YAPI KONUMLANIŞI

Günümüzde çokça uygulanan gridal yapılaşma kurgusu.

TOPOGRAFİK DURUM

Varolan kurgunun topoğrafik durumla uyarlanışı

RÜZGAR ETKİSİ

Yapıların rüzgardan ve gölgeden maksimum ölçüde yararlanabilmesi ve mümkün hale ise mahremiyet oluşumun korunabilmesi için parçalanması

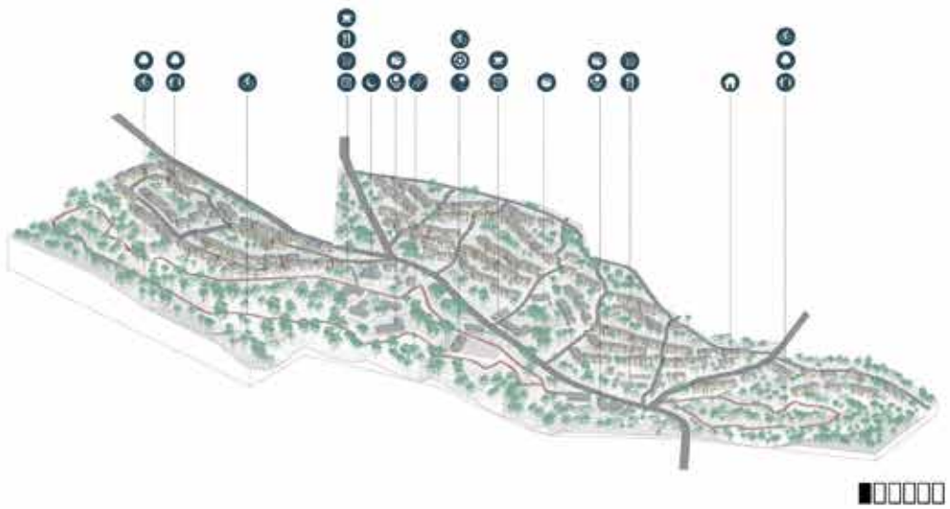

7 İKLİM 7 BÖLGE EGE BÖLGESİ [DENİZLİ - PAMUKKALE] **53746**

53746

7 İKLİM 7 BÖLGE

EGE BÖLGESİ [DENİZLİ - PAMUKKALE]

53746

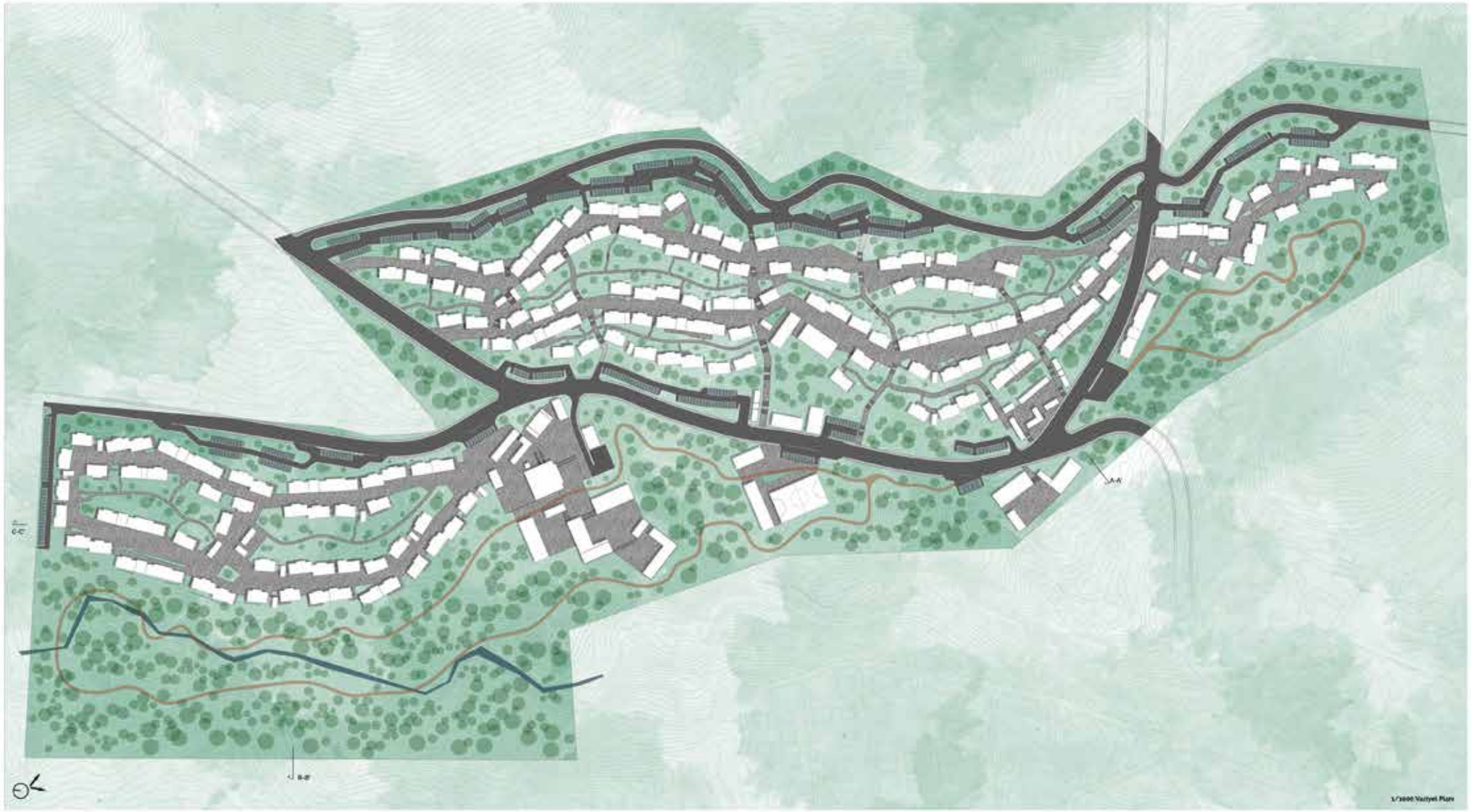

7 İKLİM 7 BÖLGE

EGE BÖLGESİ [DENİZLİ - PAMUKKALE]

53746

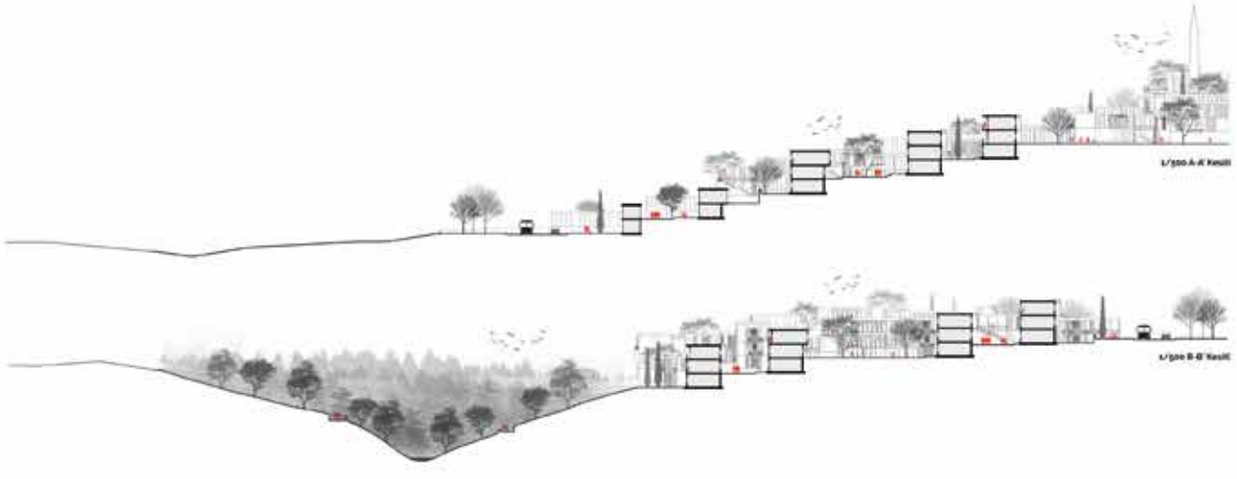

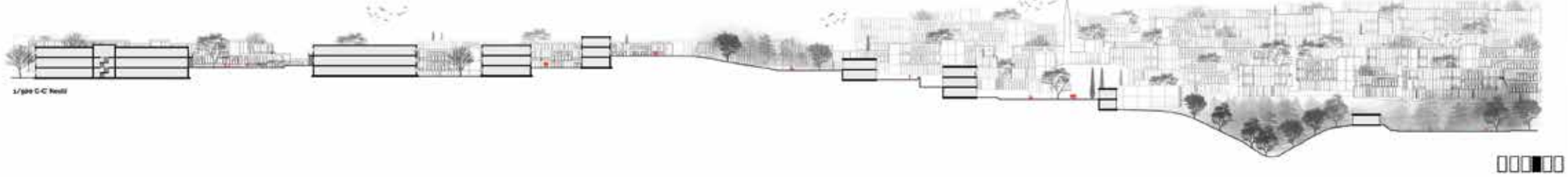

53746

7 İKLİM 7 BÖLGE

EGE BÖLGESİ [DENİZLİ - PAMUKKALE]

53746

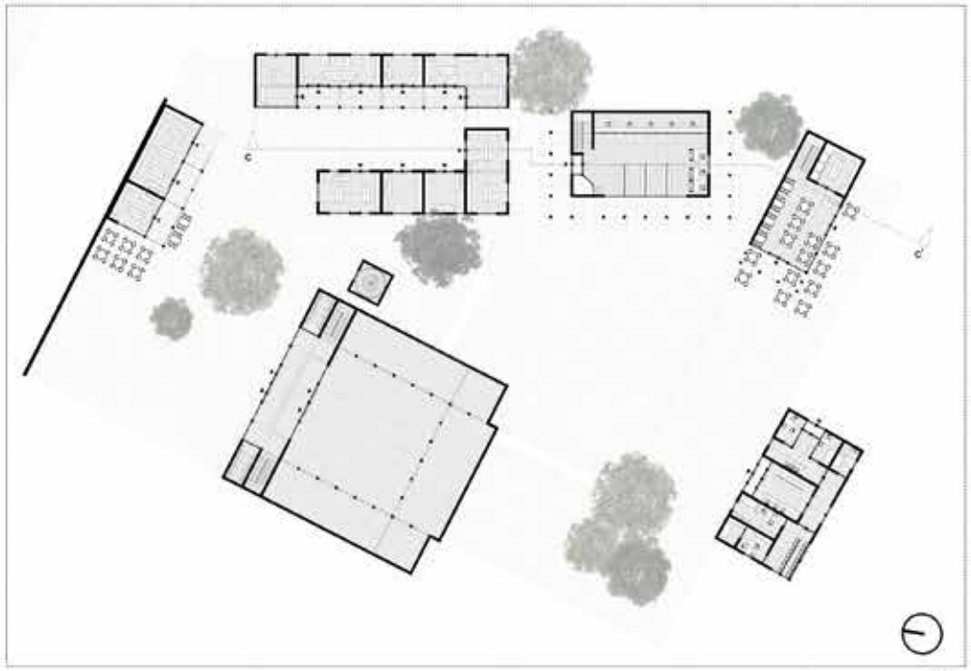

1/200
1. Ticaret Bölgesi Plan

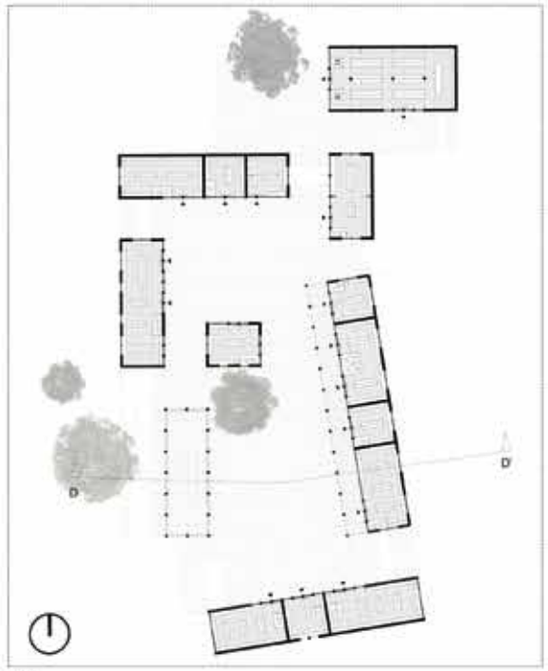

1/200
2. Ticaret Bölgesi Plan

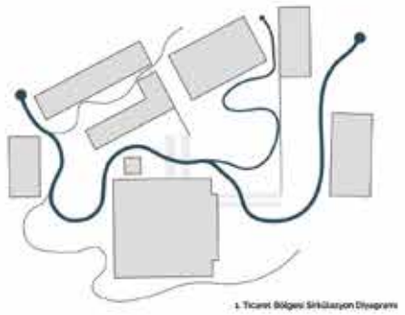

1. Ticaret Bölgesi Sirkülasyon Diyagramı

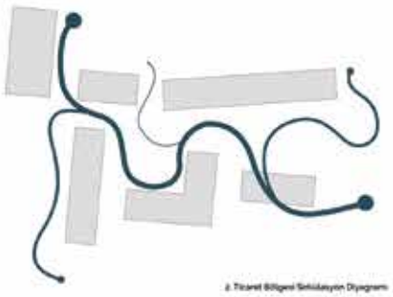

2. Ticaret Bölgesi Sirkülasyon Diyagramı

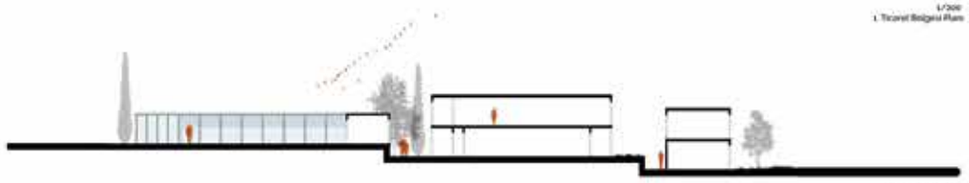

1/100 C-C' Kesiti

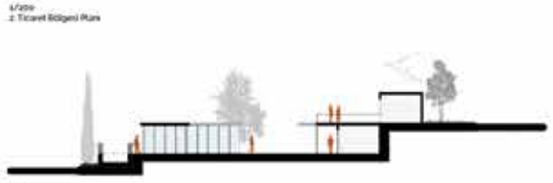

1/200 D-D' Kesiti

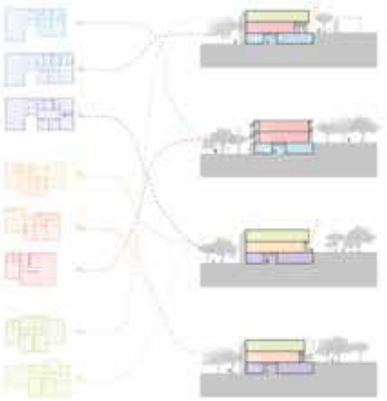

7 İKLİM 7 BÖLGE

EGE BÖLGESİ [DENİZLİ - PAMUKKALE]

53746

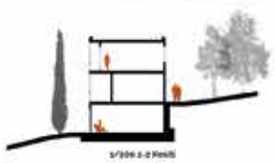

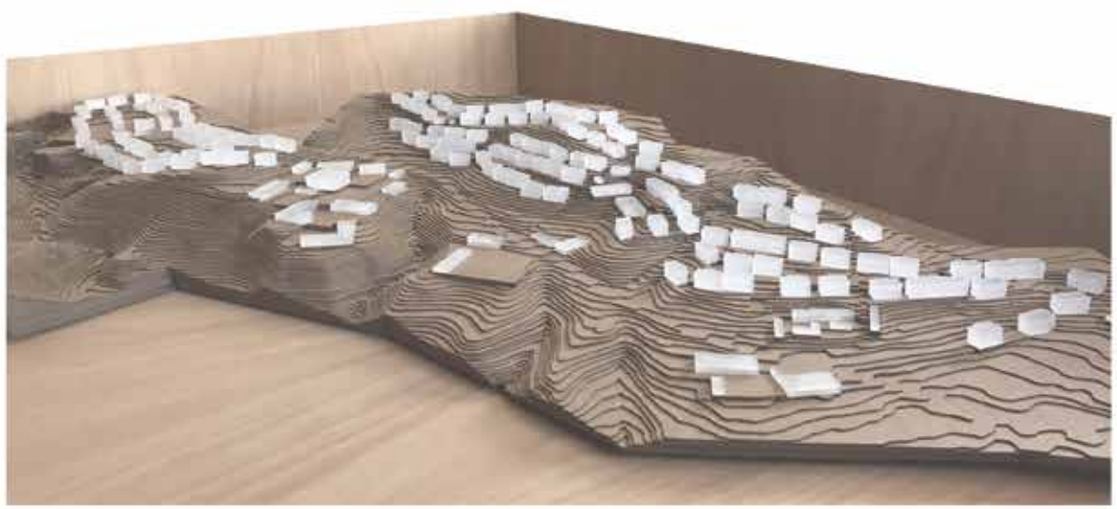

Blok 1

Blok 2

Blok 3

45

1. Eleme

13620 2. Eleme

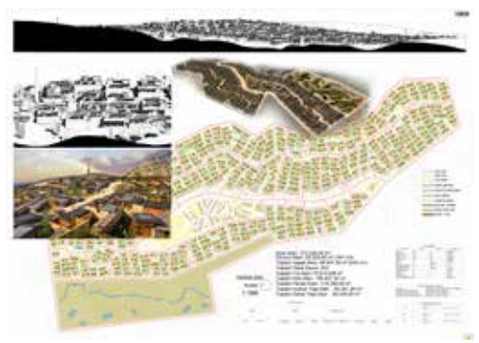

56 _ NO'LU PROJE

Projede, yenilikçi bir üretim modeli önerisi getirilmiş ve geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Modüler sistem maliyet açısından olumlu gibi görünse de eğimli arazide uygulanmaya çalışıldığında çıkacak maliyetlerinin yeterince analiz edilmediği düşünülmüştür. Projenin yol kurgusu sorunludur. Bununla birlikte bahçe duvarları çok yüksek tasarlanmış ve projede fazlasıyla baskın bir etki yaratmaktadır. Bu tercih mahremiyet için gerçekleştirilmiş olabilir; fakat bu haliyle, komşuluk kavramına ve mahalle dokusuna zarar verdiği düşünülmektedir. Proje 2. Elemede elenmiştir.

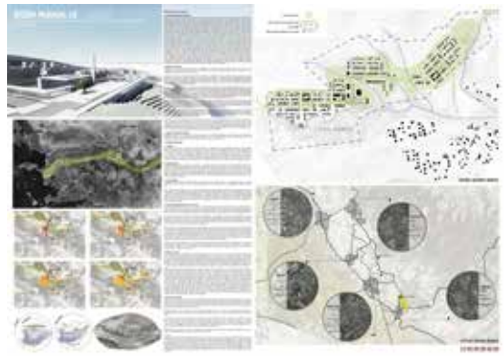

85273 2. Eleme

70 _ NO'LU PROJE

Proje yerleşim kurgusunda arazi (topografya) iyi değerlendirilmiştir. Konut tipolojisindeki çeşitlilik olumlu olup alt bölgeler tanımlıdır. Proje animasyonu başarılı şekilde ifade edilmiştir. Fakat mahalle dokusundan ziyade site dokusuna sahip bir tasarım olarak değerlendirilmiştir. Çok sayıda farklı konut tipinin çalışılması olumlu olarak kabul edilse de mimari tasarım çözümlerinin daha iyi kurgulanması gerektiği düşünülmektedir. Ticari birim sayısı, yerleşim büyüklüğüne göre fazladır ve alt bölgelerin kendi içindeki tasarımları yetersizdir. Proje 2. Elemede elenmiştir.

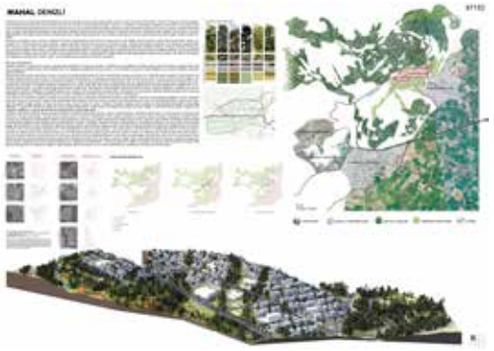
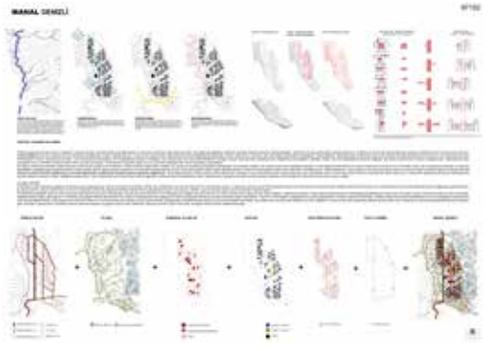

97152

2. Eleme

72 _ NO'LU PROJE

Mahalleliye hizmet etmek üzere önerilen bostan ve hasat bahçesi olumludur. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Fakat konutların araziye yerleşiminde birim ölçekte bir arayış hissedilse de yerleşim planı, arazi (topografya) ile yeterli ilişki kuramamaktadır. Ayrıca Yol çözümlerinde eğim dikkate alınmamış; bu nedenle, ulaşım aksları başarılı bir biçimde kurgulanamamış, maliyetli çözümlere yol açmıştır. Proje 2. Elemede elenmiştir.

63758

1. Eleme

EGE BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

17286

1. Eleme

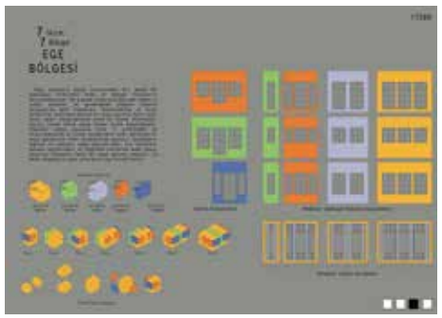

38541

1. Eleme

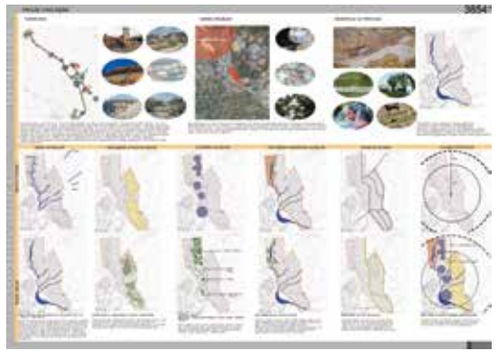

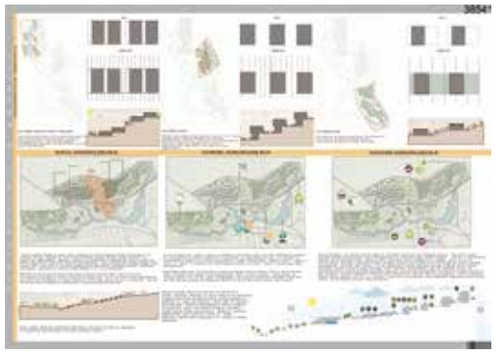

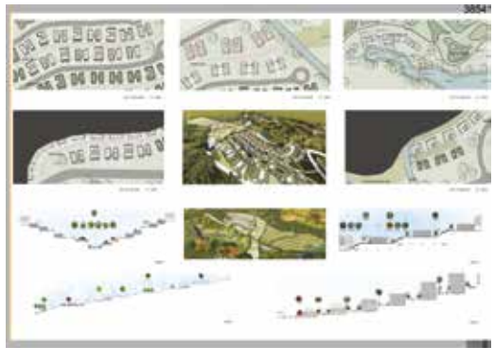

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

YARIŞMA ALANI

MARDİN ARTUKLU

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
10	75938	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
27	57386	ELENDİ		
68	52861	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
90	15222	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.ÖDÜL
100	34168	ELENDİ		
104	17146	ELENDİ		
106	31605	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.ÖDÜL
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
7		3	0	4

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		
2. ÖDÜL	31605	1- Okan KOLOĞLU (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Haşim DİKENCİK (Şehir Plancısı) 3- Murat ÇANAKÇI (Peyzaj Mimarı)	1- Özcan KIRMIZIOĞLU (Y.Mimar)	1- Berna KORKMAZ (Mimar) 2- Metin ACAR (Endüstri Mühendisi) 3- Bora ÖRKEN (İllüstratör) 4- Ahu TAŞÇILAR (İllüstratör- Heykeltraş) 5- Ada KOLOĞLU (İç Mimar) 6- Harun ALEMDAR (İç Mimar) 7- Emrah KUŞENER (Mimar) 8- Ali Kaan SEÇİLİR (Mimar) 9- İbrahim EFE (Mimarlık Öğrencisi) 10- Gülhan ARIKAN (Mimarlık Öğrencisi) 11- Aytaç ERSAN (Maket)
3. ÖDÜL	15222	1- Hasan ÖZBAY (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Tamer BAŞBUĞ (Mimar) 3- Serpil ÖZTEKİN ERDEL (Peyzaj Mimarı) 4- Bahadır Aytuğ AYDOĞDU (Şehir Plancısı)	1- C. Baran İDİL (Y.Müh. Mimar) 2- Aslı ÖZBAY (Y.Mimar)	1- V. Murat ÖLGÜN (Mimar) 2- Dilan SAK (Mimar) 3- Mahsure KÖSE (Restoratör) 4- Ümit KANDEMİR (Öğrenci) 5- Burcu BAYIK (Öğrenci) 6- Yılmaz ÖNGÜÇ (Öğrenci)
1. MANSİYON	52861	1- Ahmet BARIŞ (Ekip Başı-Mimar) 2- GülÇen CENGİZ (Peyzaj Mimarı) 3- Ezgi KUNDAKCI (Şehir Plancısı)		1- Osman Can BAGATIR (Mimarlık Öğrencisi) 2- Burak GÜZEL (Mimarlık Öğrencisi) 3- Asude YOKUŞ (Mimarlık Öğrencisi) 4- Süreyya DÜZGÜN (Mimarlık Öğrencisi) 5- Yasin YILMAZ (Mimarlık Öğrencisi) 6- Buse AYVAZ (Mimarlık Öğrencisi)
2. MANSİYON	75938	1- Didem ÜNER (Ekip Başı- Mimar) 2- Niyazi ÜNER (Mimar) 3- Serap DEMİR (Şehir Plancısı) 4- Hande GÖKSAL (Peyzaj Mimarı)		
3. MANSİYON		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		

31605

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

MİMARİ TASARIM RAPORU
Mardin; 7000 yıllık dinler ve diller tarihinin yaşandığı 7 ayrı kültürün kaynaştığı, bütün bu farklılıklar içinde binlerce yıldır barış, kardeşlik, hoşgörüyle yaşayan insanların yaşadığı bir mezopotamya başkenti, dünya mirası bir şehir.

Tasarımımızın ana çıkış noktası bu tarihe, kültüre, yaşam alışkanlıklarına **''Saygı''**. En küçük konut biriminden ,meydanına kadar tüm tasarım alanında **''Saygı''**.

Eskiyi kopyalamadan; yaşam alışkanlıklarını koruyan,topoğrafyayı,iklimsel verileri bu amaçla kullanan,şehrin ekonomik,demografik,sosyolojik ve kültürel yaşamını bozmayacak **"mütevazi"** bir mimari anlayış benimsedik.Hiç bir mimari unsuru gereğinden fazla öne çıkarmamaya, adeta **"Mimarsız mimari"** oluşturmayı hedefledik.
Sosyolojik olarak **'"Mahalle"** ve **''Mahalle li olmak''** kavramlarını etüd ederek başlayan çalışmalarımız; mimari tasarımımızı doğal olarak oluşturan ana kararlara dönüştü.
Bizce **''Mahalle ve Mahalleli olmak''**
- Aidiyet duygusu..... '
- Güvenlik....
- Tanır olmak - Bilir olmak...
- Yatay sirkülasyon..
- Ortak maddi ve manevi değerlere sahip olmak
- Saygı ve hoşgörü ile birarada yaşabilmek..

Maalesef günümüzde: Yaya hareketi değil, araç hareketi odaklı ulaşım anlayışı doğrultusunda biçimlenmiş,araç yolları ile kuşatılmış yapı adaları, parseller ve parseller içindeki çok katlı tekil yapılar şeklinde gelişen, dış mekan yaşantısını ve komşuluk ilişkilerini desteklemeyen yapılaşma, günümüzde 'Mahalle'' ve ''Mahalleli' olmak kavramını yok etmektedir.

Bu bağlamda: Yalnız barınma gereksinimini gidermek dışında mahalleli yi doğal ve kültürel değerlerle buluşturacak,aidiyet duygusu güçlü, komşuluk ve bir arada olma gibi kavramları duyumsatacak az katlı yapılardan ve sosyal iletişimi güçlü biçimde kuracak 'ardışık dış mekanlardan' oluşan bir ''mahalle'' tasarlamak temel düşünce olarak benimsenmiştir.

Tasarımda yaya hareketi esas alınmış,araç hareketi ve otopark alanları yaya hareketini destekleyen öğeler olarak kurgulanmıştır.

Bölgenin yaşam şekline saygılı bir konut anlayışı geliştirirken; konut birimleri ile dış mekanların bir bütünlük oluşturduğu, alanı verimli ve yoğun olarak kullanan mekansal çözümlere gidilmesi hedeflenmiştir.

Ön görülen yaklaşımla,kullanıcıya, iri ve tekil bir bütün değil, farklı veya benzer mekansal unsurların yan yana gelmesiyle, karşılıklı iletişime girilen dış mekanlar, doğal değerlerle bütünleşebilecek, kavranabilir boyutlarda bir yaşam çevresi sunmayı planladık.

Sokaklar, meydancıklar, avlular, abbaralar, genel ve özel bahçeler, teraslar, buluşma köşeleri kullanıcılar arası komşuluk ve dostluk ilişkilerinin kurulup geliştirilmesini sağlayacak mekanlar olarak düşünülmüştür.

İç ve dış mekanlar arası oluşturulan bu atmosfer ve sürpriz köşelerle mekanları defalarca deneyimleme isteği uyandırcak bir gezi parkuru oluşturacaktır diye düşünüyoruz. ''Evler''in çevre koşulları ile arazi biçimlerine bağlı olarak farklı biçim ve yoğunlukta kümelenme esnekliğine olanak tanımaları ile, her defasında farklılaşabilen mahalle içinde "Mahallecik''ler oluşmasını sağlamaya çalıştık.
Tasarımımızda; çok boyutlu ve çok farklı buluşma alanları oluşmasına imkan vererek, her yaşta ve cinsde mahallelinin sosyalleşmesine imkan vermeyi maçladık.

Konut birimleri
Konut planlaması geleneksel mimari anlayışın devamı niteliğinde giriş kapısının açıldığı bir taşlık, devamında avlu ve onlara bağlı odalardan oluşmakta. Böylelikle iç dış bütünlüğü sağlanmaya çalışılmış ve evin içinde rüzgar sirkülasyonu yaratılması hedeflenmiştir. Kademeli teraslar, alternatif kullanım olanakları sunmaktadır. Yerel alışkanlıklara hitap etmektedir.Topoğrafyanın kullanımı ile yapılan teraslama her evin güneşden ve rüzgardan eşit derecede yararlanmasını sağlarken yaşam alanlarının görüş ufku açık bırakılmıştır. 2 katlı konutlar tek bağımsız ve 3 katlı konutlar iki bağımsız birim olarak planlanmıştır.

Kalabalık aile yapıları düşünülerek 145 m^2 den 350 m^2 kadar çeşitli konut seçenekleri üretilmiştir. Bina cephelerinde taş kullanılmamış, dokulu sıva ve renk kullanılmıştır.

Büyük mahalle birimi...Merkez...Üst odak
Arazinin plan olarak yaklaşık merkezinde, topoğrafik olarak en yüksek noktasında planlanan 'Büyük Mahalle Birimi' aynı zamanda mahallenin semt merkezine bağlandığı, dışa açıldığı, şehrin diğer unsurlarıyla ilişki kurduğu, günün her saati hareketli biryaşam alanı olarak düşünülmüştür. Mahallenin

sosyo kültürel çeşitliliğini bir araya getiren günlük eğitim, alışveriş, ibadet,dinlenme v.b. ihtiyaçların karşılandığı merkez; mahallenin her yönünden yürüme mesafesinde, engelli kullanıma uygun,manzara nın en hakim noktasında, birbiriyle ilişkili kademeli 2 meydandan oluşmaktadır.

Caminin bulunduğu üst meydan daha sakin bir ortam yaratırken. Küçük esnaflardan oluşan çarşı (Arasta) meydanı,satış birimleri dışında seyir terasları ve kahvehanelerle daha hareketli kılınmıştır. Meydan; Seyyar esnafında kendine yer bulacağı sağır ve gölge cepheler, kaskatlı havuzlar ve peyzajı ile, rüzgar yönüne doğru açılmış ve panaromik bakış imkanı ile cazibe noktası bir alan olarak planlanmıştır. İlköğretim okulu ve kreş meydanın güneyinde ve sakin bir noktasında, tali araç yolu ile ilişkili olarak düşünülmüştür..

Merkez avlusu iz düşümünün, topoğrafik yapı gereği oluşan istinatların doğu cephesinde, mahalle içine yaklaşan bölümünde düşünülen ''Sosyo Kültürel Etkinlik Alanı''nın çeşitli toplantı, sergi,kurs vb.amaçlı kullanılabileceği gibi geleneklerin devamlılığını sağlayan ortak salça, reçel yapımı, zeytinyağı vb. yapımı gibi ortak aktiviteler içinde kullanılması hatta mahalle sakinlerinin özel günlerinde muhtar izniyle taziye kabulü,mevlüt vb.amaçlarlada kullanılabileceği planlandı.

Mardin de halen yaşayan diğer dinlere de ibadet imkanı sağlayacak olan yaşamın hoşgörü ve saygı üzerinden gelişdiği düşüncesi ile tasarımımıza küçük bir kilise ekledik.

Küçük mahalle birimi... Alt odak Mahalle Büyük komşuluk birimlerinin arasında düşünülen 2 adet küçük mahalle birimi (alt odak); mahallelilerin acil ihtiyaclarını az bir yürüme mesafesinde karşılayabilecekleri, küçük meydanı ve kahvesi ile zenginleşmiş alt odaklar olarak planlandı.

Ulaşım yaklaşım kararları
Mahalleye araç ulaşımı 25 mlik ana yoldan gelen ve merkeze bağlanabilen 12 metrelik 2 aksdan sağlanmış arazinin geneli dışında oluşmuş veya oluşabilecek yollardan transit geçişe izin vermeyecek şekilde planlanmıştır. İç yollar çıkmaz sokaklar olarak düşünülmüştür. Acil araç (ambülans, itfaiye vb) ulaşımlarına, evler arasındaki sokaklara kadar girebilme imkanı verilmiştir.

Otoparklar; yoğun bir alan ayrılmadan evlere maksimum yaklaşım sağlayan küçük park birimleri şeklinde düşünülmüş,park eden kişi park dan eve en fazla 3-4 metre inerek veya çıkarak ulaşabilmektedir. Ana yollar asfalt,çıkmaz ve iç yollar parke taş,yaya ağırlıklı yollar taş olarak planlanmıştır.

Sosyal Donatı alanları kararları
Yeşil alanlar; Arazinin doğusunda, manzara yönünde yoğun olarak kullanılmış, ana yaya ve ulaşım arterleri boyunca uzayan ana damarlar ve ona bağlı iç sokaklarda kılçal damarlar şeklinde yayılacak şekilde planlanmıştır.

Yeşil alan kullanımı mesire yerleri,gezi ve bisiklet parkurları, spor sahaları ve coçuk parklar ile zenginleştirilmiştir. Küçük komşuluk birimleri arasında, küçük ve büyük odak noktalarında süs havuzları ve çeşmeler kullanılarak sosyal etkileşme alanları arttırılmıştır.

Sosyo Kültürel etkinlik alanı ve meydanı düzenlenmiş. Mahallenin ortak aktivite lerde ve özel
durumlarda bir araya gelebileceği alanlar yardılmak istenmiştir.

Peyzaj kararları
Mardin bölgesinin iklimini dağ ve ova olarak değerlendirmek mümkündür. Dağlık bölümler ova ya göre serin ve kışları daha sert geçmektetir.sonuş olaralk konditental iklim tipine giren bu bölgede daha kış ve yaz ortamına dayanıklı Mazı, Melengiç, Ceviz, Mahlep, Badem, Erguvan gibi ağaç türleri Delphinium, Euphorbia, Thymus, Salviz (Adaçaı), Penicettum step bitkileri önermekteyiz.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

106 _ NO'LU PROJE
Tasarımdaki tekdüzelik, özellikle siluetlerdeki cephe tekrarları projenin olumsuz yönlerinden biri olarak değerlendirilmiştir. Siluette cephe çeşitliliğinin arttırılabileceği fikri öne çıkmıştır. Mimari çözümlemeler plan düzleminde gerçekleştirilmiş, kesitlerle desteklenmemiştir. Ancak, projenin mahalle kurgusu, "insanların bir arada çeşitli etkileşimlerde bulunmalarına ve birbirlerinin hayatlarına dokunmalarına" imkân tanımaktadır. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk grupları ile mahalle içerisinde oluşturulan alt odaklar algılanabilmektedir. Mahalledeki tüm bireylerin bir araya gelebilmesine imkân veren buluşma alanları olumlu bulunmuş, topoğrafyanın doğru kullanımıyla yapılan teraslama ile evlerin güneşten ve rüzgârdan eşit derecede yararlanmasına imkân sağlanmıştır. Konut mimari dokusu, yöre mimarisine uygun tarzda tasarlanmıştır. Yaya hareketi esas alınarak, araç dolaşımı ve otopark alanları yaya hareketini destekleyen öğeler olarak kurgulanmıştır. Ayrıca, alanı verimli ve yoğun olarak kullanan mekânsal çözümler başarılı bulunmuştur. Yakın çevreye ilişkin plan kararlarına ve proje alanını etkileyen/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlara yer verilmiştir. Proje 3. Elemede 2. ödüle layık bulunmuştur.

31605

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

MARDİN
ARTUKLU

Mardin;7000 yıllık dinler ve diller tarihinin yaşantığı 7 ayrı kültürün kaynaştığı,bütün bu farklılıklar içinde binlerce yıldır barış ,kardeşlik ,hoşgörüyle yaşayan insanların yaşadığı bir mezopotamya başkenti,dünya mirası bir şehir.

31605

Tasarımımızın **ana çıkış noktası** bu tarihe, kültüre, yaşam alışkanlıklarına **"Saygı"**.
En küçük konut biriminden ,meydanına kadar tüm tasarım alanında **"Saygı"**.

Eskiyi kopyalamadan ;yaşam alışkanlıklarını koruyan, topoğrafyayı, iklimsel verileri bu amaçla kullanan şehrin ekonomik, demografik, sosyolojik ve kültürel yaşamını bozmayacak **"mütevazi"** bir mimari anlayış benimsedik.Hiç bir mimari unsuru gereğinden fazla öne çıkarmamaya, adeta **"Mimarsız mimari"** oluşturmayı hedefledik.

Sosyolojik olarak **"Mahalle" ve "Mahalleli olmak"** kavramlarını etüd ederek başlayan çalışmalarımız; mimari tasarımızı doğal olarak oluşturan ana kararlara dönüştü.

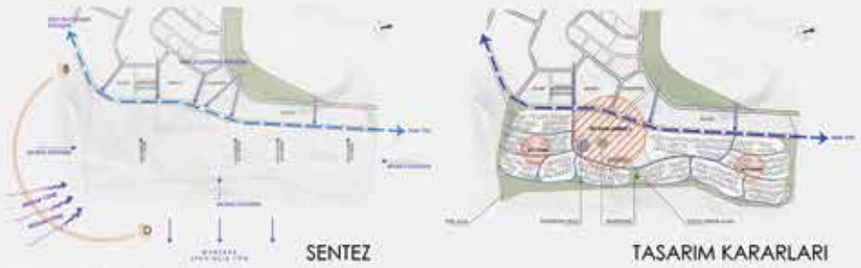

SENTEZ

TASARIM KARARLARI

Sosyal Donatı Alanları Kararları
Yeşil alanlar; arazinin doğusunda, manzara yönünde yoğun olarak kullanılmış,ana yaya ve ulaşım arterleri boyunca uzayan ana damarlar ve ona bağlı iç sokaklarda kılcal damarlar şeklinde yayılacak şekilde planlanmıştır.Yeşil alan kullanımı mesire yerleri, gezi ve bisiklet parkurları, spor sahaları ve çocuk parkları ile zenginleştirilmiştir.
Küçük komşuluk birimleri arasında, küçük ve büyük odak noktalarında süs havuzları ve çeşmeler kullanılarak sosyal etkileşme alanları arttırılmıştır.
Sosyo Kültürel etkinlik alanı ve meydanı düzenlenmiş.Mahallenin ortak aktivite lerde ve özel durumlarda bir araya gelebileceği alanlar yaratılmak istenmiştir.

Ulaşım Kararları
Mahalleye araç ulaşımı 25 metrelik ana yoldan gelen ve merkeze bağlanabilen 12 metrelik 2 akstan sağlanmış arazinin geneli dışında oluşmuş veya oluşabilecek yollardan transit geçişe izin vermeyecek şekilde planlanmıştır.İç yollar çıkmaz sokaklar olarak düşünülmüştür. Acil araç (ambulans,itfaiye vb.) ulaşımlarına, evler arasındaki sokaklara kadar girebilme imkanı verilmiştir.
Otoparklar; yoğun bir alan ayrılmadan evlere maksimum yaklaşım sağlayan küçük park birimleri şeklinde düşünülmüş, park eden kişi parktan eve en fazla 3-4 metre inerek veya çıkarak ulaşabilmektedir.
Ana yollar asfalt,çıkmaz ve iç yollar parke taş,yaya ağırlıklı yollar taş +olarak planlanmıştır.

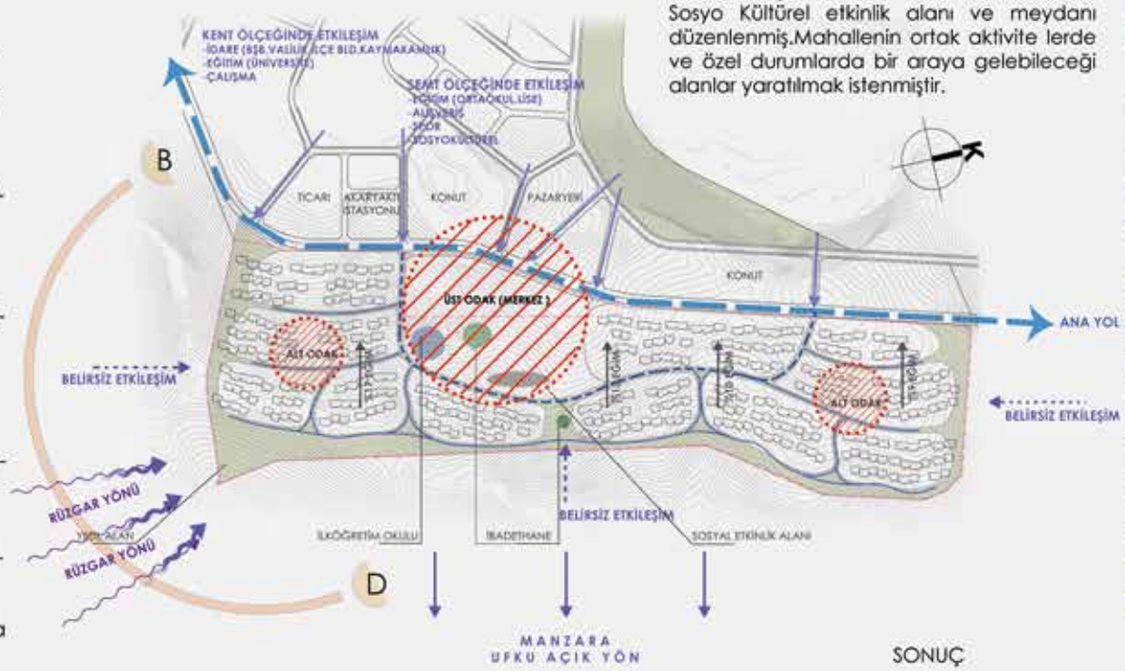

SONUÇ

Yalnız barınma gereksinimini gidermek dışında mahalleli yi doğal ve kültürel değerlerle buluşturacak,aidiyet duygusu güçlü, komşuluk ve bir arada olma gibi kavramları duyumsatacak az katlı yapılardan ve sosyal iletişimi güçlü biçimde kuracak **'ardışık dış mekanlardan'** oluşan bir ''mahalle'' tasarlamak temel düşünce olarak benimsenmiştir.

Tasarımda yaya hareketi esas alınmış, araç hareketi ve otopark alanları yaya hareketini destekleyen öğeler olarak kurgulanmıştır.
Bölgenin yaşam şekline saygılı bir konut anlayışı geliştirirken; konut birimleri ile dış mekanların bir bütünlük oluşturduğu, alanı verimli ve yoğun olarak kullanan mekansal çözümlere gidilmesi hedeflenmiştir.
Bölgenin yaşam şekline saygılı bir konut anlayışı geliştirirken; konut birimleri ile dış mekanların bir bütünlük oluşturduğu, alanı verimli ve yoğun olarak kullanan mekansal çözümlere gidilmesi hedeflenmiştir.

Ön görülen yaklaşımla,kullanıcıya ,iri ve tekil bir bütün değil,farklı veya benzer mekansal unsurların yan yana gelmesiyle,karşılıklı iletişime girilen dış mekanlar,doğal değerlerle bütünleşebilecek, **kavranabilir boyutlarda** bir yaşam çevresi sunmayı planladık.

31605

PEYZAJ KARARLARI

Mardin bölgesinin iklimini dağ ve ova olarak değerlendirmek mümkündür. Dağlık bölümler ova ya göre serin ve kışları daha sert geçmektetir. Sonuç olarak konditental iklim tipine giren bu bölgede daha kış ve yaz ortamına dayanıklı Mazı, Melengiç, Ceviz, Mahlep, Badem, Erguvan gibi ağaç türleri Delphinium, Euphorbia, Thymus, Salviz (Adaçayı), Penicettum step bitkileri önermekteyiz.

Mazı Meşesi (Quercus Infecoria) | Ardıç Ağacı (Juniperuss Communis) | Çınar Ağacı | Badem Ağacı

Ergüvan Ağacı | Ceviz Ağacı | Melengiç Ağacı | Mahlep Ağacı

2A 3A

2B 3B

31605

SİLÜET ETKİSİ
"BİR ARADA OLMAK...."
31605

ARSA ALANI 303.571 m2
TOP. İNŞ. ALANI.....122.400 m2
TOP. BAĞIMSIZ BL.....501 ADET
TİCARET ALANI
A
AKARYAKIT
KONUT ALANI
25.00
B
PAZAR ALANI
KONUT ALANI
A N A Y O L
BELEDİYE HİZMET ALANI
KONUT ALANI
C
25.00
A
B
C
VAZİYET PLANI 1/1000
C-C KESİTİ 1/1000
B-B KESİTİ 1/1000
A-A KESİTİ 1/1000

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2.LİK ÖDÜLÜ

31605

2C 3C

3D

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

31605

"MAHALLELİ OLMAK...."

- *Aidiyet duygusu.....*
- *Güvenlik....*
- *Tanır olmak - Bilir olmak...*
- *Yatay sirkülasyon..*
- *Ortak maddi ve manevi değerler*
- *Saygı, hoşgörü ve kültürü*

31605

KÜÇÜK MAHALLE BİRİMLERİ - ALT ODAKLAR

Mahalle Büyük komşuluk birimlerinin arasında düşünülen 2 adet küçük mahalle birimi (alt odak); mahallelilerin acil ihtiyaçlarını az bir yürüme mesafesinde karşılayabilecekleri,küçük meydanı ve kahvesi ile zenginleşmiş alt odaklar olarak planlandı.

PLAN 1/500

VAZİYET PLANI 1/500

PLAN 1/500

VAZİYET PLANI 1/500

BÜYÜK MAHALE BİRİMİ - MERKEZ - ÜST ODAK

Arazinin plan olarak yaklaşık merkezinde, topoğrafik olarak en yüksek noktasında planlanan 'Büyük Mahalle Birimi' aynı zamanda mahallenin semt merkezine bağlandığı,dışa açıldığı,şehrin diğer unsurlarıyla ilişki kurduğu,günün her saati hareketli biryaşam alanı olarak düşünülmüştür.

Mahallenin sosyo kültürel çeşitliliğini bir araya getiren günlük eğitim ,alışveriş, ibadet,dinlenme v.b. ihtiyaçların karşılandığı merkez; mahallenin her yönünden yürüme mesafesinde, engelli kullanıma uygun,manzara nın en hakim noktasında, birbiriyle ilişkili kademeli 2 meydandan oluşmaktadır.

Caminin bulunduğu üst meydan daha sakin bir ortam yaratırken. Küçük esnaflardan oluşan çarşı (Arasta) meydanı,satış birimleri dışında seyir terasları ve kahvehanelerle daha hareketli kılınmıştır.Meydan;Seyyar esnafında kendine yer bulacağı sağır ve gölge cepheler,kaskatlı havuzlar ve peyzaji ile,rüzgar yönüne doğru açılmış ve panaromik bakış imkanı ile cazibe noktası bir alan olarak planlanmıştır.
İköğretim okulu ve kreş meydanın güneyinde ve sakin bir nok-

Merkez avlusu iz düşümünün, topoğrafik yapı gereği oluşan istinatların doğu cephesinde, mahalle içine yaklaşan bölümünde düşünülen ''Sosyo Kültürel Etkinlik Alanı''nın çeşitli toplantı, sergi,kurs vb.amaçlı kullanılabileceği gibi geleneklerin devamlılığını sağlayan ortak salça,reçel yapımı,zeytinyağı vb. yapımı gibi ortak aktiviteler içinde kullanılması hatta mahalle sakinlerinin özel günlerinde muhtar izniyle taziye kabulü,mevlüt vb.amaçlarlada kullanılabileceği planlandı.

MERKEZ +879.00 KOTU PLANI 1/500

MERKEZ +875.60 KOTU PLANI 1/500

MERKEZ +868.80 KOTU PLANI 1/500

3E

3F

15222

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

PROJE HİKAYESİ

1. YER

Güneydoğu yönünde alçalan bir topoğrafyaya sahip, lineer, yaklaşık 1200 metre uzunlukta bir alan. Arazinin alt ve üst kotları arasında 30 - 40 metre arasında değişen bir kot farkı bulunmakta. Alanın alt kotunda "hattı içtima" geçiyor. Doğa tipik Güneydoğu : yer yer kayalık ve kıraç.

Yakınlarda ülkenin her yerinde görülen, kimliksiz apartman yapıları ile dolmaya başlamış. Bunlar yabani otlar gibi etrafı sararak YER'e doğru hızla yaklaşıyorlar. Karşıda, çok da uzakta olmayan bir tepe yükseliyor. Tepenin bu yüzü bir ipucu vermiyor. Ama diğer yüzünde, bölgenin en karakteristik kentsel dokularından biri olan, **"kadim kent" Mardin**, tüm güzelliğiyle yükseliyor.

2. AKTÖRLER

Küreselleşen dünya insan hayatlarını da tipleştirmeye başladı. Otomobil olmazsa olmazımız. Hatta o kadar ki elimizden gelse oturma odamıza bile arabayla park edeceğiz. Aktörlerimiz ülkedeki gelişmeleri ve dünyada olan biteni olabildiğince takip ediyor. Çok fazla kitap okumuyor, ama internet kullanıcısı ve bilgisayar ve mobil cihazlar ile sürekli "online". Çok iyi olmasa da yabancı dil biliyor. Çocuklarının ise çok daha iyi dil bilmesini istiyor. Bunun için elinden gelen fedakarlığı yapmaktan da kaçınmıyor. Hayat şartları nedeniyle karı - kocanın ikisi de çalışıyor. Bu durum eve ait işlerin paylaşılmasını beraberinde getiriyor. Ama artık eskisi gibi salça, tarhana gibi kışlık hazırlıklara vakit yok. İhtiyaç da yok. Evin düzenli olması önemli. Misafir sık geliyor. Ev sahiplerinin biraz düzen takıntısı var. Film ve dizilerde olduğu gibi salonda yaşamayı pek anlamıyorlar. Bir oturma odasına ihtiyaç duyuyorlar. Artık damda da yatmıyorlar. Ama eski oturdukları apartman dairesindeki, masa bile sığmayan, daracık balkonunu da sıkıntıyla hatırlıyorlar.

Üniversite çağındaki oğullarının dersleri gayet iyi gidiyor. Ama oğlanın ayrı evde oturmak istemesine de biraz kızıyorlar. Alt kattaki öğretmen hanımın tayininin çıktığını duydular. O daireyi kiralarsalar, oğlan da yakınlarında olur diye gizliden planları var.

3. MEKAN

Eğime rağmen araziyi boydan boya kat eden **"yaya sokağı"** tüm yerleşimin canı, ciğeri. Yer yer biraz yokuş çıkılıp inilse de tekerlekli sandalye ile dolaşılacak rahatlıkta bir yol burası. En büyük özelliği de otomobil gürültüsünden, ekzos kokusundan tamamen uzak olması. Sokak tali sokaklara bağlanıyor, tali sokaklar da araç yollarına. En fazla 60-70 metre yürünerek bir araca ulaşabiliyorsunuz. Sokaklar karşı tepenin arkasındaki, kadim yerleşim Mardin'den izler taşıyor. Ama orayı aynen taklit edeceğim diye de çabalamıyor.

Güneydoğu'nun yakıcı güneşinden koruyan, gölge veren, yer yer yüksek duvarlar; duvarın arkasından taşan sarmaşıklar; büyük kentlerdeki gibi asfalt ile değil de, yörenin sert taşıyla kaplı kaldırımlar **"ben yeniyim ama buraya aidim"** diye bağırmadan sesleniyor.

Yaya sokağının başrolünü yüklendiği mekan, ilk bakışta aynı olsa bile sürekli farklılaşıyor. Evlerin arasından geçiyor; kah bakkal, manav ve kırtasiye gibi dükkanların olduğu, ya da önünde tentelerin yer aldığı, masaların sokağa taştığı ve mutlu kahkahaların yükseldiği kahvehanenin bulunduğu **"meydancık"**da genişliyor; bazen ufku açılıyor, kadim kentin yükseldiği tepeyi hissettiriyor; bazen genleşiyor ve mis gibi kokan ekmeğin çıktığı fırının, günlük sebze ve meyvelerin bulunduğu mahalle halinin; ara sıra yeni gelen filmlerin de gösterildiği, gençlerin tiyatro çalıştığı, yaşlıların sanat müziği korosunun bulunduğu halk eğitim merkezi'nin ve cumaları tıklım tıkış dolan cami'nin de yükseldiği, en fazla 10 dakika yürünerek ulaşılan **"çarşı"** ya dönüşüyor.

Mekanın çeperlerini oluşturan yapılar aslında yeni ama sanki yıllardır oradaymışlar gibi. Kadim kentten izler barındırıyor. Topoğrafyanın adeta bir uzantısı: Az katlı; yörenin doğal taşı ile kaplı; kübik geometriye sahip; gölge veren duvarları var; duvarların arkasında korunaklı avlulara sahip. Yörenin yakıcı güneşi nedeniyle pencereler çok büyük değil. Terasa açılan boşluklar büyük, ama onlar da geniş teras saçakları ile gölgelendirilmiş.

4. AMAÇ VE SONUÇ

Yer, Aktörler ve Mekan bir bütünü oluştururlar. Bütün ise **"Mahalle"** kavramı ile dilimizde tanımlanır. Mahalle salt bir kent parçası değildir.

Bir yaşam bütünüdür. **"Aidiyet"** ise bu yaşamın temel yapı taşıdır. Mahalle "gated comunity" yani, kapalı yaşam alanı değildir. Bütünün, kentin bir parçasıdır. Mahalleyi oluşturan parçalar homojen değildir. Yer değişkendir. Aktörler farklılık gösterir ve farklı beklentilere ve eğilimlere sahiptirler. Mekan

da tek tipten türemiş olmasına karşın farklılıklar ve sürprizler barındırır. Dolayısıyla mahalle farklılıkların barındığı **YAŞAM ÇEVRESİDİR.**

MİMARİ VE KENTSEL TASARIM RAPORU
Alanın topoğrafyasına paralel uzanan **"yaya sokağı"** üzerinde gelişen kentsel kurgunun temel özelliği yaya öncelikli bir yaşam oluşturma çabasıdır.

Topoğrafya nedeniyle yaya sokağı eksenel kırılmalara uğramakta, bu kırılmalar da farklı mekansal büyüklüklerin de katkısıyla zengin perspektifler sunmaktadır. Alanın geometrik merkezi, aynı zamanda çevredeki imar planı verisi olarak ortaya çıkan kentsel ekipmanın da yoğunlaştığı bir noktadır. Bu merkez **"mahalle"**nin **"çarşı"** işlevini karşılamakta ve kentsel süreklilik içinde çevredeki işlevlerle de beslenmektedir.
Çarşı salt ticari programlarla oluşmamaktadır. Semt hali, çeşitli büyüklükte dükkanlar, ptt, bankalar, kültürel işlev yüklenen Halk Eğitim Merkezi, muhtarlık ofisi ve Cami **"çarşı"** içinde yer alan işlevlerdir. Çarşı dışında yaya sokağı üzerinde yer yer alt merkezler de oluşturulmuştur. Buralarda kahvehane, manav, bakkal, spor merkezi ve kreş gibi işlevler yer almaktadır.

Yaya sokağının çeperlerinde konutlar yer almaktadır. Bölgenin teraslanmış mimari karakterini sürdüren, kademelere oturan bir düzende ele alınan konutlar, parçalı dokusu ve kübik tektoniği ile ortaya çıkmaktadır. Temelde bir merdiven etrafında yer alan 4 konuttan oluşan çekirdek blok, farklı büyüklükte konutlar ve arazi topoğafyasının olanakları ile çok çeşitli alternatifler yaratmakta ve değişerek zenginleşmektedir. Konut sektöründeki deyimler kullanılırsa bloklarda 4+1 (dubleks), 3+1, 2+1 ve 1+1 konutlar bulunmakta, bu konutlar aralarında avlular bırakarak alçak katlı, yoğun bir doku oluşturmaktadır.

Konutlar genelde 2, en fazla 3 katlı olarak düzenlenmiştir. Bunların biraraya gelişleri üçüncü boyutta da çeşitlenmeler yaratmakta ve çok zengin mekansal deneyimler sunmaktadır. Yaya sokağı üzerindeki bazı noktalarda, meydancıklar oluşturularak, küçük alt merkezler tasarlanmış, zemin kattaki bazı konutlar ticari işlevlere dönüştürülmüş, böylece tip bloklar işlevsel olarak da dönüştürülmüştür. Bütün bunlar saçaklar ve tentelerle desteklenmiş ve sokak yaşantısı zengin bir kentsel deneyime dönüştürülmüştür.

Alan üzerindeki bazı yapılar yeşil doku altında yok edilmiş ve mekandaki kütlesel varlıkları azaltılmıştır. Çarşı ise tam tersi ortaya çıkarılmış ve mütevazi ölçekte bir cami ile sonlandırılmıştır.

Yapılar esas olarak betonarme karkas olarak inşa edilecektir. Yapı yüzlerinde yerel taş yüzeyler kullanılacak ve yer ile olan aidiyet duygusu beslenecektir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

90 _ NO'LU PROJE
Projenin düşünce sistematiği, diyagramlar ve konsept şema, ilkesel tasarı ile başarılı biçimde ifade edilememiştir. Mahallenin yeşil alanlar ve araç yolları ile çevrelenmesi, kapalı siteye dönüşme riski taşımaktadır. Rasyonel bir araç trafiği şeması yoktur, öneriye göre proje alanında birbirine paralel dört araç yolu bulunmaktadır. Ayrıca, araç sirkülasyonu açısından sıkıntılar, proje genelinde dikkati çekmektedir. Tasarımda tekdüzelik mevcuttur ve monotonluğun kırılamadığı görülmüştür. Blok tiplerinde tekrarın çok fazla olduğu düşünülmektedir. Gölet yalnız bırakılmıştır. Mahalle kurgusu açısından tanımlı girişler mevcuttur. Mahalle kurgusunun temel bileşeni olan "yapı-sokak" ilişkisi, alt bölgeler ve komşuluk grupları başarılı bir şekilde tanımlanmıştır. Projenin mahalle kurgusu, "insanların bir arada çeşitli etkileşimlerde bulunmalarına ve birbirlerinin hayatlarına dokunmalarına" imkân tanımaktadır. Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine vurgu yapılmıştır. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Konut mimari dokusu yöre mimarisine uygun tarzda tasarlanmış, yaya ulaşımını destekleyen bir omurga oluşturulmuş ve söz konusu omurga, ticaret dâhil, çeşitli işlevlerle beslenmiştir. Detaylı peyzaj tasarım prensipleri ve önerilen bitkisel dokunun rekreasyon olgusuna getirdiği katkı önemsenmiştir. Yerleşim kurgusu kapsamında, arazinin topografyası ile uyumlu bir tasarım gerçekleştirilmiştir. Yaya öncelikli bir yaşam oluşturma arayışı güçlü bir biçimde vurgulanmaktadır. Çocukların bir araya gelip oynayabileceği alanlar düşünülmesi olumludur. Proje 3. Elemede 3. ödüle layık bulunmuştur.

15222

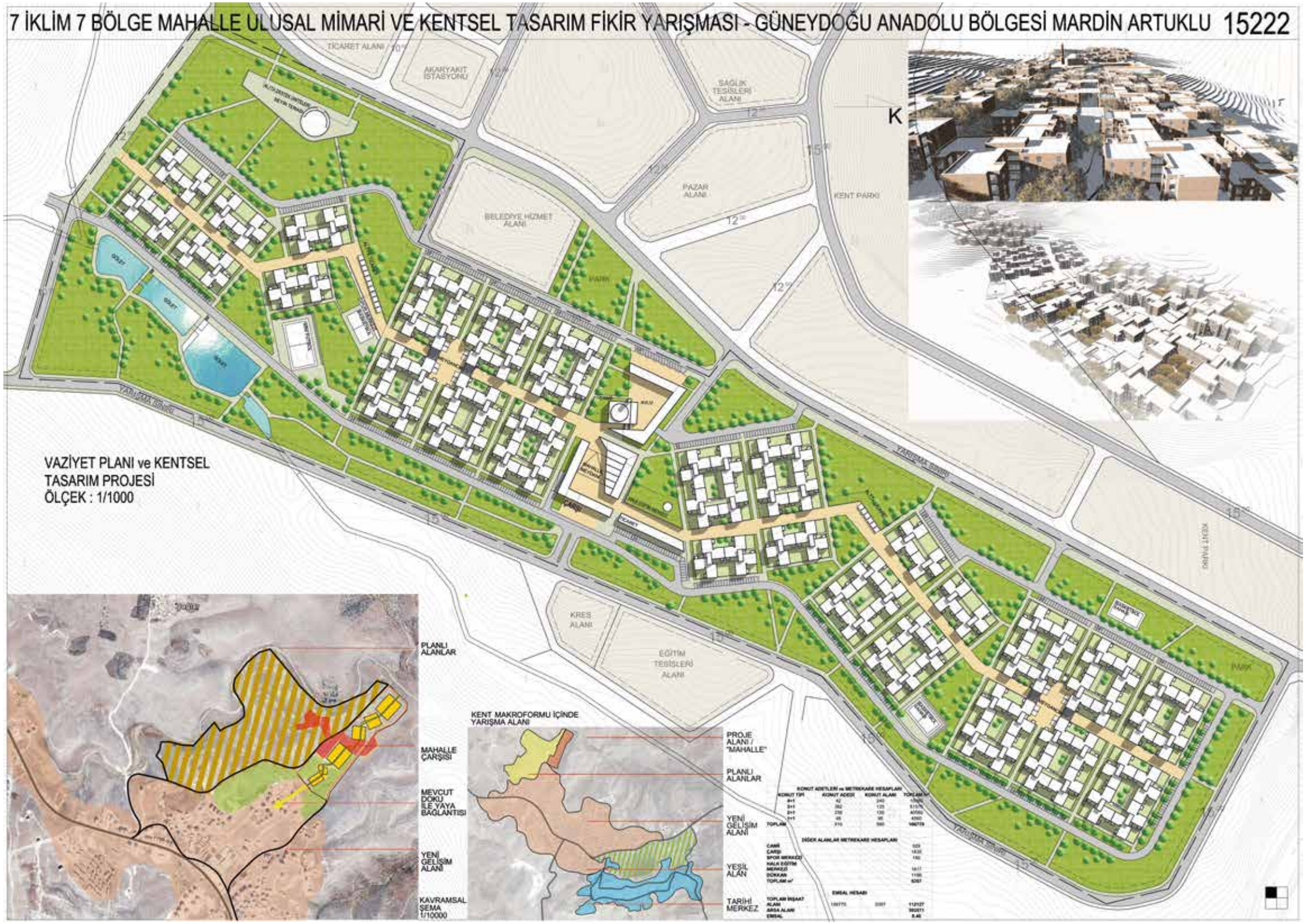
7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI - GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ MARDİN ARTUKLU 15222
TİCARET ALANI
AKARYAKIT İSTASYONU
SAĞLIK TESİSLERİ ALANI
PAZAR ALANI
BELEDİYE HİZMET ALANI
KENT PARKI
PARK
OTOPARK
CAMİİ
ÇARŞI
OKUL
KREŞ ALANI
EĞİTİM TESİSLERİ ALANI
YARIŞMA SINIRI
K
VAZİYET PLANI ve KENTSEL TASARIM PROJESİ
ÖLÇEK : 1/1000
PLANLI ALANLAR
MAHALLE ÇARŞISI
MEVCUT DOKU İLE YAYA BAĞLANTISI
YENİ GELİŞİM ALANI
KAVRAMSAL ŞEMA 1/10000
KENT MAKROFORMU İÇİNDE YARIŞMA ALANI
PROJE ALANI / "MAHALLE"
PLANLI ALANLAR
YENİ GELİŞİM ALANI
YEŞİL ALAN
TARİHİ MERKEZ

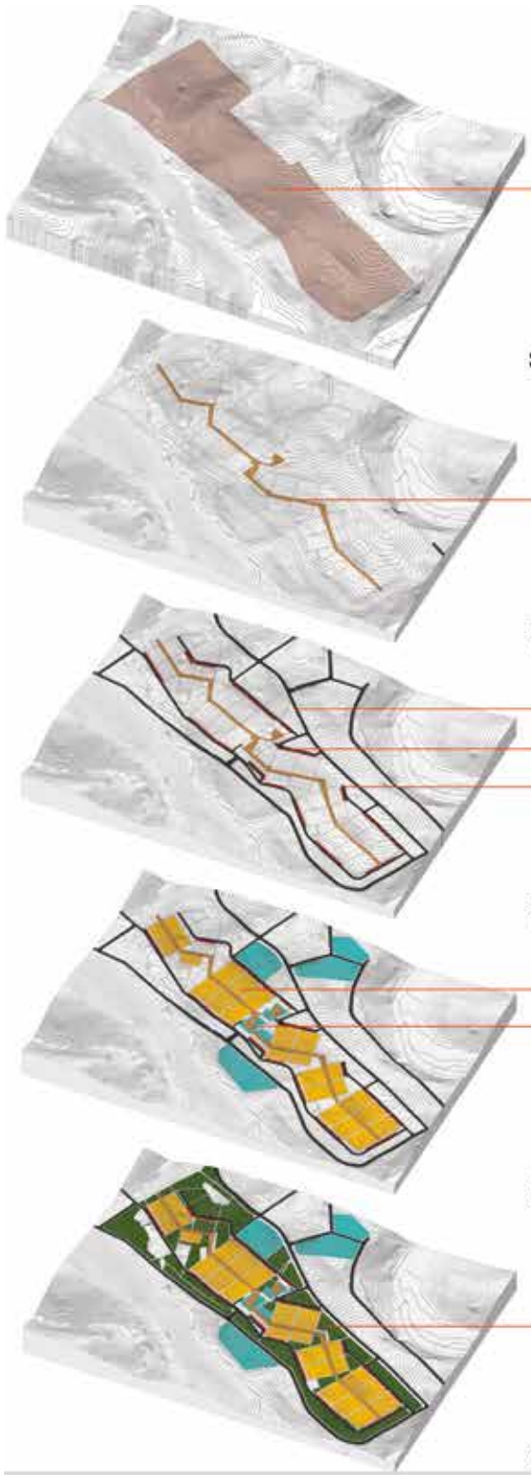
YARIŞMA ALANI
ŞEMA-1 ARSA
ANA YAYA SOKAĞI
ŞEMA-2 YAYA DOLAŞIMI
DIŞ YOL
İÇ YOL
AÇIK OTOPARK
ŞEMA-3 DOLAŞIM
KONUT ALANLARI
MERKEZ İŞLEVLERİ
ŞEMA-4 İŞLEV
YEŞİLLENDİRİLECEK ALAN
ŞEMA-5 YEŞİL ALAN

15222

15222

ÜST KAT PLANI

ÜST KAT PLANI ALTERNATİF 1

TİP KAT PLANI

ÜST KAT PLANI ALTERNATİF 2

15222

ÇARŞI ZEMİN DÜZLEM PLANI
ÖLÇEK : 1/500

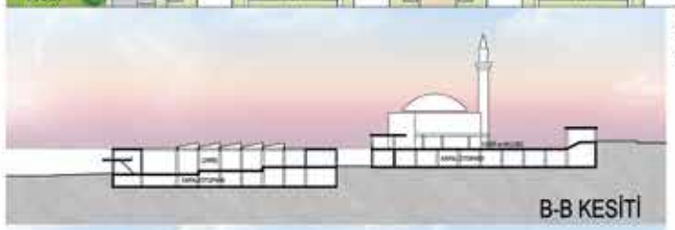

B-B KESİTİ

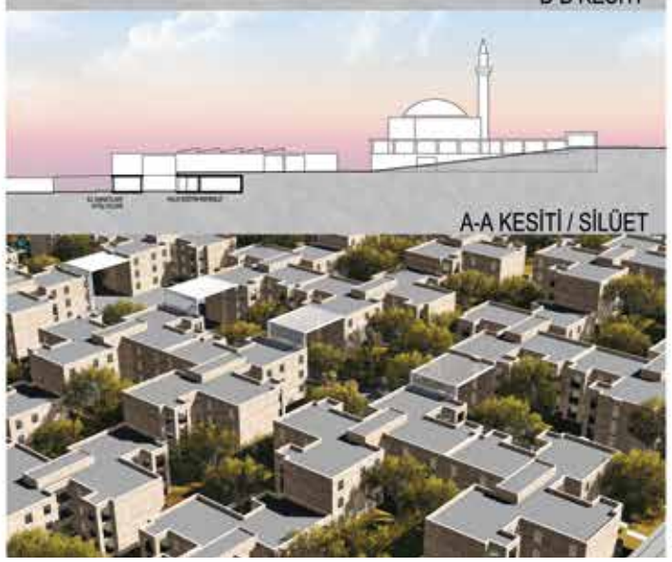

A-A KESİTİ / SİLÜET

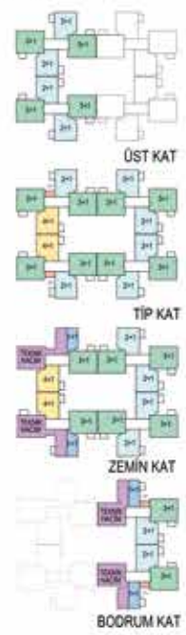

KATLARDA KONUT DAĞILIMI

15222

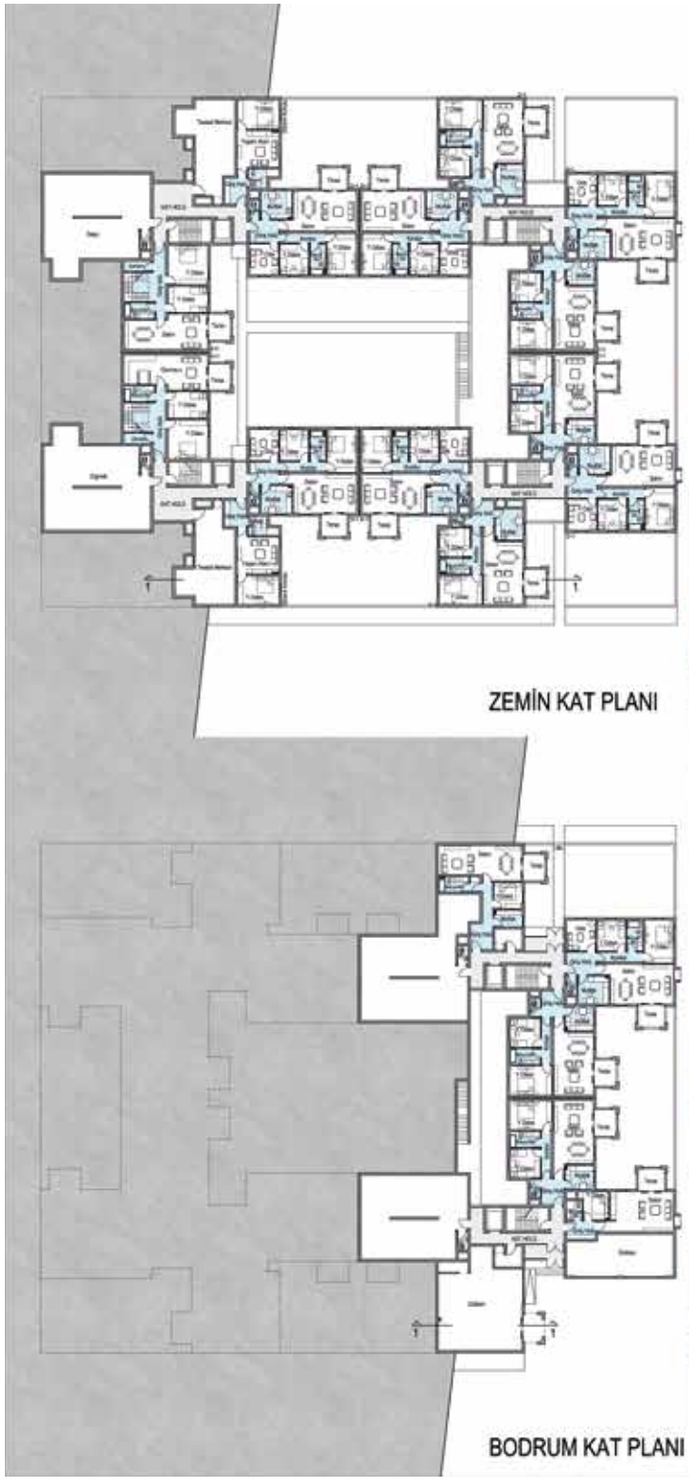

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

52861

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

KENTSEL KURGU : Mardin Kent Tipolojisi
Mardin, Dicle ve Fırat nehirleri ile sınırlandırılan Mezopotamya'nın kuzeyinde ve eski ismi ile Tur Abdin olarak adlandırılan bölgenin batısında konumlanmıştır. Mardin'in eski yerleşimi yüksek bir plato üzerinde,

Mezopotamya ovasına hâkim bir pozisyonda yer alır. Bu yerleşim, yüksek bir yamacın tepesinde kurulan kale ve yamacın güney eteklerinde kurulan daha büyük bir yerleşmeden oluşur. Bu bağlamda Mardin'e yapılacak kentsel bir müdahalenin dokuya oldukça uyumlu olması amaçlanmıştır ana fikri belirleyecek olan Mardin Kent Dokusunun fiziksel olduğu kadar demografik yapısıdır,

Kent ölçeğinde bakıldığında kenti kurgulayan ana veriler olan iklim ve sosyal ihtiyaçlar Kentsel Kurgu'nun da ana fikri olacak şekilde ele alınmıştır. Bu doğrultuda Mardin kentinin sosyal öğelerinin temelini oluşturan 'zanaat' kültürü ön plana çıkarılmak istenmiştir. Bahsi geçen kentsel zanaatlar ve bunların mevcutta gösterdiği 'çarşı' veya 'meydan' olma durumları incelenerek konut dokusunun bu kurguya nasıl dahil olduğu araştırılmıştır. Buna göre Kentsel Kurguyu tanımlayan 'zanaat meydanlarının' oluşması ve bu meydanlar etrafında şekillenen konut dokusunun yeniden yorumlanarak tasarıma yansıtılması amaçlanmıştır. Bununla birlikte organizasyonu kurgulayarak meydanları birbirine bağlayan bir 'kentsel omurga' önerilmiştir, bu omurganın oluşumunda gölgelik alanlar, oturma birimleri ve kamusal ihtiyaçların ön plana çıkacak şekilde şekillenmesi amaçlanmıştır.

Kentin bu noktada tasarımcıya söylediği söz, hacimlerin birbirini takip etmesiyle kendiliğinden oluşmuş avluların ve bunları birbirine bağlayan dar sokaklar,teraslar (dam) ve abbaralar (geçit) olmaktadır, kentsel kurgunun belirlenmesinde büyük rol üstlenen bu birimler kentsel ölçekte kurguya aktarılmıştır.

VAZİYET KURGUSU
Yarışma alanının lineer formu ve kotlu yapısı sayesinde doğu-batı aksında yerleşen eğimden aşağı dökülen kütleler, güneş ışığından kontrollü bir şekilde yararlanarak birbirlerinin manzaralarını engellemeyecek şekilde konumlandırılmıştır. Kurguda belirleyici olan 'kentsel omurga' lineer arazinin en doğusunda kamusal kültür birimleriyle başlayıp doğu-batı aksında, Mardin yöresine mal olan unutulmuş zanaat meydanlarıyla buluşarak doğu yönünde Aziz Sancar Etkinlik Meydanıyla kamusal birlikteliği okutacak şekilde uzanmaktadır,

Omurga arazinin en doğusunda 'geçici pazar alanı' ile son bulmaktadır. Kentsel omurga doğu-batı doğrultusunda uzanırken, konut dokusu kuzeyden güneye azalan eğimle birlikte 'sosyal odaklara sızmalar ile kavuşması sağlanmıştır, böylelikle konut dokusuyla mevcut kültürün içi içe hissedilmesi amaçlanmıştır.

Yarışma alanı dışarısında kalan parsel düzenlemesine göre, resmi kurum ve akaryakıt istasyonu olarak belirtilen alanların yarışma alanıyla doğrudan ilişki kurabilme potansiyelleri fark edilerek, arazinin kuzey-batısında açık otopark tasarlanılarak iki tarafında kullanımına açık bir kurgu önerilmiştir.

Yine yarışma alanı dışında kalan ve eğitim birimi olarak parsellenmiş alan ile yarışma alanının güneyi arasında kamusal bir bağ kurulmak istenmiş ve bu kamusal bağ yarışma alanının doğusuna doğru şekillenen okul öncesi eğitim ve ilkokul birimleri ile pekiştirilmek istenmiştir. Bu kararlar neticesinde şekillenen vaziyet kurgusu, mevcutta yer alan 'geleneksel'i ve yarışma alanı yakın çevresini ortak bir potada eritebilme potansiyeli ile kurgulanmıştır.

MAHALLE KURGUSU
Vaziyet 'zanaat meydanı' ve 'yakın çevre ilişkisi' üzerinde şekillenirken konut dokusu olabildiğince kontrollü avlular, güneş ışığından kaçabilecek gölgelik alanlar ve 'abbara' isimli geçitlerin kotları birbirine bağlamasıyla şekillenmiştir. Başlıca tasarım kurgusu olan 'avlu' ve 'dam' kullanımı eğimin sunduğu bir tasarım fonksiyonu olarak projeye yansıtılmaya çalışılmıştır,

Kotların sunmuş olduğu bir başka tasarım fonksiyonu da her modülün kendi kotunda şekillendirdiği ve alt kottan 'işlik' olarak çalışan 'mahalle yaşantısının sunmuş olduğu 'kolektif bilinci' arttırmak adına, modüllerin ara kotuna eklemlenerek 'mahalle tarım alanları' işleviyle kullanıcıyla buluşan ve mahalle kurgusuyla üretim bilincini bir araya getiren bölgeler olmuştur.

Mardin Evlerinin gelenekselinde avluları oluşturan bir çok konutun güneşe ve manzara göre ileri-geri kütlesel hareketleri ve çekilmeleri olmuştur, buna göre şekillenen mahalle kurgusu içerisine dahil olan insanı her an gölgelik dar bir sokağa,eğime yaslanmış başka bir evin damına veya geçitlerle birbirine bağlanmış kotlara aktararak kesintisiz devam eden 'mahalle yaşantı'sını farklı fragmanlarda kullanıcıya izletme durumu üzerine kurgulanmıştır.

KÜTLE KURGUSU

Mahalle kurgusunun avlulu olma ihtiyacı, güneşten kaçma ve iklimi tolere etme durumları kütle kurgusunun belirleyici tasarımsal öğeleri olmuştur. Mardin genelinde sıcaklığın oldukça fazla olması kütlesel hareketlerdeki bir diğer belirleyici öğedir.

Mevcut dokuda avlu kurgusu ile mekan ilişkisinin ayrımını tanımlayan 'revak'lar yorumlanarak tasarıma aktarılmıştır. Bununla birlikte konut içerisindeki ısınan havanın yükselmesi ve hava sirkülasyonunu daimi hale getirebilmek amacıyla kütleler yukarıdan koparılarak kütlesel bir hareketle hava sirkülasyonunun sağlanması amaçlanmıştır. Bununla birlikte olabildiğince az açıklıklı cephe düzeni ve gölgelik alanı arttıracak konsol hareketleri tanımlanarak kurgunun mevcut soruna yeni yaklaşımlarla eklemlenmesi amaçlanmıştır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

68 _ NO'LU PROJE

Mahalle kurgusunun temel bileşeni olan "yapı-sokak" ilişkisinde yetersizlikler bulunmaktadır. Projenin siluet etkisi zayıftır. 248 tane 1+1 dairenin planlaması, Güneydoğu'nun ortalama hane büyüklüğü ile çelişmekte; tasarım kurgusunda, bölgenin iklim özelliklerine uygun gölge mekânların yer almadığı görülmektedir. Yerleşim kurgusunda, arazinin topografyası ile uyumsuz bir tasarım yaklaşımı tercih edilmiştir. Tüm arazinin teraslanması, proje maliyetini çok fazla arttıracak bir yaklaşımdır ve tasarım tekdüzedir. Ek olarak, alanın kuzeybatısında önerilen açık otopark çok geniş bir döşeli alan olup sıcağı yansıtmak açısından sakıncalıdır. Ayrıca, yakın çevreye ilişkin plan kararlarına ve proje alanını etkileyen/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlara yer verilmemiş; kent bütünü ve yakın çevre ile ilişkilendirilmede yetersiz kalınmıştır. Buna karşılık, mahalle alanının kurgulanmasında; günümüz kentsel ihtiyaçları da dikkate alınmıştır. Projenin mahalle kurgusu, "insanların bir arada çeşitli etkileşimlerde bulunmalarına ve birbirlerinin hayatlarına dokunmalarına" imkân tanımaktadır. Mahalle alt-bölgeleri tanımlanmıştır. Mahalle kurgusunda; kimlik, insan / kullanıcı odaklılık, yaşam ve mekân kalitesi, sosyal yaşam, sosyal bütünleşme ve kolektif bilinç gibi faktörler "mahalle yaşantısının gerektirdiği konular" ortak bileşeninde başarılı bir biçimde tanımlanmıştır. Konut mimari dokusu yöre mimarisine uygun tarzda tasarlanmıştır. Alansal kullanımların oransal kompozisyonu ile kütle-boşluk dağılımı açısından uyum yakalanabilmiştir. Yaya ulaşımını destekleyen, ticaret birimlerin de yer aldığı bir omurga oluşturulmuş ve söz konusu omurga çeşitli işlevlerle beslenmiştir. Yerleşim kurgusundaki rasyonel yaklaşım olumlu bulunmuştur. Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile başarılı biçimde ifade edilmiştir. Ayrıca, "Mahalle Tarım Alanları" işlevi ile mahalle kurgusuyla üretim bilincini bir araya getiren bölgelere yer verilmiştir. Arazi en kesitleri öneriyi açıklamakta oldukça başarılıdır. Proje 3. Elemede 1. Mansiyon ödülüne layık bulunmuştur.

52861

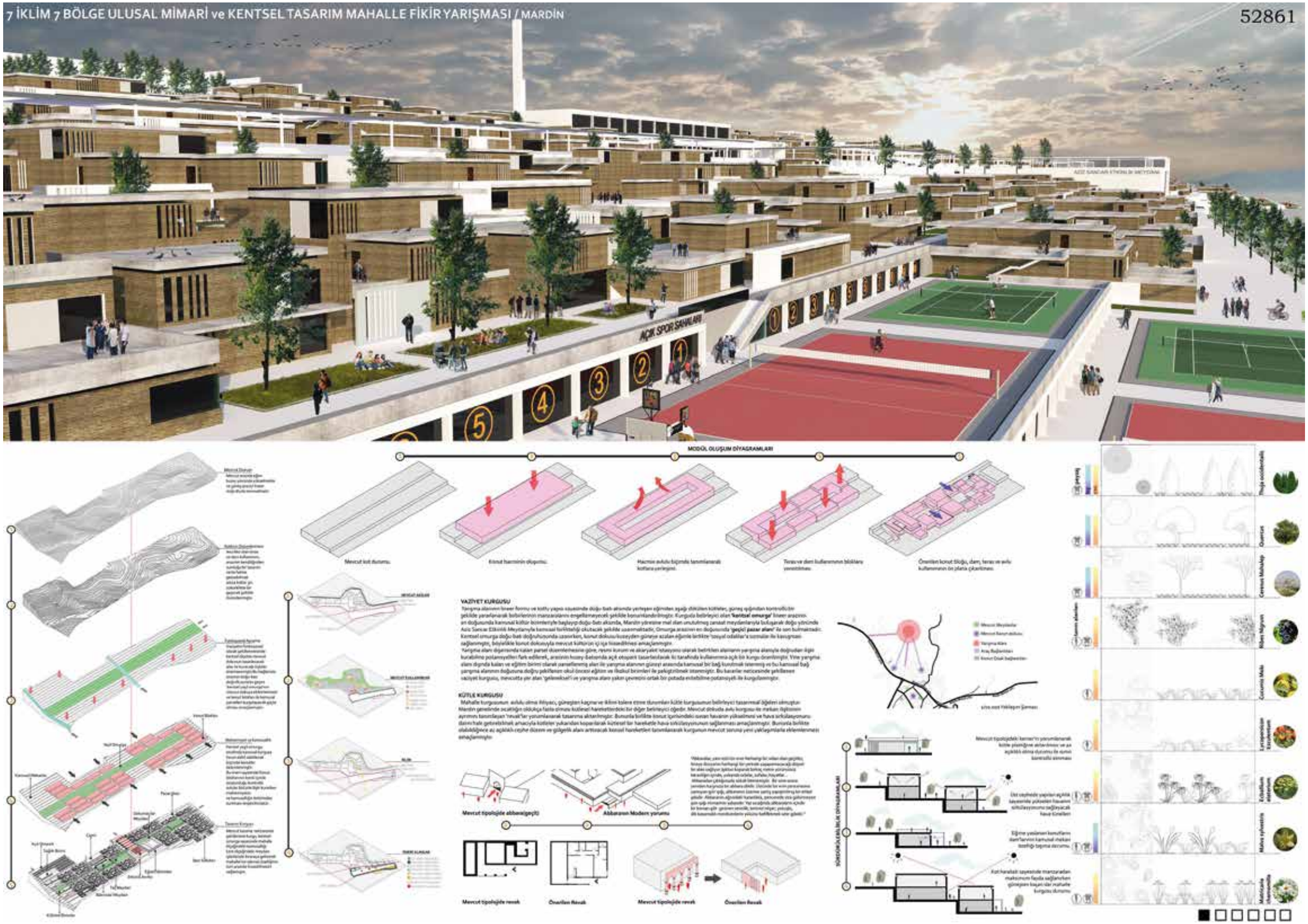
7 İKLİM 7 BÖLGE ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM MAHALLE FİKİR YARIŞMASI / MARDİN
52861
AÇIK SPOR SAHALARI
MODÜL OLUŞUM DİYAGRAMLARI
Mevcut kot durumu.
Konut hacminin oluşumu.
Hacmin avlulu biçimde tanımlanarak kottlara yerleşimi.
Teras ve dam kullanımının bloklara yansıtılması.
Örnekten konut tipiğu, dam, teras ve avlu kullanımının bir araya çıkarılması.
VAZİYET KURGUSU
KÜTLE KURGUSU
Mevcut topoğrafyada abbaneğaçlı
Abbasanın Modern yorumu
Mevcut topoğrafyada revak
Önerilen Revak
Mevcut topoğrafyada revak
Önerilen Revak
YÖNSÜZ/KELİMLİK DİYAGRAMLARI

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

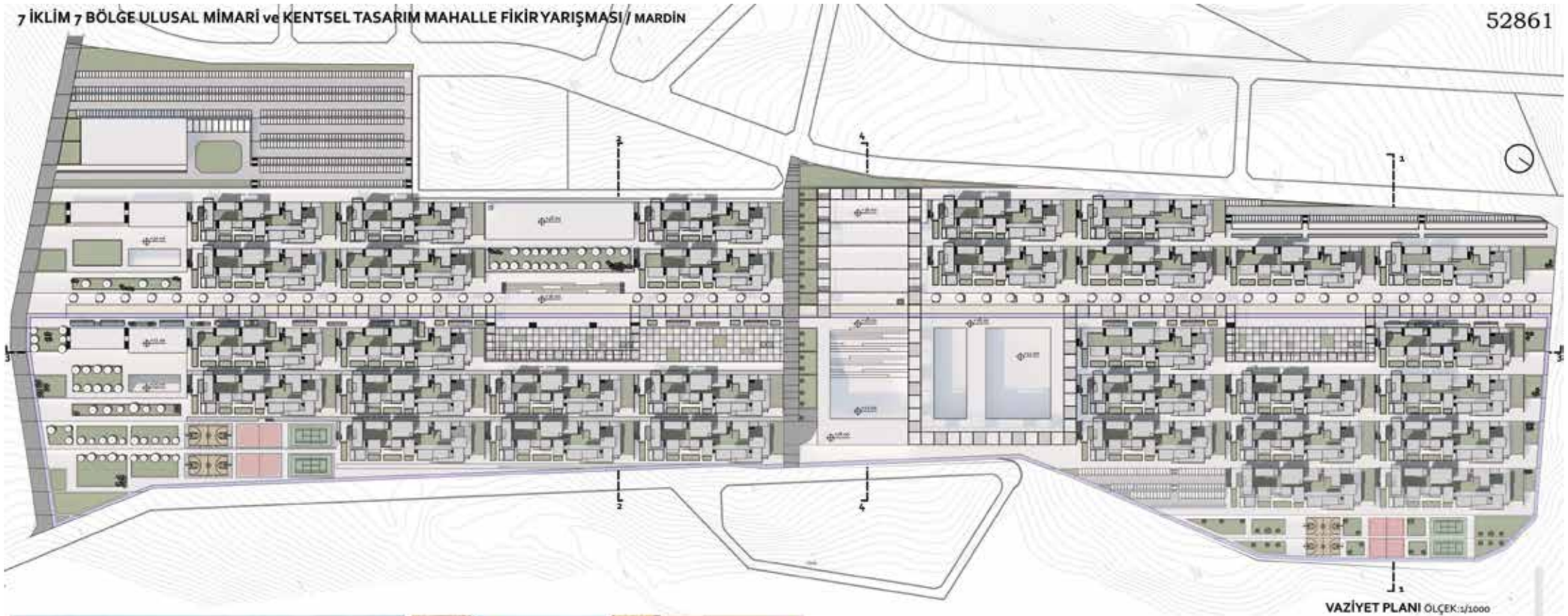

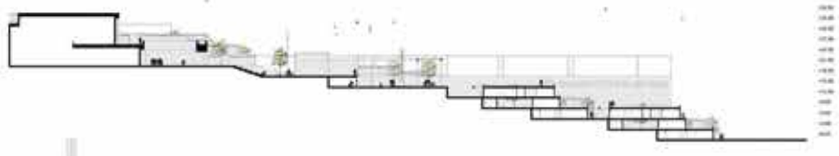

52861

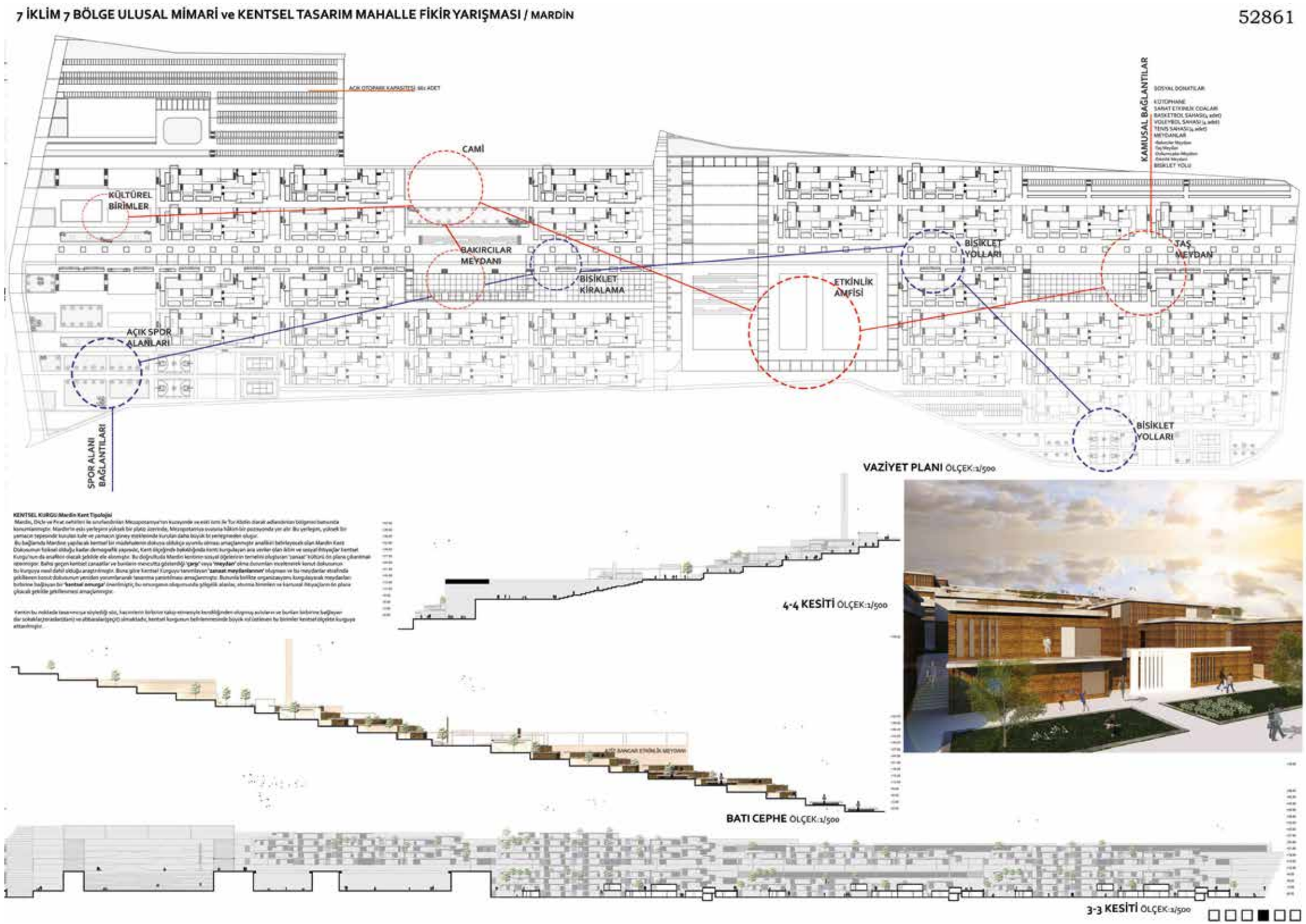
7 İKLİM 7 BÖLGE ULUSAL MİMARİ ve KENTSEL TASARIM MAHALLE FİKİR YARIŞMASI / MARDİN
52861
CAMİ
KÜLTÜREL BİRİMLER
BAKIRCILAR MEYDANI
BİSİKLET KİRALAMA
ETKİNLİK AMFİSİ
BİSİKLET YOLLARI
TAŞ MEYDAN
KAMUSAL BAĞLANTILAR
AÇIK SPOR ALANLARI
SPOR ALANI BAĞLANTILARI
BİSİKLET YOLLARI
VAZİYET PLANI ÖLÇEK:1/500
4-4 KESİTİ ÖLÇEK:1/500
BATI CEPHE ÖLÇEK:1/500
3-3 KESİTİ ÖLÇEK:1/500

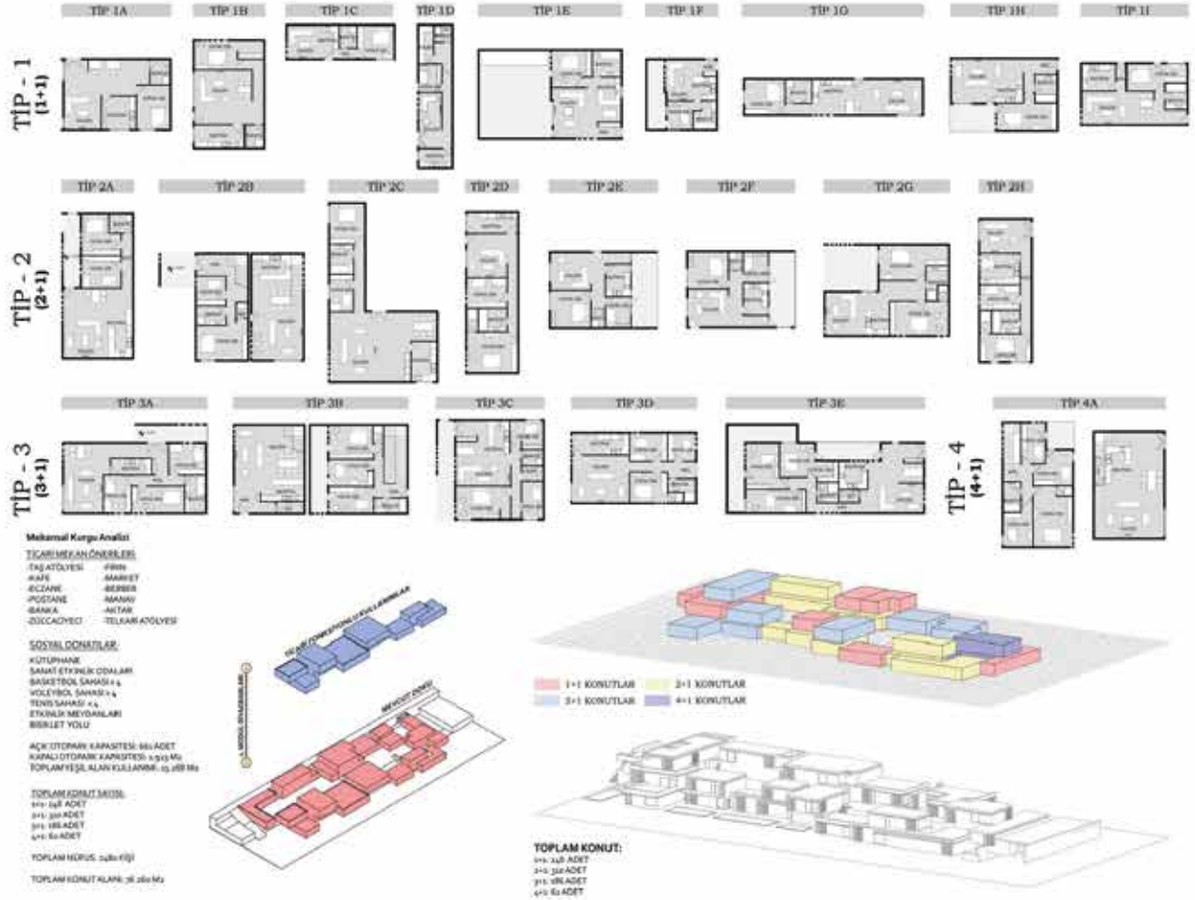

KAPALI OTOPARK PLANI Ö:1/500

+0.00 KOT PLANI Ö:1/200

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

75938

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

GELENEKSEL AİLE YAPISI KORUNARAK KONUT VE MAHALLE ARASINDA GEÇİŞ SAĞLANAN BİR ÇEVRE

YER

Mardin kenti yüzölçümü 8.858 km2 olan Türkiye'nin kültürel ve mimari değeri en yüksek illerindendir. 2015 verilerine göre nüfusu 796 bin 237dir. Nüfus artış hızı Türkiye ortalamasının altında 8.6 dır. Kentte kişi başına düşen hektar yoğunluğu 90 olmakla beraber yine Türkiye ortalamasının altındadır. Kalabalık aile yapısından oluşan kültürü ortalama hane halkı büyüklüğünün 5.4 değerinde olması ile kendini göstermektedir.

Mardin'de ilk yerleşimin kale içinde başlamasından sonra zamanla kale çevresinde eski kent dokusu oluşmuştur. Günümüze kadar Doğu'da dağların sınırlaması, Güney'de tarım alanlarının sınırlaması sebebi ile yalnızca batı yönünde gelişmiştir. Kent içerisinde konut, sosyal tesis, dini yapı gibi farklı fonksiyonlara hizmet eden yüzlerce tescilli bina bulunmaktadır. Birçok el sanatı uygulamasının günümüzde aktif devam ettiği nadir yerleşim bölgelerindendir. Geleneksel taş evleri yalnızca görüntü ile değil kültüre özgü planlaması ile oldukça dikkat çekicidir. Halen iyi korunmuş geleneksel konutlar ile iklime ve topografyaya uyumlu bir kentsel dokuya sahiptir.

Proje alanı Kuzey'de konumlanmış olup, yerleşimin yeni başladığı bir bölgededir. Gelişme bölgesinde olması sebebi ile henüz planlı bir kent dokusu söz konusu değildir ve bazı alt yapı eksiklikleri mevcuttur. Ayrıca kent merkezine uzaklık kentlinin alışık olduğu bir mesafe olmaması tercih edilme sebebini azaltmaktadır.

Sahip olduğu bu özellikler ışığında gelişme bölgesinde bulunan proje alanına **'Geleneksel aile yapısı korunarak konut ve mahalle arasında geçiş sağlanan bir çevre oluşturmak'** teması ile mahalle kentsel tasarım projesi geliştirilmiştir. Eski kent dokusu ile gelişme bölgesinin dokusu kesiştirilip yeni mahalle dokusu oluşturulmuştur. Üst ölçekten kent ile bağlantısı sağlanmıştır. Ayrıca konut içi yaşamın ve sosyal hayatın oldukça önemli olduğu Mardin kültürünün değerleri esas alınarak mahalle kurgusu tasarlanmıştır.

İLKESEL TASARIM KARARLARI

Mevcut gelişim bölgesine ait yol dokusunun sürekliliği sağlanmıştır. Aynı zamanda eski kent dokusunda olduğu gibi topoğrafyaya paralel ana akslara bağlantılı dikey yollar önerilmiştir.Yol dokusu ile oluşan parseller birimlerin topografyaya uygun, yatay bir kurgu ile yerleşmesine destek olmaktadır. Yaya aksları parseller arasında ve araç yolu etrafında kesintiye uğramadan sirkülasyon sağlayacak biçimde kurgulanmıştır.Kentin en önemli sorunu olan aktif yeşil alan eksikliğinin kesintisiz yeşil aks kurgusu ile azaltılması hedeflenmiştir. Mahalle, kentlinin günlük ihtiyaçlarını rahat karşılayabilmesi için 3 merkezden oluşmaktadır.

Merkez 1- Eğitim Yapısı, Dini Yapı, Çarşı Sokağı, Kentsel Tarım Alanı

Merkez 2- Belediye Hizmet Yapıları, Sosyo-Kültürel Tesis, Pazar Alanı

Merkez 3- Turizm Tesisi, Bedesten Çarşı, Kentsel Tarım Alanı

KENTSEL TASARIM KARARLARI

Proje alanı 303.571 m^2 dir. Öneri proje kentsel ölçekte 3 merkez bölgeden oluşur. Toplam 455 konut birimi bulunmaktadır. Ortalama hane halkı büyüklüğü verisine göre 2457 kişinin mahallede yaşaması öngörülmektedir. Projenin toplam 7.142 m^2 ticaret birimi, 12.595 m^2 donatı alanı ve kişi başına 63 m^2, toplam 114.793 m^2 yeşil alan ile kente hizmet etmesi planlanmıştır. 140 araç açık ve 450 araç kapalı otopark kapasitesine sahiptir.

Abbaralar: Geleneksel konutun altında bulunan bir geçiş ve serinlik yeri olarak kullanılan abbaraların işlevi, birimlerin arasında bağlantı kuran ve gölge alan oluşturan sistemlerle sağlanmıştır.

Yeşil koridor: Mahallede bulunan toplam 4 adet yeşil koridor yatayda birbiri ile bağlanmıştır. Bu sayede hem kentli için aktif yeşil alan sürekliliği sağlanmış hem de sıcak iklim koşullarında bölgeye gölge alan sağlamaktadır.

Eğitim birimleri: Bölgenin yakın çevresinde çok sayıda lise bulunması sebebi ile mahalle içerisinde sadece ilk-orta okul ve kreş birimleri önerilmiştir.

Ticaret birimleri: Bölge halkının ihtiyaçlarının karşılanabileceği küçük esnaf olarak tanımlanan bakkal, berber, fırın, tamirci gibi ticari birimler kot farkı bulunan araziye kademeli biçimde yerleştirilerek çarşı sokağı oluşturulmuştur.

Kentsel tarım alanı: Mahalle içerisinde toprakla buluşmak isteyen bireylerin kiralama yolu ile ürün elde edebileceği tarımsal alanlardır.

Sabit pazar alanı: Hem kentlinin taze meyve-sebze ve yöresel ürünler ile buluşması hemde tarım ve el işçiliği ile uğraşan bireylerin gelir elde etmesi hedeflenmiştir. Kademeli yapıda üzeri kapalı sabit birimler olarak kurgulanmıştır.

Sosyo-kültürel tesis: Mahallenin yeni gelişme bölgesinde olması sebebi ile çevrede kültürel etkinliklere olanak sağlayan birimler bulunmamaktadır. Önerilen tesisin bu ihtiyaca cevap verebilecek yapıda sergi salonları, halk eğitim kursları, tiyatro sahnesinin içinde barındırması planlanmıştır. Ayrıca yapının çatısında geleneksel olan açık hava sineması önerilmiştir.

Belediye hizmet binası: Bölgenin birey sirkülasyonunu artıracak ve kentlinin resmi işlerini daha kolay yapmasını sağlayacak belediye binası ticari fonsiyonla desteklenmiştir.

Üzüm bağları: Alanın eğimli yapısından dolayı Mardin bölgesinde en çok elde edilen ürünlerden olan üzüm yetiştiriciliği önerilmiştir. Turizm tesis alanı: Mardin'in kültürel değerleri yıl içerisinde birçok turiste ev sahipliği yapmaktadır. Mahalle içerisinde bulunan turizm yapısının bölgenin canlılığını artırması hedeflenmiştir.

Ticaret birimleri: Büyük metrekarelere ihtiyaç duyan ticari birimlere hizmet etmesi amacı ile bedesten konseptinde tasarlanmıştır.

KONUT BLOĞU TASARIM KARARLARI

Konut bloklarında standart birim a blok olarak tanımlanmıştır. Bu bloğun belirlenen yöntemler ile değiştirilmesinden B ve C blok oluşmuştur. Farklı arazi tiplerinde uygun olan blok tercih edilerek konut grubu oluşturulmuştur. Blokların 10m*10m'lik modüler bir sistemde olması ve 5m*5m'lik aks sistemi ile prefabrik / prekast yapıma oldukça uygundur.

Birimlerin değişim yöntemleri :
1-Arazi eğim yönünün değiştiği durumlarda yapı bloğunun yatay düzlemde simetriğinin alınması ile oluşan birimdir.
2-Arazi boyutunun genişliği azaldığı durumda standart birimden gerekli sayıda modülün çıkarılması ile oluşan birimdir.
3-Arazi boyutunun kare biçimine yaklaştığı durumda standart 2 adet birimden gerekli sayıda modülün çıkarılması ve birimler arası yaya bağlantısı kurulması ile oluşan birimdir.

Özel-Kamusal İlişkisi: Geleneksel Mardin evinde olduğu gibi yarı özel kullanım alanları tanımlanmıştır. Mahremiyet konut içerisinde sağlanırken eyvan ve teras gibi birimlerle yarı özel alanlar oluşturulmuştur. Ortak teraslar kamusal alan kullanımını pekiştirmektedir.

Esnek Konut Modülleri: Mardin aile yapısı oldukça kalabalıktır. Genellikle 3 nesil bir arada yaşar. Önerilen modüller yatayda ya da düşeyde birleşmeye imkan sunması ve yarı özel alanların paylaşımlı kullanımı ile geniş aile yapısının korunmasına destek olmaktadır.

İklime Uygun Tasarım: Yapı bloğunun açık koridor sistemi ile tasarlanması iklimi gereği sıcağa maruz kalan evler arasında hava sirkülasyonu sağlamaktadır. Ayrıca mikro-klima oluşturacak mekan kurgusu iklim verileri ile uyumludur. Kültüre Entegre Sistem: Mardin kültürünün özellikleri kendini en çok konut biriminde göstermektedir. Bu özelliklerin önerilen konut birimine yansımasına önem verilmiştir. Teras, eyvan, açık koridor ve ortak teras tüm bu kültürel değerlere ait etkinlikler göz önüne alınarak tasarlanmıştır.

Teras - Misafir kabul etme, Saksı bitkisi yetiştirme Eyvan - Geleneksel olan damda uyuma, Misafir kabul etme, Kışlık yiyecek hazırlama Açık koridor - Komşuluk ilişkisini güçlendirme Ortak teras - Düğün yapma, Kalabalık etkinlikler düzenleme, Oyun oynama, Geleneksel olan hikaye anlatma.

Özetle, Mardin'in sahip olduğu eşsiz mimari, coğrafi ve kültürel özelliklerin günümüz koşullarına uyumlu bir biçimde mahalle dokusuna yansıtılması projenin ana amacı olmuştur. Aile yaşantısı ve sosyal yaşantının önemli olduğu bu sistemde mahalle kavramının yenilikçi yaklaşımlar ile yorumlanıp, bireylere yeni olanakları alışık oldukları yaşama biçiminden koparmadan sunabilecek bir proje önerisi getirilmiştir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

10 _ NO'LU PROJE

Projede mahalle kurgusu ön plana çıkartılmamış; "küçük esnaf" dışında mahalle kurgusunun temel bileşenlerinin tasarıma nasıl yön verdiği / yansıdığı tanımlanmamıştır. Aynı biçimsel dokunun alan genelinde tekrar edilmesi olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Dairelerin %30'unun (175 adet) 1+1 daire olması, Güneydoğu'nun ortalama hane büyüklüğü ile çelişmektedir, yeteri kadar açık alan ve spor alanları mevcut değildir. Yerleşim kurgusu açısından, topografya ile uyumsuzluklar söz konusudur. Gridal sistem topoğrafya ile uyumu yakalayamamıştır. Mahalle ölçeğinde olması gereken donatılar dışındaki kentsel ölçekli donatılara yer ayrılmasının mahalle yaşamını olumsuz etkileyeceği öngörülmektedir. Ayrıca proje alanını bölen, doğrultusu düz, kesiti fazla araç yolu, oluşturduğu güçlü yapay eşik ile alt-bölge tanımını olumsuz etkilemekte, mahalle içine transit araç trafiğinin girmesini teşvik etmektedir. Ek olarak, Bedesten mahalle ölçeği donatısı değildir, günümüzün yapı tipi de değildir. Projenin düşünce sistematiğinin diyagramlar ile ifadesi başarılı bulunmuştur. Yakın çevrede proje alanını etkileyen/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlara yer verilmiş, üç alt merkez oluşturma fikri olumlu olarak değerlendirilmiştir. Komşuluk grupları algılanabilmektedir. Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine özel vurgu yapılmıştır. "Kentsel Tarım Alanı" ve "Üzüm Bağları" işlevleri ile mahalle kurgusuyla üretim bilincini bir araya getiren bölgelere yer verilmiştir. Proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık bulunmuştur.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

75938

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI / GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

75938

MEVCUT GELİŞİM BÖLGESİNE AİT YOL DOKUSUNUN SÜREKLİLİĞİ SAĞLANMIŞTIR. AYNI ZAMANDA ESKİ KENT DOKUSUNDA OLDUĞU GİBİ TOPOĞRAFYAYA PARALEL ANA AKSLARA BAĞLANTILI DİKEY YOLLAR ÖNERİLMİŞTİR.

1/10.000
ÖNERİ YOL DOKUSU

YOL DOKUSU İLE OLUŞAN PARSELLER BİRİMLERİN TOPOGRAFYAYA UYGUN, YATAY BİR KURGU İLE YERLEŞMESİNE DESTEK OLMAKTADIR.

1/10.000
ÖNERİ PARSEL DOKUSU

YAYA AKSLARI PARSELLER ARASINDA VE ARAÇ YOLU ETRAFINDA KESİNTİYE UĞRAMADAN SİRKÜLASYON SAĞLAYACAK BİÇİMDE KURGULANMIŞTIR.

1/10.000
ÖNERİ YAYA AKSI

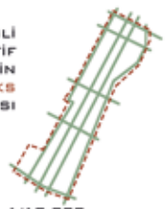

KENTİN EN ÖNEMLİ SORUNU OLAN AKTİF YEŞİL ALAN EKSİKLİĞİNİN KESİNTİSİZ YEŞİL AKS KURGUSU İLE AZALTILMASI HEDEFLENMİŞTİR.

1/10.000
ÖNERİ YEŞİL AKS

MAHALLE, KENTLİNİN GÜNLÜK İHTİYAÇLARINI RAHAT KARŞILAYABİLMESİ İÇİN 3 MERKEZDEN OLUŞMAKTADIR.
MERKEZ 1- EĞİTİM YAPISI, DİNİ YAPI, ÇARŞI SOKAĞI, KENTSEL TARIM ALANI
MERKEZ 2- BELEDİYE HİZMET YAPILARI, SOSYO KÜLTÜREL TESİS, PAZAR ALANI
MERKEZ 3- TURİZM TESİSİ, BEDESTEN ÇARŞI, KENTSEL TARIM ALANI

1/10.000
ÖNERİ MERKEZ NOKTALARI

1/25.000
SENTEZ

YÜZÖLÇÜMÜ
8.858 KM²

NÜFUS
796.237

NÜFUS ARTIŞ HIZI
8,6
(TÜRKİYE ORT.13,7)

YOĞUNLUK
90 KIŞI/HA
(TÜRKİYE ORT.104)

HANEHALKI BÜYÜKLÜĞÜ
5,4(TÜİK)

HASAT EDİLEN ÜRÜNLERİN %82'Sİ
TAHIL,ÜZÜM,KAVUN,KARPUZ

665 ADET TESCİLLİ BİNA

YILLIK ORTALAMA GÜNEŞLENME SÜRESİ
8 SAAT

ORMANLIK ALAN
%14

TELKARİ,ÇÖMLEK, BAKIR EL SANATI UYGULAMALARI

MARDİN'DE İLK YERLEŞİMİN KALE İÇİNDE BAŞLAMASINDAN SONRA ZAMANLA KALE ÇEVRESİNDE ESKİ KENT DOKUSU OLUŞMUŞTUR.GÜNÜMÜZE KADAR DOĞU'DA DAĞLARIN SINIRLAMASI, GÜNEY'DE TARIM ALANLARININ SINIRLAMASI SEBEBİ İLE YALNIZCA BATI YÖNÜNDE GELİŞMİŞTİR. MARDİN YÜZYILLARDIR GEREK KÜLTÜREL DEĞERLERİ GEREK KENT DOKUSU İLE TÜRKİYE'NİN ÖNEMLİ KENTLERİ ARASINDA BAŞI ÇEKMEKTEDİR. KENT İÇERİSİNDE KONUT, SOSYAL TESİS, DİNİ YAPI GİBİ FARKLI FONKSİYONLARA HİZMET EDEN YÜZLERCE TESCİLLİ BİNA BULUNMAKTADIR. BİR ÇOK EL SANATI UYGULAMASININ GÜNÜMÜZDE AKTİF DEVAM ETTİĞİ NADİR YERLEŞİM BÖLGELERİNDEDİR. GELENEKSEL TAŞ EVLERİ YALNIZCA GÖRÜNTÜ İLE DEĞİL KÜLTÜRE ÖZGÜ PLANLAMASI İLE OLDUKÇA DİKKAT ÇEKİCİDİR. HALEN İYİ KORUNMUŞ GELENEKSEL KONUTLAR İLE İKLİME VE TOPOGRAFYAYA UYUMLU BİR KENTSEL DOKUYA SAHİPTİR.
SAHİP OLDUĞU BU ÖZELLİKLER IŞIĞINDA GELİŞME BÖLGESİNDE BULUNAN PROJE ALANINA 'GELENEKSEL AİLE YAPISI KORUNARAK KONUT VE MAHALLE ARASINDA GEÇİŞ SAĞLANAN BİR ÇEVRE OLUŞTURMAK' TEMASI İLE MAHALLE KENTSEL TASARIM PROJESİ GELİŞTİRİLMİŞTİR. ESKİ KENT DOKUSU İLE GELİŞME BÖLGESİNİN DOKUSU KESİŞTİRİLİP YENİ MAHALLE DOKUSU OLUŞTURULMUŞTUR. ÜST ÖLÇEKTEN KENT İLE BAĞLANTISI SAĞLANMIŞTIR. AYRICA KONUT İÇİ YAŞAMIN VE SOSYAL HAYATIN OLDUKÇA ÖNEMLİ OLDUĞU MARDİN KÜLTÜRÜNÜN DEĞERLERİ ESAS ALINARAK MAHALLE KURUGUSU TASARLANMIŞTIR.

1/10.000
ESKİ KENT DOKUSU

1/10.000
YENİ KENT DOKUSU

1/10.000
GELİŞİM BÖLGESİ DOKUSU

1/10.000
PROJE ALANI İMAR PLANI

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

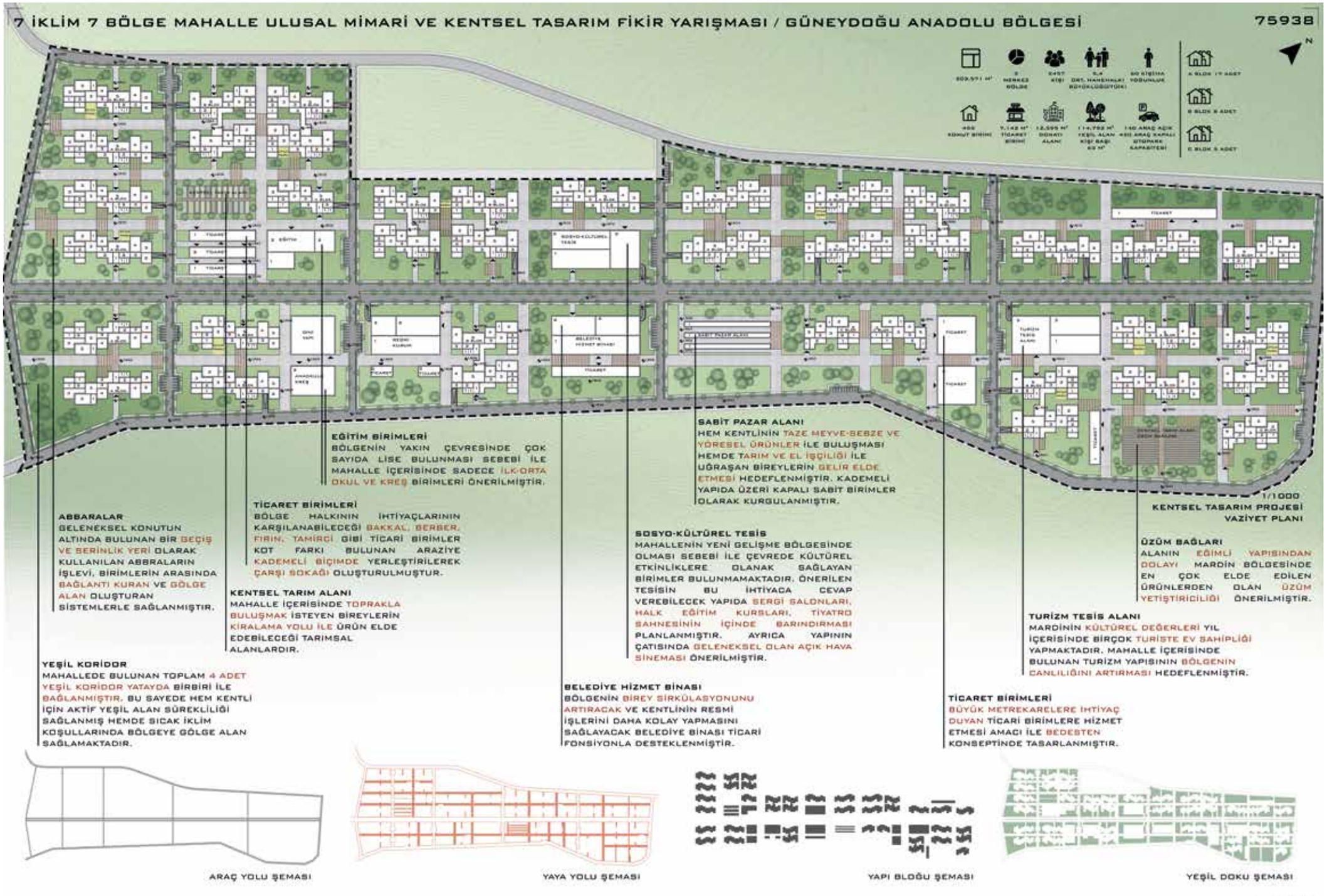

STANDART BİRİM

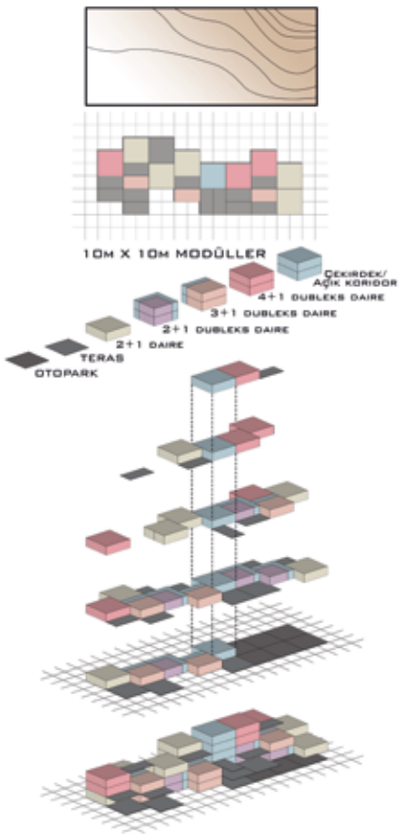

DEĞİŞEN BİRİMLER

BİRİMİN UYGULANACAĞI ARAZİ TİPİ

BİRİMİN DEĞİŞİM YÖNTEMİ

YENİ BİRİM

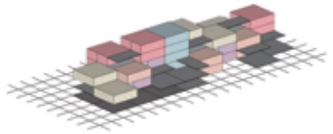

ARAZİ EĞİM YÖNÜNÜN DEĞİŞTİĞİ DURUMLARDA YAPI BLOĞUNUN YATAY DÜZLEMDE SİMETRİĞİNİN ALINMASI İLE OLUŞAN BİRİMDİR.

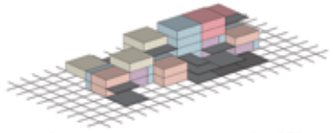

ARAZİ BOYUTUNUN GENİŞLİĞİ AZALDIĞI DURUMDA STANDART BİRİMDEN GEREKLİ SAYIDA MODÜLÜN ÇIKARILMASI İLE OLUŞAN BİRİMDİR.

ARAZİ BOYUTUNUN KARE BİÇİMİNE YAKLAŞTIĞI DURUMDA STANDART 2 ADET BİRİMDEN GEREKLİ SAYIDA MODÜLÜN ÇIKARILMASI VE BİRİMLER ARASI YAYA BAĞLANTISI KURULMASI İLE OLUŞAN BİRİMDİR.

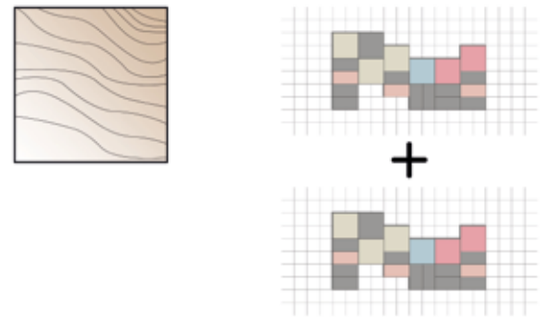

ÖZEL KAMUSAL İLİŞKİSİ

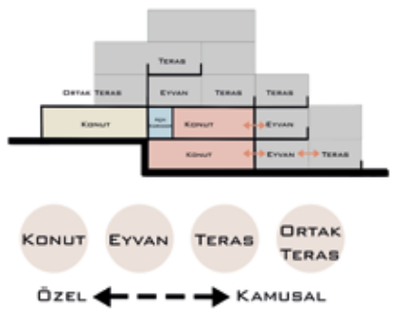

GELENEKSEL MARDİN EVİNDE OLDUĞU GİBİ YARI ÖZEL KULLANIM ALANLARI TANIMLANMIŞTIR. MAHREMİYET KONUT İÇERİSİNDE SAĞLANIRKEN EYVAN VE TERAS GİBİ BİRİMLERLE YARI ÖZEL ALANLAR OLUŞTURULMUŞTUR. ORTAK TERASLAR KAMUSAL ALAN KULLANIMINI PEKİŞTİRMEKTEDİR.

ESNEK KONUT MODÜLERİ

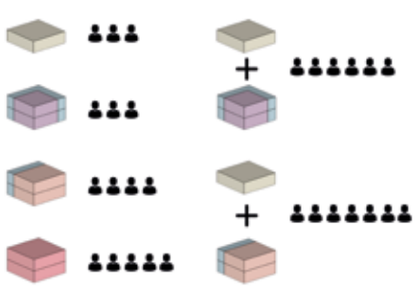

MARDİN AİLE YAPISI OLDUKÇA KALABALIKTIR. GENELLİKLE 3 NESİL BİR ARADA YAŞAR. ÖNERİLEN MODÜLLER YATAYDA YA DA DÜŞEYDE BİRLEŞMEYE İMKAN SUNMASI VE YARI ÖZEL ALANLARIN PAYLAŞIMLI KULLANIMI İLE GENİŞ AİLE YAPISININ KORUNMASINA DESTEK OLMAKTADIR.

İKLİME UYGUN TASARIM

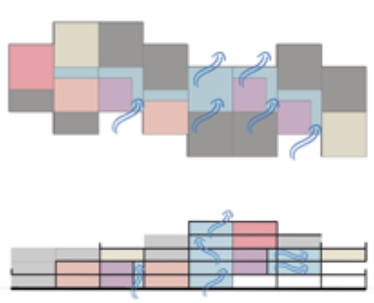

YAPI BLOĞUNUN AÇIK KORİDOR SİSTEMİ İLE TASARLANMASI İKLİMİ GEREĞİ SICAĞA MARUZ KALAN EVLER ARASINDA HAVA SİRKÜLASYONU SAĞLAMAKTADIR. AYRICA MİKRO-KLİMA OLUŞTURACAK MEKAN KURGUSU İKLİM VERİLERİ İLE UYUMLUDUR.

KÜLTÜRE ENTEGRE SİSTEM

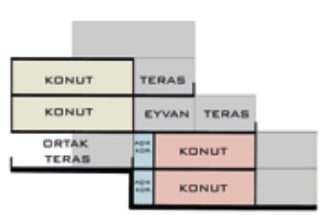

MARDİN KÜLTÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ KENDİNİ EN ÇOK KONUT BİRİMİNDE GÖSTERMEKTEDİR. BU ÖZELLİKLERİN ÖNERİLEN KONUT BİRİMİNE YANSIMASINA ÖNEM VERİLMİŞTİR. TERAS,EYVAN,AÇIK KORİDOR VE ORTAK TERAS TÜM BU KÜLTÜREL DEĞERLERE AİT ETKİNLİKLER GÖZ ÖNÜNE ALINARAK TASARLANMIŞTIR.

TERAS
- MİSAFİR KABUL ETME
- SAKSI BİTKİSİ YETİŞTİRME

EYVAN
- GELENEKSEL OLAN DAMDA UYUMA
- MİSAFİR KABUL ETME
- KIŞLIK YİYECEK HAZIRLAMA

AÇIK KORİDOR
- KOMŞULUK İLİŞKİSİNİ GÜÇLENDİRME

ORTAK TERAS
- DÜĞÜN YAPMA
- KALABALIK ETKİNLİKLER DÜZENLEME
- OYUN OYNAMA
- GELENEKSEL OLAN HİKAYE ANLATMA

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

STANDART BİRİM / A BLOK 14 DAİRE
6 ADET 2+1 - 100 M²
2 ADET 2+1 DUBLEKS - 112 M²
3 ADET 3+1 DUBLEKS - 145 M²
3 ADET 4+1 DUBLEKS - 200 M²

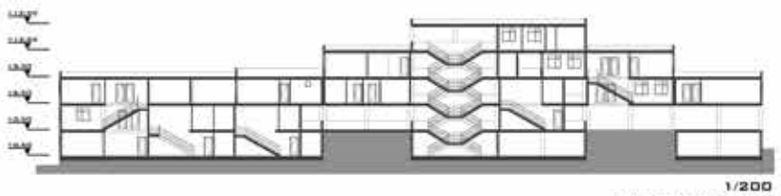
1/200
A BLOK A-A KESİTİ

1/200
A BLOK B-B KESİTİ

1/200
A BLOK ÖN GÖRÜNÜŞ

1/200
A BLOK SOL GÖRÜNÜŞ

1/200
A BLOK ARKA GÖRÜNÜŞ

1/200
A BLOK SAĞ GÖRÜNÜŞ

1/200
A BLOK ZEMİN KAT PLANI

1/200
A BLOK 1.KAT PLANI

1/200
A BLOK 2.KAT PLANI

1/200
A BLOK 3.KAT PLANI

1/200
A BLOK 4.KAT PLANI

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

75938

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI / GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

75938

B BLOK 22 DAİRE
8 ADET 2+1 - 100 M²
4 ADET 2+1 DUBLEKS - 112 M²
6 ADET 3+1 DUBLEKS - 145 M²
4 ADET 4+1 DUBLEKS - 200 M²

1/500
B BLOK ZEMİN KAT PLANI

1/500
B BLOK 2.KAT PLANI

1/500
B BLOK 4.KAT PLANI

1/500
B BLOK 1.KAT PLANI

1/500
B BLOK 3.KAT PLANI

1/500
B BLOK 5.KAT PLANI

1/500
B BLOK A-A KESİTİ

1/500
B BLOK ÖN GÖRÜNÜŞ

1/500
B BLOK SAĞ GÖRÜNÜŞ

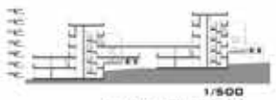

1/500
B BLOK B-B KESİTİ

1/500
B BLOK ARKA GÖRÜNÜŞ

1/500
B BLOK SOL GÖRÜNÜŞ

KONUT BLOKLARINDA STANDART BİRİM A BLOK OLARAK TANIMLANMIŞTIR. BU BLOĞUN BELİRLENEN YÖNTEMLER İLE DEĞİŞTİRİLMESİNDEN B VE C BLOK OLUŞMUŞTUR. FARKLI ARAZİ TİPLERİNDE UYGUN OLAN BLOK TERCİH EDİLEREK KONUT GRUBU OLUŞTURULMUŞTUR. BLOKLARIN MODÜLER BİR SİSTEMDE OLMASI VE 5M*5M LİK AKS SİSTEMİ İLE PREFABRİK / PREKAST YAPIMA OLDUKÇA UYGUNDUR.
TİCARET YAPILARI ÖZELLİKLE MAHALLE DOKUSUNA VURGU AMACI İLE KÜÇÜK ESNAF ESAS ALINARAK TASARLANMIŞTIR. GELENEKSEL KENT DOKUSUNDA OLDUĞU GİBİ ÇARŞI SOKAĞI VE PAZAR ALANLARI İLE MAHALLENİN SOSYAL HAYATINI AKTİF TUTMAK HEDEFLENMİŞTİR. AYRICA BEDESTEN ÇARŞI İLE GÜNÜMÜZ KOŞULLARINDA İHTİYAÇ DUYULABİLECEK BÜYÜK ÖLÇEKLİ DÜKKANLAR İÇİNDE GELENEKSEL MAHALLE DOKUSU OLUŞTURULMUŞTUR.

C BLOK 11 DAİRE
4 ADET 2+1 - 100 M²
2 ADET 2+1 DUBLEKS - 112 M²
3 ADET 3+1 DUBLEKS - 145 M²
2 ADET 4+1 DUBLEKS - 200 M²

1/500
C BLOK 1.KAT PLANI

1/500
C BLOK 3.KAT PLANI

1/500
C BLOK ZEMİN KAT PLANI

1/500
C BLOK 2.KAT PLANI

1/500
C BLOK 4.KAT PLANI

1/500
C BLOK A-A KESİTİ

1/500
C BLOK ÖN GÖRÜNÜŞ

1/500
C BLOK ARKA GÖRÜNÜŞ

1/500
C BLOK B-B KESİTİ

1/500
C BLOK SOL GÖRÜNÜŞ

1/500
C BLOK SAĞ GÖRÜNÜŞ

BEDESTEN ÇARŞI

ÇARŞI SOKAĞI

PAZAR ALANI

1/500
BEDESTEN ÇARŞI PLANI

1/500
ÇARŞI SOKAĞI PLANI

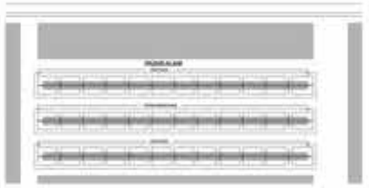

1/500
PAZAR ALANI PLANI

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

1. Eleme 57386

1. Eleme 17146

34186 1. Eleme

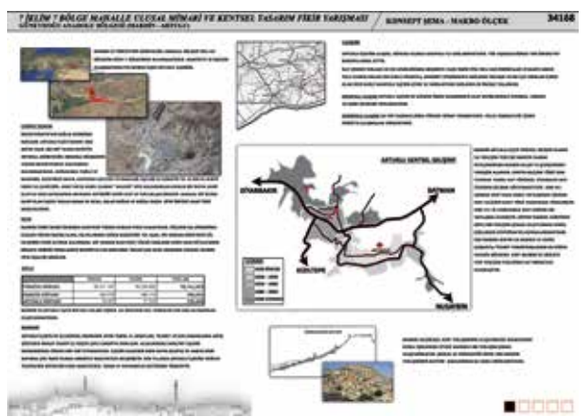

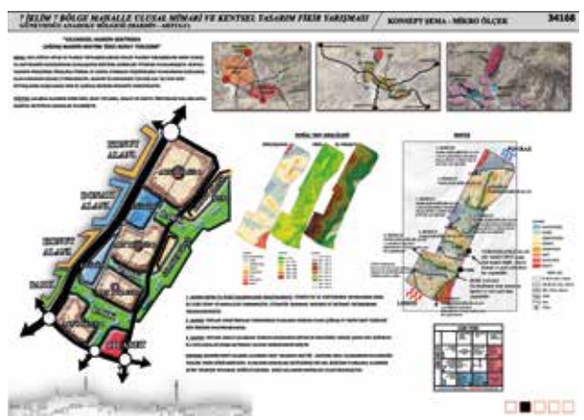

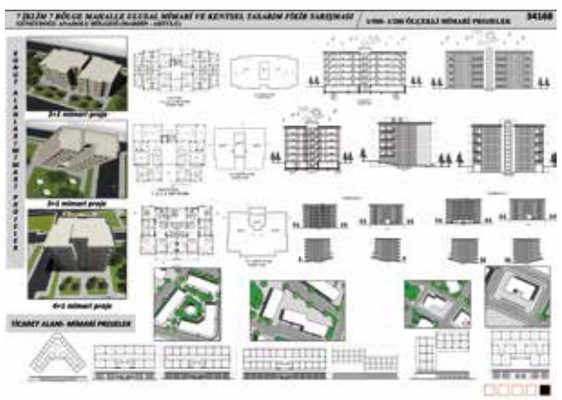

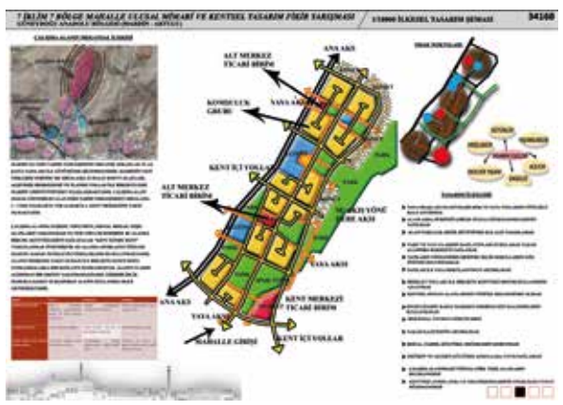

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

YARIŞMA ALANI
ESKİŞEHİR ODUNPAZARI

İÇ ANADOLU BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
4	73518	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
25	64390	ELENDİ		
40	17593	ELENDİ		
47	15243	ELENDİ		
50	32061	ELENDİ		
58	51834	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.MANSİYON
74	93517	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
94	70405	ELENDİ		
117	75136	ELENDİ		
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
9		6	0	3

İÇ ANADOLU BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		
2 ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		
3. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		
1. MANSİYON	73518	1- Merve Saliha YILDIZ (Ekip Başı - Mimar) 2- Büşra KÖROĞLU (Mimar) 3- Arife ÇITIR (Şehir Plancısı) 4- Bilge AYDIN (Peyzaj Mimarı)		
2. MANSİYON	93517	1- Murat AYDINOĞLU (Ekip Başı - Mimar) 2- Özge UYSAL SÖĞÜT (Şehir Plancısı) 3- Itır ÖZİNANIR SARIHAN (Peyzaj Mimarı)		1- Hüseyin KEZER (Y. Mimar) 2- Mert Çağdaş BAYKAL (Mimar)
3. MANSİYON	51834	1- Görkem GÜVENÇ (Ekip Başı - Mimar) 2- İbrahim Anıl BİÇER (Mimar) 3- Emre ENGİN (Mimar) 4- Deniz KURT ERTAŞ (Mimar) 5- Yeşim BAHADIR (Şehir Plancısı) 6- Meryem KOCAOĞLU (Peyzaj Mimarı)		1- Şafak KIRAY (Mimar) 2- Kerem YILMAZER (Mimar) 3- Halim SUDAŞ (Mimarlık Öğrencisi) 4- Dilara KAN (İç Mimar) 5- Cemal ERTAŞ (Mimari Görselleştirme)

73518

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

KONUM
Eskişehir, İç Anadolu Bölgesi'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Kuzeyde Karadeniz, kuzeybatıda Marmara, batı ve güneybatıda Ege Bölgesi ile komşudur. Eskişehir, coğrafi karakterini genellikle İç Anadolu Bölgesi'nden alır.

Kuzeyde Bozdağ ve Sündiken Dağları, Güneyden Emirdağ, doğudan Orta Asya Vadisi, batıdan Türkmen Dağı gibi doğal sınırlarla çevrili olan il alanı, yaklaşıl 13.653 km^2 dir. İl merkezinin denizden yüksekliği 792 m dir.

ESKİŞEHİRİN TARİHSEL GELİŞİMİ
Eskişehir tarihi günümüzden yüzyıllar öncesine, M.Ö. 14. yüzyıla dayanmaktadır. Çok eski bir yerleşim yeri olan bu şehir, o çağlarda Hitit medeniyetinin merkezi konumundadır. Sonrasında ise Eskişehir; Lidyalılar, Persler, Makedonlar, Romalılar, Selçuklular ve Osmanlı gibi büyük medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır.

GELENEKSEL ODUNPAZARI DOKUSU
Şehrin güneyindeki tepelerde kurulmuş Odunpazarı, Eskişehir'in ilk yerleşim yeridir. Semt, **kıvrımlı yolları, çıkmaz sokakları, ahşap süslemeli-bitişik düzenli-cumbalı evleri ile geleneksel Osmanlı örf ve adetlerini koruyarak** günümüze kadar gelmiştir.

Odunpazarı evlerinin oluşumunda, **iklim, arazi yapısı, malzeme, dini ve ekonomik** etkenler belirleyici olmuştur. Geleneksel Türk konut mimarisinde en çok görülen iki katlı planlama, Odunpazarı bölgesinde de devamlılığını sürdürmüştür.

Bunun yanında, tek katlı ve üç katlı uygulamalarda bulunmaktadır. İki katlı evler, zemin kat ve asıl yaşam alanı olan üst kattan oluşmaktadır. **Dar ve kıvrımlı sokakları** olan bölgede, **zemin katlar sokağa göre şekil almıştır.** Sokak ve konut arasındaki bu ilişkide, **bazen sokakla bütünleşen evlerin,** kesişme noktalarında köşe pahlarına rastlamak mümkündür. Arazinin de eğimli olması nedeniyle yapının sokak ile ve yerleştiği **topografya ile uyumu**, zemin kat düzenlemesiyle sağlanmıştır.

Odunpazarı'ndaki tarihi evler, ''Tarihi ve Kentsel Sit'' olarak koruma altına alınmış ve dünya kültür miras listesine eklenmiştir.

GELENEKSEL ODUNPAZARI EVİ PLAN KURGUSU
Osmanlı örneklerini koruyan kent, **kıvrımlı yolları, çıkmaz sokakları, ahşap süslemeli bitişik düzenli, cumbalı evleri ile örf, adet ve geleneklerini koruyarak bir bütün olarak günümüze kadar gelmiştir.**

Odunpazarı konutları genelde iki tip olarak yapılanmıştır. İlk tip konutların girişleri sokaktan, bahçeleri arkadadır. İkinci tip konutlar ise bahçeler önde, konutlar bahçe içinde olacak şekilde; 1, 2, veya 3 katlı olarak yapılmışlardır.

Konutlar genelde bir sofa ve etrafındaki odalardan oluşmaktadır. Çok katlı konutlarda zemin kat, mutfak, depo gibi servis hizmetlerine ayrılmış olup, yaşam üst katta sürmektedir. Konutların ön cephelerindeki iki tarafa pencereli köşe odası, daha büyük ve önemlidir.

Bölgede kullanılmış en yaygın plan tipi, iç sofalı tiptir. Genellikle, sofaya iki yandan açılan oda gruplarından oluşmaktadır. Oda sayıları bazen iki ile sınırlıyken, bazılarında bu sayı, beşe kadar çıkabilmektedir. Zeminden üst kata **ahşap merdivenlerden** çıkılır. Bu merdivenin alt boşluğu aynı zamanda kiler olarak da kullanılmaktadır. Üst katta da ortada bir sofa ve buradan dağılan odalar bulunmaktadır. **Cumbalarla sokağa taşırılan odalar,** bir mimari öğe olarak tarihi odunpazarı semtinin simgelerinden biri olmuştur.

İKLİM
Ege, Marmara ve İç Anadolu Bölgeleri arasında bir geçiş noktasında bulunan Eskişehir ilinin Odunpazarı ilçesinde, genellikle İç Anadolu'nun sert kaya ikliminin egemen özellikleri görülür.
Kışlar sürekli soğuk, yazlar ise ovalarla çukur alanlarda sıcak ve kurak, yayla kesimlerinde serindir. Buna karşılık kısa süren ilkbahar ve sonbahar mevsimleri bol yağışlıdır.

Kış yağışları ise genellikle kar şeklinde olur. Yaz ayları ise gündüzleri sıcak, geceleri serindir. Gece ve gündüz sıcaklıkları arasında büyük farklılıklar gözlenir İlin yıllık ortalama sıcaklığı 11°C civarındadır.

ÖNERİ MAHALLE / HEDEF
Hedeflenen mahalle tasarımına ulaşmak için olmazsa olmaz anahtar kavramlarımız;

- Ahlak,
- Komşuluk,
- İletişim,
- Güven,

Bu bağlamda;

Anahtar kavramlarımızı güçlendirerek, günümüz ihtiyaçlarını karşılayan ve geleneksel şehirlerimizden aldığı ilhamla tasarlanmış, topografya ile uyumlu, organik bir dokuya sahip mahalle...

TASARIM KARARLARI
Anahtar kavramlarımızı güçlendirmek adına almış olduğumuz tasarım kararları;
İnsanı Ölçekte Tasarım,
Organik Doku ve Tarihi Dokuyan Uyum
Topografya ile Uyumlu Tasarım
Mahalle Sınırını Çevreleyen Yeşil Bant
İzlenebilir – Güvenli Çocuk Oyun Alanları
Esnaf – Çarşı – Pazar – Park
Müstakil Bahçe
Ortak Avlu
Sürpriz Perspektifler
Yaya Öncelikli Yollar
Bisiklet Yolları
İzlenebilir Bireysel Otoparklar
Mahalle Meydanı
Sürdürülebilir Mahalle Tasarımı
Rüzgâr – İklim – Güneş
Çevre ile Kuvvetli bir İlişki

Almış olduğumuz tasarım kararlarıyla birlikte, belirlediğimiz **anahtar kavramlarımız,** mahallede yaşayacak olan insanların **ahlakını, komşuluk ilişkilerini, iletişimlerini ve güven duygularını** güçlendirmesiyle, hedeflenen mahalle tasarımına ulaşılacaktır. Doku odaklı tasarım ilkesi ön planda tutularak; standart parsel ve ev tipleri ile, geleneksel şehir dokusu elde edilmeye çalışılmıştır.

İzlenebilir Bireysel Otoparklar: Günümüz ihtiyaçlarının en başında gelen otopark problemini, müstakil konutların bahçesinde çözerken, ortak bahçeli apartmanlar için ortak otopark cepleri tasarlanmıştır. Karma tipli konutlarımız için yol cepleri yaparak otopark alanları oluşturulmuştur. Böylelikle tasarımını gerçekleştirdiğimiz mahallede otopark problemi çözülmüştür.

Mahalle Sınırını Çevreleyen Yeşil Bant:
Şehrin güvenlik meselesi şehirdeki yaşayan inanların ahlakıyla ilişkilidir. Bu ahlakı kuvvetlendirmenin yolu mahallede yaşayan insanların birbirleriyle iletişim kurmasıdır. Sürekli büyüyen mahallelerde iletişim kurmak giderek zorlaşır. Bu sebeple mahallelerin büyümesini engelleyerek mahallede yaşayan insanların birbirleriyle iletişim kurma şansı arttırılmıştır. Bu bağlamda mahallerde güven, komşuluk ilişkileri ve bunun gibi günümüzde maalesef istifade edemediğimiz birçok duygudan istifade edilecektir.

Ayrıca, mahalleyi çevreleyecek biçimde yeşil bir bant tasarlanmasıyla birlikte plansız bir büyümenin önüne geçilerek mahallenin sürdürülebilirliği sağlanmıştır.

Esnaf – Çarşı – Pazar – Park:
Günlük yaşam ihtiyaçlarının karşılanması adına mahallede ticari faaliyetlerin yürütüldüğü dükkanlar olmalıdır. Karma tipli konutlar tasarlayarak mahalledeki her türlü ihtiyaçlar karşılanmıştır. Ayrıca bu dükkanlarla birlikte esnaf kültürünün devamlılığı sağlanmıştır. Bir mahallede esnaf, insanların birbirleriyle iletişim kurmasında çok önemli bir rol oynaması münasebetiyle, esnaf kültürünün devamlılığını sağlamak, mahalle tasarımının olmazsa olmazlarındandır.

Müstakil Bahçe - Ortak Avlu:
Bir konutun en önemli bölümü bahçesidir. Arzu edilen mahallede en önemli tasarım kararımız bahçedir. İnsanların toprakla ilişki kurması her alanda mahalle tasarımına katkı sağlayacaktır. Tasarlanan mahallede bahçe fonksiyonu çok önemsenmiştir. İnsanların bahçelerinde tarımsal faaliyetler yürütmesine olanak sağlayarak, daha sağlıklı ve daha güvenilir gıda tüketimi hedeflenmiştir.

Sürdürülebilir Mahalle Tasarımı: Mahallenin yolları,kaldırımları kent mobilyaları,geri dönüşüm kutuları ve diğer peyzaj elemanları tamamen günümüz teknolojisine uygun sürdürülebilir tasarım imkanlarıyla donatılması hedeflenmiştir. Bu sayede her ayrıntısıyla insanı önceleyen mahalle tasarımı, doğayla bütünleşen,ona zarar vermeyen bir yaşam sunması planlanmıştır.

İzlenebilir – Güvenli Çocuk Oyun Alanları: Müstakil bahçeli konutların bir araya gelmesiyle birlikte oluşan komşuluk birimlerinin ortasında kalan yeşil alanlarda "izlenebilir çocuk oyun alanları" tasarlanmıştır. Böylelikle ebeveyinler çocuklarını, ev yaşantılarını sürürken dahi izleyebileceği aynı zamanda çocukların güvenle oynayacağı çocuk oyun alanları tasarlanmıştır.

İnsanı Ölçekte Tasarım: Ahlak kavramımızı güçlendirmek adına insanı ölçekte tasarım yapılması ön planda tutuldu. Bu bağlamda, az katlı konutlardan müteşekkil yapı toplulukları tasarlanarak insanı ölçekte mahalle oluşturuldu.

Mahalle toplam konut sayısı: Tasarladığımız mahalle içerisinde toplam 704 konut yer almaktadır.
Toplam parsel alanı 256.704 m^2 olan mahallede,
253 adet müstakil,
69 adet karma kullanım (160 konut),
67 adet apartman (291 konut) yerleştirildi.
Toplam yeşil alan, 130.676 m2 tasarlanan mahalle dokusunda yeşil alan ile parsel oranı %48 olarak gerçekleşti.
Konut+Donatı oturumları=45.642 m^2
Yol+kaldırım+Çarşı+otopark=80.386 m^2
Toplam konut Sayısı=704 Adet
Toplam parsel alanı=256.704 m^2

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

4 _ NO'LU PROJE
Topografyanın potansiyellerinin değerlendirilmemiş olması, tek bir alt merkez oluşturulmuş olması olumsuz bulunmuştur. Ayrıca, mimari tasarım ifade ve kütlelerin kompozisyonları açısından daha iyi bir şekilde ele alınabileceği düşünülmüştür. Bunun yanı sıra, yapılarda güneş enerjisi çatı sistemleri, otoparklarda ise güneş enerjisini depolayan cam paneller kullanılması enerji sakınımı açısından olumlu karşılanmıştır. Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan, küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine özel vurgu yapılmış olması ve alt bölge tanımlamaları-komşuluk ilişkileri beğenilmiştir. Projenin kent bütününü ve çevreyi dikkate alan bütüncül bir yaklaşıma sahip olmasının yanında maket ve siluet başarılı bulunmuş olup, proje 3. Elemede 1. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

73518

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 73518

GENEL PERSPEKTİF

DONATI ALANI

ÇARŞI

SOKAK PERSPEKTİFİ

İZLENEBİLİR ÇOCUK OYUN ALANI

ÇIKMAZ SOKAK

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
73518
TİP 10 ORTAK BAHÇELİ KONUTLAR
TİP 11 ORTAK BAHÇELİ KONUTLAR
TİP 12 ORTAK BAHÇELİ KONUTLAR
PERSPEKTİFLER
ZEMİN KAT PLANLARI
VAZİYET PLANLARI
KESİTLER
GÖRÜNÜŞLER 1
GÖRÜNÜŞLER 2

p5

73518

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
73518
YOL+KALDIRIM+ ÇARŞI+OTOPARK=80.386 M²
KONUT+DONATI OTURUMLARI=45.642 M²
TOPLAM YEŞİL ALAN=130.676 M² PARSELE ORANI %48
TOPLAM KONUT SAYISI=704 TOPLAM PARSEL ALANI=256.704 M²
1/500 ÖLÇEK KISMİ ZEMİN KAT PLANI
1/1000 ÖLÇEK VAZİYET PLANI
1/1000 ÖLÇEK SİLUET
1/1000 ÖLÇEK SİLUET
p3

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

73518

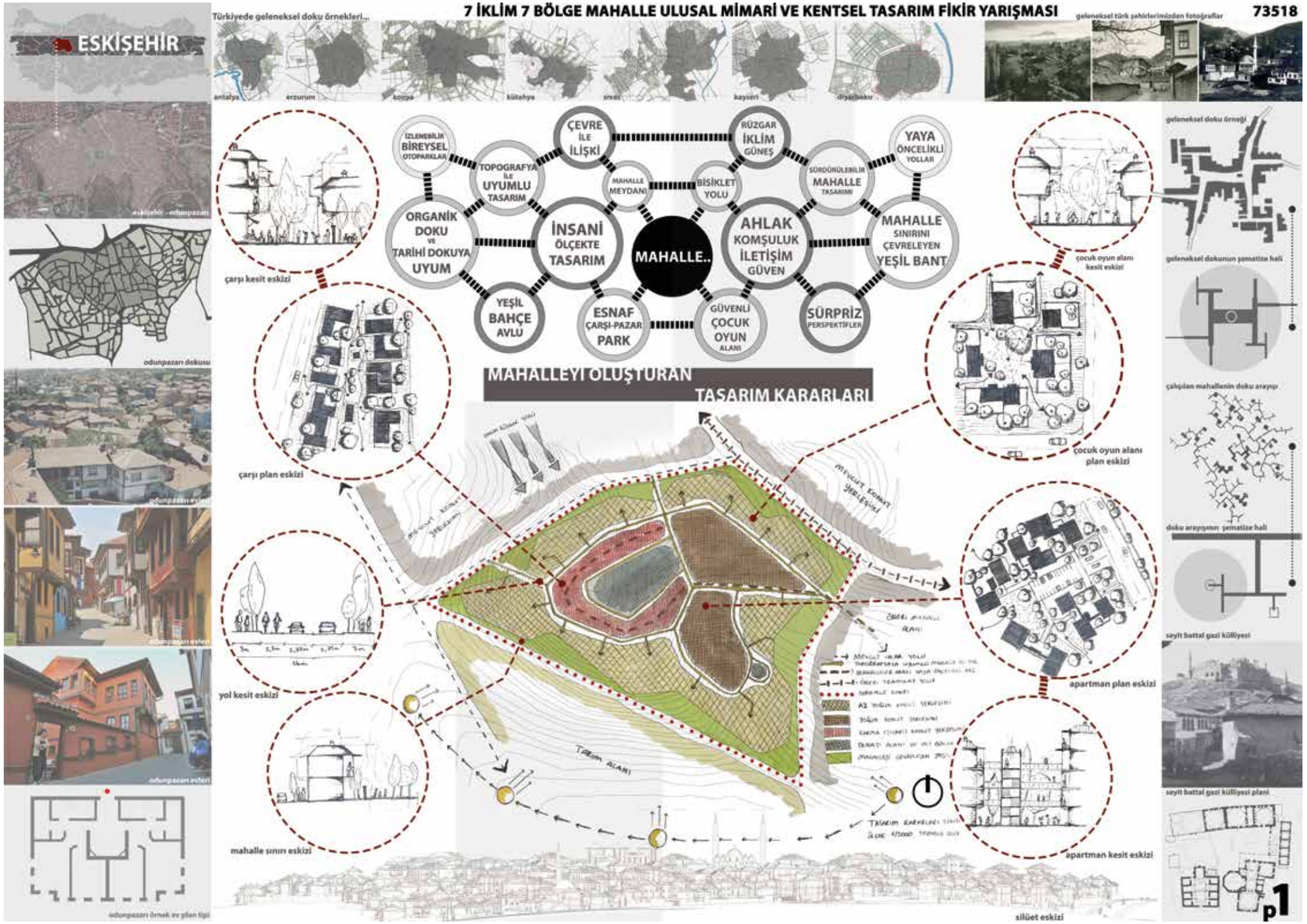
7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
73518
ESKİŞEHİR
Türkiyede geleneksel doku örnekleri...
antalya
erzurum
konya
kütahya
sivas
kayseri
diyarbakır
geleneksel türk şehirlerimizden fotoğraflar
MAHALLE..
İZLENEBİLİR BİREYSEL OTOPARKLAR
TOPOGRAFYA İLE UYUMLU TASARIM
ÇEVRE İLE İLİŞKİ
RÜZGAR İKLİM GÜNEŞ
YAYA ÖNCELİKLİ YOLLAR
ORGANİK DOKU VE TARİHİ DOKUYA UYUM
İNSANİ ÖLÇEKTE TASARIM
MAHALLE MEYDANI
BİSİKLET YOLU
SÜRDÜRÜLEBİLİR MAHALLE TASARIMI
AHLAK KOMŞULUK İLETİŞİM GÜVEN
MAHALLE SINIRINI ÇEVRELEYEN YEŞİL BANT
YEŞİL BAHÇE AVLU
ESNAF ÇARŞI-PAZAR PARK
GÜVENLİ ÇOCUK OYUN ALANI
SÜRPRİZ PERSPEKTİFLER
MAHALLEYİ OLUŞTURAN TASARIM KARARLARI
çarşı kesit eskizi
çarşı plan eskizi
çocuk oyun alanı kesit eskizi
çocuk oyun alanı plan eskizi
geleneksel doku örneği
geleneksel dokunun şematize hali
çalışılan mahallenin doku arayışı
doku arayışının şematize hali
seyit battal gazi külliyesi
seyit battal gazi külliyesi planı
yol kesit eskizi
mahalle sınırı eskizi
apartman plan eskizi
apartman kesit eskizi
silüet eskizi
odunpazarı dokusu
odunpazarı örnek ev plan tipi
TARAM ALANI
p1

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 1. MANSİYON

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

93517

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

A. Senaryo: "Festina Lente" Sakin Mahalle
"Hız insanı kendinden uzaklaştırır ve yavaşlık kendine yaklaştırır."

Günümüz koşullarının getirdiği hızlı olma çabası, insanları kendinden ve dolayısıyla birbirinden uzaklaştırır. Kendine dönemeyen, bireysel anlamda var olması güçleşen insanın; toplumun bir parçası olarak sosyal anlamda gerçek ilişkiler geliştirebilmesi ve var olduğunu ispatlayacak üretken bir bireye dönüşmesi mümkün olmaz. Kendine yaklaşabilmesi için ise hızdan uzaklaşmış bir çevre en önemli önceliklerdendir.

Bu bağlamda çevresel anlamda tetikleyici iletişim araçlarından olan kent mekanı, etkin bir rol oynamaktadır. İlişkilerin temellerinin atıldığı yaşam alanları açısından, mahalle ölçeği hızın sebep olduğu kültürel ve sosyal aşınmanın kırılması için ilk adımın atılacağı deneysel kent mekanıdır. Mahalle çekirdeğinde kazanılacak yaşama sanatı ("festina lente"), kademe kademe topluma yayılmayı sağlayacak hareketi tetikleyecektir.

Her ne kadar hıza sebep olan faktörler sıfırlanamayacak olsa da optimum denge sağlanarak, kent mekanları ve tasarım prensipleriyle asgari düzeye indirmek mümkündür. İnsanların yavaşça acele etmesine olanak sağlayacak kent mekanları ile sakin mahalle kurgusu; insanların birbirini görmesi ve çevresini fark etmesini sağlayacaktır.

Böylece; fiziksel anlamda mekan ile, sosyal anlamda insanlar ile kurulan kaliteli ilişki toplumsal düzeyde değerlerin canlanmasını sağlayacak; bunun sonucu olarak da ekonomik ve kültürel anlamda üretken bir yaşam dokusu desteklenecektir. Belirlenen mekansal kodlar ile sürdürülebilir kılınan bu döngü, mahalle dinamiklerinin canlı tutarak, bütüncül bir yaşam sistemi yaratacaktır.

Eskişehir'in mevcut kimliği, mekansal dokusu, sosyo-kültürel yapısı, ekonomik dinamikleri ve ekolojik mevcudiyeti, üst ölçek plan kararları ile birlikte analiz edildiğinde; en eski yerleşimi olan Odunpazarı'nın potansiyellerinin "Sakin Mahalle" kurgusu ile açığa çıkarılarak yaşatılabileceği öngörülmüştür. Bu çerçevede; Odunpazarı'nın organik dokusundan ilhamla yola çıkılan yavaşlatılmış trafik sistemi, sakin yaşam ve yüksek farkındalık ile kurulan güçlü sosyal bağlar, birbirini gören insanlar ve etkileşimleri sayesinde güvenli kent mekanları, ekonomik gelişim ve yerel kalkınmayı destekleyici yöresel üretim atölyeleri, bu sayede gelişen aidiyet duygusu, aktivite çeşitliliği sağlayacak kamusal mekanlar ve doğa ile direkt iletişim şeklinde insan odaklı prensip ve ilkeler doğrultusunda belirlenen tasarım kodları ile mahalle kurgusuna yansıtılmıştır.

B. Makro-Mikro Ölçek Kararları ve Mahalle Prensip Şemasının Çevresiyle Çalışma Sistemi
Eskişehir Metropoliten alanı Merkez Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı'na göre Eskişehir'in vizyonu; "...ekolojik, doğal ve kültürel değerleri koruyan ve geliştiren, iklim değişikliğine duyarlı ve uyum sağlayan, yerel değerleri öne çıkaran, yaşam kalitesi yüksek, erişilebilirlik düzeyi yüksek, demokratik, adil ve kapsayıcı, yenilenebilir enerji üreten ve verimli kullanan, tarımsal üretimi destekleyen, dayanıklı ve güvenli, akıllı büyüyen bir sanayi, lojistik, kültür, turizm ve eğitim kenti" şeklinde belirlenmiştir. Bu vizyon ve getirdiği plan kararları, kentin mevcut durumu ve tüm verilerin Odunpazarı üzerindeki etkileri göz önünde bulundurulduğunda; mikro ve makro ölçekteki ilişkiler "Sakin Mahalle" konsepti çevrçevesinde şu şekilde geliştirilmiştir:

1. Makro Ölçekte Uzak Çevre İlişkileri
Uzak çevre ilişki nitelikleri, bulunduğu stratejik konum, barındırdığı kaliteli yaşam biçimi ile göç alma potansiyeli ve hızlı tren ulaşım modu sayesinde kolay erişilebilir olması, Eskişehir'i bir odak, tercih edilen kaliteli yaşam alanı ve aynı zamanda sık kullanılan bir güzergah haline getirmiştir. Bunu sonucu olarak kazanılan birçok avantajın yanında, yoğun ve hızlı bir kent yaşamı dezavantajı kaçınılmazdır. Tüm dinamikler çerçevesinde kuzey-batı ve güney-doğu doğrultusundan gelişme eğilimi gösteren kentin yaratacağı baskıdan, proje alanının konum itibarı ile etkilenmeyecek olması "Sakin Mahalle" kimliğini desteklemektedir. Böylece mahalle sakinleri gelişmiş kentin fırsatlarından faydalanacak, negatif etkilerine maruz kalmayacaktır.

2. Makro Ölçekte Yakın Çevre İlişkileri
Makro ölçekte kent merkezindeki yoğun kullanımların yarattığı kaos ve ulaşım ağı ağırlığı, kentin gelişim doğrultusunun yarattığı baskısı ve sanayi bölgelerinin negatif etkilerinden uzak ama erişilebilir "Sakin Mahalle", etki alanında bulunun kent ormanı, turizm alanı gibi rekreatif aktivite ağırlıklı kullanımlar sayesinde yeşil ile güçlü bir etkileşim içindedir. Proje alanının güney cepheden kurduğu bu etkileşim mahalle kimliğini desteklerken, kuzey cepheden etki alanında bulunduğu Odunpazarı alt merkez oluşumu kent yaşamına katılım anlamında olumlu fırsatlar sunmaktadır.

3. Kent İçi Konumu ve Kent Lekesi ile Bütüncül Çalışma Sistemi

Kentin çeperinde yer alan proje alanının, güney girişe yakın bir konumda bulunması şehir kimliği açısından önem taşımaktadır. Kentsel kullanım dağılımı açısından yoğun akan kent ulaşım arterlerinin etki alanından uzak sakin bir çevre ve doğal kimlikli kullanımların yoğunlaşmış olması, mahalle konseptinin çevre kullanımlarla bütüncül çalışmasını desteklemektedir. Kuzey cephede düşük yoğunluklu konut dokusuna komşu olması, Odunpazarı alt merkezine dengeli ve uyumlu bir kullanım geçişi sağlamaktadır. Güney cephenin yeşil kimliği sakin mahalle yaşamı ile tutarlı bir fonksiyon dönüşümüdür. Ayrıca proje alanının doğusunda bulunan, Eskişehir Metropoliten alanı Merkez Bölgesi 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı'nında belirlenen yüksek öğretim alanı kullanımına konut stoğu sağlamak açısından önem taşımaktadır.

4. Sınır Çevre Kullanımlar ile Bütüncül İlişki ve Mahalle Temasının Prensip Şeması

Festina Lente felsefesi ile yola çıkılarak insan öncelikli sakin bir mahalle hayal edildiğinde; trafik tehlikesi/yoğunluğu ve yarattığı gürültü/çevre kirliliğini asgari düzeye indirerek ekolojik bir çevre yaratmak temel önceliktir. Bu yüzden sınır çevre kullanımlar da göz önünde bulundurulduğunda, proje alan sınırının doğu cephesine dokunan park kullanımı avantaja çevrilmiş, eğim çözümü de sağlayacak şekilde mahalle içinden geçen yeşil bir koridor kurgulanmıştır. Trafik yavaşlatma önceliği ile doksan derece dönüşlü yollar sık kullanılarak bir doku oluşturulmuş ve bu dokunun yeşil koridor boyunca genişlemesi sağlanmıştır. Aktif yeşil koridorun merkez açılımına ise; ticari kullanım ve sosyal donatılar yerleştirilerek tamamen yayalaştırılmış bir sosyal kullanım alanı ile insan odaklı yaşayan bir çevre hedeflenmiştir. Yürürlükteki imar planına göre belirlenen çevre kullanımlar ile uyumlu geçiş ve yol devamlılıkları sağlanarak kurgulanan konut alanlarının; sosyal kullanımlardan eşit derecede faydalanabilir olması amacı ile, arazi koşullarının elverdiği düzeyde merkez yeşili çevrelemesi sağlanmıştır. Uzun vadede hatıra alanına dönüşmesi öngörülen ağaçlandırılacak alan, mahalle çeperini sararak ekolojik dengeyi ve mahalle senaryo prensiplerini destekleyici bir unsurdur.

C. Tasarım Prensipleri

Kentin sosyal, fiziksel, ekonomik dinamikleri, plan doğrultusunda öngörülen fiziki ve stratejik kararlar ile birlikte kentin mevcut durumu mikro ve makro ölçekte analiz edildiğinde, geliştirilen senaryo doğrultusunda mekanlar kurgulanırken gözetilen prensip ve oluşturulan politikaların farklı disiplinler üzerinden detaylı tasarım kodlarına yansıtılma adımları şöyle sıralanabilir:

1. Mahalle Yerleşim Kurgusunu Belirleyen Arazi ve Yeşil Doku

Tasarım prensiplerinin yola çıkış noktası olan yeşil koridor, mahalle kurgusunun diğer kullanım alanlarının yerleşimi ve tasarımı için referans olmuştur. Arazi koşulları ve çevre kullanımlar göz önünde bulundurulduğunda, yeşil geçiş fikri eğimi avantaja çevirmiş, sakin mahalle konseptini destekleyici ekolojik avantajlar sunmuş ve sınır kullanım devamlılığını desteklemiştir.

2. Trafik Yavaşlatma Prensiplerine Göre Kurgulanan Araç Omurgası

Eski Odunpazarı dokusundan ilham alınarak kurgulanan araç dolaşımı ile, doksan derecelik açılarla sık dönüşler yaratılarak ve hız düşürücü malzemeler kullanılarak trafiği yavaşlatma ve yayalara güvenli bir çevre sunma amaçlamıştır. Düşük arz-düşük talep prensibiyle; araç yolların genişliklerinin 7 metre ile sınırlı tutulması; kullanıcıların araç kullanma oranını düşürmeyi hedeflemekletir. Araç dolaşım sistemi yeşil geçiş bölgesinde genişletilerek, tamamen yayalaştırılmış bu sosyal kullanım alanına yalnızca çeperden servis hizmeti vermesi öngörülmüştür. Böylece insan odaklı sakin bir mahallenin sosyal, ekolojik ve ekonomik açılardan sürdürülebilirliği mümkün kılınacaktır. Ayrıca insanların araç bağımlılığından kurtularak sokaklara çıkmasını sağlamak, kullanıcılar arası sosyal etkileşimi güçlendirirken; güvenli kent mekanları yaratmak açısından sakin mahallenin önceliğidir.

3. Arazi Koşulları ve Yeşil Geçişe Göre Kurgulanan Konut Dokusu ve Mimari Detaylar

Hakim rüzgar yönü, arazi verileri, sınır çevre kullanımları gibi doğal ve yapay parametreler göz önünde bulundurularak kurgulanan konut dokusunun yerleşim önceliklerinden biri de; sosyal donatı ve ticari birimlerin hizmet vereceği yeşil geçişe eşit erişilebilirlikte olmasıdır. Böylece mahallenin yeşil merkezi, sosyal etkileşim yoğunluğu ile canlılığını koruyarak güvenli bir kamusal mekan niteliğini sürdürecektir. Konut sistemlerinin bir araya geliş prensipleri ise; içinde barındırdığı avlu, konut bahçesi gibi kamusal ve yarı kamusal kullanımların hiyerarşik kurgusu çerçevesinde sakin mahalle konseptini besleyecek, komşuluk ilişkilerini güçlendirecek şekilde belirlenmiştir. Konut birimleri kendi içinde bireysel yaşam alanı açısından çeşitlilik sağlarken, bir araya getiriliş biçimleriyle oluşan sistemli açık alanlar sayesinde de aktif ve iletişime açık ortak yaşam alanları oluşturacak esnekliktedir. Böylece kullanıcı; hem birey olarak kendini var edebileceği özel ve yarı-özel yaşam alanlarına, hem de sosyal bir birey olarak aşamalı şekilde toplumun aktif bir parçası olabileceği yarı kamusal ve kamusal mekanlara sahip olacaktır.

93517

4. Yaya Omurgası ve Avlulu Sistem Kurgusu
Araç trafiğinde kapalı merkezi yeşil alan içinde yaya ringi oluşturulmuştur. Yayalaştırılmış yeşil merkezin tamamına dokunan bu yaya ringi, sakin mahalle prensipleri çerçevesinde insanların etrafına bakması, farkında olması ve sağlıklı iletişim kurararak sosyal etkileşimi güçlendirmesi açısından önem taşımaktadır. Yeşil geçiş bölgesinde yaya omurgasının kırıldığı değerli noktalarda yeşil meydanlar oluşturularak, aktivite çeşitliliğine olanak sağlaması hedeflenmiştir. Böylece bu meydanlar mahalle ve çevresi ölçeğinde yöresel etkinlik, festival, sergi, açıkhava sinema gösterimi gibi aktivitelere ev sahipliği yaparak sosyal etkileşim, mekana bağlanma, ekonomik kalkınma ve kültürel gelişim açısından katkı sağlayacaktır.

Konutların bir araya geliş sisteminden açığa çıkan avlu kurgusu; sosyal etkileşim önceliği ile mahalle kullanıcılarının ilişkilerini geliştirmesi, komşuluk ilişkilerinin güçlenmesi ve mekana aidiyet duygusu geliştirmesi açısından önem taşımaktadır. Konut sistemi ve içinde yer alan ortak sosyal alanlar kurgusunu destekleyici yaya dolaşımı, merkezi yaya ringine insanları yürümeye yönlendirecek şekilde güvenli çevre sunarak sistematik olarak bağlanmıştır.

5. Mimari Detaylar
Tarihi evlerin yer aldığı Odunpazarı semti Eskişehir ilinin en eski yerleşim yerlerinden birisidir. Sivil Türk mimarisinin özelliklerini yansıtan Odunpazarı evleri genellikle dar sokakların iki yanına sıralanan bitişik nizam yapılardır.

Çoğunlukla arka bahçe kullanımı yer yer ise ön ve yan bahçe kullanımı olan bu evler 2 ya da 3 kattan oluşmaktadır. Osmanlı örneklerini barındıran bu yerleşim, kıvrımlı yolları ve bitişik düzenleri ile adet ve geleneklerini koruyarak günümüze kadar gelmiştir. Konutların en büyük özellikleri ise genellikle girişlerini sokaktan alması ve arka bahçe kullanımı ile mahremiyet olgusunu ele almasıdır.

Mahalle önerisi geliştirilirken referans olarak ele alınan ilk etmen tarihi Odunpazarı dokusu olmuştur. Sokak ve konut dokusunun yeniden yorumlanması ile ele alınan mahalle tasarımında Odunpazarı'nın kıvrımlı ve yer yer çıkmaz sokakları konut topluluklarının yerleşmesinde aktif rol oynamıştır.

2 farklı konut ünitesinden oluşan mahalle sisteminde bu üniteler geleneksel pratiklerden de alınan referanslar ile oluşturulan sokakların iki yanında konumlandırılmıştır. Üniteler kendi içerisinde kurgulanan 8 adet bitişik nizam haneden meydan gelmektedir. Her türden konut tipinin kullanıldığı ünitelerde ortalama birey sayısını barındıran konut tipinden en fazla kullanılmıştır. Odunpazarı evlerinden gelen arka bahçe kültürü ise öneri proje içerisinde daha bütüncül olacak bir biçimde birleştirilerek ortak kullanım alanı haline getirilmiştir.

Mahremiyet olgusunun arka bahçelerde yaratılıp sokak hayatının yaşadığı semt kültüründe, bitişik nizam evlerin sokaklardan giriş alması ve kendi özel açık alanlarını arka bahçelerinde yaratması, öneri mahalle sisteminde güncel mimari bir anlayışla yeniden yorumlanmaya çalışılmıştır. Yatayda yerleşmeyi ele alan bu yeni mahalle sisteminde, 2 katlı yapıların bitişik nizamda yan yana gelmesi ve arkalarında kendi mahremiyet bölgelerini kurgulaması hedeflenmiştir.

Mimari bellekte yer alan plan kurgusundan yola çıkılarak tasarlanan çift hacimli konut birimlerinin yanı sıra zemin ve üst katta bağımsız olarak çalışan birimler de kurgulanmıştır. Bu birimler zemin kat girişlerini yine sokaktan alırken üst kat girişlerini ise avlu içerisinde oluşturulan dolaşım ağından sağlamaktadır. Tuğla ve ahşap gibi yerel malzemelerin kullanıldığı konut birimleri sürdürülebilirlik ve maliyet açısından da oldukça avantajlıdır.

'Sakin Mahalle' konsepti ile ele alınan öneri mahalle sisteminde çıkış noktası olan Odunpazarı referansının güçlü izleri bulunmaktadır. Mahalle sakininin birbiri ile iletişime geçeceği, yüzleşmeyi maksimum dereceye çıkaracak, komşuluk ilişkilerini güçlendirecek ve arzulanan eski mahalle yapısını tekrar elde etmeyi sağlayacak olan bu sistem, Odunpazarı'nın aksine açık alanları genişletilmiş, arkabahçelerden ziyade konut üniteleri için ekstra ortak bahçeler sunan bir sistem olarak kurgulanmıştır. Bütün bu kararların yanında, mahallenin ortasında, mahallelinin nefes alabileceği ve çeperii sosyal donatılarla çevrilmiş olan bir rekreasyon alanı yaratılmıştır. Bu yönden çevre ve ekosistemle güçlü bağlar kurmayı amaçlayan 'sakin mahalle', geleneksel yaşam pratikleri çerçevesinden de ayrılmamayı hedef haline getirmiştir.

6. Kurgulanan Yeşil Geçişin Fonksiyon Dağılımı
Yeşil geçiş; mahalle tasarım prensiplerinin önceliklerinden olan sakin, güvenli, insan odaklı, mahallenin her noktasından erişilebilirliği yüksek ve yürüme mesafesinde ekolojik sosyal mekanlar yaratma amaçlarına hizmet edecek şekilde işlevlendirilmiştir. Mahallenin ana girişleri olarak kurgulanan yeşil başlangıçlar mahalle parkı olarak özelleştirilmiş ve orta girişleri sadece yayaya açık omurgalarla tanımlanmıştır. Servis imkanı ise çevresinde ring yapan araç yolları ile sağlanacaktır. Mahalle kalbi fonksiyonun yüklenen merkez yeşil ise rekreasyon ve spor alanına dönüşerek kullanıcılar için çeşitli aktivitelerle sosyalleşmesine ve bireysel rekreatif alternatiflere imkan sunacaktır.

Okul kullanımlarını da destekleyici spor alanı, barındırdığı futbol, basketbol, tenis sahası ve diğer aktivite alanları ile ile sağlıklı, sosyal ve aktif bireylerin topluma kazandırılması açısından geniş bir kullanım alanı sunmayı amaçlamaktadır.

Öğrenci kullanımları dışında mahallede yerleştirildiği konum itibarı ile her yaştan mahalle sakini için erişilebilir olması ve çeşitli spor faaliyetleri

düzenlenmesine imkan tanıyarak sosyal etkileşimi destekleyici bir unsur olması öngörülmüştür. Ayrıca yeşil merkezi canlandırıcı bir fonksiyon olarak mahalle güvenliği açısından önem taşır.

Konutların bir araya geliş biçimlerinde mekan hiyerarşisi ve kullanım çeşitliliği açısından önem taşıyan konut bahçeleri; sakin mahalle prensibini destekleyerek daha küçük kullanıcı gruplarına rekreatif aktivite olanağı sağlamayı hedeflemektedir.

7. Ticari Kullanım ve Sosyal Donatıların Yeşil Sistemde Dağılımı ve Bisiklet Dolaşımı
Tüm ticari kullanım ve sosyal donatıları içinde toplayarak, mahallenin kalbi olarak etkin bir iletişim aracı rolü öngörülen merkezi yeşil; belirlenen bisiklet güzergahı ile trafiğe kapalı alanda kullanıcılara ulaşım alternatifi sunmaktadır.

Ekolojik ve ekonomik açıdan sürdürülebilirliğin sağlanması, bedensel açıdan sağlıklı bireylerin yetişmesi ve sakin mahalle kimliğinin desteklenmesi için mahalle içi ulaşımda bisiklet önemli bir rol oynamaktadır. Merkezi yeşilin içinde ring yapan yaya omurgasının kırıldığı tüm mahalle için erişilebilirliğin yüksek olduğu noktalar kullanım değeri açısından önem kazandığından okul, idari birim (sağlık ocağı, muhtarlık), pazar alanı ve belediye evi gibi sosyal donatılar ile anlamlandırılmıştır.

Mahallenin sosyo-ekonomik açıdan en önemli kamusal alanlarından olan pazar alanı, işlev ve erişilebilirlik açısından muhtarlık ve sağlık ocağının doğusuna konumlandırılmıştır. Belediye evi, her yaştan mahalle sakininin çeşitli konu ve sorunlar için bir araya gelip fikir üretebileceği, etkinlik düzenleyebileceği ve çalışmalarını yürütebilerek sosyal bağlarını güçlendireceği kamusal bir mekandır.

Merkezi yeşilin büyük kuzey parçasındaki yaya ringi çeperinde kurgulanan küçük esnafın esas alındığı ölçekteki parçalı ticari birimler; yerel canlılık ve iletişim aracı olarak tasarlanarak; mahallelinin her türlü ihtiyacını (gastronomik mekanlar, terzi, bakkal, vb.) karşılaması planlanmıştır.

Merkezi yeşilin küçük güney parçasındaki yaya ring atölye ve satış birimleriyle tanımlanmıştır. Bu atölyeler yöreye özgü zanaat ve sanata ilişkin üretimlerin (lületaşı, yerel mutfak ve gastronomik faaliyetler gibi) yapılabileceği eğitim alanlarıdır. Atölyelerde verilen eğitimve çalışmalar sonucu çıkan ürünler satış biriminde satılarak yerel kalkınmaya katkı sağlayacaktır.

Yaya omugası boyunca uzanan ticari birim, atölyeler ve sosyal donatılar, mekan hiyerarşisi prensiplerine göre yaptığı hareketlerle açık alan, yarı-açık alan imkanları ile kullanıcılara farklı kamusal alan kullanım alternatifleri sunmaktadır. Ayrıca konut sistemleri içinde kurgulanan konut bahçelerine küçük ölçekli satış ve hizmet birimleri yerleştirilerek gastronomik ve diğer küçük ölçekli ihtiyaçları karşılayıcak alışveriş imkanı sağlanmıştır.

8. Mahalle Çeper Kullanım Kararları ve Otopark Sistemi
Kurgulanan yeşil ağın; mahallenin her noktasından erişilebilir olması, çeşitli spor ve rekreatif aktivitelere imkan sağlayarak kullanıcılar arasındaki sosyal etkileşimi güçlendirmesinin yanısıra; ekolojik denge açısından mahalle kurgusundaki önemi büyüktür. Aktif yeşil alanların destekleyici unsuru pasif yeşil alanların ağaçlandırılacak olması zaman içinde koruya dönüşecek olması mahalle hatırası ve kent belleği açısından değer taşımaktadır.

İnsan odaklı ve yaya öncelikli kurgusuyla yaşayan "Sakin Mahalle" konseptinde, trafik yavaşlatma tasarım prensiplerinin önceliği olmasına rağmen; kent yaşamında araç kullanımı göz ardı edilemez. Böyle bir gerçeklik var iken yaşam kalitesi ve güvenli çevre imkanı sağlayacak optimum çözüm, parçalı otopark politikası ile ekolojik dengeye asgari düzeyde zarar sağlayacak biçimde üretilmiştir.

Parçalı kurgulanan otopark konumları belirlenirken ise kullanıcıların araçlarını park ettikten sonra istediği kullanım alanına kolay erişebilmesi önemsenmiştir.

Merkezi yeşilin rekreasyon alanında kurgulanan serbest yeşil yol dolaşım kurgusu ile, çeperlere kuzey-güney yönünde erişim güçlendirilmiş, ticari ve sosyal donatı kullanımlarına erişim alternatifi sağlanmıştır. Yeşil sistem çardaklarla desteklenerek rekreatif ortama uyumlu mekan alternatifi sunulmuştur.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

74 _ NO'LU PROJE
Trafik yavaşlatma önceliği ile doksan derece dönüşlü yolların çok fazla kullanılması, trafik/konut bölgeleri arasında bir denge öngörülememiş olması ve mahalle dokusunun tam olarak oluşturulmamış olması projenin olumsuz yönleridir. Bunun yanı sıra, proje bir temaya (sakin mahalle) temellenmekte olup, tasarım ve yerleşim planı bu doğrultuda şekillendirilmeye çalışılmıştır. Arazinin dengeli kullanıldığı görülmektedir. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Az katlı konut yapılarının bitişik nizamda yan yana gelmesi ve arkalarında konut bahçesinde ihtiyaç duyulan geleneksel mahalle örneğindeki mahremiyet bölgelerinin kurgulanması olumludur. Mahalle tasarımında bölgeye özgü malzemeler tercih edilmiştir. Başarılı bir şekilde gerçekleştirilen yakın çevre analizleri olumlu bulunmuş olup, proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

93517

93517

7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI // İÇ ANADOLU BÖLGESİ (ESKİŞEHİR)

"FESTINA LENTE"
sakin mahalle

"Hız insanı kendinden uzaklaştırır ve yavaşlık kendine yaklaştırır."

Günümüz koşullarının getirdiği hızlı olma çabası, insanları kendinden ve dolayısıyla birbirinden uzaklaştırır. Kendine dönemeyen, bireysel anlamda var olması güçleşen insanın; toplumun bir parçası olarak sosyal anlamda gerçek ilişkiler geliştirebilmesi ve var olduğunu aspatlayacak üretken bir bireye dönüşmesi mümkün olmaz. Kendine yaklaşabilmesi için ise hızdan uzaklaşmış bir çevre en önemli öncüllerdendir. Bu bağlamda çevresel anlamda tetikleyici iletişim araçlarından olan kent mekanı, etkin bir rol oynamaktadır. İlişkilerin temellerinin atıldığı yaşam alanları açısından, mahalle ölçeği hızın sebep olduğu kültürel ve sosyal ayrışmanın kırılması için ilk adımın atılacağı doğal kent mekanıdır. Mahalle çekirdeğinde kazanılacak yaşama sanatı (**"festina lente"**), kademe kademe toplumsal yayılımayı sağlayacak hareketi tetikleyecektir.

Her ne kadar hıza sebep olan faktörler sıfırlanamayacak olsa da optimum denge sağlanarak, kent mekanları ve tasarımı prensipleriyle asgari düzeye indirmek mümkündür. İnsanların yavaşça acele etmesine olanak sağlayacak kent mekanları ile sakin mahalle kurgusu; insanların birbirini görmesi ve çevresini fark etmesini sağlayacaktır. Böylece, fiziksel anlamda mekan ile, sosyal anlamda insanlar ile kurulan kaliteli ilişki toplumsal düzeyde değerlerin canlanmasını sağlayacak; bunun sonucu olarak da ekonomik ve kültürel anlamda üretken bir yaşam dokusu desteklenecektir. Belirlenen mekansal kodlar ile sürdürülebilir kılınan bu döngü, mahalle dinamiklerinin canlı tutarak, bütüncül bir yaşam sistemi yaratacaktır.

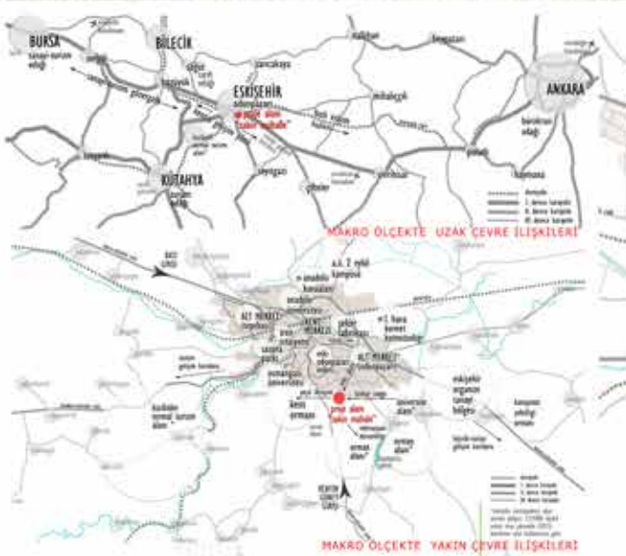

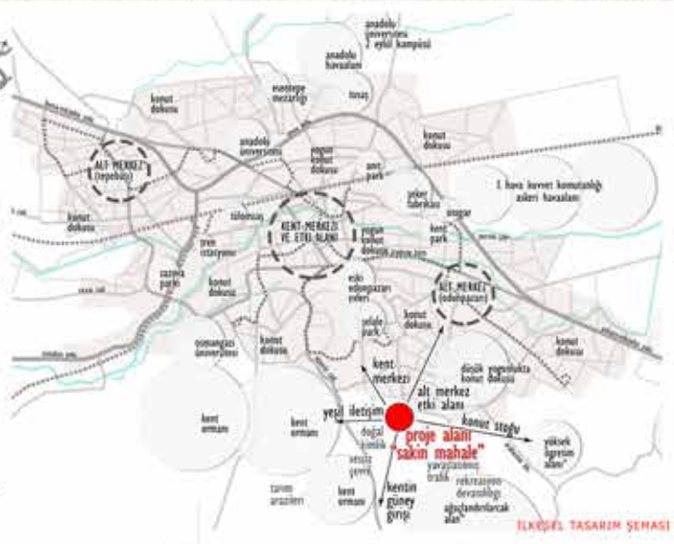

Odunpazarı'nın potansiyellerinin **"Sakin Mahalle"** kurgusu ile açığa çıkarılarak yaşatılabileceği öngörülmüştür. Bu çerçevede, Odunpazarı'nın organik dokusundan ilhamla yola çıkılan yavaşlatılmış trafik sistemi, sakin yaşam ve yüksek farkındalık ile kurulan güçlü sosyal bağlar, birbirini gören insanlar ve etkileşimleri sayesinde güvenli kent mekanları, ekonomik gelişim ve yerel kalkınmayı destekleyici yöresel üretim atölyeleri, bu sayede gelişen aidiyet duygusu, aktivite çeşitliliği sağlayacak kamusal mekanlar ve doğa ile direkt iletişim şeklinde insan odaklı prensip ve ilkeler doğrultusunda belirlenen tasarım kodları ile mahalle kurgusuna yansıtılmıştır.

SINIR ÇEVRE KULLANIMLAR İLE BÜTÜNCÜL İLİŞKİ VE MAHALLE TEMASININ PRENSİP ŞEMASI

Festina Lente felsefesi ile yola çıkılarak insan öncelikli sakin bir mahalle hayal edildiğinde; trafik tehlikesi/yoğunluğu ve yerel/global gürültü çevre kirliliğini asgari düzeye indirerek ekolojik bir çevre yaratmak temel öncelikler. Proje alan sınırının doğu cephesine dokunan park kullanımı avantaja çevrilmiş, eğim çözümü de sağlayacak şekilde mahalle içinden geçen yeşil bir koridor kurgulanmıştır. Trafik yavaşlatma önceliği ile doksan derece dönüşlü yollar sık kullanılarak bir doku oluşturulmuş ve bu dokunun yeşil koridor boyunca genişlemesi sağlanmıştır. Aktif yeşil koridorun merkez açılımına ise; ticari kullanım ve sosyal donatılar yerleştirilerek tamamen yayalaştırılmış bir sosyal kullanım alanı ile insan odaklı yaşayan bir çevre hedeflenmiştir. Konut alanlarının; sosyal kullanımlardan eşit derecede faydalanabilir olması amacı ile, arazi koşullarının elverdiği düzeyde merkezi yeşil çevrelemesi sağlanmıştır.

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

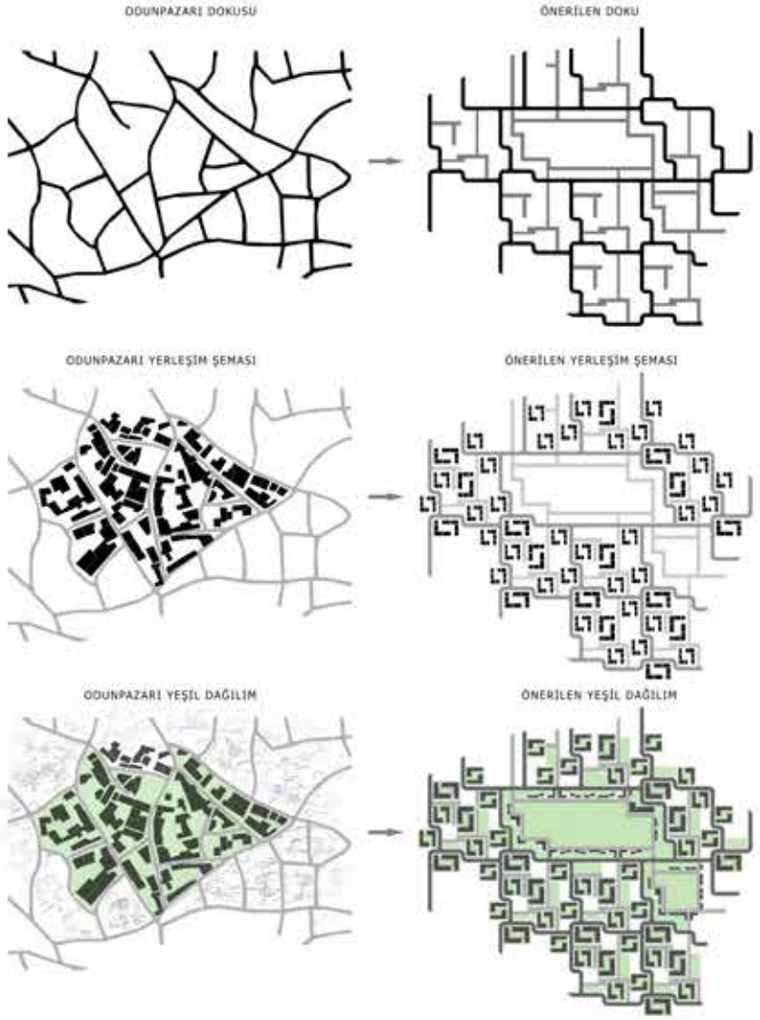

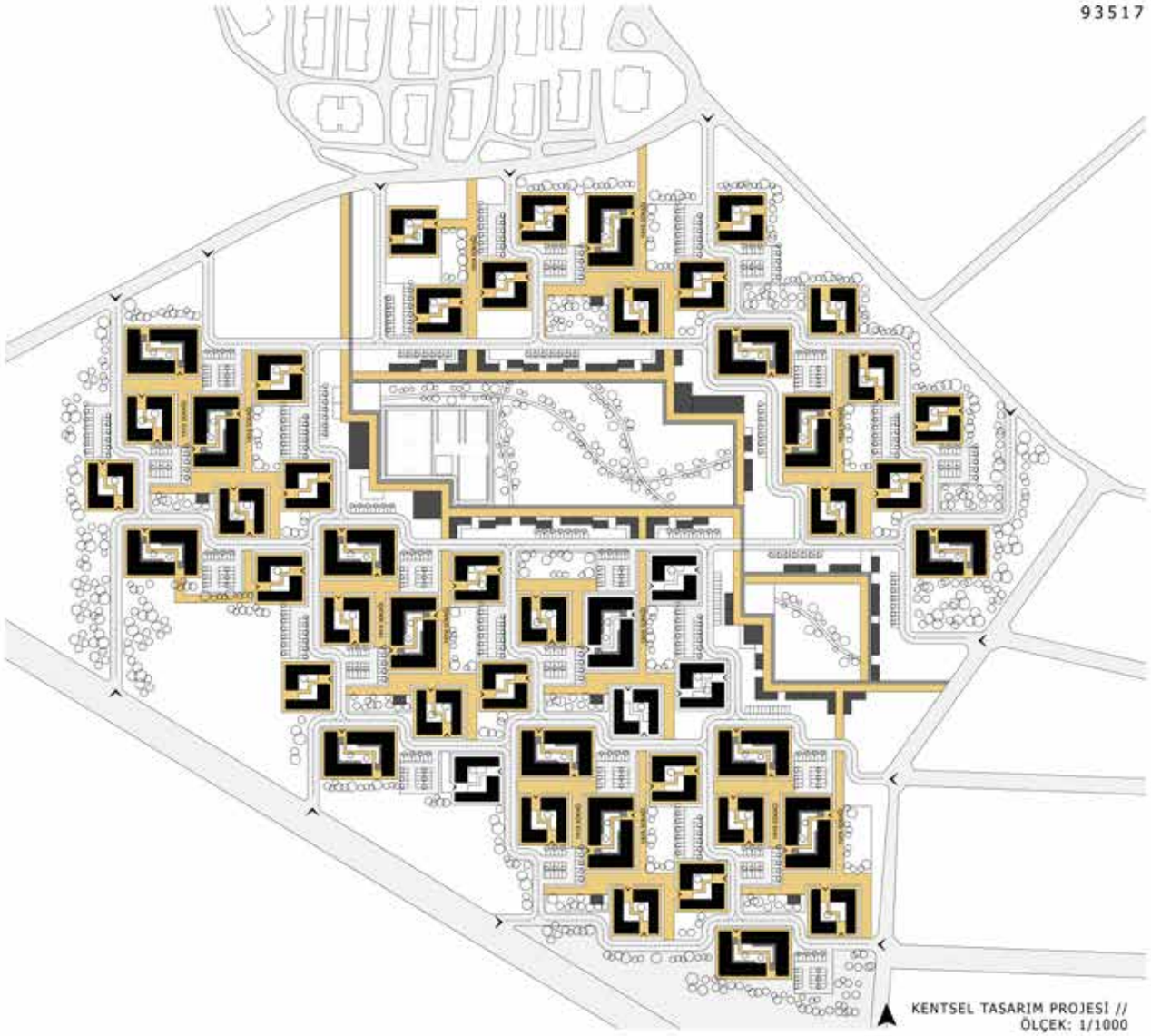

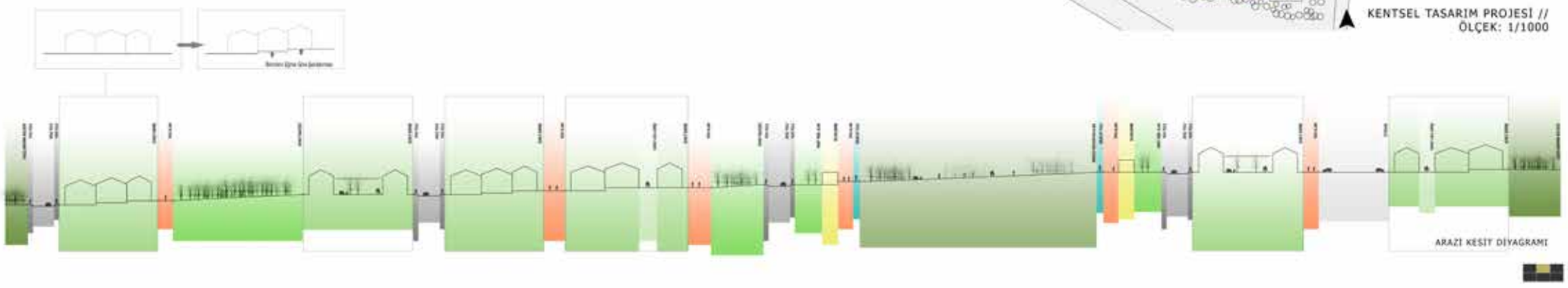

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

ulusal mimari

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

93517

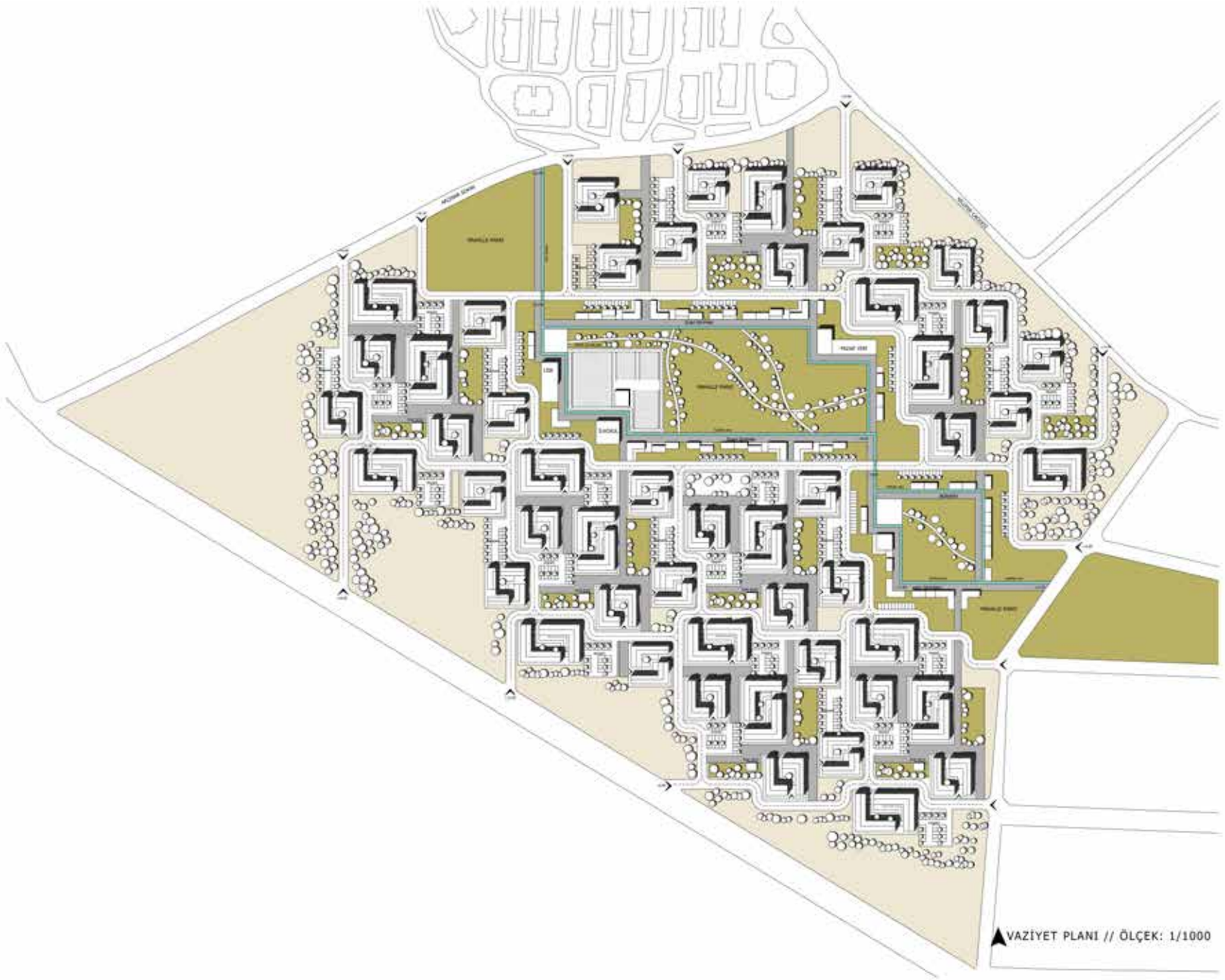

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

CLUSTER A ZEMİN KAT PLANI // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER A 1. KAT PLANI // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER B ZEMİN KAT PLANI // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER B 1. KAT PLANI // ÖLÇEK:1/200

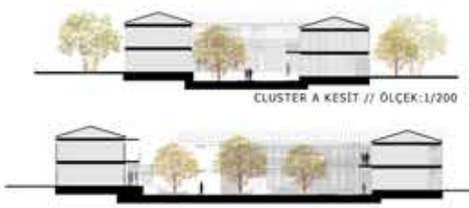

CLUSTER A KESİT // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER A GÖRÜNÜŞ // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER B KESİT // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER B GÖRÜNÜŞ // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER A GÖRÜNÜŞ // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER A GÖRÜNÜŞ // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER B GÖRÜNÜŞ // ÖLÇEK:1/200

CLUSTER B GÖRÜNÜŞ // ÖLÇEK:1/200

KONUT GRUBU KONFİGÜRASYONU

ANAHTAR

KONUT TİPİ	ALAN	KAT
konut tip a	120 m2 (3+1)	2 (bağımsız)
konut tip b	96 m2 (2+1)	2 (bağımsız)
konut tip c	64 m2 (1+1)	2 (bağımsız)
konut tip d	120 m2 (3+1)	2 (dubleks)
konut tip e	160 m2 (4+1)	2 (dubleks)
konut tip f	96 m2 (2+1)	2 (dubleks)

93517

KONUT DOKUSU

eğime dost tasarım,insan ölçeğinde yaşam alanı, engelsiz tasarım, sokak ile güçlü bağ, mekan hiyerarşisi, herkes için yaşam alanı, komşuluk ilişkisi, güçlü sosyal bağ, güvenli yaşam alanı

YAYA DOLAŞIMI VE AVLU SİSTEMİ

sosyal etkileşim, yaya dostu çevre, iletişim omurgası, paylaşım alanı, aidiyet duygusu, güvenli çevre, aktivite çeşitliliği, insan odaklı dolaşım

YEŞİL GEÇİŞ FONSİYONLARI

Yeşil mahalle, ekolojik sürdürülebilirlik, sakin çevre, rekreatif aktivite, sağlıklı yaşam, sosyal etkileşim, yayılaştırılmış bölge, canlı sosyal yaşam, kızıl bahçesi, mahalle kalbi, iletişim aracı

YAPISAL

fonksiyon çeşitliliği, güvenli kamusal mekan, küçük ölçekli ticaret, yerel üretim, güçlü birey, mekan hiyerarşisi, kamusal alternatif, insan ölçeğinde tasarım, bisiklet, sakin mahalle

PASİF YEŞİL SİSTEM

ekolojik denge, mahalle belleği, güvenli çevre, parçalı otopark, yeşil dolaşım, rekreatif alternatif

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

93517

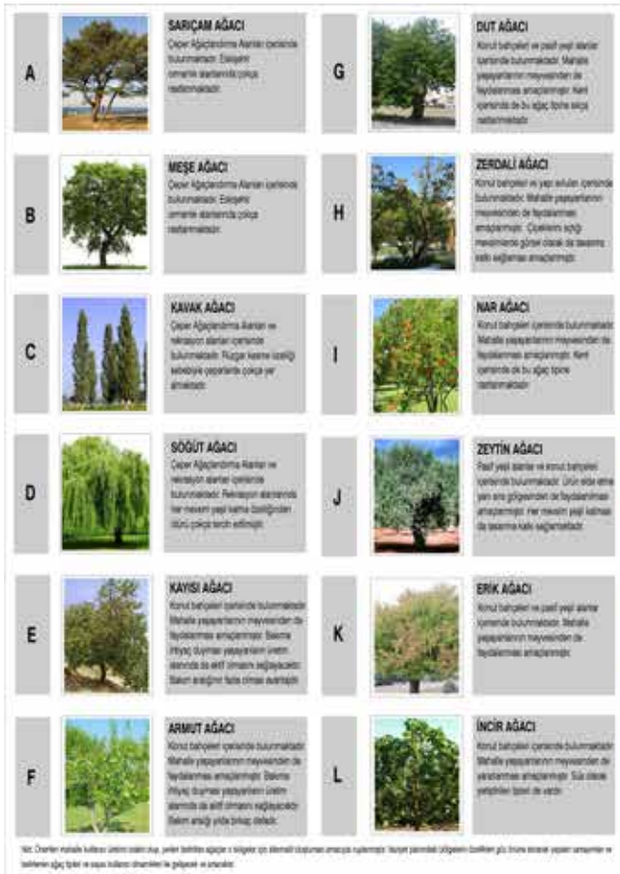

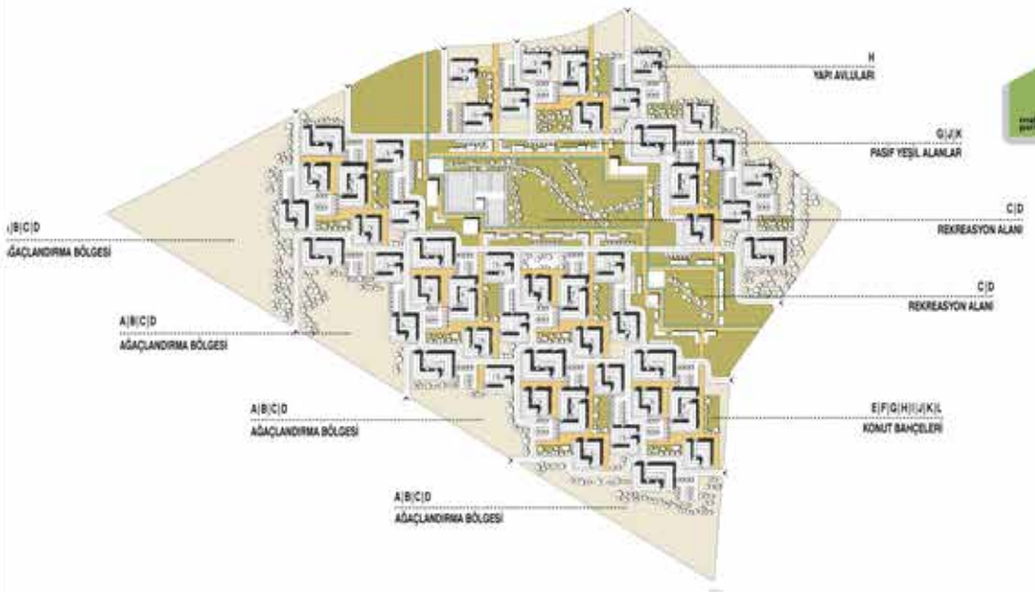

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 2. MANSİYON

51834

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Konut, kent dokusunun en temel bileşeni, iskeletidir. Dolayısıyla kentler değerlerini konutlara borçludur. Ev ise, toplum alışkanlıkları ve çevre değerlerinin kesişiminde, mekânın belki de en esnek halidir. Ev, günümüz kentlerinin kısıtlayıcı koşulları nedeniyle tekdüzeleşme, doğadan kopma, ulaşım zorlukları, estetikten yoksunluk gibi pek çok olumsuzlukla karşı karşıyadır. Dolayısıyla bu etmenler insan psikolojisini doğrudan etkiler.

Projede gözetilen ilkesel kararlarla;

-Standardizasyon - monotonluk yerine kültürel mirasın sürdürülmesine olanak sağlamak, esneklik ve ortak estetik değerlerin ve mekânsal belleğin yaratılması
-Etaplandırılmış proje - zamanla ortaya çıkabilecek ihtiyaçların projeye adaptasyonu ve monotonluğun önüne geçmek
-Gündelik hayat koşullarının (üretim-tüketim ilişkileri) olabildiğince yakın çevrede planlanması gece gündüz nüfus farkının en aza indirgenmesi
-Mahremiyet ve özgürlük gibi psikolojik alanların, peyzaj değerleri kullanılarak mahalle ölçeğinde tanımlanabilmesi - Yeşil alanların moral değeri
-Yeşil alanların üretime ve gündelik hayat pratiğine katılarak sürdürülebilirlik anlamında yeni koşullar aranması (ekonomik, ticari, eğitim, vb alanlarda)
-Yeşil alanların ve kültürel mirasın pastoral değerinin önemli bir estetik veri olarak gözetilmesineticesinde bireyin kamusal alan ve kenti yorumlanma özgürlüğü ve sahiplenme bilincinin arttırılması hedeflenmiştir.

Eskişehir, İç Anadolu Bölgesi'ndeki konumuyla ve tarihsel nitelikleriyle özgün bir Anadolu kentidir. Bu kentsel bağlam proje yaklaşımı için önemli ipuçları oluşturmuştur.

Tasarım İlkeleri

1. Tarihi İzlerin Belirlenmesi: Odunpazarı Mahallesi'ndeki tescilli sivil mimarlık örneklerinin irdelenerek mimari ölçekte, yapıların kütlesel boyutlarının ve plan kurgularının bu izler üzerinden oluşturulması amaçlanmıştır.

Şemalarda izlenecek olan aşamaların topoğrafya ve yön verilerinden yola çıkarak mahalle ölçeğinde projeye adaptasyonu sağlanmıştır. Sokak kurgularında özellikle planimetrik düzeyde farklılıklar (esneklik kavramı), boyut (cephe estetiği), standardizasyon (cephe ritimleri) önemsenmiştir.

Sanat atölyeleri, sergi salonları, yeşil alanlar, vb. açık alanların konutlarla birlikte yer almasıyla fonksiyonel farklılıklar gözetilerek sokağa canlılık getirilmesi amaçlanmıştır.

Karma işlevleri bünyesinde barındıran bu uygulamanın uzun vadede kent bütününe yayılması hedeflenmiştir. Bu yaklaşım (farklı fonksiyonların birlikteliği) kentsel belleğin sürdürülmesine önemli bir katkı sağlayacaktır.

2. Doğal Potansiyellerin Kentsel Yaşama Katılması:
-Atölyeler: MÖ 9.yy'da Frigler, ormanlık bir alan olan Eskişehir ve çevresine yerleşmiş; ahşabı kullanarak bina yapımında ve mobilya kakmacılığında ustalık kazanmışlardır. Eskişehir hala mobilyacılık konusunda ülke genelinde önemli bir yere sahiptir. Projede yer alan çeşitli atölyeler sayesinde, hem ahşap konusundaki zanaatların tekrar yaşam bularak kültürel mirasın sürekliliğinin sağlanması hem de kentsel yaşam kalitesinin artması hedeflenmektedir. Önerilen fonksiyonlar ekonomik anlamda da sürdürülebilir değerler taşımaktadır.

-Botanik Bahçeler: Eskişehir ayrıca flora bakımından da oldukça zengindir. İl sınırları içinde 2000'e yakın bitki türü doğal yayılış göstermektedir. Bu türlerden 220'den fazlası Türkiye'ye özgüdür. Özellikle Sündiken ve Türkmen Dağları başta olmak üzere tüm dağ, step, ova, yayla ve ormanlarda yetişen bu türlerden 14'ü dünyada sadece Eskişehir'de yetişmektedir: Jülyen (Hesperis Turkmendaghensis), Peygamber Çiçeği (Centaurea Sericea), Kahkaha Çiçeği (Convolvulus Pulvuinatus), Alis (Alyssum Niveum), Çan Çiçeği (Tokurii), Beyaz Civan Perçemi(Achillea Ketenoglui), Sığır Kuyruğu (Verbascum Gypsicola), Dağ Çayı (Sideritis Gulendamiae), Taşçanta (Aethionema Dumanii), Çöven Otu (Gypsophila Osmangaziensis), Kantoron (Hypericum Sechmenii), Centaurea Nivea, Verbascum Eskisehirensis, Campanula Pamphylica Subsp. Projenin kuzey alanında yer alan botanik bahçeleri aracılığıyla, özellikle mevcut çevrenin daha detaylı olarak tanınmasına olanak sağlanarak çevre konusundaki bilincin arttırılması amaçlanmaktadır.

-Kamusal Alanlar: Yerel floranın, yeşil alanlar üzerinden mahalle kapsamına yayılarak (kamusal alanlarda kullanılacak olan ağaç, çimen vb. türleri) bu bilincin tek bir alanda sıkışmasının önüne geçilmesi planlanmaktadır.

-Bahçeler: Ayrıca arka bahçe, ön bahçe, avlu, vb. niteliksiz ve kayıp alanların önüne geçilmesi düşünülmüş; sınırlandırılmış fakat tanımsız bu alanların yeşil koridorlar açılarak birbirlerine ve tasarlanmış açık alanlara bağlanarak yeni bir yeşil alan sistemi amaçlanmıştır. Konutların teras kısımları, güneş paneller, vb. yeşil enerji donatılarıyla estetik ve sürdürülebilirlik değerlerinin arttırılması hedeflenmiştir.

3. Proje alanının ulaşım hatlarına entegrasyonu, Yolların Kademelendirilmesi/ Taşıt Trafiği Baskısının Azaltılması
- Mevcut bağlantı yolları güçlendirilmesi
- Taşıt, tramvay ve bisikletten oluşan paylaşımlı yolların önerilmesi
- Kontrollü yollar ve yavaşlatılmış döşemelerin önerilmesi - Otoparklar spotlarının kurgulanması - Ulaşımda toplu taşıma ön planda tutularak tramvay hattıyla birlikte geniş yaya yolları önerilmiş, böylelikle yolun kullanımında yayaya ağırlık tanınmıştır. Çevre kirliliğinin azaltılmasında etkin bir araç olan bisiklet kullanımının özendirilmesi hedeflenmiştir.

4. Kentsel Buluşma Noktalarının Yaya Ağları İle Bütünleştirilmesi
Kentsel donatı öğeleri kentsel kurguyla bütünleşerek ele alınmıştır. Proje programına; buluşma noktaları, rekreasyon ve spor alanları, eğitim yapıları, konaklama birimleri, kültür yapıları, ibadet yapıları, sağlık yapıları ve servis birimleri gibi sosyal donatılar ilave edilmiştir. Doğu batı yönünde uzanan 'ana omurga yaya hattı' sosyal donatılarla konut adaları (blokları) arasında bir bağlayıcı işlevindedir.

Batı tarafında yapılması planlanan parklar ve kültür odakları ile başlar, okullar bölgesinde kendi kamusal, yarı kamusal alanlarını bulur. Proje alanının kalbi diyebileceğimiz ticaret-kültür aksında meydanlaşır. Mevcut tramvay güzergahının da genişletilip bu bölgeye kadar getirilmesi önerilen bu 'meydan' alanı sahip olduğu yarı açık alanlar, ticari ve kültürel işlevlerle bölgede yaşayanların, yakın çevrenin ve kentlinin toplanabileceği bir odak noktasıdır. Devamında ise doğu tarafında dinler bölgesi ve konut alanlarınından da geçilerek arazinin tepe diyebileceğimiz konumunundaki spor ve rekreasyon alanları çemberiyle son bulur. Bu ana omurganın aksının yanı sıra ikincil akslar da kullanıcıları diğer sosyal donatılar ve servis birimlerine ulaştırır. Bölgenin nefes almasını sağlayarak, yaşayanlara farklı alternatifler sunar. Bununla beraber konut bloklarının aralarındaki iç avlular özerk alanlar olmaktan çıkarak kamusal, yarı kamusal mekanlar olarak kentlinin bir nevi toplanma mekanları olması hedeflenmiştir.

5. Engelliler İçin Kentsel Kamusal Mekânların Yaşanabilir Kılınması
Kentte sokak, meydan, park gibi tüm kentlinin kullanımına açık olan kamusal mekânların engelliler için de kolaylıkla erişilebilir ve kullanılabilir olmalıdır. Bunun için mevcut topografyanın da yardımıyla zeminlerde seviye farklılıkları mümkün olduğunca minimuma indirilmesi hedeflenmiştir, özellikle kamusal alanda kot farklarının gerektirdiği durumlarda rampa kullanılarak çözümler geliştirilmiştir.

6. Gece ve Gündüz Nüfus Farkı Dengesinin Sağlanması
Mahallenin farklı alanlarında yerleştirilmiş olan atölyeler, rekreasyon alanları ve ticaret-konut birlikteliği gibi fonksiyon nitelikleriyle özellikle gece – gündüz nüfus farkının dengelenmesi gözetilerek, konut alanları için öncelikli olan güvenlik sorununun muhtarlaştırmadan kaçınılarak çözülmesi amaçlanmıştır.

7. Standardizasyon
Mahallede, yapıların geleneksel mimari doku örnek alınarak standartlaştırılması, farklı tipolojilerde örneklerin oluşturulması önemsenerek planlanmıştır. Yapı cephelerinin oransal ve ritmik olarak birbirleriyle uyumu önemli bir estetik değer olarak amaçlanmıştır. Ayrıca sokaklara yansıyan bu kütlesel süreklilik, özellikle alçak konut tiplerinin yaygın kullanımıyla komşuluk ilişkileri, sokağın (çocuğun) göz kontrol mesafesi gibi moral/ psikolojik değerlerin sürdürülebilirliği anlamında da gözetilmiştir. Standardizasyon, yapıların daha hızlı, kolay ve nitelikli inşa edilmesi açısından bir yöntem olarak da benimsenmiştir.

8. Renk Kullanımı
Sivil mimari örneklerden yola çıkılarak oluşturulacak olan bir envanter çalışmasıyla yapı renk ve malzemeleri konusunda da bir standart rehberin oluşturulması hedeflenmiştir. Böylelikle, kültürel mirasın sürdürülmesi daha ayrıntılı olarak ele alınmış olup, zaman içinde oluşabilecek görüntü kirliliğinin de önüne geçilmesi planlanmıştır.

9. Esneklik
Konutlarda en önemli plan kriteri olarak esneklik kavramı ele alınmıştır. Plan tipolojileri farklı aile yapıları gözetilerek tasarlanmıştır. Sokak silüetindeki ritmin sıradanlaşma tehlikesine karşı, kütlesel esneklik yine standartlaştırılmış cephe tipolojilerinin oluşturulmasında önemli bir veri olarak değerlendirilmiş, çözümler bu doğrultuda üretilmiştir.

Mahalle ölçeğinde ise, sokakların hem çevresel hem de fonksiyonel veriler gözetilerek çeşitlendiği çözümlerle birleştirilmesi neticesinde oluşan farklı adalar, mimari kurguya mekânsal zenginlik katmıştır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

58 _ NO'LU PROJE
Farklılık / çeşitlilik gruplar arasında aranınca projede karmaşa ortaya çıkmış ve alt bölgeler arasında bütünlük, uyum sağlanamamıştır. Yol kurgusu topografya ile uyumsuz, ulaşım şeması yetersizdir. Alt bölge bazında farklı çözüm dili olan ancak bütüncül bir uyum sağlayamayan bir doku oluşmuş. Bunun yanı sıra, farklı nitelikteki yerleşim şemalarını, verilen arazi üzerine yerleştirme, bu sayede çeşitlilik arama çabası ve farklı bina tipolojileri bir araya getirilerek oluşturulmaya çalışılmış mahalle kurgusu, değişik büyüklükte ve nitelikte konut ünitelerinin birlikte oluşturduğu kompozisyon olumlu bulunarak proje 3. Elemede 3. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

51834

51834

Mimari rapor

Konut, kent dokusunun en temel birleşimi, elemanıdır. Dolayısıyla kentler değerinin sorunlarına bonşurdur. Ev ve toplum arkşitektürü ve çevre bağlantısının kesintisiz, mekânsal bütünlüğün sağlanması ve çevre değerlerinin korunması sorunlarının çözümü

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

51834

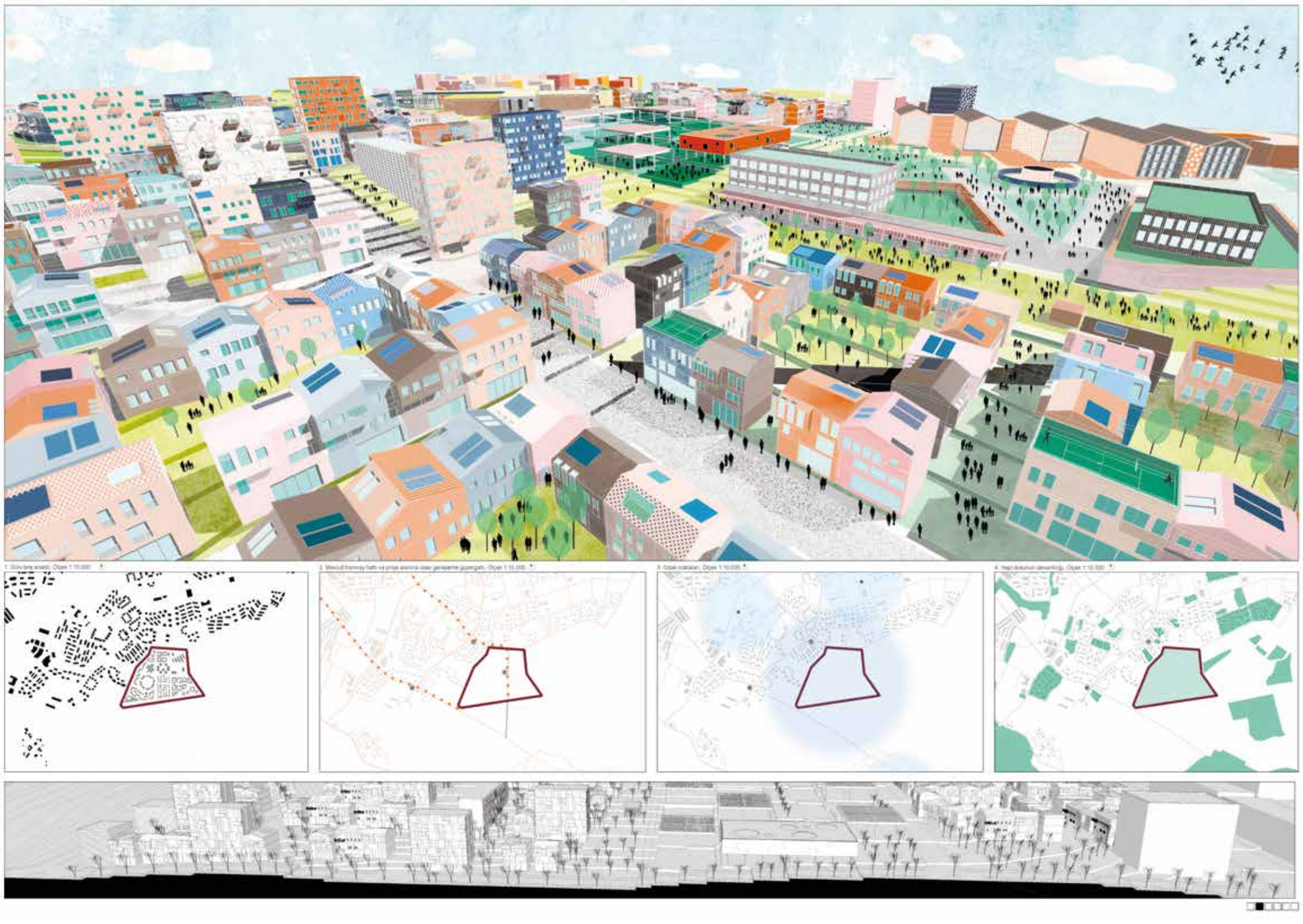

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

51834

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

51834

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

51834

51834

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

KESİT

KESİT

LEJANT

TİP Y01

TİP Y02

TİP Y03

TİP V01

TİP V02

TİP V03

TİP U01

TİP U02

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

KESİT

LEJANT

TİP U03

TİP Z01

AA Kesiti, Ölçek: 1/200

+926 Kotu Planı, Ölçek: 1/200

+929 Kotu Planı, Ölçek: 1/200

+932 Kotu Planı, Ölçek: 1/200

YARIŞMA ALANI
ESKİŞEHİR ODUNPAZARI

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 3. MANSİYON

51834

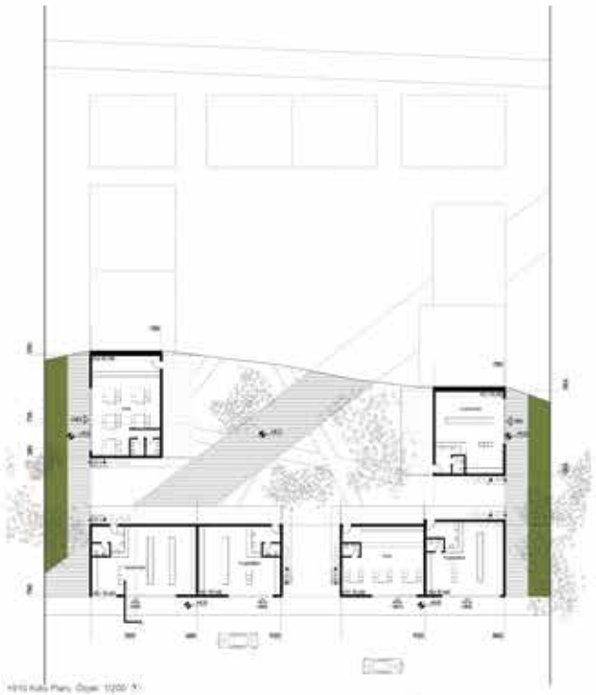

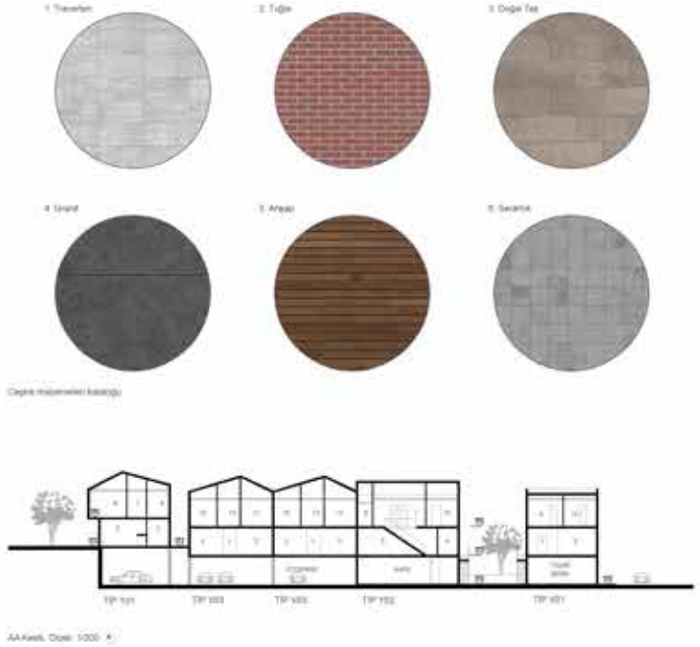

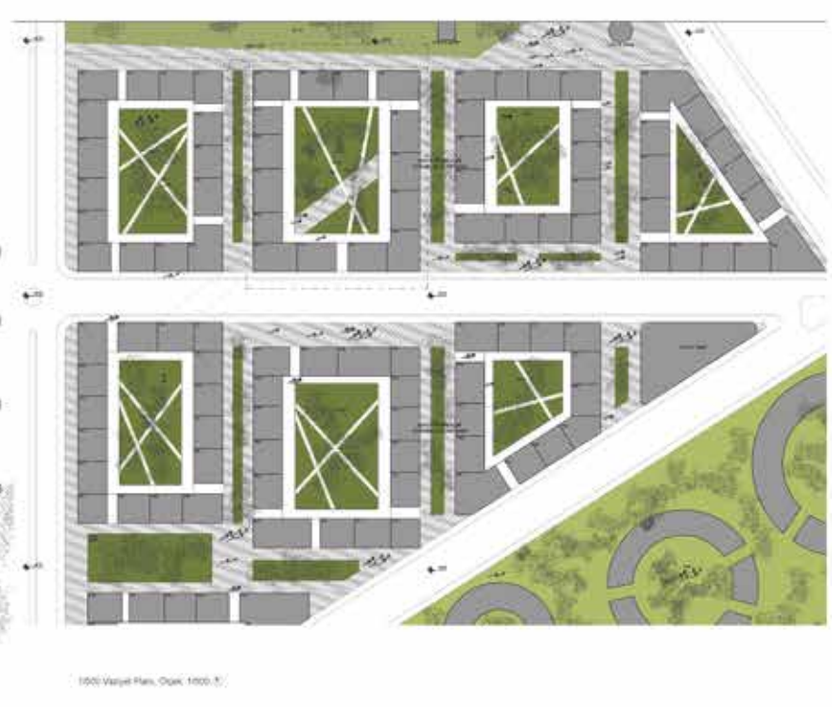

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

1. Eleme **64390**

1. Eleme **17593**

15243

1. Eleme

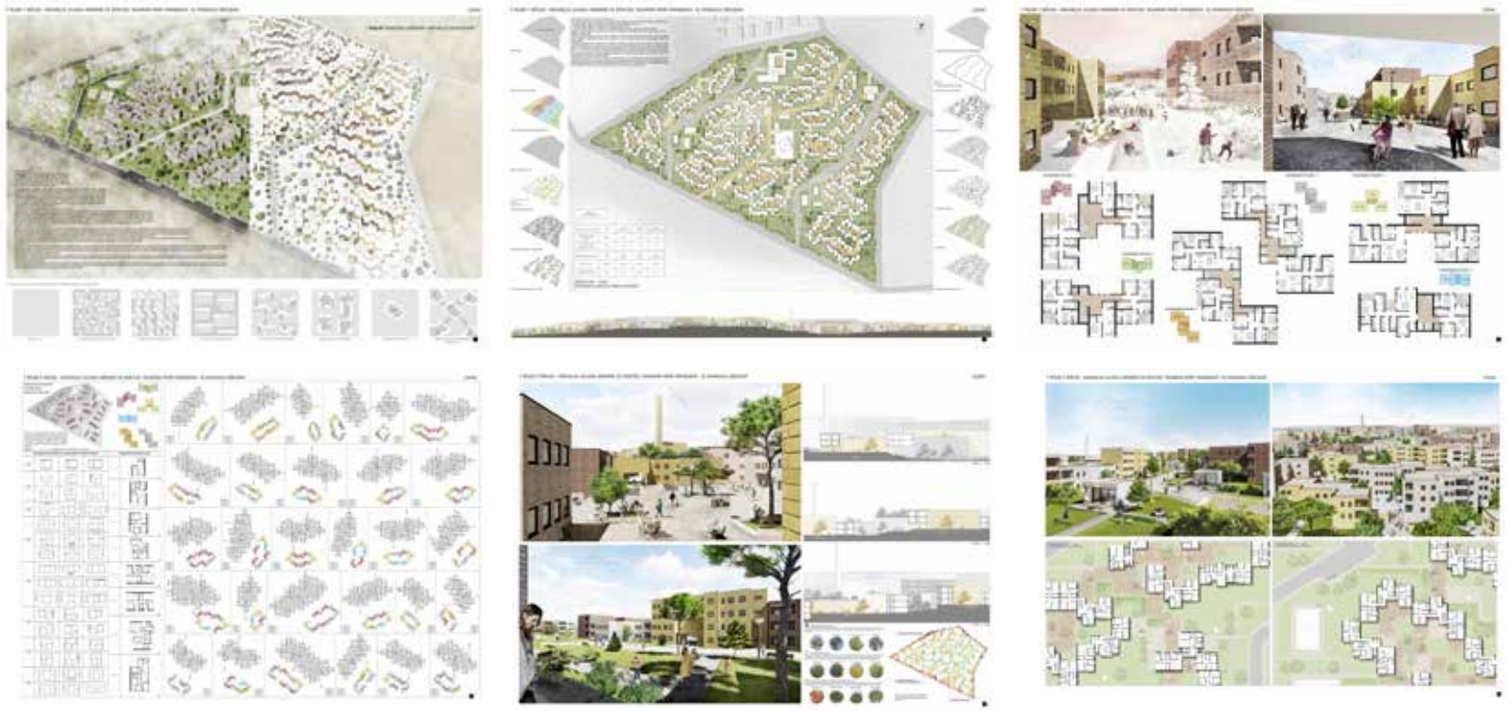

32061

1. Eleme

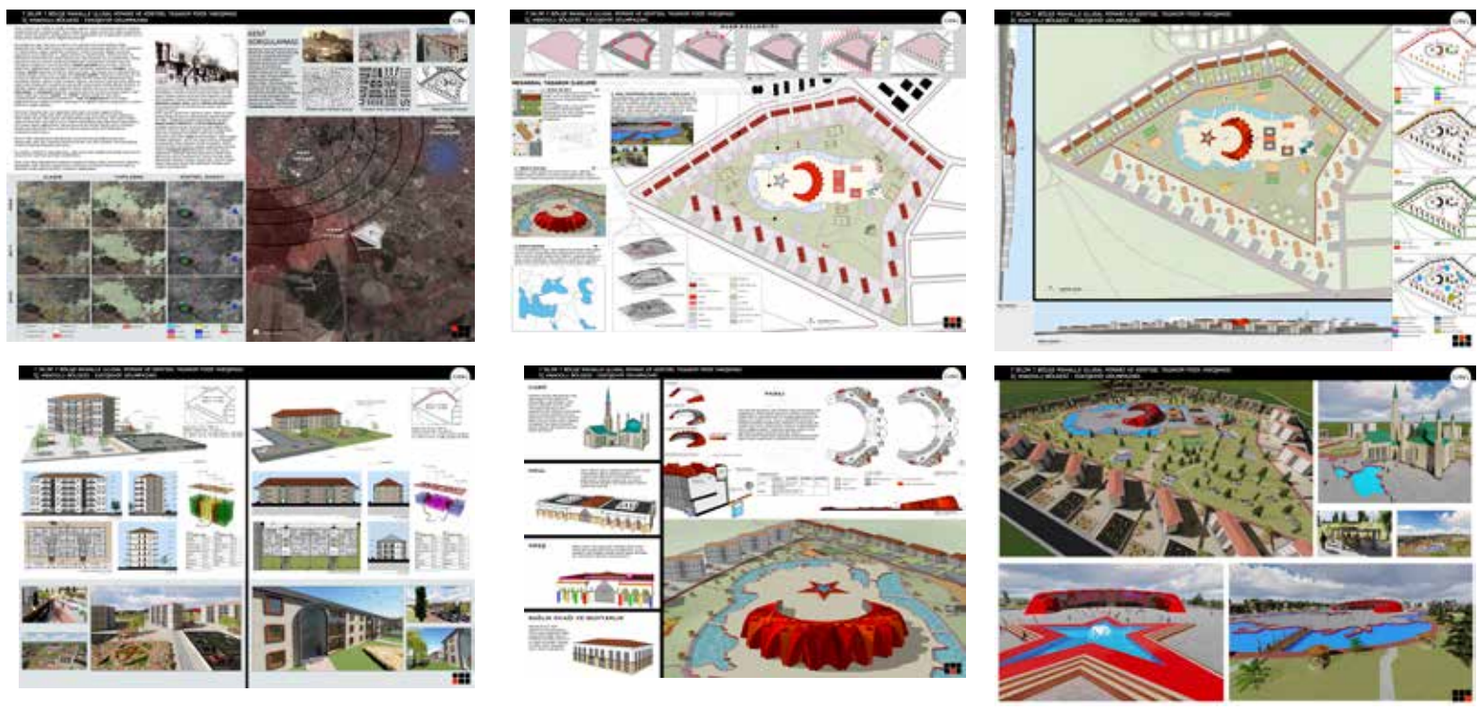

İÇ ANADOLU BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme **70405**

75136 1. Eleme

KARADENİZ BÖLGESİ

YARIŞMA ALANI

KASTAMONU MERKEZ ÖRENCİK

KARADENİZ BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
3	64258	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
15	30547	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
20	25051	ELENDİ		
31	20681	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
33	37861	ELENDİ		
41	28615	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.ÖDÜL
44	97258	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.ÖDÜL
60	17293	ELENDİ		
62	39175	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.ÖDÜL
65	15360	ELENDİ		
66	10216	ELENDİ		
71	83925	ELENDİ		
89	74683	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.MANSİYON
91	25684	ELENDİ		
102	85314	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
108	42526	ELENDİ		
112	56248	ELENDİ		
118	37415	ELENDİ		
121	7316	ELENDİ		
122	29017	ELENDİ		
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
20		12	2	6

KARADENİZ BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL	28615	1- Derya ERDİM (Ekip Başı-Mimar) 2- Özlem ÖZTÜRK (Y.Mimar) 3- Koray TOPÇU (Mimar) 4- Mehmet Tuğrul ÇEVİK (Y.Mimar) 5- Elif GÜNDOĞDU (Mimar) 6- Bilge MARTAN (Şehir Plancısı) 7- Gamze YILMAZ (Peyzaj Mimarı)		
2. ÖDÜL	39175	1- Tuba KARA (Ekip Başı-Mimar / Ekonomist) 2- Volkan TAŞKIN (Y.Mimar) 3- Özge MERİÇ (Mimar) 4- Gül KESKİN (Şehir Plancısı) 5- Büşra YILMAZ ŞİRİN (Peyzaj Mimarı)		1- Gizem CHATZI (Öğrenci) 2- Zahide Gülşah DURMAZ (Mimar) 3- Seda KURT (Mimar)
3. ÖDÜL	97258	1- Doğan TÜRKKAN (Ekip Başı-Mimar) 2- M. Cengiz GÜLTEK (Mimar) 3- Levent DENİZCİ (Peyzaj Mimarı) 4- Ece Özden PAK (Şehir Plancısı)	1- Yıldırım GİGİ (Mimar)	1- Selda SÜZGÜN (Mimar) 2- Sinan TEKELİ (Mimar) 3- Hakan KAÇAN (Mimarlık Öğrencisi) 4- Mert ALKONAK (Mimarlık Öğrencisi) 5- Merve YILDIRIM (Mimarlık Öğrencisi) 6- Sefa ÇOBAN (Mimarlık Öğrencisi) 7- Şaban ELİTAŞ (Mimarlık Öğrencisi) 8- Tarık ŞENGÜLEÇ (Mimarlık Öğrencisi)
1. MANSİYON	85314	1- Hüseyin YAVUZ (Ekip Başı - Mimar) 2- Fikret ZORLU (Şehir Plancısı) 3- Eşref GÖKALP (Mimar) 4- Mehmet Bora ÖZDOĞAN (Mimar) 5- Taliye Buse ŞAHİN (Mimar) 6- Ekin Naz ŞAMİLOĞLU (Mimar) 7- Mustafa DELİKTAŞ (Peyzaj Mimarı)	1- Niazi İnayat GROUNI (Mimar)	1- Yener KARATAŞ (Grafik Tasarımcı)
2. MANSİYON	30547	1- Cihan SEVİNDİK (Ekip Başı-Mimar) 2- Mehmet Uğur ULUTÜRK (Peyzaj Mimarı) 3- Çağatay AKYÜZ (Şehir Plancısı)	1- Zeynep Canan SEVİNDİK (Y. Mimar) 2- Tuna Han KOÇ (Mimar)	1- Ezgi ATALAYIN (Mimar) 2- Aykut İĞDELİ (Öğrenci) 3- Cebrail ASNUK (Öğrenci) 4- Abdullah EKİNCİ (Öğrenci) 5- Mehmet MUTLUTÜRK (Öğrenci) 6- Hüseyin POLAT (Öğrenci)
3. MANSİYON	74683	1- Ebubekir ŞİMŞEK (Ekip Başı-Mimar) 2- Abdulkerim GÜNDÜZ (Mimar) 3- Merve Gülistan ARTAR (Şehir Plancısı) 4- Ömer ÇELİK (Peyzaj Mimarı)		1- Eda ÖZKAN (Mimar) 2- Fatih KARALİ (Mimar) 3- Muhammet Malik DOĞAN (Öğrenci) 4- Sümeyra DEMİR (Öğrenci) 5- Ebru EKETAN (Öğrenci) 6- Aybike AYDIN (Öğrenci) 7- Şevval DEREBEY (Öğrenci)

28615

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

BİR KENTSEL BÜYÜME STRATEJİSİ OLARAK "MAHALLE MODELİ"

Mahalle; sınırları yapısal elemanlarla çevrili olmayan, doğayı referans almış organik bir yapılanmaya sahip, sosyal ve fiziksel kimliği içinde barındıran en küçük kent parçasıdır. Türkiye'de şehirler, son yıllarda, kapalı toplu konut birimleri ile büyümeye başlamış, mahalle birimi kent parçası niteliğini kaybetmiştir. Kapalı toplu konutlarda olsturulan yapay "KİMLİK" marka değeri olan bir tema gibi sektör tarafından kullanıcıya pazarlanmış, kullanıcı için mahalle yaşam alanından çok bir tüketim metası haline gelmiştir. Bunun sonucunda şehirler kimliğin kaybetmekte, sürdürülebilir yaşam koşulları sağlanamamaktadır.

Kentlinin o yerle olan "aidiyetlik hissi" ve bir arada yaşadığı toplumla geliştirdiği "topluluk hissi" kavramlarını sağlamak için en ideal ölçek mahalle birimidir. Bugün, dünyada, mahalle birimleri etrafında bir şehir planlama fikri hâlâ bir planlama aracı gibi kullanılmakta, kentsel gelişim stratejisi olarak kabul görmektedir. Çünkü mahalleler, modern kentlerin işleyişi için toplumsal ilişkilere pencere açan daha geniş toplumun mikroorganışması olarak görülmektedir.

Osmanlı'da mahalle birimi tarih boyunca kenti oluşturan en önemli unsur olmuştur. Mahalle, idari model olarak kullanılmış ve şehir kurgusunda temel rolü üstlenmiştir. Geleneksel Mahalleler sosyal ve fiziksel sürdürülebilirlik açısından geleceğe ışık tutacak birçok kavramı içinde barındırmaktadır. Bu nedenle "MAHALLE KONSEPTİ" nde esas olarak alınan sav, kültürel mirasımızın bir parçası olan mahalle biriminin, şehirleşme için yeniden ele alması ve günümüz koşullarına adapte edilmesi olmuştur.

Bu projede öncelikli amaç; topluluk bağlarının geliştiği, yerin kimliksel özelliklerinin fiziksel çevrede güçlü bir şekilde ifade bulduğu, aitlik hissinin kentli ve kent arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdiği "mahalle birimi" modeli üretmekdir. Osmanlı'da ki mahalle biriminin günümüz Türkiye'sindeki şartlara göre sürdürülebilir olarak yeniden kurgulanması ve kentlerde model olarak uygulanması amaçlamaktadır. Yöntem olarak Osmanlı'da Mahalle birimi üzerine araştırmalar yapılmış, mahalle tasarım ilkeleri sürdürülebilir bir yaklaşımla yeniden ele alınmıştır.

1.OSMANLI'DA MAHALLE BİRİMİ
1.1 Idari birim olarak Mahalle

Osmanlı'da şehir, yönetim örgütünün en küçük birimi olan mahallelerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Mahalle idari bir birim olarak kendi kendine yeten özerk bir birimdir. Mahallenin idari birim olarak kabul görmesini sağlayan önemli özelliklerden bir tanesi, her mahalle'nin Osmanlı İmparatorluğu için vergi toplama ve güvenlik kurma sorumluluğunu üstlenen ve bazı yükümlülükleri yasayla yerine getiren temsilcileri bulundurmasıdır. Bu temsilciler erken yıllarda dini görevliler iken daha sonra muhtarlık sistemi getirilmiş ve bu görevi muhtarlar devralmıştır.

Osmanlı'da idari bir birim olan bir mahalle, barındırdığı topluluğu kanuni bir gereklilik ile sorumlu tutarak, sözü edilen sorumluluktan kaynaklanan toplumsal bir iletişim sağlamıştır. Mahalle sakinleri mahallede gerçekleşecek eylemler ya da projeler için söz sahibi olmakta ve bu durumda sosyal yapılanma fiziksel çevreye etki etmektedir.

Bir mahalleyi bir idari birim olarak tanımamak sadece yönetim boşluğuna dayalı bir yetersizlik yaratmakla kalmamakta aynı zamanda mahalle ölçeğinde mahalleliyi içine dahil edebilecek sorunların çözümünü de engellemektedir. Bu nedenle proje kapsamında belli bir seviyede olmak koşulu ile yönetim için özerklik önerilmiş, muhtarlık birimine ana idari birim olarak proje alanında yer verilmiştir.
Model ilkesi: Özerk Yönetim Şekli

1.2 Topluluk birimi olarak Mahalle
Osmanli'da mahalle sosyal organizasyonun kent mekanına yansimasi olarak tanimlanabilir. Mahalle, sosyal dayanışma içinde olan ve komsuluk baglarinin kuruldugu bir topluluk birimidir. Mahalle populasyonu yaklasik 1500 kisiden olusur ve bu durumda mahalle olceginde sosyal organizasyonun saglanmasi icin ideal bir yogunluk olusur. Mahalle camiisi, kahvesi, çesmesi ve bunun gibi sosyal donatılar mahallelininin bir araya geldigi toplanma karsilasma ve bulusma yerleridir. Bu gibi donatılarin mahalle olceginde ki organizasyonu, sosyal yapilanmayi destekleyici ozelliktir. Geleneksel Osmanlı mahalleleri, sınıf veya statü farklılıklarına dayalı olarak oluşturulmamıştır. Boylece mahalle içinde hetorojen bir topluluk barındırmaktadır. Bu veriler göz önünde bulundurularak proje kapsamında küçük, büyük, villa tipi olmak üzere bir çok konut tipi bir arada bulunmaktadır.
Model ilkesi -Heterojen Topluluk

1.3 Fiziksel birim olarak Mahalle
1.3.1.KASTAMONU MAHALLE ALANI
Proje alanı; Karadeniz Bölgesi, Kastamonu İli, Merkez Güney Bölgesi Örencik mevkiinde yaklaşık 22.5 ha' lık bir alandır. Alan kendi içinde yaklaşık 20 metre kot farkı içermektedir. Kastamonu şehir merkezine uzaklığı 6 km olup, Kastamonu Havalimanına ise 2 km uzaklıkta bulunmaktadır. Kastamonu iklimi proje alanının bulunduğu güney bölgesinde İç Anadolu ikliminin etkilerine rastlanmaktadır. Rüzgar yönü Kuzeydoğudur. Bitki örtüsü bakımından oldukça zengindir. Kastamonu topraklarının %67 si ormanlardan oluşmaktadır.

2.KENT ÖLÇEĞİNDE GENEL TASARIM KARARLARI
2.1 YER - KİMLİK - SOKAK
Mimarlar ve kentsel tasarımcılar yer kimliği oluşturmada önemli rol üstlenirler. Fakat kimlik yapay olarak bir tema altında inşaa edilemez. Yerin kimliği süreç içerisinde tamamlanır, yer kimliğini içinde barındırdığı topluluğun etkileşimi ile tamamlar. Yer ve insan ilişkisinin güçlü şekilde kurgulanması o mahallenin kimliğinin oluşmasına katkı sağlar.

Sokak kurgusu, bu ilişkinin güçlenmesini sağlayacak en önemli tasarım aracıdır. Günlük aktivitelerin gerçekleştiği zorunlu karşılaşılan sokaklar, geleneksel mahallede sadece geçiş alanları olmakdan çok daha fazlasını içerir. Geleneksel mahallede alışveriş, ulaşım ve gezi gibi insanların sosyal yönlerini ortaya koyan eylemler sokaklarda yapılır.

Sokak etkileşim, karşılaşma, buluşma alanıdır. Bu nedenle büyük ölçekte Mahalle modeli oluşturulurken en önemli kriter iyi bir sokak kurgusu yaratmak olmuştur. Kent ölçeğinde mahalle sürdürülebilir bir kent büyüme modeli olarak öngörülmüş ve her mahalle için ana kamusal sokak düşünülmüştür. Ana kamusal sokaklar kültürel mirasımızı da referans alan birçok kamusal fonksiyonu içinde barındırır. Kent ölçeğinde mahalleler arası ana ticari bir aks kurgulanarak mahallelerin birbiri ile entegre olabileceği merkezi cadde tasarlanmıştır. Mahalleler yaklaşık olarak 350.000 M2 arazi alanlarında 1000-1500 kişinin yaşayabileceği yoğunlukta Avrupa birliği Mahalle sürdürülebilirlik kritrlerine uygun olacak şekilde belirlenmiştir.
Model ilkesi: Yoğunluk, Sokak Kurgusu

2.2 SINIR
Geleneksel mahallede mahalle sınırlarını fiziksel olarak çizmek mümkün değildir. Mahalleler birbiri içine geçen organik bir sınır oluşturur. Mahalle sınırlarında büyük caddeler yapılması mahallenin kent ile olan fiziksel ilişkisini yok etmekte ve mahalleyi içine kapalı bir birim haline dönüştürmektedir.

Kent ölçeğinde alınan tasarım kararlarında serbest sınır tasarım ilkesi açığa çıkmıştır. Bu nedenle proje kapsamında araç yolları arazinin iç kısmında çözülerek proje alanı, çevresi ile erişilebilir ve serbest bir ilişki sağlamaktadı.
Model ilkesi: Serbest Sınır

3.MAHALLE ÖLÇEĞİNDE GENEL TASARIM KARARLARI
Geleneksel mahalle oluşumunda dini yapılar topoğrafyanın en yüksek noktasına konumlanır ve konutlar devamında topoğrafyayı takip eden sokaklara yerleşir. Bu sokaklar damarlanarak çıkmaz sokaklara açılır. Geleneksel şehir dokusunu oluşturan en belirgin kent ögesi sokaklar ve çıkmaz sokaklardır. Bu nedenle proje alanında geleneksel mahallede olduğu gibi topoğrafya ile ilişkili kamusal alan ve sokak oluşumu ilk tasarım kriteri olmuştur. Seçilen proje alanında arazi doğuda yol ile sınırlanmakta ve doğu batı yönündeki eğim aynı kotla sonlanan iki tepecik şeklinde yükselmektedir. Merkezi zonlama yöntemi yerine topoğrafyanın yüksek kısımları belirlenmiş ve bu bölgeler mahallenin her noktasından algılanabilecek yükseklikte kamusal fonksiyonlara ayrılmıştır. Böylelikle geleneksel mahallede olduğu gibi mahalle projesinde kimlik vurgusu en yüksek noktada konumlandırılan dini yapı kompleksi ve kültür kompleksinin görsel bir vista oluşturmasıyla tamamlanmıştır. Proje alanına kamusal sokak ile bağlantılı olan 7 çıkmaz sokak konumlandırılmıştır.

3.1 KAMUSAL SOKAK KURGUSU

Iki tepeciğin birbirine bağlantısını sağlayacak ve yön duygusunu kuvvetlendirecek doğrusal bir kamusal sokak belirlenmiştir. Kamusal sokak; mahallelinin birbiriyle buluşacağı, günlük aktivitelerini gerçekleştirirken karşılaşabileceği sosyal yapıyı güçlendirir nitelikte, mahallenin geri kalan kesimlerinden yürünebilir mesafede konumlanmıştır.

Kamusal sokak sürekliliği, yapısal elemanlar, ağaçlar, bahçe duvarları gibi öğelerle sınırlandırılarak güçlendirilmiştir. Bu yol boyunca faaliyetler yoğunlaştığında ve çeşitlendiğinde, yolun ana akışını takip ederek yönlendirilecek bir yol sürekliliği gözükmektedir.

Güçlü sokak kurgusu halka açık bölge yerine ana sokak boyunca kamusal işlevleri barındıran binaların ana sokağın önemini vurguladığı ve tüm sokağın buluşma yeri haline geleceği önerilmektedir.

Geleneksel mahallede var olan mekansal hiyerarşi referans alınmış kademeli geçiş sistemi uygulanmıştır. Bahçe duvarı kapısı ile avluya daha sonra yarı açık ve kapalı mekanlara geçiş sağlanmıştır.
Model ilkesi: Merkezi aks,
Mekan hiyerarşisi

3.2 ÇIKMAZ SOKAK KURGUSU
Modern dünyada komşuluk ilişkilerinin zayıflamasındaki en temel neden; araç kullanımının yaygınlaşmasıdır. Özellikle araçların bloklara direk bağlantısını öngören konut projeleri mahalleli arasında karşılaşma olasılığını yok etmektedir. Batılı ülkelerde kullanılan bu tasarım ilkesi bireysel odaklı yaşam kurgusu için öngörülebilir fakat ülkemizde topluluk odaklı yaşam şekline uygun bir ilke değildir. Bu nedenle çıkmaz sokak kurgusu ve insanların karşılaşabileceği sokaklar oluşturmak mahalle modelinin bir diğer ilkesi olarak açığa çıkmaktadır.

Mahallede yaya ve bisiklet sürekliliği öncelikli önem taşımakta ve bu sürekliliği bozacak araç yolları konut alanları dışarısında devam etmektedir. Böylece yapı adaları oluşumunu baz alan kentsel tasarım dili yerine topoğrafyayı takip eden çıkmaz sokaklar ve çıkmaz sokakları çevreleyen yapı blokları oluşturulmuştur. Acil durumlar haricinde çıkmaz sokaklar araç erişimine engellenerek geleneksel mahallede olduğu gibi sokaklar kendi özel alanlarını yaratan etkileşim alanına dönüşmüştür.

Mahalle ölçeğinde çıkmaz sokaklar arasında kalan bölgeler yoğun yeşil alanlar olarak bırakılmış böylece geleneksel kastamonu şehir dokusunun oluşturulması amaçlanmıştır.

Eski kent dokularının ana unsuru olarak sokakları iki yandan sınırlayan geleneksel konutlar ve bahce duvarları, birbirlerinden oldukça farklı ve tekdüzelikten uzak bir biçimlenme oluşturmaktadır. Böylece oluşan değişik perspektif görüntüleri mimari nitelik açısından sokaklara zengin bir karakter ve kimlik kazandırmaktadır. Bu çeşitliliği sağlamak için çıkmaz sokakları sınırlayan iki cephe de farklı yapılaşma turu öngörülmüştür. Yoğun eğimde konumlanan çıkmaz sokaklar bir yönde yapı bloğuna giriş kötü görevi görürken diğer yanda ki konut bloğunun ikinci katına giriş sağlamaktadır.

Kentle görsel ilişki göz önüne tutularak eğimin yüksek olduğu cephede sokak sınırları ile keskin bir ilişki kuran blok yapılaşması önerilmiş diğer cephe de serbest bir sınır oluşturan konut birimleri çözülmüştür. Projede amaçlanan çıkmaz sokak kurgusu ile sürdürülebilirlik çerçevesinde sosyal ve fiziksel organizasyonun sağlanabileceği ideal kent mekanı olan sokak tasarlanmıştır. Bu sokak sosyal bir etkileşim alanı olarak komşuluk ilişkilerinin güçlenmesine olanak tanır.

Sokağın etken bir şekilde günlük aktiviteler bağlamında kullanılması için karma kullanım kurgulanmış, zemin kotunda ticari birimlere yer verilmiştir. Her sokakta kahve,bakkal,terzi, pastane, kuaför, gibi fonksiyonlar düşünülmüştür.

Sokak kotundan – 3.5 kotuna merdivenlerle ve köprülerle ilişki sağlanmıştır. -3.5 kotunda topoğrafya yeşil platform olarak eğime doğru teraslanmaktadır. Bu platform mahallelinin fiziksel çevreyi yeniden yorumlayabileceği ve dönüştürebileceği serbest alanlar sunar. Bu alanda peyzaj öğeleri, seyir terasları, dış çardak, havuzlar ve çeşmeler tasarlanmıştır. Bu alanlarda, yerli halkın ihtiyaç duyduğu yiyecek kurutma düzlüklerine yer verilmiştir. Çıkmaz Sokakların sonlarında sokakların isimlerini aldığı peyzaj bahçeleri düşünülmüştür. 7 çıkmaz sokağın bağlandı peyzaj bahçelerinde yere dair birçok ağaç türünün yanında; sokakların adlarını taşıyan Meşe, Ihlamur, dişbudak, Göknar, Çınar, Gürgen, Alic türleri yoğun olarak kullanılarak sokak vurgusu yapılmış ve sokağa karakter kazandırılmasında katkı sağlamıştır.

3.3 PATİKALAR

Mahalle ölçeğinde yaya erişiminin sağlanması için çıkmaz sokaklardan arazi geneline yayılan patikalar oluşturulmuştur. Patikala topoğrafya eğrilerini takip eden 1 metrelik toprak yollardır. Böylece proje alanının bir çok yerinden kamusal alanlara ve peyzaj alanlarına ulaşılabilmektedir.

3.4. ERİŞİLEBİLİRLİK

3.4.1 Araç Yolları

Araçlar için mahalle genelinde 6 metrelik tek şeritli yollar önerilmiştir. Araç yolları “serbest sınır ilkesi” ne bağlı kalınarak arazi içerisinden çözülmüştür. Proje alanı ve onu sınırlayan ana kent yolu bağlantısı için 2 giriş tasarlanmış, bu yolların diğer mahallelerle ilşikisi devam ettirilmiştir.Araç yolları kamusal alanları ve çıkmaz sokakları birbirine bağlar nitelikte tasarlanmıştır. Acil durumlar dışında çıkmaz sokaklara araç erişimi engellenmiştir. Araçlar için çıkmaz sokak girişlerinde otoparklar düzenlenmiştir. Sokak kotunun altında araçlar için tek şeritli yol önerilmiş bu yollar bina altında tasarlanan otoparklar ile direk ilişkili olarak çözülmüştür.

Çıkmaz sokaklar tek şeritli araç yolu bağlantısına izin verecek şekilde tasarlanmış, sokak sonlarına araç dönüşüne olanak tanıyan ring alanları konulmuştur.

3.4.2 Bisiklet Yolları

Yol kenarlarında çift şeritli bisiklet yolları önerilerek, mahalle alanı çıkışına kadar devamlılığı sağlanmıştır. Kamusal alanların, sokak girişlerinin ve mahalle giriş yollarının yanında bisiklet otoparkları konumlandırılmış böylece mahalle ölçeğinde bisiklet kullanımı cazip hale getirilmiştir.

3.4.3 Yaya yolları

Mahalle genelinde tasarlanan bütün yollar 1.5 metre genişliğinde yaya kaldırımı ile çevrelenmiştir. Böylece arazi içi yaya sirkülasyonu devamlılığı sağlanmıştır. Yaya erişilebilirliği projede öncelikli tasarım ilkesi olarak ele alınmış, çıkmaz sokaklar sadece yayaların kullanımına açılmıştır. Arazi genelinde patika yollar düzenlenmiş böylece arazinin genelinde bulunan peyzaj alanaları mahalle halkının kullanımına açılmıştır.

3.5. Kamusal Fonksiyon Dağılımı

Gerekli fonksiyonlar kamusal sokağa yerleştirilirken 3 Bölge olarak ele alınmış ve ilişkili fonksiyonlar bir arada çözülmüştür.

1. Bölge, en yüksek tepe olan kültür tepesidir. Bu zone da kültür merkezi, kütüphane, etkinlik alanları, spor merkezi ve ilişkili hamam yapısı ve 2. Bölgeye bağlantıyı kuvvetlendiren arasta bloğu düşünülmüştür.
2. bölge, 1.bölge ve 3. bölgenin bağlantısı olarak düz bir zeminde konumlanmaktadır. Bu alan da eğitim yapıları, idari yapılar ve ticari birimler kamusal sokağı sınırlamaktadır.
3. bölge, arazideki bir diğer tepe olan Külliye tepesidir. Geleneksel mahalle oluşumundaki en temel fonksiyon olan Külliye kompleksi; Camii yapısı, medrese yapısı (günümüz koşullarında halk eğitim merkezi olarak düşünülmüştür), sağlık merkezinden oluşmaktadır.

4. EV ÖLÇEĞİNDE GENEL TASARIM KARARLARI

Osmanlı mahallelerinde kent dokusunu tamamlayan en önemli unsur sokağı sınırlayan geleneksel konut birimleridir. Osmanlıda geleneksel konutlar, insan ölçeği ile uyumlu, bulunduğu bölgeye göre değişim gösteren, belirli bir kimliği olan evlerdir. Proje kapsamında öncelikle Kastamonu geleneksel konut birimlerinin yapısal özellikleri analiz edilmiş ve bu özellikler çağdaş tasarım kriterlerine göre yeniden yorumlanmıştır.

Kastamonu evleri geleneksel türk evinin yapısal özelliklerini barındırmaktadır. Geleneksel Türk Evi’nde Sedat Hakkı Eldem’ in deyişiyle 3 temel elemandan oluşur; odalar, sofalar ve müştemilatı, geçit ve merdivenler.

Proje kapsamında türk evi plan tipleri incelenmiştir. Sofaların eyvan ve odalar ile kurduğu ilişkiler üzerinden semalar oluşturulmuş, günümüz konut kullanımına uygun, işlevselliği kaybettirmden tekrar yorumlanmıştır.

Geleneksel konutta göze çarpan en önemli mimarı öğe sokakla ilişki kuran cephe çıkmalarıdır. Bu çıkmalar iç mekan kurgusunda önemli rol oynayan sofalar ve eyvan tiplerinin dışa vurumudur.

Projede sofa ve eyvan kurgusu üzerine durulmuş,bu birimle hane halkının bir arada vakit geçirebileceği yaşam alanları olarak tekrar yorumlanmıştır.

Sofalar genellikle merkezi alanda tasarlanmış etrafına oda birimleri yerleştirilmiştir. Sofalar ev birimleri arasındaki sirkülasyonu sağlarken aynı zamanda hane halkı için karşılaşma, yemek yeme, zaman geçirme alanları olarak tasarlanmıştır. Sofalar eyvanlara açılarak konut biriminin sokakla ilişkisi sağlanmıştır. Eyvanlar kot farkıyla sofa alanlarından ayrılmakta kendi özel hacmini 3 boyutta tanımlamaktadır.

Geleneksel Türk Evlerinde duvarlar eşya gibi davranmakta ve duvar üzerinde hane halkı için birçok fonksiyona hizmet eden ahşap unsurla bulunmaktadır. Bunlar kimi zaman dolap kimi zaman raf görevi görmektedir. Projede ki eyvan alanı için, modern konut biriminden farklı olarak, hane halkının birbirine dönük olarak oturabileceği sedir elemanı önerilmiştir. Ayrıca bu bölümde duvarı çevreleyen ahşap elemanlar kullanılarak geleneksel Türk Evi duvar özelliğine vurgu yapılmıştır.

5. SONUÇ

Mahalle tasarım İlkeleri

Bu çalışmada geleneksel mahallede varolan değerler açığa çıkartılarak kentsel büyüme stratejisi olarak kullanılabilecek mahalle modeli ilkeleri oluşturulmuştur. Erişebilirlik, Hetorojen dağılım, Karma Kullanım, Sokak-Çıkmaz Sokak oluşumu, Bina Yakınlığı, Konut ve sokak ilişkisi, Güvenli yollar, Sınırlar Proje kapsamında geliştirilen Mahalle birimi ilkeleri ülkemizde kullanılabilecek bir model önerisi olmanın dışında toplumsal beraberliğin güçlendirilmesi için önemli bir rol üstlenecektir.

MAHALLE ÖYKÜSÜ

Mahallede Bir Gün

Sabah sokaktan gelen seslerle uyandım. Camı açtım. Arkadaşlarım cumbanın altında oynuyordu. Ihlamur kokusu odaya doldu. Bizim sokağımızın adı Ihlamur. Adını sokağın sonundaki ağaçlardan alıyor. Ormandan esen rüzgarla, Ihlamur ağaçlarıyla kaplı bir cennetin ortasında gibiyiz.

Sofaya çıktım. Sofa iki bölümden oluşuyor. Sedirlerin olduğu kısım bir basamakla diğer bölümden ayrılıyor. Annem süt almak için beni bakkala gönderdi. Bakkalda arkadaşımla karşılaştım. Kahvaltıdan sonra, bisikletimle mahallemizi seyrederek Ceviz sokağa indim. Çeşmenin önünde arkadaşlarımla buluştum. Büyük hanın yanından geçtik, camiden çıkanların arasından geçerek okulumuza ulaştık. Tenefüslerde avlumuzdaki ağaçların altında top oynadık. Öğleden sonra okul bittiğinde bisikletimi park yerine bıraktım. Arasta sokağında yemek yedim. Dükkanların arasında yürüyerek Kültür merkezine ulaştım. Tepedeydim ve karşımda muhteşem bir manzara vardı.

Manzarayı çevreleyen evler tepeleri sarmalamıştı. Rüzgarı hissederek seyir terasına çıktım. Tepe, oturma birimleri ve merdivene dönüştürülmüştü. Basamaklara oturan insanlar sohbet ediyor ve manzarayı izliyorlardı. Biraz yürüdüm ve Kültür merkezinin girişine geldim. Girişteki avlu beni sergiye yönlendirdi. Patikaya saparak kuş sesleriyle doğa yürüyüşü yaptım.

Ağaçların içindeki yeşil yolculuk bedenimi ve zihnimi iyi hissettirdi. Daha sonra tepeye geri dönerek basamaklara oturdum ve gösteriyi beklerken asmaların altındaki gölgelikte manzarayı seyrettim. Gösterinin başlamasını beklerken helvacıdan Kastamonu helvası aldım. Akşam olduğunda oturduğumuz basamaklara açılan seyir terası bir sahneydi artık, gösteriyle birlikte mahallemizin gece görünüşünü seyrettim. Huzurla geçen günün sonunda sokaklarda yürüyerek evimin yolunu tuttum. Burası güzel bir evdi. Bizim yuvamızdı. Bir evi yuva yapan nedir? Evi yuva yapan içinde ve çevresinde yaşayan insanlar, onların birbirleri ile olan sağlam ilişkileridir. Hissetmektir önemli olan, huzuru, yeşili, eğlenceyi, acıyı. Hepsi ayrı ayrı hissedilmelidir, çünkü her bir duygunun insanda bıraktığı etki farklıdır. İşte bu sebeple, bu mekanlar nasıl hissettirdiğine bağlı olarak belleğime kazındı. Hapsetmeyen duvarların arasındaydım. Hapsetmeyen duvarlar... Ancak insanın kendini ait hissettiği yerde var olabilirdi.
Ben buraya aittim.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

41 _ NO'LU PROJE

Tasarım kurgusunda kamusal alanlara ilişkin çözümler daha başarılı bir şekilde kurgulanabilir ve yapıların cephe çözümleri daha detaylı ifade edilebilirdi. Ayrıca kent ve yakın çevre ile ilişki kurulamamış ve bu durumu açıklayan analizler eksik görülmüştür. Projenin yerleşim kurgusu başarılı bulunmuştur. Düşünce sistematiğinin diyagramlar ile başarılı biçimde ifade edilmiş olması ve topografyanın göz önünde bulundurularak, alandaki tepenin mahalle donatıları olarak değerlendirilmesi olumlu bulunmuştur. Alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri algılanabilmektedir. Ayrıca Yerleşim planı, geleneksel mahallede var olan değerler (toplumsal beraberlik, erişilebilirlik, karma kullanım, sokak-çıkmaz sokak oluşumu, bina yakınlığı, konut ve sokak ilişkisi, güvenli yollar vb.) esas alınarak şekillendirilmiştir. Projenin tasarım kurgusu değerlendirildiğinde ise geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Konut tipolojisinde çeşitlilik ve farklılaşan çözümler ile mahallenin temel bileşeni olan "sokak" kurgusu başarılıdır. Rapor ve animasyonda projenin "mahalle" odaklı hikâyesi başarılı şekilde açıklanmıştır. Proje 3. Elemede 1.lik ödülüne layık görülmüştür.

28615

7 İKLİM 7 BÖLGE/MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ 28615

KENTSEL BÜYÜME MODELİ OLARAK
"MAHALLE"

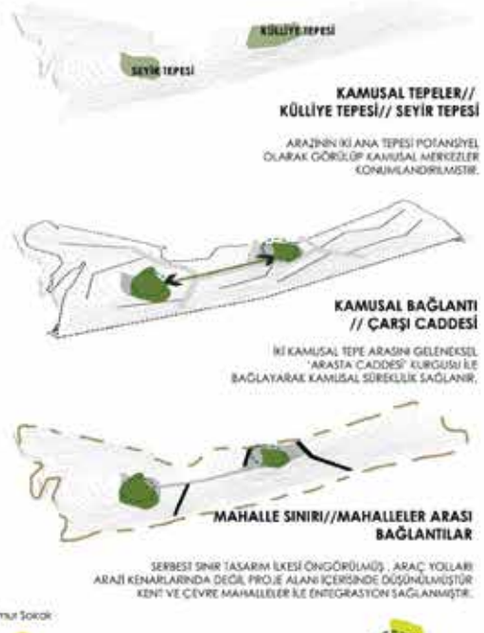

KAMUSAL TEPELER// KÜLLİYE TEPESİ// SEYİR TEPESİ

ARAZİNİN İKİ ANA TEPESİ POTANSİYEL OLARAK GÖRÜLÜP KAMUSAL MERKEZLER KONUMLANDIRILMIŞTIR.

KAMUSAL BAĞLANTI // ÇARŞI CADDESİ

İKİ KAMUSAL TEPE ARASINI GELENEKSEL 'ARASTA' CADDESİ' KURGUSU İLE BAĞLAYARAK KAMUSAL SÜREKLİLİK SAĞLANIR.

MAHALLE SINIRI//MAHALLELER ARASI BAĞLANTILAR

SERBEST SINIR TASARIM İLKESİ ÖNGÖRÜLMÜŞ , ARAÇ YOLLARI ARAZİ KENARLARINDA DEĞİL PROJE ALANI İÇERİSİNDE DÜŞÜNÜLMÜŞTÜR KENT VE ÇEVRE MAHALLELER İLE ENTEGRASYON SAĞLANMIŞTIR.

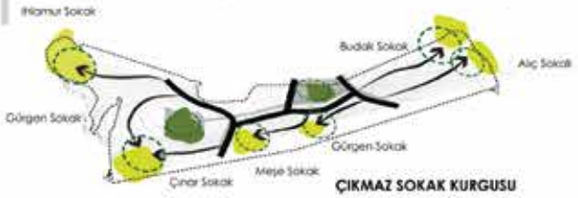

ÇIKMAZ SOKAK KURGUSU

ÇIKMAZ SOKAKLAR ARAÇ ERİŞİMİNE ENGELENERK SOKAKLAR MAHALLE HALKI İÇİN ETKİLEŞİM ALANINA DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR. ÇIKMAZ SOKAKLAR ADINI ALDIĞI PEYZAJ BAHÇELERİNE BAĞLANIR.

ARAZİYE YAYILIM

YAPI ADALARI OLUŞUMUNU BAZ ALAN KENTSEL TASARIM YAKLAŞIMI YERİNE TOPOĞRAFYAYI TAKİP EDEN ÇIKMAZ SOKAKLAR VE ÇIKMAZ SOKAKLARI ÇEVRELEYEN YAPI BLOKLARI OLUŞTURULMUŞTUR.

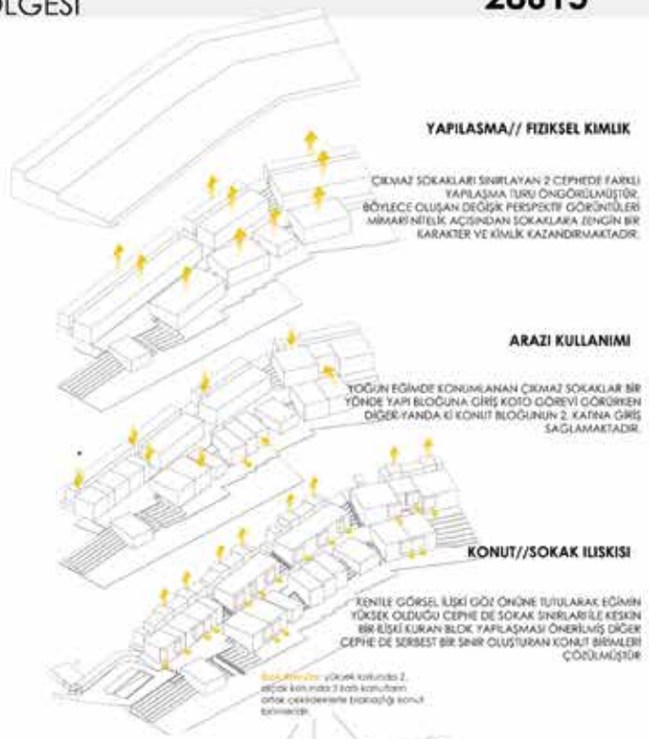

YAPILAŞMA// FİZİKSEL KİMLİK

ÇIKMAZ SOKAKLARI SINIRLAYAN 2 CEPHEDE FARKLI YAPILAŞMA TÜRÜ ÖNGÖRÜLMÜŞTÜR. BÖYLECE OLUŞAN DEĞİŞİK PERSPEKTİF GÖRÜNTÜLERİ MİMARİ NİTELİK AÇISINDAN SOKAKLARA ZENGİN BİR KARAKTER VE KİMLİK KAZANDIRMAKTADIR.

ARAZI KULLANIMI

YOĞUN EĞİMDE KONUMLANAN ÇIKMAZ SOKAKLAR BİR YÖNDE YAPI BLOĞUNA GİRİŞ KOTO GÖREVİ GÖRÜRKEN DİĞER YANDA Kİ KONUT BLOĞUNUN 2. KATINA GİRİŞ SAĞLAMAKTADIR.

KONUT//SOKAK ILISKISI

KENTLE GÖRSEL İLİŞKİ GÖZ ÖNÜNE TUTULARAK EĞİMİN YÜKSEK OLDUĞU CEPHE DE SOKAK SINIRLARI İLE KESKİN BİR İLİŞKİ KURAN BLOK YAPILAŞMASI ÖNERİLMİŞ DİĞER CEPHE DE SERBEST BİR SINIR OLUŞTURAN KONUT BİRİMLERİ ÇÖZÜLMÜŞTÜR

ÇIKMAZ SOKAK KURGUSU

ZEMİN KAT PLANI
ÖLÇEK 1/1000

7 İKLİM 7 BÖLGE/MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ **28615**

KAMUSAL FONKSİYON DAĞILIMI

Gerekli fonksiyonlar kamusal sokağa yerleştirilirken 3 Bölge olarak ele alınmış ve ilişkili fonksiyonlar bir arada çözülmüştür.

1. Bölge, en yüksek tepe olan seyir tepesidir. Bu zon da kültür merkezi, kütüphane, etkinlik alanları, spor merkezi ve ilişkili hamam yapısı ve 2. Bölgeye bağlantıyı kuvvetlendiren arasta bloğu düşünülmüştür.

2. bölge, 1.bölge ve 3. bölgenin bağlantısı olarak düz bir zeminde konumlanmaktadır. Bu alan da eğitim yapıları, idari yapılar ve ticari birimler kamusal sokağı sınırlamaktadır.

3. bölge, arazideki bir diğer tepe olan Külliye tepesidir. Geleneksel mahalle oluşumundaki en temel fonksiyon olan Külliye kompleksi: Camii yapısı, medrese yapısı (günümüz koşullarında halk eğitim merkezi olarak düşünülmüştür), sağlık merkezinden oluşmaktadır.

ERİŞİLEBİLİRLİK

Araç Yolları
Araçlar için mahalle genelinde 6 metrelik tek şeritli yollar önerilmiştir. Araç yolları "serbest sınır ilkesi" ne bağlı kalınarak arazi içerisinden çözülmüştür. Proje alanı ve onu sınırlayan ana kent yolu bağlantısı için 2 giriş tasarlanmış, bu yolların diğer mahallelerle ilişkisi devam ettirilmiştir.Araç yolları kamusal alanları ve çıkmaz sokakları birbirine bağlar nitelikte tasarlanmıştır. Acil durumlar dışında çıkmaz sokaklara araç erişimi engellenmiştir. Araçlar için çıkmaz sokak girişlerinde otoparklar düzenlenmiştir. Sokak kotunun altında araçlar için tek şeritli yol önerilmiş bu yollar bina altında tasarlanan otoparklar ile direk ilişkili olarak çözülmüştür. Çıkmaz sokaklar tek şeritli araç yolu bağlantısına izin verecek şekilde tasarlanmış, sokak sonlarına araç dönüşüne olanak tanıyan ring alanları konumuştur.

Bisiklet Yolları
Yol kenarlarında çift şeritli bisiklet yolları önerilerek, mahalle alanı çıkışına kadar devamlılığı sağlanmıştır. Kamusal alanların, sokak girişlerinin ve mahalle giriş yollarının yanında bisiklet otoparkları konumlandırılmış böylece mahalle ölçeğinde bisiklet kullanımı cazip hale getirilmiştir.

Yaya yolları
Mahalle genelinde tasarlanan bütün yollar 1.5 metre genişliğinde yaya kaldırımı ile çevrelenmiştir. Böylece arazi içi yaya sirkülasyonu devamlılığı sağlanmıştır. Yaya erişilebilirliği projede öncelikli tasarım ilkesi olarak ele alınmış, çıkmaz sokaklar sadece yayaların kullanımına açılmıştır. Arazi genelinde patika yollar düzenlenmiş böylece arazinin genelinde bulunan peyzaj alanaları mahalle halkının kullanımına açılmıştır.

28615

7 İKLİM 7 BÖLGE/MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ 28615

IHLAMUR SOKAK

ÇIKMAZ SOKAK KURGUSU

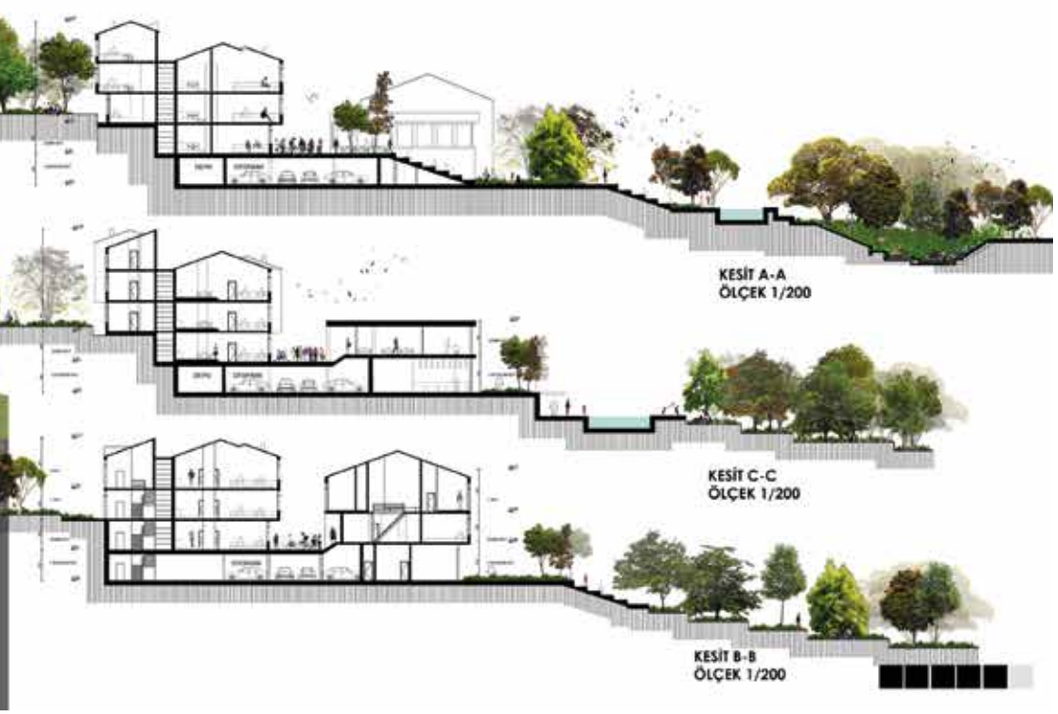

7 İKLİM 7 BÖLGE/MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ 28615

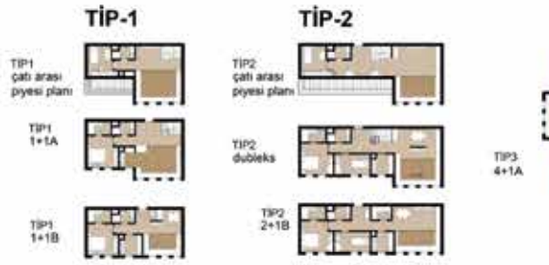

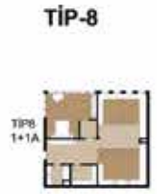

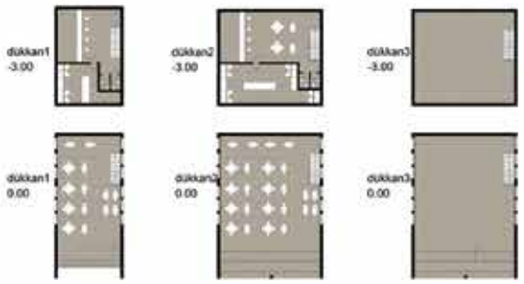

PROJE KONUT TİPLERİ NIN GELENEKSEL TÜRK EVİ PLAN SEMALARI UZERINDEN YORUMLANMASI

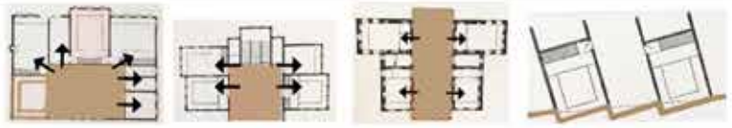

Proje kapsamında türk evi plan tipleri incelenmiştir. Sofaların eyvan ve odalar ile kurduğu ilişkiler üzerinden semalar oluşturulmuş, günümüz konut kullanımına uygun, işlevselliği kaybettirmden tekrar yorumlanmıştır.

Projede sofa ve eyvan kurgusu üzerine durulmuş,bu birimle hane halkının bir arada vakit geçirebileceği yaşam alanları olarak tekrar yorumlanmıştır.

Sofalar genellikle merkezi alanda tasarlanmış etrafına oda birimleri yerleştirilmiştir. Sofalar ev birimleri arasındaki sirkülasyonu sağlarken aynı zamanda hane halkı için karşılaşma, yemek yeme, zaman geçirme alanları olarak tasarlanmıştır. Sofalar eyvanlara açılarak konut biriminin sokakla ilişkisi sağlanmıştır. Eyvanlar kot farkıyla sofa alanlarından ayrılmakta kendi özel hacmini 3 boyutta tanımlamaktadır.

Geleneksel Türk Evlerinde duvarlar eşya gibi davranmakta ve duvar üzerinde hane halkı için birçok fonksiyona hizmet eden ahşap unsurla bulunmaktadır. Bunlar kimi zaman dolap kimi zaman raf görevi görmektedir. Projede ki eyvan alanı için, modern konut biriminden farklı olarak, hane halkının birbirine dönük olarak oturabileceği sedir elemanı önerilmiştir. Ayrıca bu bölümde duvarı çevreleyen ahşap elemanlar kullanılarak geleneksel türk evi duvar özelliğine vurgu yapılmıştır.

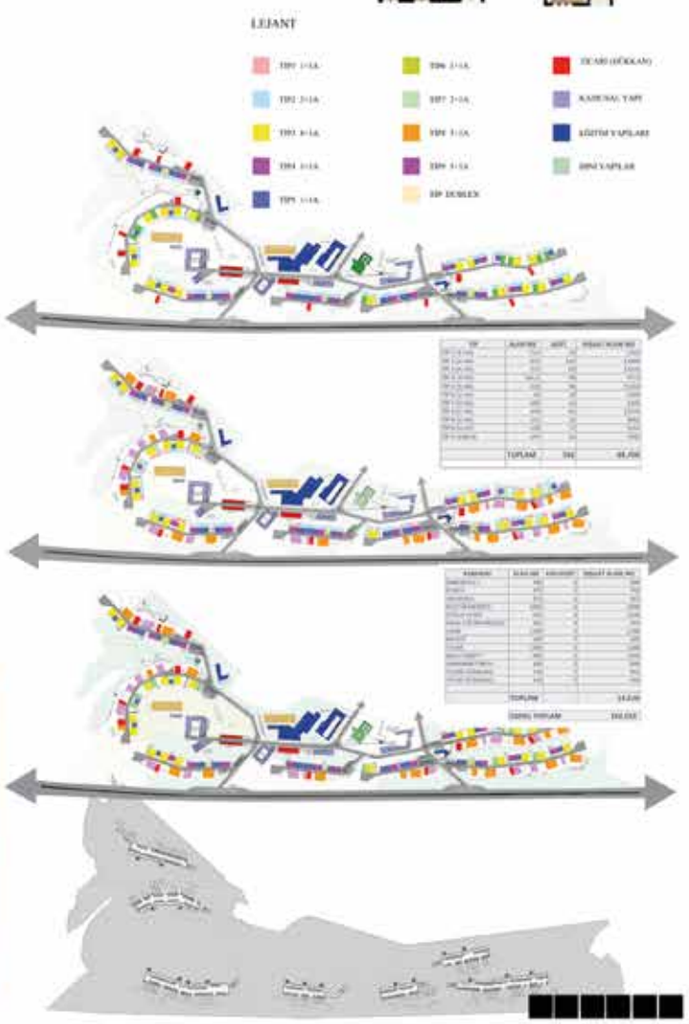

28615

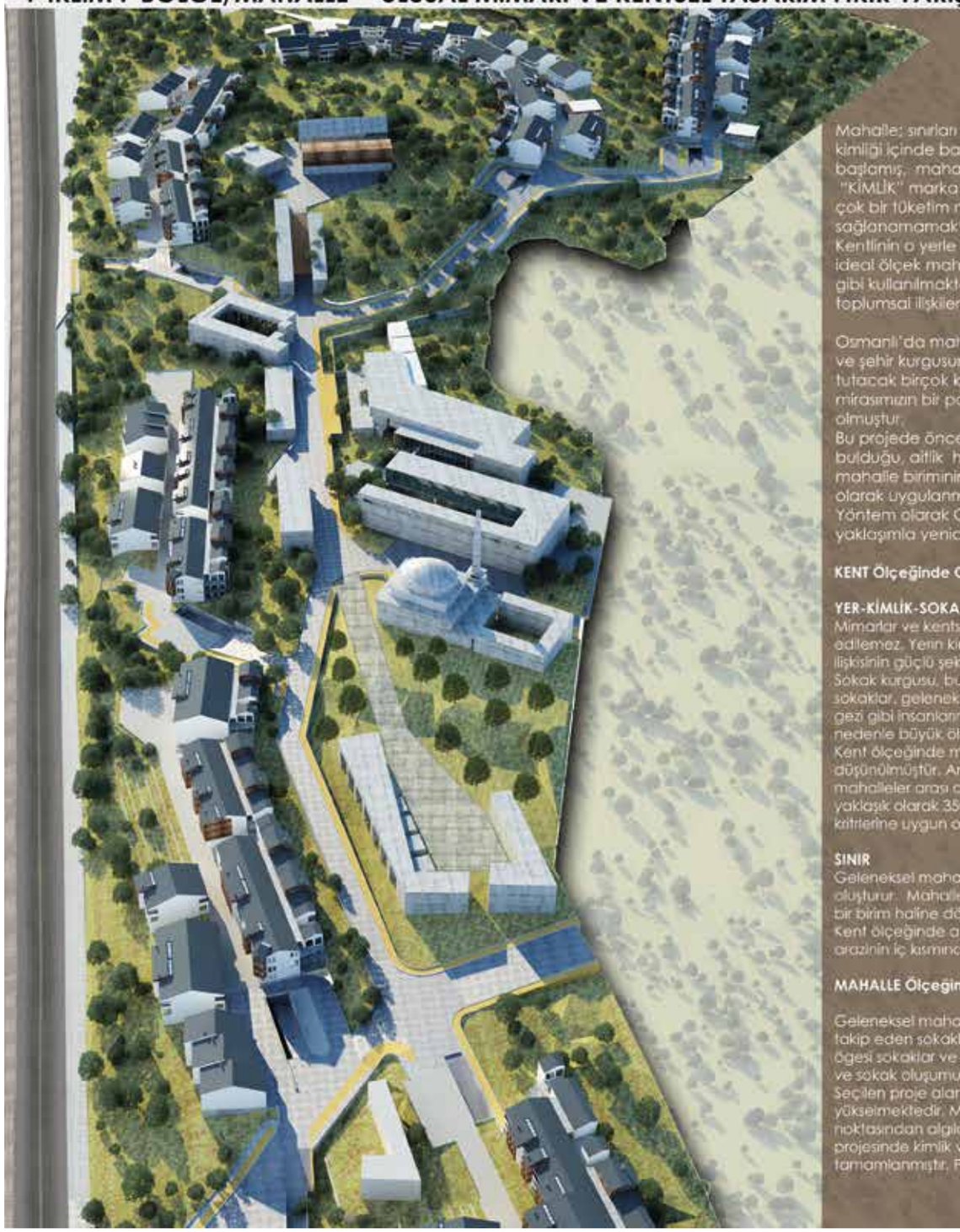

BİR KENTSEL BÜYÜME STRATEJİSİ OLARAK "MAHALLE MODELİ"

Mahalle; sınırları yapısal elemanlarla çevrili olmayan, doğayı referans almış organik bir yapılanmaya sahip, sosyal ve fiziksel kimliği içinde barındıran en küçük kent parçasıdır. Türkiye'de şehirler, son yıllarda, kapalı toplu konut birimleri ile büyümeye başlamış, mahalle birimi kent parçası niteliğini kaybetmiştir. Kapalı toplu konutlarda oluşturulan yapay "KİMLİK" marka değeri olan bir tema gibi sektör tarafından kullanıcıya pazarlanmış, kullanıcı için mahalle yaşam alanından çok bir tüketim metası haline gelmiştir. Bunun sonucunda şehirler kimliğin kaybetmekte, sürdürülebilir yaşam koşulları sağlanamamaktadır.
Kentlinin o yerle olan "aidiyetlik hissi" ve bir arada yaşadığı toplumla geliştirdiği "topluluk hissi" kavramlarını sağlamak için en ideal ölçek mahalle birimidir. Bugün, dünyada, mahalle birimleri etrafında bir şehir planlama fikri hâlâ bir planlama aracı gibi kullanılmakta, kentsel gelişim stratejisi olarak kabul görmektedir. Çünkü mahalleler, modern kentlerin işleyişi için toplumsal ilişkilere pencere açan daha geniş toplumun mikroorganışması olarak görülmektedir.

Osmanlı'da mahalle birimi tarih boyunca kenti oluşturan en önemli unsur olmuştur. Mahalle, idari model olarak kullanılmış ve şehir kurgusunda temel rolü üstlenmiştir. Geleneksel Mahalleler sosyal ve fiziksel sürdürülebilirlik açısından geleceğe ışık tutacak birçok kavramı içinde barındırmaktadır. Bu nedenle "MAHALLE KONSEPTİ" nde esas olarak alınan sav, kültürel mirasımızın bir parçası olan mahalle biriminin, şehirleşme için yeniden ele alması ve günümüz koşullarına adapte edilmesi olmuştur.
Bu projede öncelikli amaç; toplulük bağlarının geliştiği, yerin kimliksel özelliklerinin fiziksel çevrede güçlü bir şekilde ifade bulduğu, aitlik hissinin kentli ve kent arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdiği "mahalle birimi" modeli üretmekdir. Osmanlı'da ki mahalle biriminin günümüz Türkiye'sindeki şartlara göre sürdürülebilir olarak yeniden kurgulanması ve kentlerde model olarak uygulanması amaçlamaktadır.
Yöntem olarak Osmanlı'da Mahalle birimi üzerine araştırmalar yapılmış, geleneksel mahalle olusum ozelikdei sürdürülebilir bir yaklaşımla yeniden ele alınmıştır.

KENT Ölçeğinde Genel Tasarım Kararları

YER-KİMLİK-SOKAK
Mimarlar ve kentsel tasarımcılar yer kimliği oluşturmada önemli rol üstlenirler. Fakat kimlik yapay olarak bir tema altında inşaa edilemez. Yerin kimliği süreç içerisinde tamamlanır, yer kimliğini içinde barındırdığı topluluğun etkileşimi ile tamamlar. Yer ve insan ilişkisinin güçlü şekilde kurgulanması o mahallenin kimliğinin oluşmasına katkı sağlar.
Sokak kurgusu, bu ilişkinin güçlenmesini sağlayacak en önemli tasarım aracıdır. Günlük aktivitelerin gerçekleştiği zorunlu karşılaşılan sokaklar, geleneksel mahallede sadece geçiş alanları olmakdan çok daha fazlasını içerir. Geleneksel mahallede alışveriş, ulaşım ve gezi gibi insanların sosyal yönlerini ortaya koyan eylemler sokaklarda yapılır. Sokak etkileşim, karşılaşma, buluşma alanıdır. Bu nedenle büyük ölçekte Mahalle modeli oluşturulurken en önemli kriter iyi bir sokak kurgusu yaratmak olmuştur.
Kent ölçeğinde mahalle sürdürülebilir bir kent büyüme modeli olarak öngörülmüş ve her mahalle için ana kamusal sokak düşünülmüştür. Ana kamusal sokaklar kültürel mirasımızı da referans alan birçok kamusal fonksiyonu içinde barındırır. Kent ölçeğinde mahalleler arası ana ticari bir aks kurgulanarak mahallelerin birbiri ile entegre olabileceği merkezi cadde tasarlanmıştır. Mahalleler yaklaşık olarak 350.000 M2 arazi alanlarında 1000-1500 kişinin yaşayabileceği yoğunlukta Avrupa birliği Mahalle sürdürülebilirlik kitrlerine uygun olacak şekilde belirlenmiştir. *Model ilkesi: Yoğunluk, Sokak Kurgusu*

SINIR
Geleneksel mahallede mahalle sınırlarını fiziksel olarak çizmek mümkün değildir. Mahalleler birbiri içine geçen organik bir sınır oluşturur. Mahalle sınırlarında büyük caddeler yapılması mahallenin kent ile olan fiziksel ilişkisini yok etmekte ve mahalleyi içine kapalı bir birim haline dönüştürmektedir.
Kent ölçeğinde alınan tasarım kararlarında serbest sınır tasarım ilkesi açığa çıkmıştır. Bu nedenle Proje kapsamında araç yolları arazinin iç kısmında çözülerek proje alanı, çevresi ile erişilebilir ve serbest bir ilişki sağlamaktadır. *Model ilkesi: Serbest Sınır*

MAHALLE Ölçeğinde Genel Tasarım Kararları

Geleneksel mahalle oluşumunda dini yapılar topoğrafyanın en yüksek noktasına konumlanır ve konutlar devamında topoğrafyayı takip eden sokaklara yerleşir. Bu sokaklar damarlanarak çıkmaz sokaklara açılır. Geleneksel şehir dokusunu oluşturan en belirgin kent ögesi sokaklar ve çıkmaz sokaklardır. Bu nedenle proje alanında geleneksel mahallede olduğu gibi topoğrafya ile ilişkili kamusal alan ve sokak oluşumu ilk tasarım kriteri olmuştur.
Seçilen proje alanında arazi doğuda yol ile sınırlanmakta ve doğu batı yönündeki eğim ayrı kotta sonlanan iki tepecik şeklinde yükselmektedir. Merkezi zonlama yöntemi yerine topoğrafyanın yüksek kısımları belirlenmiş ve bu bölgeler mahallenin her noktasından algılanabilecek yükseklikte kamusal fonksiyonlara ayrılmıştır. Böylelikle geleneksel mahallede olduğu gibi mahalle projesinde kimlik vurgusu en yüksek noktada konumlandırılan dini yapı kompleksi ve kültür kompleksinin görsel bir vista oluşturmasıyla tamamlanmıştır. Proje alanına kamusal sokak ile bağlantılı olan 7 çıkmaz sokak konumlandırılmıştır.

7 İKLİM 7 BÖLGE/MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ **28615**

MIMARI RAPOR

KAMUSAL SOKAK KURGUSU

İki tepeciğin birbirine bağlantısını sağlayacak ve yön duygusunu kuvvetlendirecek doğrusal bir kamusal sokak belirlenmiştir. Kamusal sokak; mahallelinin birbiriyle buluşacağı, günlük aktivitelerini gerçekleştirirken karşılaşabileceği sosyal yapıyı güçlendirir nitelikte, mahallenin geri kalan kesimlerinden yürünebilir mesafede konumlanmıştır.
Kamusal sokak sürekliliği, yapısal elemanlar, ağaçlar, bahçe duvarları gibi öğelerle sınırlandırılarak güçlendirilmiştir. Bu yol boyunca faaliyetler yoğunlaştığında ve çeşitlendiğinde, yolun ana akışını takip ederek yönlendirilecek bir yol sürekliliği gözükmektedir.
Güçlü sokak kurgusu halka açık bölge yerine ana sokak boyunca kamusal işlevleri barındıran binaların ana sokağın önemini vurguladığı ve tüm sokağın buluşma yeri haline geleceği önerilmektedir.
Geleneksel mahallede var olan mekansal hiyerarşi referans alınmış kademeli geçiş sistemi uygulanmıştır. Bahçe duvarı kapısı ile avluya daha sonra yarı açık ve kapalı mekanlara geçiş sağlanmıştır.

ÇIKMAZ SOKAK KURGUSU

Modern dünyada komşuluk ilişkilerinin zayıflamasındaki en temel neden; araç kullanımının yaygınlaşmasıdır. Özellikle araçların bloklara direk bağlantısını öngören konut projeleri mahalleli arasında karşılaşma olasılığını yok etmektedir. Batılı ülkelerde kullanılan bu tasarım ilkesi bireysel odaklı yaşam kurgusu için öngörülebilir fakat ülkemizde topluluk odaklı yaşam şekline uygun bir ilke değildir. Bu nedenle çıkmaz sokak kurgusu ve insanların karşılaşabileceği sokaklar oluşturmak mahalle modelinin bir diğer ilkesi olarak açığa çıkmaktadır.
Mahallede yaya ve bisiklet sürekliliği öncelikli önem taşımakta ve bu sürekliliği bozacak araç yolları konut alanları dışarısında devam etmektedir. Böylece yapı adaları oluşumunu baz alan kentsel tasarım dili yerine topoğrafyayı takip eden çıkmaz sokaklar ve çıkmaz sokakları çevreleyen yapı blokları oluşturulmuştur. Acil durumlar haricinde çıkmaz sokaklar araç erişimine engellenerek geleneksel mahallede olduğu gibi sokaklar kendi özel alanlarını yaratan etkileşim alanına dönüşmüştür.
Mahalle ölçeğinde çıkmaz sokaklar arasında kalan bölgeler yoğun yeşil alanlar olarak bırakılmış böylece geleneksel kastamonu şehir dokusunun oluşturulması amaçlanmıştır.
Eski kent dokularının ana unsuru olarak sokakları iki yandan sınırlayan geleneksel konutlar ve bahçe duvarları, birbirlerinden oldukça farklı ve tekdüzelikten uzak bir biçimlenme oluşturmaktadır. Böylece oluşan değişik perspektif görüntüleri mimari nitelik açısından sokaklara zengin bir karakter ve kimlik kazandırmaktadır.
Bu çeşitliliği sağlamak için çıkmaz sokakları sınırlayan iki cephe de farklı yapılaşma türü öngörülmüştür. Yoğun eğimde konumlanan çıkmaz sokaklar bir yönde yapı bloğuna giriş kötü görevi görürken diğer yanda ki konut bloğunun ikinci katına giriş sağlamaktadır. Kentle görsel ilişki göz önüne tutularak eğimin yüksek olduğu cephede sokak sınırları ile keskin bir ilişki kuran blok yapılaşması önerilmiş diğer cephe de serbest bir sınır oluşturan konut birimleri çözülmüştür.
Projede amaçlanan çıkmaz sokak kurgusu ile sürdürülebilirlik çerçevesinde sosyal ve fiziksel organizasyonun sağlanabileceği ideal kent mekanı olan sokak tasarlanmıştır. Bu sokak sosyal bir etkileşim alanı olarak komşuluk ilişkilerinin güçlenmesine olanak tanır. Sokağın etken bir şekilde günlük aktiviteler bağlamında kullanılması için karma kullanım kurgulanmış, zemin kotunda ticari birimlere yer verilmiştir. Her sokakta kahve,bakkal,terzi, pastane, kuaför, gibi fonksiyonlar düşünülmüştür.
Sokak kotundan – 3.5 kotuna merdivenlerle ve köprülerle ilişki sağlan-mıştır. -3.5 kotunda topoğrafya yeşil platform olarak eğime doğru teraslanmaktadır. Bu platform mahallelinin fiziksel çevreyi yeniden yorumlayabileceği ve dönüştürebileceği serbest alanlar sunar. Bu alanda peyzaj öğeleri, seyir terasları, dış çardak, havuzlar ve çeşmeler tasarlanmıştır. Bu alanlarda, yerli halkın ihtiyaç duyduğu yiyecek kurutma düzlüklerine yer verilmiştir.
Çıkmaz Sokakların sonlarında sokakların isimlerini aldığı peyzaj bahçeleri düşünülmüştür. 7 çıkmaz sokağın bağlandı peyzaj bahçelerinde yere dair birçok ağaç türünün yanında; sokakların adlarını taşıyan Meşe, ihlamur, dişbudak, Göknar, Çınar, Gürgen, Alıç türleri yoğun olarak kullanılarak sokak vurgusu yapılmış ve sokağa karakter kazandırılmasında katkı sağlamıştır.

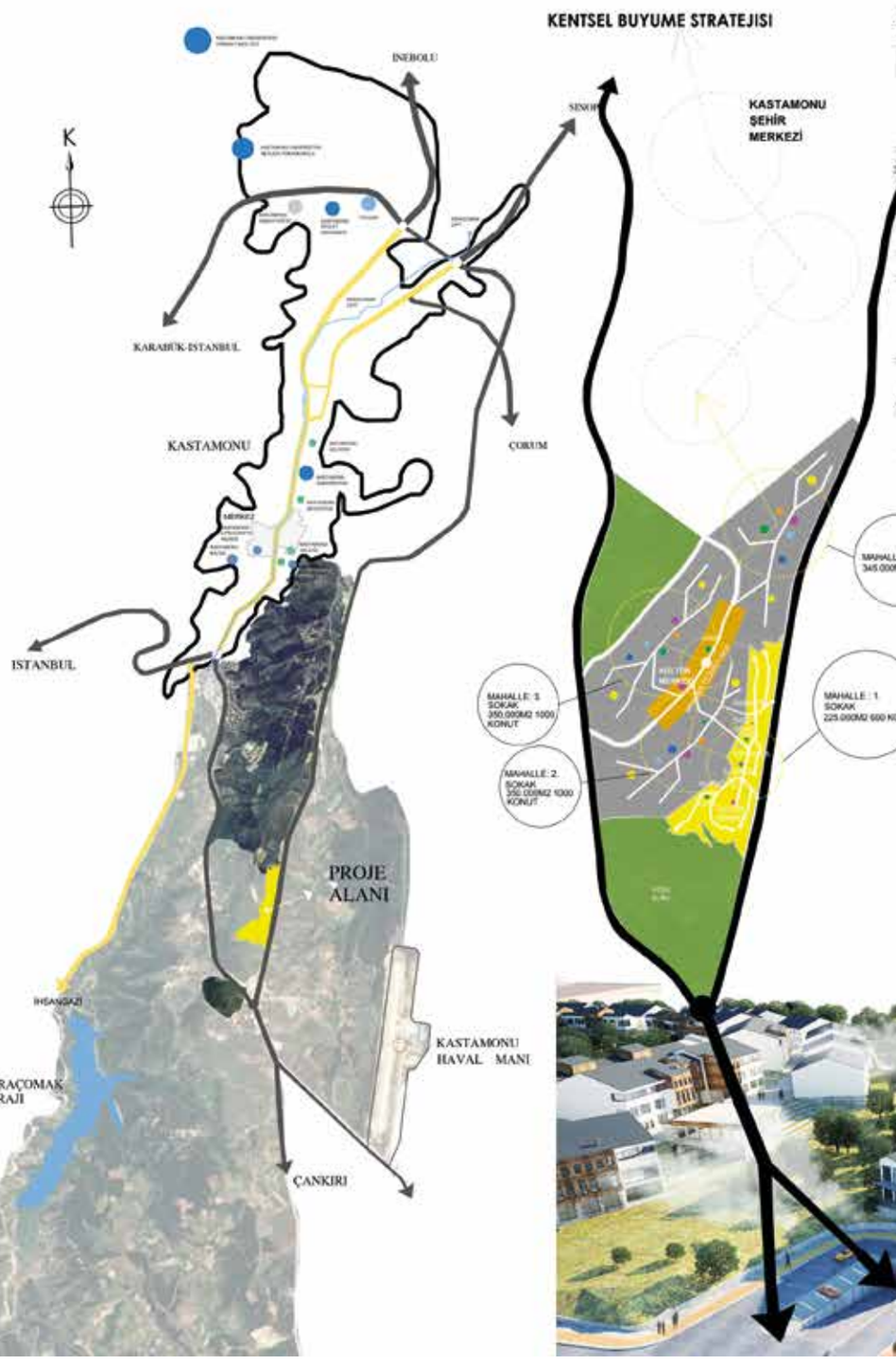

39175

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

ÜRETİM – AİDİYET – MEKÂN
MAHALLE ve KASTAMONU

Mahalle kavramı, geçmişten günümüze aktarılan kentsel ve kültürel bir miras olarak Türk toplumunun yaşam biçimlerinden ve aynı zamanda kent kurucu ögelerinden birisidir. Mahalle; sosyolojik ve psikolojik boyutlara sahip olduğu kadar fiziksel, yönetsel, coğrafi ve ticari yapılanmaları bünyesinde barındıran çok yönlü dinamik bir yapıdır.

Mekânı biçimlendiren demografik, kültürel, sosyal–ekonomik yapı gibi birbirini etkileyen pek çok değişkene dayalı olarak; tarihsel bir arka planı olan, tanımlı bir coğrafyada, belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilen mekânsal organizasyonların çözümlenebilmesi mahalle ile mümkün olur.

Mahalle, kendine özgü hukuku, ilişki ve etkileşim ağları, içinde barındırdığı rutinleri, yaşayanların yüklediği anlamlarla gündelik hayatın en görünür parçalarından biridir. Kentlerin geçirdiği dönüşüm süreçlerinde ve dolayısıyla kent kimliğini oluşturan özgün değerlerin ortaya çıkmasında en önemli etkenlerden biri ve her daim yaşayan bir olgudur.

Yarışma alanının bulunduğu Kastamonu ilinin de gerek kent merkezi, gerekse bölgedeki diğer yerleşim merkezlerinde yirminci yüzyıl ortalarına kadar bu mahalle kültürünün korunmuş, özellikle eski kent merkezinde de pek çok yapı koruma ve yenileme çalışmaları ile günümüze kadar ulaşmıştır.

ÇEVE ANALİZİ, ALANA YAKLAŞIM VE KENTSEL KULLANIM SENARYOLARI
7 İklim 7 Bölge “Mahalle” Yarışması Karadeniz Bölgesi için seçilen alan Kastamonu’nun güneydoğu tarafında yer almaktadır. Kent merkezi, Kastamonu Havalimanı ve Karaçomak Barajı arasındaki üçgende konumlanmış proje alanı mevcut hali ile bu üç noktadan da izole bir konumda ve sadece özel taşıtla ulaşılabilen bir durumdadır.

Son dönemde kentin güneyine yapılan yatırımların da etkisiyle, daha öncesinde kuzeye doğru gelişen kent dokusuna aksi istikamette güneye doğru alternatif gelişim de ortaya çıkmıştır. Havaalanı ve kent merkezi arasındaki alanda bağımsız ve izole alanlar olarak gelişen yerler çoğunlukla kapalı site ve yerel sanayi tesislerinden ibarettir.

Bu bağlamda proje alanı bir güneye doğru büyüme potansiyeli olan kentin gelişim planının başlangıç noktası olarak ele alınmaktadır. Proje kentsel ölçekte sadece tek bir mahalleden oluşmamakta, benzer nitelik ve ölçekte mahalleler ağının kurucu ögesi olarak Yeni Kastamonu Vizyonu’nun katalizörü de olmaktadır.

Kuzeydeki kent merkezi ile proje alanı arasında kalan alanda yer alacak bu yeni diğer mahalleler sadece ulaşımla değil aynı zamanda kuzey-güney aksında devam eden bir ekolojik koridorla da birbirine bağlanmaktadır. Bu yönelme, hidrolojik bağlantılar ile desteklenmektedir. Geçiş alanlarındaki sık ve doğal peyzaj dokusunu koruma, kişi sayısına düşen yeşil alan miktarını dengede tutmayı sağlayacak; ekolojik koridor mahallelerin organik yapısı ile bütünleşerek flora ve fauna için yaşanabilir bir çevre yaratacaktır. Ekolojik koridorda mesire alanı, park, yürüyüş/bisiklet yolu gibi kullanımlar oluşturulup; doğal yapıya en az müdahale edecek şekilde bir bağ kurulması, ayrıca ekolojik turizm ve ticaret gibi fonksiyonlar, havalimanı ile proje alanı arasında kalan bölge (doğu) veya zaten kısmi olarak yapılaşmış olan bölgede (batı) önerilmektedir.

Kentin büyüme dinamikleri ile projenin dinamiklerini birleştiren bu vizyon planı doğrultusunda gelecek on yıl içinde proje alanı çevresindeki komşu alanlarla beraber yönetimsel ölçekte de bir mahalle büyüklüğüne ulaşacak ve bu mahalleler kümesinin yönetimsel merkezi haline de dönüşecektir.

TEMALAR
“Site tüketir; mahalle üretir...”

Proje konsepti geleneksel mahalle dokusu ve yaşantısından çıkarılan bir dizi “tema” üzerine kurulmuştur. Bu temalar projenin kurucu ögeleri aynı zamanda burada kurulması düşünülen mahalle yaşamının da mesnet noktalarıdır.

Tema odaklı yaklaşım geçmişin idealize edilen mahalle mitosu yerine geçmişin deneyimi ve yaşanmışlığı ile günümüzün teknolojik, sosyal ve ekonomik gerçekliği arasındaki kalıcı bağlar kurmayı hedefler.
Bu bağlamda üç tema ve mekânsal uzamları şunlardır:

Üretim: Mahalle sakinlerinin tüketim değil üretim toplumunun parçası olmasıdır. Erkek, kadın ve çocukların, ilgi ve becerileri doğrultusunda üretim kanallarına yönlendirilmesi bu temanın ana fikridir. Bu bağlamda mahallenin hem resmi eğitim kurumlarına (okullar) hem de sosyal eğitim kurumlarına (halk eğitim merkezi) sahip olması, perma kültür gibi hem üretim hem de ekoloji odaklı yeni yaşam pratiklerinin kurulan mahalle bostanı ile desteklenmektedir.

Aidiyet Mekânın “yer”e dönüşme sürecinde aidiyet önemli bir rol oynamaktadır. Bir mekânı konuttan eve, siteden mahalle haline getiren bu aidiyet duygusudur. Aidiyet, hem üretim hem de mekân temalarının bağlayan köprüdür. Üretmek, insanın fiziksel çevresi ile kurduğu ilişkiyi kişiselleştiren bir süreçken, mekânların mahremiyet ve kamusallık arasında yumuşak, geçirgen fakat aynı zamanda hiyerarşik bir sistemde yer alması, bireyin kendi evinin fiziksel sınırlarının ötesini de evinin bir uzamı olarak algılamasına yol açar.

Mekan Mekan aidiyet ve üretim temalarının hem başlangıç ve hem de sonucu olan, bu yüzden de içinde yeşerecek yaşama göre sürekli yeniden tanzim edilecek bir ögedir. Proje bu bağlamda sadece potansiyelleri sunar, yaşam bunlar arasından devam eder. Geleneksel mahallenin görünmez ve akışkan mekân hiyerarşi burada da kendini yeniden kurgular: mahalle dışarısı ile kamusal alanlar üzerinden temas kurar, konutlar yer kotundaki yarı kamusal alanlarla çevrelenmiştir. Kot farkı arttıkça

mahremiyet de artar; özel bahçeler istinat duvarları ile avludan yükselmekte, üst katlarda ise kullanıcı sayısı azalan yarı kamusal alanlar teras ve kat bahçesi ölçeklerine küçülmektedir. Bu üç tema "yönetim" teması altında birleşmektedir. Yönetim ile kastedilen mahalle sakinlerinin mahalledeki kararlar hakkında söz sahibi olduğu ve süreçlere aktif katılımının sağlanmasıdır. Bunun projedeki mekan odaklı tezahürleri ise geleneksel muhtarlık işlevinin yanında mahalle meclisi, STK ofis alanları ve açık alanda mahalle meselelerini tartışabilecekleri toplanma alanlarıdır.

Mahallenin Kimliği, Temalar ve Mekânsal İlkeler
Bu temalar ışığında mahallenin kimliği de ortaya çıkmaktadır. Mahallenin üretim temasının bir yanını da esnaflar oluşturmaktadır. Mahallenin merkezi olarak konumlanan alan aynı zamanda bir çarşı olarak düzenlenmiş, mahalle esnafının dükkânları bu alanda konumlanmıştır.

Mahalledeki nirengi noktaları aynı zamanda mekânlara isim ve kimlik vermektedir. Bu bağlamda "çınaraltı", "çeşmebaşı" gibi kavramlar sadece isim değil aynı zamanda mahallenin günlük yaşamını da belirleyen mekânsal ögelerdir. Peyzaj alanları sadece görsel ilişkinin ötesine üretim ve tüketimin içine sirayet eden mekânlar olarak ele alınmıştır. Özel bahçeler ve mahalle bostanı bizzat kullanıcı tarafından tanzim edilirken, sokak köşe başlarına dikilen meyve ağaçları da "kopar-ye-yürü" konseptini tamamlamaktadır.

Mahallenin ölçeği yaya odaklı bir tasarıma imkân vermektedir. Bu bağlamda motorlu taşıtlar projenin çeperlerine alınmış, ana işlevleri ve konut bölgelerini birleştiren bir "alle" projenin ana ulaşım ve sosyalleşme omurgasına dönüşmüştür.

Aidiyet temasının odağında yer alan mahremiyet ve kamusallık hiyerarşisi, bazen bir kot farkı, bazen de bir bahçe duvarı ile kamusal ile mahrem olan arasındaki sınırı belirtmektedir. Sokak kesişimleri, insanların da kesiştiği yerler olarak düşünülmüş, bu çarpışmanın bir etkileşime dönüşebileceği mekânlar "köşe başları" olarak mahallenin omurgası boyunca dağılmıştır.

Cami salt bir dini yapı işlevinin ötesine geçerek, geleneksel mahalledeki kurucu öge rolüne geri dönmüş, merkezinde yer aldığı tasarımda, içerdiği farklı işlevler ile (kütüphane, dini eğitim merkezi, ilgili vakıf ve STK'ların merkezi) mahalle ile dini ritüellerin ötesine geçen bir bağlamda iletişim haline olan bir külliye haline gelmiştir.

Mimari Tasarım Kararları
Mimari tasarım kararları, mahalle temaları doğrultusunda belirlenen mekânsal ilkeler ve arazi şartları doğrultusunda ortaya çıkmıştır. 225 bin metrekarelik alan ağırlıklı olarak güney yönüne eğimli iki tepeden oluşmaktadır. Vista, hakim rüzgar ve güneşlenme konumu nedeniyle tepeler iki ana konut bölgesi olarak ele alınmıştır. İki tepe arasındaki alçak alan ise, konumu ve bağlantı yoluyla yakın kotta olması sebebiyle mahalle girişi, idari merkez ve çarşı olarak tasarlanmıştır. Bu üç odağın çevresi araç ve bisiklet yollarından oluşan bir ring ile çevrelenmiş, bu sayede mahallenin merkezi yayalara tahsis edilmiştir. Ringin içinde kuzey güney doğrultusunda bu üç odağı birleştiren bir yaya omurgası bulunmaktadır. Güney tepede, yaya omurgasının batısı eğitim kurumlarına ayrılmış, buradaki yapılar konut alanlarından bir meydan ile ayrılmıştır. Daha da batıda istikamette, ringin dışında kalan alan ise kent bostanı ve yeşil alanlara ayrılmıştır.

Konut alanlarında yatayda, birbirinin vistasını, güneşini ve rüzgarını kesmeyen yatay yerleşim tercih edilmiştir. 4 katı geçmeyen birimler temelde 2 tipolojiye ayrılmaktadır. Yatay Bloklarda 1+1 konutlar konumlanmıştır. Modüllerde ise 2+1, 3+1 ve 4+1 daireler bulunmaktadır.

1+1 daireler dışındaki konutlarda azami özelleşmiş yeşil alan kullanımı sağlanmıştır. Zemin katlarda, bahçeler bulunmakta iken, üst katlarda ise kat bahçeleri, teras bahçeler bulunmaktadır. Modüllerde aynı daire tipolojileri farklı kullanıcılara hitap eden farklı çözümlerle geliştirilmiştir. Bazı daireler tek katta, bazıları iki katta çözülmüştür. Mutfak tercihe göre açık ya da kapalı mutfak olarak düzenlenmiş, bazı dairelerde üç boyutta daha büyük bir hacim için galeri boşlukları kullanılmıştır. Bütün bu çeşitlilik ise esnek mekânsal kullanımda ortak bir dile ulaşmaktadır. Bölgenin mimari kültüründe hakim olan merkezi bir "sofa" anlayışı plan çözümlerine de taşınmış; mekanlar arasındaki alanlar sirkülasyon alanı olarak değil gerektiğinde bağımsız gerektiğinde yanındaki salon ya da oturma odası ile birlikte kullanılabilen "sofalar" olarak ele alınmıştır.

Kastamonu'nun yerel mimarisi ve iklim şartları mimariyi de etkilemiştir. Kamusal nitelikli yapılarda –özellikle eğitim yapılarında- avlulu çözümler tercih edilmektedir. Aynı avlu metaforu, konut modüllerinin bir araya gelmesi ile oluşan birimlerde de ortaya çıkmaktadır. Bu avlular dışardan kullanıma açık olsa da, ağırlıklı olarak çevreleyen konutlarda yaşayanların kullanacağı, peyzaj ve sosyalleşme alanlarıdır. Çocuk oyun alanları, mahalle sakinlerinin altında sosyalleşeceği çardaklar ve yeşil alanlar özel bahçelerde çevrelenmiş bu avlunun içinde yer alacaktır. Konut yapılarının temel ögeleri cephe tasarımını da yönlendirmiştir. Bölgenin geçiş iklimi (yarı-Karadeniz, yarı-karasal iklim) karma bir çatı kullanım karakteri ortaya çıkarmıştır. Yüzey alanı az konutlarda, su ve karın kolay drenajı için beşik çatı tercih edilirken, idari, ticaret ve eğitim yapıları gibi büyük alana sahip çatılarda yağmur suyunun toplanması için yeşil çatı kullanılmıştır.

Cephelerde, bölgenin modüler cam sistemleri tercih edilmiştir. 80 x 80 cm'lik modüllerin dikeyde bir araya gelmesi ile oluşan pencere modülleri cephenin ana ögesidir. Zemin katlarda bölge mimarisine referansla daha rüstik malzemeler tercih edilirken (taş ya da brüt beton) üst katlarda sıva ve boya kat sınırlarını gösteren yatay derzlerle birlikte kullanılmaktadır.

Çıkmalar, yine bölgede çok tercih edilen ahşap ile kaplanmaktadır. Bir başka yerel malzeme olan bakır ise, yüksek maliyeti nedeniyle sadece kamu yapılarında cephe ve çatılarda kullanılmaktadır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

62 _ NO'LU PROJE
Topoğrafyaya yerleşimde bazı noktalarda eğimin dikkate alınmadığı alanlar olumsuz görülmüştür. Fakat "Yerleşim" ve "Donatı" kurgusu başarılıdır. Projenin düşünce sistematiği diyagramlar ile ifade edilebilmiş ve yakın çevrede proje alanını etkileyen/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlara yer verilmiştir. Aynı zamanda geçiş alanlarındaki sık ve doğal peyzaj dokusunu korunmasıyla, donatılarda "yeşil çatı" kullanılmasıyla, yapılarda zemin katlardaki bahçelerin yanı sıra, üst katlarda kat bahçeleri, teras bahçeler kullanılmış olmasıyla ve zengin konut tipolojisi ile olumlu değerlendirilmiştir. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan yansımalar / izler taşıyarak iyi bir mimari dil ile kurgulanmıştır. Mahalle kurgusunda ise sosyal birliğin sağlanabildiği komşuluk grupları tanımlaması olumlu bulunmuştur. Öneriyi kent bütünü ve yakın çevre ile ilişkilendiren analizler yaparak proje alanının değerlendirildiği topografik analizler dikkat çekicidir. Perspektiflerin de başarılı olduğu proje 3. Elemede 2.'lik ödülüne layık görülmüştür.

39175

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş. | 7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE : Karadeniz Bölgesi (Kastamonu Merkez Örencik) | ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 39175

ÜRETİM – AİDİYET – MEKÂN:
MAHALLE
ve
KASTAMONU

Mahalle kavramı, geçmişten günümüze aktarılan kentsel ve kültürel bir miras olarak Türk toplumunun yaşam biçimlerinden ve ilk/o zamanda kent kurucu öğelerinden birisidir. Mahalle; sosyolojik ve psikolojik boyutlara sahip olduğu kadar fiziksel, yönetsel, coğrafi ve ticari yapılanmaları bünyesinde barındıran çok yönlü dinamik bir yapıdır.

Mekânı biçimlendiren demografik, kültürel, sosyal-ekonomik yapı gibi birtakım etkileyen pek çok değişkene dayalı olarak, tarihsel bir arka planı olan, tahrifsiz bir coğrafyada, belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilen mekânsal organizasyonların çözümlenebilmesi mahalle ile mümkün olur.

Mahalle, kendine özgü hukuku, ilişki ve etkileşim ağları, içinde barındırdığı nüfusu, yaşayanların yüklediği anlamlarla gündelik hayatın en görünür parçasından biridir. Kentlerin geçirdiği dönüşüm süreçlerinde ve dolayısıyla kent kimliğini oluşturan özgün değerlerin ortaya çıkmasında en önemli etkenlerden biri ve her daim yaşayan bir olgudur.

Yarışma alanının bulunduğu Kastamonu ilinin de gerek kent merkezi, gerekse bölgedeki diğer yerleşim merkezlerinde yirminci yüzyıl ortalarına kadar bu mahalle kültürünün korunmuş, özellikle eski kent merkezinde de pek çok yapı korunta ve yenileme çalışmaları ile günümüze kadar ulaşmıştır.

2008

Karadeniz kentinin gelişimi 1/43'lükmiz ölçeğinde, günümüz başlık alınmış gösterilmiştir. Bölge eğitim üzerinden örnek ve kentsel alanların cazibesiyle gelişmiş. Kapalı ortadaki mahalleye ilk kentsel sit planla gelişmenin kuzeye kaymaktadır doğru yapı.

2011

Çok yakın tarihe kadar yerinin Kuzey ve Kuzeybatı yönünde gelişen yerleşmeciği sonucunda oluşturulmuştur. Örneklerin yapılaşma (70'ler), hastalıkların için kent gelişmesi (70'ler) ve son olarak da Ilıçaz Tüketi'nin açılmasıyla (70'ler) gibi etkileyen olarak 30 yıllık süreç içinde Kuzeybatı doğrultusunda sürekliliğini sağlamıştır ve bütünleşme, kentin güncel doğru gelişmesi yönünde yeni bir senaryonun yazılmasına olanak vitte.

2014

Kentin ekonomi birlikteliği, planlama anlayışında aşılarak düşünülmüştür. 1/1000 2000 ölçekli Çevre Düzeni Planı 2008 yılında onaylanmıştır. Alan yapısı sınırlarında ve 5000 kişi per başına ile gelişme senaryosuna kuvvetli ve kuvvetlendirme doğru planlanmış; ancak 2017 itibarıyla ancak eğilimsel başlanmıştır.

2017

Proje alanı ve, günümüzde kentsel gelişimdeki sorunların yoğunluğu açısından sağlıklardır bir alan olarak irdelenir. Bir yanı; eğitimlerden, Çalışmaz alanının sağlamında kuzey Bölgesiş, kötü Van ile bir kuşaktır olmuşu ve belirtilmiş alanlarda geçmiş de bir gelişimi destekleyecek niteliktedir.

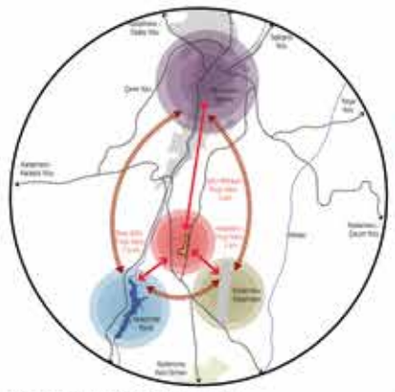

KONSEPT ŞEMA - 1: KONUM VE ÇEVRE İLİŞKİLERİ

1 Birim / Bölge "Mahalle" kavramını Kastamonu Bölgesi için seçtiğimiz alan Kastamonu'nun güneybatığa kaydırılan yeni yönelimler, Kent merkezi, Kastamonu Havalimanı ve Kuleçamlık Sosyo ekonomik ilçelerin konumlanmış yeşil alanı arasında kalır ve bu üç aş noktadan da çizilir bir üçgenin içerisinde yer konumlanır.

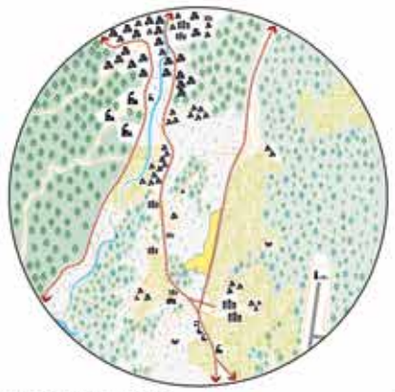

KONSEPT ŞEMA - 2: BÖLGE ANALİZİ

Proje alanının değişen ve yapılaşmış çevre ile ilişkilerinin, mahallelerin yeni kültürel kimlikte mevcudiyet geliş; önem olarak kentsel ritme sürekliliği için önemli bulunduğundan, temiz yapılaşı ve peyzaj bütünselliği yoğunluk ile mahallelerin belirlenmiş doğal sağlamlık bağlantısının olarak zenginliği.

Son dönemde kentin gümüşüne yapılan yatırımların da etkisiyle, daha cesaretle kuzeyi doğru gelişen kent bütününe, akıs noktalarının güneye doğru alınmasıdır gelişimi ve ortaya çıkmıştır. Havalanı ve kent merkezi arasındaki yüksek bağlantısı ve ticari alanlar olarak gelişen varlığı yoğunlukta kalacak cibi ve yeni cazibe konsantrasyonları öngörülür.

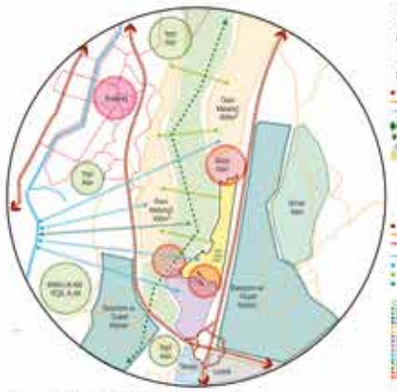

KONSEPT ŞEMA - 3: ÖNERİ ALANLAR VE İŞLEVLERİ

Proje merkezi çeşitli cazibe etki bir mahallelerin oluşturmaktadır, benzer etkiliği ve değişken mahallelere ağırlık kazanca öyesi olacak Yeni Kuleçamlık Yönünde kent kullanımını da olmaktadır. Havalanına ile kent merkezi arasındaki bağlantıyı ve ticari alanlar olarak gelişen yerler yoğunluklu kapalı cibi ve yeni cazibe konsantrasyonları öngörülür. Bu bağlamda yeşil alanı bir güneye doğru bölgeye ilişkilerini oluşturmaktadır. Proje kentsel ölçekte cazibe etki bir mahallelerin oluşturmaktadır, benzer etkiliği ve değişken mahallelere ağırlık kazanca öyesi olacak Yeni Kuleçamlık Yönünde kent kullanımını da olmaktadır. Ayrıcadeki kent merkezi ile proje alanı arasında kuzey olarak yer alacaktır. Bu bağlamda yeşil alanı bir güneye doğru bölgeye ilişkilerini oluşturmaktadır.

İlkesel Tasarım Şeması | 1/10.000 : GENİŞLEME SENARYOSU

Kentin büyüme dinamikleri ile projenin dinamiklerini birleştiren bu vizyon planı doğrultusunda gelecek on yıl içinde proje alanı çevresindeki komşu alanlarla beraber yönetimsel ölçekte de bir mahalle büyüklüğüne ulaşacak ve bu mahalleler kümesinin yönetimsel merkezi haline de dönüşecektir.

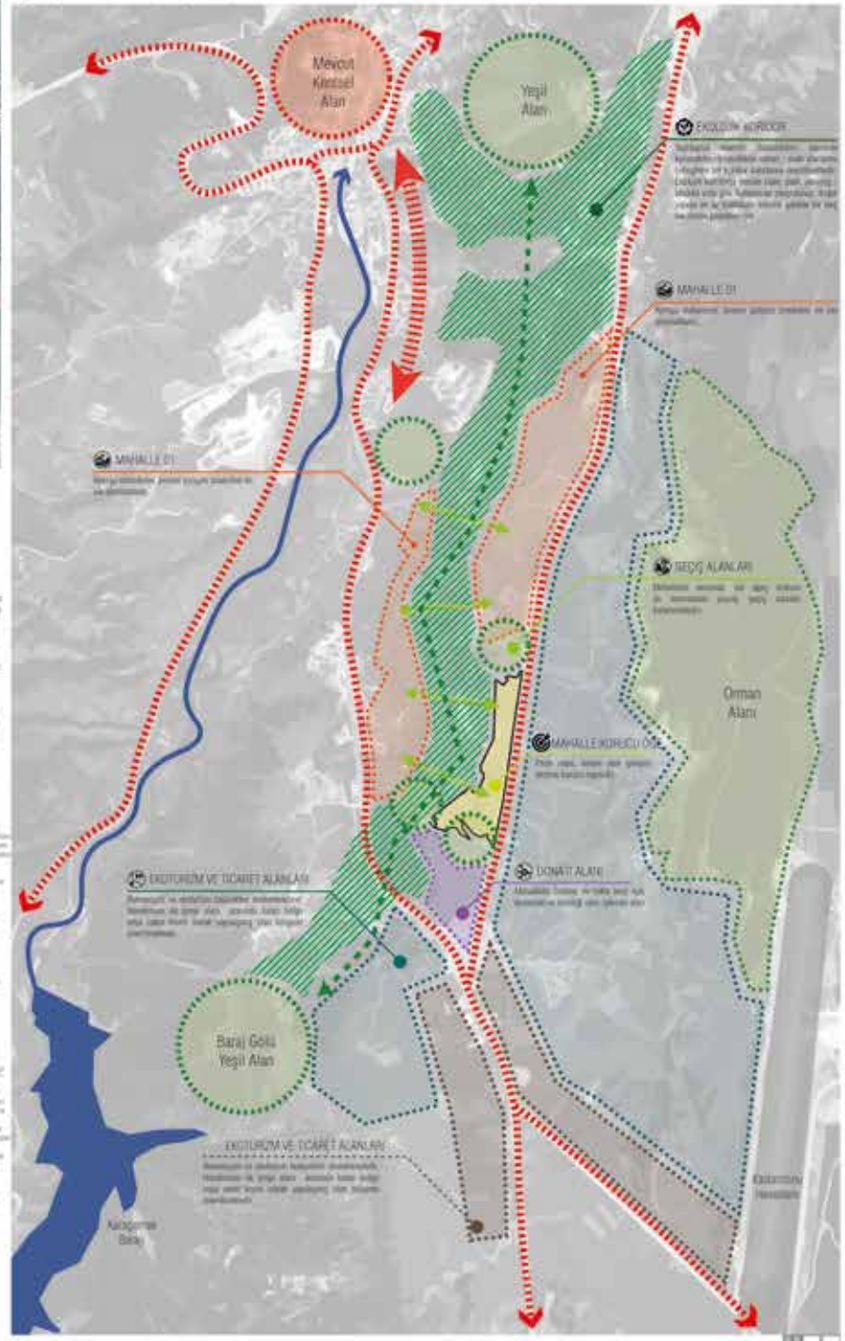

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş. | 7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE : Karadeniz Bölgesi (Kastamonu Merkez Örencik) | ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 39175

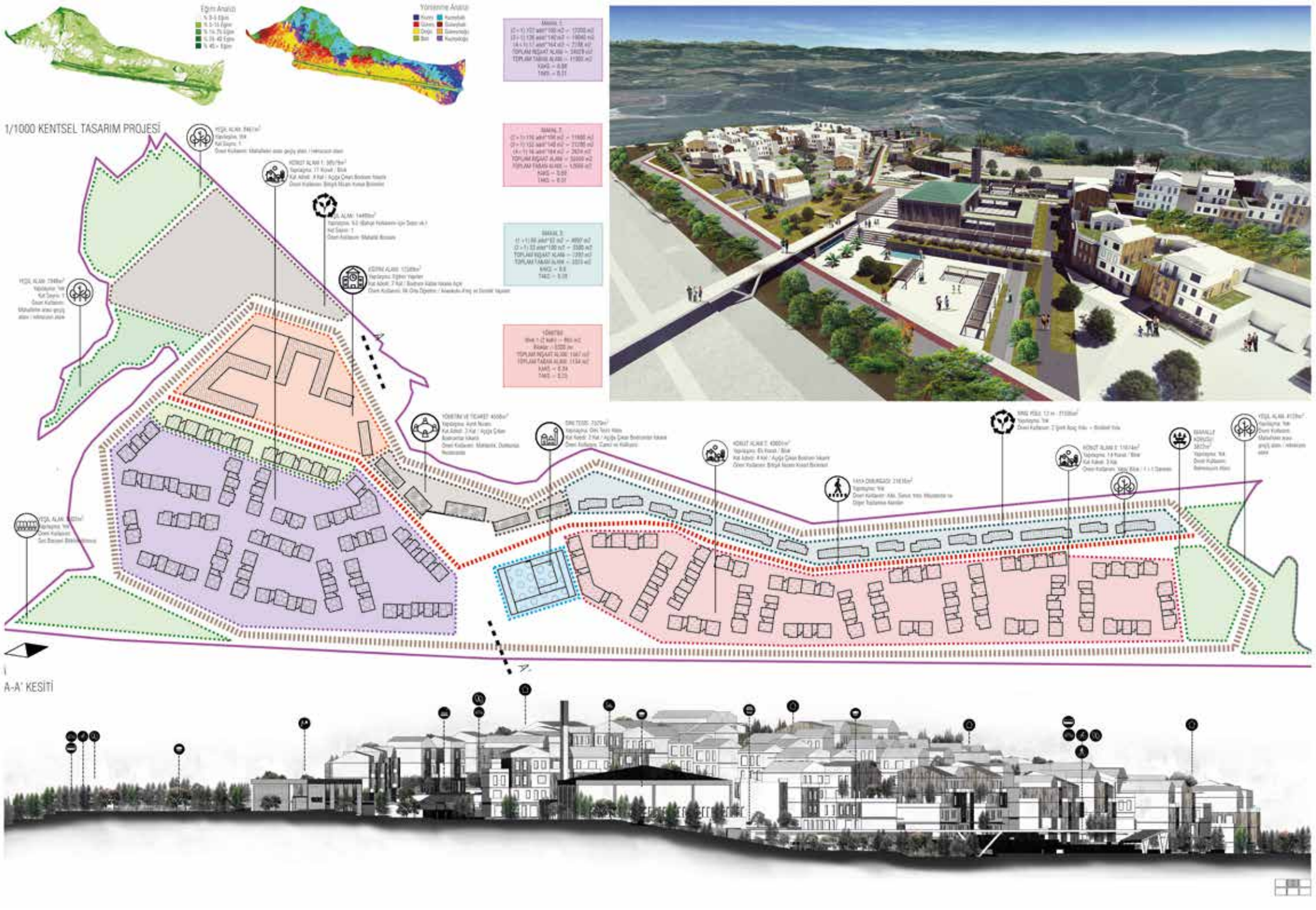

39175

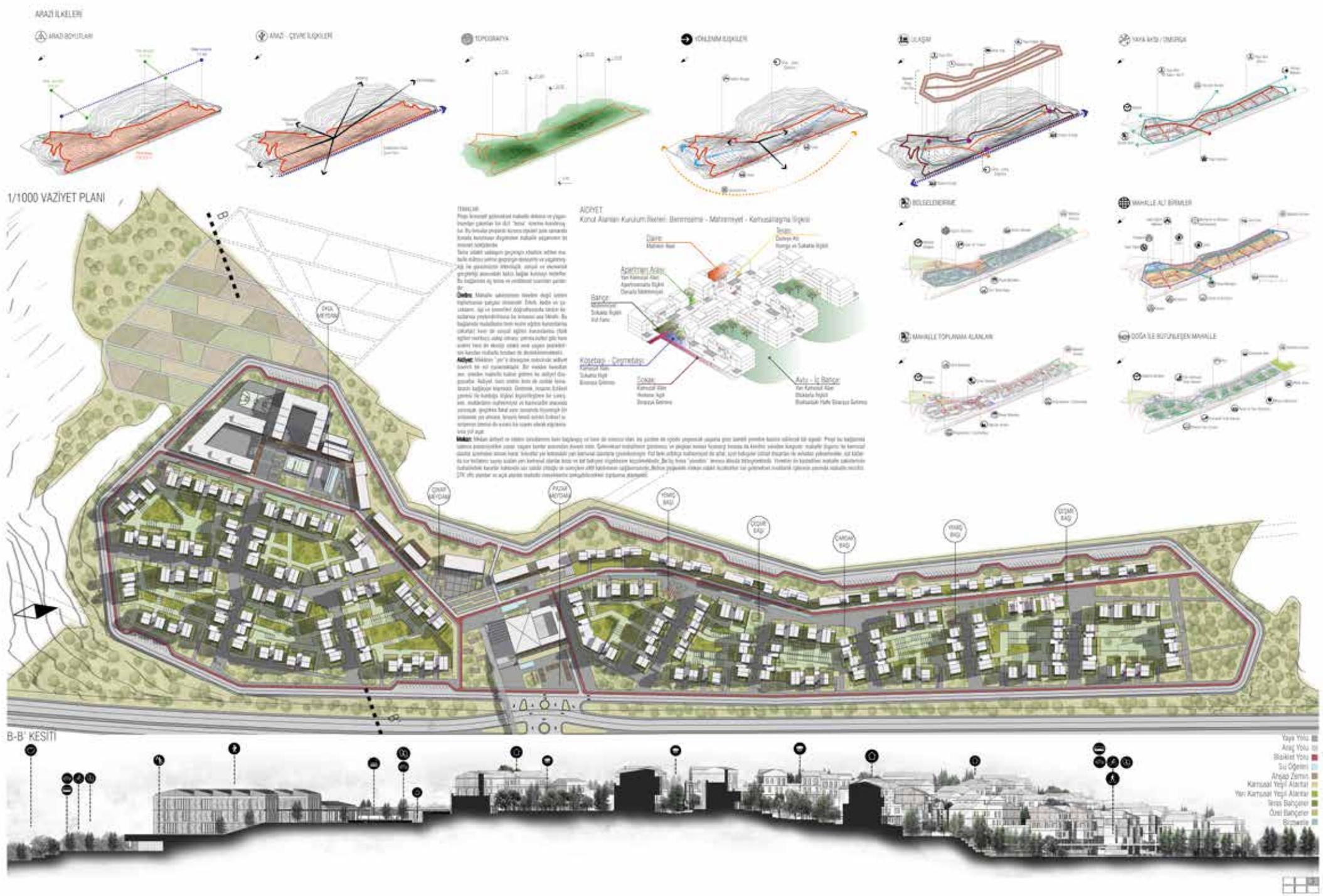
ARAZİ İLKELERİ
ARAZİ BOYUTLARI
ARAZİ - ÇEVRE İLİŞKİLERİ
TOPOGRAFYA
YÖNLENİM İLİŞKİLERİ
ULAŞIM
YAYA AKSI / ÖNERİSİ
1/1000 VAZİYET PLANI
KONUT
Konut Alanları Kurulum İlkeleri: Benimseme - Mahremiyet - Kentsallaşma İlişkisi
Dam
Mahalle Aksı
Apartmanlar Arası
Yan Kamusal Alan
Apartmanlarla İlişkisi
Dükkanlı Bölümleyici
Bahçe
Sokakla İlişkisi
Kot Farkı
Kısmen Bahçe - Çepeçevre
Sokakla İlişkisi
Bitişme Şekilleri
Sokak
Kamusal Alan
Akslarla İlişkili
Sokağa Gelmeyiz
Avlu - İç Bahçe
Yan Kamusal Alan
Blokalarla Hafif Sokağa Gelmeyiz
BÖLGELENDİRME
MAHALLE ALT BİRİMLERİ
MAHALLE TOPLANMA ALANLARI
DOĞA İLE BÜTÜNLEŞEN MAHALLE
ÇINAR MEYDANI
PAZAR MEYDANI
YEMİŞ BAĞI
ÜZÜM BAĞI
ÇARDAK BAĞI
KİVİ BAĞI
ÜZÜM BAĞI
B-B' KESİTİ
Yaya Yolu
Araç Yolu
Bisiklet Yolu
Su Öğeleri
Arkaoo Zemin
Kamusal Yeşil Alanlar
Yarı Kamusal Yeşil Alanlar
Yeşil Bahçeler
Özel Bahçeler
Bozuwatie

KARADENİZ BÖLGESİ 2. LİK ÖDÜLÜ

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş. | 7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE : Karadeniz Bölgesi (Kastamonu Merkez Örencik) | ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 39175

PEYZAJ KARAKTERİSTİKLERİ

GÖLGELENDİRME

Acer negundo | Akçaağaç
Carpinus betulus | Gürgen
Castanea sp. | Kestane
Daphne pontica | Yalancı Defne
Fagus orientalis | Kayın
Fraxinus sp. | Dış budak
Quercus patraea subsp. Iberica | Meşe

MEYDAN

Platanus sp. | Çınar
Sambucus nigra | Mürver
Sorbus torminalis | Üvez
Tilia sp. | Ihlamur
Acer negundo | Akçaağaç
Castanea sp. | Kestane
Quercus cea | Pınar meşesi

ÖZEL BAHÇELER

Portulaca oleracea | Semiz otu
Raphanus raphanistrum | Yabanı turp
Cornus mas | Kızılcık
Crataegus microphylla | Alıç
Erica arborea | Funda
Lonicera etrusca | Hanımeri
Pyracantha coccinea | Ateş dikeni
Vitex agnus-castus | Hayıt

ENDEMİK TÜRLER

Corydalis caucasica ssp. abantensis | Abant Kazgagası
Gladiolus spp. | Glayor

MEYVE BAHÇELERİ

Rosa canina | Kuşburnu
Rubus fruticus | Böğürtlen
Rubus idaeus | Ahududu
Pyrus communis | Armut
Cydonia oblonga | Ayva
Morus alba | Dut
Malus communis | Elma

BOSTAN

Allium ligaceum | Yabanı ilgaz Sarımsağı
Bifora radians | Kıştıg
Crepis vilens | Yeşil Hindiba
Hypericum bithynicum | Kantaron
Mentha typophoides | Nane
Nigella arvensis | Çörek otu
Dichis mascula | Kastamonu Sahlepi

BIOSWALE

Gleditchia triacanthos
Acer rubrum
Quercus bicolor
Betula nigra
Carpinus caroliniana
Ilex verticillata
Hydrangea quercifolia
Rhus aromatica

MAHALLE KORUSU

Pinus nigra | Karaçam
Pinus sylvestris | Sarıçam
Quercus cerris | Sağlı meşe

MAHALLE ALT BİRİMİ | ÖLÇEK: 1/500

ÇINAR MEYDANI | ÖLÇEK: 1/500

39175

MAHAL 1&2 : AVLULU KONUTLAR

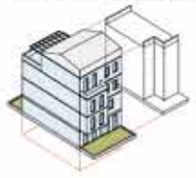

Tip 1 : 3+1 : 150 m2

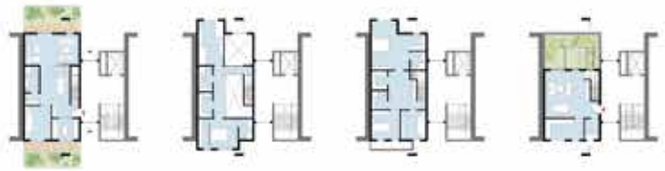

Zemin Kat Planı | Ölçek:1/200 — 1. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 2. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 3. Kat Planı | Ölçek:1/200

Kesit | Ölçek:1/200

Ön Görünüş | Ölçek:1/200

Arka Görünüş | Ölçek:1/200

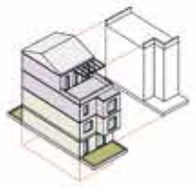

Tip 2 : 4+1 : 164 m2
2+1 : 103 m2

Zemin Kat Planı | Ölçek:1/200 — 1. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 2. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 3. Kat Planı | Ölçek:1/200

Kesit | Ölçek:1/200

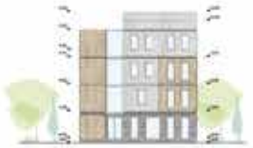

Ön Görünüş | Ölçek:1/200

Arka Görünüş | Ölçek:1/200

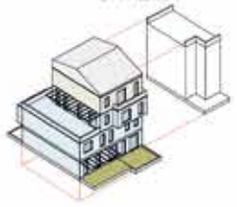

Tip 3 : 3+1 : 144 m2
2+1 : 102 m2

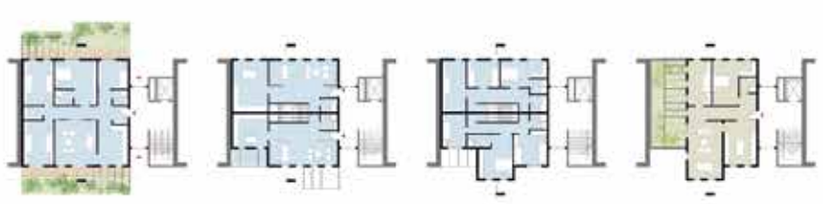

Zemin Kat Planı | Ölçek:1/200 — 1. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 2. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 3. Kat Planı | Ölçek:1/200

Kesit | Ölçek:1/200

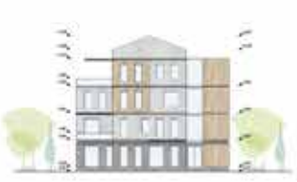

Ön Görünüş | Ölçek:1/200

Arka Görünüş | Ölçek:1/200

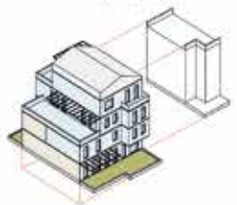

Tip 4 : 2+1 : 92 m2
3+1 : 134 m2

Zemin Kat Planı | Ölçek:1/200 — 1. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 2. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 3. Kat Planı | Ölçek:1/200

Kesit | Ölçek:1/200

Ön Görünüş | Ölçek:1/200

Arka Görünüş | Ölçek:1/200

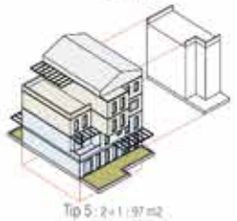

Tip 5 : 2+1 : 97 m2
3+1 : 153 m2

Zemin Kat Planı | Ölçek:1/200 — 1. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 2. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 3. Kat Planı | Ölçek:1/200

Kesit | Ölçek:1/200

Ön Görünüş | Ölçek:1/200

Arka Görünüş | Ölçek:1/200

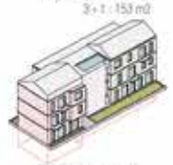

Tip 6 : 2+1 : 63 m2
1+1 : 60 m2

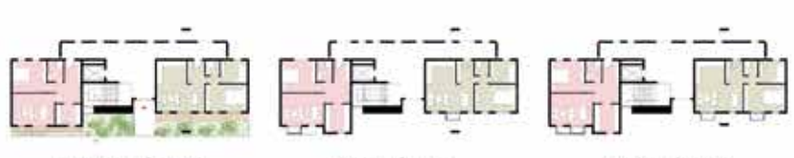

Zemin Kat Planı | Ölçek:1/200 — 1. Kat Planı | Ölçek:1/200 — 2. Kat Planı | Ölçek:1/200

Kesit | Ölçek:1/200

Ön Görünüş | Ölçek:1/200

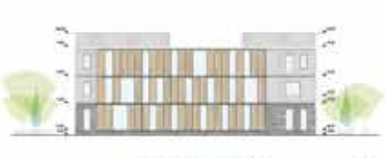

Arka Görünüş | Ölçek:1/200

TOKİ - EMLAK KONUT GYO A.Ş. | 7 İKLİM 7 BÖLGE - MAHALLE : Karadeniz Bölgesi (Kastamonu Merkez Örencik) | ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 39175

MAHAL 3 : KONUTLAR : SIRA EVLER

Tip 7 : 2+1 : 72 m2
1+1 : 60 m2

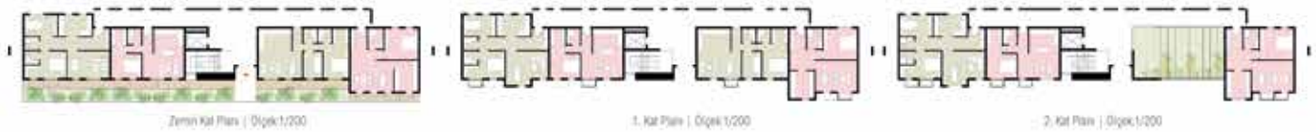

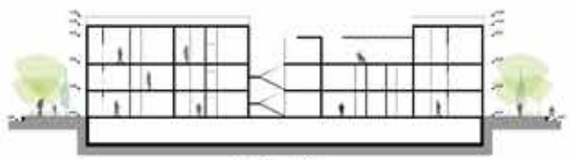

Tip 8 : 2+1 : 63 m2
1+1 : 60 m2

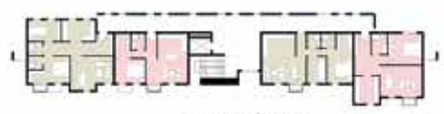

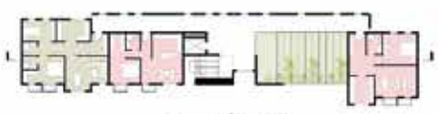

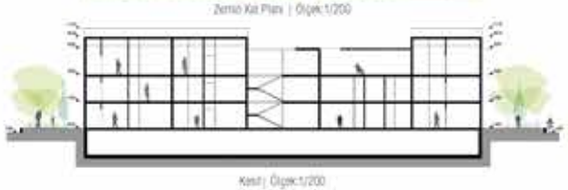

Tip 9 : 1+1 : 60 m2

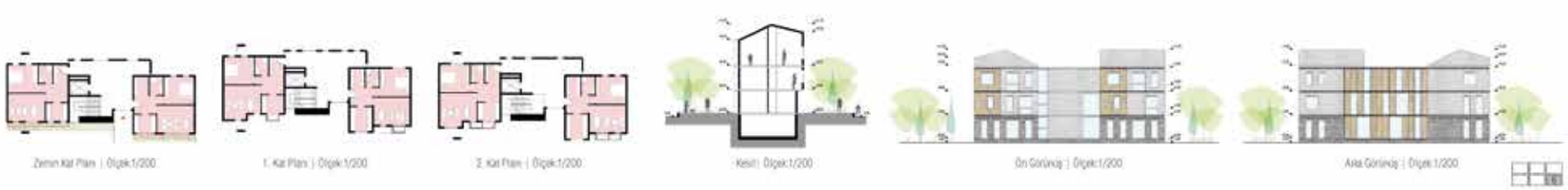

97258

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Mahalle – Kent – İnsan İlişkisi
Arapça kökenli mahalle kelimesi “mahal” kelimesi ile aynı kökten türemiştir ve konaklanan yer anlamına gelmektedir. Kentlerin en küçük yerleşim birimleri için kullanılmaktadır.

Mahalle kelime anlamının işaret ettiği gibi coğrafi bir alanın ötesinde anlam taşır; toplumumuzda, toplumsal hayatın merkezinde yer almakta ve kentin çekirdeğini oluşturmaktadır. Mahalle kavramını sosyolojik açıdan ele aldığımızda mahalleyi salt mekân olarak değerlendirmemek gerekir. Çünkü mahalle bir mekândan öte hayatın merkezinde duran ve üzerinde kendine özgü bir toplumsal örgütlenmeye imkân veren aynı zamanda başlı başına bir yaşama tarzını ifade eden bir unsurdur. Bununda ötesinde mahalle kimlik, kültür, medeniyet vb. kavramlarla iç içe geçmiş durumdadır. Bu yönüyle de insandan bağımsız düşünülmesi imkânsızdır. Alver mahallenin merkezi önemini, “Mahallenin temeli, mekân ve insandır; mekân ve insan/hayatın bütünleşmesidir. Ne sadece mekân ne de insandır; insan ve mekânın el ele verip dokuduğu yeni bir birlik, yeni bir hayat sahnesidir mahalle. Mahalle inşası doğrudan insanın mekâna el vermesiyle mümkündür; bu bakımdan insan mahallenin temel taşıdır. Mahalle, hayatın, belli bir kültür, değer, inanç, ritüel ve gelenek çerçevesinde örüldüğü, bu yönüyle kendine özgü yapısı, kimliği, hayat tarzı ile mücehhez bir ortamdır. Gerçek bir yaşamdır”(Alver, 2011; 117) şeklinde ifade eder. Bu ifadeye göre mahalle ve insanın birbirinden bağımsız düşünülmesi mümkün değildir. Mahalle sadece kentin sınırlara bölünerek ayrışmasını ifade etmenin ötesinde, sembolik ve metaforik bir çok anlam taşımaktadır.

Mahalle; ortak mekânları paylaşan insanlar arasında farklı bağlar kurmaya; ortak bellek oluşmasına olanak sağlamaktadır. Mahalle ve mahalleli arasındaki ilişki sonucu bu iki kavram birbirini beslemekte ve şekillendirmektedir.

Mahalle birimi en azından; konut dokusu, kullanıcıların ihtiyaçlarını gidereceği ticari birimler, konutlardan rahatlıkla erişilebilen eğitim donatısı, sağlık birimi, ibadethane ve ortak kullanılan sosyal donatıları barındırmalıdır.

Günümüz kent planlaması ve eski yerleşim yerlerinin dönüşümünde yaşanan en büyük sıkıntı kullanıcıların sosyalleşip birbiri ile iletişime geçeceği ortak alanların olmaması ya da zayıf kalmasıdır. Ortak yaşamın getirdiği güven duygusu metropollerde gitgide yok olmaktadır. Bu durumun oluşmasında büyük kamusal alanların var olması ve bu alanı kullanan kullanıcı sayısının artmış olması rol oynamaktadır. Mahalle içinde ne kadar çok sayıda kullanıcıya hitap eden işlev varsa mahalle ölçeğini o derece kaybetmektedir.

Kastamonu İli Coğrafi ve İklimsel Verileri
Kastamonu; Türkiye’nin kuzeydoğusunda, Doğu Karadeniz bölgesinin en yüksek kesiminde yer alan bir kentimizdir.

İl toprakları kıyıdan başlayarak güneye doğru birden yükselir. Kıyıdan 10-15 km. güneyde, yükselti 400-500 metreye ulaşır. Daha güneyde ise, dağların yükseltileri 2500-3000 metreyi de aşar. Dağlar Doğu Karadeniz kıyı dağlarının devamı olup kıyıya paralel olarak uzanır ve kimi yerlerde Karadeniz’e dik olarak inerler. Dağlarla deniz arasında kalan alan yüksek bir yayla görünümündedir. Dağlar arasında ekonomik bakımdan önem taşıyan yaylalar vardır. Eğimin çok olması nedeni ile kısa, hızlı ve düzensiz akan pek çok akarsu vardır. Mahalleler coğrafi koşullar sebebiyle birbirinden kopuk oluşmuştur. Kastamonu yazları serin, kışları ılıman ve genelde her mevsim yağışlıdır. İklime uygun olarak çay ve Akdeniz bitkileri yetişmektedir.

Serender
Karadeniz bölgesine özgü, ayaklar üzerinde yükseltilmiş, genelde ahşap malzemeyle üretilen, mutfak ve depo olarak kullanılan yapı tipine “Serender” denmektedir. Serender zeminden yükselerek toprağa daha az temas etmekte; dolayısıyla doğaya daha az zarar vermektedir. Ayrıca genelde pişirme ve depolama birimi olarak kullandıkları odalarını haşerelerden uzak tutabilmişlerdir. Coğrafyanın eğimli ve zorlu şartlarını da yine bu yolla daha elverişli hale getirebilmişlerdir. Serender yüzyılı aşkın süredir bölgede görülmektedir. Benzer bir örnek Kuzey İspanya ‘da da bulunmaktadır. Oradaki örnekte daha çok taş kullanılmıştır.

Makro Serender
Eski bir yapı tipi olan serender, hem ekolojik anlamda hem de zorlu coğrafi koşulların uygun hale getirilmesi açısından hala başarısını korumaktadır. Önerilen mahalle dokusu iki serenderin bir araya gelmesi ile bu serender birlikteliğinin mahalledeki diğer ‘ikili’ler ile oluşturduğu ilişkidir. Makro serenderin eğime uyumu bazaların eğim yönünde düzenlenmesi ile sağlanmıştır. Bir kentsel omurga üzerinde ard arda sıralı üç meydan etrafında yaşayan mahalle döngüsü; baza sepersayonu sayesinde özel yaşam ve kamusal yaşam sınırlarını çizmiştir. Özel yaşamın mahremiyeti kamusal hayata karışmadan, gerektiği kadar içinde olması baza olgusunu güçlendirmektedir. Üst kotla ilişkinin hem görsel açıdan hem de kullanım açısından kesilmemesi adına yer yer düşey bağlantılar ve döşemede açıklıklar düşünülmüştür. Her bir bazanın üstünde ise daha özel kullanım olan konutlar yer almaktadır. Baza üstü sosyo – perma kültürel faaliyet için ayrılmış alanlar baza üstü ve altı etkileşimini güçlendirmektedir.

Her bir bazanın alt ve üstünün ayrılmasıyla oluşan mekânsal hiyerarşi; hem mahalle sakinleri için zengin sosyal donatılar, ortak alanlar oluşturmaya imkân vermekte, hem de kamusal alanların varlığıyla artacak kullanıcı sayısının mahalle yaşantısını bozması engellenmektedir. Bu sayede geleneksel mahalle yaşantısı bozulmadan metropol zenginlikleriyle gelişebilmektedir. Önerilen bu mahalle tipi ihtiyaca göre evrilmeye, büyümeye, gelişmeye açık esnek bir tasarım modelidir. Bu model permakültür ile desteklenmiş ve baza alt-üst ilişkisi kuvvetlenmiştir.

Geleneksel Yapım Tekniği
Kastamonu’nun yapı düzeni arazinin durumuna göre şekillenmiştir. Arazi dağlık olduğu için evler genelde dik yerlerde inşa edilir. Tasarım alanı seçilirken eğimden faydanılabilecek bir alan seçilmiştir.

Evler ahşaptan, genellikle tek kat olarak yapılır, taş temel üzerine oturtulur. Odaların altında oluşan boşluk; odaların hava akımlarından korunması ve sıcaklıktan yararlanılması için, ahır haline getirilir. Evin içinden ahır la bağlantı kurulur. Serender mantığı budur. Ahşap dikmeler üzerinde altı depo veya ahır olan üzerinde daha kontrollü bir yaşamın olduğu yapı sistemidir. Tasarımda ise bu sistem ele alınmış ve eğime oturmuş bazalar üzerinde kontrollü bir hayat öngörülürken altında ise ticari,sosyal bir alan kurgulanmıştır. Bir serender, mahalle ölçeğinde düşünülerek makro-serender olarak kurgulanmıştır.
Doğu karadeniz de arazi durumu itibariyle evler birbirinden uzak,tek veya birkaç evlik mahalleler halinde kurulmuştur. Bütün köyün ya da mahallenin bir arada yapılmasına elverişli genişlikte düz arazisi yoktur. Tasarımda eğim hesaba katılarak bazalar eğimin izinde konumlanmış ve düzenlenmiştir. Bu düşey deki baza hareketi ve bazalar arası toplayıcı omurga ile eğim yönetilmiş ve bir mahalle makro serender fikrinin etrafında tasarlanmıştır.

Doğu Karadeniz Bölgesinde dağlar denize paralel uzanır. Doğudan batıya doğru Kaçkar, Soğanlı, Zigana ve Canik dağları Anadolu ile arasında bir hattın kuzey tarafı Akdeniz iklimine benzer özellikler

gösterir. Bol yağışlı ve ılıman iklim bölgedeki konutların plan tipolojisinden, yapım sistemi ve malzemesine kadar her özelliğinde belirleyici rol üstlenmiştir. Evler genelde konut sahibinin arazisinin üst kısmında yer alır ve engebeli araziden dolayı çoğu zaman ön ve arka cephesindeki kot farkından dolayı bir cephesinden 1 kat diğer cephesinden 2 kat olarak görülmektedir. Mahalle tasarımında bazalar eğime göre setlenmiş ve yönlendirilmiştir. Aynı geleneksel kurgu tasarımda bulunmaktadır. Yani bir bazanın üst kotu aslında diğer bir bazanın alt kotunu oluşturmaktadır. Baza ve baza altı birimlerin taşıyıcıları ahşap karkas sistem olarak öngörülmüştür.

Baza üstünde ise birimler(konutlar) ahşap karkas sistem ile düşünülmüştür. Ana ve ara taşıyıcı elemanlar yığmada olduğu gibi yatay değil dikine yerleştirilmiştir. 5/10 cm kesitindeki dikmeler 80 cm ara ile taban kirişi üzerine yerleştirilmiştir. Dış duvar örgüsü ön plana çıkartılmak istenmiş ve görünüş daha düzgün ve simetriktir. Konutların ahşap karkas(çatma)sistem ile elde edilen duvar kalınlığı 20cm dir.

Dikmeler kareye yakın dikdörtgen şekil oluşturacak şekilde yatay elemanlarla düzenlenerek ‘göz dolma’ sistemi ile öngörülmüştür.

Permakültür

İnsanların maddi ve maddi olmayan ihtiyaçlarını, doğal ekosistemlerin işleyişini örnek alarak, parçası oldukları doğaya ve üzerinde yaşadıkları dünyaya zarar vererek değil, yarar sağlayarak karşılamalarını olanaklı kılan bir tasarım ve bakım bilimidir. Perma - kültür soruna değil çözüme, istemediklerimize değil istediklerimize, olumsuza değil olumluya baktığımız bir yaklaşımdır.

Mahalle, sosyal etkileşim dokusu ve belleği içindeki parametreler sosyo - permakültürel destekler niteliktedir. Mahalle dokusu içindeki insan ve doğa ilişkileri permakültürün yapı taşıdır. Baza üstünde toprakta yetişen topraktan gelen ürünleri; baza altında insanların ikili ilişkilerini güçlendirerek ticari bir faaliyete döndürülmesi mahalle dokusu içinde permakültürün yerini belli eder. Mahalle dokusu içinde insanların doğal ekosistemle etkileşime girip bununla beraber birbirleri ile iletişimi aynı mahallede baza altına taşınır. Bazanın seperasyonu permakültürel faaliyeti yönetir. Bu yönetim üretici-tüketici ilişkisinin karşılıklı faydaya dönüştürmesi tasarımda öngörülen bir döngüdür. Bu döngü bireyin kendi bahçesinde ürettiği ürün ile başlar. Birey kendi konutunun önünden aldığı mahsulü aynı şekilde bazanın altında mahalledeki diğer bireylere satar ve tekrar bahçesinde üretim devam eder. Bu sosyo-ticari-permakültürel düşünce baza seperasyonu ile tasarımda yerini bulmuştur.‘Sürdürülebilir tarım olmaksızın istikrarlı bir sosyal düzen mümkün değil ise sosyal düzenin yapı taşı olan Mahalle’nin tasarımı yapılırken permakültürel olgular tasarımın içinde bulunmalıdır.

Permakültürün bazanın separe etmesi değil baza altı ve üstü hayatı birleştirmesi öngörülmüştür. Baza; üstünde daha özel bir alan barındırırken altında ise genel bir alan bulundurması bir çeperleşme öngörürken; permakültürün baza altı ve baza üstü kısmı etkileşimi mahalle tasarımını güçlendirmektedir. Tasarımın daki baza herkesin ulaşamayacağı özel alanlar ile insanlara rahat bir yaşam sağlarken baza altında ticari, sosyal ve ticari-sosyo-permakültürel alanlar ile bir iletişim öngörmektedir. Bu iletişim baza üstünde daha özel ve mahrem iken altında daha geneldir.

Yarışma Alanına Ait Çevresel Veriler

Yarışma alanı için ayrılan bölge Kastamonu merkez ilçesine bağlı olan Örencik köyü ile Budamış köyü arasında şehir merkezinin 5 km güneyinde yer almaktadır. Kastamonu çevre yolunun teğet olarak geçtiği yarışma alanın güneyinde Çankırı Kastamonu yolu, doğusunda ise Kastamonu Havalimanı bulunması ulaşım açısından önemli avantajlar sağlamaktadır. Güney doğusunda Uzunyazı piknik alanı bulunan bu bölge yemyeşil bir doğaya sahiptir. Şehir merkezinin kalabalık ve karmaşasından arınan, aynı zamanda da kısa sürede ulaşım sağlanabilen bu bölgenin bizlere daha ferah ve doğal bir çevre sunması önemli bir avantaj olarak görülebilir. Bölge ekonomisinin önemli bir kısmı tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır, bu sebeple yapılaşma yoğunluğu az olarak görülmektedir.

Tasarım Kararları

Hedef nüfus yaklaşık 1500-2000 kişidir. Tasarım alanı yaklaşık 22 hektar büyüklüğünde olup mahalle merkezinde eğitim-ibadet-ticaret gibi fonksiyonlar, mahalle merkezi dışında da alt komşuluk birim merkezleri vardır. Kent bütününe hizmet edecek donatı alanları kurgulayarak kentle bütünleşmeyi sağlanması hedeflenmektedir. Topografya ile uyumlu yerleşim ve ulaşım sistemlerinin oluşturulması ve alanın doğu sınırını oluşturan Kastamonu Doğu çevreyoluna kontrollü giriş-çıkışı sağlamaktır.

Alanın Kuzeyinde ve Güneybatısında bulunan yoğun ağaçlık alan kümeleri korunarak bu iki alan arasında karşılıklı yeşil donatılar ile bağlantı sağlanarak yeşilin sürekliliği sağlanmıştır. Bu oluşturulan alanlar ise yeşil alan kullanımına ayrılarak açık ve yeşil alanlarda çeşitlilik ve erişebilirliliği sağlanmıştır. Doğu karadeniz bölgesinin eğimli topoğrafyasından dolayı eğime göre konumlandırılan mahalle dokusu eğimin yönelişine göre şekillenmiştir. Eğim izleri bazaları oluşturmuştur ve bazaların üst kısmı konutları alt kısmı ise mahallelinin ihtiyaçlarını giderebilecek sosyal, kültürel ve ticari alanları oluşturmaktadır.

Alana Doğu cephesinden girildiğinde baza altında hem mahallede yaşayan insanların hem de Kastamonu Doğu çevreyolundan geçen araçların duraklayıp alışveriş yapabileceği market, mağaza ve restoranlar bulunmaktadır. Alanının diğer etrafı ve içerisinde ise hem mahalleliye iş olanağı sağlayacak hem de mahallelinin alışverişlerini yapabilecekleri ticari alanlar ve insanların etkileşimde bulunacağı, vakit geçirebileceği ve dinlenebileceği kafeteryalar, restoranlar ve rekreasyon alanları bulunmaktadır.

Alanının batısında bulunan merdivenlerden üst kota çıkıldığında üst kotta bulunan alanın Kuzeyinde ve merkezine yakın konumda bulunan sosyo - permakültürel meydanlara çıkılır. Bu meydanların etrafında ise insanların dinlenip vakit geçirebilecekleri restoran, kafeler ve alışveriş yapabilecekleri, gündelik işlerini halledebilecekleri ticari alanlar bulunmaktadır. Ayrıca ibadet ve eğitim alanıda bu meydanların Güneyinde yer almaktadır.

Bu kottan merdiven ile üst kota çıkıldığında araç trafiğinden arındırılmış, şehir manzarasına yönlendirilen konut dokusu ve de arazinin en geniş düz kısımlarının bulunduğu alanlar ile karşılaşılmaktadır bu düz alanlara ise spor sahaları yerleştirilmiştir.

Alanın Güneyinde, bu kottan merdivenler ile üst kota çıkıldığında; tasarım alanın en yüksek noktasına ulaşılır. Bu kotta mahallenin en büyük meydanı bulunmaktadır. Bu hâkim noktalarda kamusal alanlar tasarlanarak manzara noktaları oluşturulmuştur. Merdivenler ile alt kota inildiğinde ise; alanın Güneybatısında bulunan konutlara ve de yoğun ağaçlık alana ulaşılır. Ağaçlık alan ve blokları bu iki alan arasından geçen “enerji nakil hattı” ikiye ayırır. Bu ağaçlık alana yönlendirilen bloklar ve baza altı ticari birimler; kafeler ve restoranlar şehir manzarası ile birleşerek bu alanı yeni bir çekim merkezi haline getirir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

44 _ NO’LU PROJE

Mahalle Kurgusu değerlendirmesinde; araç yolu, alt bölgeleri ikiye ayırmakta ve komşuluk ilişkilerini zedelediği görülmektedir. Ana trafik yolundan giriş olarak belirlenen noktalar sakıncalı bulunmuştur. Mahalle dokusu vurgusu zayıf kalmıştır. Ayrıca tek tip konut kullanılmış, kentsel tasarım ve planlama ölçeği zayıf kalmıştır. Projenin yerleşim kurgusu incelendiğinde, üç alt bölge kurgusuna temellendirilmiş yenilikçi bir düşünce sistematiği diyagramlar ile ifade edilebilmiştir. Kentsel bağlamda mimari belirleyici karaktere sahiptir. Tasarım kurgusu ele alınırken ekolojik düşünce ve arazinin eğimini dikkate alan farklı dildeki mimari tasarım birbirine uyumludur. Ortak alanlarda iyi çözümlenmiş komşuluk ilişkisi başarılı bulunmuş olup, proje 3. Elemede 3.’lük ödülüne layık görülmüştür.

97258

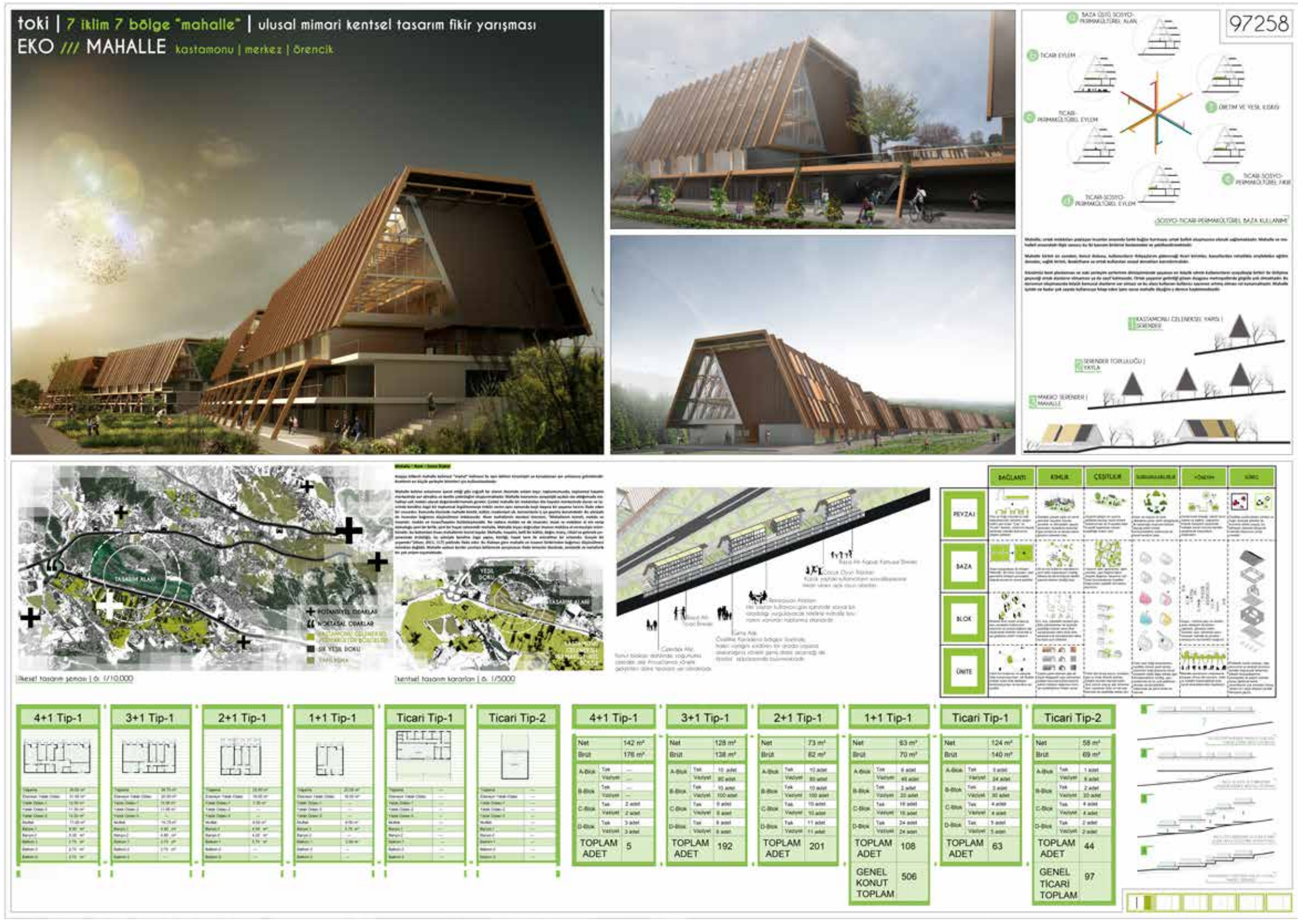

YARIŞMA ALANI
KASTAMONU MERKEZ ÖRENCİK

KARADENİZ BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

KARADENİZ BÖLGESİ 3. LÜK ÖDÜLÜ

97258

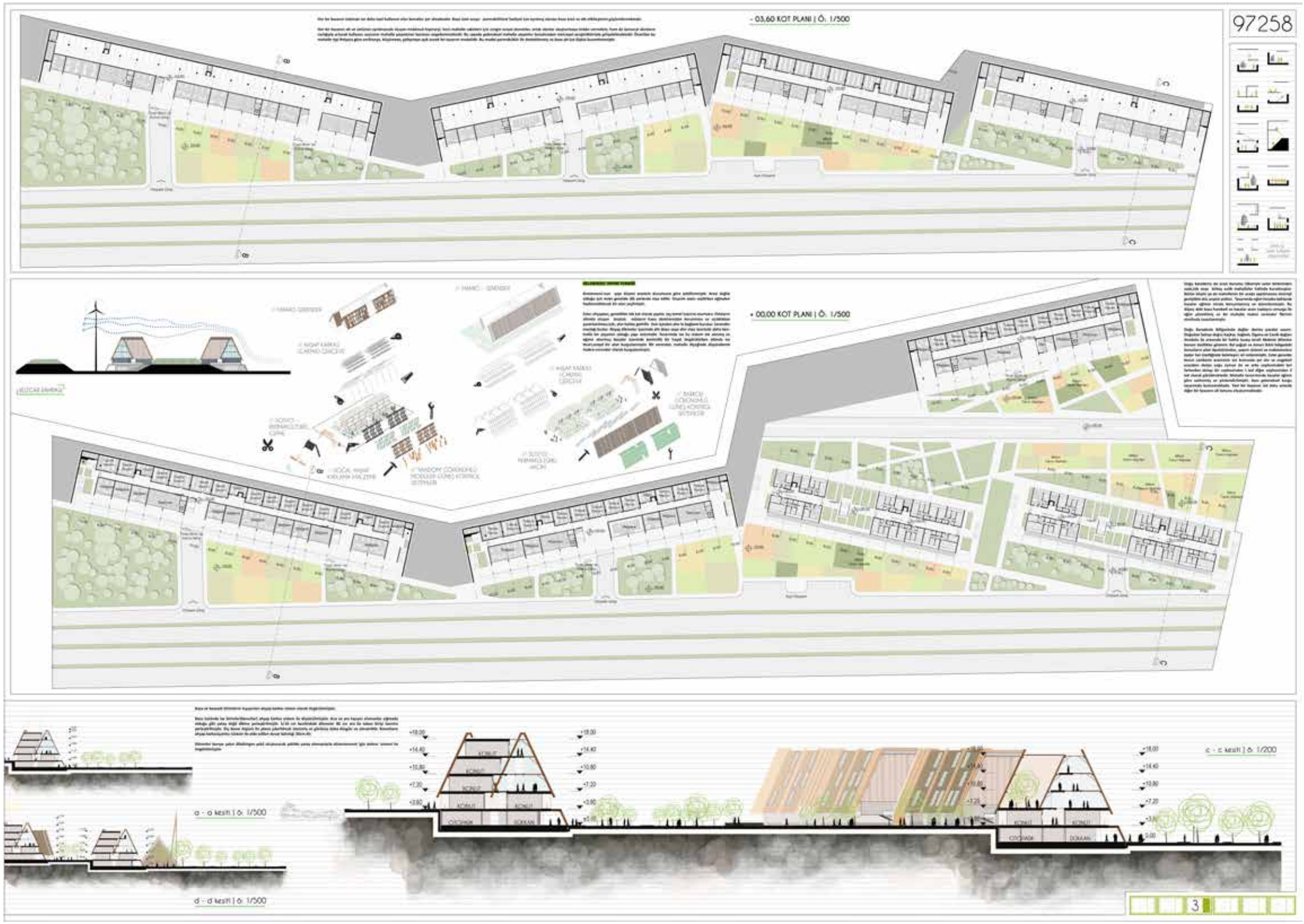

97258
+ 03,60 KOT PLANI | Ö: 1/500
+ 07,20 KOT PLANI | Ö: 1/500
4

KARADENİZ BÖLGESİ 3. LÜK ÖDÜLÜ

97258

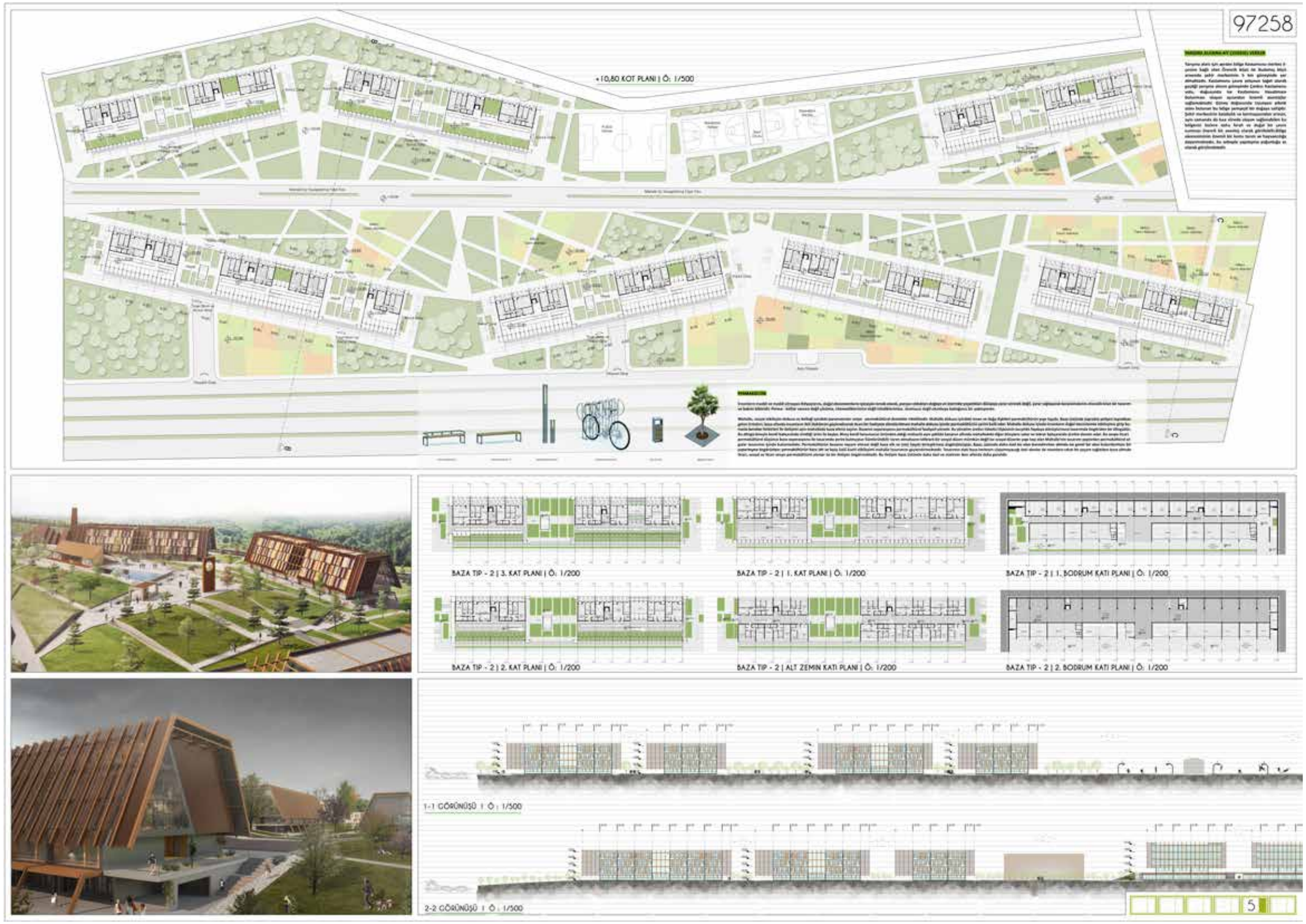

KARADENİZ BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

85314

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

TASARIM RAPORU
KENTSEL TASARIM YAKLAŞIMI VE ÖNERİLER

Bir sosyal çevre olarak mahalle belirli bir takım fiziksel özellikler barındırdığı zaman bu özelliğini koruyabilmektedir. Bunlar sınır, ölçek, yoğunluk, insan ölçeği mekânlar ve doku benzerliği şeklinde sıralanabilir. Yine sosyal etkileşimi, paylaşımı ve aidiyet duygusunu sağlayan bazı mekânlar mahalle fikrini oluşturmaktadır. Yöreye ve kültüre göre değişkenlik göstermekle beraber sokak, avlu, meydan, oyun alanları, ibadet mekânları, okullar, pazar yeri çeşitli etkileşim ve paylaşma duygusuna olanak verir. Tasarımda bu mekânların üretilmesine çaba sarfedilmiş bunun için öncelikle Kastamonu kentinin mekânsal ve sosyal özellikleri incelenmiştir. Elde edilen bazı veriler, göstergeler ve tasarım ölçütleri kentsel ölçekten mimari ölçeğe kadar mekan düzenlemelerine referans oluşturmuştur.

Proje alanının kentin dışında izole bir konumda olması nedeniyle Mahalle tasarımında kendi içine kapalı bir sosyal çevre sağlanmaya çalışılmıştır. Orman alanları, topoğrafya ve karayolu dışında referans alınabilecek öğelerin olmaması, çevresinde kentsel bir yerleşmenin olmaması nedeniyle kenti içinde yeterli, bütünsel ve kapalı bir çevre oluşturulmaya çalışılmıştır. Bir yandan kentin geleneksel mimari ve kentsel dokusundan izler taşıyan, diğer yandan günümüzün ihtiyaç ve ilişkilerine uygun bir kentsel çevre ve yapılar tasarlanması amaçlanmıştır.

Kastamonu ilinin kış aylarındaki soğuk iklimi, yıl boyunca yağış alması dikkate alındığında kapalı ve sıcak bir ortam yaratılması fikrinden hareket edilmiştir. Kastamonu kentsel dokusu ve geleneksel konutları mimar özellikleri literatürdeki detaylı çalışmalardan yararlanılarak analiz edilmiş ve tasarım önerisine referans oluşturacak veriler elde edilmiştir.

Tasarım alanı Kastamonu kent merkezinin yaklaşık 5 km güneyinde kalmaktadır. Çevresinde herhangi bir yapılaşma olmadığından kentsel bütünleşme sağlanacak bir referans bulunmamaktadır. Bu nedenle kendi içinde kapalı ancak yörenin iklimsel özelliklerine, araziye uyum sağlayan kentin geleneksel dokusundan referanslar taşıyan ve bütünlük oluşturan bir mahalle tasarlanması amaçlanmıştır. Kastamonu geleneksel dokusu soğuk iklime uygun kendi içinde kapalı kümeler oluşturan konut çevrelerinden oluşmaktadır. Konutlar eğimin düşük olduğu yerlerde avlu veya bahçe çevresinde, eğimli arazilerde ise sokak çevresinde bütünlük sağlamaktadır. Arazinin eğiminden dolayı teraslı bir yapılaşma deseni ortaya çıkmıştır.

Mahalle tasarımında aşağıdaki ilke ve ölçütler referans alınmıştır;

-Bütünlük hissi,
-Yürünebilirlik ve erişiebilirlik,
-Geleneksel ve tarihsel referanslar,
-İnsan ölçeğine uygunluk,
-İşlevsel ve fiziksel kademelenme,
-Soysallik, etkinlik çeşitliliği, mekansal çeşitlenme

Mahalle yerleşimi merkezinde meydan, çarşı, cami, kültür merkezi olacak şekilde 1072 kotundaki tepe refeans alınarak konumlandırılmıştır. Yaya erişimini sağlamak için merkezden kuzey yönünde ve güneybatı yönüne uzanan iki yaya ekseni önerilmiştir. Konut kümeleri bu iki yaya ekseninden erişim alacak şekilde konumlandırılmıştır. İlkokul ve ortaokul yapıları da yine arazinin orta noktasına denk gelecek şekilde merkezin yaklaşık 100 metre kuzeyinde konut kümeleri arasında, yaya ekseni kenarında konumlandırılmıştır. Yaya ekseni kuzeyde restoran kafe ve mahalle koruluğu ile sonlanmaktadır. Yaya ekseninin kuzey noktası kentin manzarasını sunmaktadır. Bu noktada yapılaşma önerilmemiş açık mekan ve bitkilendirilmiş bir alan olarak tasarlanmıştır.

Tasarım alanı en yüksek kotu 1072 metredir ve arazi eğimi %5-15 arasında değişmektedir. Arazi eğimi, geleneksel yamaç evlerine benzer bir dizilime, güneşten yararlanmaya, siluet oluşturmaya uygun olduğundan konutların yerleşiminde bakı ve eğim en önemli fiziksel referanslar olmuştur. Arazinin kuzey güney doğrultusunda olması ve bakının (eğimin) doğu ve batı yönünde olması dezavantajını azaltmak için konutların olabildiğince güney yönüne bakmaları sağlanmaya çalışılmış, ancak kaçınılmaz olarak doğu ve batı yönelimi de önerilmiştir.

Geleneksel dokularda mahalle mekânını tanımlayan en önemli özelliklerden biri mekânsal kademelenmedir. Kamusal mekândan özel mekânlara geçiş sağlayan yarı kamusal mekânlar, ortak alanlar, müşterek alanlar, alt kümeler mahalle dokusunu oluşturan mekânsal sistemi tanımlamaktadır. Kastamonu örneğinde de görüldüğü üzere cadde, sokak, avlu, bahçe, sofa, ve özel yaşam mekanları arasında kademeli bir geçiş söz konusudur. Bu kademelenme, mahalle, konut kümesi, alt küme, konak ve ev şeklinde de tanımlanabilir. Kentsel tasarım aşamasında mekânsal kademelenme en önemli referanslardan biri olmuştur. Böylece komşuluk ilişkileri, mekânı kullanma frekanslarına bağlı olarak mekâna aidiyet dereceleri ve mekânsal ölçekler de tanımlanabilmektedir.

MİMARİ TASARIM YAKLAŞIMI VE ÖNERİLER

Tasarım sürecinde geleneksel konutlardaki sofa fikrinden esinlenilmiş, sofanın kamusal bir mekân olarak yenden yorumu sunulmuştur. Geleneksel konutlar geniş ailelerin ihtiyaçlarına göre inşa edilmiştir. Girişte sofa ile karşılanan ve geniş ailenin fertlerinin evli çocuklarının her biri için ayrılmış birden fazla ev barındıran bir konut bütünüdür. Bu bütün kona olarak adlandırılmakta ve içerisinde 2,3 veya 4 ev barındırmaktadır. Bu model günümüzde yaygın olan çekirdek aile modeli yaşam tarzına uygun değildir. Ancak bu modelin günümüze uyarlanmasıyla farklı bir model üretilebilir. Önerilen tasarımda avlu çevresinde kümelenmiş konutlar önerilmiştir. Her avlu 19 konut biriminin ortak alanı özelliğindedir. Geleneksel konutlardaki sofa yerine avlu (dış yarı kamusal mekân) tasarlanmış, avlu çevresinde bütünlük sağlayan bir konut yaşam çevresi oluşturulmuştur. Her bir konut alt kümesi arazi eğimine uygun biçimde farklı arazi kotlarına yerleştirilmiştir. Her 3 küme kendi içinde bir araya gelerek bir yeni bir küme oluşturmaktadır. Arazinin en alt kotundaki küme ile en üst kotundaki küme arasında 3, 6, 9, 12 metre olmak üzere 4 farklı kademe bulunmaktadır.

KARADENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

Toplam 52 konut birimi ve sosyal mekânlarından oluşan ve 3 ayrı avlu çevresinde tasarlanmış kümeler, mahallen temel dokusunu oluşturmaktadır. Siluette geleneksel yamaç evlerine benzerlik göstermektedir. Arazide yaya ekseni ile bütünleşen 8 küme ve 7 lineer bloklardan oluşan mahallede toplam 528 konut tasarlanmıştır.

Kastamonu hanehalkı büyüklüğü 2016 yılında 3,0 kişi olarak tespit edilmiştir (TÜİK, 2016). Konut birimleri hane halkı büyüklükleri ve son yıllarda verilen yapı ruhsat istatistikleri dikkate alındığında 2 odalı ve 3 odalı olarak tasarlanmıştır. Konut alan büyüklükleri net 80-126 m^2 arasında değişmektedir. Ortalama konut büyüklüğü net 101 m^2 dir. Projede farklı ihtiyaçlar ve mekansal olanaklara göre 7 farklı konut tasarım önerisi sunulmuştur.

A tipi konut 2 yatak odalı 80m^2 (84 adet)
B tipi konut 2 yatak odalı 86m^2 (84 adet)
C tipi konut 2 yatak odalı 94m^2 (108 adet)
D tipi konut 3 yatak odalı 109m^2 (84 adet)
E tipi konut 3 yatak odalı 111m^2 (84 adet)
F tipi konut 3 yatak odalı 124m^2 (42 adet)
G tipi konut 3 yatak odalı 126m^2 (42 adet)
Toplam 528 konut.

Kastamonu kentsel nüfus artışının düşük olması ve konut talebinin sınırlı olması nedeniyle konut sayısı asgari düzeyde tutulmuştur.

Mahalle duygusu ve mekanı sadece kentsel morfolojiden oluşmamakta bununla birlikte mimari tipoloji de özgün karakterini belirlemektedir. Geleneksel konutların en önemli yapısal özelliklerinden ve kimliği oluşturan öğelerinden biri kırma çatılardır. Yoğun yağmur ve kar yapışına karşı en etkili yapısal çözümlerden biri olan çatılar ahşap ve kiremit kullanılarak tasarlanmıştır. Önerilen yapı tasarımında betonarme sistemin bir tamamlayıcısı olarak çatıda da betonarme taşıyıcı sistem üzerine yalıtım elemanlarından oluşan bir çözüm önerilmiştir. Ahşap çatı ve kiremit malzemenin imalat sürecini geciktirme olasılığı ve yeni br konut tipolojisinde çağın koşullarına uyum, geleneksel olanın taklit edilmemesi çabası ile betonarme sistem önerilmiştir. Ancak çatı formları ve eğimler kar yüküne dayanıklı biçimde önerilmiştir. Böylece siluetin en önemli yapısal elemanlarından biri olan çatılarda bir yandan tarihsel referanslar korunurken diğer yandan günümüz koşullarına uygun ve özgün bir silüet ve yapı formu önerilmiştir.

Geleneksel konutlarda cephe kimliğini oluşturan öğelerden biri dikey dikdörtgen pencere dokusudur. Pence boyutları ve dizilimi iç mekan özellikleri, malzeme olanakları ve iklimsel koşulların bir yansıması olarak ortaya çıkmıştır. Önerilen tasarımda bu tipolojik özellik yorumlanmış ve cephe tasarımına yansıtılarak tarihsel izler korunmaya çalışılmıştır.

KASTAMONU TARİHİ DOKUSUNDAKİ GELENEKSEL KONUTLARIN YERLEŞİM DÜZENLERİ VE PLAN ŞEMALARI

Kastamonu deresinin oluşturduğu vadi üzerinde, doğu ve batı yönlerindeki sert topografik eşikler nedeniyle sadece güney ve kuzey yönlerinde olmak üzere yerleşen konutların plan şemaları arazi eğim çizgilerinin etkisi ve Türk konutlarında önemli bir mekan öğesi olan sofa mekanı ile şekillenmiştir.Kastamonu geleneksel dokusunun büyük bölümü, eğim çizgilerine paralel oluşturulmuş sokaklar ve vadi yamacına kurulmuş konutlardan oluşturmuştur. Eğim çizgisine dik oluşan sokaklarda yer alan konutların ise genellikle küçük ölçekli ve bitişik düzende yapıldığı görülmektedir (Avcı, 2004, s:31).

Kastamonu konutlarının strüktürel özelliklerine bakıldığında zemin katları kargir, üst katları ahşap karkas arası dolgulu, hımış yapılar olduğu görülür.Zemin üzerinde bir, iki ve üç katlı olan bu konutlar alaturka kiremit örtülü kırma veya beşik çatılıdırlar. Çok az da olsa bazı konutlarda topuz ve haç biçimi çatı örnekleri de görülmektedir. Türk konutlarında görülen en önemli mekan öğesi olan sofa, Kastamonu konutlarında da yapıya karakterini yansıtmaktadır. Kastamonu konutlarının plan tasarımında temelde iki yaklaşım olduğu görülmektedir. Sofası dış hava koşullarına açık "çardaklı konutlar" ve sofası dış hava koşullarına kapalı "iç sofalı konutlar" olarak ayrılan konutlar dışında, her iki yaklaşımın farklı birleşimlerinin bir arada kullanıldığı karmaşık yapıda konut örnekleri de bulunmaktadır. İkili kullanıma sahip (harem ve selamlık) bu konutlar geleneksel Kastamonu konutları arasında üçüncü bir grup oluşturmaktadır. Eyüpgiller, kronolojik evrelere bağlı kalmadan, plan tasarımlarına göre yapmış olduğu bu tipoloji çalışmasında, üç türü kendi içinde sınıflara ayırmıştır.

Kastamonu konutları için yapılan diğer bir tespit ise çatı odalarının varlığıdır.Eyüpgiller, bol ışıklı ve havadar olarak tanımladığı çatı odalarını cihannüma olarak adlandırmış ve bunları iki grupta incelemiştir.Birinci grup beşik çatı eğiminin sağladığı boşluktan oluşturulanlar ve ikinci grup ise konutun genel çatı düzeninden bağımsız, kütle olarak daha yüksek, kendine ait çatısı olan mekanlardır (Eyüpgiller, 1999, s.240).Çatı odaları konusunda diğer bir yaklaşım da Avcı tarafından ortaya konmaktadır. Avcı yapmış olduğu araştırmalar sonucunda cihannüma tanımının "dört yönden görünüme açık oda" şeklinde olduğunu göz önünde bulundurmuş ve Kastamonu da yer alan örneklerin bu tanımdan farklı olduğunu söyleyerek araştırmasında „çatı odası kavramını kullanmıştır. Avcı ya göre, genelde sofanın tam üstünde yer alan bu mekanların sofa ile aynı kullanım özelliğine sahip olduğu düşünülmektedir. Çatı odalarını iki gruba ayıran Avcı, birinci türü çatı eğiminin sağladığı boşluğun değerlendirilmesi, ikinci türü ise çatı bütününden bağımsız, daha yüksek kitlesi ve çatısıyla yapı bütününde kendini ifade eden odalar olarak tanımlamıştır (Avcı, 2004, s.33).

Kastamonu Konutları Yerleşim Düzenleri

Kastamonu da geleneksel konut alanları, Kastamonu Deresi nin oluşturduğu vadinin yamaçlarında doğu ve batı yönlerinde yoğunlaşmış, ticari merkez ise düzlüklerde yerleşmiştir.Konut alanlarının topografyaya uyumunda, Osmanlı kentleri için karakteristik olan yamaca yerleşme olgusu ve bu olgunun yaratmış olduğu değişik çözümler görülmektedir.Eğim çizgilerinin şekillendirdiği organik sokak dokusu ile konutların parsel düzenleri oluşmuş, sokakların eğime dik ya da paralel olarak yerleşmesi ile de konutların parsel içindeki yerleşimi belirlenmiştir.

85314

Eyüpgiller ve Avcı nın yapmış olduğu tespitlere göre eğim çizgisine dik oluşan sokaklarda yer alan konutların genellikle küçük boyutlu ve bitişik düzende kurgulandığı görülmektedir. Eğim çizgisine paralel olan sokaklarda ise konutların çevreyle ilişkisinin sağlanmasında farklı çözümler ortaya konmuştur.Bu duruma en 40 belirgin örnek konutların giriş mekanlarıdır. Eyüpgiller in tespitine göre, yolun alt kotunda yer alan konuta girişin üst kattan (manzaraya arkasını dönen arka cepheden), yolun üst kotunda yer alan konuta girişin alt kattan (manzaraya yönelen ön cepheden) sağlanması en genel yaklaşımlardır. Bu konutlarda eğimli arazi setlenerek, arka cephe dışındaki tüm cephelerin toprak yüzeyinden uzak tutulması ve konut tabanının yatay bir düzleme oturtulması sağlanmıştır (Eyüpgiller, 1999, s.237).

Avcı; geniş arazilerde, bahçe duvarları arkasında, sokaktan uzak, kendi mahremiyeti içinde yaşayan geleneksel Türk konutunun, ondokuzuncu yüzyıl arazi parselasyonunda görülen değişimler doğrultusunda küçülen arazilerde, arazinin bir kenarına ya da köşesine yerleştiğini ve bu yapıların en az bir cephesi ile sokağa açıldığını belirtmektedir. Önceki örneklerde konuta erişim bağımsız bahçe kapısı üzerinden olurken, artık yapının bir parçası haline gelen giriş kapısından sağlanmaktadır.Parsel kullanımının yol açtığı bu durum, yapının sokakla ilişkisini değiştirmiştir.

Kastamonu Konutları Plan Şemaları

Eldem, geleneksel Türk konutunu karakteristik unsur olan sofa mekanının konumlanışına göre tanımlayarak dört ana gruba ayırmıştır; sofasız plan tipleri, dış sofalı plan tipleri, iç sofalı plan tipleri ve orta sofalı plan tipleri.

Türk konutlarında görülen en önemli mekan öğesi olan sofa, Kastamonu konutlarında da yapıya karakterini veren ana mekandır.Geleneksel Kastamonu konutlarının mekan organizasyonunda görülen temel iki yaklaşım ise; sofanın dışa açık veya kapalı oluşuna göre belirlemektedir. Sofası dış hava koşullarına açık "çardaklı konutlar" ve sofası dış hava koşullarına kapalı "iç sofalı konutlar" olarak ayrılan konutlar dışında, her iki yaklaşımın farklı birleşimlerinin bir arada kullanıldığı karmaşık yapıda konut örnekleri de bulunmaktadır. Harem ve selamlık olmak üzere iki kullanımlı olan bu konutlar, Kastamonu konutları arasında üçüncü bir grup oluşturmaktadır.Eyüpgiller, kronolojik evrelere bağlı kalmadan, plan tasarımlarına göre yapmış olduğu bu tipoloji çalışmasında üç türü kendi içinde sınıflara ayırmıştır.

Çardaklı Konutlar

Çardaklı konutlar, kırsal yaşamın izlerini taşıyan, kışlık erzağın hazırlandığı, üretim amaçlı kullanılan „çardak mekanının esas alınarak planlanmasıyla oluşmuştur. Genellikle bahçeye yönlenen ve alt katlarda bahçenin devamı niteliğinde olan çardak, günlük yaşam ve aile içi üretimin geçtiği bir mekandır (Avcı, 2004, s:31; Eyüpgiller, 2000, s.396). Eyüpgiller çardaklı konutları köşk odalı çardaklı konutlar ve L biçimli çardaklı konutlar olmak üzere iki gruba ayırmıştır.

Sofalı Konutlar

Sofalı konutlar, çardak mekanının dış hava koşullarına karşı duvar ve pencereler ile korunaklı hale getirilmesiyle oluşmuşlardır. Günümüze ulaşan geleneksel Kastamonu konutlarında, ana katlarda görülen en yaygın plan düzeni, iç sofalı düzendir. Genelde bu konutlarda sofanın sokağa dik olarak yerleştiği ve hem sokak hem de arka bahçe cephesinde çıkma ile vurgulandığı görülmektedir. Bu tür konutların geniş cepheli olanlarında sofa oda çıkmaları arasında arka düzlemde kalmaktadır (Avcı, 2004, s.35).

İki Bölümlü (Harem ve Selamlıklı) Konutlar;
Bu konutların temel özellikleri; harem ve selamlık bölümleri için ayrı giriş kapıları ve bu kapılardan ulaşılan birbirinden uzakta konumlandırılmış merdivenler aracılığıyla bağımsız kullanılabilen iki bölümden oluşmalarıdır.Söz konusu örnekler çardaklı ve sofalı konutlar, iki çardaklı konutlar ve iki sofalı konutlar olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

KASTAMONU KONUTLARININ CEPHE MİMARİSİNİN TİPOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ

"Giriş katları sokak seviyesinden biraz yüksekteydi. Demir parmaklıklı bir ya da iki pencereleri olurdu. Birinci katlarda evin büyüklüğüne göre bir ya da iki çıkma bulunurdu.Bu evlerin planlarında geleneksel özellikler kaybolmuştur. Sıradan cephelerin ana öğeleri klasik mimari nizamlardan esinlenen hafif plastrlar, vurgulanmış kornişler, süveler, kemerler, frontonlar, dekoratif demir parmaklıklardı. Üzerlerinde eliptik ya da dairesel kafa pencereleri olan kapılar ve yanlarındaki pencerelerle düzenlenen girişler karakteristik ve yaygın bir cephe motifi olarak kullanılmıştır. Türk ev geleneğinde pek görülmeyen çatı katı moda olmuştur. Çatı aralarındaki balkonlar, cihannüma (halk dilinde tahtaboş) genelleşmiştir." (Kuban, 1995, s:96)

Doğan Kuban'ın "Türk Hayatlı Evi" çalışmasında aktardığı geç ondokuzuncu yüzyıl mimari üsluplarında yaşanan gelişmelerden bazıları; giriş katlarının sokağa açılması, cephede kullanılan dekoratif elemanlar ve çatı odalarında yaşanan değişimlerdir.Kastamonu geleneksel konutlarının cephe mimarisinde de bu gelişimler gözlenmektedir. Genellikle iki veya üç, nadiren dört katlı olan geleneksel Kastamonu konutlarının dış görünümlerinin, konutun her cephesinde yer alan çıkmalar ve pencere düzenlemeleri ile hareketlendirildiği görülmektedir.

Kastamonu Konutlarının Cephe Organizasyonu

Cephe, konutların iç dünyası ile kamusal alan (sokakğın) arasında kurulan ilişkiyi ifade eden bir ön yüzdür. Sokağın doğal bir şekilde sınırını oluşturan cephe, aile yaşamını içeren konut ile kamusal alana açılımı sağlayan sokak arasında bir bütünleşme sağlayarak bir ifade dili oluşturur. Bu dilin oluşumunda rol alan her bir öğe yapının tanımlanmasında önemli olmaktadır. Kastamonu konutlarının erken dönem örneklerinde sokak cephelerinin yalın olduğu göze çarpmaktadır. Bu dönem örneklerinde cepheler, sağır kagir duvarlar üzerine oturan, ahşap karkas üst katların oluşturduğu iki katlı konutlarda; oldukça yalın bir giriş kapısına sahip, pencerelerde cam yerine lokma parmaklık ve ahşap kapakların olduğu, bazıları tepe pencereli ve kırma çatılıdır. Ondokuzuncu yüzyılda temelde hala iki katlı olan konutlarda kat adetinin arttığı, camlı pencerelerin oranlarının ve sayılarının büyüdüğü, giriş kapısının özenli ve vurgulu hale geldiği, çatıda hareketlenmelerin olduğu, ahşap yapının geometrisini vurgulayan düşey pilastrlar ve yatay silmelerin olduğu, simetrik cepheli konutlar yapıldığı görülmektedir.

Kastamonu daki konutların çoğunluğu sokak çeperinde konumlandırılmış, bahçeler ise konut sahiplerinin özel yaşamını dışarıdan gizlemek için geri planda kurgulanmıştır. Kastamonu geleneksel konutları, yapı -

sokak ve bahçe-sokak ilişkileri üzerinden iki temel grupta ele alınabilir.

Birinci grupta yer alan ve sokaktan direkt ulaşım alan bitişik nizam konutların bahçeleri yapının arkasında oluşturulmuştur. İkinci grupta yer alan konutlar ise bahçe içerisinde geri çekilmiş, müstakil yapılardır. Bu grubu ise bir veya iki cephesi ile sokağa bitişik olan konutlar ve dört tarafı bahçe ile çevrili olan konutlar olarak iki alt gruba ayırabiliriz. Kastamonu da yer alan çok sayıda geleneksel konut, sokak cepheleriyle diğer cephelerine kıyasla daha etkileyicidir. İnşa edildikleri parsel içerisinde giriş kapıları sokağa birinci dereceden bağlantı sağlayacak şekilde konumlanan konutların giriş ve üst katları işlevselliğini simgeleyecek şekilde düzenlenmiştir.Görsel olarak sokağa ait olan ve onunla bir bütün oluşturan bir süreklilik oluşturur.

Buradan hareketle konutların giriş cephelerinde görülen her türlü mimari öğe tek tek ele alınmış, tipolojik değerlendirmenin yapılabilmesi için çatı formu, çatı odaları ve saçaklar, çıkmanın konumu, düzeni ve konsol elemanı, pencere formları ve doğramaları, kepenkler ve parmaklıklar; giriş kapısının yeri, formu ve malzemesi, cephe üzerinde yer alan dekoratif öğeler gibi pek çok unsur göz önünde bulundurulmuştur. 18. ve 19. yüzyılları itibariyle yaygınlaşan yan yana, sıra halinde dizilme olgusuyla şekillenen kent dokusunda Kastamonu konutlarının cephelerinde en çok dikkati çeken öğenin ise kapalı çıkmalar olduğu tespit edilmiştir (Kamarlı, 2008).

Konutların iç dünyasını dışa yansıtan giriş cepheleri, yapının ait olduğu tarihsel dönemi ve benimsediği mimari dili gösteren temel verilerdir. Giriş cepheleri, konut kullanımının dışarıdan algılandığı, özel alan ve kamusal alan arasındaki geçişi ifade eden unsurlar içermektedir. Bu nedenle konutların giriş cephelerinde görülen her öğe, yapının tanımlanması için önemli birer mimari elemandır.

Kastamonu Konutlarının Cephe Tipolojisi

Anadolu konut kültüründe olduğu gibi, Kastamonu geleneksel konutlarında da giriş kapı ve giriş mekanlarının sokaktan giriş alan cephenin organizasyonunda önemli bir yeri olduğu görülmektedir. Bu kabulden yola çıkılarak, giriş kapılarının formu, konumu ve mekansal uzantısı Kastamonu geleneksel konut yapılarının cephe tipolojisinin belirlenmesinde birincil parametre olarak değerlendirilebilir. İkincil parametre ise Türk konutlarında cephenin önemli karakterlerinden biri olan çıkma elemanıdır. Kastamonu konutlarında hemen hemen her cephede yer alan çıkma, değişik üst kat plan tiplerinin bir uzantısı olarak birçok çeşitte görülmektedir (Kamarlı, 2008).

Merkezi Girişli Konutlar: Merkezi girişli konutlarda giriş simetri ekseninde yer alırken cumba ile aynı aks üzerinde bulunmaktadır. Kastamonu da giriş kapıları çoğunlukla cephe düzleminde yer almaktadır. Niş içerisinde yer alan örneklerde ön cephede derinlikler oluşturularak cepheye hareket kazandırılmıştır, aynı zamanda giriş kapısı yağmur, kar ve güneş etkilerine karşı korunmuştur. Yapı giriş kapıları ile üst kat arasında kalan kısım duvarla bitirilmemiş genellikle bir yırtıkla tamamlanmıştır. Giriş mekanına ışık almayı sağlayan bu detay giriş kapılarının daha gösterişli olmasını sağlamıştır.Kapılar genellikle yalın dikdörtgen bir formda, tablalı ve ahşap malzemedendir.

Zaman zaman ara katlı olarak düzenlenen konutlar çoğunlukla zemin üstü bir katlıdır. Zemin üstü iki katlı ve çatı odalı örnekleri görmekte mümkündür. Kastamonu kentsel sit alanında yer alan merkezi girişli konutlar, yapı bütününde tasarlanan çıkma elemanlarına göre değerlendirildiğinde 8 tip tespit edilmektedir. Bunar; Merkezi girişli çıkmasız, merkezi girişli merkezi tek çıkmalı, merkezi girişli merkezi olmayan tek çıkmalı, merkezi girişli simetrik ikili çıkmalı, merkezi girişli gönyeli çıkmalı, merkezi girişli cephe boyu çıkmalı, merkezi girişli açık çıkmalı, merkezi girişli hem açık hem kapalı çıkmalı konutlardır.

Yandan Girişli Konutlar: Çoğunlukla merkezi girişli konutlarla aynı karakteristik özelliklere sahip bu tip konutlarda giriş kapısının yeri simetri eksenin sağında veya solundadır. Merkezi girişli konutlarda giriş kapısına verilen vurgu yandan girişli konutlarda görülmemektedir. Çıkma, çatı odası, üçgen alınlık gibi cephe elemanları genellikle simetri ekseninde yer alırken giriş kapısı asimetrik konumdadır.Bazı örneklerde giriş kapısı ve çıkma aynı aks üzerinde yer almaktadır. Kastamonu kentsel sit alanında yer alan yandan girişli konutlar, yapı bütününde tasarlanan çıkma elemanlarına göre değerlendirildiğinde 6 tip tespit edilmektedir. Yandan girişli çıkmasız, yandan girişli merkezi tek çıkmalı, yandan girişli merkezi olmayan tek çıkmalı, yandan girişli simetrik ikili çıkmalı, yandan girişli gönyeli çıkmalı, yandan girişli cephe boyu çıkmalı ve yandan girişli açık çıkmalı konutlar.

İki Girişli Konutlar: Bu grubu oluşturan örneklerin, genel olarak harem ve selamlık için ayrı giriş kapıları ve bu kapılardan ulaşılan birbirinden uzakta konumlandırılmış merdivenler aracılığıyla iki bölümü bulunmaktadır. Plan şemaları açısından değerlendirildiğinde kendi içerisinde dört gruba ayrılan iki girişli konutlar cephe özellikleri açısından en çok dikkat çeken iki sofalı konutlardır. Bu gruba dahil olan örneklerde harem ve selamlık arası bağlantının bir mabeyn odası aracılığıyla sağlandığı görülmektedir.

İki iç sofanın birbirine paralel bir şekilde yerleştiği bu plan şemasında cephe düzenine simetri hakimdir. Kastamonu kentsel sit alanında yer alan iki girişli konutlar, yapı bütününde tasarlanan çıkma elemanlarına göre değerlendirildiğinde 5 tip tespit edilmektedir. İki girişli çıkmasız, iki girişli merkezi tek çıkmalı, iki girişli merkezi olmayan tek çıkmalı, iki girişli simetrik ikili çıkmalı, iki girişli gönyeli çıkmalı ve iki girişli hem açık hem kapalı çıkmalı konutlar olarak belirlenen bu grupların dökümleri ve alan içinde dağılımları aşağıda gösterilmektedir.

Giri Kapısının Ana Cephede Yer Almadığı Konutlar: Giriş kapıları üzerinden yapılan değerlendirmeler sonucu oluşan tipoloji çalışmasında bazı örneklerde giriş kapısının bazı durumlarda sokak cephesinde yer almadığı ya da bahçe üzerinden giriş yapıldığı tespit edilmiştir. Kimi örneklerde ise kesin olarak bilinmemekle birlikte ana cephe üzerinde yer alan giriş kapısının zaman içerisinde kapatılarak yerinin değiştirildiği düşünülmektedir.

Kastamonu kentsel sit alanında yer alan giriş kapısının ana cephede yer almadığı konutlar, yapı bütününde tasarlanan çıkma elemanlarına göre değerlendirildiğinde 5 tip tespit edilmektedir. Çıkmasız, merkezi tek çıkmalı, merkezi olmayan tek çıkmalı, simetrik ikili çıkmalı, gönyeli çıkmalı, hem açık hem kapalı çıkmalı konutlar

85314

olarak belirlenen bu grupların dökümleri ve alan içinde dağılımları aşağıda gösterilmektedir.

Her biri Kendine Özgü Özellikler Gösteren Konutlar: Tarihi kent dokusu içerisinde yerleşmiş geleneklere göre, belli modellerin ana çizgileri esas alınarak yapılan tekrarlar sonucu oluşturulan tipolojik ayırımın dışında kalan fakat kent içerisinde herhangi bir eleman gibi görünen yapıları bulunduğu bu grupta çıkma çeşidi ve çatı odasının farklılaşması dikkate alınmıştır. Türk ev geleneğinde pek görülmeyen "cihannüma" iki yapıda görülmektedir. Derenin iki ayrı yakasında bulunan bu iki konut, Eflanili ve Zencirlioğlu konaklarıdır.

Kastamonu Konutları Cephe Elemanları
Cephe tipolojisinin saptanmasında pencere formları, doğramaları ve parmaklıkları; giriş kapısı konumu, formu ve malzemesi, cephe bütünündeki vurgusu; çıkma konumu, düzeni ve konsol elemanı ve çatı hareketleri gibi pek çok unsur göz önünde bulundurulmuştur.

a) Çıkmalar ve Konsollar: Türk evi plan özelliğinin önemli bir öğesi olan çıkmalar, Kastamonu konutlarının büyük çoğunluğunda kullanılan bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Çıkmalar, genel olarak zemin üzerinde yer alan yaşama katının sokakla ilişkisini sağlayacak şekilde düzenlenmiş ve tamamen kullanıcının isteklerini doğrultusunda planlanmıştır. Giriş katında topografik çizgilerin etkisinde kalan zemin kat sınırları ana yaşama katlarında bu sınırların dışına çıkmıştır. Yerleşme düzeni içerisinde uygulanmış olan açık (balkon) ve kapalı çıkmaların cephe yüzeyindeki konumu dar cepheli konutlarda tek çıkma, çoğunlukla geniş cepheli konutlarda ikili çıkma, cephe boyu ya da gönyeli olarak görülmektedir. Kastamonu konutlarında çıkmanın cepheler arasında ayırım gözetilmeden tüm cephelerde uygulandığı görülmekle birlikte, zengin görünümlü dekoratif öğelerin ön cephe çıkmalarında ağırlık kazandığı tespit edilmiştir (Kamarlı, 2008). Kastamonu bölgesinde daha çok kapalı çıkmalar görülmesine karşın zaman zaman görülen açık çıkmaların dekoratif anlamdaki zenginliği dikkat çekicidir.

b) Pencereler: Kastamonu konutlarında manzaraya geniş bir açıyla yönelmeyi sağlayan sokak cephelerindeki pencere düzenleri, bulundukları mekanın boyutları ve mekansal işlevi ile şekillenmiştir. Çok sayıda pencere ile dışarı açılan mekanların sofalar ve odalar olup, servis mekanlarının pencerelerinin daha az ya da küçük boyutlu olduğu görülmektedir.
Dikdörtgen formun göze çarptığı pencerelerde kemerli, üçgen alınlıklı, tepe pencereli, ikiz pencere ve özel formlar kullanılmıştır. Genel olarak üçlü düzenin tercih edildiği düzenlemede zaman zaman bu sayı ışık-hava gereksinimine bağlı olarak dörde kadar çıkmıştır.

c) Kapılar
d) Üst Yapı Elemanları: Erken dönem Kastamonu konutlarında görülen ahşap oturtma çatılar genellikle beşik ve kırma çatı olarak iki şekilde de görülmektedir. Son dönem örneklerine baktığımız da ise çatı arası kullanımının yaygınlaştığı ve çatı yapılanmasında değişimler olduğu görülmektedir. Haçbiçimi ve topuz çatı örnekleri son dönem örneklerinde görülen çatı şekillenmeleridir. Genellikle erken dönem örneklerinde konutlarda saçak altı kaplaması olmayıp geç dönem örneklerinde saçak yüzeyinin kaplamalı olduğu görülmektedir. Kaplamalı örneklerde dekoratif nitelikli kaplamalar dikkat çekicidir.

3-PEYZAJ MİMARLIĞI YAKLAŞIMI VE ÖNERİLERİ
İklim
Kastamonu İli'nde iki ayrı iklim tipi görülmektedir İlin kuzeyinde Karadeniz iklimi egemenken, güneyde İç Anadolu ikliminin etkilerine rastlanmaktadır. İlin iklimini biçimlendiren etkenlerin en önemlilerinden biri yeryüzü şekilleridir. Kastamonu İli'nin kuzeyinde kıyıya paralel olarak uzanan Küre Dağları, ilin kıyı kesimleri ile iç kesimler arasında bir engel oluşturmaktadır. Bu nedenle, iç kesimlere doğru Karadeniz ikliminin etkisi giderek azalmakta, yerini İç Anadolu ikliminin sert ve karasal özellikleri almaktadır. Ancak, Küre Dağları'nın güneyinde, yani ilin iç kesimlerinde kalmasına karşın, yükseltisi 1500 m'ye varan plato alanları ve bunların üzerinde yer alan yüksek ve dalgalı alanlar deniz etkilerinden tam anlamıyla uzak değildir. Batıdan gelip Küre Dağları'ndaki gediklerden içerilere sokulan hava kütleleri, yüksek yerlere fazla yağış bırakabilmektedir. Öte yandan, ilin ikinci yüksek kütlesini oluşturan Ilgaz Dağları'nın da kuzeye bakan yamaçları güneyinden daha nemlidir. Bu nedenle günlük sıcaklık farklarının fazla olduğu dönemlerde, ortaya çıkan basınç farkları yerel rüzgarlara da neden olmaktadır. SICAKLIK Kastamonu'da kış dönemindeki düşük sıcaklıkları, kuzeyden gelen hava akımlarıyla durgun hava kütleleri oluşturmaktadır. Batıdan ve güneyden gelen hava akımlarıyla içinde de düşük sıcaklıklara rastlanmasına karşın, bunlar genellikle daha sıcaktır. Merkez İlçe'de yıllık sıcaklık ortalaması 9,8 C' dir. Bu değer Kastamonu'ya komşu il merkezinden Zonguldak'ta 13.5 C, Çorum'da 10 9 C, Sinop'ta 14 C, Çankırı'da ise 11,5 C'dir. Bu değerler bize Karadeniz ikliminin etkisi altındaki Sinop ve Zonguldak'ın ya da karasal iklim etkisindeki Çankırı ve Çorum'un ortalama sıcaklığının daha fazla olduğunu gösterir. Bunun nedeni morfolojik yapıdır. Zira Kastamonu'da hem karasal, hem de Karadeniz iklimi görülmektedir. Merkez İlçe'de en soğuk geçen aylar ocak ve şubat, en sıcak geçen aylar ise temmuz ve ağustostur.

Yağış
Kastamonu'da yağışın aylara dağılımı oldukça düzenlidir Kış dönemindeki yağışlar yıllık yağışın % 18'ini, yaz yağışları ise % 27'sini oluşturmaktadır Yağışların büyük bölümü ise bahar aylarında düşmektedir Ocak ayının % 6'lık yağış oranına karşılık, mayıs ayında yıllık yağışın % 18'i düşmektedir Merkez İlçe'nin yıllık yağış ortalaması 449,7 mm'dir Bu değer, kıyı kesiminde İnebolu'da 1052,2 mm, Bozkurt'ta ise 1214,8 mm'ye dek yükselmektedir Kastamonu'ya en az yağış, aralık, ocak ve şubat, en çok yağış ise nisan ve mayıs aylarında düşmektedir Yılda 19,5 gün kar ayğışlı geçen il merkezi.yılda 37.3 gün kar örtüsü altında kalmaktadır.

Rüzgar
Ortalama rüzgar hızı 14 m/sn olan ilde, egemen rüzgar, yıl içinde 3524 kez esen güneybatıdır (lodos) Bunu, güney - güneybatı (kıble - lodos) ve kuzey (yıldız) rüzgarları izlemektedir, "de en hızlı rüzgar, saniyede 29.8 m hızla esen güneybatıdır (lodos).

Flora
Kastamonu İli, bitki örtüsü bakımından oldukça zengin bir alanda yer almaktadır, ilin Devrekani dolayları orman örtüsünden yoksundur. Ancak bu kesimlerde de seyrek ağaç, çalı ve orman kalıntılarına rastlanmaktadır.Eğimin daha yumuşak olduğu bu kesimler kestane rengi toprakların yayılım alanıdır. Kıyıdan iç kesimlere gidildikçe yükselti artar, bu kesimde kayın ve köknar ağaçları yaygınlaşır. Podzolik toprakların yayım alanı olan bu bölgede, alt örtü durumundaki eğreltiotu önemli bir yer tutmakladır. Buradaki kayın, köknar ve çam ormanları, düzgün gelişimli, işletmeye elverişli ve iyi nitelikli ormanlardır. İnebolu ve Cide'nin güneyindeki sırtlarda egemen olan çam, köknar ve kayın türleri arasında yer yer ıhlamur, kestane, karaağaç, gürgen, mersin, kavak, dişbudak ve ahlat türleri de karışmıştır. Sık ormanlık, sırt şeridi ile Azdavay-Devrekânî arasındaki yükseltilerde çam çeşitleri yaygınlaşmaktadır. Çam örtüsü genellikle seyrektir. Kıyı kesimindeki ormanlık alanda, iğne yapraklı ağaç türlerinden kızılcam, sarıçam, karaçam, köknar, porsuk, yapraklı türlerden ise kayın, meşe, dişbudak, akçaağaç, kızılağaç, karaağaç, kestane, ıhlamur, şimşir, yabanıl fındık, kavak, gürgen, çınar gibi ağaçlar vardır. Köknar ve kayın, daha çok dağların kuzeye bakan kesimlerindedir.Ilgaz Dağları ile Devrez Çayı Vadisi arasında Tosya ormanları yer almaktadır.burada da karaçam, sarıçam, meşe ve köknar gibi türlere rastlanmaktadır.

Tarım
Kastamonu ili arazilerinin % 59 unun ormanlık ve fundalık olması, kışların uzun ve sert geçmesi, arazi yapısının engebeli olması, birinci sınıf tarım arazisinin az olması, sulama imkânlarının yetersizliği bitkisel üretimde çeşitliliği azaltmaktadır. Tarım arazilerinin darlığı tarla bitkileri üretimini kısıtlamakta, ilkbahar geç donları meyveciliğin ekonomik olmasını zorlaştırmaktadır. İlimizin bazı yöreleri hava şartları itibarıyla meyvecilik için oldukça müsait bir iklime sahiptir.Ancak; tarımsal

girdi fiyatlarının yüksekliği ve uygun pazar bulunamaması sebepleri ile meyvecilik istenilen düzeyde gelişememiştir.

Kesme Çiçekçilik
İlimiz süs bitkileri ve kesme çiçek yetiştiriciliği açısından diğer illere göre daha avantajlıdır.Bunun nedeni Akdeniz ve Ege bölgelerinde yaz aylarının sıcak ve kurak gitmesi ve aynı zamanda yaz aylarında yüksek sıcaklıktan dolayı çiçeklerin kalitesinin düşmesi sorununun ilimizde görülmemesidir.İlimizde gece ve gündüz sıcaklık farkının fazla olması süs bitkileri ve kesme çiçek üretimini olumlu yönde etkilemektedir. En çok üretilen kesme çiçek glayöldür.

Kastamonu-Örencik te çalışılan mahalle tasarımının önemli bir parçası olan mahallenin açık-yeşil alanları, peyzajı için çözümler üretilmitir. Alanın coğrafi yapısına bağlı olarak sahip olduğu iklim, yağış, rüzgar, flora, eğim ve bakı özellikleri detaylıca incelenmiş ve elde edilen bilgi peyzajın yeniden yorumlanışına, biçimlenişine altlık veri oluşturmuştur.

Mahallenin genel peyzaj silüetini oluşturan öğeleri şunlardır: Mahallelinin ortak kullanım alanları olan sokaklar, iç avlular, mahallenin omurgasını oluşturan çizgisel formda kuzey-güney yönünde seyreden yeşil yol, aksın güney ucunun sonlandığı odak ve simge değer taşıyan bir kültürel yapı ve çevresi, kültürel yapının devamında oluşturulan mahalle koruluğu. Mahallenin silüetini oluşturan her farklı peyzaj parçası, tektek ele alınarak çözümlemeyi gerektiren kullanım alanlarıdır. Bu nedenle farklı kullanım karakterine sahip peyzaj alanları için aşağıdaki öneriler getirilmiştir:

Sokak ve İçi Avlular: İnsanların konutlarından çıktıklarında mahallesi ile ilk ve en sık karşılıklı etkileşime geçtikleri en yakın ortak açık alanlardır. Her yaş grubunun da en kolay ulaşabileceği ve zaman geçireceği mekanlardır. Bu alanların peyzaj tasarımında; farklı kullanım ihtiyaçlarına cevap veren çeşitli özellikte bitkiler kullanılmıştır. Bitkilerin form-ölçü-doku özelliklerinin bir arada kullanılmasıyla, özellikle biçimsel ve ölçüsel anlamda denge sağlayan bir kompozisyon oluşturmak hedeflenmiştir. Sonbahar ve kış mevsiminde özellikle iç avlularda eğimden faydalanılarak oluşturulan basamaklarda insanların otururak güneşten yararlanabilmesi, küçük çocukların, yaşlıların kendi yaş grubu ile zaman geçirirken temiz hava alabilmeleri için doğru bitkilendirme yapılması zorunludur.

Bu mekanlarda kışın yaprağını döken, orta dokulu türler önerilmektedir. Böylece soğuk dönemlerde hem yapı içlerinin hem de yapı arasındaki boşlukların daha iyi güneş alması sağlanmış olacaktır. Yaz mevsiminde ise orta dokulu ağaçlar hem gölge sağlayacak hemde rüzgarın serinletici etkisini iç kısımlara kadar ileteceklerdir (Alnus glutinosa-Kızılağaç; Fraxinus americana-Dişbudak, Fagus sylvatica-Kayın). Sokaklarda ise özellikle yaya sirkülasyonunu engellemeyen yüksekten dallanan, düz gövde ve taç yapan ağaç türleri (Castanea sativa-Kestane; Tilia tomentosa-Ihlamur; Quercus cerris-Meşe) önerilmektedir.

Bina girişleri ve sokak köşe başları gibi alanlarda vurgu sağlamak amacıyla piramidal, yuvarlak, sarkık ve manzara formlu, farklı boy ve dokudaki türlerin soliter veya gruplar halinde kullanılması önerilmektedir (Taxus baccata-Porsuk Ağacı; Abies nordmanniana ssp. Bornmuelleriana-Göknar; Ulmus glabra-Karaağaç; Fraxinus americana-Dişbudak).

Yeşilyol / Yeşil Omurga ve Mahalle Koruluğu : Mahallede her yaştaki insanının serbest zaman değerlendirme, rekreasyon ihtiyacına yönelik tasarlanan bu alanlarda kullanılan bitkilerin gölge etkisinin yanısıra, renk, doku, koku ve benzeri etkilerinden de faydalanılması hedeflenilmektedir. Yeşil omurga içinde yer alan oturma-dinlenme köşelerinde peyzaja duyusal ve gösel zenginlik katan yapay su yüzeyleri oluşturulmuştur. Bu omurga içinde farklı yaş gruplarına hitap eden çocuk oyun alanları, spor alanları da yer almaktadır. Aks boyunca yoğun bir bitki dokusu oluşturulması önerilmektedir. Böylelikle mahallenin kitle-boşluk dengesi yeşil doku ile desteklenecektir. Ayrıca yapı kitlelerinin keskin, köşeli, geometrik formlarının etkisi ağaçların çeşitli form ve renkleriyle dengelenecektir. Yeşil aksın bittiği yerde başlayan mahalle koruluğu yöreye özgü doğal ağaç türlerinin kullanımı ile orman görünümüne bürünmektedir (Pinus nigra-Kara Çam; Pinus nigra subsp. Pallasiana-Kara Çam-yöreye özgü endemik tür; Pinus sylvestris-Sarı Çam; Carpinus betulus-Gürgen; Quercus cerris-Meşe; Fraxinus americana-Dişbudak). Koruluğun ortasında kıvrılarak akıp giden bir dere görüntüsü vermesi için tasarlanan su yüzeyi ise peyzajı hareketlendirmektedir. Derenin kimi yerlerinde oturup suyun akışını seyretmek için tasarlanan ahşap seyir platformları suyla olan görsel ve işitsel teması kuvvetlendirmektedir. Mahalle sakinlerinin koşu, yürüyüş, bisiklet parkuru olarak kullanacağı bir yol koruluğun içinde dolaşmaktadır. Koruluğun her mevsime özgü bürüneceği renkler pastoral mahalle peyzajında eşsiz manzaralar oluşturacaktır.

Kaynaklar
Kamarlı, E. (2008). Kastamonu Tarihi Dokusunda Yer Alan Geleneksel Konut Yapılarının Cephe Mimarisi Üzerine Tipolojik Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
Avcı, F.F. (2004). Ondokuzuncu Yüzyıl Kastamonu Konutları Değişim Süreci. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
Eldem, S. H. (1984-86-87). Türk Evi I,II,III, Osmanlı Dönemi, TAÇ, İstanbul.
Eyüpgiller, K. K. (1999). Bir Kent Tarihi Kastamonu. İstanbul: Eren Yayıncılık.
Eyüpgiller, K. K. (1994). Bir Küçük Anadolu Kentinde Batılı İmar: Kastamonu Örneği. Arredamento Dekorasyon, Sayı 65 (11), 115-119.
Kuban, D. (1995). Türk Hayatlı Evi. İstanbul: Eren Yayıncılık.
Namıkoğlu, N.G. (2010). Türkiye'nin Ağaçları ve Çalıları. NTV Yayınları, İstanbul, 725 p.
Yaltırık, F., (1993).Dendroloji I Ders Kitabı Gymnospermae (Açık Tohumlular). 2. Baskı, İÜ Orman Fakültesi Yayını, No. 3443/386, İstanbul.
Yaltırık, F. (1998). Dendroloji II (Angiospermae). İÜ Orman Fakültesi Yayını, No. 4104/420, İstanbul.

Elektronik Kaynaklar:
http://www.kastamonukultur.gov.tr/TR,169990/iklim-ve-bitki-ortusu.html
http://www.cografya.gen.tr/tr/kastamonu/iklim.html

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

102 _ NO'LU PROJE
Projede tepede topografik yapı ile uyuşmayan, mahalle ölçeğinde de uygun olmayan, kentsel ölçekli bir fonksiyon olan stadyum önerilmesi olumsuz görülmüştür. Tasarım kurgusunda, Tenis kortları, stadyum vb. açık spor alanlarında belirli yönelişler gözetilmesi gerekmektedir. Özellikle spor alanlarının yerleşiminde, yönsel problemler mevcuttur. Buna rağmen; yerleşim dengeli bir arazi kullanımı ile sağlanmıştır. Kamusal mekândan özel mekânlara geçiş sağlayan yarı kamusal mekânlar, ortak alanlar ve alt kümeler arasında kademeli bir geçiş tanımlaması mahalle kurgusu açısından olumludur. Konut mimari dokusu yöre mimarisine uygun tarzda tasarlanmış, Kastamonu geleneksel konutlarının kimliğini oluşturan "kırma çatılar" ve avlulu sistem kullanımı olumlu değerlendirilmiştir. Ayrıca peyzaj tasarım prensiplerinde mevcut yeşil dokunun korunması ve önerilen bitkisel dokunun rekreasyon olgusuna getirdiği katkı önemlidir. Vaziyet planı ve şemaların da olumlu bulunduğu proje 3. Elemede 1. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

85314

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ

KENTSEL TASARIM YAKLAŞIMI VE ÖNERİLERİ

Bir sosyal çevre olarak mahalle belirli bir takım fiziksel özellikler barındırdığı zaman bu özelliğini koruyabilmektedir. Bunlar ranr, ölçek, yoğunluk, insan ölçeği mekânlar ve doku benzerliği şeklinde sıralanabilir. Yine sosyal etkileşimi, paylaşımı ve aidiyet duygusunu sağlayan bazı mekanlar mahalle fikrini oluşturmaktadır. Yöreye ve kültüre göre değişkenlik göstermekle beraber sokak, avlu, meydan, oyun alanları, ibadet mekânları, okullar, pazar yeri çeşitli etkileşim ve paylaşma duygusuna olanak verir. Tasarımda bu mekânların üretilmesine çaba sarfedilmiş bunun için öncelikle Kastamonu kentinin mekânsal ve sosyal özellikleri incelenmiştir. Elde edilen bazı veriler, göstergeler ve tasarım ölçütleri kentsel ölçekten mimari ölçeğe kadar mekan düzenlemelerine referans oluşturmuştur.

Proje alanının kentin dışında izole bir konumda olması nedeniyle Mahalle tasarımında kendi içine kapalı bir sosyal çevre sağlanmaya çalışılmıştır. Orman alanları, topoğrafya ve kareyolu dışında referans alınabilecek öğelerin olmaması, çevresinde kentsel bir yerleşmenin olmaması nedeniyle kenti içinde yeterli, bütünsel ve kapalı bir çevre oluşturulmaya çalışılmıştır. Bir yerden kentin geleneksel mimari ve kentsel dokusundan izler taşıyan, diğer yerden günümüzün ihtiyaç ve ilişkilerine uygun bir kentsel çevre ve yapılar tasarlanması amaçlanmıştır.

Kastamonu ilinin kış aylarındaki soğuk iklimi, yıl boyunca yağış olması dikkate alındığında kapalı ve sıcak bir ortam yaratılması fikrinden hareket edilmiştir. Kastamonu kentsel dokusu ve geleneksel konutları mimar özellikleri literatürdeki detaylı çalışmalardan yararlanılarak analiz edilmiş ve tasarım önerisine referans oluşturacak veriler elde edilmiştir.

Tasarım alanı Kastamonu kent merkezinin yaklaşık 5 km güneyinde kalmaktadır. Çevresinde herhangi bir yerleşme olmadığından kentsel bütünleşme sağlanacak bir referans bulunmamaktadır. Bu nedenle kendi içinde kapalı ancak yörenin iklimsel özelliklerine, araziye uyum sağlayan kentin geleneksel dokusundan referanslar taşıyan ve bütünlük oluşturan bir mahalle tasarlanması amaçlanmıştır. Kastamonu geleneksel dokusu soğuk iklime uygun kendi içinde kapalı kümeler oluşturan konut çevrelerinden oluşmaktadır. Konutlar eğimin düşük olduğu yerlerde avlu veya bahçe çevresinde, eğimli arazilerde ise sokak çevresinde bütünlük sağlamaktadır. Arazinin eğiminden dolayı teraslı bir yerleşme deseni ortaya çıkmıştır. Mahalle tasarımında aşağıdaki ilke ve ölçütler referans alınmıştır;

-Bütünlük hissi,
-Yürünebilirlik ve erişilebilirlik,
-Geleneksel ve tarihsel referanslar,
-İnsan ölçeğine uygunluk,
-İşlevsel ve fiziksel kademelenme,
-Sosyallik, etkinlik çeşitliliği, mekansal çeşitlenme

Mahalle yerleşimi merkezinde meydan, çarşı, cami, kültür merkezi olacak şekilde 1072 kotundaki tepe referans alınarak konumlandırılmıştır. Yaya erişimini sağlamak için merkezden kuzey yönünde ve güneybatı yönüne uzanan iki yaya ekseni önerilmiştir. Konut kümeleri bu iki yaya ekseninden erişim alacak şekilde konumlandırılmıştır. Okul ve ortaokul yapıları da yine arazinin orta noktasına denk gelecek şekilde merkezin yaklaşık 100 metre kuzeyinde konut kümeleri arasında, yaya ekseni kenarında konumlandırılmıştır. Yaya ekseni kuzeyde restoran kafe ve mahalle konuğu ile sonlanmaktadır. Yaya ekseninin kuzey noktası kentin manzarasını sunmaktadır. Bu noktada yapılaşma önerilmemiş açık mekan ve tutkilendirilmiş bir alan olacak tasarlanmıştır.

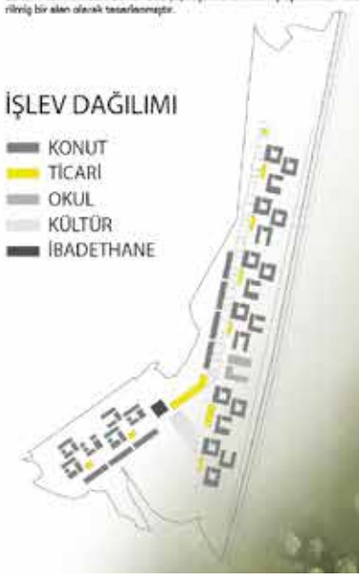

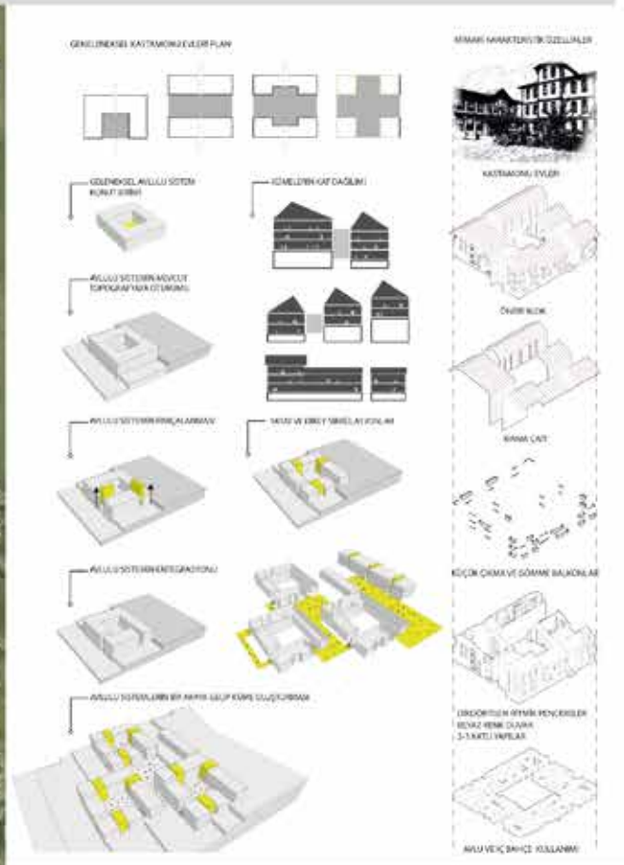

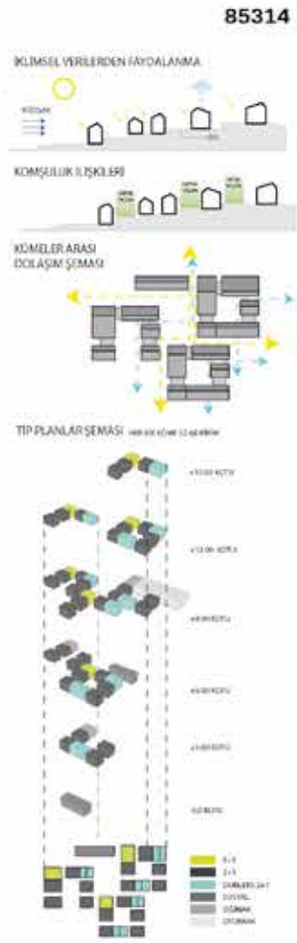

Tasarım alanı en yüksek kotu 1072 metredir ve arazi eğimi %5-15 arasında değişmektedir. Arazi eğimi, geleneksel yerleşmelerine benzer bir düzlüme, güneşten yararlanmaya, silüet oluşturmaya uygun özelliğinden konutların yerleşiminde batı ve eğim en önemli fiziksel referanslar olmuştur. Arazinin kuzey güney doğrultusunda olması ve bakının (eğimin) doğu ve batı yönünde olması dezavantajını azaltmak için konutların olabildiğince güney yönüne bakmaları sağlanmaya çalışılmış, ancak kaçınılmaz olarak doğu ve batı yönelimi de önerilmiştir.

Geleneksel dokularda mahalle mekânını tanımlayan en önemli özelliklerden biri mekânsal kademelenmedir. Kamusal mekândan özel mekânlara geçiş sağlayan yarı kamusal mekânlar, ortak alanlar, müştarek alanlar, alt kümeler mahalle dokusunu oluşturan mekânsal sistemi tanımlamaktadır. Kastamonu örneğinde de görüldüğü üzere sokak, sokak, avlu, bahçe, sofa, ve özel yaşam mekanları arasında kademeli bir geçiş söz konusudur. Bu kademelenme, mahalle, konut kümesi, alt küme, kocak ve ev şeklinde de tanımlanabilir. Kentsel tasarım ağamsında mekânsal kademelenme en önemli referanslardan biri olmuştur. Böylece komşuluk ilişkileri, mekânı kullanma frekanslarına bağlı olarak mekâna aidiyet dereceleri ve mekânsal ölçekler de tanımlanabilmektedir.

MİMARİ TASARIM YAKLAŞIMI VE ÖNERİLERİ

Tasarım sürecinde geleneksel konutlardaki sofa fikrinden esinlenilmiş, sofanın kamusal bir mekân olarak yeniden yorumu sunulmuştur. Geleneksel konutlar geniş ailelerin ihtiyaçlarına göre inşa edilmiştir. Girişte sofa ile karşılanan ve geniş ailenin fertlerinin evli çocuklarının her biri için ayrılmış birden fazla ev barındıran bir konut bütünlüğü. Bu bütün kona olarak adlandırılmakta ve içerisinde 2,3 veya 4 ev barındırmaktadır. Bu model günümüzde yaygın olan çekirdek aile modeli yaşam tarzına uygun değildir. Ancak bu modelin günümüze uyarlanmasıyla farklı bir model üretilebilir. Önerilen tasarımda avlu çevresinde kümelenmiş konutlar önerilmiştir. Her avlu 10 konut birimin ortak alanı özelliğindedir. Geleneksel konutlardaki sofa yerine avlu (dış yarı kamusal mekân) tasarlanmış, avlu çevresinde bütünlük sağlayan bir konut yaşam çevresi oluşturulmuştur. Her bir konut alt kümesi arazi eğimine uygun biçimde farklı arazi kotlarına yerleştirilmiştir. Her 3 kume kendi içinde bir araya gelerek bir yeni bir küme oluşturmaktadır.

Arazinin en alt kotundaki küme ile en üst kotundaki küme arasında 3, 6, 9, 12 metre olmak üzere 4 farklı kademe bulunmaktadır. Toplam 52 konut birimi ve sosyal mekânlardan oluşan ve 3 ayrı avlu çevresinde tasarlanmış kümeler, mahallen temsil dokusunu oluşturmektadır. Silüette geleneksel yamaç evlerine benzerlik göstermektedir. Arazide yaya ekseni ile bütünleşen 8 küme ve 7 linear bloklardan oluşan mahallede toplam 528 konut tasarlanmıştır.

Kastamonu kentsel nüfus artışının düşük olması ve konut talebinin sınırlı olması nedeniyle konut sayısı asgari düzeyde tutulmuştur.

Mahalle duygusu ve mekanı sadece kentsel morfolojiden oluşmamakta bununla birlikte mimari tipoloji de özgün karakterini belirlemektedir. Geleneksel konutlara en önemli yapısal özelliklerinden ve kimliği oluşturan öğelerinden biri kırma çatılardır. Yoğun yağmur ve kar yağışına karşı en etkili yapısal çözümlerden biri olan çatılar ahşap ve kiremit kullanılarak tasarlanmıştır. Önerilen yapı tasarımında betonarme sistemin bir tamamlayıcısı olarak çatıda da betonarme taşıyıcı sistem üzerine yalıtım elemanlarından oluşan bir çözüm önerilmiştir. Ahşap çatı ve kiremit malzemenin imalat süreçini geciktirme olasılığı ve yeni bir konut tipolojisinde çağın koşullarına uyum, geleneksel olanın tekâit edilmemesi çabası ile betonarme sistem önerilmiştir. Ancak çatı formları ve eğimler kar yüküne dayanıklı biçimde önerilmiştir. Böylesine ulusötün en önemli yapısal elemanlarından biri olan çatılarda bir yandan tarihsel referanslar kurulurken diğer yandan günümüz koşullarına uygun ve özgün bir silüet ve yapı formu önerilmiştir.

Geleneksel konutlarda cephe kimliğini oluşturan öğelerden biri dikey dikdörtgen pencere dokusudur. Pencere boyutları ve düzlimi iç mekan özellikleri, malzeme olanakları ve iklimsel koşullarını bir yansıması olarak ortaya çıkmıştır. Önerilen tasarımda bu tipolojik özellik yorumlanmış ve cephe tasarımına yansıtılarak tarihsel izler korunmaya çalışılmıştır.

KARADENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

PEYZAJ TASARIMI

Kastamonu-Örencik'te çalışılan mahalle tasarımının önemli bir parçası olan mahallenin açık-yeşil alanları, peyzajı için çözümler üretilmiştir. Alanın coğrafi yapısına bağlı olarak sahip olduğu iklim, yağış, rüzgar, flore, eğim ve bakı özellikleri detaylıca incelenmiş ve elde edilen bilgi peyzajın yeniden yorumlanışına, biçimlenişine altlık veri oluşturmuştur. Mahallenin genel peyzaj silüetini oluşturan öğeleri şunlardır: Mahallelinin ortak kullanım alanları olan sokaklar, iç avlular, mahallenin omurgasını oluşturan çizgisel formda kuzey-güney yönünde seyreden yeşil yol, aksın güney ucunun sonlandığı odak ve simge değer taşıyan bir kültürel yapı ve çevresi, kültürel yapının devamında oluşturulan mahalle koruluğu. Mahallenin silüetini oluşturan her farklı peyzaj parçası, tektek ele alınarak çözümlemeyi gerektiren kullanım alanlarıdır. Bu nedenle farklı kullanım karakterine sahip peyzaj alanları için aşağıdaki önerilar getirilmiştir:

Sokak ve İç Avlular: İnsanların konutlarından çıktıklarında mahallesi ile ilk ve en sık karşılıklı etkileşime geçtikleri en yakın ortak açık alanlardır. Her yaş grubunun da en kolay ulaşabileceği ve zaman geçireceği mekanlardır. Bu alanların peyzaj tasarımında; farklı kullanım ihtiyaçlarına cevap veren çeşitli özellikte bitkiler kullanılmıştır. Bitkilerin form-ölçü-doku özelliklerinin bir arada kullanılmasıyla, özellikle biçimsel ve ölçüsel anlamda denge sağlayan bir kompozisyon oluşturmak hedeflenmiştir. Sonbahar ve kış mevsiminde özellikle iç avlularda eğimden faydalanılarak oluşturulan basamaklarda insanların oturarak güneşten yararlanabilmesi, küçük çocukların, yaşlıların kendi yaş grubu ile zaman geçirirken temiz hava alabilmeleri için doğru bitkilendirme yapılması zorunludur. Bu mekanlarda kışın yaprağını döken, orta dokulu türler önerilmektedir. Böylece soğuk dönemlerde hem yapı işlerinin hem de yapı arasındaki boşlukların daha iyi güneş alması sağlanmış olacaktır. Yaz mevsiminde ise orta dokulu ağaçlar hem gölge sağlayacak hemde rüzgarın serinletici etkisini iç kısımlara kadar iletecektirdir (Alnus glutinosa-Kızılağaç; Fraxinus americana-Dişbudak; Fagus sylvatica-Kayın). Sokaklarda ise özellikle yaya sirkülasyonunu engellemeyen yüksekten dallanan, düz gövde ve taç yapan ağaç türleri (Castanea sativa-Kestane; Tilia tomentosa-Ihlamur; Quercus cerris-Meşe) önerilmektedir.

Bina girişleri ve sokak köşe başları gibi alanlarda vurgu sağlamak amacıyla piramidal, yuvarlak, sarkık ve menzara formlu, farklı boy ve dokudaki türlerin soliter veya gruplar halinde kullanılması önerilmektedir (Taxus baccata-Porsuk Ağacı; Abies nordmanniana ssp. Bornmusliana-Göknar; Ulmus glabra-Karaağaç; Fraxinus americana-Dişbudak).

Yeşilyol/Yeşil Omurga ve Mahalle Koruluğu: Mahallede her yaştaki insanının serbest zaman değerlendirme, rekreasyon ihtiyacına yönelik tasarlanan bu alanlarda kullanılan bitkilerin gölge etkisinin yansıra, renk, doku, koku ve benzeri etkilerinden de faydalanılması hedeflenilmektedir. Yeşil omurga içinde yer alan oturma-dinlenme köşelerinde peyzaja duyusal ve görsel zenginlik katan yapay su yüzeyleri oluşturulmuştur. Bu omurga içinde farklı yaş gruplarına hitap eden çocuk oyun alanları, spor alanları da yer almaktadır.

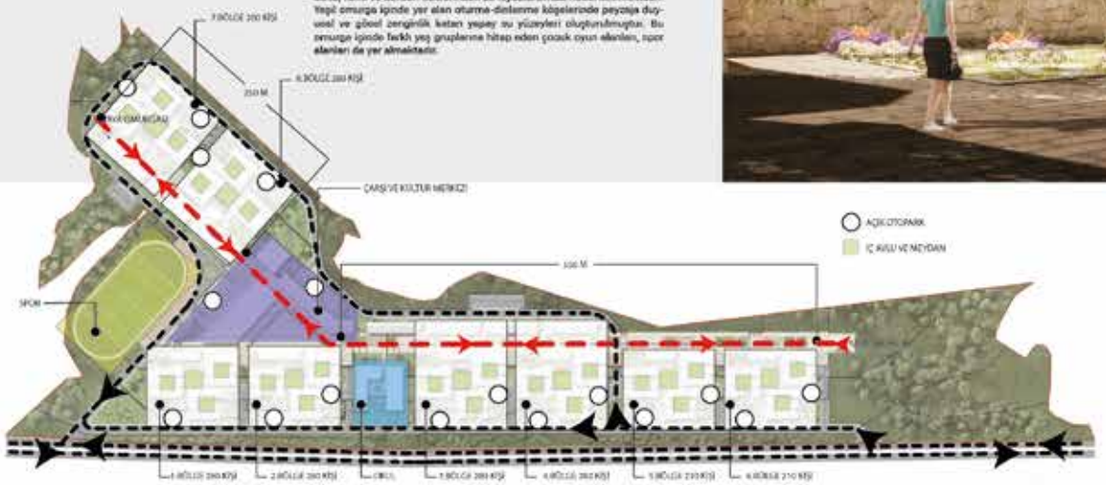

KARADENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

85314

VAZİYET PLANI 1/1000

KARADENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

ulusal mimari

KARADENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

85314

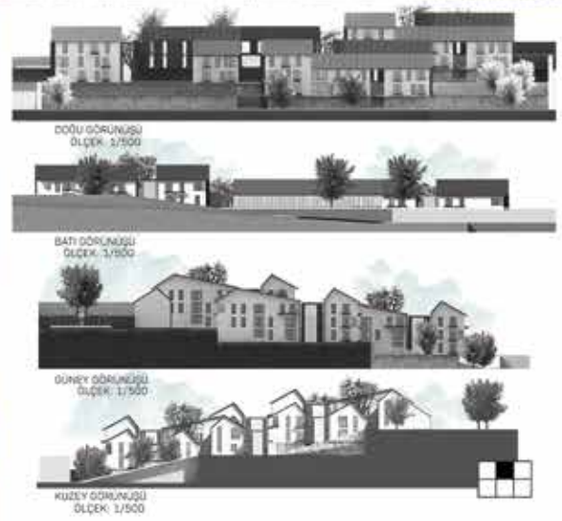

KARADENİZ BÖLGESİ 1. MANSİYON

85314

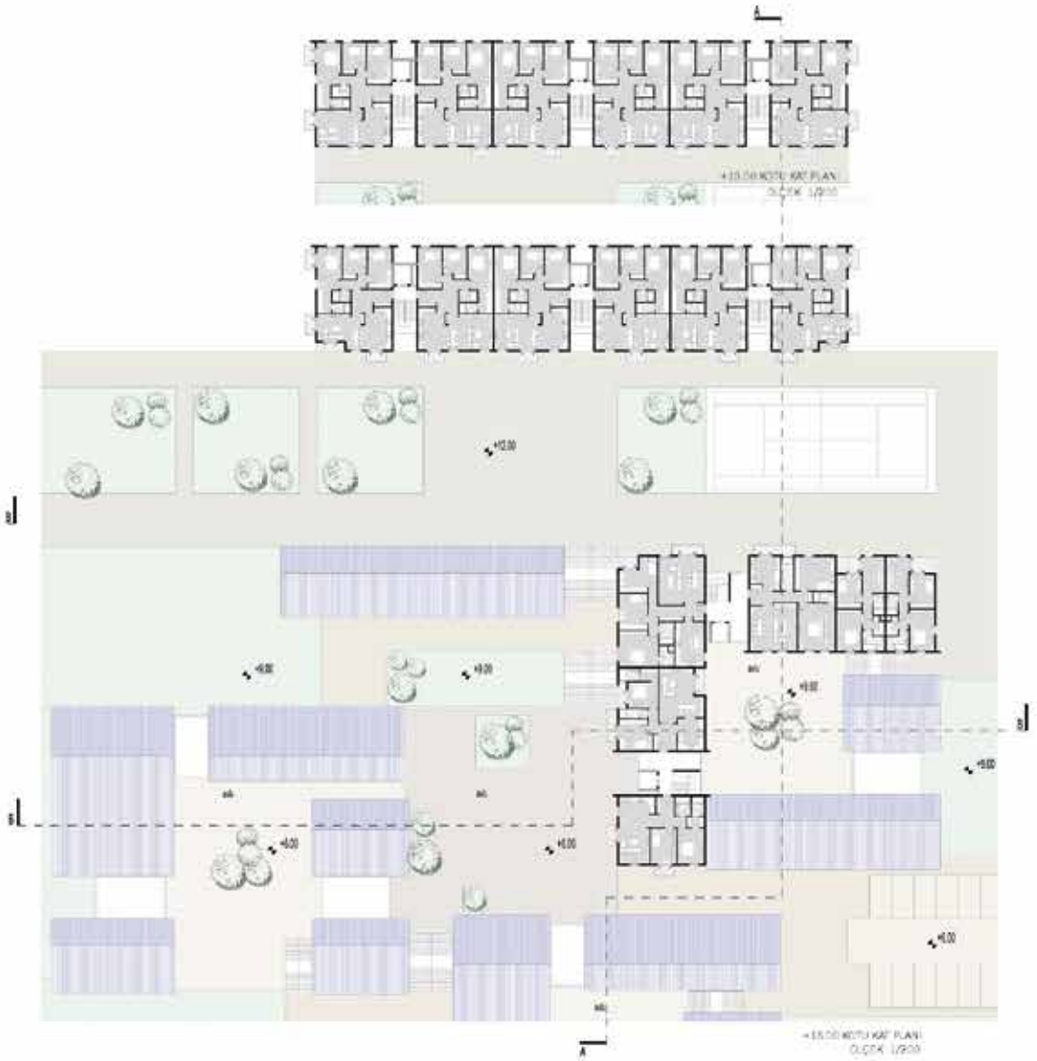

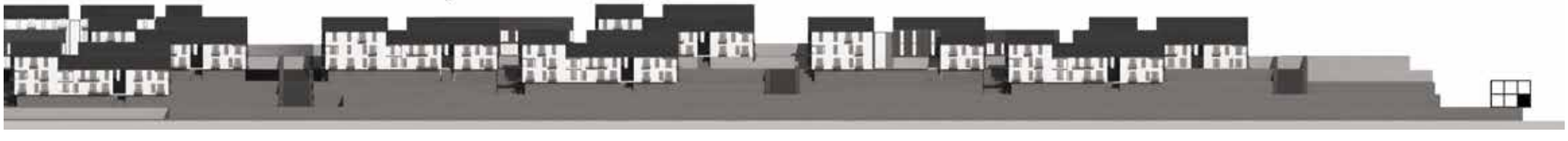

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI

30547

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Konum
7 İklim 7 Bölge-Mahalle Ulusal Mimari ve Kentsel Tasarım Fikir Yarışması için Karadeniz Bölgesi'nde verilen Kastamonu şehri proje alanı olarak belirlenmiştir. Proje alanı şehir merkezinin yaklaşık 5 km güneyinde yer almakta. Alanın çevresine incelendiğinde; batısında Çankırı-Kastamonu Yolu; doğusunda Kastamonu Doğu Çevre Yolu bulunmakta, bu yol aynı zamanda yarışma arazisinin doğu sınırını teşkil etmektedir. Arazinin batı ve kuzey yönünde ağaçlık alanlar, güneyinde çevre yolu kavşağı, güneybatı yönünde 2 km uzaklıkta ise Kastamonu Havalimanı bulunmaktadır.

Yer
Kastamonu, Orta Karadeniz'de yer alan genel olarak Karadeniz ikliminin hakim olduğu, orman dokusu yoğunluklu bir kent. Kent merkezine incelendiğinde, tarihi yerleşimin kent dokusunun güney kısmında yer aldığı görülmektedir. Yeni Kent ise zamanla kuzey yönü ağırlıklı olarak nispeten de güneyde yayılma göstermektedir. Şehrin kuzeyinde ise tarım arazileri bulunmaktadır.

Doku
Kastamonu kent merkezinin genel dokusuna bakıldığına topoğrafyanın kent yerleşiminin şekillenmesindeki ana etken olduğu görülmektedir. Tarihi kent merkezini doğu ve batı yönünden çevreleyen engebeli arazi kentin zamanla kuzeye doğru kılcal bir genişleme göstermesine neden olmuştur.

Kentteki geleneksel dokuya bakıldığında bazı belirgin özellikler öne çıkmaktadır. Kastamonu tarihi kent merkezinde de diğer eski Türk kentlerinde görülen; cami ve arastanın hayatın merkezine konumlanan ve kent morfolojisinin bu merkezden yayılarak biçimlendiği yerleşim tipi görülmektedir.Bu geleneksel yapı dokusunda malzeme olarak ahşap ve taş kullanımının yaygın olduğu görülmektedir. Geleneksel yapı tipolojisine bakıldığına göze çarpan diğer bir özellik ise taşlık adı verilen yarı kamusal alanların kullanımı. Taşlık bu bölgedeki konutların özel kullanım alanlarının dışında daha dışarıya dönük ve yeşil alan olarak kullanılan alanlardır. Bu alanlar bölgedeki insanların gündelik yaşamında önemli yere sahiptir.

Bağlam
Tasarım alanı coğrafyasının kimliğini oluşturan, ancak zaman içerisinde kesintiye uğramış yapı kültürünün yeniden yorumlanması bağlamsal yaklaşımın temelini oluşturmaktadır. Bu yaklaşım :

Konumlanma:
Tasarım alanı yerleşim planlaması, tarihsel referanslar ışığında ele alınarak, ana mimari biçimlenişi belirleyen kentsel yaşam platosu, cami ve meydanı ile birlikte bütünlük gösteren arasta doğrultusunda arazi boyunca uzanmaktadır.

Kentsel yaşam platosu, sürekli bir yaya promenadı ile beslenirken, farklı kamusal işlevler ile desteklenerek 7/24 yaşayan bir kent parçası olması sağlanmıştır.

Biçimleniş:
Bölgedeki geleneksel konut tipolojisi incelendiğinde, zemin katta taş bir baza üzerinde yükselen ahşap ağırlıklı yapı tipolojileri öne çıkmaktadır. Az katlı ve eğime oturan bu yapı biçimlenişi, birbirlerinin manzarasını kesmeyen ve arazi potansiyellerini önemseyen yaklaşımı ile öne çıkmaktadır. Bu noktada yapı biçimlenişi oluşturulurken bu referanslar önemsenerek arazi potansiyellerinin öne çıktığı, yalın ve mevcut yapı dokusu ile uyumlu sakin bir mimari dil geliştirilmeye çalışılmıştır.

Program
Kentsel yaşam platosu çevresinde rasyonel şekilde konumlandırılan konutlar, oluşturulan yarı özel alanlar olarak tariflenen taşlıklar ile desteklenirken, kent ve mahalle yaşantısını biçimlendiren kentsel yaşam platosu, farklı kotlarda sosyal ve kültürel birimler ile desteklenerek geçmişten gelen referansların günümüze entegre edildiği sosyal sürdürülebilir bir yaşantı vaadetmektedir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

15 _ NO'LU PROJE
Proje, "mahalle" odaklı bir modele göre temellendirilememiş, buna bağlı olarak kent ve yakın çevre ile ilişki kurulamadığı, konsepti açıklayan analizler eksik görülmüştür. Alanın önemli bir kısmını kapsayan ve kentsel ölçekli bir fonksiyon olan "Kent Ormanı" kullanımının, mahalle ile nasıl bütünleşeceği düşünülmemiş. Ayrıca projenin tasarım kurgusunda yapı kütleleri proje alanının önemli kısmında bir hizada sıralanmış, bu durum komşuluk gruplarının kurulamamasının nedeni olmuştur. Buna karşı; arazinin topoğrafya bakımından zengin bölgesindeki yeşilin korunmuş olması, başarılı ortak mekân çözümleri ve yöresel malzemenin kullanılmış olması önemsenmiştir. Cephe ve siluetlerdeki özgün dil kullanımı olumlu değerlendirilmiştir. Proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

KARADENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

KARADENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

30547

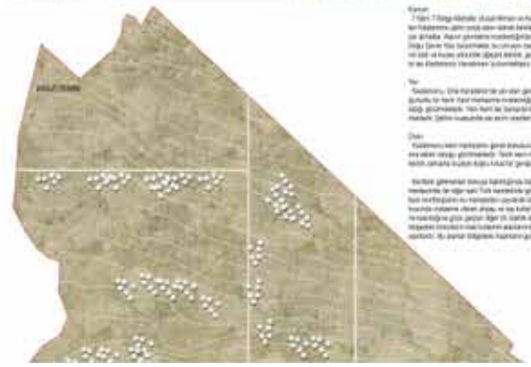

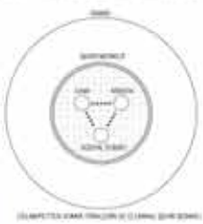

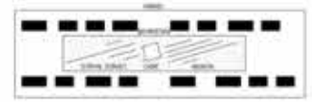

KARADENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

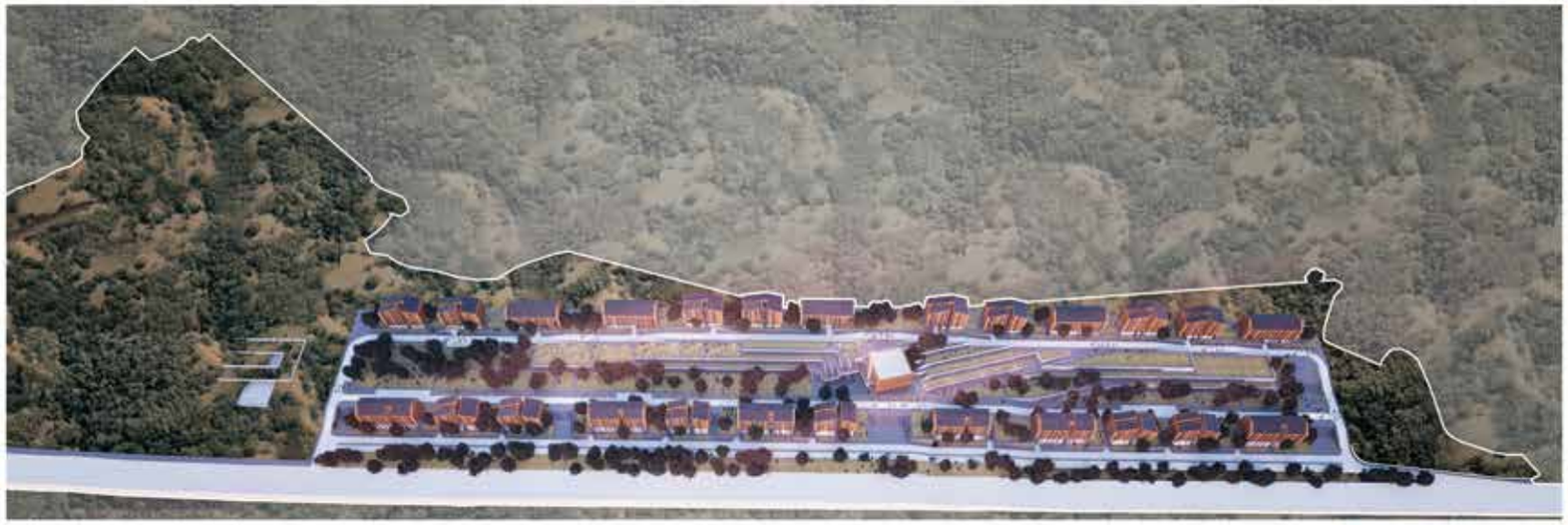

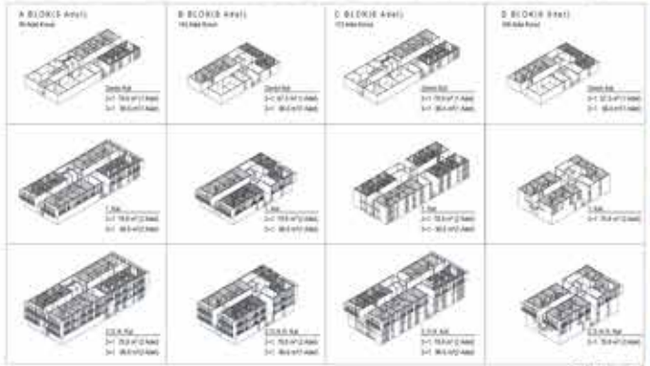

SİLÜET
1/1000

VAZİYET PLANI
1/1000

KARADENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

30547

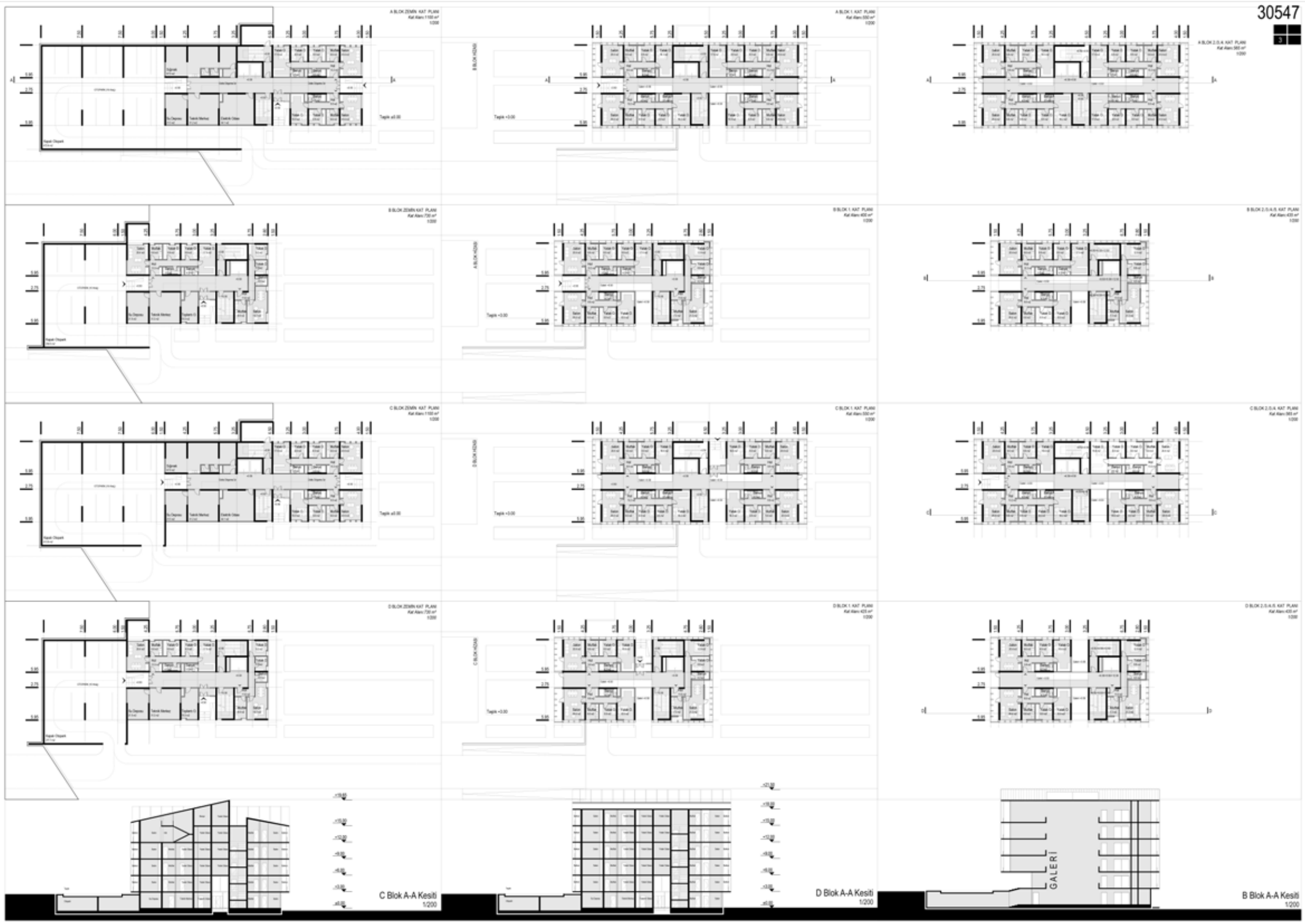

KARADENİZ BÖLGESİ 2. MANSİYON

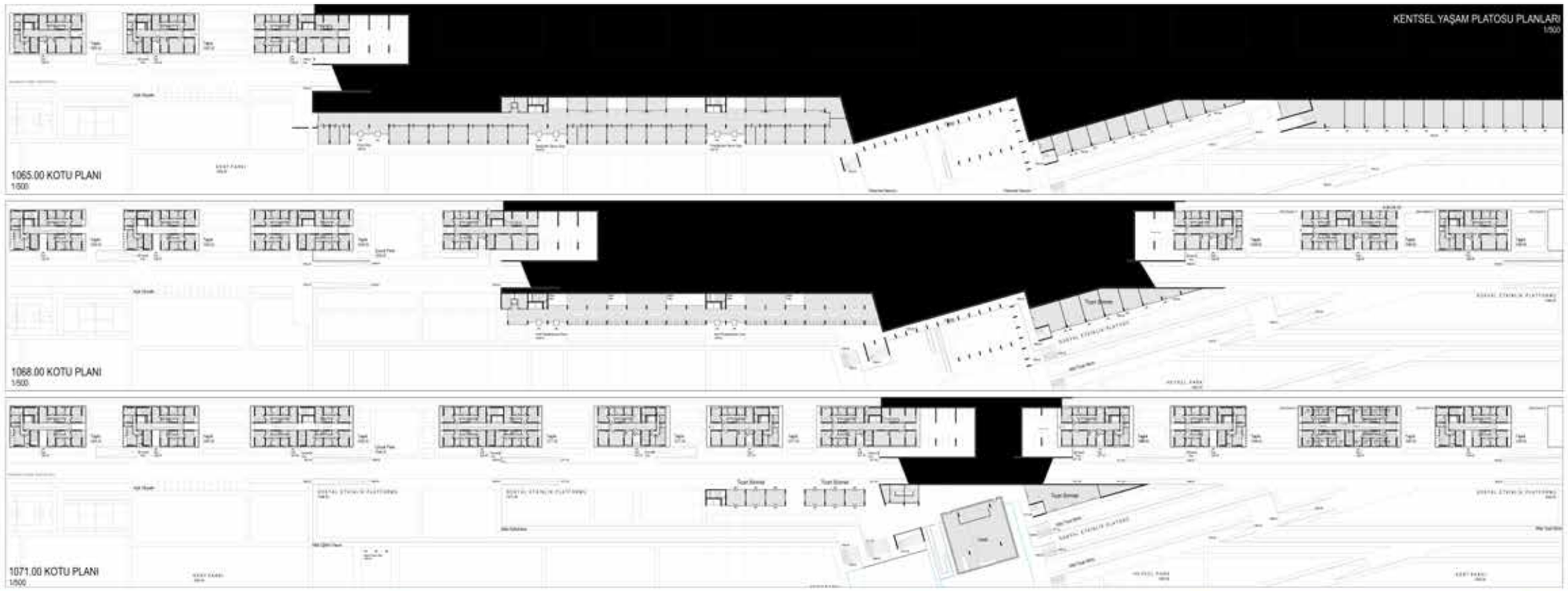

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE

2017

ULUSAL MANSİYON

74683

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

İklim ve bölge gibi mimariye vizyon çizen unsurların yanı sıra mahalli ve kültürel üslup arayışlarını da hedefleyen yarışma koşulları, mimari yarışma geleneği açısından önemli basamak oluşturmaktadır.

Sanayi devrimi ve lastikli araçların yaygınlaşmasıyla insan /eşek / at arabası gibi ölçekler baz alınıp tasarlanmış geleneksel sokaklarda artık araçlar kullanılmaya başlanmıştır. Bu ölçek sorunu geleneksel dokuyu bozmuş ve şehirleşme problemi önü alınmaz bir yola girmiştir.

Yeni şehirlerin de aynı şekilde araç konforunu merkeze alan tasarım kaygıları mahalle gibi en insani yapılı çevreyi yok etmiş ve ölçek insani refere eden kararlar sistematiği olmaktan çıkıp farklı kaygılarla bozulmuştur.

Tabiatın tasarım ahlakında; su, hayvan, bitki gibi insan da kendine optimum çözümler bulur ve tabi atla barışık şehir dokuları oluşturur. Bu coğrafya ve millet ayırmaksızın; medeniyet tezahürünün olduğu her yerde aynı şekilde cereyan eder. Kastamonu da bu kültür inşasının güzide örneklerini barındıran bir türk şehridir. Her şehrin kendine has bir rengi vardır. Kastamonu Karadeniz Bölgesinin tipik geleneksel türk şehir rengini taşır.

Gelenekten gelen kadim anlayışta evrenin merkezinde ‘insan’ bulunur ve tasarımda bağlayıcı merkeze insan alınır. Ölçek / nispet insana göre ayarlanır ve yapıların ölçeğini insan belirler.

Bu bağlamda tasarıma çıkış noktası olarak gelenek - modern gerilimine düşmeden, eski ve yeniyi barıştırmak/bağdaştırmak ve bütünü kurarak yapı geleneğini korumak amaçlanmıştır. Bu kaygı neticesinde büyük ölçek - küçük ölçek problemi yaşamadan, evrensel-mahalli farkındalığı yakalamak hedeflenmiştir.

Tasarım Kararları
Tasarım kararları alınırken, geleneksel mahalle kurgumuz olan ev-bahçe-sokak-mahalle merkezi hiyerarşisi ve akış şeması ilke olarak kabul edilmiş ve yüksek kültür düzeyine sahip mimari dil oluşturmak istenmiştir. Tasarımda, ilkesel olarak ‘doku bütünlüğü oluşturmak’ benimsenmiş ve konut-kamusal mekan ilişkisi yalnızlaştırılmadan yeni biçimlerle plan/kütle/ malzeme düzleminde bütünleştirilmiştir.

Tabiat-insan ilişkisi kinetik/hareket üzerine kuruludur. Hepsi farklı konu ihtiva eden hareketlerde her gün yeni bir eylem vücut bulur. Sürekli değişen dünyada statik mekân anlayışı yerine, sürprizli yerleşke şeması benimsenmiş, bu durum irili ufaklı meydanlarla birbirine açılan ve buralardan ince sokaklarla mahalle merkezine erişim şeklinde planlanmıştır.

Yerleşme üslubunu belirleyen ana özellik, mahalleyi ve yapı gruplarını oluşturan evlerden herbirinin bağımsızlığını koruyarak mahalle kolektivitesini oluşturmasıdır.

Tasarımda; iklim, bölge karakteristik verileri, kültürel altlığı, tasarım alanın mevcut şehirle olan konumu, kastamonu-sinop hızlı ve gürültülü araç yoluyla olan ilişkisi, havalimanı yakınlığı, topografik veriler ve fonksiyon ilişkileri gibi bir çok dinamik bir araya getirilerek tarihi Kastamonu şehriyle kuracağı diyaloğun şiirselliği aranmıştır.

Özel Ferdiyetten - Toplumsal Var Olmaya
Hane, hane halkı; bireyde ilk aidiyet hissi
Komşu, kapı komşusu; bireyde ilk sosyalleşme Sokak, sokak çocuğu; bireyde ilk hayat hikayelerinin başlayışı mahalle, mahalleli; bireyde ilk etkinlik sınırı ...Gibi tarifler birey gelişiminde, sağlıklı iletişimde ve sosyolojik/ psikolojik platformlarda çok önemliyer tutmaktadır.

Bu hiyerarşide ise ilk basamak evdir.Ev, değişmez kati kısıtlayıcı olmaktan ziyade, yeniihtiyaçlara imkan vererek sürdürülebilir/dönüşebilir olarak ele alınmıştır. Ev bahçeye her an tazelenen tabiatla bağlanmıştır. Bahçe ise, çocuk ve yaşlılar için özel yaşama alanıdır. Ev’den başlayarak;
Ev-bahçe-sokak-komuşuluk - mahalle meydanı... Gibi hiyerarşik kavramlar kullanıcıya özel ferdiyetten - toplumsal var olmaya geçiş yolculuğunda sağlıklı erişim sağlar.

İnsanlar küçük evlerinin kapılarını açarak kendidizayn ettikleri bahçelerine çıkar ya da tercih etmeleri durumunda direk sokağa açılırlar. Yakin ilişkikurdukları insanlar, hayvanlar, bitkiler eşliğinde dar yollardan geçerek sokağı bitirir ve mahalle merkezine erişirler. Bu evden çıkma düşüncesi ile mahalle merkezine erişme eyleminde en etkin duygu aidiyet hissidir.

Ulaşım
Kurgulanan mahalle, Örencik merkeze 1.5 Km, Budamış merkeze 3.5 km, Karaçomak barajına ve havalimanına 6 km, Kastamonu merkeze ise 8 km uzaklıktadır.

Mahalleye, mevcut şehir merkezinden 21 metrelik hızlı Kastamonu-Sinop şehirler arası araç yolu ile ulaşılmaktadır. Araçlar 8 metrelik yan yola alınarak yavaşlatılmış ve ancak mahalle ölçeğinde hızlanmasına izin verilmiştir. Otoyol ile kurgulanan mahalle arasında gürültü/görüntü denetimi için güçlü yeşil bariyer oluşturulmuş ve yapılaşma alanı ile karayolunun sepere edilmesi amaçlanmıştır. Mahalleye ulaşan araçlar 11 metrelik yarı hızlı yolu kullanarak omurgayı oluşturan aks üzerinde diledikleri sosyal ve özel mekana ulaşabilmektedirler. Toplu taşıma aksı olarak da hedeflenen bu yolda araçların bir miktar hızlanmalarına izin verilmiş ve yaya/bisiklet/bebek arabası/engelli gibi kullanıcılar kaldırımlar ile yoldan koparılarak korunmuşlardır.

Kullanıcılar 11 metrelik yarı hızlı ana akstan 8 metrelik yollara alınarak yavaşlatılmış ve hızlanmalarına izin verilmeyecek şekilde sokaklara erişimleri kurgulanmıştır. Mevcut yollar üzerinde araç / motosiklet / bisiklet park yerleri kurgulanmış ve kısa yürüyüşler ile kullanıcıların evlerine ulaşmaları sağlanmıştır. 8 Metrelik yollardan damarlanarak 6 metrelik daha dar yollara erişilir. Kaldırımsız bu çok yavaş yollarda araçların yaya ile barışık yol paylaşımı

hedeflenmiştir. Mahalledeki 4 metrelik yollar ise yayalara tahsis edilmiş yollardır ve acil ambulans / itfaiye dışında araç trafiğine kapatılmışlardır.

Araç, bisiklet ve motosiklet park ihtiyacı, çeperlerde oluşturulan cepler ve her eve kısa yürüme mesafesinde bırakılan açık otopark alanları ile sağlanmıştır. Engelliler için kesintisiz hareket kabiliyeti düşünülmüş ve eğimler ayarlanmıştır. İhtiyaç duyulan acil servisler için mahallenin her noktasına giriş/çıkış planlanmıştır.

Bölgeleme
Mahalle merkezinde, buluşma eyleminin kaynağını temsil eden mahalle camisi konumlanmıştır. Eğitim yerleşkeleri, ticaret fonksiyonları ve açık etkinlik alanları ile ilişkili mahallenin kültürel etkinliklerine ev sahipliğiyapacak olan kültür ve sosyal mekânlarla güçlü ilişki kuracak biçimde tasarlanmıştır.

İnsan yürüme konforu açısından en optimum mesafe 150 metredir. Mahalle merkeze küçük meydanların alındığı 150 metre yarıçaplı 4 zondan oluşmaktadır. Bu değişken büyüklüklerdeki 3 farklı merkezde mescid, bakkal, kıraathane, çay ocağı, yeşil park, sokak çeşmesi gibi birimler yer alır. Mahalle merkezindeki ana zonda ise cuma camisi ve sosyal donatı alanları bulunur. Bu ana zon Sinop - Kastamonu araç trafiği ve havalanı da düşünülerek yoldan cephe alacak şekilde kurgulanmıştır. Böylelikle mahalleye dışarıdan gelecek misafirlerin mahalleli konaklama konforunu olumsuz etkilemesi asgari seviyede tutulmuştur. Bu ana zonda eğitim, kültür, ticaret, toplanma gibi bütün sosyal mekanlar buluşturulmuştur. Tasarım alanında belirlenen büyücek bir kısımda, mahallelinin bisiklet, koşu, yürüyüş, piknik gibi bir çok sosyal ve kültürel aktivitesini yapabilmesi için mahalle parkı kurgulanmış ve alan bakir bırakılarak ağaçlandırılmıştır.

Arazi Topografya Kullanımı
Geleneksel şehirlerde yolların genişliği, eğimi, kaplaması, insana ya da yüklü hayvana göre şekillenmiştir. Mahalle merkezi ile güçlü bağ kuran yaya aksları, genişleyen ve daralan (gerilim oluşturan) sokak dokusu esprisinde, meydanlarla birbirine bağlanmıştır. Merak uyandıran sokaklar insan ölçeğinde ve yapılaşma topoğrafyayla şekillenmiştir.

Silüet
Geleneksel şehir dokularının alt ölçekten, üst ölçeğe kadar tutarlı medeniyet tezahürü; silüetlerdir. Silüet oluşumundaki ince ayarlar ise; şakuli hareketlerdir.

Türk şehirlerinin simgeleri olan şakuli yapı unsurları (minare, kule, köşk, baca, servi gibi) aynı zamanda şehrin kimliğini de oluşturur. Bu bağlamdan yola çıkılarak; mahallenin toprağa yatay yerleşimine karşılık şakuliplastik etkiside düşünülmüş ve tasarıma yön veren ana kararlardan birisini teşkil etmiştir.

Mülkiyet hakki
Mahalleli de, komşuluk ve çevre bilincinin gelişmesi için gerek şart mülkiyet hakkıdır. Müstakil evler ile bu mülkiyet hakkının önce toprakta birey/aile/şahıs düzeyinde sağlanması / korunması sonra da ufki kat mülkiyetidüzeyinde devam ettirilmesihedeflenmiştir. Her ev sahibine, evinin çevresi ile birlikte kurduğu ilişki yedirek müdahale etme firsatı verilmiştir. Her evin mahremiyet ve komşuluk gibi sosyal mesafelerle ve her sokağın da mahalli kaygılarla planlanması amaçlanmiştır.

Ufki Kat Mülkiyeti
Silüetin şehirli için en büyük kazanımı, ufki kat mülkiyetidir. Şahsiyet ve yerleşme elastikiyeti sağlayan bir vaziyet planı toprak nezdinde mülkiyet hakkı sunar. Az katlı konutlar üzerinden arkadaki yapılara da manzara ve güneş alma imkanları sağlanır. Topografyaya uygun belirli konumlarda 3 katlı yapılarla silüet zenginleştirilmiştir. Böylelikle birbirlerine yakın fakat mahremiyete de saygılı, küçük ve dar sokakların oluşturduğu yakınlık ve komşuluk münasebetlerine açık planlama hedeflenmiştir. Bu da toprak ve ufki kat mülkiyeti düzenini beraber ele alarak sağlanabilmiştir.

İklim
Kastamonu makro iklim sınıflandırmasında kuzeyde Karadeniz, güneyde Karasal İç Anadolu iklim özelliği göstermektedir. İklimin doku ve yapıya olan etkileri geleneksel Kastamonu şehrinde bizim için önemli bir veri olarak durmaktadır.
Hem yağış alan hem sert kış ayları yaşayan şehrin evleri;
Genellikle çatılı yer yer damlı üst yüzey,
Genellikle sıva boya yer yer kaplamalı yan yüzey,
Genellikle kapalı yer yer yarı açık mekanlar,
İhtiva ederler.

Yağışlı iklim, karasal iklim ile beraber değerlendirilince iklim şartlarına uygun yapılaşma sağlanmış olacaktır.
Dolayısı ile;
• Az katlı sıkışık yapılarla araziye yayılan planlama, duvar ve dar geçişli sokaklarla desteklenerek, insani ezmeyen insanla barışık bir tasarım hedeflenmiştir.
• Yapılara kültürel kimlik kazandıracak olan, oturtma/beşik çatılar, saçak ve kafesler, iklim şartlarına uygun olacak şekilde tasarlanmıştır.
• Doku ve yapı dolu boş dengeleri, pencere ebatları, saçak uzunlukları gibi kararlar bu bağlamda verilmiştir.
• Yağmur emilimine imkan verecek kadar geniş, karasal iklimle mücadele edecek kadar dar avlu, sokak ve meydanlar oluşturulmuştur.

Peyzaj
Tasarımda peyzaj için 2 çeşit karakteristik çeşitlenme yapılmıştır. Bunların ilki her evin kendi insiyatifine sunulan ‘özel yeşil’ ikincisi ise mahallelinin ortak kullandığı ‘kamusal yeşil’ şeklindedir. Kamusal yeşil tüm tasarım alanına homojen dağıtılmış buna ilaveten mahalle parkı kısmında güçlü bir yeşil aks bırakılmıştır.

Her ev sahibine, evinin çevresi ile birlikte kurduğu ilişkiye (bilhassa bahçesi) direk müdahale etme firsatı verilmiştir.
Her evin mahremiyet ve komşuluk gibi sosyal mesafelerle ve her sokağın da mahalli kaygılarla peyzaj planlaması amaçlanmıştır.

Mahalle peyzajı çeşme, kuş evleri, yürüyüş yolları, bisiklet parkurları, spor alanları gibi unsurlarla zenginleştirilmiştir. Mahalle peyzajı yavaş / sessiz mekanlar için sepere görevi yaparak konaklama konforunun maksimum seviyeye çıkartılması hedeflenmiştir.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

89 _ NO’LU PROJE
Projenin yerleşim kurgusu incelendiğinde topografik olarak tepenin farkına varılamayıp; tepe yapı adaları ile açık ve yeşil alanlara yer bırakmayacak kadar yoğun kullanılması, yakın çevreye ilişkin plan kararlarına ve proje alanını etkileyen/etkileme potansiyeli olan fonksiyonlara yer verilmemesi ve alt merkezlerin yer seçimi olumsuz değerlendirilmiştir. Yol ve sokak kurgusu günümüz şartlarına uygun olarak tasarlanamamış ve tasarım, yerel değerlerle zayıf ilişki kurmaktadır. Buna rağmen; yerleşimde ortak kullanım alanlarının merkezi bir bölgede kurgulanması, zengin bir konut tipolojisi önerisi ve az katlı, avlulu, müstakil konutlar kullanılması olumlu bulunmuştur. Ayrıca alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimlerinin algılanabilmesi ile görsel ifadeler başarılıdır. Proje, geliştirildiği alanın yer aldığı kentin mevcut kimliğinden, geleneksel / özgün dokusundan ve kültüründen yansımalar / izler taşımaktadır. Geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnafın esas alındığı alışveriş birimlerine özel vurgu yapılması olumlu değerlendirilmesi ile proje 3. Elemede 3. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

74683

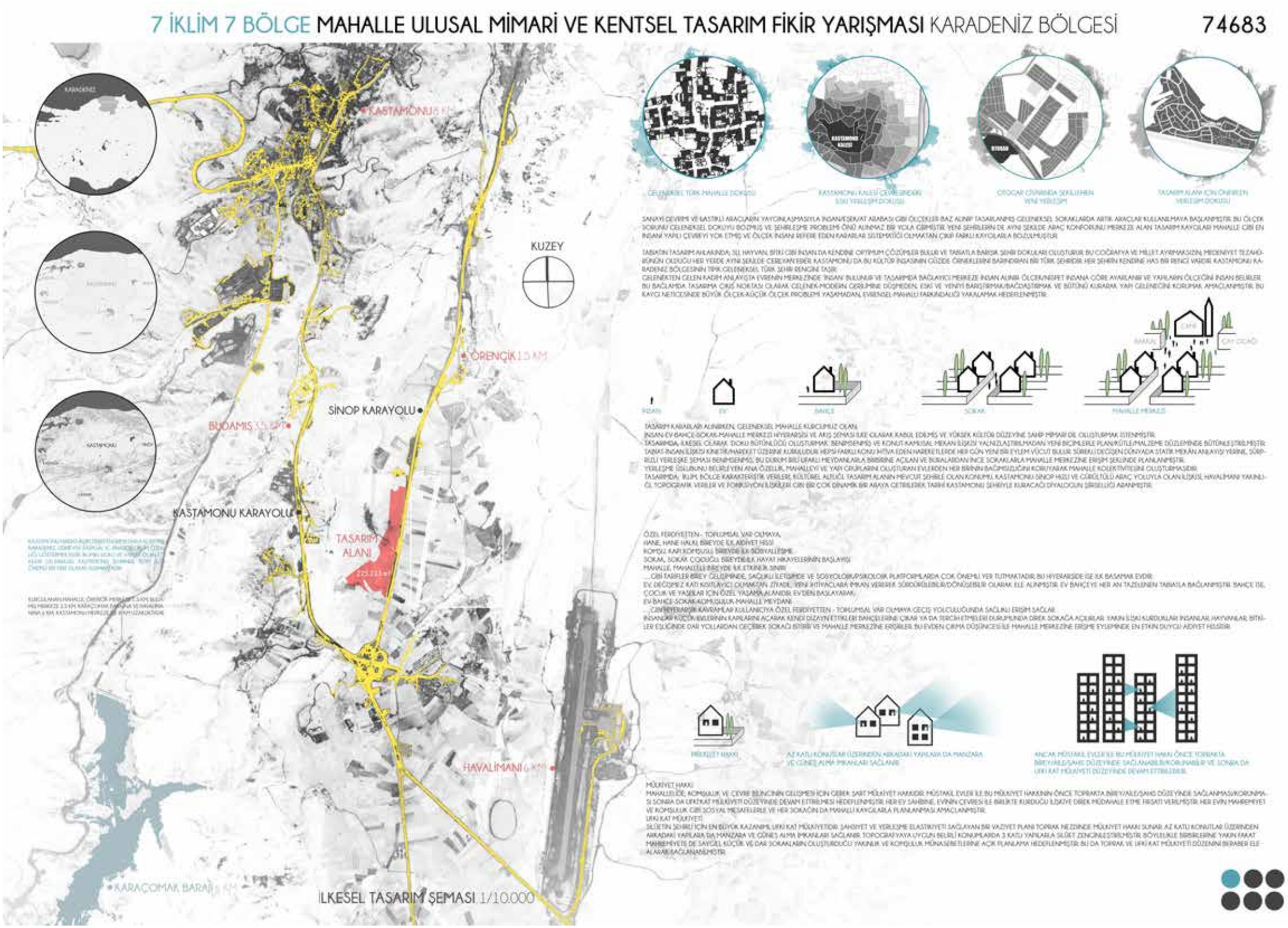
7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ
74683
KUZEY
KASTAMONU
ÖRENCİK 15 KM
SİNOP KARAYOLU
BOZKURT 55 KM
KASTAMONU KARAYOLU
TASARIM ALANI
225.223 m²
HAVALİMANI 6 KM
KARAÇOMAK BARAJI 5 KM
İLKESEL TASARIM ŞEMASI 1/10.000
GELENEKSEL TÜRK MAHALLE DOKUSU
KASTAMONU KALESİ ÇEVRESİNDEKİ ESKİ YERLEŞİM DOKUSU
ORDUGAH CİVARINDA ŞEKİLLENEN YENİ YERLEŞİM
TASARIM ALANI İÇİN ÖNERİLEN YERLEŞİM DOKUSU
SANAYİ DEVRİMİ VE MASTİKLİ ARAÇLARIN YAYGINLAŞMASIYLA İNSAN/SEKVAT ARABASI GİBİ ÖLÇEKLER BAZ ALINIP TASARLANMIŞ GELENEKSEL SOKAKLARDA ARTIK ARAÇLAR KULLANILMAYA BAŞLANMIŞTIR. BU ÖLÇEK SORUNU GELENEKSEL DOKUYU BOZMUŞ VE ŞEHİRLEŞME PROBLEMİ ÖNÜ ALINMAZ BİR YOLA GİRMİŞTİR. YENİ ŞEHİRLERİN DE AYNI ŞEKİLDE ARAÇ KONFORUNU MERKEZE ALAN TASARIM KAYGILARI MAHALLE GİBİ EN İNSANİ YAPILI ÇEVREYİ YOK ETMİŞ VE ÖLÇEK İNSANI REFERE EDEN KAİDELER SİSTEMATİĞİ OLMAKTAN ÇIKIP FARKLI KAYGILARLA BOZULMUŞTUR.
TABİATIN TASARIM AHLAKINDA; SİLİ HAYVANI, BİTKİ GİBİ İNSAN DA KENDİNE OPTİMUM ÇÖZÜMLER BULUR VE TABİATLA BARIŞIK, ŞEHİR DOKULARI OLUŞTURUR. BU COĞRAFİYA VE MİLLET AYIRMAKSIZIN, MEDENİYET TEZAHÜRÜNÜN OLDUĞU HER YERDE AYNI ŞEKİLDE CEREYAN EDER. KASTAMONU DA BU KÜLTÜR İNŞASININ GÜZİDE ÖRNEKLERİNİ BARINDIRAN BİR TÜRK ŞEHRİDİR. HER ŞEHRİN KENDİNE HAS BİR RENGİ VARDIR. KASTAMONU KARADENİZ BÖLGESİNİN TİPİK GELENEKSEL TÜRK ŞEHRİ RENGİNE TAŞIR.
GELENEKTEN GELEN KADİM ANLAYIŞTA EVRENİN MERKEZİNDE İNSAN/ BULUNUR VE TASARIMDA BAĞLAYICI MERKEZE İNSAN ALINIR. ÖLÇÜ/NİSPET İNSANA GÖRE AYARLANIR VE YAPILARIN ÖLÇEĞİNİ İNSAN BELİRLER. BU BAĞLAMDA, TASARIMA ÇIKIŞ NOKTASI OLARAK, GELENEK-MODERN ÇİZİLİMİNE DÜŞMEDEN, ESKİ VE YENİYİ BARIŞTIRMAK/BAĞDAŞTIRMAK VE BÜTÜNÜ KURARAK, YAPI GELENEĞİNİ KORUMAK AMAÇLANMIŞTIR. BU KAYGI NETİCESİNDE BÜYÜK ÖLÇEK-KÜÇÜK ÖLÇEK PROBLEMİ YAŞAMADAN, EVRENSEL-MAHALLİ FARKINDALIĞI YAKALAMAK HEDEFLENMİŞTİR.
İNSAN
EV
BAHÇE
SOKAK
MAHALLE MERKEZİ
TASARIM KARARLARI ALINIRKEN, GELENEKSEL MAHALLE KURGUMUZ OLAN;
İNSAN-EV-BAHÇE-SOKAK-MAHALLE MERKEZİ HİYERARŞİSİ VE AKIŞ ŞEMASI İLKE OLARAK KABUL EDİLMİŞ VE YÜKSEK KÜLTÜR DÜZEYİNE SAHİP MİMARİ DİL OLUŞTURMAK İSTENMİŞTİR.
TASARIMDA, İLKESEL OLARAK DOKU BÜTÜNLÜĞÜ OLUŞTURMAK; BENİMSENMİŞ VE KONUT-KAMUSAL MEKAN İLİŞKİSİ YALNIZLAŞTIRILMADAN YENİ BİÇİMLERLE PLAN/KÜTLE/MALZEME DÜZLEMİNDE BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞTİR.
TAŞKIS-İNSAN İLİŞKİSİ KİNETİK/HAREKET ÜZERİNE KURGULUDUR. HEPSİ FARKLI KONU/NİYA EDEN HAREKETLERDE HER GÜN YENİ BİR EYLEM VÜCUT BULUR. SÜREKLİ DEĞİŞEN DÜNYADA STATİK MEKÂN ANLAYIŞI YERİNE, SÜREKLİ YERLEŞME ŞEMASI BENİMSENMİŞ, BU DURUM BİRİ UFAKLI MEYDANLARLA BİRBİRİNE AÇILAN VE BURALARDAN İNCE SOKAKLARLA MAHALLE MERKEZİNE ERİŞİM ŞEKLİNDE PLANLANMIŞTIR.
YERLEŞME ÜSLUBUNU BELİRLEYEN ANA ÖZELLİK, MAHALLEYİ VE YAPI ÇIRPILARINI OLUŞTURAN EVLERDEN HER BİRİNİN BAĞIMSIZLIĞINI KORUYARAK MAHALLE KOLEKTİVİTESİNİ OLUŞTURMASIDIR.
TASARIMDA; İKLİM, BÖLGE KARAKTERİSTİK VERİLERİ, KÜLTÜREL ALTYÜĞ, TASARIM ALANIN MEVCUT ŞEHİRLE OLAN KONUMU, KASTAMONU-SİNOP HIZLI VE GÜRÜLTÜLÜ ARAÇ YOLUYLA OLAN İLİŞKİSİ, HAVALİMANI YAKINLIĞI, TOPOGRAFİK VERİLER VE FONKSİYON İLİŞKİLERİ GİBİ BİR ÇOK DİNAMİK BİR ARAYA GETİRİLEREK, TARİHİ KASTAMONU ŞEHRİYLE KURACAĞI DİYALOGUN ŞİRSELLİĞİ ARANMIŞTIR.
ÖZEL FERDİYETTEN - TOPLUMSAL VAR OLMAYA,
HANE, HANE HALKI BİREYDE İLK AİDİYET HİSSİ
KÖMŞU, KAPI KOMŞUSU, BİREYDE İLK SOSYALLEŞME
SOKAK, SOKAK ÇOCUĞU, BİREYDE İLK HAYAT HİKAYELERİNİN BAŞLAYIŞI
MAHALLE, MAHALLELİ BİREYDE İLK ETKİNLİK SINIRI
...GİBİ TARİFLER BİREY GELİŞİMİNDE, SAĞLIKLI İLETİŞİMDE VE SOSYOLOJİK/PSİKOLOJİK PLATFORMLARDA ÇOK ÖNEMLİ YER TUTMAKTADIR. BU HİYERARŞİDE İSE İLK BASAMAK EVDİR.
EV; DIŞ ÇEVRE İLE KATI KISITLAYICI OLMAKTAN ZİYADE, VERİ İHTİYAÇLARA PARALEL VERİLER SÜZGEÇLENEBİLİR/DÖNÜŞEBİLİR OLARAK ELE ALINMIŞTIR. EV BAHÇEYE HER AN TAZELENEN TABİATLA BAĞLANMIŞTIR. BAHÇE İSE, ÇOCUK VE YAŞLILAR İÇİN ÖZEL YAŞAMA ALANIDIR. EV'DEN BAŞLAYARAK;
EV-BAHÇE-SOKAK-KOMŞULUK-MAHALLE MEYDANI
...GİBİ HİYERARŞİK KAVRAMLAR KULLANICIYA ÖZEL FERDİYETTEN - TOPLUMSAL VAR OLMAYA GEÇİŞ YOLCULUĞUNDA SAĞLIKLI ERİŞİM SAĞLAR.
İNSANLARI KÜÇÜK ÖLÇEKTEN EVLERİNİN KAPILARINI AÇARAK, KENDİ DİZAYN ETİTİKLERİ BAHÇELERİNE ÇIKAR YA DA İSTERSE ETMİŞLERİ DURUMUNDA DİREK SOKAĞA AÇILIRLAR. YAKIN İLİŞKİ KURDUKLARI İNSANLAR, HAYVANLAR, BİTKİLER EŞLİĞİNDE DAR YOLLARDAN GEÇİŞİREK SOKAĞI BİTİRİR VE MAHALLE MERKEZİNE ERİŞİRLER. BU EVDEN ÇIKMA DÜŞÜNCESİ İLE MAHALLE MERKEZİNE ERİŞME EYLEMİNDE EN ETKİN DUYGU AİDİYET HİSSİDİR.
MÜLKİYET HAKKI
AZ KATLI KONUTLAR ÜZERİNDEN, AVLULARI YAPILARA DA MANZARA VE GÜNEŞ ALMA İMKANLARI SAĞLANIR.
ANCAK, MÜSTAKİL EVLERİ'SE BU MÜLKİYET HAKKI ÖNCE TOPRAKTA BİREYSEL/SAHİS DÜZEYİNDE SAĞLANABİLİR/KORUNABİLİR VE SONRA DA ORTAK KAT MÜLKİYETİ DÜZEYİNDE DEVAM ETTİRİLEBİLİR.
MÜLKİYET HAKKI
MAHALLELİDE, KOMŞULUK VE ÇEVRE BİLİNCİNİN GELİŞMESİ İÇİN GEREK SAĞLIKLI MÜLKİYET HAKKIDIR. MÜSTAKİL EVLERİ İLE BU MÜLKİYET HAKKININ ÖNCE TOPRAKTA BİREYSEL/SAHİS DÜZEYİNDE SAĞLANMASI/KORUNMASI SONRA DA ORTAK KAT MÜLKİYETİ DÜZEYİNDE DEVAM ETTİRİLMESİ HEDEFLENMİŞTİR. HER EV SAHİBİNE, EVİNİN ÇEVRESİ İLE BİRLİKTE KURDUĞU İLİŞKİYE DİREK MÜDAHALE ETME FIRSATI VERİLMİŞTİR. HER EVİN MAHREMİYET VE KÖMŞULUK GİBİ SOSYAL MESAFELERİNİ VE HER SOKAĞIN DA MAHALLİ KAYGILARLA PLANLANMASI AMAÇLANMIŞTIR.
ORTA KAT MÜLKİYETİ
SİLİETİN ŞEHRİ İÇİN EN BÜYÜK KAZANIMI, ORTA KAT MÜLKİYETİDİR. SAHİPLİK VE YERLEŞME ELASTİSİYETİ SAĞLAYAN BİR VAZİYET PLANI TOPRAK NEZDİNDE MÜLKİYET HAKKI SUNAR. AZ KATLI KONUTLAR ÜZERİNDEN AVLULARI YAPILARA DA MANZARA VE GÜNEŞ ALMA İMKANLARI SAĞLANIR. TOPOGRAFYAYA UYGUN BELİRLİ KONUMLARDA 3 KATLI YAPILARLA SİLİET ZENGİNLEŞTİRİLMİŞTİR. BÖYLELİKLE BİRBİRLERİNE YAKIN FAKAT MAHREMİYETE DE SAYGISEL KÜÇÜK VE DAR SOKAKLARIN OLUŞTURDUĞU YAKINLIK VE KÖMŞULUK MÜNASEBETLERİNE AÇIK PLANLAMA HEDEFLENMİŞTİR. BU DA TOPRAK VE ORTA KAT MÜLKİYETİ DÜZENİNİ BERABER ELE ALARAK SAĞLANABİLMİŞTİR.

KARADENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

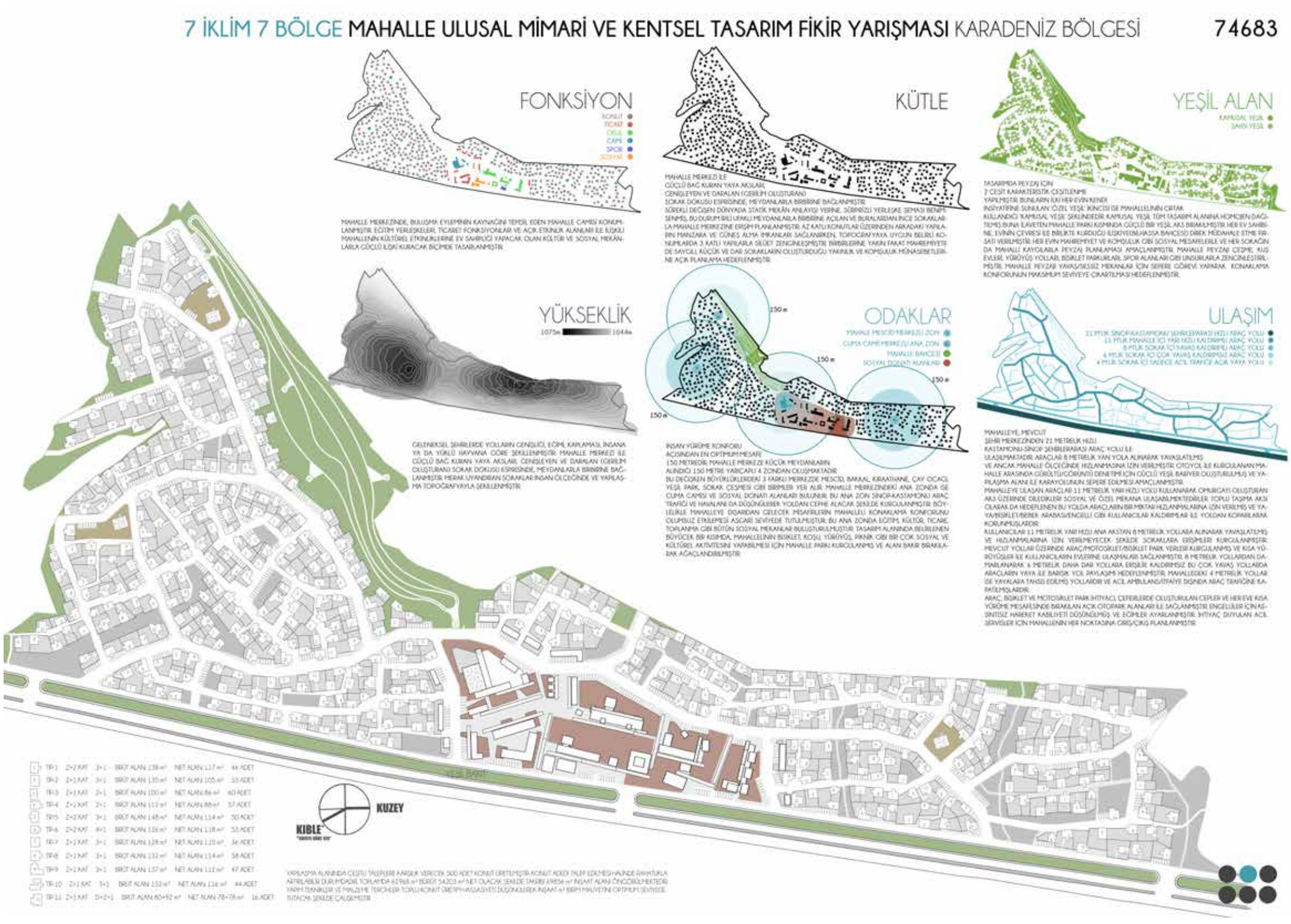

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

mahal

74683

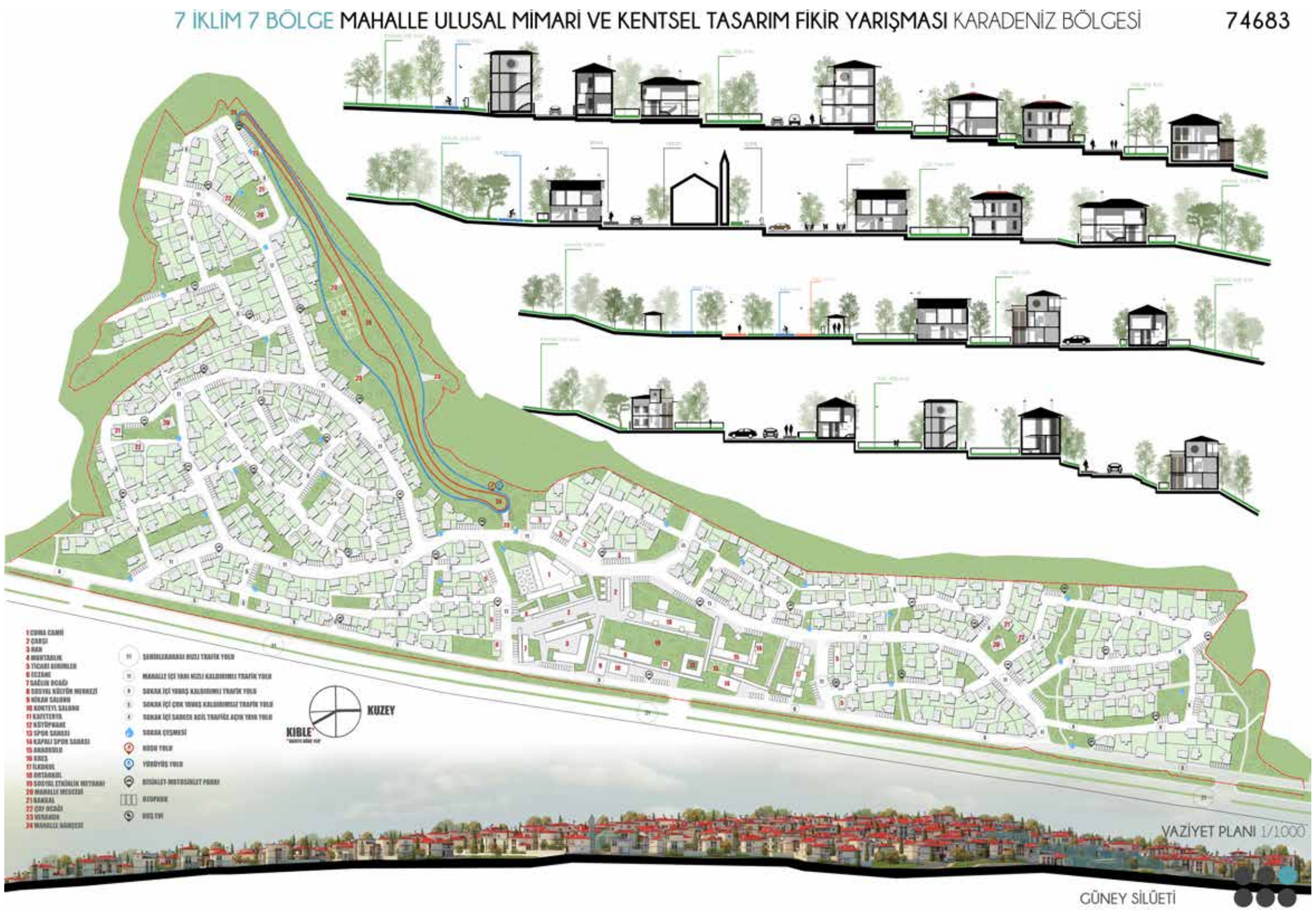
7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ
74683
KUZEY
KIBLE
VAZİYET PLANI 1/1000
GÜNEY SİLÜETİ

KARADENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ 74683

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

KARADENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

74683

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI KARADENİZ BÖLGESİ 74683

KARADENİZ BÖLGESİ 3. MANSİYON

2. Eleme **64258**

3 _ NO'LU PROJE

Projedeki yerleşim kurgusunda çeşitli konut tipolojilerinin bir arada kullanılması olumlu bulunmasına rağmen; alt bölgeler arasındaki zayıf ilişki ve sokak kurgusunun olmayışı buna bağlı olarak komşuluk ilişkilerinin başarılı bir şekilde tanımlanamaması olumsuz değerlendirilmiştir. Önerilen mimari konsept ve ifadenin yerel değerler ile olan ilişkisi kurgulanırken tasarım endişesi zayıf görülmektedir. Ayrıca kentsel tasarım şeması ve proje hikâyesinin eksikliği görülmüştür. Proje 2. Elemede elenmiştir.

1. Eleme **25051**

20681

2. Eleme

31 _ NO'LU PROJE

Proje arazisinin kullanımı başarılı görülmüştür. Taklit edilmeyen, yöreselden esinlenilen mimari tasarım çözümleri olumlu görülmüştür. Fakat proje alanının biçimi dikkate alındığında, arazinin yüksek noktasında oluşturulan ortak kullanım alanları ve ulaşım yolları araziye erişimi zorlaştırmaktadır. Ayrıca mahalle bütünlüğü ve kurgusu başarılamamış, mahalleden ziyade site tarzı yapılaşma dokusu vurgusu olumsuz değerlendirilmiştir. Proje 2. Elemede elenmiştir.

20681

1. Eleme

KARADENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme **17293**

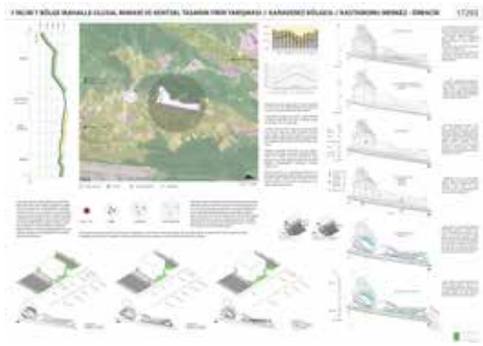

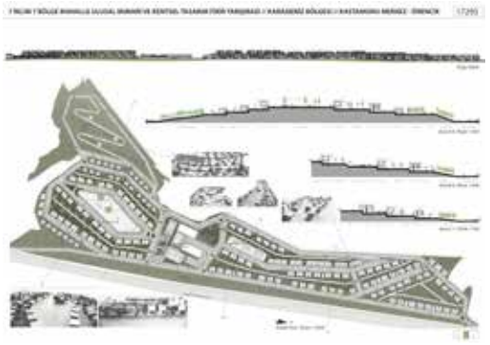

1. Eleme **15360**

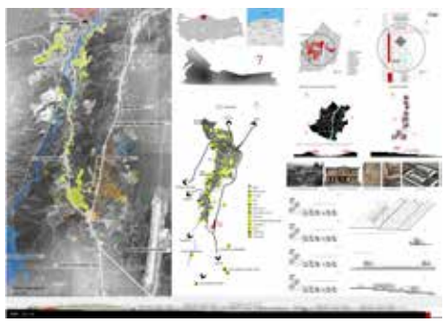

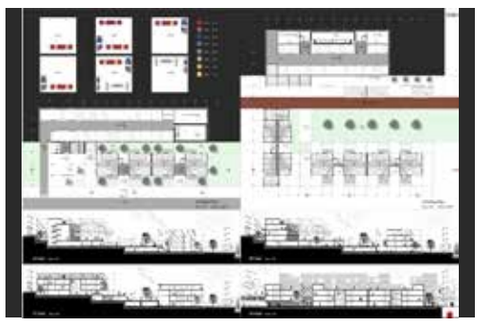

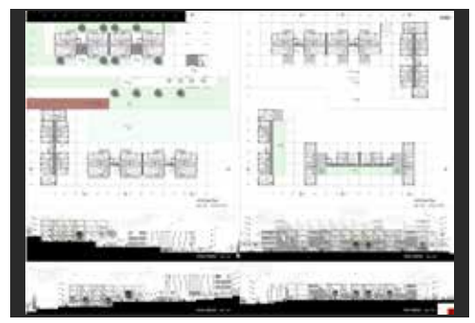

KARADENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme **10216**

1. Eleme **83925**

KARADENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme **25684**

1. Eleme **42526**

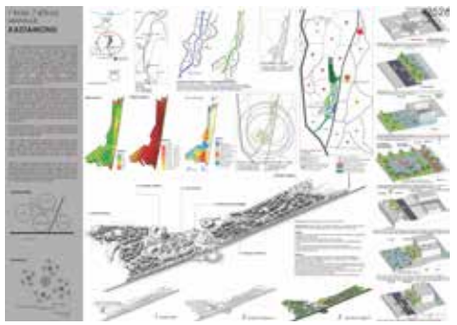

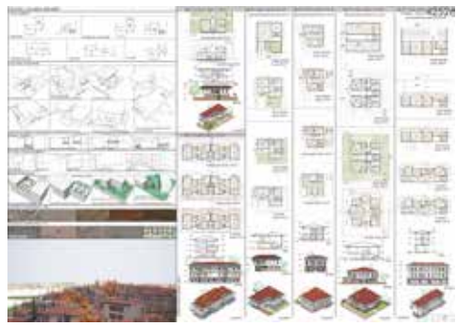

KARADENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

1. Eleme **56428**

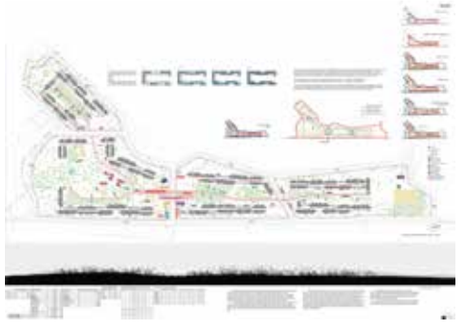

1. Eleme **25684**

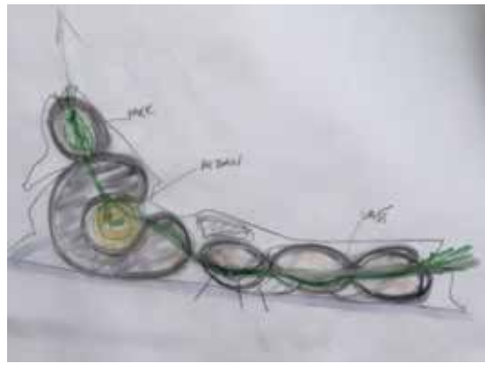

56428

1. Eleme

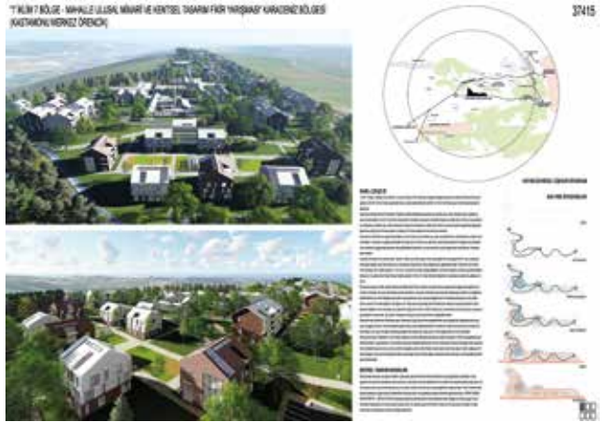

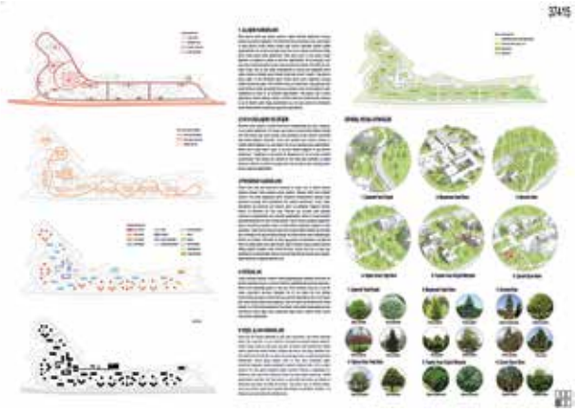

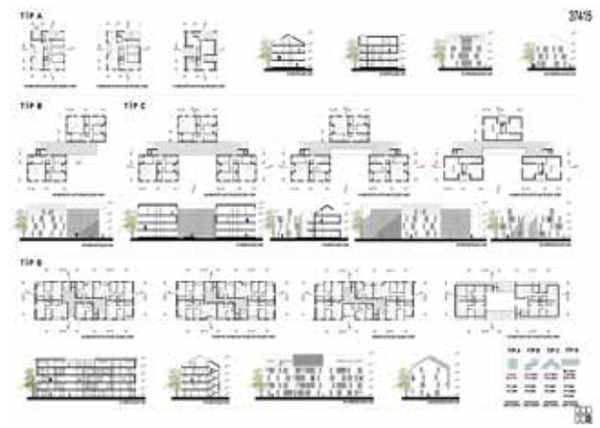

KARADENİZ BÖLGESİ 1. ve 2. ELEME

29017

1. Eleme

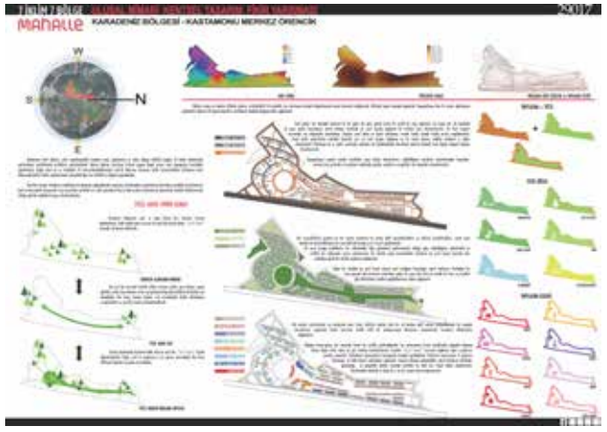

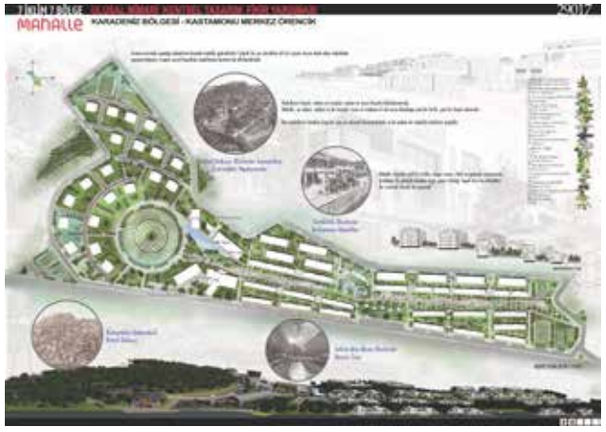

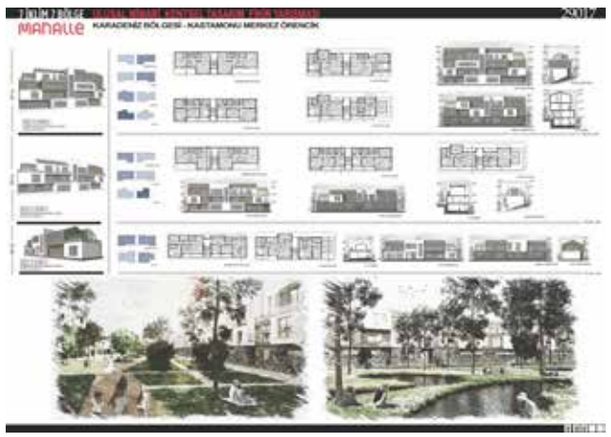

M A R M A R A

B Ö L G E S İ

YARIŞMA ALANI

TEKİRDAĞ

MARMARA BÖLGESİ JÜRİ DEĞERLENDİRMESİ

S. NO	RUMUZ	1.ELEME	2.ELEME	ÖDÜL
8	95073	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	2.MANSİYON
19	23471	ELENDİ		
32	52846	ELENDİ		
35	97832	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	1.MANSİYON
36	27185	ELENDİ		
39	27351	1. ELEMEYİ GEÇTİ	ELENDİ	
53	13067	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.MANSİYON
54	96841	ELENDİ		
63	52836	ELENDİ		
67	51306	ELENDİ		
69	28754	1. ELEMEYİ GEÇTİ	2. ELEMEYİ GEÇTİ	3.ÖDÜL
78	39715	ELENDİ		
1. ELEMEDE ELENENLER				
2. ELEMEDE ELENENLER				
ÖDÜL ALANLAR				
TOPLAM KATILIM		1. ELEMEDE ELENEN	2. ELEMEDE ELENEN	ÖDÜL ALAN
12		7	1	4

MARMARA BÖLGESİ

ÖDÜL DERECESİ	RUMUZ	EKİP LİSTESİ	DANIŞMANLAR	YARDIMCILAR
1. ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		
2 ÖDÜL		BU DERECEDE ÖDÜL VERİLMEMİŞTİR		
3. ÖDÜL	28754	1- Korkut YILDIRIM (Ekip Başı- Mimar) 2- Süveyda BAYRAKTAR ATAGÜR (Peyzaj Mimarı) 3- Cihan ŞEHLA (Şehir Plancısı)		1- Hilal CUMHUR (Mimar) 2- Kübra Yağmur GÖKSÜZOĞLU (Mimar)
1. MANSİYON	97832	1- İlker İĞDELİ (Ekip Başı-Y.Mimar) 2- Ceyda GÖKOĞLU İĞDELİ (Y.Mimar) 3- Ahmet KURTULUĞ (Peyzaj Mimarı) 4- Adem ALTINTAĞ (Şehir Plancısı)		1- Tarık GÜL (Mimar) 2- Çağrı ÖZDEMİR (Mimar) 3- Sena GÜVENÇ (Öğrenci) 4- Hatice YILDIZ (Öğrenci) 5- Zehra YEĞİN (Öğrenci) 6- Semra YEĞİN (Mimar) 7- Nurdan YENİGÜN (Öğrenci)
2. MANSİYON	95073	1- Özgür BİNGÖL(Ekip Başı - Y.Mimar) 2- İlke BARKA (Y.Mimar) 3- Merve ŞEN (Mimar) 4- Pınar KILIÇ (Mimar) 5- Ebru FİRİDİN ÖZGÜR (Şehir Plancısı) 6- Nermin TİRBEN (Peyzaj Y. Mimarı) 7- Fatma BETOS (Peyzaj Mimarı)		
3. MANSİYON	13067	1- Emrah BAL (Ekip Başı - Mimar) 2- Gökhan DEDE (Mimar) 3- Deniz ÇAVUŞ (Şehir Plancısı) 4- Kenan AYDINOĞLU (Peyzaj Mimarı)		1- Sercan DURMUŞ (Mimar) 2- Ufuk ŞENCANLI (Mimarlık Öğrencisi)

28754

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

***"MAHALLE HAYATI, İNSANIN SAHNEYE ÇIKMASIDIR."** **
"Mahalle kentin temeli ve özüdür.
Kent ilişkilerinin oluşma zeminidir.
Bir yaşama halidir, bir duyuş, bir tasavvur ve hatta öğrenme imkanıdır.
Mahalle, kent gibi büyük bir organizasyon, etkili bir hayat aktörüdür.
*Mahalle insan ilişkilerinin estetik, mimari, kültürel, toplumsal ve hukuki düzlemidir." * (Alıntı)*

Günümüzde 'Yeni Mahalle' kurgulanmasının önündeki en büyük engel 'Mahalle' kavramının insanlarda geçmiş mahalleri ve yaşanan enstantaneleri hatırlatıyor olmasıdır.

Geçmişin şehircilik ve mimari dokusunu tekrar etmeye çalışmak, geçmiş yerleşimlerin kendi doğasından kaynaklanan bir takım kronik problemleri ve çözümsüzlükleri de beraberinde getirecektir.

Yeni kurguladığımız bu mahallede geçmişin 'Şekilsel' yapısına saplanmayıp, mahallenin 'Öz'ünü, 'Anlam'ını , hissettirdiği duyguları, günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek çağdaş bir planlama anlayışıyla ele aldık.

Tam da bu noktadan hareketle yürünebilecek, oyun oynanabilecek, karşılaşılabilecek, pazara gidilebilecek bir mekânsal organizasyon arayışıyla projenin ilk kurgusu oluşturuldu.

Mahallenin bu yüz yüze iletişime imkan veren mekansal kurgusu ve ölçeği maalesef ki kontrolsüz ve hızlı bir şekilde değişip büyüyen günümüz kentleri için romantik bir yaklaşım, şiirsel bir anlatım veyahut eski günleri yad etme eylemi olarak kalmaktadır. Geleneksel mahalle dokusu her ne kadar herkesin hayalinde genişçe yer alıyor olsa da nüfusu hızla artan, sosyal ilişkilerin sürekli değiştiği, kentsel yaşantının zaman algoritması üzerine kurulduğu günümüz kentlerinde güncel ihtiyaca cevap vermekte zayıf kalmaktadır. Küresel olma, modernleşme ve teknolojinin insan hayatı üzerindeki yansıması bir takım yanılsamalı ihtiyaçları insan hayatına katmış ve günbegün de katmaya devam etmektedir. Bu yolda değişen ve dönüşen insan ihtiyaçları veya başka bir değişle ihtiyaç olarak sunulanlar yaşam mekanları üzerinde de değişimi başlatmıştır. Bu yönde kent yeniden yorumlanmaya, yeni mekânsal organizasyonlar üretilmeye, değişen yaşamlar üzerinde mimarinin de yeniden yorumlanmasına başlanmıştır.

İlerleyen zaman ve değişen yaşam biçimleriyle birlikte mekanın da değişimi kaçınılmaz olmakla birlikte gereklidir de. Bu noktada önem kazanan şey; bahse konu zincirleme değişimlerin ilişkiler ve iletişim üzerine olan etkisi ile geçmişe yönelik referanslara etkisidir.

Bu doğrultuda modern kent mekanlarının yarattığı sosyal ve iletişim kopukluğunun giderilmesinde geleneksel mahalle yaşantısının modern kent mekanlarıyla sentezlenmesi büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Bu sentez, bir yandan günümüz kent kullanıcısının mekansal taleplerini karşılarken bir yandan da geleneksel yaşantıya da referans verecektir. Çorlu (Tekirdağ) kent merkezine bağlı alt mahalle kurgusu oluşturulurken bu senteze varmak hedeflenmiştir.

PLANLAMA YAKLAŞIMI
Yarışmaya konu alt mahallenin tasarım kurgusu alanın kent bütünü içerisindeki mevcut ve potansiyel konumu değerlendirilerek kent merkezi ve çevre yerleşimlerle ilişkisi üzerinden başlamıştır.

Yazılı kaynaklara göre yerleşme tarihi prehistorik döneme dayansa da günümüzde bu tarihe mekânsal referanslar bulmak oldukça zordur. Bugün İstanbul Metropolüne olan yakınlığı ile Marmara ve Trakya için geliştirilen çevre düzeni plan kararları doğrultusunda Çorlu bugün sanayi rolü almıştır. Kent, İstanbul tarafından gelen ziyaretçileri sanayi alanları ile karşılamakta ve Trakya yönünde çıkarken de sanayi alanları ile uğurlamaktadır. Doğu ve batı sınırlarda İki sanayi alanı arasında kalan kent merkezi güney ve kuzey kesimlerde ise tarım alanları ile sınırlanmaktadır.

Sanayi ile ortaya çıkan istihdam kuşağının yerleşim ihtiyacının karşılanmasında rol alabilecek bir planlama modeli amaçlanmış aynı zaman da "mahalle bir ekosistemdir" felsefesinden yola çıkarak sanayi işlevinin oluşturduğu gri algının kırılmasına yönelik tarımsal karakter izleri de planlama modeline yansıtılmıştır.

Bu bağlamda kurguyu ve çevre iletişimi sağlayacak ilk öğe olan ulaşılabilirlik değerlendirilmiştir. Mevcut fiili durumda kent, bölgesel ölçekte İstanbul ve Edirne gibi büyük kentlere D100 karayolu ile bağlanmakta olup, karayolundan ayrılan doğu-batı doğrultusunda Salih Omurtak ve Kumyol caddeleri de kent merkezini besleyen ana arter nitelikli en önemli akslardır.

Kent merkezinden ayrılan bir diğer arter ise Ali Osman Çelebi Bulvarı kenti Tekirdağ ve sahil yerleşimlerine bağlar. Kent içi hareketi sağlayan yine doğu-batı doğrultulu paralel giden Atatürk, Çetin Emeç ve Bülent Ecevit Bulvarları üç önemli arterdir. Proje alanı kuzey-güney doğrultusunda her üç bulvarla da kesişen ve arter niteliğindeki Hürriyet Caddesi ve devamı olan Türkgücü Köyü Yolu ile kent merkezine bağlanmaktadır.

Bölgede hazırlanmış imar planları yaklaşım kararlarına göre mevcut üç bulvara paralel olarak güneyde iki bulvar daha ön görülmüştür. Bunlardan biri olan ve batıda sanayiden başlayıp güneybatı doğrultusunda uzanan ve proje alanını da iki bölgeye ayıran Cumhuriyet Bulvarı ile paralelinde güneyde planlanan Selçuklu Bulvarıdır.

MARMARA BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

Planlanan Cumhuriyet Bulvarı aksının alanı ikiye bölerek alansal bütünlük kurgusunu bozması, peş peşe çok sayıda bulvar kurgusunun kent ölçeği itibariyle riskli olması ve güneyde bir eşik kimliği kazanabilecek son arter nitelikli Selçuklu caddesinin planlanmasına bağlı olarak Cumhuriyet Bulvarının proje alanından geçen kısmı riptal edilerek Selçuklu Caddesi aksına bağlanması ön görülmüştür.

Güneydoğu-güneybatı doğrultulu bir sınırdan oluşan proje alanında; mahalleli olma gerekleri gözetilerek yaya ölçeğinden hareket edilmiş ve karşılaşmaları azami ölçüde sağlamak üzere merkezde bir meydan ve alanın en kuzey kısmından en güney kısmına kadar meydana ulaşımı direkt sağlayan bir ana yaya aksı etrafında konut alanlarından oluşan bir planlama modeli geliştirilmiştir. Bu yaklaşım içerisinde mahalleli olmanın ilkelerinden biri olan sosyalleşme-iletişim-barınma üçlüsü kentsel dış mekanda meydan-yaya aksı-konut olarak yansıtılmış ve iletişimin alış-veriş eylemiyle yani ticari ünitelerle desteklenmesi ön görülmüştür.

Geliştirilen planlama yaklaşımında oldukça önemsenen kamusal hayatın izlerine, tasarlanan kent meydanında ve ana meydanı destekleyen etkinlik meydanlarında, sokakta alışveriş kurgusunda rastlamak mümkündür.

Bu rastlantı ise alana yaya aksı ile kolaylıkla bağlanan ve yine yaya askları ile konut alanlarına da erişimi olan Pazar yeri senaryosu ile de bir kat daha güçlenmektedir. Yaya erişimi, yaya öncelikli bir trafik modeli içerisinde sık kontrollü araç yolları ile de desteklenmektedir. Proje alanında kurgulanan tarımsal alanlarla geleneksele referans vererek günümüz romantizmine ve kentlinin hayallerine de cevap verir niteliktedir.

Proje alanı, Çorlu mekânsal gelişim planlarında gelişme konut alanları bölgesi içinde bulunmakta olup yapılan mekânsal organizasyon ve kurgu ile meydan, yaya alanı, yaya aksı, bisiklet yolları ve geniş bütünleşik park alanları, tarımsal alan-Pazar yeri senaryosu neticesinde hem kendi içerisinde mekânsal bir yeterlilikte hem de çevre yerleşim alanlarına da hizmet eder bir kimlikte olmaktadır.

Planlama yaklaşımındaki hedefler ve mekânsal kurgulardan hareketle geliştirilen projenin uygulanabilir olması yönünde de “mahalle, çarpık ve kontrolsüz gelişen bir kent parçası değil planlı ve mekânsal bir organizasyonla gelişen bir kent parçasıdır” söylemiyle proje alanına yönelik bir revizyon imar planı taslağı da hazırlanmış ve uygulama bu plan kararları doğrultusunda tasarlanmıştır. Proje alanında ön görülen nüfus ortalama 2000 kişi olup, bu nüfusun ihtiyacı olan sosyal ve teknik donatılar da ilgili mevzuatlar doğrultusunda projede kurgulanmıştır.

MİMARİ RAPOR

- MARMARA BÖLGESİ MİMARİ VE ŞEHİR KİMLİĞİ

Anadolu’daki geleneksel yerleşmelere baktığımızda, iklim ve topografya verileri, yapım teknikleri, demografik yapılar önemli etmenler olarak öne çıkmaktadır.

Geleneksel yerleşkeler planlama ilkeleri ve mekansal örgütlenmeler açısından da benzerlikler gösterir. Dönemlerinin yapım tekniklerinin kısıtlılığı ve malzeme çeşitliliğin azlığı bu benzerliklerde önemli bir rol oynar. Yerleşkelerin bölgelere göre karakteristiği, daha çok dokuyu oluşturan konutların bir araya gelişlerinde gözlemlenir. İklim bağlamında dağınık ya da bir arada oluş yerleşkenin karakteristiğini oluşturur.

Bu yarışma kapsamında çalıştığımız Marmara Bölgesi, Tekirdağ ili Osmanlı sivil mimarisinin örneklere ev sahipliği yapmaktadır. Günümüzde Tekirdağ’ın eski mahallerinden Eski Cami, Orta Cami, Ertuğrul, Yavuz gibi mahalleleri bu kültürel dokuyu ve geleneksel mimariyi günümüze taşımaktadır.

Eski Tekirdağ Evlerinin öne çıkan özellikleri, cumbalı olmalarıdır. Yapım teknikleri ahşap ve kagirdir. Dış cepheler çoğunlukla yatay ahşapla kaplanmıştır. Geniş ve çokça pencere ile mekanlar olabildiğince aydınlık hale getirlmiştir.

Yeniden kurguladığımız ‘Mahalle’de ana prensip geleneksel yerleşkelerin şehircilik ve mimari anlamda ‘Şekilsel’ özelliklerini taklit ederek bir bağlam kurma çabasından çok, yüzyıllar boyunca aktarılan bilgi birikim mirasının özünü kavrayıp, ‘Anlam’ bağlamında çağdaş anlayışları ve tekniklerini kullanarak günümüz ihtiyaçlarına yanıt aramaktır.

- KAMUSAL, YARI KAMUSAL, ÖZEL ALAN İLİŞKİLERİ

Projede konut bloklarının bir araya getirilmesinde ALT MAHALLE KUMELERI’ nin oluşturulması esas alınmıştır. Bu alt kümeler KOMSULUK biriminin güçlenmesi, yerleşkedeki her bireyin kendi bulunduğu alt gruba olan aidiyetini arttırırken bulunduğu alana sahiplenmesini sağlarlar.

Her küme içerisinde sosyal donatılar sağlanmıştır. Bütün bu kümelerin bir üst ölçeğindeki ODAK NOKTASINI kullanıcıların arsanın her konumundan eşit uzaklıkta ulaşabileceği MEYDAN oluşturur. Meydanı, market, manav, lokanta, kafe, vs. gibi kullanıcıların otomobil kullanmadan yerleşke içerisinde tedarik edebilecekleri hizmetleri sunan ÇARŞI çevreler. . Konut Kompozisyonun alt kümeler düzeninde yapılması yeşil alan hiyerarşisini de beraber getirmiştir.

Kamusal yeşilden, konut sakinlerinin kullandığı Ortak Avlular ve Ortak yeşil teraslara ulaşan farklı büyüklük ve kullanımdaki yeşil kullanımı hedeflenmiştir.

- KOMPOZİSYON / KÜTLE TEKTONİĞİ
Bloklar bir avlu oluşturacak şekilde bitişik nizam düzenlenirken, avluya 2 yönlü geçişe izin verecek şekilde de kopuk olacak şekilde kurgulanmıştır. Her bir blok tipi kendi içinde de farklı kat yüksekliklerine sahiptir. Çatılarda ortak kullanım teraslarının üzeri yarı gölgelik elemanla geçilerek kütleler arası bütünlük kurgulanmaya çalışılmıştır. Cephede ileri çıkma ve geri çekilmelerle hareketli bir yapı kütlesine sahiptir. Bütün bloklar birbirleriyle bitişebilecek şekilde kurgulanmıştır. Böylelikle 4 tip bloktan değişik çeşitliliğe sahip blok grupları oluşturulabilmektedir.

- STRÜKTÜR
Proje genelinde yapım kolaylığı ve ekonomisi göz önünde bulundurulduğunda Tünel Kalıp Sistemi kullanılmıştır. Tünel kalıp sistemi önemli bir pratiklik getirmekle beraber sistemin tekrara dayanması bu ölçekteki projelerde tek düze konut blokları oluşmasına neden olduğunu görüyoruz. Bu tür olumsuz etkiler, cephelerde önerilen açıklık çesitliliği, son katlarında yapılan teras pergolaları ve blok yüksekliklerindeki farklılıklar ile giderilmiştir.

- CEPHE
Bina cepheleri uygulama gerçekliği, yapım teknikleri ve maliyet gibi faktörler göz önünde bulundurarak olabildiğince yalın ele alınmıştır. Geleneksel mimariden ahşap, tuğla gibi malzemeler, cumba, panjur gibi mimari elemanlar refarans olarak alınıp kullanılmıştır.

- KONUT TİPOLOJİSİ
Konut planlaması yapılırken halkımız yaşam tarzı göz önünde bulundurulmuş, ana yaşam alanı, yatak odalarının mahremiyeti sağlanacak şekilde kurgulanmıştır. Merkezi çekirdek etrafında yer alan iki daire tipolojisi, ara dairelerin 2 yönden ışık almasına olanak vermektedir. Blok başlarındaki daireler 3 yöne bakarak maksimum ışık ve manzaradan faydalanmaktadır. Merkezi bloklu bitişik nizam blok yapısından dolayı, aynı blok içerisinde ara daireler, zemin kat ve çatı daireler, köşe ve blok başı daireler olmak üzere plan çeşitliliği yönünden zengin konut tipleri oluşturulmuştur. Projede 284 adet 3+1, 241 adet 2+1 ve teras katlarda 42 adet 1+1 olmak üzere toplam 567 daire yer almaktadır.

- EKOLOJİK – SÜRDÜRÜLEBİLİR MİMARİ
Doğal Havalandırma: Blokların farklı kat yüksekliklerinden oluşan kütle tektoniği ve parçalı avlulu yerleşimi kurgusu hakim rüzgarın yerleşkenin her alanına ulaşmasına olanak vermektedir. Konut birimlerinde öne arkaya bakan konumlandırma sayesinde her iki yönden hava akımı oluşmasına olanak sağlamaktadır.

Güneş kontrolü: Cephelerin ileri geri hareketi, gölge yüzeylerin artmasına ve cephelerin aşırı ısınmasına engel olmaktadır. Güneş kırıcı panellerle güneş ışınlarının olumsuz etkilerinden korunmaya çalışılmıştır.

Güneş Enerjisi Kullanımı: Çatıya yerleştirilen güneş enerjisi panelleriyle konutların sıcak su ihtiyacını karşılanması düşünülmüştür. Yine çatıya konumlandırılması düşünülen fotovoltaik paneller ile ortak alanların aydınlatması yapılması önerilmektedir.

Su tasarrufu: Teras çatılardan toplanan yağmur suları, bahçe sulamasında kullanılmak üzere her avlunun altındaki sarnıçlarda toplanmaktadır. Seçilen bitkilerin yörenin florasına uygun, az su isteyen türlerden seçilmesine özen gösterilmiştir. Konut içlerinde su tasarruflu vitrifiye kullanılması önerilmektedir.

Yeşil Çatılar: Konut bloklarında, bağımsız ticari birimlerde ve sosyal donatıların çatıları ısı yalıtımı ve enerji verimliliği bakımından yeşil çatı olarak yapılması düşünülmüştür.

PEYZAJ MİMARLIĞI RAPORU
Açık Alan Kullanımları
Mahalle ölçek itibariyle kent ile ilişkilenen ancak kendi içinde de kendi ihtiyaçlarını karşılayabilen, çok sayıda insana ev sahipliği yapan bir komşuluk ünitesi, yaşam alanıdır. Günün farklı zaman dilimlerinde de sakinlerine konforlu bir yaşam ortamı sunması yaşanabilirliği artıran etkenlerdendir. Sosyalleşme, spor yapma, her yaştan kullanıcı grubuna hitap edebilme, rekreasyonel kullanımların yanı sıra kültür, sanat ve eğitim hizmetlerini de sunabilmesi mahalle yaşamını zenginleştirecek unsurlardır.

Bu amaçla, tasarlanan mahallede spor alanlarının, çocuk oyun alanlarının yanı sıra açık hava etkinliklerine ev sahipliği yapabilecek, rekreasyonel zaman geçirilmesine yönelik park alanları oluşturulmuştur. Mimari ile bütünleşen peyzaj tasarımı, avlulu yapıların oluşturduğu yarı kapalılık hissini barındıran açık peyzaj alanları ile her yaştan kullanıcıya rekreasyonel etkinlik alanları sunmaktadır.

Projenin ana omurgasını oluşturan yaya aksı, konut alanları ile ilişkilenmekte ve ticari birimler ile günün farklı saatlerinde de aktif kullanım alanları oluşturmaktadır. Ana yaya strüktürünü oluşturan bu aksın orta noktasında bulunan cami, ortaya koyduğu erişilebilir bir merkez olma niteliği ile cami meydanını tanımlamaktadır. Ayrıca yaya aksı üzerinde yer alan Halk Eğitim ve Kültür merkezi gibi sosyal yapılar da kendi meydanları ile ilişkilenmekte ve açık hava etkinliklerine de ev sahipliği yapabilmektedirler.

Ekolojik Yaklaşımlar
Yarışmada ele alınan mahallenin sosyal yaşam, ticaret ve eğitim gibi işlevler ile ilişkilenmesinin yanı sıra ekoloji ile ilişkilenmesi de önem taşımaktadır. Belirli bir nüfusu barındıracak bu alanın hem kendi ihtiyaçlarına cevap verebilmesi hem de sürdürülebilir bir çevreye katkı sağlaması ekolojik kararlar ile desteklenmektedir. Mahalle ölçeğinde ele alınan peyzaj kurgusu bu özellikleri doğrultusunda kentsel peyzaja olan etkisi ile de ön plana çıkmaktadır.

Proje alanının yapay sınırlarından biri olan Enerji Nakil Hattı, hattın üstünden geçtiği peyzaj alanlarını yoğun bir aktif kullanımdan sakınmayı gerektirmektedir. Ancak alanın mahalle dokusuna katkı sağlaması, bu kısımda

yer verilen ekme-biçme alanlarının kentsel tarıma hizmet etmesi ile mümkün olmaktadır. Bu mahalle sakinlerinin yanı sıra kent sakinleri için de bir çekim alanı oluşturmakta, ekolojik değerlerinin yanı sıra ekonomik katkı da sağlamaktadır.

Peyzaj tasarımı genelinde seçilecek bitki türleri bu tarım alanlarının yanı sıra yerleşim alanının karakterini oluşturmak adına da önem taşımaktadır. İlçenin Karadeniz ve Marmara denizleri arasında yer alması farklı iklim etkileri altında kalmasına yol açmaktadır. Bu nedenle hem kuzey soğuklarına hem de güneyden gelen nemli-ılık iklimlere uygun bitkisel doku oluşturulması gerekmektedir.

Yeni kurgulanan bir alana yerleştirilecek bitkilerin, mahallenin bitki dokusunu oluşturmasının yanı sıra üst ölçekte kentsel peyzaja yansımalarını da göz önünde bulundurmayı gerketirmektedir. Endemik türlerin tercih edilmesi bitkisel dokunun sürekliliği ve uyumu açısından olumlu bir karar olacaktır.
Bu aşamada özellikle tarım ile ilişkilenen yerlerde ilçenin genel dokusunu yaşatacak buğday, ayçiçeği gibi bitkilere yer verilmesi peyzaj dokusunun sürekliliği açısından katkı sağlayacaktır. Yüksek boylu ağaçlarda ise meşe (Quercus spp.), çınar (Platanus spp.), dişbudak (Fraxinus spp.) gibi hem iklimsel koşullara uygun hem de rekreasyon alanlarında gölge oluşturarak kullanıcıların konfor seviyesini artıracak türlerin kullanımı uygun olacaktır.

Proje genelinde de özellikle açık hava etkinlik alanlarında geniş tepe tacı yaparak gölgelik alan oluşturacak bitkiler düşünülmüş, bununla birlikte bitkisel elemanların yönlendirici etkileri göz önünde bulundurularak ana yaya aksları boyunca süreklilik sağlayacak bir bitkisel doku oluşturulmuştur.

Ekolojik kararları desteklemek amaçlı, yüzey akışı ile toplanan yağmur sularının bitkilerin sulanmasına katkı sağlaması düşünülmüştür.Yapısal peyzaj tasarımında ise doğa dostu döşeme malzemelerinin kullanımı ile geçirgen bir doku oluşturulması ve yağmur sularının toprak ile buluşması hedeflenmiştir. Bu amaçla doğal taş malzemelere verilmiş, asfalt ve beton gibi yüzeylerde ise poroz asfalt/beton kullanımı düşünülmüştür.

Erişim - Ulaşım Kararları
Mahallenin kente eklemlenebilmesinde temel unsurlardan biri de toplu ulaşım bağlantısıdır. Peyzaj kararlarında bu bağlantılar alanın dış çeperi ile etkileşim sağlayan ana araç yolları ile mümkün olmaktadır. Mahalle dokusunun ana omurgasını ise yaya erişimi sağlamakta ve yaya dostu bir mahalle dokusu ön plana çıkmaktadır. Yaya dostu bir mahalle olması çevreci bir ulaşım yaklaşımının yanı sıra araç trafiğinden arındırılmış olması ile de güvenli bir alan sunmaktadır.

Yaya erişiminin bu denli öncelikli olduğu bir tasarım yaklaşımda engelli erişiminin sağlanması ise büyük önem taşımaktadır. Mahalle dokusu içerisinde fiziksel engellerden arındırılmış bir yaya omurgası kurgulanmış, yürüyüş yolları herkes için erişilebilir olacak şekilde uygun eğim ve rampalar ile oluşturulmuştur.

Ayrıca çevreci bir ulaşım aracı olarak bisiklet kullanımı teşvik edilmektedir. Bu amaçla standartlara uygun şekilde tasarlanan bisiklet yolu da ulaşım ağının bir parçası olarak çözülmüştür.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

69 _ NO'LU PROJE
Projede mahalle kurgusunun yeterince ön plana çıkartılmamış olması ve proje alanının güney yarısından ikinci bir araç yolu güzergâhı geçirilmesi ile mahallede araç yolları baskın olması başarısız bulunmuştur. Bununla birlikte vaziyet planı tarımsal alan ile bütünleşen pazar alanı kurgusu ile özelleşmiştir. Merkezin konumu, dini yapı çevresinde meydan kurgusu ve tanımlamaları başarılıdır. Değişik mimari çözümlemelerin bütünlükçü bir mimari ifade ile ortaya konulabilmiş olması, alt bölge tanımlamaları-komşuluk grupları algılanabilmesi ve konut mimari dokusunun yöre mimarisinden yansımalar / izler taşıması projenin olumlu yönlerindendir. Ayrıca kent bütünü ve yakın çevre ile ilişkilendiren analizler yapılmış olup şemalar açıklayıcıdır. Proje 3. Elemede 3.'lük ödülüne layık görülmüştür.

28754

28754
7 İKLİM 7 BÖLGE-MAHALLE
ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
MARMARA BÖLGESİ
"MAHALLE HAYATI, İNSANIN SAHNEYE ÇIKMASIDIR."

PLANLAMA YAKLAŞIMI

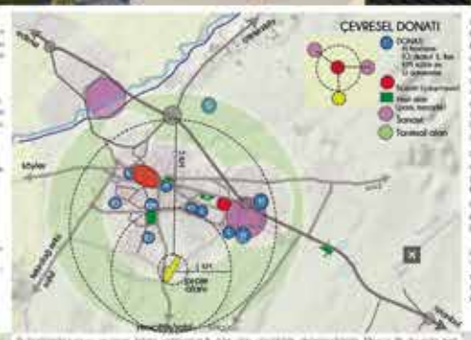
ÇEVRESEL DONATI

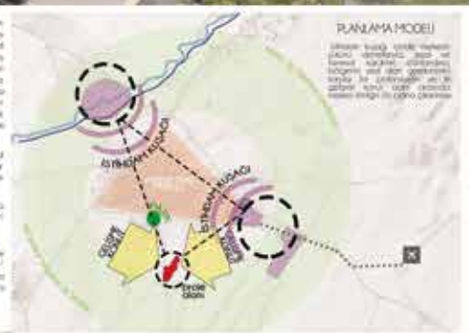
PLANLAMA MODELİ

ULAŞIM GÜZERGAHLARI

ULAŞILABİLİRLİK

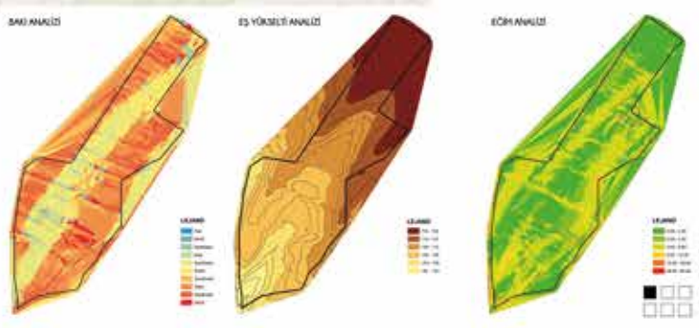
GÜN ANALİZİ
ES YÜKSELTİ ANALİZİ
EĞİM ANALİZİ

MARMARA BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

Tekirdağ Ereğlisi Müzesi Önü

Tekirdağ Ereğlisi Müzesi

Tekirdağ Namık Kemal Müzesi

KAMUSAL, YARI KAMUSAL, ÖZEL ALAN İLİŞKİLERİ

Projede konut birimlerini bir araya getirmelerinde AÇIK MAVİ-LİZ KLİMLER'in oluşturmuş olduğunu. Bu yol kurallar KOMŞULUK birimin gözlemlerini yerleşimler her birleşim kendi bulundukları alt gruba ait sağlamak, yerleşim bulunduğu alanın sahiplenmesini sağlarla. Her birim içerisinde sosyal donatılar sağlanmıştır. Bütün bu birimlerin bir arı oluşturabilmesi COMMONTAGINI kullanılmıştır, yerleşim her konumundan ele ulaşılabilir olduğundan MEYDAN oluşturulmuştur. Meydan, kentsel, mahalle, bölgelik, ağlı kullanıcıların bütünleşti kullanılmasıdır verilerek yerleşimler kentsel, sosyal etkileşimlerinin hizmetleri sunan CAFÉ yerleşimi Kentsel Kreşlerimizin ait eylemler düzeninde yapılması yeşil alan hizmetlerini de birlikte getirmesi hususuyla verilerin konut alanlarının kullandığı Cimri, Aslıdur ve Cimri yeşil kreşlerini Jüpiter Evleri bölgesinde ve kullanıcılar yeşil kullanıcı hedeflenmiştir.

STRÜKTÜR

Proje geneminde yapım sistemi ve malzemesi göz önünde bulundurulduğunda Taşıyıcı Kısmı Betonarme kullanılması Taşıyıcı sistem olarak ise yapılış gerçekleşmesi kolaylığı sağlamaktadır. Bu sistemin projelerde tek düze konut birimlere oluşmasına neden olduğunu görüyoruz. Bu bir oluşuş sırası, cephelerde oranları, açılış, çeşitliliği, son kullanıcı ihtiyaçlarına göre değişiklikler ve birlik yönelimlerinde hakkında ile gidilmiştir.

CEPHE

Bina cephelerin uygulama gerçekliği, yapım teknikleri ve malzeme gibi kavramlar göz önünde bulundurulmuş olduğunu ifade etmiştir. Geleneksel mimarideki ahşap, taştan gibi malzemelere, cumba, pervaz gibi konut elemanlarına refleksiv olarak dahil kullanılmıştır.

MARMARA BÖLGESİ MİMARİ VE ŞEHİR KİMLİĞİ

Anadolu'daki geleneksel yerleşmelere bakıldığında, iklim ve topoğrafya verileri, yapım teknikleri, dönüşüm yapılış önemli unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Geleneksel yerleşimler yüzlerce farklı ve mevcut özelliklerinden oluşmuştur. Bu farklılıklar içinde bir ortaklığın görmek Zihinlerimizin yapısı etkilerimiz kurtuluş ve malzeme çeşitliliğini oluşturmuştur. Bu sonuçta bölgelerin kendine özgünlüğünü Mimarlar Bölgesi, Tekirdağ İli Çevresi evi mimarisini örnekleyerek en karşılığı yapılarıdır. Çorlu'dan Malkaçgir ise mühendisler, Sak Çiftlik, Dinç Cami, Hoca gibi özellikleri bu kültürel dokuyu ve geleneksel mimari günümüze taşımaktadır. Sak Tekirdağ Evlerinin öne çıkan özellikleri, cumbalı cihazlarıdır. Yapım teknikleri ahşap ve kagirdir. Dış mekanları çoğunlukla sokak ahşapla kapılanmıştır. Çorlu ve çoğuş pencere ile mekanlara odaklığınca oluşma hale getirilmiştir. Yeniden kaygılandığımız Mühendislik ana prensibi geleneksel yaklaşımları yöntemi ve sosyal yerleşimdir. Şehirsel özelliklerini nakil edilerek bir bağlantı kurmuş çalışmalarda çok yönlü fonksiyona dönüştüğü bilgi bilgi sosyolojik dokusu sonuçtur. Mimari bağlamında çoğaltış, renkçılık ve teknikleri kültürsel gücünü muhafazanın yeni olmuştur.

KOMPOZİSYON / KÜTLE TEKTONİĞİ

Sokak bir dolu oluşturacak şekilde bitişik nizam düzenlemeleri oluşuş 2 yönlü gerçek bir sokaklar dokusu, konut dokuz yaklaşımlarının her bir blok için kendi kendi bloklar da bütün bir yaklaşımlara sahiptir. Cumbalı ahşap kullanımı sokaklarımız cadde ya gözgede elemanlar geçtiğine kullanılmıştır. Cephelerde her çeşit ve yeni yaklaşımlar hazırlandı bir yapı kullanıcı sahiptir. Bütün bloklar bahçeveyle bitişiklerdeki, yeşiller kullanılmıştır. Bloklar ile aş bakıcılar olduğu yapılığa sahip blok yapıları oluşturulabilmektedir.

KONUT TİPOLOJİSİ

Konut planlarında yapılan Marmara Nakkış yapılı kalıcı göz önünde bulundurulmuş, ana yaşam alanlarında odaklarının kullanılmasını sağlanacak şekilde kurgulanmıştır. Her bir blok için kendi kendi bloklar da bütün bir yaklaşımlara sahiptir. Cumbalı ahşap kullanımı sokaklarımız cadde ya gözgede elemanlar geçtiğine kullanılmıştır. Cephelerde her çeşit ve yeni yaklaşımlar hazırlandı bir yapı kullanıcı sahiptir. Bütün bloklar bahçeveyle bitişiklerdeki, yeşiller kullanılmıştır. Bloklar ile aş bakıcılar olduğu yapılığa sahip blok yapıları oluşturulabilmektedir.

EKOLOJİK - SÜRDÜRÜLEBİLİR MİMARİ

Doğal Havalandırma- Binaların ilgisi için yükseltilmesinden oluşan sıcak mevsiçi ve boşluk oluşu yerleşiş kuşgun. Yıllan rüzgârın yerleşimini her yönünüz oluşmasına olanak sağlamaktadır. Konut birimlerinde ilave olarak bloklar konumlandırılmış, oluşmuştur her bir yönden hava akımı oluşmasını olanak sağlamaktadır. Güneş kontrolü- Cephelerin tek geri hareket, gölge alanların olmasından oluşmaları için yerleşimi engel olmamıştır. Güneş kırıcı paralelere güneş sıcaklarının oluşuş etkilerinden kaçınmaya çalışılmıştır. Güneş Enerjisi Kullanımı- Çünkü yerleşimlerin güneş enerjisi panellerinde kötülüğün uçuk su ihtiyacını karşılanmasını düşünülmüştür. Elde çalışılan sürdürülebilirlikte düşünülen, konsantrik panellerle bir binda elektrikin üretilmesine yönlendirilmiştir.

Su tasarrufu- Tekniş çalışmaların, tasarımda vurgulu bütün, bahçeli sistemlerde kullanılmak üzere her çeşmeye ulaşılmak kamçılarda toplanmalarında Seçilen bitkilerin sürekli: Susuzluğa uygun, az su isteyen türlerden seçilmesine özen gösterilmiştir. Rüzgar enerjisi- Bu yönlerde su havasulu sıhhiye sürdürülebilirdir. Yeşil Çatılar- Konut bloklarında bulunan bağımsız rüzgar elemanlar ve sosyal donatıların çatılar ve yüzeyi ve enerji verimliliği bakımından yeşil çatı olarak düşünülmüştür.

AÇIK ALAN KULLANIMLARI

Mahalle ölçek ilişkisiyle sem ile ilişkinin yanısıra kendi içinde de kendi insanların kabiliyetleri, çok sayıda insanı en etkileşiş yapıyor bir konuşuk (mitte), yapılar etrafında Güncel Tekil, yoğun dilimlerde de yaklaşma kontrol. Bir yapıyı ortası sonrası yapılışı (assembling) ortaya etkenlerinde, Sosyalleşme yapı yapılış, her yapının kullanıcı gruplarına hitap edebilmesi, etkileşiş ve sosyal yapılış, sonuç ve ilişkim, hesaplarını da sonuçlanmış sahiplik yapılarını zenginleştirmeye yönelmiştir. Bu nedenle, hareketlerin mahallede yapı ortamlarını, çocuk oyun alanlarının yeni en açık havuz etkinliklerine ev sahipliği yapacaklarının, etkileşiş konut gelişmelerine yönelik çok olanlar oluşturmuştur. Mimar ile durdurulan cevaz, tasarımı ortaya koyarken oluşturduğu, yön kapalılı tüm bahçeler, açık pazaz dokular ile her yapıyı tutarlılığını etkileşiş konut alanlarını ortaklık olanlar oluşturmuştur. Projenin ana amacından oluşturan yapı alanı, konut birimler ile ilişkilenmeye ve hızlı birlikte ile güvenli bir, sağlıklarda ait sahipl

28754

DAİRE HESABI

Blok Tipi	Blok Adedi	Anahtar Sayıları		
		3+1	2+1	1+1
A	19	65	34	-
B	25	-	123	25
C	23	168	46	15
D	8	51	16	2
TOPLAM	75 BLOK	284	241	42
		567 ADET DAİRE		

KONUT ALTI TİCARET	74 ADET	5.760 m²
BAĞIMSIZ TİCARİ BİRİM	71 ADET	4.540 m²
TOPLAM	145 ADET	10.300 m²

EMSALE ESAS ALAN	66.300 m²
KONUT İNŞAAT ALANI	92.680 m²
TİCARİ İNŞAAT ALANI	10.300 m²
TOPLAM İNŞAAT ALANI	102.980 m²

28754

TİCARET AKSI
±0.00 KOTU PLANI 1/200

+6.50 KOTU PLANI 1/200

+9.50 KOTU PLANI 1/200

28754

28754

C BLOK
A BLOK
1-1 GÖRÜNÜŞÜ 1/200

D BLOK
A BLOK
B BLOK
C BLOK
2-2 GÖRÜNÜŞÜ 1/200

D BLOK
DÜKKANLAR
3-3 GÖRÜNÜŞÜ 1/200

D BLOK
C BLOK
B BLOK
C BLOK
BB KESİTİ 1/200

D BLOK
C BLOK
B BLOK
C BLOK
BB KESİTİ 1/200

3+1 TİP1 65 ADET
BRÜT ALAN 127,95m²
NET ALAN 111,56m²

3+1 TİP4 25 ADET
BRÜT ALAN 121,61m²
NET ALAN 106,79m²

3+1 TİP2 62 ADET
BRÜT ALAN 83,51m²
NET ALAN 72,35m²

3+1 TİP2 84 ADET
BRÜT ALAN 111,52m²
NET ALAN 97,66m²

3+1 TİP5 26 ADET
BRÜT ALAN 115,33m²
NET ALAN 99,97m²

1+1 TİP1 17 ADET
BRÜT ALAN 62,90m²
NET ALAN 55,63m²

3+1 TİP3 84 ADET
BRÜT ALAN 123,53m²
NET ALAN 107,43m²

3+1 TİP1 179 ADET
BRÜT ALAN 86,87m²
NET ALAN 76,61m²

1+1 TİP2 25 ADET
BRÜT ALAN 87,91m²
NET ALAN 77,71m²

MARMARA BÖLGESİ 3.LÜK ÖDÜLÜ

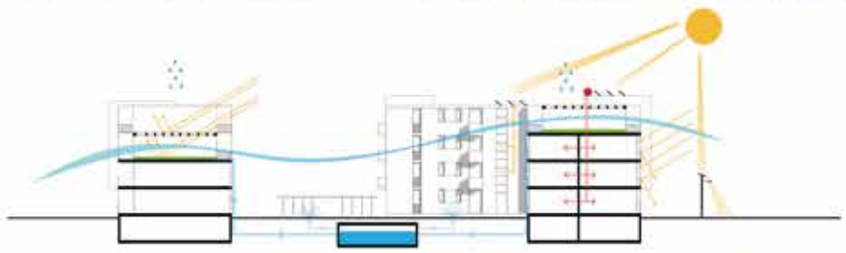

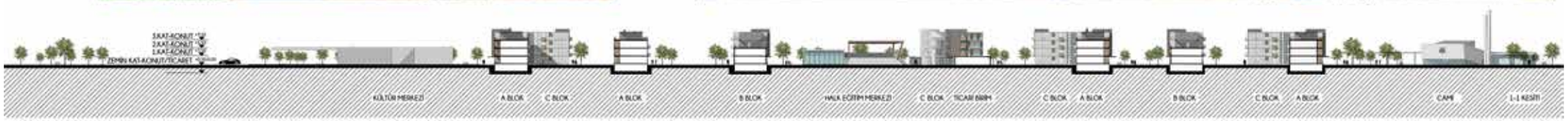

97832

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

‘ Mahalle kentin temeli ve özüdür. Kent ilişkilerinin oluşma zeminidir. Bir yaşama halidir, bir duyuş, bir tasavvur ve hatta öğrenme imkanıdır. Mahalle kent gibi büyük bir organizasyon, etkili bir hayat aktörüdür. Mahallenin temelinde insan ve mekan vardır; insan ve evdir mahalle. Ev ise insanın kalbidir. Hem duygusu hem aklıdır. O bakımdan mahalle aklın ve duygunun bileşeni, akıl ve duygu eksenidir. Mahalle ilişkileri de akıl ve duygu ekseninde kurulur, değişir, yenilenir, farklılaşır. Mahalle insan ilişkilerinin estetik, mimari, kültürel, toplumsal ve hukuki düzlemidir. Mahalle bütün bir hayat sahnesidir. Mahalle hayatı, insanın sahneye çıkmasıdır.

Değişim mahallenin kaderidir. Ama aynı zamanda belli bir geleneğe yaslanmak, bir geleneği var etmek de mahallenin kaderidir. Mahalle değişen ve değişmeyenlerin, biçimsel ve öz anlamda başkalaşanların, zamanın rüzgarında halden hale geçenlerin aynasıdır. Hem değişen hem kendi olan bir aktördür.

Mahalle salt bir mekan olmaktan öte canlı - kanlı bir varlık, insanla kendini var eden bir alandır.

Sadece dekor olarak eskiyi yaşatan, eskiye ait olanı bir süs gibi gösteren ve saklayan nostaljik tavır, bir ümit ve bir çıkış vaad edemez; ama nostalji eski hayattan bir üslup, ilke, kavrayış, algı ve bilinç devşirme ameliyesi olarak işlerse kendini dekor olmaktan kurtarabilir.

‘Kentin en eski unsurlarından biri olan ve kökeni erken dönem Mezopotamya’ya kadar uzanan mahalle’ (Mumford, 2007: 610) dünden bugüne kentin kurucu birimidir. Hayatın belli ilkeler ve ilişkiler içinde yaşanmasına, o hayatı temsil eden kültürün yayılmasına ve paylaşılmasına yol açan bir ortam olan mahalle, kentin özüdür ve temelidir.

Mahalle dar bir muhiti imler çoğu zaman. Mahalle dışında koca bir şehir ve onun içerdiği farklı yaşam tarzları bulunmaktadır. Mahallle ise kendi ritüelleri etrafında, kendince bir hayatı örüp öylece yaşamaktadır. Kendini bir sınıra mahkum eder. O sınırlar içinde yaşamayı önemser, huzuru orada arar. Gitgide daralır, kente açılmaktan ziyade kendine kapanmayı tercih eder.

Bir yüzü kendine, diğeri şehre bakan, hem kendini hem şehri besleyen ama aynı zamanda şehirde beslenen, ondan izler taşıyan, etkiler alan gerçek, sahici bir olgudur. Şehrin temel birimi olan mahalle, kendine kapanmak, kendi dünyasına sığınıp orada kalmak için değil, şehirle bütünleşmek, onun kopmaz bir uzvu olmak, onunla sürekli irtibatta bulunmak için kurulur.

Mahalle, ütopyanın gerçeklikten uzak insan ve hayat tasarımına inat doludizgin gerçek hayatın içinde, hayatın tüm yüzlerine dönük bir yaşama iklimidir.

Mahalle koca bir dünya, hayatın yoğun bir izdüşümüdür. birbirine geçen onlarca halin, duygunun, düşüncenin, hikayenin, davranışın dokuduğu çok renkli, katmanlı, karışık, geçişli bir desendir, haritadır.

MARMARA – TEKİRDAĞ (ÇORLU)
Bu düşünceler doğrultusunda seçtiğimiz proje arsası Tekirdağ kent merkezinin kuzeydoğusunda, yaklaşık kırk yıl önce belirlenmiş sınırlarıyla, plato yüzeyinin üzerindeki düzlükte yer alır. Marmara bölgesinde olup Ilıman iklimdedir.

Ulaşım rahatlığı ve stratejik önemi sayesinde, Tekirdağ’ın refah seviyesi en yüksek ve en gelişmiş ilçesi olan Çorlu’nun organize sanayi bölgesi olarak gelişmesi, beraberinde kontrolsüz göç ve çevre sorunlarını getirmiştir. Yoğun göç sonucu, merkezden yoğun bir nüfusa sahip olan ilçeye yeni sosyal konut projelerinin yapılması gerekli bir hale gelmiştir.

1. ARAZİ KULLANIM KARARLARI VE YAPILAŞMA İLKELERİ
Proje alanı geçmişteki mahalle ruhunu yansıtan, ilkece herkesin girip çıktığı, dolaştığı, ikamet ettiği açık bir alan olarak kurgulanmıştır. Homojen değil karışıktır, dalgalıdır, farklılıklarla doludur.

Bu doğrultuda yakın çevre ilişkileri gözetilerek, her kesim ve yaştan kullanıcıya açık, engelli dostu, tasarlanan fonksiyonlar ile günün her vakti yaşayan , esnek ve çok amaçlı kullanımlara olanak sağlayan, sınırlara hapsolmamış bir mahalle yaşamı tasarlanmıştır.

Geleneksel mahalle, konutlar arası ilişkileri akışkan ve canlı tutmaya yöneliktir. Bir mahalleden öbür mahalleye geçiş birbirinden farklı adacıklar arasındaki yolculuğa benzemez, sadece kültürel çizgi, renk ve ton farkına işaret eder. Mahalleyi besleyen, kuzey-güney doğrultulu, kuvvetli bir omurga ve omurganın sürekliliğiyle oluşan mahalle kurgusu tasarlanmıştır. Omurga, alanın merkezinde çarşı-cami ve meydanla ilişkilendirilmiştir.

Bu omurgadan kılcal sokaklarla beslenen konut dokusuna çeperdeki yollardan taşıt ulaşımı sağlanmıştır. Bu sayede alan içerisindeki araç trafiği minimuma indirilmiştir.

Tasarımın, gelişen ve büyüyen kent dokusuna adaptasyonunu sağlayan ve kentin farklı ihtiyaçlarına cevap veren hem içe hem dışa hizmet eden yeşil doku kurgulanmıştır.

2. SOKAK - TİCARET
Sokak, mahalleyi besleyen kent biliminin mekan düzenleme yaklaşımı; yürünmeyen kaldırımlara, bakımsız yollara, yüzleri birkaç senede eskiyen, önleri çöp yığınlarıyla dolu, pahalı ve kullanışsız yapılara, okulu, çarşısı, yeşili, ortak mekanları yetersiz, duman ve tozlar içinde insan yaşantısına ters düşen kentlere bir karşı çıkıştır.

Bu nedenle ticari aks, kentsel bir bağlaç olmanın ötesinde mimarlığın temel elemanlarının kullanıldığı bir ticaret(küçük esnaf) , doğayla arasına sınır koymuş olan kentli insanın

doğayla yeniden buluştuğu bir ara kesit, mahalle ruhunun yaşatıldığı bir SOSYAL ÇATKI olarak tasarlanmıştır. Mahalle çarşısını oluşturan kişiler, ilişkiler ve mekanlar, mahallenin daha köklü, sürekli ve etkili bir hale gelmesini sağlamaktadır. Çarşı grubu, mahallenin nirengi noktalarını belirlemektedir.

Mahalle dükkanları hayli canlı bir iletişim ortamında, iletişimle gelen değişik tanıma evreleri, evrenleri, kişilikleriyle, mahallenin zengin sosyalleşme deneyimi sağlamasının nedeni olmaktadır. Ticaret ve konutun bir arada olması, ticaret işlevi bittiğinde günün geri kalanında ıssızlaşmış bölgeler oluşmasını engellemektedir.

Esnaf mahallenin gözü - kulağı, güvenlik sahası olmaktadır. Özellikle çocuklar açısından dükkanlar yeni ve farklı bir öğrenme yeri olabilmekte, para temelli ilişkilerin nasıl yürütülmesi gerektiğini ilk kez deneyimlemektedirler.

3. GİRİŞ-KARŞILAMA MEKANLARI VE BOŞLUKLAR

Ana giriş ve karşılama mekanlarını alanın kuzey ve güney ucunda yer alan meydanlar oluşturur. Bu meydanlar arazinin merkezinde yer alan çarşı meydanında birbirine ulaşır. Çarşı meydanı bu iki odak noktasını ,buna ek olarak kültür merkezi meydanını birbirine bağlar ve mahallenin kalbini oluşturur. Bu iki odağın birbirine bağlanması, üzerinde ticaret birimleri ve pazar yeri olan aynı zamanda konutların avluları ile de ilişkide olan sosyal çatkı aracılığı ile sağlanır.

4. ÇARŞI - MEYDAN

'Mahalle hayatının temelinde insanın çeşitli biçimlerde diğer insanlarla karşılaşması yatar. Mahalle bu anlamda bir meydandır, bir sahne. Kişinin meydana inmesi, sahneye çıkması kendi benliğini, kimliğini bulması açısından kaçınılmazdır. Mahalle meydana inmeyi tetikler, destekler, cesaretlendirir. Başka çare yoktur; sokak ve mahalle bunun için vardır. Meydan ise evden farklıdır; korunaklı ve müşfik bir dünya olan evin zıddıdır.'

'Kentlerde temel birim olan mahalleler genellikle dini kurumlar ya da pazarlar çevresinde oluşmaktaydı. Kimi yerlerde bir külliye halinde örgütlenen dini kurumlar, mahallenin bakışını ve yönünü temelden etkiler.' Camiyi odak alan ve onun etrafında gelişen meydan ve çarşı, mahalleli için bir sosyal odak olurken ziyaretçiler içinde mahallenin kolektif bellekte kimlik edinmesini sağlar.

5. KONUT BÖLGESİ - AVLULU YAŞAM

Ev korunaklı ve mahrem dünya iken sokak açık mekandır. Ev o aileye aittir, sokak ise herkese, gelip geçene. Ev, kendini sokaktan yalıtmıştır ama sokakla ilgisini kesmiş değildir.

Ev her zaman bir sığınaktır. Ama sokak sığınak karşıtı bir olgu ve oluşum değildir. Sokak da yerine göre sığınak olma işlevini ve görevini üstlenir. Sokağın tozuna toprağına belenen çocuk hayatla irtibatını kavileştirmenin yolunu da kendiliğinden açmış olmaktadır.

Konutlar arasında 'komşuluk avluları' oluşturularak, avlu etrafında birleşen aile ve komşuluk ilişkileri yaşam bulmuştur. Bu avlular alanın tamamını örgütleyen sosyal çatkı ile ilişki kurarak; kamusal alandan yarı kamusal alana (avlu) geçişi sağlar. Plan tipleri, konutların yaşam alanlarının (salon-mutfak) avluya yönlendirilmesi ve daha özel alanların (y.odası) dışa yönlendirilmesiyle oluşturulmuştur.

6. ULAŞIM ve TRAFİK

İlkesel olarak proje bütününde yaya dostu bir tasarım felsefesi benimsenmiştir. Alandaki araç trafiği ve sirkülasyonu, otopark giriş çıkış noktaları ve geçici park olanakları çepere itilmiş, alanı dışarıdan besleyen bir taşıt ulaşım şeması benimsenmiştir. Servis amaçlı kontrollü yollar oluşturulurken acil durum (yangın, sağlık vb.) müdahaleleri için yaya yollarının kullanımı öngörülmüştür. Ana odak noktalarında toplu taşıma durakları konumlandırılmıştır.

7. İKLİM

Proje alanı ılıman iklim kuşağındadır. Hakim rüzgar yönü kuzeybatıdır. Bu doğrultuda avluların kuzeybatı yönüne bloklar yerleştirilerek rüzgarın kontrollü geçişi sağlanmıştır. Güneşten maksimum yararlanılması için blok araları açılmış avlu şeması parçalanmış ve yapı gabarilerinde farklılaşmaya gidilmiştir. Geleneksel Türk evi mimarisinde estetik kaygının yanı sıra ısıtma soğutma için kullanılan cumbalardan esinlenilerek konut cephelerinde çıkma cam yüzeyler yapılmış ve doğal iklimlendirmeye katkı sağlanmıştır.

8.PARKLAR-KORU

Kendine özgü bir davranış ve değer üreten onlarca mekandan biri de parktır. Kamusal alandan anlaşılması gereken, herkese açık, herkesin kullanabildiği ortak bir rekreasyon alanı olmasıdır. Parklar kamusal mekan olarak kent sakinlerinin boş zaman ihtiyaçlarını giderirken sosyalleştirici, yani eğitici işlev de üstlenirler. Bu anlamda hem peyzajla hem de insanlarla etkileşim kurulan yerdir. Batı ülkelerinde modern zamanlarda, parklar orta sınıf norm ve değerlerine yönelik sosyalleştirme ve bu yönde zevkler geliştirme işlevleri üstlenmişlerdir. Bu doğrultuda alan genelinde aktif ve pasif yeşil alanlar kurgulanmıştır. Bu alanlar sadece mahalle için değil, kent için de kullanım olanakları sunmaktadır.

9. MERKEZDE CAMİ

Mescid, mahallenin temelini atmaktadır. Mahalle, en başta bir mescid ile kendini var kılmakta, kendi sürekliliğini bu şekilde gerçekleştirmektedir. Açık bir şekilde dini, eğitim, sosyal pek çok fonksiyonun üretildiği bir mekan olan cami, içinde ve etrafında değişik faaliyetlerin oluşmasına imkan tanımaktadır.

Caminin bir külliye şeklinde inşa edilmesi çok farklı hizmet alanlarını karşılamaya dönüktür. Camiye, çok yönlü davranma imkanı sunar. ''Herkesin evine gidip gelmiyoruz, ama camide görüyoruz onları. Cami en büyük ilişki kurulan bir yer. Cami demektir mahalle.''

Cami geçmişten günümüze şehirlerin ve dolayısıyla mahallelerin merkezi mekanıdır. Cami merkeziliğini hala korumaktadır. Farklı etkinliklere, değişik işlevlere alan açmaktadır.

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

35 _ NO'LU PROJE

Projede mahalle kurgusunun ön plana çıkartılmamış olması; yürüme mesafesinde geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnaf birimlerine yer verilmemesi, daha çeşitli büyüklük-biçimlerdeki kütlesel tasarım arayışlarının eksikliği ve kuvvetli bir araç yolunun alanı iki parçaya ayırması öneri projenin olumsuz yönlerindendir. Bununla birlikte mahalle merkezinin konumu, merkeze saplanan ancak aynı doğrultuda olmayan yaya aksları kurgusu olumlu karşılanmıştır. Mahalleliyi ortak açık ve yeşil alanlarda bir araya getirme fikri beğenilmiştir. Güçlü bir şekilde algılanabilen alt bölge tanımlamaları ve komşuluk birimleri başarılı şekilde aktarılmıştır. Proje 3. Elemede 1. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

MARMARA BÖLGESİ 1. MANSİYON

97832

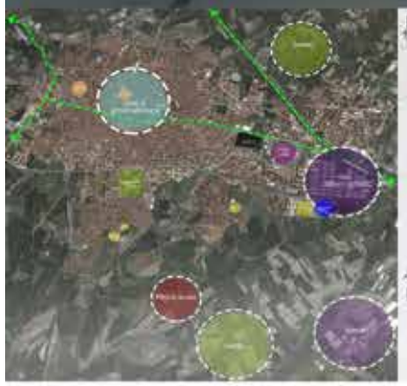

Sadece dekor olarak eskiyi yaşatan, eskiye ait olanı bir süs gibi gösteren ve saklayan nostalji hevir, bir ömür ve bir çıkış yolu sağlamaz, ama nostalji eski hayattan bir ustup, ilke, ahlaki, değer ve bilinç devşirme ihtiyacı olarak işlerse kendisi sahte olmaktan kurtarabilir.
Kentin en eski unsurlarından biri olan ve kökeni erken dönem Mezopotamya'ya kadar uzanan mahalle' (Mumford, 2007: 610) dünden bugüne kentin kurucu birimidir. Hayatın belli ilkeler ve ilişkiler içinde yaşanmasına, o hayatı temsil eden kültürün yayılmasına ve paylaşılmasına yol açan bir ortam olan mahalle, kentin özüdür ve temelidir.
Mahalle aynı bir muhiti ihtiyaç çoğu zaman, mahalle dışında koca bir şehir ve onun içerdiği farklı yaşam tarzları bulunmaktadır. Mahalle ise kendi ihtiyaçları etrafında, kendince bir hayatı örüp üyeleri yaşamaktadır. kendi iç bir sınırla mahkum eder. O sınırlar içinde yaşamayı önemser, huzuru orada arar. Gitgide daralır, kente açılmaktan ziyade kendine kapanmayı tercih eder.
Bir yüzü kendine, diğeri şehre bakan, hem kendini hem şehri besleyen ama aynı zamanda şehirde beslenen, ondan izler taşıyan, etkiler alan gerçek, sahici bir olgudur. Şehrin temel birimi olan mahalle, kendine kapanmak, kendi dünyasına sığınıp orada kalmak için değil, şehirle bütünleşmek, onun kopmaz bir uzvu olmak, onunla sürekli irtibatta bulunmak için kurulur.
Mahalle, ütopyanın gerçeklikten uzak insan ve hayat tasarımına inat dokuduğun gerçek hayatın içinde, hayatın tüm yüzlerine dönük bir yaşama iskeleti.
Mahalle koca bir dünya, hayatın yoğun bir izdüşümüdür. birbirine geçen onlarca halin, duygunun, düşüncenin, hikayenin, davranışın dokuduğu çok renkli, kahmalı, karışık, geçişli bir desendir, haritadır.'

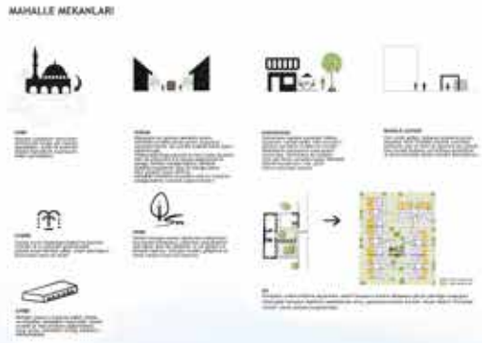

Mahalle açık mekandır, ilkece herkesin girip çıktığı, dolaştığı, ikamet ettiği bir alandır.
Homojen değil karışıktır, dalgalıdır, farklılıklarla doludur.
Hem mekânsal hem de insan tipleri, statüler, gelir grupları bakımından böyledir.
Geleneksel mahalle, konutlar arası ilişkileri akışkan ve canlı tutmaya yöneliktir.
Bir mahalleden öbür mahalleye geçiş birbirinden farklı adacıklar arasındaki yolculuğa benzemez, sadece kültürel çizgi, renk ve ton farkına işaret eder.

MARMARA BÖLGESİ 1. MANSİYON

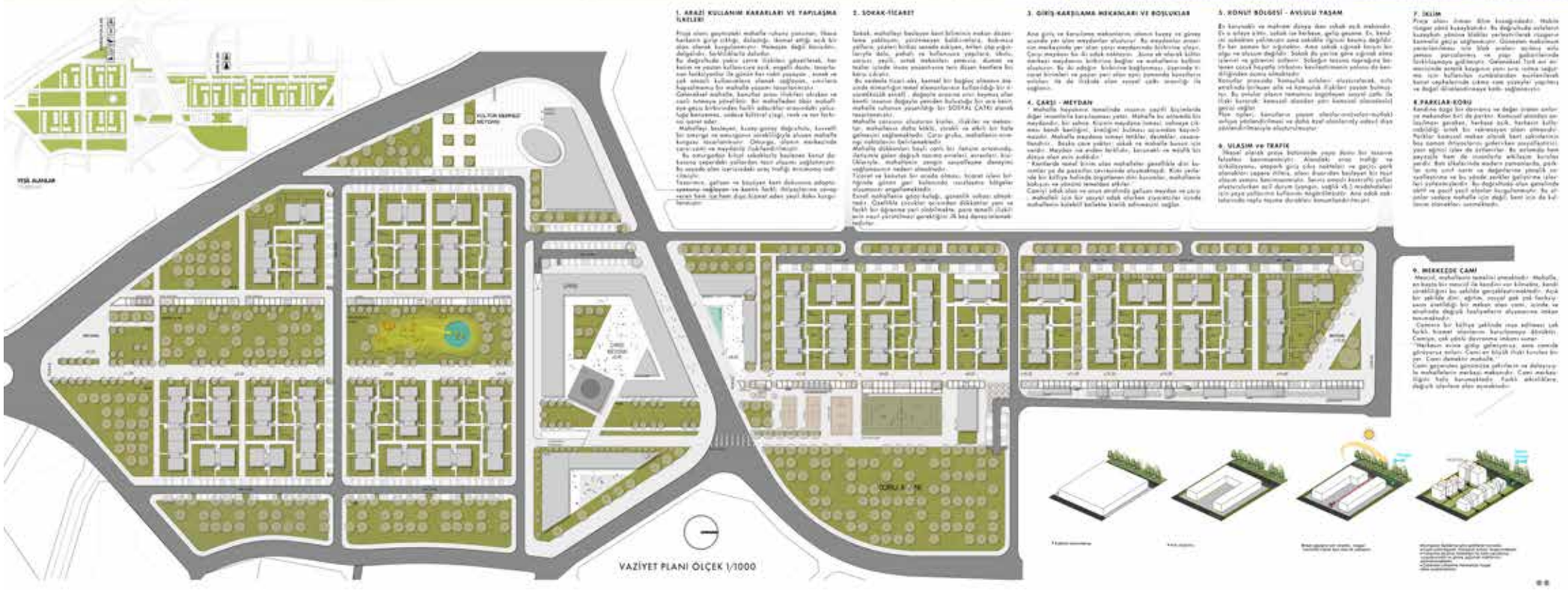

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
2017

MARMARA BÖLGESİ 1. MANSİYON

97832

MARMARA BÖLGESİ 1. MANSİYON

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

MARMARA BÖLGESİ 1. MANSİYON

97832

97832

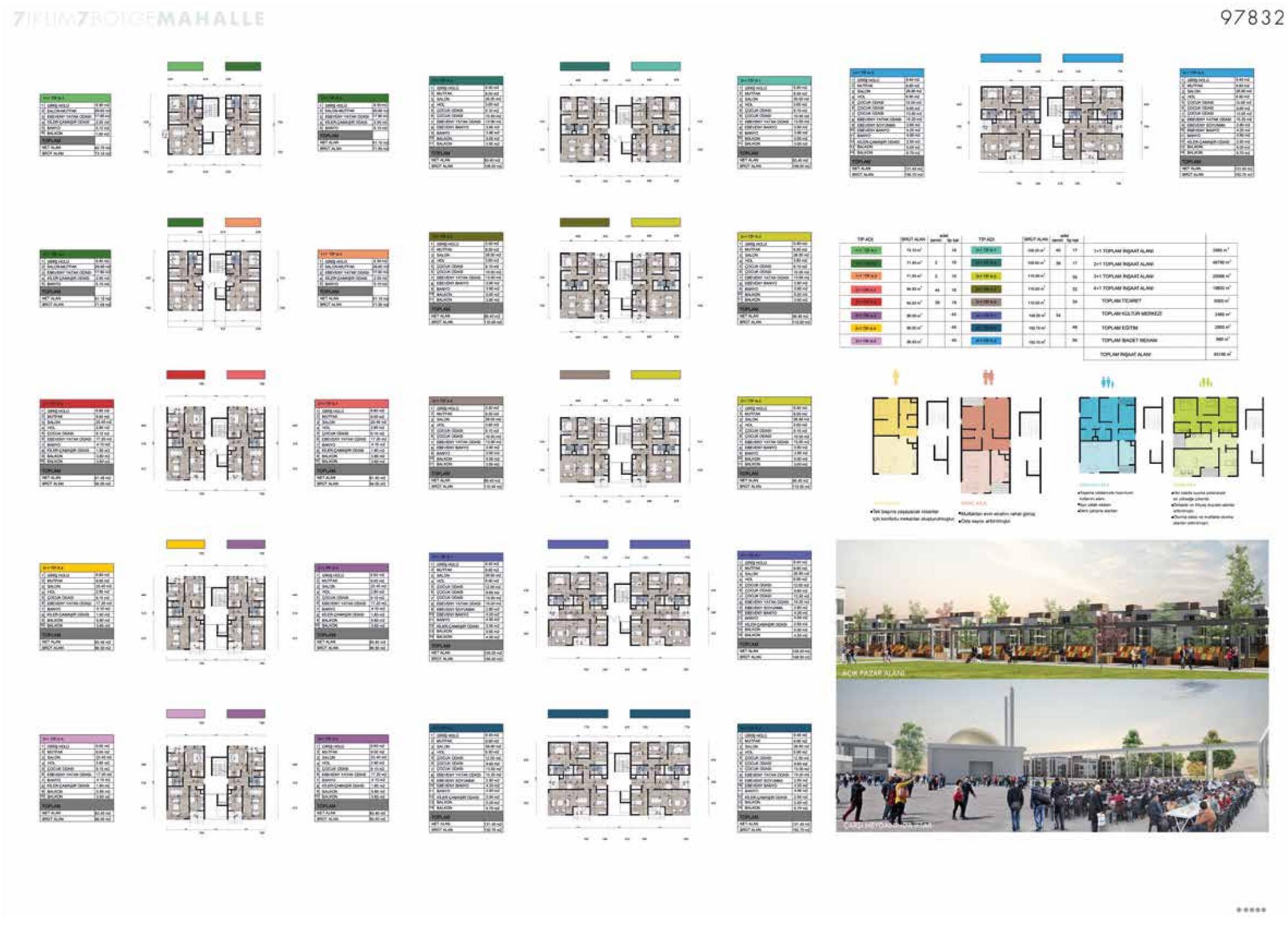

MARMARA BÖLGESİ 1. MANSİYON

95073

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

Mahalle olgusuna yaklaşım:
Sanayileşme ile birlikte hızlı nüfus birikimine sahne olan kentlerde konut sorununa çözüm bulma konusunda, planlama yaklaşımlarında 20. yy başından itibaren mahalle, konut alanları için temel bir birim olarak ele alınmıştır. Kentli nüfusun yeniden üretim sürecinde, sağlıklı, yaşanabilir mekânların ve kentsel toplumsal gereksinimlerin ilk kademede karşılanması, gelişen mahalle yaklaşımlarda ana hedef olmuştur. Mahalle yalnızca bir konut alanı değil, bireyin kent ve kentli ile ilişkisinin düzenlendiği "yer"dir. Bu açıdan, anlamlı ilişkilerin kurulacağı, kimlikli ve kendi içinde yeterli hizmetleri barındırması, kişilere aidiyet hissi sunması, aynı zamanda kentle merkezler hiyerarşisi içinde ve ulaşım ilişkileri ile düzenlenmiş biçimde bütünleşmesi beklenir.

Literatürdeki gelişimi de dikkate alındığında mahalle, bireyin ve toplumun, sanayileşme ile göç olgusundan kaynaklanan toplumsal bütünleşme sorunlarını aşmada ve aynı zamanda kentin ve toplumun doğa ile ilişkisinin düzenlenmesinde önemli bir araç haline gelmektedir. Bu yaklaşımla mahalle, sadece toplumun birincil ilişkiler kurmasını sağlayan bir ortam değil, kentsel hizmetlerin ve çağın getirdiği gereksinimlerin karşılanmasını sağlayacak işlevleri de kentlilere sunacak bir birim olarak ele alınmaktadır.

Çorlu ilçesine ilişkin genel değerlendirme:
Çorlu ilçesi, 1980'lerden itibaren hem konumsal üstünlüğü, hem de İstanbul'daki sanayinin desantralizasyonu sürecinden etkilenerek, bir sanayi bölgesi haline gelmiştir. Bununla birlikte Ergene Havzası içindeki konumu ve yer altı suları açısından zenginliği dolayısıyla ekolojik olarak hassas bir bölgede yer almaktadır. Nüfus istatistikleri incelendiğinde, Türkiye ortalaması içinde görece eğitimli ve orta yaşlı bir nüfusun yaşadığı bir ilçedir. Nüfus artışı, sanayi sektörünün gelişimine bağlı göçlerle de beslenmektedir. TÜİK tarafından 2013 yılında hazırlanan rapora göre Çorlu Türkiye'nin çok çeşitli illerinden göç almaktadır. 2016 TÜİK verilerine göre, nüfusu 253551 kişi olan Çorlu'nun yıllık nüfus artışı, ‰ 31,9'dur. Tekirdağ'da ortalama hane halkı büyüklüğünün 3,2 olması, kentte yaşayan nüfusun çocuklarının geleceğini düşündüğü, bakabileceği ve iyi olanaklar sağlayabileceği çocuklar dünyaya getiren ve bu anlamda kentlileşmiş bir karaktere sahip olduğunu göstermektedir.

Bu veriler, ilçede yeni konut ve istihdam alanlarına gereksinim olacağını göstermektedir. Proje alanı, planlı bir alanda bulunduğundan kentin gelişme yönü içinde olduğu varsayılmıştır. Buna göre kentin gelişimini topoğrafik ve doğal koşullarla (yeniden) üretmeyi de sağlayacak, genel eğilimler dikkate alındığında, çağdaş kentsel hizmetlere olan gereksinimleri ve talebi de karşılayacak bir planlama ve tasarım yaklaşımının geliştirilmesi hedeflenmiş, yaklaşım ve ana ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

Proje yaklaşımı ve ilkeler:
Proje yaklaşımında mahalle, kentin gelişme alanlarında kullanılabilecek, kentsel hizmetleri kendi içinde sağlarken doğa ile uyumlu ve kamusal mekân odaklı bir model olarak ele alınmıştır. Bu modelde, doğal yapı koşulları arazi kullanımında temel belirleyici olmuş ve kentsel yaşamın gerektirdiği hizmet bütünlüğü kamusal mekân odaklı dokuyu geliştirmiştir.

Mahalle tasarımında oluşturulan üç farklı birimin kendi karakterlerini, toplu konut alanının bütününe uygun biçimde ancak çeşitlenmeye de olanak sağlayacak biçimde oluşturabilmesine dikkat edilmiştir. Bu modelin çeşitlemelerinin, kentin gelişimine doğal yapı ile uyumlu bir kent kimliğinin kurulabilmesi için diğer alanlarda da kullanılabileceği düşünülmektedir.

• Doğal yapıya uygun planlama ve tasarım: Çorlu'da verilen toplu konut alanı, ilçenin güney doğu yönüne uzanan gelişme alanı içinde, küçük bir vadi üzerinde konumlanmıştır. Vadi hem su toplama havzasının bir parçası olması hem de zemin açısından yapılaşma için sakıncalar içermesi dolayısıyla rekreatif gereksinimleri karşılamak üzere değerlendirilmiştir. Vadi, aktif kamusal mekân olanakları açısından ön plana çıkarılmıştır. Nüfus yapısı dikkate alındığında, rekreasyon gereksiniminin yakın çevrede karşılanması ve giderek kentin diğer kesimlerine de hizmet verme potansiyeli önem kazanmıştır.

Bu alanın, çevreye de hizmet veren, kentsel nüfusun kamusal mekân gereksinimlerini karşılayan hizmetlerle donatılması hedeflenmiştir. Kültürel ve sosyal donatılar, omurga olarak düşünülebilecek bu kamusal mekân içinde konumlandırılmıştır.

• Kentsel gelişme alanları için kamusal mekân merkezli bir model oluşturmak: Kamusal mekânlar, kentsel yaşamın ve kentliliğin özünü oluşturan mekânlardır ve toplu konut alanının biçimlenmesinde temel nüveyi oluşturmuştur. Toplu konut alanı kamusal açık mekânlar ile ilişki içinde biçimlenmiş üç ana bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler, ana vadinin iki yanında konumlanmıştır. Etrafında gelişebilecek diğer mahalleler ile ana caddeler, ara yollar ve yaya alanları ile bütünleşmiş olan her üç alan, temel hizmetleri barındıran üç bant halinde ele alınmıştır. Bu üç birimdeki dokunun, farklı yükseklik ve büyüklükte konut blokları ile örülmesi, böylece kimlikli, tanınabilir ve kamusal mekânlara dönük olarak kurgulanması, dolayısıyla aidiyet hissini geliştirme potansiyelinin artırılması hedeflenmiştir.

Tekirdağ nüfusunun aile büyüklüğü ortalamasının 3,2 kişi olması ve kentlileşmiş nüfus göstergelerini barındırması (TÜİK Raporu, 2013) dolayısıyla, tasarımda çok büyük konutlara ağırlıklı olarak yer verilmemiş, bununla birlikte toplumun tercihleri dikkate alınarak çok küçük konutlar da önerilmemiştir. Ayrıca, çeşitliliği sağlamak için müstakil konutlar bölgesi, diğer konut bölgeleri ile ilişki içinde vadinin diğer yamacında konumlandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel donatıların yanı sıra, konut çevresinde gereksinim duyulacak ticari hizmet birimleri, kamusal açık mekân sistemi ile ilişki içinde tanımlanarak, işlev çeşitliliği yaratılmıştır. Kentsel hizmetler içinde kapalı yüzme havuzu ve açık alanda koşu ve yürüme yolları tanımlanarak, işlev çeşitliliği desteklenmiş ve kentsel hizmetler geliştirilmiştir. Böylece, orta vadeli planlamada, gelişme yönü içinde bu alanın bir alt merkez olarak geliştirilmesi düşünülebilir, kentsel gelişimde önerilen modelin çeşitlenerek alt merkeze eklemlenmesi potansiyeli değerlendirilebilir.

• **Erişilebilirlik ve kentle ilişki:** Toplu konut alanının kentin yakın çeperinde konumlanması, gelişme alanı olarak toplu taşıma hizmetine gereksinim doğuracağını göstermektedir. Alanın otomobile bağımlı bir konut alanı haline gelmesi istenmemekte, dolayısıyla kısa vadede ana cadde üzerinde toplu taşıma hizmetinin geliştirileceği varsayılmaktadır. Bununla birlikte, bisiklet kullanımını teşvik edecek düzenlemeler de yapılmıştır. Kısa vadede, alanın hem bisiklet yolları hem de toplu taşıma olanakları ile desteklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Erişim ve ulaşım kolaylığının kısa vadede oluşturulması, alanın kentle toplumsal ve mekânsal olarak bütünleşmesi, ilk kademe içinde yer almayan kentsel hizmetlerden yararlanma kolaylığı sağlanması ve kentli aidiyetinin kurulması açısından önem taşımaktadır.

• **Konut ve toplumsal ilişkiler:** Toplu konut alanı içinde farklı büyüklüklerde ve kent ile farklı biçimde ilişki kuran konutlar, çok katlı, çeşitli yükseklikte bitişik bloklar ile müstakil evler olarak düşünülmüştür. Çeşitliliği sağlamak amacıyla, konut içindeki nefes alma mekânı olan açık mekânlar, mahremiyet kaygısı yaratmayacak biçimde ve özel mekânın korunması gereken niteliklerini dikkate alarak, farklı şekillerde tasarlanmıştır. Çatı katlarında teraslar, bloklar içinde balkonlar ve müstakil evlerin bahçeleri, kamusal – özel mekân ilişkilerinin düzenlenmesinde ve konut konforunun sağlanmasında farklı nitelikler sunmakta, kullanım çeşitliliğini desteklemektedir.

Nitelikli tasarımlar oldukları durumlarda dahi, yeni yerleşmelerde tasarımcının elit ve bütüncül estetik tercihleri ve cetvelinden çıkan hizalar neticesinde insan ölçeğinde hissedilen birtakım temel sorunlardan söz etmek gereklidir. Bu sorunların başında zamanın etkisinin eksikliği ve katı geometrik düzene bağlı hizaya getirilmiş yapılı çevre hissiyatı gelmektedir. Zamansallık, çeşitlilik, farklılaşma, birbirini tutmayan yükseklikler ve hizalar, değişken perspektif gibi içinde bireyin rahat hissetmesini sağlayan, geçmişi olan ve zaman içerisinde yapılaşmış çevrelere ait özellikleri kavramak bu sorunu aşmak açısından bir ilk adım olarak kabul edilmiştir.

Şüphesiz toplu konut-sosyal konut olgusu bir gerçeklik olarak 19.yy ertesi modernleşme sürecine girmiş toplumların kentleşme süreçlerinin başat öğesidir. Yapım, yatırım ve tasarımın tek defada yapılması ve bir sistem üzerine kurulması gibi temel özelliklere sahiptir. Uzun zaman dilimine yayılmadan üretilen bu çevrelerde kaçınılmaz standartlaşmanın ölçüsünün kaçtığı durumlarda oluşan tek tipleşme ise başat sorunlardandır. İyi tasarlandığını ifade edebileceğimiz çevrelerde dahi insan psikolojisi açısından aidiyet hissinin sağlanması oldukça güçtür.

Hedefimiz sosyal, kültürel ve ekonomik boyutları ile ilgili meseleleri çözme iradesine sahip olmasa da tasarım aracılığıyla en azından diğer alanlarda izlenecek olumlu stratejilere ev sahipliği yapacak nitelikli fizik mekânsal düzenlemeleri üretmektir.

Temel stratejimiz ise içinde bedensel ve ruhsal olarak rahat, konforlu hissettiğimiz yapılı çevrelerin fiziki-mekânsal ve kısmen kullanıma ilişkin özelliklerini anlamaya ve kavramaya çalışarak, yeni bir yerleşme tasarımında bu özellikleri tasarım ilkeleri olarak kullanmaktır. Bu yolla niceliksel ihtiyaçların ötesine geçerek bir konut yerleşmesinin ötesinde, yaşayan bir kent parçası üretilmesini mümkün kılınabileceği iddia edilmektedir.

Bu bağlamda tasarım senaryosunun başlığı “bir kent parçası tasarımında zamansallık algısı, kararsız form ve her boyutta çeşitlenme stratejileri” olarak dile getirilebilir. Zaman içerisinde farklı aktörler tarafından yapılmış etkisi yaratan kararsız yerleşme formu, hacimsel düzen, kat adetleri, renk ve malzeme kullanımları ile insan ölçeği ve algılamasını önceleyen ve “belirsizliği” bir tasarım ölçütü haline geliştirmeye çalışan bir öneri geliştirilmiştir.

Fizik-mekânsal özelliklerinin yanı sıra bir diğer konu başlığı ise sosyal yaşamı, yerleşmenin canlılığını ve kamusallığı yaratmada ve desteklemede önemli payı olduğuna inandığımız zemin kat perakende ticaret kullanımının yerleşmede bir ilke olarak hayata geçirilmesidir. Alan içerisinde yer alan en uzun hat, ona eşlik eden blokların zemin katlarının ticari birimler

95073

olarak değerlendirilmesi ile canlı bir kentsel mekânsal sistem olarak değerlendirilmiştir. Önerilen doku bu hat üzerinde değişken perspektifler sunan sokak ve meydan silsilesi tanımlamaktadır.

Vaziyet planı kararları alınırken alan içerisinde yer alan küçük vadi hattı ve zeminindeki dere yatağı dikkate alınmıştır. Bu alan belirli bir en kesiti ile yerleşmenin yeşil omurgası olarak lineer bir parka dönüştürülmüştür. Bu lineer parka eşlik eden bir diğer lineer açık alan ise alanın kuzeyindeki yüksek gerilim hattının koruma bandı olarak tanımlı yeşil alandır. Bu iki lineer biri aktif diğeri pasif yeşil alan arasında kalan bölge zemin katlarında ticari birimlerin yer aldığı hareketli bir yaşam alanıdır.

Yerleşmede müstakil bahçeli sıra evler ve katta 2-3 daireli katlı bloklar yer almaktadır. Katlı blokların son katları, blok konturundan içeri çekilerek düzenlenmiş teraslı konutlardan oluşmaktadır. Bu yolla, hem bloklar zemin kottan göz seviyesinde 1 kat az algılanmakta, hem de kent içinde görülen çekme kat uygulamaları ile oluşan yapılı çevreye referans verilmektedir.

Blokların masif kütle etkisinin azaltılmasına yönelik olarak öncelikle kütle kompozisyonunda konut birimleri ayrı hacimler olarak vurgulanmış; ardından her bir konut birimi kendi içerisinde yeniden kütlesel bir hareket ile parçalanmış ve balkonlar ile hareketlendirilmiştir.

Bu kütle hareketleri sonucu oluşan kompozisyonlar da düşeyde ve yatayda farklı malzemelere ve renk tonları ile tanımlanarak yerleşmenin genel algısının, kent içinde zamana yayılmış ve farklı aktörlerce üretilmiş yapılı çevrelere yaklaştırılması sağlanmıştır.

Peyzaj alanları; bulundukları coğrafyada, toplumun kültürü, inancı, etik v.b. değerleri ile yoğrulur ve özgün desenleri oluştururlar. Anadolu'da doğa her zaman saygı duyulan bir olgu; bahçe ise değerli, çok renkli, informal ve yoğundur. Bu çalışmanın peyzaj tasarımı yapılırken Anadolu'da kullanıcı zevkiyle oluşan özgün bahçe komşuluklarının oluşturduğu hareketli, renkli, karmaşık tablo referans alınmıştır.
Proje alanın % 85'i yeşil alan olarak tasarlanmıştır. Doğa kavramı, bahçe konut ilişkisinde somutlaştırılmış, konutlar ile bahçe arasında organik bir bütünlük oluşturulmuştur. Yapıların az katlı olması ile kullanıcının dikey düzlemde bahçeden kopması engellenmiş, sadece seyirlik değil, içinde yaşanan alanlar oluşturulmuştur.

Yakın çevredeki sanayinin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla parsel sınırında yoğun bitkilendirme yapılmıştır. Sınır bitki dizilimi ağaç, ağaççık, boylu çalı, bodur çalı ve yer örtücü bitkiler şeklindedir. Bu dizilimle hâkim rüzgâr yönünün bodur bitki ile ağaç tacı doğrultusunda yön değiştirmesi, filtrelenerek kullanıcılar üzerindeki olumsuz etkinin azaltılması hedeflenmiştir. (Cupressocyparis spp. Quercus ilex, Laurus nobilis, Pittosporum tobira)

Proje alanının farklı bölgelerden aldığı göçlerle oluşturduğu kültür deseni, bahçede kullanılan renkli ve birbirinden çok farklı türlerin oluşturduğu bütünlükle simgelenmiştir. Bitişik nizam yapıların arka bahçeleri her yapıda farklı olacak şekilde yerleştirilen sarmaşık bitki, meyve ağacı, özellikli çalı v.b. türler kullanılırken ön bahçede ortak kullanımlı düz çim alanlar oluşturulmuştur. Aynı ada içerisinde bulunan yapılar arasında hiçbir yönde sınır yoktur. Yakın yapı çevrelerinde peyzaj öğeleri ortaktır.

Yaz aylarının aşırı kurak, kış aylarının da aşırı soğuk olması nedeniyle bina çevrelerinde geniş taçlı, yaprak döken, kurakçıl türler düşünülmüştür. Böylece yaz aylarında yapıların daha serin olması, yapılarda klima kullanımının azaltılması; toprak yüzeyinin evaporasyon oranının minimumda tutulması ve su kullanımının düşmesi planlanmıştır. Yaprak döken bitki kullanımıyla da yapıların kışın güneş ışınlarından faydalanması sağlanmıştır.
(Melia azedarach, Platanus orientalis, Quercus spp.)

Sirkülâsyonun fazla olmadığı bölgelerde yer örtücü olarak 'Onobrychis sativa' kullanılıp bu bitkinin kurakçıl koşullara dayanımı, az bakım isteği, uzun süre yeşil kalması ve çiçek etkisinden görsel açıdan yararlanması planlanmıştır. Sirkülâsyonun fazla olduğu bölgelerde ise basmaya dayanıklı, kısa boylu, bakım isteği az olan ve farklı zamanlarda farklı renk çiçekleriyle görsel etki oluşturacak 'Trifolium hybridum, Trifolium repens, Oxalis regnellii' üçlü tohum karışımı yer örtücü olarak düşünülmüştür.

Proje alanının mevcut yapısının çıplak olması nedeniyle bölgenin kısa zamanda yeşil alana dönüşmesi için hızlı büyüyen türler yoğun olarak düşünülmüştür. (Paulownia tomentosa, Melia azedarach, Cupressus spp. Juniperus spp. v.b.)

Arazinin ortasında tasarlanan kamusal alan, bahçelerin birleştirilmesi ile oluşturulan meydancıklar ve sokaklardır. Bu meydanlar dere yatağında önerilen mahalle parkı ile bağlanarak geniş rekreasyon alanını meydana getirmiştir. Bu alanda oluşturulan bitki kompozisyonları, çiçeklenme zamanı ve mevsim renklenme periyodları dikkate alınarak oluşturulmuştur. Yapraklı ve ibreli bitki dağılımları her mevsim kitle - boşluk dengesini koruyacak şekilde planlanmıştır.

Dere yatağı uygun tekniklerle ıslah edilerek olası sel baskınlarının engellenmesi planlanmıştır. Proje genelinde endemik bitki türleri kullanılırken, mevcut dere yatağı boyunca su varlığı ve korunaklı alan olması nedeniyle alandaki bitki çeşidini arttırmak ve botanik park özelliği kazandırmak için farklı bölgelere ait türlere bu bölgede yer verilmiştir.

(Prunus cerasifera, Prunus serrulata, Salix spp. Tamarix spp. Abies spp. Ginko spp. Liquidambar spp. Magnolia spp. Liriodendron tulipifera)
Bahçe genelinde kullanılan çalılar, kuş varlığını arttırmak amacıyla meyveli türlerden oluşan kompozisyonlar şeklindedir.
(Pyracantha spp., Cotoneaster spp, Punica granatum, Elaeagnus spp.)

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

8 _ NO'LU PROJE

Projede önerilen konut sayısı ile ticari mekân sayısı arasındaki dengesizlik görülmektedir. Ayrıca alt bölgeler net olarak kavranamamaktadır. Yürüme mesafesinde geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnaf birimleri ile mescit gibi donatılara yer verilmemiş olması projenin olumsuz yönlerindendir. Ama detaylı çevresel analizler ve ana yaya aksı boyunca önerilen açık alan çözümleri ile mahalle kapsamında hareketlilik sağlanmış olup Proje 3. Elemede 2. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

95073

7 İKLİM 7 BÖLGE MAHALLE ULUSAL MİMARİ VE KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI MARMARA BÖLGESİ (TEKİRDAĞ - ÇORLU) 95073

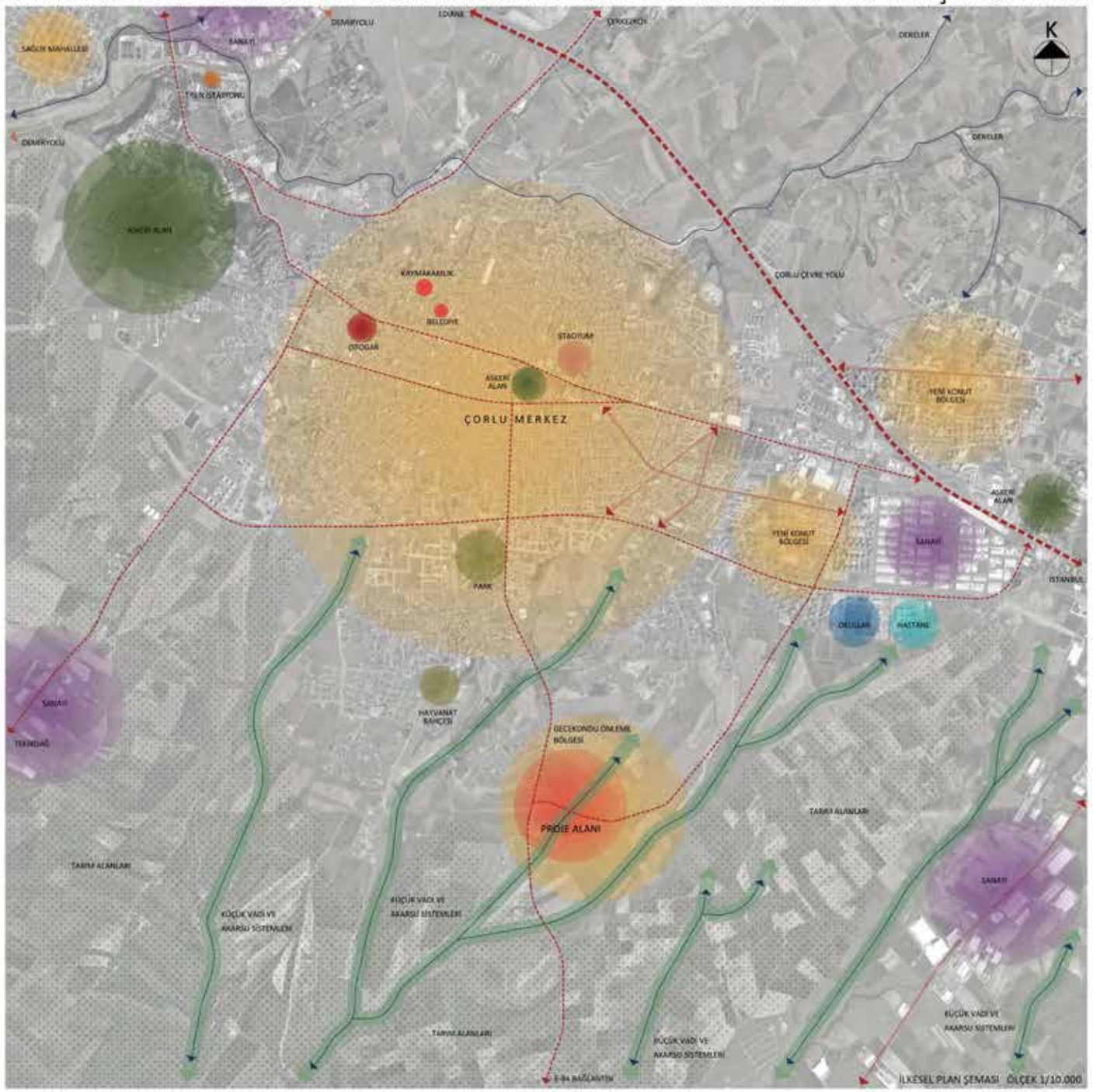

YERLEŞME TASARIMI SÜRECİNDE ÖLÇÜT OLARAK
ZAMANSALLIK - KARARSIZ FORM - ÇEŞİTLENME

NİTELİKLİ TASARIMLAR OLDUKLARI DURUMLARDA DAHİ, YENİ YERLEŞMELERDE TASARIMCININ ELİT VE BÜTÜNCÜL ESTETİK TERCİHLERİ VE CETVELİNDEN ÇIKAN HİZALAR NETİCESİNDE İNSAN ÖLÇEĞİNDE HİSSEDİLEN BİRTAKIM TEMEL SORUNLARDAN SÖZ ETMEK GEREKLİDİR. BU SORUNLARIN BAŞINDA ZAMANIN ETKİSİNİN EKSİKLİĞİ VE KATI GEOMETRİK DÜZENE BAĞLI HİZAYA GETİRİLMİŞ YAPILI ÇEVRE HİSSİYATI GELMEKTEDİR. **ZAMANSALLIK, ÇEŞİTLİLİK, FARKLILAŞMA, BİRBİRİNİ TUTMAYAN YÜKSEKLİKLER VE HİZALAR, DEĞİŞKEN PERSPEKTİF** GİBİ İÇİNDE BİREYİN RAHAT HİSSETMESİNİ SAĞLAYAN, GEÇMİŞİ OLAN VE **ZAMAN İÇERİSİNDE OLUŞMUŞ ÇEVRELERE AİT ÖZELLİKLERİ** KAVRAMAK BU SORUNU AŞMAK AÇISINDAN BİR İLK ADIM OLARAK KABUL EDİLMİŞTİR.

ŞÜPHESİZ TOPLU KONUT-SOSYAL KONUT OLGUSU BİR GERÇEKLİK OLARAK 19.YY ERTESİ MODERNLEŞME SÜRECİNE GİRMİŞ TOPLUMLARIN KENTLEŞME SÜREÇLERİNİN BAŞAT ÖĞESİDİR. YAPIM, YATIRIM VE TASARIMIN TEK DEFADA YAPILMASI VE BİR SİSTEM ÜZERİNE KURULMASI GİBİ TEMEL ÖZELLİKLERE SAHİPTİR. UZUN ZAMAN DİLİMİNE YAYILMADAN ÜRETİLEN BU ÇEVRELERDE KAÇINILMAZ STANDARTLAŞMANIN ÖLÇÜSÜNÜN KAÇTIĞI DURUMLARDA OLUŞAN TEK TİPLEŞME İSE BAŞAT SORUNLARDANDIR. İYİ TASARLANDIĞINI İFADE EDEBİLECEĞİMİZ ÇEVRELERDE DAHİ İNSAN PSİKOLOJİSİ AÇISINDAN AİDİYET HİSSİNİN SAĞLANMASI OLDUKÇA GÜÇTÜR.

HEDEFİMİZ SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK BOYUTLARI İLE İLGİLİ MESELELERİ ÇÖZME İRADESİNE SAHİP OLMASA DA TASARIM ARACILIĞIYLA EN AZINDAN DİĞER ALANLARDA İZLENECEK OLUMLU STRATEJİLERE EV SAHİPLİĞİ YAPACAK NİTELİKLİ FİZİK MEKÂNSAL DÜZENLEMELERİ ÜRETMEKTİR. TEMEL STRATEJİMİZ İSE **İÇİNDE BEDENSEL VE RUHSAL OLARAK RAHAT, KONFORLU HİSSETTİĞİMİZ YAPILI ÇEVRELERİN FİZİKİ-MEKÂNSAL VE KISMEN KULLANIMA İLİŞKİN ÖZELLİKLERİNİ ANLAMAYA VE KAVRAMAYA ÇALIŞARAK, YENİ BİR YERLEŞME TASARIMINDA BU ÖZELLİKLERİ TASARIM İLKELERİ OLARAK KULLANMAKTIR.** BU YOLLA NİCELİKSEL İHTİYAÇLARIN ÖTESİNE GEÇEREK BİR KONUT YERLEŞMESİNİN ÖTESİNDE, **YAŞAYAN BİR KENT PARÇASI ÜRETİLMESİNİ** MÜMKÜN KILINABİLECEĞİ İDDİA EDİLMEKTEDİR.

BU BAĞLAMDA TASARIM SENARYOSUNUN BAŞLIĞI **"BİR KENT PARÇASI TASARIMINDA ZAMANSALLIK ALGISI, KARARSIZ FORM VE HER BOYUTTA ÇEŞİTLENME STRATEJİLERİ"** OLARAK DİLE GETİRİLEBİLİR. ZAMAN İÇERİSİNDE FARKLI AKTÖRLER TARAFINDAN YAPILMIŞ ETKİSİ YARATAN **KARARSIZ YERLEŞME FORMU, HACİMSEL DÜZEN, KAT ADETLERİ, RENK VE MALZEME KULLANIMLARI İLE İNSAN ÖLÇEĞİ VE ALGILAMASINI ÖNCELEYEN VE "BELİRSİZLİĞİ" BİR TASARIM ÖLÇÜTÜ HALİNE GELİŞTİRMEYE ÇALIŞAN** BİR ÖNERİ GELİŞTİRİLMİŞTİR.

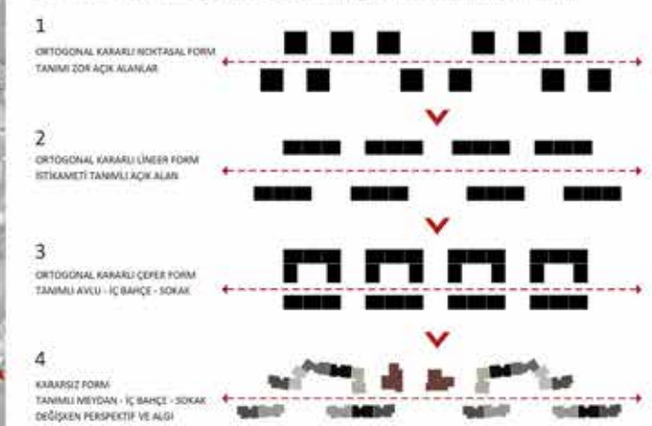

YERLEŞME FORMU ŞEMASI

FİZİK-MEKÂNSAL ÖZELLİKLERİNİN YANI SIRA BİR DİĞER KONU BAŞLIĞI İSE SOSYAL YAŞAMI, YERLEŞMENİN CANLILIĞINI VE KAMUSALLIĞI YARATMADA VE DESTEKLEMEDE ÖNEMLİ PAYI OLDUĞUNA İNANDIĞIMIZ **ZEMİN KAT PERAKENDE TİCARET KULLANIMININ** YERLEŞMEDE BİR İLKE OLARAK HAYATA GEÇİRİLMESİDİR. ALAN İÇERİSİNDE YER ALAN EN UZUN HAT, ONA EŞLİK EDEN BLOKLARIN ZEMİN KATLARININ TİCARİ BİRİMLER OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ İLE CANLI BİR KENTSEL MEKÂNSAL SİSTEM OLARAK DEĞERLENDİRİLMİŞTİR. **ÖNERİLEN DOKU BU HAT ÜZERİNDE DEĞİŞKEN PERSPEKTİFLER SUNAN SOKAK VE MEYDAN SİLSİLESİ** TANIMLAMAKTADIR.

VAZİYET PLANI KARARLARI ALINIRKEN ALAN İÇERİSİNDE YER ALAN **KÜÇÜK VADİ HATTI** VE ZEMİNİNDEKİ **DERE YATAĞI** DİKKATE ALINMIŞTIR. BU ALAN BELİRLİ BİR EN KESİTİ İLE YERLEŞMENİN YEŞİL OMURGASI OLARAK **LİNEER BİR PARKA** DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞTÜR. BU LİNEER PARKA EŞLİK EDEN BİR DİĞER LİNEER AÇIK ALAN İSE ALANIN KUZEYİNDEKİ YÜKSEK GERİLİM HATTININ KORUMA BANDI OLARAK TANIMLI YEŞİL ALANDIR. BU İKİ LİNEER BİRİ AKTİF DİĞERİ PASİF YEŞİL ALAN ARASINDA KALAN BÖLGE ZEMİN KATLARINDA TİCARİ BİRİMLERİN YER ALDIĞI HAREKETLİ BİR YAŞAM ALANIDIR.

MARMARA BÖLGESİ 2. MANSİYON

Proje yaklaşımında mahalle, kentin gelişme alanlarında kullanılabilecek, kentsel hizmetleri kendi içinde sağlarken doğa ile uyumlu ve kamusal mekân odaklı bir model olarak ele alınmıştır. Bu modelde, doğal yapı koşulları arazi kullanımında temel belirleyici olmuş ve kentsel yaşamın gerektirdiği hizmet bütünlüğü kamusal mekân odaklı dokuyu geliştirmiştir. Mahalle tasarımında oluşturulan üç farklı birimin kendi karakterlerini, toplu konut alanının bütününe uygun biçimde ancak çeşitlenmeye de olanak sağlayacak biçimde oluşturabilmesine dikkat edilmiştir. Bu modelin çeşitlemelerinin, kentin gelişimine doğal yapı ile uyumlu bir kent kimliğinin kurulabilmesi için diğer alanlarda da kullanılabileceği düşünülmektedir.

- Doğal yapıya uygun planlama ve tasarım
- Kentsel gelişme alanları için kamusal mekân merkezli bir model oluşturmak
- Erişilebilirlik ve kentle ilişki
- Konut ve toplumsal ilişkiler

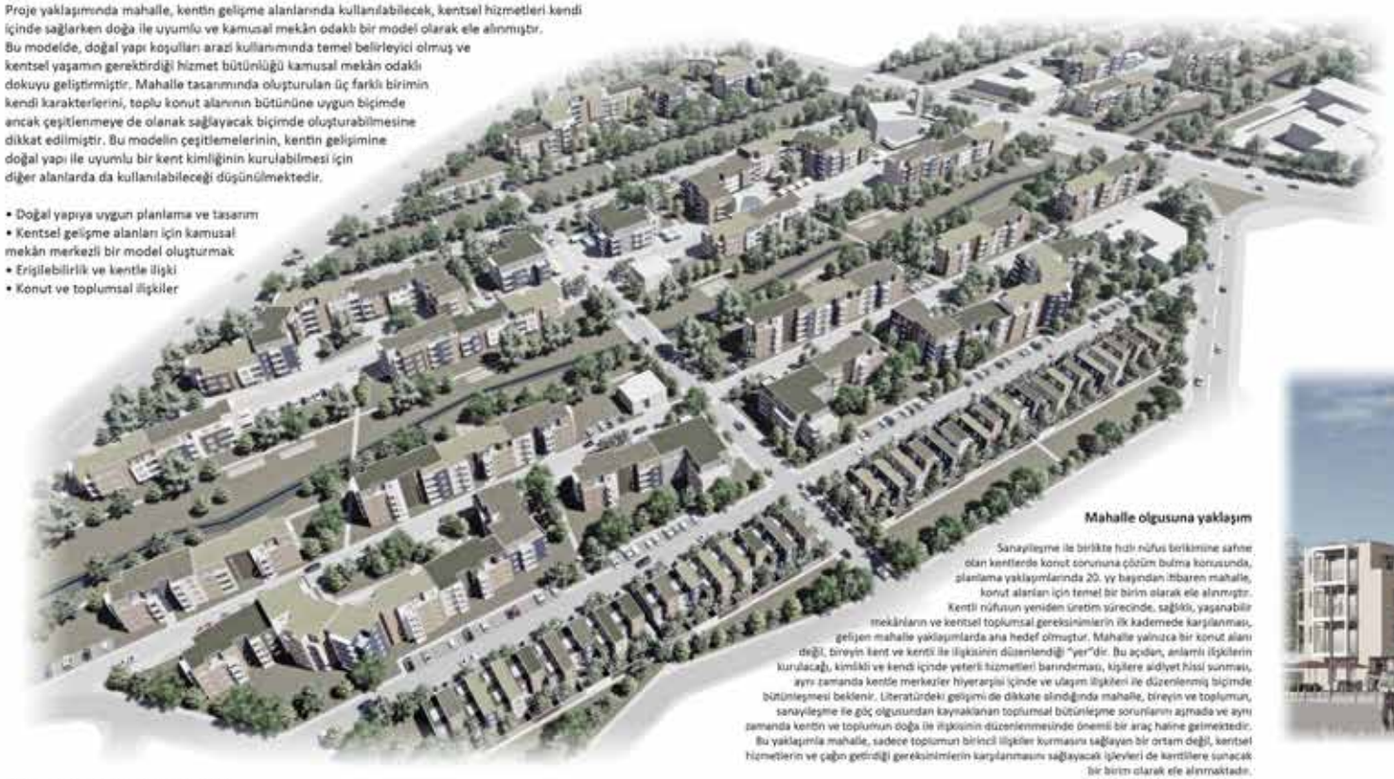

YERLEŞİME GÜNEY YÖNÜNDEN BAKIŞ

Mahalle olgusuna yaklaşım

Sanayileşme ile birlikte hızlı nüfus birikimine sahne olan kentlerde konut sorununa çözüm bulma konusunda, planlama yaklaşımlarında 20. yy başından itibaren mahalle, konut alanları için temel bir birim olarak ele alınmıştır. Kentli nüfusun yeniden üretim sürecinde, sağlıklı, yaşanabilir mekânların ve kentsel toplumsal gereksinimlerin ilk kademede karşılanması, gelişen mahalle yaklaşımlarda ana hedef olmuştur. Mahalle yalnızca bir konut alanı değil, bireyin kent ve kentli ile ilişkisinin düzenlendiği "yer"dir. Bu açıdan, anlamlı ilişkilerin kurulacağı, kimlikli ve kendi içinde yeterli hizmetleri barındırması, kişilere aidiyet hissi sunması, aynı zamanda kentle merkezler hiyerarşisi içinde ve ulaşım ilişkileri ile düzenlenmiş biçimde bütünleşmesi beklenir. Literatürdeki gelişimi de dikkate alındığında mahalle, bireyin ve toplumun, sanayileşme ile göç olgusundan kaynaklanan toplumsal bütünleşme sorunlarını aşmada ve aynı zamanda kentin ve toplumun doğa ile ilişkisinin düzenlenmesinde önemli bir araç haline gelmektedir. Bu yaklaşımla mahalle, sadece toplumun birincil ilişkiler kurmasını sağlayan bir ortam değil, kentsel hizmetlerin ve çağın getirdiği gereksinimlerin karşılanmasını sağlayacak işlevleri de kentlilere sunacak bir birim olarak ele alınmaktadır.

95073

AÇIK ALAN DÜZENLEMELERİNDE ÖNERİLEN DETAY VE MALZEME ÖRNEKLERİ

A2 BLOK VE ALIŞVERİŞ AKSINA BAKIŞ

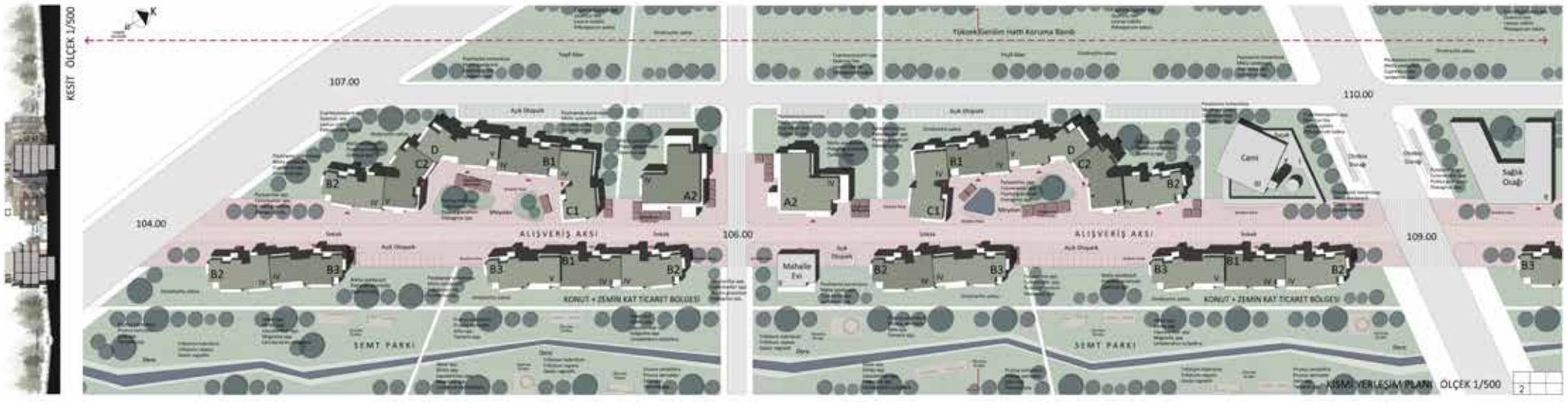

MARMARA BÖLGESİ 2. MANSİYON

95073

ALIŞVERİŞ SOKAĞI VE MEYDAN

95073

YARIŞMA ALANI	217.350 m² / 21.7 ha
NÜFUS PROJEKSİYONU	2.500 kişi
YERLEŞME BÜTÜNÜ YOĞUNLUK	115 kişi/ha - 30 konut/ha
KONUT ALANLARI NET YOĞUNLUK	227 kişi/ha - 59 konut/ha

KONUT VE KONUT+TİCARET PARSELLERİ YAPILAŞMA ORANLARI	
TOPLAM TABAN ALANI	26.035 m²
TAKS	0.25
TOPLAM EMSAL ALANI	93.168 m²
EMSAL	0.85
TOPLAM KONUT SAYISI	654 adet
2 ODALI KONUT SAYISI	217 adet - %33
3 ODALI KONUT SAYISI	396 adet - %60
4 ODALI KONUT SAYISI	41 adet - %7
TOPLAM TİCARİ BİRİM SAYISI	192 adet
TOPLAM OTOPARK SAYISI	510 adet

İMAR PLANI PARSEL BÜYÜKLÜKLERİ	
KONUT + TİCARET	60.300 m²
KONUT	49.700 m²
İBADET ALANI	2.000 m²
İLKÖĞRETİM ALANI	8.100 m²
ANAOKULU ALANI	2.300 m²
SAĞLIK ALANI	1.900 m²
SPOR TESİSİ ALANI	3.900 m²
PARK ALANI	47.120 m²

PROJE ALANINA AİT RAKAMSAL BİLGİLER

VAZİYET PLANI ÖLÇEK 1/1000 | 3 |

MARMARA BÖLGESİ 2. MANSİYON

KENTSEL TASARIM ÖLÇEK 1/1000

KONUT GRUPLARI ARKA BAHÇELERİ

ALIŞVERİŞ SOKAĞI

MARMARA BÖLGESİ 2. MANSİYON

95073

GÖRÜNÜŞ 3

A-A KESİTİ

B-B KESİTİ

GÖRÜNÜŞ 1

GÖRÜNÜŞ 2

ZEMİN KAT PLANLARI ÖLÇEK 1/200

A1-A2 BLOK

B1 BLOK

B2 BLOK

B3 BLOK

YERLEŞMEDE YER ALAN BLOK TİPOLOJİLERİ - ÖLÇEK 1/200

5

YARIŞMA ALANI
TEKİRDAĞ ÇORLU

MARMARA BÖLGESİ 2. MANSİYON

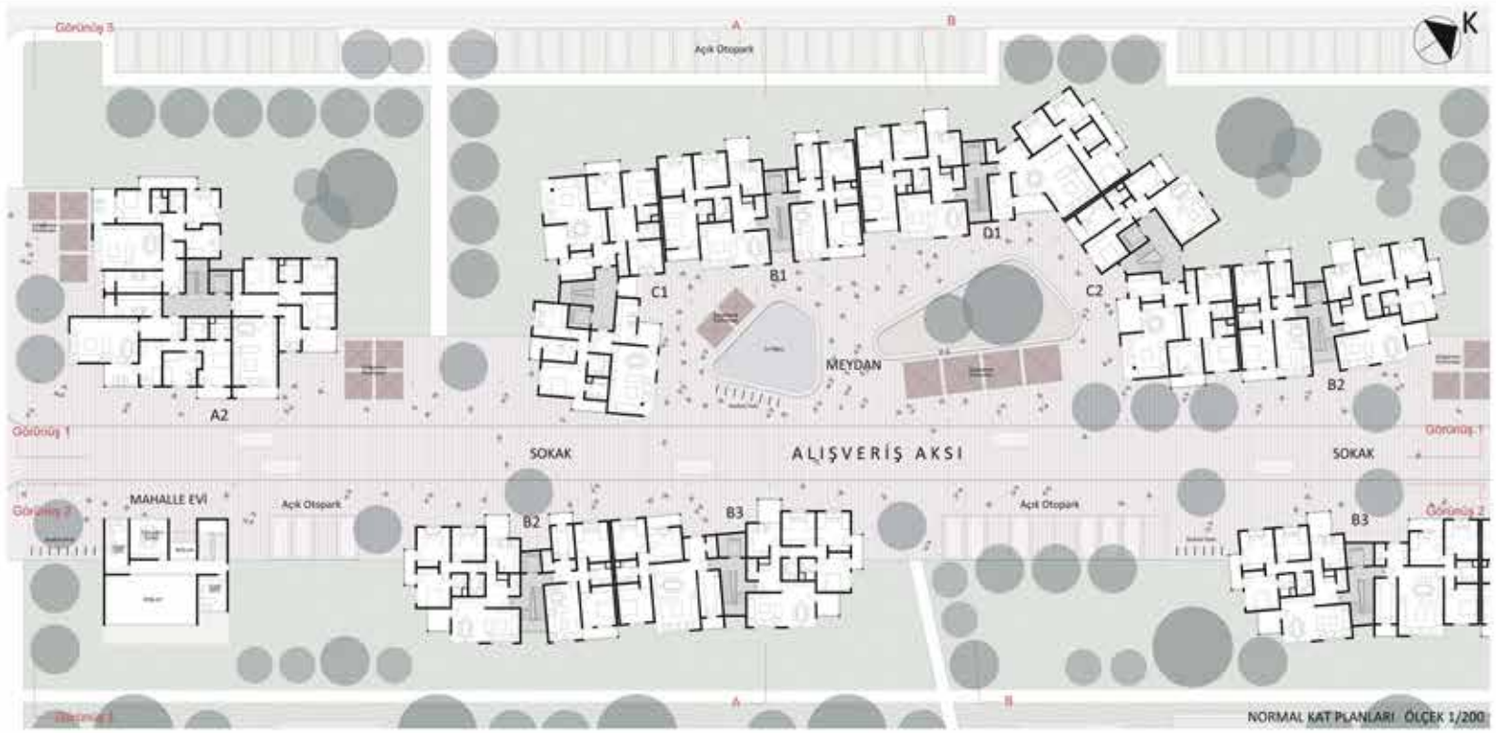

NORMAL KAT PLANLARI ÖLÇEK 1/200

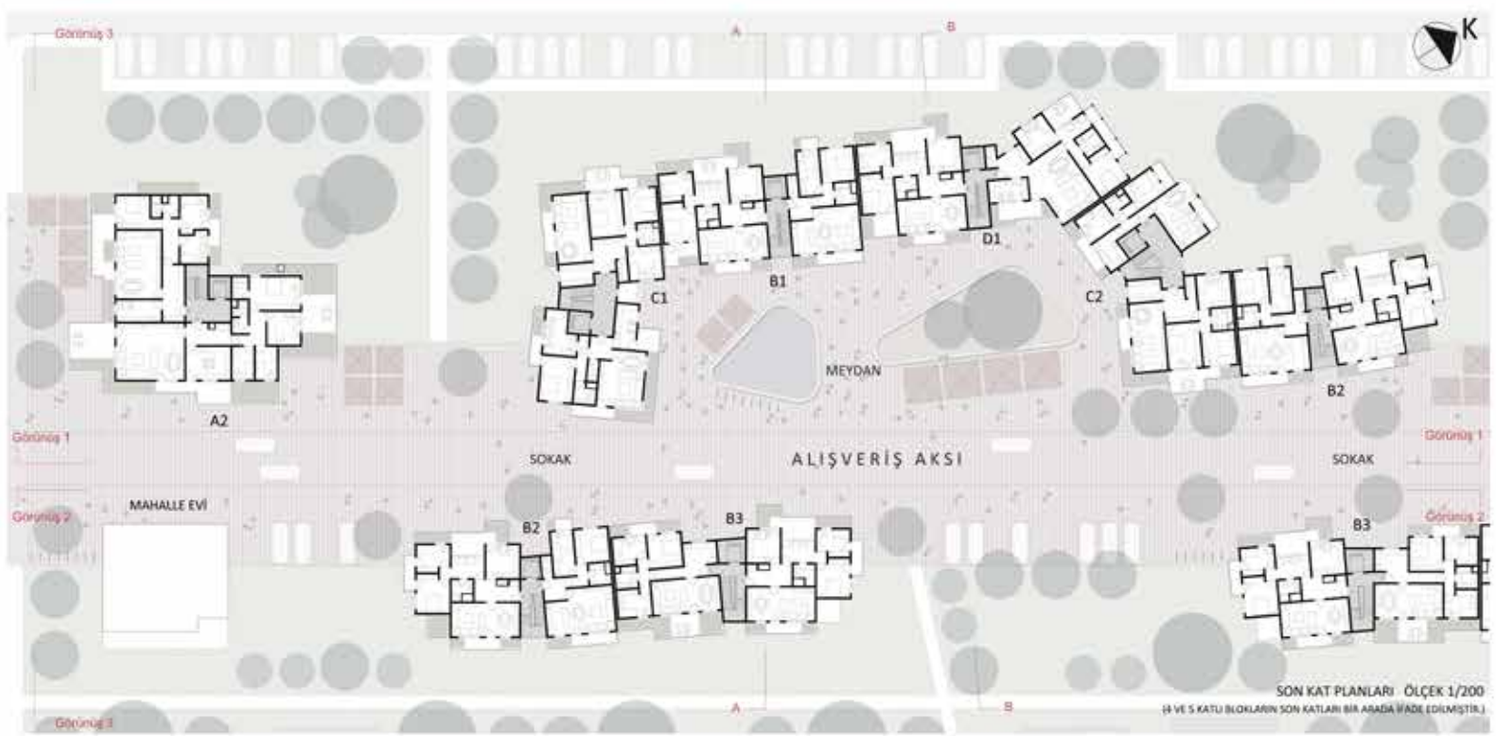

SON KAT PLANLARI ÖLÇEK 1/200
(4 VE 5 KATLI BLOKLARIN SON KATLARI BİR ARADA VERİLMİŞTİR.)

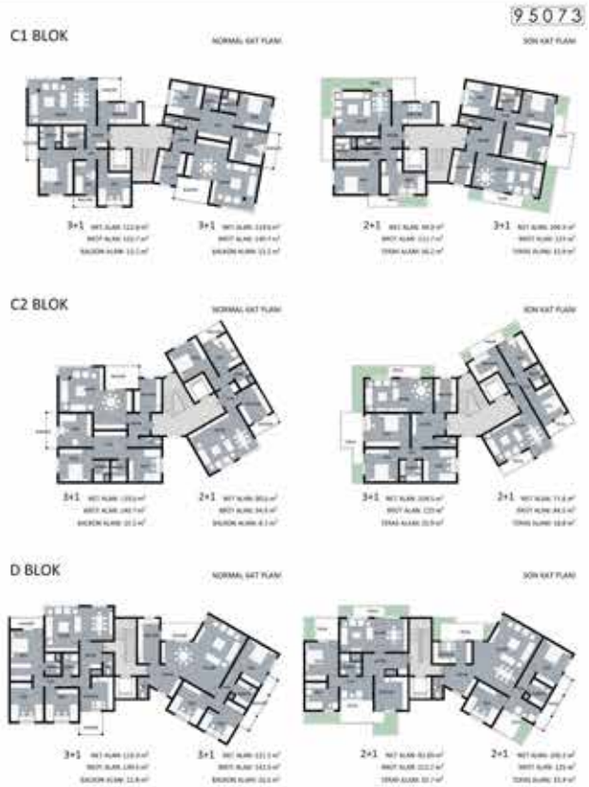

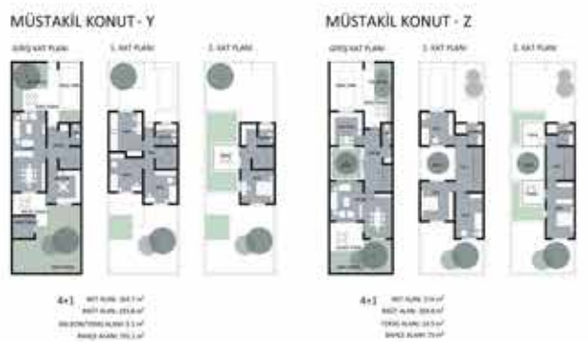

YERLEŞMEDE YER ALAN BLOK TİPOLOJİLERİ - ÖLÇEK 1/200

YERLEŞMEDE MÜSTAKİL BAHÇELİ SIRA EVLER VE KATTA 2-3 DAİRELİ KATLI BLOKLAR YER ALMAKTADIR. KATLI BLOKLARIN SON KATLARI, BLOK KONTURUNDAN İÇERİ ÇEKİLEREK DÜZENLENMİŞ TERASLI KONUTLARDAN OLUŞMAKTADIR. BU YOLLA, HEM BLOKLAR ZEMİN KOTTAN GÖZ SEVİYESİNDE 1 KAT AZ ALGILANMAKTA, HEM DE KENT İÇİNDE GÖRÜLEN ÇEKME KAT UYGULAMALARI İLE OLUŞAN YAPILI ÇEVREYE REFERANS VERİLMEKTEDİR.

BLOKLARIN MASİF KÜTLE ETKİSİNİN AZALTILMASINA YÖNELİK OLARAK ÖNCELİKLE KÜTLE KOMPOZİSYONUNDA KONUT BİRİMLERİ AYRI HACİMLER OLARAK VURGULANMIŞ; ARDINDAN HER BİR KONUT BİRİMİ KENDİ İÇERİSİNDE YENİDEN KÜTLESEL BİR HAREKET İLE PARÇALANMIŞ VE BALKONLAR İLE HAREKETLENDİRİLMİŞTİR. BU KÜTLE HAREKETLERİ SONUCU OLUŞAN KOMPOZİSYONLAR DA DÜŞEYDE VE YATAYDA FARKLI MALZEMELERE VE RENK TONLARI İLE TANIMLANARAK YERLEŞMENİN GENEL ALGISININ, KENT İÇİNDE ZAMANA YAYILMIŞ VE FARKLI AKTÖRLERCE ÜRETİLMİŞ YAPILI ÇEVRELERE YAKLAŞTIRILMASI SAĞLANMIŞTIR.

13067

MİMARİ AÇIKLAMA RAPORU

"Bir şeyi her zaman sonraki daha geniş bağlamı içinde düşünerek tasarlayın. İskemleyi odanın içinde, odayı evin içinde, evi çevrenin içinde, çevreyi de kent planının içinde."
Eliel Saarınen

Amaç
İnsan varoluşu sebebiyle, kendine bir yaşam alanı arama ve keşfettiği yaşam alanını yeni bir barınma mekânı olarak düzenleme içgüdüsündedir. Bu süreçte içinde bulunduğu doğal yaşam koşulları ve üretim biçimi önce boşluklardan mekâna devinimi başlatır, bu devinimle doğal yaşamdaki üretim biçimine göre oluşan yeni mekânsal kurgular ortak yaşamın oluşumunu tetikler ve toplumsal yaşam şeklinin oluşup bireylerin karakterine göre farklılaşmasını sağlar. Sonuç olarak her birey toplum içinde yaşadığı mekânı birlikte yaşam koşullarına göre yeniden organize etmeye çalışır. Değişimin başlamasıyla birey-toplum ilişkilerini yansıtan, kendine özgü sosyo-kültürel ve ekonomik özellikleri ile var olmayı sürdüren küçük toplumsal yaşam birimlerinin oluşmasına ve bu küçük birimlerin de zaman içinde gelişerek daha büyük yaşam birimlerini meydana getirmesine sebep olur. Günümüzde ise toplumsal yaşamın en küçük birimi olan komşuluk farklı komşuluk birimleri ile bir araya gelerek ilkokul yerleşme birimi olarak nitelendirilen mahalleyi oluşturur. ***"Hem kişilerden meydana gelen, hem de bir bütün olarak hareket eden bu yapıyı"*** (Çakır, 2008: 101-103) kendine özgü kılan nokta ise bu bütünlüğün bir arada çalışıyor olmasıdır. Kent kurucu birimi olan mahalleyi oluşturmak için ise öncelikle ***yereldeki toplum yapısına uygun komşuluk birimleri tanımlanmalı ve bölgedeki toplumsal belleğe sahip çıkarak*** bütün olarak hareket eden gerçek bir mahalle tasarımı yapılmalıdır.

'Mahalle yaşantısının ortak bir geçmişe/belleğe, yaşam alanlarına ve komşuların yüz yüze gelerek paylaşımda bulunma imkânı bulduğu bir mimari ve kentsel morfolojiye sahip yerleşmelerde yoğun olarak devam etmekte, bu nitelikleri taşımayan bölgelerde ise zayıf kalmaktadır. Mahalledeki sosyal, kültürel ve ekonomik çeşitlilik, paylaşım, bilgilenme, yüz yüze iletişim gibi sosyal donatı ve değerler ile mekâna ilişkin, sokak-bina-insan ilişkisinin iletişime imkân tanıması, yaya ulaşımı, servislere erişim, mahallenin büyüklüğü gibi fiziksel çevre özelliklerinin kuvvetli olduğu bölgelerde, komşuluk ve mahalleli olma durumu devam ederken, bu verilen zayıf olduğu bölgelerde mahallenin, kent ve birey yaşamında fazla anlam taşımadığı gözlenmektedir.'
Özbek Eren, İ., (2012). Türkiye'de dönüşen kentlerin son kalesi: Kent kurucu öğe olarak Osmanlı'dan günümüze 'Mahalle'. International Journal of Human Sciences [Online]. (9)2, 1547-1568.

Tasarım projesi, kent ile kırsal arasındaki gerilimi dengeleyecek, mevcut yeşil dokuyu unutturmayıp bünyesinde yaşatacak; tüm bunları umursamayan ve mahalle kültürünü zaman geçtikçe unutturan kente karşı ise komşuluk birimlerinin komşuluk esasına göre tasarlayarak insanların sürekli etkileşim ve paylaşım içerisinde olmasını mecbur kılacak yeni bir mahalle anlayışı ortaya koymaktadır.

Mevcut Dokuyu Yaşatmak : Kentsel ve Kırsal Gerilimi Dengeleyen Çayır
Proje alanı; kent merkezinin güneyinde, kentin mücavir alan olarak belirtilen, kent ile Türkgücü Köyü arasında kalan bölgesindedir. Planlanmış olmasına rağmen mevcut yapı barındırmamaktadır. Mevcut yapı bulundurmayan bir alan nasıl tasarlanmalıdır? Tasarlanacak dokuyu dolulukla mı tanımlar yoksa boşluklar mı? 1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı için yapılan Çorlu İlçesi`nin 2023 yılı projeksiyon nüfusu 600.000 kişi olarak öngörülmüştür. Aktivite oranı %45 olarak hesaplanmış ve toplam çalışan sayısı 270.000 kişi belirlenmiştir. Çalışan nüfusun sektörlere göre dağılımı ise; 100.160 kişi (%37) Sanayi, 150.840 kişi (%56) Hizmetler, 19.000 kişi (%7) Tarım sektörü şeklindedir.

Sanayileşmenin hızla devam edeceği, nüfusun 6 yıl içerisinde 253.000 mertebesinden 600.000 kişiye çıkacağı öngörülen bir bölgenin geleceğinde şüphesiz ki kent dokusundaki boşluklar ilçedeki yaşamın kaderini belirleyecektir. Proje alanının eğim, ulaşılabilirlik ve kent ile kırsal arasında geçiş bölgesi olma özellikleri ilçe için gelecekte önemli bir boşluğa dönüşme potansiyelini barındırdığını çarpıcı şekilde ifade etmektedir. Tasarımı yapılan mahallenin mevcut arazi potansiyellerini koruyup mahalleli ve kent için aktif yaşam alanlarına dönüşmesi hedeflenmiş, kent ile kırsal arasındaki gerilimi ilçenin sürdürebilirliği için dengelemesi amaçlanmıştır.

Mahalle, proje alanının mevcut halinden esinlenerek oluşturulan yeşil yaşam alanları etrafında şekillendirilerek bahsedilen problemlere çözüm önerisi geliştirmektedir. Gerçeklikteki Çorlu'nun ötesinde, mahalle tasarımı inşa edilecek doluluklara karşı kente yeni bir yaşam standardı getirip, ilçe dokusuna nitelikli boşluklar katmayı hedeflenmektedir. Kentin gelecek dokusundaki dengeyi sağlamanın yanı ise kent için sosyal yaşam ve aktivite alanı olarak sosyal çayır önerisi bulunmuş, ticari,sosyal ve kültürel alan yerleşimleri bu çayıra göre düzenlenmiştir. Yeni bir doğal sosyal merkez oluşturmanın yanı sıra kentsel ve kırsal yaşam arasındaki sert geçişin önüne geçerek kırsaldan

kente geçişte kaybolan sosyo-kültürel değerlerin kayboluşlarının engellenmesi için bir yol haritası da Çayır ile tariflenmiştir. Kırsal yaşamı ve eski kent yaşamındaki mahalle kültürünü içinde barındıran yeşil merkezli, sokak-yaya-bina ilişkilerini insan ölçeğinde tutan ve komşuluk birimlerinin nasıl olması gerektiği konusunu merkezine alan bir mahalle sistemi oluşturulmuştur.

Kentsel Yoğunluk ve Mahalle Tasarımı Çelişkisi

Kent merkezinin güneyinde, kentin mücavir alanında yer alan proje alanı, hızlı nüfus artışları ve göçler göz önünde bulundurulduğunda gelecek için önemli bir konuma bürünür. Kuzeydeki yoğun kent dokusu ile çorlu güneyindeki seyrek yerleşim dokusu arasında bir eşik görevi üstleneceği planlanan son bölge olması sebebiyle öngörülebilmektedir.

1/5000 ölçekli nazım imar planında, ilçenin 2023 yılı projeksiyon nüfusu 600.000 kişi olarak kabul edilmiş, ilçe merkezinde kentsel nüfusun 500.000 kişi olacağı varsayılmıştır. Nazım imar planında yerleşik konut alanları için verilen yoğunluk değerleri 250-350-650 kişi/ha olup gelişme konut alanları için belirtilen değerler ise 70-250-400 kişi/ha'dır. Bu planda tasarım alanı için belirtilen konut alanları Seyrek Yoğunluklu Gelişme Konut Alanları olup bu alanlar için önerilen yoğunluk değeri ise 70 kişi/ha`dır. Nazım imar planında ortalama aile büyüklüğü 3,5 kişi olarak kabul edilmiştir.

Yukarıda bahsedilen sayısal değerlerin herhangi bir köy, mahalle veya toplumsal yaşam biçimi tasvir etmediği yerleşik ve gelişmekte konut alanlarının yoğunluk değerlerinin arasındaki trajik farklardan anlaşılabilmektedir.Proje alanı 217.350 m'dir ve yoğunluk hesabı yapılamadan önce arazinin çevresi ile etkileşim kararları alınmış olup ana araç yollarının, yaya akslarının, ve rekreasyon alanlarının kent merkezi ile entegrasyonunu sağlama potansiyeli olan ana arterler belirlenmiştir. Daha sonra ise raporumuzun en başında belirttiğimiz yeşil kent boşluklarını belirleme yoluna gidilmiştir.

Çorlu 2015-2019 Stratejik Planında, ilçenin toplam yeşil alan miktarı 1.816.357,41 m olarak, kişi başına düşen yeşil alan miktarı ise 7,72 m olarak belirtilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü sağlıklı ve yaşanabilir bir kent için kişi başına düşen yeşil alan miktarını ise 10 m açıklamıştır. Mahalle tasarımı yapılan arazide her 1 hektar için ortalama 100 kişi ve kişi başına ise 10 m'lik yeşil alan sürdürülebilir bir mahalle için öngörülmüştür ve arazi yoğunlukları bu esaslara göre belirlenmiştir. Hedeflenen insan yoğunluğu belirlendikten sonra ise geleneksel komşuluk kültürünü yaşatacak konut tasarım önerileri geliştirilmiştir.

Kütle Yerleşimleri ve Konut Tasarım Esasları

Arazinin mevcut halinden esinlenerek tasarlanan, kentsel ve kırsal gerilimi dengeleyip hem ilçe hem de şehir için yeni sosyal ve yaşam merkezi yeşil alanlar ve çayır kütle yerleşiminin temel kurgusunu belirlemiştir.

İnsanların etkileşime geçmesini ve sosyalleşmesini teşvik etmesini sağlayacak bu alanlar geleneksel komşuluk ilişkilerinin de sürdürülebilmesi için küçük aktivite alanları olan avlulara dönüştürülmüş, sürekliliği sağlanmış yaya ve bisiklet yolları ile birbirine bağlanmıştır. Böylelikle her avlulu birim kendi içinde aktivite alanlarına kavuşmuş, hem de birbiri ile bağını koparmamıştır.Konut tasarımı, genel mahalle bina tiplerinden türetilerek 3 başlık ile şekillendirilmiştir.

1. Sokak - Mahalle Kültürü

Üretilen konut tipi, bir iç sokak üzerinde oluşturulan ortak sirkülasyon alanlı yapı bloklarını barındırmaktadır. Sokak iki tarafına yerleştirilen komşu blokların buluşması kat bahçeleri ve sirkülasyon alanı ile sağlanmıştır. Bu tip konut blokları aynı aksa yerleştirilerek sürekli bir yaya aksı da elde edilmiştir.

2. Bahçe-mahalle kültürü

Üretilen konut tipi kırsal mahalle ve komşuluk ilişkileri temel alınarak tasarlanmış olup ortak avlu etrafında şekillendirilmiştir, böylece az kişi sayılı konut bloklarının komşuluk ilişkilerinin sürdürülmesi de sağlanmıştır.

3. Yüksek yapı-mahalle kültürü

Üretilen konut tipi, günümüz kent yaşamında mahalle kavramından kopuk yapı bloklarının az sayıda tutularak mahalle yaşantısına katılması hedeflenmiştir.

Yaklaşık 2500 kişiye barınma imkanı sağlanması amaçlanan proje, net ve çağdaş bir dilin temsilcisi. İnşa edilecek bu mahallenin varolan kentteki yapılarla kuracağı kitlesel ilişkinin biçimi, mevcut kitlelerin ne derece tekrarlanabilir/sürdürülebilir olduğunu, uyum-zıtlık, ayrışma-eklemlenme gibi birbiri ile çelişen çeşitli seçeneklerin, diyalektik bir süzgeçten geçirilmesi tasarımın önemli bir girdisi oldu. Temel olguların başında bölgenin ürettiği yöresel değerler gelmektedir. Bu değerlerin başlıcalarından olan mekan oluşumundaki komşuluk ilişkilerinden insan-doğa uyumuna, işlevsellikten topografyaya kadar çeşitli bileşenler göz önüne alındı. Gelinen son noktada, projenin çevreye katması amaçlanan kentlilik, sürdürülebilirlik, aidiyet, birliktelik,

sosyokültürel yapı gibi bağlamlar, gelecekteki yapılaşmanın devamında da önemli bir referans yaratıp en cazip çözüm olarak ortaya çıktı. Yapılar araziye neredeyse hiç hafriyat ve dolgu yapmadan oturuyor. Katlar arasında barındırılan boşluklarla cephelerde ışığın kontrol edilmesi sağlandı, yeşil bahçelere yer verilerek mekânsal niteliğin sergilenmesine olanak sunuldu. Bu yolla yapılardan sızan peyzaj katmanı, proje konseptinde imge olarak kabul edilen Çorlu Çayırıyla buluşuyor. Cephe tasarımında ise Çorlu'nun sanayi ile gelişen bir ilçe olmasına tezatlık yaratmak sakinlik ve tatil bölgesi temsili olan beyaz renk kullanımına gidilmiştir.

Çevresel Veriler Ve İklim
Çorlu'nun, önemli bir sanayi kenti olması göz önüne alınarak, yapıların ve çayırın alan üzerindeki etkisi ile, kuzeyden girip güneyden çıkan bir doğal havalandırma sirkülasyonu sağlayarak alana temiz hava entegre edilmesi sağlandı. Kentlinin dış mekan ihtiyaçlarına yanıt verecek kat bahçeleri tasarlanmasına karar verildi.

Tasarımı bütün olarak değerlendirdiğimizde, söz konusu işlevleri destekleyecek bir sirkülasyon bandı döndüğü gibi, yaya ve bisiklet yolları, yapılarda da kendi aralarında bu banda destek olan olguların bulunduğu görülür. Kentli, mahalleye girdiğinde kendini bir sirkülasyon bandında bulur. Aidiyet hissi oluşturan hacimler ve insanlara kentlilik duygusu yaşatan bir çayırla karşılaşır.

İşlev
Yukarıda özetlenen tüm duyusal bağlam bileşenlerini hesaba katan öneri tasarımın aynı zamanda inşa edilebilme kabiliyeti ve ekonomisi, sirkülasyon akışının kusursuzluğu, ulaşım ve komşuluk ilişkilerini güçlendiren kolaylığı, esnek kullanım olanakları gibi bilişsel ölçütleri sonuna kadar karşılaması önemsendi. Bu çerçevede üretilen iç kurgu ile ortaya çıkan mekanların olabildiğince ferah olmaları, çeşitli katlar arasında tasarlanan kat bahçeleri aracılığıyla görsel akışkanlığın zenginleşmesi ve dinamik bir yaşantının ortaya çıkması hedeflendi.
Ticari alanlar ise yeşil alanlara ve avlulara hizmet edebilmesi için yeşil alan ve yaya sirkülasyon alanları üzerine yerleştirilmiştir.

İnşa Kabiliyeti ve Ekonomik Ölçütler
Yapının hem ekonomik tabanlı hem de mimari yönelim eksenli kararlar çerçevesinde betonarme bir taşıyıcı sistemle inşa edilmesi öngörülmüştür, kimi yerlerde yeraltı otoparka da müsade edebilmesi için 6 ve 8 lik aks genişlikleri referans alınmıştır.

PEYZAJ PROJE RAPORU
Mahallenin temeli, mekan ve insandır. Mahalle, insan ve mekanın el ele verip dokuduğu yeni bir birlik, yeni bir hayat sahnesidir. Mahalle inşası doğrudan insanın mekana el vermesiyle mümkündür; bu bakımdan insan mahallenin temel taşıdır. Mahalle, hayatın belli bir kültür, değer, inanç, ritüel ve gelenek çerçevesinde örüldüğü, bu yönüyle kendine özgü yapısı, kimliği, hayat tarzı ile donanmış bir ortamdır. Mahalleyi önemli kılan iki öğe vardır; bunlar güven ve dayanışmadır.

Planladığımız peyzaj mekanları ve bunları destekleyen bitkisel, kültürel elemanlar, bu iki öğeyi insan algısında oluşturacak biçimde tasarlanmıştır. Peyzaj projesinin temel hedefi, kent ile bütünlük oluşturan ve mahalle insanının rekreasyonel ihtiyaçlarını giderebileceği doğala yakın mekanların oluşturulmasıdır.

Yapısal Peyzaj Alanları
Her konut alanı kendi içinde yeşil avlulu mekanlar oluşturmak üzere planlanmıştır. Avluların içinde planlanan etkinlik mekanları dayanışmayı ve güveni pekiştiren donatılarla desteklenmiştir. Güvenli, engelsiz yürüyüş ve bisiklet yolları, açık yeşil çayır alanları, yetiştiricilik üzerine hobi bahçeleri, ortak toplanma ve gösteri alanları, engelsiz ve her yaş grubundaki çocuğa hitap edecek alan plastiğinden faydalanılarak oluşturan çocuk oyun alanları, ortak spor aktivite alanları oluşturulmuştur. Araç ve yaya yollarında güneş enerjisiyle çalışan aydınlatmalar tasarlandı. Proje alanında sert zemin malzemesi olarak taşlık ve yer örtücüler yumuşak sınırlarla kullanılmıştır. Sert zemin (taşlık) uygulanmayan alanlarda oturma birimleri koyulmayarak doğal bütünlüğün korunması amaçlanmıştır, ancak her koşulda kullanıma uygun olması açısından özellikle avlu içlerinde ve yürüyüş yollarının etrafında oturma birimleri kullanılmıştır. Oluşturulan sert zeminler yağmur ve yüzeysel suları emilimini sağlayan özellikte olacak şekilde planlanmıştır. Emilimi sağlanan bu sular toplanarak mahallenin sulama vb. kullanımları için geri dönüştürülecek biçimde altyapı sistemleri oluşturulmuştur.

Bitkisel Peyzaj Alanları
Alana doğala yakın eğim verilerek ve yapraklı - ibreli bitki türleri kullanılarak alanın her mevsim kullanılabilir ve canlı olması amaçlanmıştır. Özellikle alanı çevreleyen sınırlarda ve alan içinde yaprak döken türler tercih edilmiştir. Böylece alanın görsel ve fiziksel olarak çevresinden ayrılması ve alanı çevreleyen yaya yollarında her mevsim konforlu bir kullanım sağlanması hedeflenmiştir. Bitkisel tasarımlar; mekanları sınırlayan, etkinlikleri destekleyen, güven duygusunu pekiştiren, kimlik kazandıran ve bölgenin iklim koşullarına dayanıklı doğal yetişen bitki kullanım öğelerine bağlı kalınarak oluşturulmuştur. Eski mahalle kültürümüzde yer alan dayanışma ve güven ortamının yeniden yaşatılması için oluşturulan yeşil avlu içlerine ve yürüyüş-bisiklet

yolu çevrelerine komşuluk ilişkilerinin yeniden pekiştirilmesini sağlamak için Tekirdağ bölgesine özgü yetiştirilen meyve ağaçları kullanılması tercih edilmiştir.

KULLANILAN MEYVE AĞAÇ TÜRLERİ
- Kiraz (Prunus avium)
- Vişne (Prunus cerasus)
- Üzüm (Vitaceae)
- Erik (Prunus cerasifera)
- Elma (Malus domestica)
- Kayısı (Prunus armeniaca)
- Şeftali (Prunus persica)
- Armut (Pyrus communis)

Bu alanın tasarımında, mekanların birbirlerine geçişlerini sağlayan, derinlik ve boşluk algısına yardımcı olan yeşil alanların yanı sıra, gruplandırılmış yaprak döken ağaç grupları ile yol boyu fizik sınırlama ve gölge oluşturan ağaç dizileri planlanmıştır. Yeşil alanlar mekan örgütlenmesinin bir ögesi olarak tanımlanmış ve rastlantısal düzenlemelerden kaçınılmıştır. Alanda üçlü gruplar halinde ve soliter olarak Cedrus libani (Lübnan Sediri) kullanılacaktır. Piramidal ve düzgün gövdeli bu ağaçlar alanda görsel etkileri ve düşey mekan hissini arttıracaktır. Sınırlarda karışık olarak kullanılacak Acer platonoides (Çınar yapraklı Akçaağaç), Doğu Çınarı(Platanus Orientalis), Tillia tomentosa (gümüşi ıhlamur), Gülibrişim (albizia julibrissin) ve Robinia pseudoacacia umbraculifera (Top akasya) ile alanın sınırlarının belirginleştirilmesi ve gölgeli bir yürüyüş yolu elde edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca alanda soliter olarak Magnolia grandiflora (Manolya) kullanılması; gerek taç yapısı gerekse yaprak ve çiçekleri ile alana görsel zenginlik katması hedeflenmiştir. Vurgu ve renk katması açısından avluların girişlerinde Prunus ceracifera atropupurea (Kırmızı Süs eriği) kullanılarak alana girişlerin vurgulanması hedeflenmiştir. Ayrıca avluların etrafında oluşturulan konutların bireysel kullanım alanlarının sınırları Pittosporum tobira (Pitosporum), Pittosporum tobira nana (Bodur Pitosporum), Euonymus japonica (Taflan), Hedera helix (Hedera), Lantana camara (Mineçiçeği) ve Hibiscus Syriacus (Ağaç hatmi), Jasminum officinale (beyaz yasemin), Syrnga vulgaris (leylak) kullanılarak belirlenmiştir.

Kullanılan Bitki Türleri
- Doğu Çınarı (Platanus Orientalis)
- Gülibrişim (Albizia Julibrissin)
- Cedrus Libani (Lübnan Sediri)
- Acer Platonoides (Çınar Yapraklı Akçaağaç)
- Tillia Tomentosa (Gümüşi Ihlamur)
- Robinia Pseudoacacia Umbraculifera (Top Akasya)
- Magnolia Grandiflora (Manolya)
- Prunus Ceracifera Atropupurea (Kırmızı Süs Eriği)
- Pittosporum Tobira (Pitosporum)
- Pittosporum Tobira Nana (Bodur Pitosporum)
- Euonymus Japonica (Taflan)
- Hedera Helix (Hedera)
- Lantana Camara (Mineçiçeği)
- Hibiscus Syriacus (Ağaç Hatmi)
- Jasminum Officinale (Beyaz Yasemin)
- Syrnga Vulgaris (Leylak)

JÜRİ DEĞERLENDİRME RAPORU

53 _ NO'LU PROJE

Projede mahalle kurgusu ön plana çıkartılmamış ve site tarzı yapılaşma dokusu oluşturulmuştur. Yürüme mesafesinde geleneksel mahalle dokusunu ve kültürünü yansıtan küçük esnaf birimleri gibi donatılara yer verilmemiş, fakat dengeli arazi kullanımı, geniş ortak rekreasyon alanlarının merkezi bölgede düşünülmesi ve konut tiplerinin komşuluk ilişkileri temel alınarak şekillendirilmiş olması projenin olumlu yönlerindendir. Proje 3. Elemede 3. Mansiyon ödülüne layık görülmüştür.

MARMARA BÖLGESİ 3. MANSİYON

13067

MARMARA BÖLGESİ 3. MANSİYON

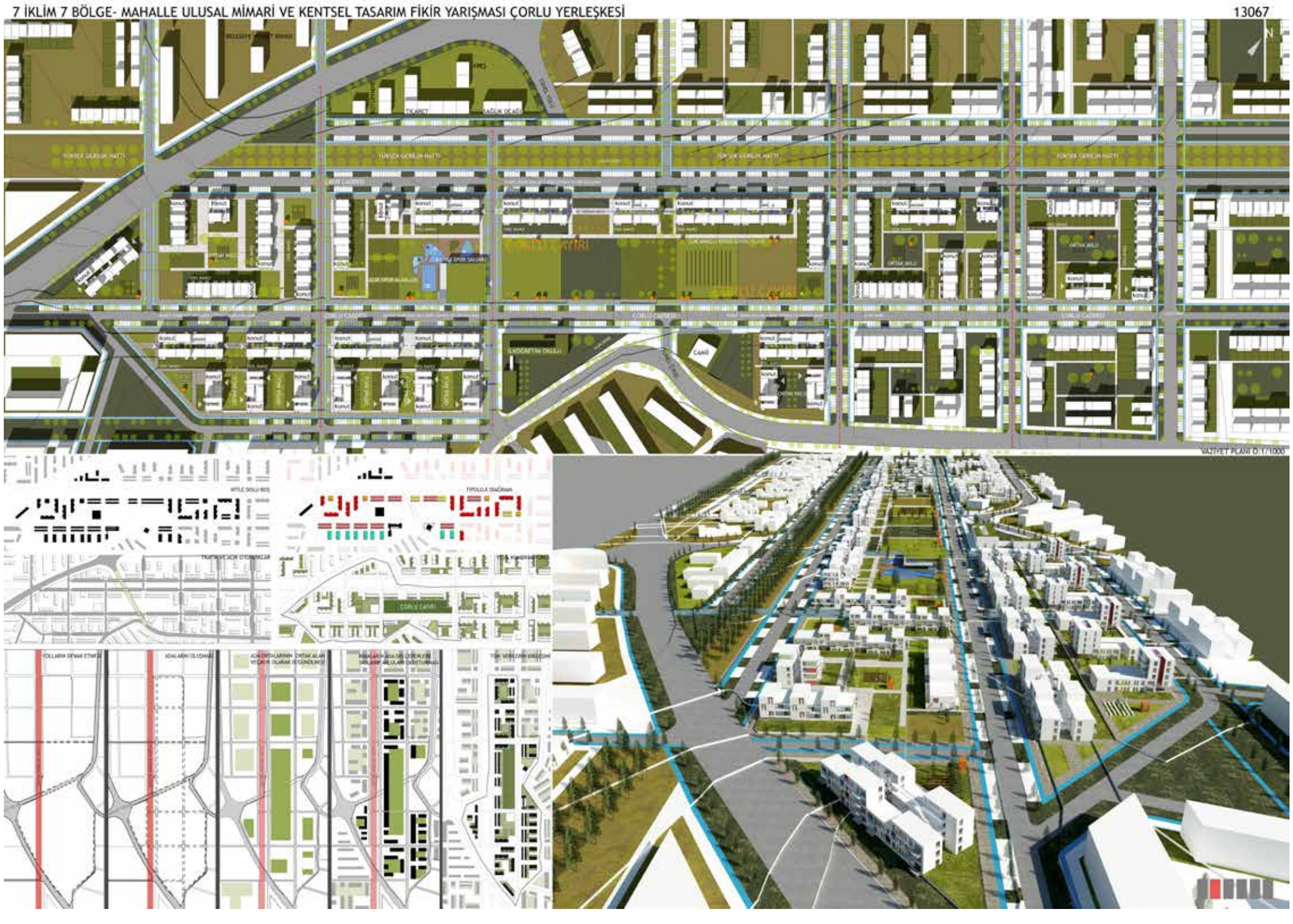

MARMARA BÖLGESİ 3. MANSİYON

13067

13067

C1 BLOK KAT PLANLARI

C2 BLOK KAT PLANLARI

C3 BLOK KAT PLANLARI

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

2. KAT PLANI

3. KAT PLANI

C1 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞÜ Ö:1/200

C2 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞÜ Ö:1/200

C3 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞÜ Ö:1/200

MARMARA BÖLGESİ 3. MANSİYON

13067

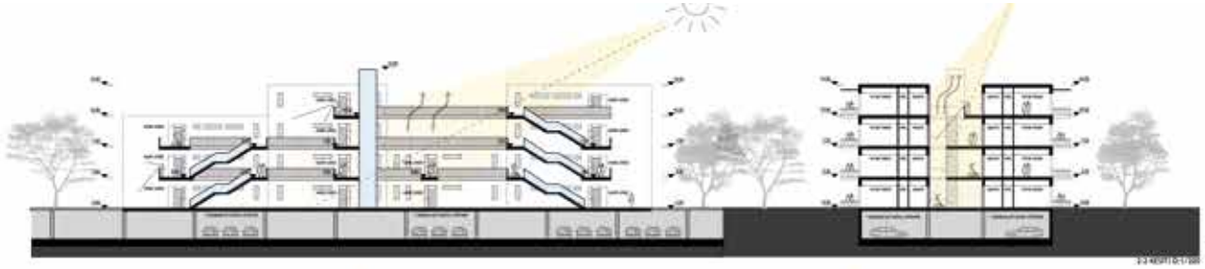

C1 BLOK KESİTLERİ

C1 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞLERİ

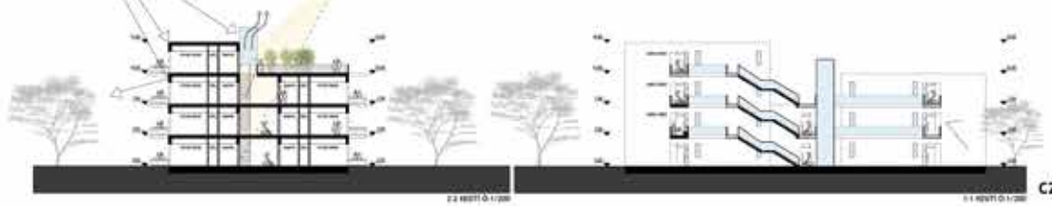

C2 BLOK KESİTLERİ

C2 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞLERİ

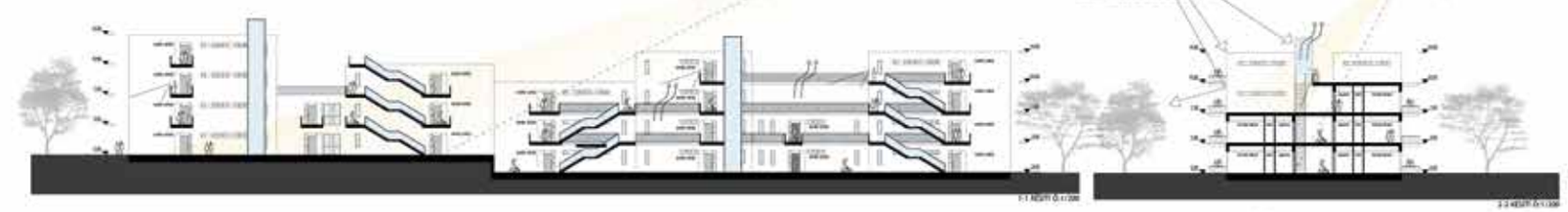

C3 BLOK KESİTLERİ

C3 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞLERİ

MARMARA BÖLGESİ 3. MANSİYON

13067

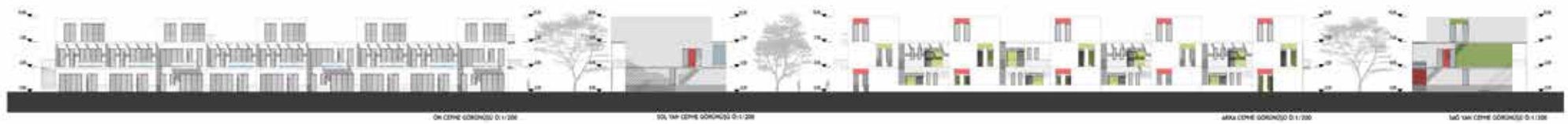

A2 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞLERİ

A2 BLOK KAT PLANLARI

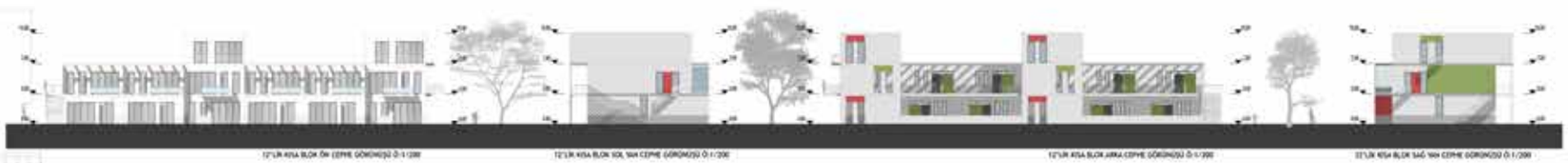

B2 BLOK CEPHE GÖRÜNÜŞLERİ

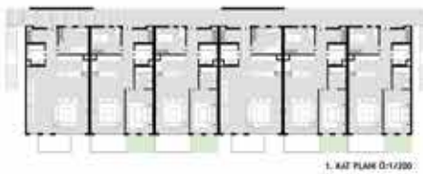

Bahçe-mahalle kültürü
Üretilen konut tipi kırsal mahalle ve komşuluk ilişkileri temel alınarak tasarlanmış olup ortak avlu etrafında ş ekillendirilmiştir, böylece az kişi sayılı konut bloklarının komşuluk ilişkilerinin sürdürülmesi de sağlanmıştır.

B2 BLOK KAT PLANLARI

MARMARA BÖLGESİ 3. MANSİYON

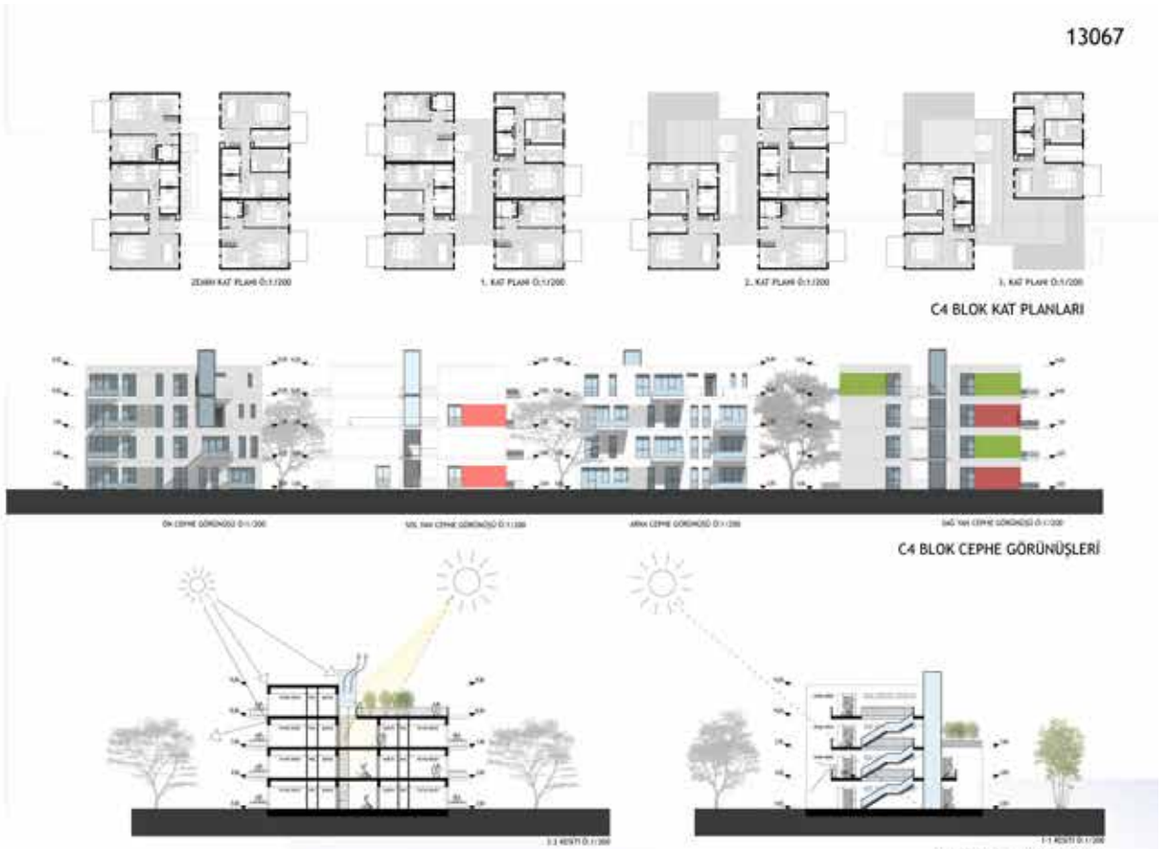

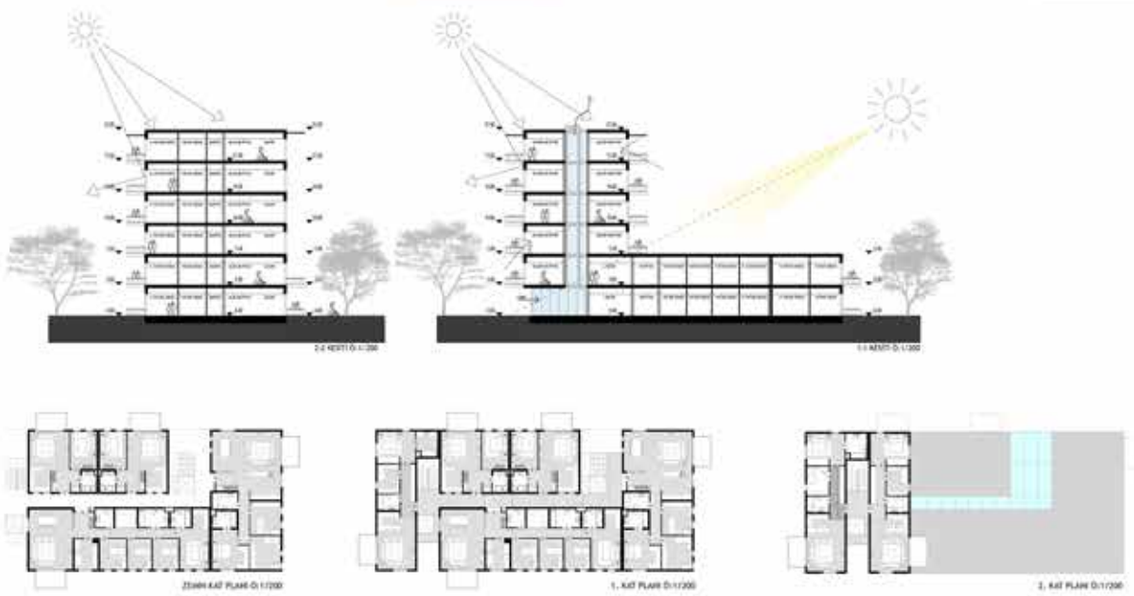

ULUSAL MİMARİ KENTSEL TASARIM FİKİR YARIŞMASI 7 İKLİM 7 BÖLGE 2017

23471

1. Eleme

39 _ NO'LU PROJE

Kent bütünü ve yakın çevre ile ilişkilendiren analizler yapılmış olması önemlidir. Maket, yerleşme kurgusunda vadinin ön plana çıkarıldığını açık bir biçimde göstermektedir. Kurgu şemalarının verilmiş olması, mahalli dükkânlar (bakkal, manav, kasap, pastane, fırın, nalbur, berber, terzi, eczane, kuaför, kafe, internet kafe vb.) ile çevrelenmiş sokak kurgusu, kademelenme arayışı ve komşuluk ilişkisi kurulmaya çalışılması projenin olumlu yönlerindendir. Bunun yanında geliştirilen mimari tipolojide, mahremiyet olgusunun göz önünde bulundurulmamış olması, tasarımda tekdüzeliğin egemen olması, mimari plan ve cephe çözümleri başarısız olarak değerlendirilmiştir. Mimari tasarım kurgusu daha dinamik bir çözüm üretebilirdi. Projede mahalle kurgusu ön plana çıkartılmamış ve site tarzı yapılaşma dokusu oluşturulmuştur. Yürüme mesafesinde sosyal donatılara yer verilmemesi de projenin olumsuzluklarındandır. Ayrıca viyadüğün altına meydan koyulmuş ve adı "kent meydanı" olarak yakıştırılmıştır. Cami, mahalle içinde olmaması gereken dairesel kavşakla mahalleden soyutlanmış, erişilebilirliği kısıtlanmıştır. Arazinin baskın bir araç yoluyla bölünmesi projeyi olumsuz yönde etkilemiştir. Proje 2. Elemede elenmiştir.

ÖDÜL TÖRENİ

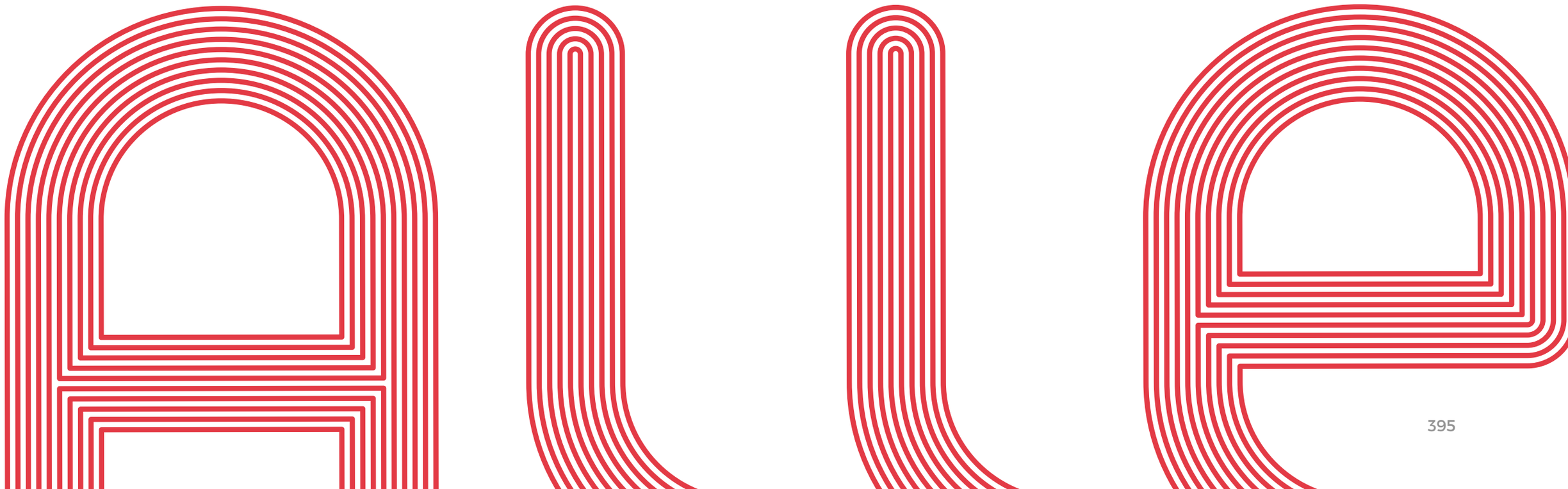

ÖDÜL TÖRENİ

ULUSAL
MİMARİ
KENTSEL
7 İKLİM 7 BÖLGE
MAHALLE
TOKİ
EMLAK KONUT

ÖDÜL TÖRENİ

ÖDÜL TÖRENİ

ÖDÜL TÖRENİ

ULUSAL
MİMARİ
KENTSEL
TASARIM
FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
MAHALLE
T.C. BAŞBAKANLIK
TOKİ
TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI
EMLAK KONUT
GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.

ÖDÜL TÖRENİ

ÖDÜL TÖRENİ

KENTSEL
TASARIM
FİKİR YARIŞ ASI

T.C. BA
TOPLU
EMLA

MİMARİ
KENTSEL
TASARIM
TOKİ

ÖDÜL TÖRENİ

ÖDÜL TÖRENİ

ÖDÜL TÖRENİ

İÇ ANADOLU BÖLGESİ
Eskişehir Odunpazarı

KARADENİZ BÖLGESİ
Kastamonu Merkez

ÖDÜL TÖRENİ

7 İKLİM 7 BÖLGE MANALLE
TOKİ
EMLAK KONUT

ULUSAL
MİMARİ
KENTSEL
TASARIM
FİKİR YARIŞMASI
7 İKLİM 7 BÖLGE
MANALLE

T.C. BAŞBAKANLIK
TOKİ
TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI

GELECEĞİN TÜRKİYE'SİNİ İNŞA EDİYORUZ